

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

VYDÁVAJÍ OTCOVÉ TOVARYŠSTVA
JEŽÍŠOVA NA SVATÉM HOSTÝNĚ.

ROČNÍK XVIII.

1922.

TISKLA KNIHTISKÁRNA J. SLOVÁKA V KROMĚŘÍŽI.

OBSAH:

Básně.

Vladimír Hornov:	
Zjevení Páně	3
Zdrávas Matko lásky	17
Zvěstování P. Marie	34
Zásvětná píseň k P. M. Svatoh.	49
Stráž Moravy	70
Mešní píseň k P. M. Svatoh.	81
Loučení	129
Modlitba	161
Dva obrázky	177
P. Frant. Žák T. J.:	
Matko božské milosti	8
« nejčistší	21
« nejčistotnější	41
« neporušená	67
« neposkvrněná	86
« přemilá	106
« předivná	117
« dobré rady	132
« Stvořitele	145
« Spasitele	165
Vojtěch Hošek: Prosba k Paní Hostýna	97
J. N. Skalný: Kvítek z pouti	150
Julius Brach: Narození P.	182

Články poučné a zábavné.

Maria Alfonsa: Vděčnost 39, Branou nebeskou 51, První exercicie 95
Jan Daněk: Kázání dne 21. srpna 1921 21
Alois Dostál: Pomněnky Svatojanské 20, 68
Poutníci a poutnice 102, 117, 156, 185.
Dr. Karel Hubík: Za † Fr. Gogelou 91
P. Ir. Jančařík, mil. br.: Jan N. Neumann 27, 58
A. Kaminová: Oslava tisícleté památky smrti sv. Ludmily 31
P. Konrád Kubeš T. J.: Život P. Marie ve sv. Rodině 3, Očišť. P. Marie 17, Matka bolestná 37, Radosti P. Marie 50, Královna májová 65, Navštívení P. Marie 98, Nejčistší Srdce P. Marie 113, Jméno P. Marie 130, Královna sv. Růžence 145, Královna očišťcová 165, Matka Boží 178.
Lahyrtis: Mše sv., liturg. výklad: 9, 24, 44, 59, 72, 88, 104, 181, 138, 166, 183.
Mše gregoriánské 152
P. Jar. Ovečka T. J.: Chléb náš vezdejší 12, 28, 62, 77
F. Rudolf Rozkošný T. J.: Kterak jsme oslavili 10. výročí korunovace P. M. 159

P. Josef Stryhal T. J.: Odběratelům a ctitelům P. M. Svatohostýnské 2
Sv. Otec Pius XI. 34
Valná hromada Mtice Svatoh. 169
Schválení duch. cvičení od pap. Pavla III. 137, od papeže Pia XI. —
M. Hedvika Vávrová C. C. C.: O životě P. Marie před vtělením 35, Kříž původ apoštolátu 54, Nejčistší Srdce P. Marie 70, O zasvěcení rodin B. S. P. 83, Příklady intronisace 100, Generál de Sonis 140, 147, 162, 179.
P. Frant. Vídenský T. J.: Bohuslav Balbín, ctitel P. Marie 23, 43, 57, 75, 107, 134, 151, 173, Korunování P. Marie 115
P. Fr. Zimmerhackel T. J.: Překvapující vynález 78.
— Dojmy z pouti velkobrnnéské 120
— O odsvěcení kostela Svatohost. 123
— Bl. Petr Kanisius T. J. o víře a vyznání víry 136
— Američtí hosté na Sv. Hostýně 153
Písně s notami:
Píseň zásvětná k P. Marii — Hornof Hlučana 49
Stráž Moravy — Hornof — V. Ř. 170
Loučení — Hornof — V. Ř. 129
Dva obrázky — Hornof — V. Ř. 177.

Vyobrazení:

Jan Köhler P. Maria Svatohostýnská 1
Dutá lípa staletá na Sv. Hostýně 8
Benedikt XV. 23
Jeho Svatost papež Pius XI. 33
Kříž na schodišti 56
Papežský nuntius s biskupy v Římě 1921 59
J. Koehler: P. Ježíš zmrtvýchvstalý se zjevuje P. Marii 72
† Fr. Gogela 92
J. Koehler: Sv. Cyril a Method 108
Nalezístě kosíře, oštěpu, střepů 115
Žně na Sv. Hostýně 132
J. Koehler: II. zastavení nové Křížové cesty 158
Vodní kaple 169, Jan Köhler: Narození Páně 182.
P. Rud. Rozkošný: Zprávy se Sv. Hostýna, poděkování, o poutích, o počasí na konci každého čísla.

Význačnější zprávy:

O pouti římské r. 1921 — 16

Čím je Sv. Hostýn matce obal č. 1.

Touha Američanů po Sv. Hostýně obal č. 1.
Část kázání 10. května 1736 v Brně obal č. 1.

Vojín na bojišti a P. Maria 30

Vzpomínka na první pouť z Kravařska obal č. 2.

P. Maria obrátila muže 47.

Pozdrav z Clevelandu obal č. 3.

Smrt Adély Storkové obal č. 3.

Na pohřbu opata Šupa obal č. 3.

Vzpomínky na † biskupa Koudelku obal č. 3.

Poděkování umírající ženy 62.

Petr Hlobil opat rajhradský obal č. 4.

Rajhrad a Sv. Hostýn obal č. 4.

† P. Frant. Gogela obal č. 4.

Úcta andělů strážných 80.

Dopis z D. Rakous obal č. 5.

Matice získala kus lesa u vodní kaple obal č. 5.

Jak žije ctitelka P. M. Svatoh. obal č. 5.

Poděkování z Brna za uzdrav. umírající 96.

Divadlo: Na hostýnském chlumu 96.

Poděkování za ochranu ve válce obal č. 6.

K svátku Srdce Páně obal č. 6.

Řeč amerického presidenta Hardinga obal č. 6.

Odevzdanost do vůle Boží, dopis z Hané 110
První jarní pouť 111.

Oprava střechy a věže kostelní obal č. 7.

Nová cesta pod vodní kaplí obal č. 7.

Boží Tělo 126.

Odevzdanost do vůle Boží, dop. z Prahy 127.

Procesí z Bojkovic 128.

Návštěva chrámu a počet sv. přijímání obal č. 8., č. 9., č. 11.

Výzva na elektrické osvětlení obal č. 9.
a č. 10.

Zakázaná cesta obal č. 9.

Díky vojína 142.

Vzpomínka na Ameriku 142.

Pouť z Prostějova 142.

Pouť slezská 143.

Odporučení duchovních cvičení obal č. 9.

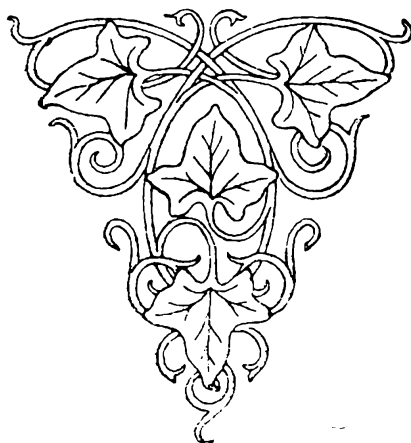
† P. Václav Mizera, františkán obal č. 9.

Farnost P. Mar. Svatoh. zasvěcená obal č. 10.

Jak si mají počínati poutníci na dráze 175.

Pouť rekrutů 176.

Kdo si dá vázati Hlasy, ať upozorní kniháře, aby mu i obaly svázal, neboť jest na nich mnoho zajímavých zpráv.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K, v Americe 1 doll. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Jano Köhler: Panna Maria Svatohostýnská (obrázek), str. 1. — P. Josef Stryhal T. J.: Našim milým odběratelům a čtenářům Panny Marie Svatohostýnské, str. 2. — Vladimír Hornov: Zjevení Páně (báseň), str. 3. — P. Konrád M. Kubeš T. J.: Rok mariánský, str. 3. — Kronus: Výstraha, str. 6. — Dutá staletá lipa z doby Antonína Rottala na Sv. Hostýně v zimě, (obrázek), str. 8. — P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretánské, str. 8. — Posudek o sv. Hostýnu, str. 9. — Lahyrt: Mše sv. (Liturgický výklad), str. 9. — P. Jaroslav Ovečka T. J.: Chléb náš vezdejší, str. 12. — P. R. Rozkošný: Zprávy ze Sv. Hostýna str. 14.

Našim milým odběratelům a čtenářům!

Začínáme ročník XVIII. „Hlasů Svatohostýnských“. — Děkujeme ze srdce všem P. T. odběratelům, čtenářům a širitelům našeho časopisu za všecku ochotu a lásku, kterou vydavatelství věnovali. Zároveň prosíme, aby nejen zůstali Hlasům věrni, ale též u svých známých hleděli je doporučiti. Kéž by každý získal jednoho nového odběratele! Přispěl by tak k zvelebení úcty Matky Boží Svatohostýnské, k nadšenému oživení katolického uvědomění i k hojné duchovní útěse srdci stísněných. Nuže rozšiřte náš časopis!

Předplatné zůstává nezměněné, totiž 12 Kč ročně. Jen pro Ameriku nutno zvýšili předplatné na 1 Dollar, poněvadž poštovné bude ještě zvýšeno a třeba pevnějšího zabalení každého čísla do Ameriky poslaného, též mnoho čísel tam posílaných se ztrácí, takže třeba větší zásobu jich tisknouti, aby se vyhověti mohlo všem reklamacím.

Do tohoto čísla jsou vloženy složenky (č. 97.129), jimiž račtež zapravili předplatné. Rovněž prosíme o zaplacení nedoplateků.

K nastalému novému roku přejeme všem z hloubi srdce, aby korunovaná Královna Svatohostýnská jim ráčila hojně žehnat, aby tento nový rok byl všem rokem milosti, požehnání a spásy! **REDAKCE.**

Spisy redakci zaslané:

VI. S. Solovjev, jeho život a působení od K. Jindřicha, nákl. Akademie Velehradské. Noviny z Podradhoště, Selské Hlasy, Slováké Noviny v Uh. Hradišti, Naše Zádruha, Chlum u Letovic, Růže Dominikánská, Praha I., Vídeňská »Pravda«, Květy Mariánské, Brno, obč. tisk. Ve službách Královny, věstník Mar. družin, Praha II., Ječná č. 2, Americký časopis »Katolík«, Týdeník »Štít« v Hradci Král., Stráž, týdeník v Třebíči, Echo z Afriky, měsíčník pro misie, nákl. Druž. sv. Petra Klavera, Brno, Petrov 1, SS. Eucharistia, orgán kněží klanějících se nejsv. Svátosti ctt., Olomouc, Naš Domov, měsíčník, Brno, Bis. ul. w. 1, Ráj, měsíčník, Vídeň IX.-4, 18, Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje, Kroměříž, Naše Omladina, Nová Říše, Život, kulturní revue, Praha II., Voršilská 1. Hlas, St. Louis, Amerika.

S. O. děkuje za to, že chránila bratra po celou válku, v níž dvě těžké nemoci šťastně přetrpěl a zdrav se domů navrátil.

V. H. z L. Ch. děkuje P. Marii za šťastný návrat z vojny a za uzdravení z vážné nemoci.

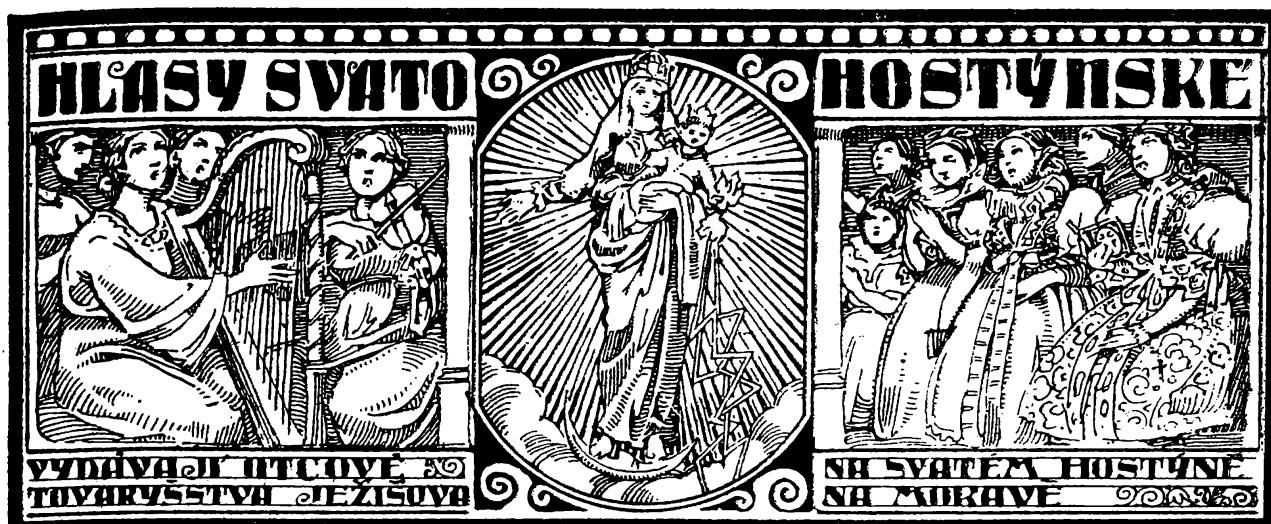
Čtenářka Hlasů z B. děkuje B. S. P., P. M. za vyslyšení prosby a pomoc v těžké hodině.

Rodina R. z K. z Prostějovska píše: Děkujeme Matičce Svatoh. za pomoc v několika potřebách. Když r. 1914. vypukla válka, byl můj manžel mezi prvními, kteří musili do pole. Ve svých úzkostech jsem prosila P. Marii za pomoc. Toho roku na štědrý den se dostal do ruského zajetí, a odtamtud, ač mnohdy byl ve velkém nebezpečení smrti, se zdrav domů navrátil. Letos nám onemocněl syn, lékařů málo doufali v jeho uzdravení. Obrátili jsme se opět na Sv. Hostýn. Můj manžel s důvěrou odjel na pout, a poznali jsme, že se synovi právě toho dne ulevilo, a než byl týden, byl zdrav. Přijde na pouť na Sv. Hostýn, poděkovat P. Marii za uzdravení. — Byl tu na pouti Omladiny.

A. V. z M. O. děkuje za pomoc při zkouškách P. Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu, bl. Janu Sark., duším v očistci a cti. sestře Teresii od Ježíška. Jedna řeholnice děkuje za uzdravení.

M. V. z K. děkuje P. Marii za uzdravení dítky a sestry a prosí za uzdravení matky.

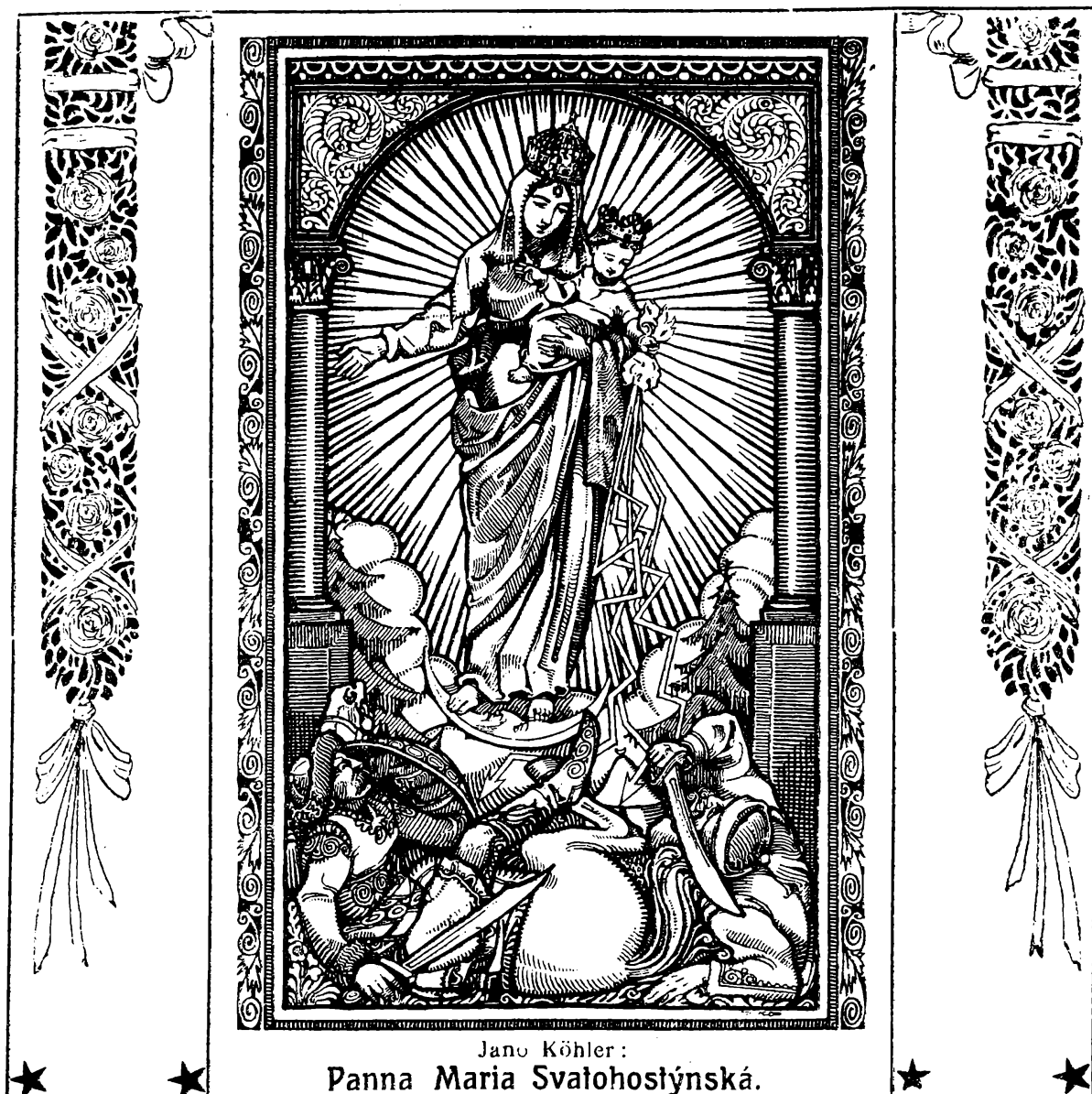
Článek „Chléb náš vezdejší“ od P. J. Ovečky T. J. vyjde jako samostatná brožurka, až bude ukončen. Prosíme vdpp. a katolické spolky o její rozšíření.

Číslo 1.

Leden 1922.

Ročník XVIII.

P. Josef Stryhal T. J.

Naším milým odběratelům a ctitelům Panny Marie Svatohostýnské.

Naplynul rok, v němž hojně poutníků navštívilo sv. Hostýn. Loni jsem oznámil na tomto místě, že slavíme dvousté výročí položení základního kamene našeho chrámu a prosil jsem, aby každý ctitel bl. Panny navštívil z vděčnosti toto místo. K tomu bylo po celé léto krásné počasí. A chvála Pánu Bohu, uposlechli přemnozí a přišli. Kolik poutníků tu bylo? Nelze nám toho spočítati. Ale svatých přijímání bylo 72.000. Když jsou o hlavních svátcích mariánských veliké pouti, tu sotva desátý díl může se dostat k sv. svátostem, ale v jiné dny většina účastníků poutních průvodů přistupují k sv. zpovědi a sv. přijímání. Proto zajisté nepřeháníme nic, pravíme-li, že tu bylo okolo 300.000 poutníků. Za ten celý rok kolika i zázračnými způsoby Matička Boží Svatohostýnská pomohla, zachránila, potěšila, posílila ctitele své. Připomínám tu ještě jednou onoho vojína v ruském zajetí podivně uzdraveného. Již měl zemřít po dlouhé a trapné nemoci. Prosil ještě, aby mu vyňali z torby obrázek Matičky Svatohostýnské. Dívá se naň. Než co vidí? Panna Maria a božské Dítě pohybují očima na obrázku. »Ne, toho nejsem hodem«, řekl si a zavřel oči. Ale opět napadne mu myšlenka, že snad ho chce bl. Panna uzdravit, otevře oči, opět opakuje se podivný zjev ten — a pojednou cítí se býti uzdraven a od té doby je zdrav.

Sv. Hostýn zvedá se do výše, abyste z daleka široka jej mohli vidět, abyste se také i vy dívali na Pannu Marii a netoliko dívali se, ale též abyste ji uctívali a ji následovali.

Murillo, španělský malíř, častěji navštěvoval kapucínský klášter. Když jednou po obědě opět se vracel z kláštera, prosil ho řeholní bratr, aby mu namaloval též pro jejich klášterní nemocnici obrázek Madony. »A nač mám vám jej namalovati?« odpovídá malíř. A bratr dí: »Třeba na tento ubrousek« a podává mu ubrousek, jež si po obědě nesl sebou od stolu. A malíř namaloval obraz krásný, jenž má nyní ohromnou cenu. Na tak prostinkém plátně, a přece tak krásný obraz!

To učíňte i vy, ctitelové Panny Marie Svatohostýnské! Na prostém plátně srdce svého namalujte obraz Panny Neposkvrněné!

Proto vám září sv. Hostýn už z dále, abyste stále zřeli k Panně Marii a ji tím snáze následovali a napodobili, nebo to vlastně znamená namalovati v sobě obraz bl. Panny. Pak se sv. Hostýna bude říinout pravé zušlechtění a nejvyšší civilisace, připodobnění se nejsvětější Panně. Pak, myslím, také zdvojnásobí se i ona zázračná uzdravení a vyslyšení, pak s tím větší důvěrou budete lnout k sv. Hostýnu. Jestliže sv. Bernard dí, že k Panně Marii máme zírat jako k hvězdě záchranné, pak obzvláště nechť to platí o vítězné Ochránkyni Moravy: K hvězdě se dívej, Marii vzývej! čímž zakusíme její pomoc zušlechťující a útěchu vlévající.

Kdosi nazval sv. Hostýn srdcem Moravy. Ze srdce však rozvádí se krev do těla. Kéž i tato zušlechťující pomoc jako krev ze srdce rozvádí se od stánku Matky Boží po předrahou naši vlasti a ochrání lid náš od mravní zkázy, jako ve třináctém věku ochráněn byl od pohromy tatarské!

ZDRÁVAS, VÍTĚZNÁ OCHRANO MORAVY! ZŮSTAŇ MATKOU LIDU SVÉMU! Budiž nadále nám ochranou, hradbou a pramenem světla, života i požehnání!

Loni bylo počasí pro pouti Svatohostýnské příznivé, ale zajisté věrný lid náš nedá se od sv. Hostýna odstrašiti špatným počasím, jak krásně pěl Dostál Lutinov v loňském ročníku našeho časopisu, že i když platí, že

»už záře slunka chladne v tupém hoři:
Leč poutník táhne v Panně, Luně, Zoři!
A kdyby celý svět se zasul sněhem
a zachmuřil se celý dešťů šlehem
a kdyby na věžích vše zmlkly zvony
i kdyby na Tě zapoměli miliony,
My Ineme k Tobě: Panně, Luně, Zoři!«

Ano lid náš nedá se nikdy odtrhnouti od bl. Panny, Matičky Svatohostýnské. Potěšen, posílněn vrací se on domů, ale znova a znova táhne ho touha k posvátné hoře Hostýnské.

Ukažte i v tomto roce pravdivost těchto slov a s horoucí láskou i s touhou po svém zušlechtění chvátejte k vítězné ochránkyni Moravy.

Též obracím se ke všem ctitelům Matičky Boží Svatohostýnské, aby rozšířili tohoto jejího posla, naše Hlasy Svatohostýnské, aby každý ctitel její odbíral též tento časopis.

★ ★ ★

Vladimír Hornov.

Zjevení Páně.

Vstaň, plesej, dcero Sionská,
zdob vínkem slávy skráně své,
aj, hvězda svítí nebeská
a k tobě krále svaté zve:
Alleluja!

Vstaň, přišlo světlo spásy tvé
a krásou září tajemnou,
hle, v blesku jeho králové
již k Spasiteli svému jdou:
Alleluja!

Vstaň, vyjdi králi svému vstříc.
jej vítej v slavném průvodu
a písní důků plesajíc,
chval Spasitele národů:
Alleluja!

★ ★ ★

P. Konrád M. Kubeš T. J.

Rok mariánský.

Leden.

Život Neposkrvněné Panny ve sv. Rodině.

Rok mariánský nazvali jsme řadu úvah, které tímto číslem začínáme. Budeme provázet bl. Pannu na její pouti životní, majíce neustále ohled na rok církevní, na svátky a svaté doby, které právě církev sv. slaví. V lednu vede nás církev sv. do tichého zákoutí v Nazaretě, do chýše, kde vzdálena hluku a vřavy veřejného života žila nejšťastněji rodina, co jich kdy na světě bylo. Tento měsíc patří do období vánočního, jeho svátky jsou věnovány tajemstvím dětství božského Spasitele. Po skončené oktávě Zjevení Páně slavívá se na mnohých místech svátek sv. Rodiny, a církev sv. vybízí věřící, aby na sv. Rodinu upřeli svůj zrak a ji uctívali.

po celý měsíc. Křesťanským otcům staví za vzor sv. Josefa, matkám Neposkvrněnou Pannu, dítkám Ježíška, a přeje si, aby každý následoval svůj vzor, jak jen dovede a může.

Neustále se nařiká na zbědovaný stav nynější společnosti; nařiká se, že ani věřící nemají pravého ducha Kristova, nejen ti, kteří jsou katol. křesťany jen podle jména, nýbrž i ti, kteří směle se hlásí ku Kristu. Volalo se a volá se po reformě (nápravě); volalo se a volá se i po reformě církve. Jak jest tomu dávno, co jistá část kněží hodila do veřejnosti heslo „my chceme reformovat (napravit) církev“? Myslil jsem si tehdy: „Reformujte sebe a ne církev;“ církev Kristova nepotřebuje nápravy, ale kněží vašeho zrna jí potřebují, a pak bude dobře“. Ano předně třeba reformovat špatné a vlašné kněze, kterých u nás v poslední době celé řady odpadly; za druhé reformovat rodinu. Nás zajímá v této úvaze křesťanská rodina.

Že třeba začít s rodinou, jest první zkušenost, kterou učiní mladičkový kněz hned na začátku svého působení. Když na př. pozoruje děti ve škole, přijde k tomu přesvědčení brzo; pozná, že velmi mnoho, vlastně všechno, závisí od výchovy, kterou dostává dítě od rodičů; na tom prvním seménku, zasetém do dětských srdcí, záleží přemnoho, a to seménko tam sejí rodiče. Lev XIII. byl veliký sociolog a důkladný znatel své doby, jeho úsudek může být směrodatný; tento papež byl přesvědčen, že obnova společnosti jest možná jen obnovou rodiny, a rodina křesťanská že se má a musí obnovit v duchu a příkladem sv. Rodiny — a zdaří-li se to, jest na polo vyhráno, ano ještě více než na polo*). Vše ostatní, co k neblahému stavu lidstva přispívá, nenatropilo by snad ani zpola tolik škod, kdyby rodina byla zdráva, kdyby nebyla Bohu odcizena, kdyby v křesť. rodinách vládł duch Kristův a ne duch světa. Snaze tohoto papeže porozuměli velcí mužové a pracovali v jeho úmyslech. Zasvěcování rodin božskému Srdci Páně jest pobožností velmi časovou. Kdyby se toto zasvěcování neomezilo na pouhý obřad a formalitu, nýbrž se konalo v intencích b. Srdce Páně, přineslo by hojné požehnání. Rodina jest předmětem zvláštní péče nejsv. Srdce Kristova. Jedno jeho zaslíbení platí výlučně rodině**). Jeho první dílo, jehož se po svém narození podjal, bylo posvěcení rodiny. Dříve než začal hlásat slova spásy, ujal se rodiny; ji posvětit bylo úkolem jeho skrytého života, a tomu úkolu věnoval 30 let. Narodil se, žil a vyrostl v lůně rodiny, nikoli na poušti jako Jan Křtitel. Tím se dostalo rodině posvěcení tak vznešeného, že vyššího se jí dostat nemohlo. Potomek velkých patriarchů a poslední patriarcha, o němž svědčí Písmo sv., že byl svatý a bohabojný (Mt 1. 19) — Matka Boží, beze skvrny hříchu, bez stínu jakékoli nedokonalosti — Syn Boží, pravý Bůh a Svatost sama: jaká to byla pospolu společnost v nazaretském domku! Jaký život tam byl! Jaký pokoj a mír, jaké blaho a štěstí!

Jak vypadal asi život Neposkvrněné Panny v Nazaretě? Byl to především život radosti a blaha. Božské dítě bylo pokladem s nebes výšin, který jí svěřil nebeský Otec. Toho si byla panenská Matička dobře vědoma. Co radostí a blaha zakusila u jesliček, když hleděla ve tvář Jezulátka! Co radostí a blaha, když je vinula na své nejčistší srdce a když jeho hlavinka spočívala na jejích přesv. prsou! Jak dovedou ty čisté nebeské její radosti líčit sv. Efrém, sv. Dionysius Karth., bl. Amodeus z Lausanny! Co radostí asi

*) Druhý prostředek, kterým Lev XIII. hleděl pozvednout pokles a chladnoucí víru, byl sv. růženec, modlitba víry. O tom několik slov, bude-li vůle Boží, v měsíci Královny růžencové.

**) „Dám pokoj rodinám, ve kterých bude uctíván obraz mého nejsv. Srdce“. Rozumí se, že nestačí uctívat obraz B. Srdce Páně nějakou svíčkou, nýbrž především společnými modlitbami a následováním jeho ctností.

zakusila za tichých večerů v Nazaretě, když všichni usedli za společný stůl! Kdyby bylo lidstvo v ráji zůstalo, nebylo by mohlo zakoušet většího pokoje a štěstí než svatá společnost v Nazaretě; v Edenu*) nemohlo být více lásky než v nazaretské chýšce. Za celou dobu společného pobytu ani jediný mráček nesváru nezakalil jasného nebe jejich života. Rájem na zemi byla ona chýška, a co ji učinilo rájem? Vzájemná láska - ta jest základem pokoje a štěstí v každé rodině. Chudoba, ve které žili, nebyla na překážku jejich blahu — ta chudoba, která je v tak mnohých rodinách příčinou **zbytečné** nespokojenosti a reptání. Ve vzájemné lásce snadno snášeli a snadno zapomínali na všechny nedostatky a odříkání, které každodenní život přinášel.

Proč tak málo spokojenosti v rodinách našich? Předně proto, že tak málo **lásky**. Život jest sám sebou trpký dost, proč bychom si ho měli ještě navzájem ztrpčovat? V křesť. rodinách by měl každý člen hledět, aby život zpříjemnil jak jen dovede těm, s kterými denně zasedá za společný stůl. A co pozorujeme? Zdá se nám často, že mnohý jen spekuluje, jak by druhému život ztrpčil a učinil ještě těžší než jest. Zde manžel manželce nebo naopak, tam děti (zvláště **dospělé**) rodičům, tíhou života už shrbeným, onde bratr bratru, sestra sestře atd. Jako by nebylo dost těch hořkostí a trampot života, jako bychom jich musili sami jiným ještě víc přidělat. Jinému oslazovat život, blažit jiné, slzy s očí stírat a ne být příčinou slz, balsámu vlévat do ran a ne srdce ranit a bodat, to jest známka andělského srdce. Víš, kdo má z toho radost, když může někomu ublížit a když vidí jiného v slzách? víš, kdo má radost z bolesti jiného? Ten, který Evu svedl a Adama z ráje vyhnal, a jemu se podobáš i ty, jestliže zúmyslně svým drahým život ztrpčuješ. Proč přidal Hospodin Adamovi společníci? Ne snad proto, aby se měl s kým hašteřit. „Učiňme mu **pomocníci** podobnou jemu“ pravil Hospodin (Gn 2. 18). Jedině na manželích (po případě na sourozencích) záleží, co si z rodiny udělají, zda ráj či peklo.

Tobě se snad dere na rty poznámka: »Není divu, že v nazaretském domku byl ráj, vždyť tam žily pospolu andělské bytosti a ne křehcí, nedokonalostem podrobení lidé«. Máš pravdu; andělský život se jevil zrakům těch, kteří měli štěstí pozorovat z blízka sv. Rodinu. Andělům byl pohled na ně rozkoší, oko nebeského Otce s nevýslovným zalíbením shlíželo na onu malou chýšku a andělé míru se na ní snášeli, naslouchali svatým hovorům, které tam se vedly a s radostí dleli tam, kde dlela láska, kde dlel sám Bůh. Myslíš-li však, že Panna Neposkvrněná nezakusila bolesti, pak jsi na omylu. Obojí, radost i žalost, se mísilo v jejím přesvatém srdci. Skoro všech bolestí, kterých zakusit může křesť. manželka a matka, zakusila i ona. Především nouze. Není rozumné tuto věc přehánět. V Nazaretě žila sv. Rodina prostě, jak příslušelo lidem jejího stavu, ne však v příliš velké bídě. Za to ve vyhnanství egyptském, kam musila bl. Panna prchat před Herodem, zakusila, jak se zdá, aspoň na začátku citelnou nouzi, a snad musila Matka Boží svou ruční prací, vypomáhat svému snoubenci. Zakusila i pronásledování, když Herodes ukládal o život jejímu dítěti: kromě jiných žalostí zakusila i bolest, která stihla již tak mnohou manželku a mnohou slzu vynutila z očí jak matky tak dítek: přišla chvíle, kdy i ona stála nad hrobem sv. Josefa, nad hrobem, do něhož uložen živitel sv. rodiny, její snoubenec, její manžel**). Neposkvrněná Panna přijala ovšem jeho smrt z rukou Božích s naprostou odevzdaností, ale nesmíš si myslet, že její srdce při tom netrpělo a že snad ani nezaslzel nad jeho bezduchou schránou. Jeho smrt byla ránou pro sv. Rodinu a trvalo jistě dlouho, než se ta rána zase zacelila. Tě-

*) Eden = ráj.

**) Před zákonem platil sv. Josef za manžela nejbl. Panny.

šitelkou jest tedy bl. Panna křesť. matkám ve chvílích zármutku a utrpení. Jen jedinou bolest nezakusila a zakusit nemohla; bolest z nešťastného manželství a zármutek nad nezdárným dítkem. Mnohé svěťce však zakusily (a sice beze své viny) i tuto bolest (sv. Kateřina Janovská, bl. Serafina, bl. Godefrida, sv. Monika).

Naříkáš-li však ty, že v tvé rodině nespokojenost jest domovem a štěstí vzácným hostem, zpytuj napřed své svědomí, není-li vše vinou tvou. Především, jak vypadá příprava na stav manželský? Sv. Ignác Antiochenský napomíná křesť. snoubence, aby sňatek uzavřeli s Bohem a v Bohu, a na to dnes přemnozí zapomínají. Místo, aby si modlitbou vyprošovali požehnání ku kroku, který rozhodne o blahu celého jejich života, hřeší a hříchem místo požehnání, na sebe svolávají kletbu.

Ale i když si nemusí křesťanští manželé vytýkat nic takového, nevyhnou se křížům a utrpení; nebyla jich prosta ani svatá Rodina. Leč právě v křížích, utrpení a starostech se ukáže, zda v rodině jest vzájemná láska čili nic. Dejme tomu, že přijde nemoc — jak se tu ukážou ctnosti, které se dosud projevit nemohly! Obětavost, odříkání, trpělivost u ostatních členů rodiny, odevzdanost do vůle Boží, důvěra v Boha, utvrzení vzájemné lásky atd. Kde ovšem těchto ctností není, tam jest kříž dvojnásob těžký. Jak krásný byl život v rodinách starokřesťanských! Jak jim záviděli pohané vzájemnou lásku a mír, který v nich vládl a byl patrný i na venek! Takové rodiny byly kopií (věrným obrazem) sv. Rodiny, takové rodiny dávaly církvi svěťce. Nebylo vzácností, že všichni členové takové rodiny dosáhli od církve cti oltáře. Z takové rodiny pocházel sv. Řehoř Nazianský (jeho otec, matka i sestra jsou svěťci); sv. Xenofon, jenž žil v VI. století v Cařihradě, dal se svou sv. manželkou církvi dva syny svěťce. Za dob mučennických máme podobných zjevů řady nepřehledné; vybral jsem však příklady z dob pozdějších, nám bližších a podobnějších. Křesťané viděli rozháraný život v tehdejších rodinách, proto snažili se čeliti tomu tím, že tím světější byl život jejich. Jako oni, tak jednat musíme i my. Všeobecné hnilobě, která zachvátila široké vrstvy, čelit můžeme jen tím, že postavíme rodiny své pod mocnou ochranu božského Srdce Páně a Panny Neposkvrněné a že je reformujeme podle vzoru sv. Rodiny. Tak, a jen tak jest možná náprava.

Výstraha.

Prostý obrázek — Nakreslil V. Kronus.

Marta Holanová byla dívčkem. Každý její pohyb prozrazoval bujnost, z velikých, černých očí sálala jí takřka ustavičně radost a rty její byly stále sešpuleny k úsměvu. I vážné rozhovory končila veselým smíchem.

»Rád bych věděl, kdy naše Marta zvázní,« stěžoval si Holan na nerozvážnost dceřinu. A žena jej chlácholivala: »Nediv se, mladost — radost.«

Ale Marta byla jinak spořádanou a vzornou. Rodiče ji od dětství bedlivě střežili, ba i styky její s družkami se zájmem sledovali. Byla tudíž, aniž by o tom věděla, pod stálým dozorem starostlivého otce a úzkostlivé matky.

Čím více dívka dospívala, tím spíše se rodiče o ni chvěli. Neodepřeli jí zábavy, ba i sami ji uváděli do společnosti. Pravidelně každé neděle odpoledne po kratším výletě za bránu anebo po procházce zašli s dcerou někam, kdež by se občerstvili a pobavili.

Kdekoli se Marta objevila ve společnosti, byla pokaždé obletována úlisnými šviháky. Dovedlať rázem svou vrozenou veselostí a nenucenou duchapřítomností vzbuditi zájem kde koho. Ale roztomilá Marta též svou bujnost ovládala. Zábavy sice nepokazila, ale důvěrnější hovory hladce odmítala.

Ale jednou naskytla se přece chvíle, že se dala upoutati. Bylo to za parného nedělního odpoledne v přední zahradní restauraci. Holan, přiváben koncertem, zavedl rodinu do stínu košatých akátů ke kulatému stolku, k němuž z nedostatku místa později přisedli též dva junáci.

Představili se dvorně rodině Holanově a zapředli živý rozhovor. Mluvili vybraně a uhlazeně, zvláště jeden vznětlivou Martu tuze zajímal. Nebyl vtíravým, spíše vypočítavě odměřeným. A proto nerozpakovala se důvěřivá dívka dáti mu na rozchodnou růži a přislíbili úkradkem, že příštího dne v podvečer dostaví se v stanovenou hodinu do parku poblíže ulice, ve které Holanovi bydlili.

V duši Martině divně zabouřilo, poznávala, že se s ní děje veliká změna, které nemůže při nejlepší vůli odolati. Nemohla se ani dočkat, kdy nadejde chvíle schůzky. Celý den vymýšlela si záminky, aby se dostala z domova.

A štěstí jí přálo. Matka odebrala se odpoledne na návštěvu k příbuzným a ještě ani na večer se domů nevrátila. Otce snadno uspokojila a chvatně vypravila se do parku. Nevěděla vlastně, proč tam jde, ale šla tam přece. V mžiku seběhla se schodů a nevšímajíc si lidí pospíšila k parku slepá... hluchá...

»Marto... Martičko...«, ozve se náhle v její blízkosti. Dívka kvapí a neslyší volání. Až teprve, když matka jí zastupuje cestu, se zarazí a nápadně zachvěje.

»Martičko, kam jdeš? Vrať se domů!« naléhá matka.

Dívka váhá, ale konečně uposlechne. Doprovází matku, mluví rychle, chvílemi i zmateně, jest po celý večer až do spánku roztržitá a mrzutá. Ani v noci nemá klidu, zmítá se na lůžku a až teprve k ránu na chvíli usne. Ráno a po celý den jest opět celá nesvá. K večeru nemá v bytě stání, nenápadně se převléká do vkusnějších šatů a používá výmluv, aby mohla upláchnouti z domova.

Rodiče jí nebránili, takže tím radostněji pospíšila k parku. Těšila se, že dnes jí nikdo nezaskočí cestu, aby ji odvedl domů. A přece! Co to? Mimovolně pošliží na dlažbu chodníku, na níž leží obrázek. Právě měla naň stoupnouti. Stane, shýbá se a obrázek žvedá.

Jaký byl její úžas! Jest to obrázek Matičky Svatohostýnské! Poznává jej dobře. Vždyť nejednou v létě, když dlela u příbuzných na Moravě, putovala na posvátnou horu v srdci Moravy, kdež pokaždé zažila tolik krásných dojmů, na něž si ráda vzpomíná a na něž nikdy nezapomene...

Pohled na nalezený obrázek Martu tuze dojal. Mimovolně jej libá, ač byl chmataný, a tiskne jej k srdci. A ta tam jest náhle její touha po schůzce v parku, vrací se usměvavá a radostná domů k rodičům, aby se jim pochlubila s podivným nálezem.

Příštího dne ocitá se náhodou v průvodu matky na nábřeží a pohlíží nadšeně k pyšným Hradčanům. Na chodníku rozpestřila se právě živá promenáda. Marta propletá se s matkou davem a náhle se zarazí.

Divná podívaná! Dva strážníci odvádějí spoutaného mladého, vkusně oblečeného muže. Marta jej poznává a žasne. Byl to její nadšený společník, který jí svými svůdnými pohledy učaroval a svým chováním okouzлил.

Hledí na něho vyjeveně a pohledy jejich se střetnou. Poznal ji a cynicky se usmál.

Marta se zastyděla a táhla matku k nejbližší tramwayi a odjížděly domů. V duši její, mladistvé a důvěřivé, zasvitlo; uvědomila si, v jakém byla nebezpečí. Doma na lůžku se rozplakala nad svým probuzením a ráno dočetla se v novinách o zločinech nebezpečného podvodníka, který konečně po mnohém úsilí byl dopaden.

Ještě téhož dne zavěsila nad své lůžko veselá a bujná Marta Holanová ve vzácném rámečku obrázek Matičky Svatoňostýnské, týž, který našla v prachu na dlažbě chodníku, a ke krásným jejím vzpomínkám na Hostýn přibyla nová . . . milější a významnější nade všechny, které ji dosud blazily. —

Dutá lípa staletá z doby Antonína Rottala na Sv. Hostýně v zimě.

P. Fr. Žák T. J.

Z.lítanie loreťánské.

Matko božské milosti.

• Milost boží — duše krása,
její přilba, odění,
cesta k nebi, život, spása,
v Boha věčné patření.

Dcero nebes, kdo tě snesl
na zem naši chudičkou?
Ta, již Pán, když člověk klesl,
učinil svou Matičkou.

Maria, tys právem zvána
Matkou božské milosti,
tobě také moc je dána,
rozdávat ji v hojnosti.

Vzpomeň, Matičko, též na mne
světa trudné na poušti,
kdy mne vábí kouzlo klamné,
síla k dobru opouští.

Posudek o sv. Hostýnu.

V deníku »Den« dne 24. září 1921 »V hovorech literárních a uměleckých« píše K. D. Lutínov o sv. Hostýně: Před nějakými 20 roky napsal jsem do »Nového Života«, že by se na Hostýně měly zbudovat budovy ve slohu národním, navrhoval jsem k tomu Dušana Jurkoviče, zejména přál jsem si, aby se nevkusné stanice křížové cesty nahradily rázovitějšími, uměleckými.

A slovo mé padlo na půdu úrodnou. Nevím, zda to byl superior P. Zimmerhackel*), či kdo jiný si ho povšiml, zkrátka pozval architekta Jurkoviče a ten zbudoval pro novou křížovou cestu svérázné slovanské kapličky a brzo pozván i Joža Úprka, aby pro ně namaloval obrazy, které provedeny na skleněné mosaice, na které si pan Škarda velmi zakládal. Úprka provedl skutečně monumentální Golgotu — ale přišly mrazy a vánice a víchry zimní — a sklo vypršelo na zem. Místo Úprky našel se umělec jiný, kterého jsem do církevního umění zapřáhl, mistr Jano Köhler, jenž přišel s jinou technikou, pro věky určenou: s rakovnickými šamotkami — a už patero zastavení zdobí nesmrtelnou krásou Jurkovičovy kapličky, jedno krásnější než druhé, skutečný umělecký poklad Hostýna a Moravy vůbec. Znalci umění budou na Hostýn putovat jako na slavné galerie.

Byl jsem počátkem září na chvílku zase na našem Montserratu moravském s jedním konsulem čsl. republiky. Když jsem se ho tážal, co se mu na Hostýně vedle přírodních krás nejvíce líbilo, vyznal, že — nová křížová cesta. Vnitřek chrámu a ostatek jest, pravil, ve vkusu, jak se říká, »poutnickém« — ale křížová cesta jest dílo umělecké. Ani Vosmíkův Kristus, ani Foersterova mosaika P. Marie ho neuspokojily — jen pro křížovou cestu byl nadšen. A zejména pro její Kalvárii, která i architektonicky jest nejmonumentálnějším pomníkem moravským vůbec.

A ty přírodní krásy sv. Hostýna! Jak překvapí nezapomenutelný pohled za kostelem na věnc romatických hor s Čertovým Kamenem! Jak luzně zní píseň včel ve vrcholcích jedlí! Jaká balsamická vůně kolem kol, že až hlava se točí! Hostýn — hora léčivá pro duši i tělo!

Ke konci svého popisu přidává epizodu v hotelu Svatohost., jak kdosi táže se ho: Na oltáři sv. Ignáce, jež vzdělal jakýsi moravský farář, vznášejí se v oblacích sv. Ignác a před ním andílek pronášející nápis: »Budu sv. Hostýnu milostiv.« Co to má znamenati? Odpovídáme, že výjev ten jest vzat ze života sv. Ignáce, jenž ubíraje se do Říma, měl zjevení, kde mu Kristus Pán dodává důvěry, aby šel do Říma, že mu bude v Římě milostiv, »Romae tibi propitius ero«, a skutečně byl mu milostiv tam Spasitel a papež řád potvrdil. Na obraze tomto je podobně těmito slovy vyjádřena prosba, aby Pán Ježíš, jehož nejsv. jméno na hoře na obrázku září, byl zase řádu od sv. Ignáce založenému a jeho působení na sv. Hostýně milostiv, neboť vyskytaly se tehdy, kdy oltář byl budován, i hlasy, aby řád byl odvolán ze sv. Hostýna. To znamenají ona slova. Tedy jsou to slova Pána Ježíše. »Budu sv. Hostýnu milostiv.«

Lahyrtš.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Nyní jde kněz do prostřed oltáře, bere kalich a vyzdvihuje jej do výše a při tom neklopí oči, nýbrž pohlížeje na oltářní kříž říká obětní modlitbu, v níž prosí, aby se Bohu líbil tento dar obětní.

»Obětujeme Tobě, Hospodine, kalich spasení, dobrotu tvou vzývající, aby před obličej božské velebnosti tvé za naši a celého světa spásu s líbeznou vůní vstoupil. Amen.«

*) Byl to P. Zimmerhackel. Pozn. redakce.

Praví se tu: »Obětujeme tobě, Hospodine.« Tedy Bohu, dí sv. Augustin v knize proti Faustovi, se obětuje a žádnému člověku, sebe světějšímu. A praví se v množném čísle: Obětujeme, kdežto při obětování chleba mluvil kněz v čísle jednotném. Důvod jest ten, že smíšením vody do vína v kalichu bylo právě společenství všech věřících s Kristem se obětujícím znázorněno. Při slavné mši sv. říká spolu s knězem tato slova jáhen, který tu jako posvěcený pomocník knězův jest zároveň zástupcem lidu. »Kalich spasení« vzato jest ze žalmu 115, 13., kde to znamená: Kalich spasení, vysvobození vezmu, který chci obětovati na poděkování za spásu a vysvobození, jehož se mi od Boha dostalo. Církev pak krásně tímto výrazem nazývá obětní kalich nyní obsahující víno, ale po proměně bude to kalich krve Kristovy, která světu přinesla spásu. »Byl jsi zabit, Pane, a vykoupil jsi krví svou pro Boha lidi z každého pokolení a jazyka.« (Zjev. 5, 9.) Krev Abela volala k nebi o pomstu, ale krev Syna Božího volá o smíření a odpuštění.

A proto praví se dále v modlitbě, že »tvou dobrotu vzýváme«, totiž lásku Boží jež na kříži se zjevila. I hledí kněz po celou tuto modlitbu na kříž s důvěrou a nadějí. Je-li však vystavena nejsv. Svátost, hledí na ní.

»Za naši a celého světa spásu.« Mše sv. jest prostředek milosti pro církev a její ditky a to na celém světě. Než ovoce mše sv. rozšiřuje se dále, i ti, kdož ještě nejsou v církvi, nejsou vyloučeni z požehnání jejího. Církev i za ně se modlí, aby přišli k poznání pravdy. Proto za spásu celého světa se obětuje.

Vyjadřuje se tím totéž, co obšírněji modlí se církev na Velký pátek za bludce, zidy a za pohany. »Všemohoucí věčný Bože, jenž nechceš smrti hříšníků, ale života jejich vyhledáváš, přijmi milostivě modlitbu naši a vysvobod je z jejich temností a uveď je do své svaté církve k chvále a slávě jména svého.« Toť smysl také těchto slov. Kéž led sobectví roztaje v našem srdci při pohledu na kalich spasení a vleje se nám láska opravdová k bližnímu. Sv. Jan dí, že »Ježíš Kristus jest obět smíření za hříchy naše, a ne toliko za naše hříchy, ale i celého světa«.

»Aby před obličej božské velebnosti tvé s líbeznou vůní vstoupil.« Noe vzdělal po potopě oltář a obětoval zápalné oběti na něm. »I povoněl Hospodin vůně příjemné a řekl: Nikoli více nebudu zlořečiti zemi.« (Mojž. 8, 21.) Povoněl znamená, že se oběť ta Hospodinu líbila. Mnohem více však stoupá vůně obětní krve Spasitele světa k nebesům, aby jí též povoněl Hospodin. Bůh trestal přísným způsobem ve St. Zákoně. A dnes nebýti této oběti, zase by trestal hrozná nynější nepravosti, ale brání tomu líbezná vůně nejsvětější oběti, jež na celém světě se obětuje. Tak se stává mše sv. naší ochranou, řekl bych, ochranným štítem, bránícím, aby nás Bůh neudeřil, líbeznou duhou smíru, ba sladkým pojítkem mezi nebem a zemí, mezi Bohem a lidmi. Jak jest to dojemné na př. na Sv. Hostyně, když při velkých slavnostech jest tu mnoho mší sv., až i na 50 za jeden den. Tedy tolikrát i s trůnu Božího sestupuje na přítomné požehnání!

Ku konci modlitby činí kněz kalichem nad oltářem kříž, čímž se naznačuje, že v kalichu oltářním obětuje se táž krev, která tekla na dřevě kříže. Pak postaví kalich na korporál do prostřed, a sice za hostií. Původně až do 15. stol. ležela hostie po pravé straně kalicha, tedy obě vedle sebe, jak jest to posud ještě u Řeků.

Sebeobětování kněze a věřících.

Jediná krev Kristova může skutečně býti Bohu příjemna, toť hodná oběť před obličejem božské velebnosti, protože jest to krev Syna Božího. Ale jest i vždy příjemna se strany nás obětujících? Již při smísení vody do vína bylo řečeno, že tím i naznačeno jest obětování nás samých. Aby i toto obětování bylo Bohu líbezné, proto nyní kněz postaviv kalich a přikryv jej tak zvanou pallou,^{*)} lněnou to rouškou, obyčejně vyšíváním ozdobenou, sklání se na znamení pokory naší před Stvořitelem a klade spojené ruce na oltář na znamení, že se v pokorě úplně Bohu vzdáváme v obět a říká tuto modlitbu:

^{*)} Pallá, poněvadž se jí kalich přikrývá, připomíná nám, abychom střežili přístup do srdce svého a bdělými byli.

»V duchu pokory a v mysli skroušené budmež přijati od tebe, Hospodine, a nechat tak se koná dnes oběť naše před obličejem tvým, aby se líbila tobě, Pane Bože.« —

Abychom porozuměli dobře smyslu této modlitby, třeba si připomenouti, odkoho a kde slova ta byla nejprve vyřknuta. Jsou vyjmuta z vroucí, kající modlitby tří mládenců (Ananiáš, Azariáš a Misael) v zajetí babylonském, když byli uvrženi do peci ohnivé, protože se nechtěli klaněti modle králově. Avšak s pomocí Boží plamen jim neuškodil. I chodili v plamenech chválice a velebice Boha. Zvláště Azariáš stoje hlasem pozdviženým se modlil, aby Bůh, když v zajetí nemohli vzdávati Bohu zákonitých obětí, přijal za oběť jejich poníženost a srdce skroušené. Mezi jiným volal takto: »Požchnaný jsi, Pane Bože otců našich, a chvalitebné i slavné jest jméno tvé na věky, neboť jsi vykonal soudy pravé ve všech věcech, kteréž jsi uvedl na nás, . . . nebo jsme zhřešili . . . a vydal jsi nás v ruce nepřátel našich nejhorších . . . A není tohoto času ani oběti zápalné, ani vonného zápalu, abychom mohli naléztí milosrdenství tvé, ale v **mysli skroušené a v duchu poníženosti budme přijati**. Jako v zápalné oběti skopců a býků, a jako v tisících beranů tučných: **tak buď oběť naše před obličejem tvým dnes, aby se líbila tobě**; neboť není zahanbení doufajícím v tebe.« (Dan. 3, 39—40.) Týmiz tedy slovy prosí kněz, aby Bůh přijal kající smýšlení lidu jako duchovní oběť.

Mládenci tito byli hotovi obětovati život pro Boha v krvavém mučednictví. Obraz jejich shledáváme často v katakombách. Byl pramenem útěchy v dobách těžkých církve svaté a povzbuzoval křesťany, aby podobně ohněm lásky, pokory a kajivosti Bohu se věnovali v pronásledováních. Sami ze sebe nejsme nic a ještě hříchem jsme Boha urazili, proto jen pokorou a skroušeností můžeme dosíci zalíbení Božího, neboť obětí Bohu příjemnou jest duch skroušený a srdcem poníženým a skroušeným Bůh nepohrdne. (Ž. 50, 19.) Ano, kající a pokorné smýšlení jest nejlepší příprava a dispozice, kterou si máme přinést k oltáři. I na Kalvarii při smrti Páně mnozí z diváků plní bázně a lítosti bili se v prsa. (Luk. 23, 48.)

Nuže budme i my naplnění podobným smýšlením! Pak shlédne Bůh milostivě i na oběť nás samých. Budiž celý život náš radostným a zmužilým sebeobětováním se Bohu, jak nás vybízí sv. Pavel: »Protož prosím vás, bratří, skrze milosrdenství Boží, abyste vydávali těla svá v oběť živou, svatou, Bohu libou, rozumnou (t. j. duchovní, vnitřnou bohoslužbu) službu svou.« (Řím. 12, 1.)

Tak to činili svatí, tak to chce církev. »Všechny modlitby a úkony bohoslužebné, všechna smilování a skutky lásky, všechna umrtvování a kajivosti, všechny námahy a práce, všechny kříže a utrpení dítek církve bojující na zemi; všechny muky a bolesti, všechnu trpělivost a touhu duší v očistci; všechny ctnosti a zásluhy, všechnu svatost a vznešenost již dokonalých v nebesích; úrodný pot apoštolův, oživující krev mučedníků, zbožné slzy poustevníků, čisté a láskyplné vzdechy panen, veliké skutky a ještě větší přetrpění všech svatých — **to vše církev skládá na božského Beránka, to vše vlévá do kalicha jeho svaté krve obětní**. (Laurent.)

A jak by ne! Kristus Pán se obětuje, celá církev, jeho mystické tělo, spolu s ním, sebe a vše co má zasvěcuje a obětuje Bohu, a my bychom tu snad neležně stáli, naše srdce ani lítostí nebylo by prodchnuto? Tak nás miloval Kristus, že sebe sama za nás obětuje, nemá-liž paprsek jeho neskonale lásky nás rozníti, bychom též sebe jemu věnovali? Tu opět připomínám, jak jest třeba, abychom s porozuměním a vnitřní součinností slyšeli mši sv. Jen vítati musíme nynější liturgické hnutí ve světě, k němuž i tyto řádky v našem časopisu směřují.

Chléb náš vezdejší.

Svatý Otec Pius X. vydal r. 1905 snažné pozvání: Č a s t o, b a k a ž d ý d e n k e s t o l u P á n ě! Než k tobě snad toto pozvání ještě neproniklo; či proniklo, ale není ti jasno, že se týká i tebe, p r á v ě i t e b e? Ale uvážil jsi dobře:

1. P r o č t ě z v e?
2. J a k j e s t t o m o ž n o, b a s n a d n o i t o b ě?

I. Proč každý den?

1. Ježíš Kristus si toho přeje:

a) Ježíš Kristus srovnával své nejsv. tělo s chlebem a před smrtí dal Nejsv. Svátosti způsobu chleba, jenž jest pokrmem obyčejným, každodenním. Ne pouze tělu, také duši třeba stravy, a — praví Sv. Otec — již z tohoto přirovnání pokrmu andělského k chlebu mohli učedníci snadno vyrozuměti, že podobně jak se tělo každodenně živí chlebem, tak že může podle úmyslu Kristova i duše křesťanská každý den požívat chleba nebeského a jím se osvěžovati. Proč bys ho nedával své duši každý den?

Bylo to, vypravuje evangelium sv. Jana, hl. VI., u jezera Genesaretského; B. Spasitel nasytil zázračně pět tisíc lidí pěti chleby a dvěma rybami. Příštího dne jej zástup hledal a našel v Kafarnaum. Na jejich otázku, kdy tam přišel, odpověděl Ježíš: »Hledáte mě ne proto, že jste viděli divy, nýbrž že jste jedli z chlebů a nasytili se. Pracujte nikoliv o pokrm pomíjející, nýbrž o pokrm, který zůstává k životu věčnému, kterýž vám dá Syn člověka; neboť toho zpečetil Otec, Bůh... Otec můj dává vám pravý chléb s nebe.«

Židé ještě nevěděli, co Kristus P. míní; mysleli na chléb převýborný sice a zázračný, ale přece hmotný

chléb. A poněvadž chléb a víno jim byly pokrmem obyčejným, každodenním, žádali bez váhání pro každý den o chléb slíbený: »P a n e p o v ž d y n á m d á v e j t e n c h l é b«. A Ježíš neodporuje, nýbrž svou odpovědí jen vysvětluje: »J á j s e m c h l é b ž i v o t a«. Tedy pravým každodenním, každému přístupným chlebem chce nám býti Ježíš Kristus, chce duši naši živiti jako chléb živí a sílí tělo.

Ježíš Kristus srovnává tamtéž chléb slíbený s mannou. Manna však byla každodenním pokrmem Israelitů na poušti!

Při poslední večeři pravil: »V e z m ě t e a j e z t e. — p í j t e z t o h o v š i c h n ě,« a dodal: »K o l i k r á t k o l i v t o č i n ě t í b u d e t e, č i ň t e t o n a m o u p a m á t k u«. K o l i k r á t k o l i v, t e d y b e z o m e z e n í i k a ž d o d e n n ě, a t o n e j e n a p o š t o l é a j e j i c h n á s t u p c i, n ý b r ž i p r o s t í v ě ř í c í, j a k v i d n o z 1. l i s t u s v. P a v l a k e K o r i n t s k ý m (1. Kor. 11, 26), v němž sv. Pavel opětuje toto slovo Páně všem věřícím, a jak vidno z obvyčeje první církve od apoštolů poučené.

b) Ježíš Kristus nás učí prositi Otce nebeského o chléb náš vezdejší, každodenní. Máš za to, že mluví pouze o chlebě hmotném? Nemíní On, jenž podle slov svých přišel, a bychom měli život duše a hojnost ho měli (Jan 10, 10), zároveň a především chléb pro duši? Prosíme-li tedy každý den o tento chléb, proč se zdráhati jíti si pro něj tam, kde jest?

c) Každý den a po všechny dni zůstává Ježíš Kristus s námi i v Nejsv. Svátosti, podobně jak před odchodem s tohoto světa slíbil apoštolům, že zůstane s nimi svou pomocí a ochranou: »A j, j á j s e m s v á m í p o v š e c k y d n i a ž d o s k o n á n í s v ě t a«. (Mat. 28, 20). Zdaž nás tímto svátostným pobytem nezve, abychom i my k němu přichá-

zeli a jej přijímali po všecy dni? — Po všecy dni jest v této svátosti urážěn a zarmucován hříchy nešlechtníků; nechceš ho po všecy dni těšiti? Každodenní sv. přijímání jest nejlepší způsob milovati Boha k vůli jemu samému a dokázati mu, že chceš býti jeho, jak On chtěl býti tvůj »po všecy dni až do skonání«.

2. Přeje si toho církev sv. a sv. Otec?

a) V prvotní církvi shromažďovali se věřící každý den k »lámání chleba« (Skut. ap. 2, 42), t. j. ke svátostnému proměňování a rozdávání Nejsv. Svátosti. Všichni přítomní přijímali. Jen zvláště a netečnost zavedly řídké sv. přijímání.

b) Staří Otcové a učitelé církevní nám rovněž doporučují, požívati tohoto chleba po všecy dni. Téměř jednohlasně vykládají o každodenním sv. přijímání čtvrtou prosbu Otčenáše. Poslyšme aspoň dva nebo tři.

Sv. Cyprian praví: »Jako pravíme Otče náš, poněvadž jest Otec všech, kteří rozumějí a věří, tak pravíme též chléb náš, poněvadž Kristus je chléb těch, kteří jsou spojeni s jeho tělem (církvi). A prosíme, aby tento chléb nám byl dáván každý den . . . (L. de Oratione Dominica n. 18.) — Ve spisech sv. Augustina najdeš tato slova k duši křesťanské: »Ty však, duše křesťanská, hleď, bys nepustila stolu Chotě svého. Abys krásná zůstala, tělo jeho denně požívati budeš; abys život věčný měla, krev jeho píti budeš; hleď, abys nepustila tohoto stolu.« (Sermo do IV. feria, 8.)

»Před slovy Kristovými,« dí sv. Ambrož, »nazývá se chlebem to, co se obětuje; jakmile jsou vyslovena slova Kristova, nezve se již chlebem, nýbrž sluje tělem. Proč se tedy dí v modlitbě Páně, která pak následuje: »Chléb náš? Ano, chléb, ale nad přirozený!

Když však je to chléb vezdejší, proč jej přijímáš jednou za rok? Přijímej denně, aby ti denně prospíval! Tak žij, abys každý den byl hoden přijímati. Kdo není hoden každý den, není hoden ani za rok. Tohoto chleba života nepřijímáš každý den? Kdo má ránu, hledá lék. Rána jest, že jsme pode jhem hříchu: »lék jest nebeská a vznešená Svátost«. (De Sacram. I. V. 24, 25.)

Ano, není, jak brzy ukážeme, lepšího prostředku proti ranám hříchu!

c) Sv. Otec, náměstek Krista Pána, důtklivě vybízí a usiluje obnoviti všude obyčej každodenního sv. přijímání. Ve dvou letech, od r. 1905 do r. 1907, vyšlo neméně než sedm a od té doby opět nová řada výnosů svaté Stolice, které nabádají veškeren křesťanský lid, aby přijímal často a, možno-li, každý den, a to hned od prvního sv. přijímání. (Viz o tom také knížečku od téhož spisovatele: Nechte dítek přícházeti k e m n ě!)

Tyto výnosy připomínají, že sv. přijímání je síla, lék (a to lék někdy rychle nutný), strava potřebná, aby život duše byl zachován a rozmnožován. Naprosto se tam zapovídá zpovědníkům a duchovním vůdcům, odvracetí kohokoliv od častého a každodenního sv. přijímání, má-li jen, aspoň když přijímá, milost posvěčující a pravý úmysl. Výslovně se připomíná, že život s každodenním sv. přijímáním není pouze výjimka pro několik zbožných duší, nýbrž že jsou k němu povoláni všichni křesťané, manželé i svobodní, muži i ženy, i děti, jakmile byly u prvního sv. přijímání. Konečně bylo toto snažné přání církve sv. pojata i do nového církevního zákonníka z r. 1918 (CIC, can. 863), kde se kněžím a církevním představeným přikazuje, aby věřící vybízeli a vedli k častému, i každodennímu, sv. přijímání.

3. Je to tvé vlastní štěstí.

a) Není-liž pravda, jest jen jedno naprosté neštěstí na tomto i na

onom světě, pouze jedno opravdové zlo: Jen za to se třeba stydět, jen toho si nesmíme nikdy přát sdílet s těmi, jež milujeme, abychom jim je ulehčili — je to hřích. Kdyby se ti podařilo toho zbavit svůj život, jaký mír, jaké štěstí by vládlo ve tvém nitru, ať by se ti přihodilo cokoli! — Uvidíš: Nejlepší prostředek k životu bez hříchu jest přijímati každý den. Každý den a v každou hodinu pak budeš také jist, že můžeš bez bázně předstoupiti před Boha, zavolá-li.

b) Naopak, nebudeš-li přijímati často — ba někdo i velmi často — nesetrváš ve stavu milosti a vnitřním míru. Vlastní zkušenost ti to ukázala. B. Spasitel nás ostatně na to všecky upozornil: »Já jsem chléb života. Nebudete-li ho jísti, nebudete mít v sobě života.« (Jan 6, 35, 54.) — Právě poněvadž jest jeho nejvroucnějším přáním, abychom vždy a stále žili v jeho milosti, právě proto poukazuje, jak jsme viděli, ne jednou a ne nezřetelně na nutnost požívati často jeho těla a píti jeho krev.

Tak jak obyčejný chléb zachovává život přirozený tělu, tak chléb svátostný zachovává život nadpřirozený duši.

Nejen celý člověk z těla a duše pozůstávající žije, nýbrž také duše křesťanská má svůj zvláštní, nadpřirozený život. To, v čem záleží tento nadpřirozený život duše, slove milost. Milost je něco božského, ne částčka Boha, nýbrž něco, co nás činí účastny života Božího. Jest jako zářný strom, od Boha samého zasazený do naší duše; na něm a jen na něm roste ovoce zásluh pro nebe, kdežto dobré skutky naše, které by na něm nevyrostly, jsou pro odměnu na věčnosti bez ceny. Jest tedy život, trvalý život milosti posvěcující pro nás nesmírně důležitý.

Nebeský strom však dává i prsti nebeské, rosy nebeské: té mu dává Bůh hlavně sv. svátostmi. Žádná svátost však v nás neposiluje stromu milosti hojněji než sv. přijímání. Vždyť jím dostává ne pouze rosy nebeské, nýbrž Ježíše, pramen její; ne pouze rosu prsti nebeské, nýbrž celé nebe, Boha samého! *) (Pokračování).

*) Článek tento vyjde jako samostatná brožúrka, až bude dotištěn.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

D. M. z D. píše 6. listopadu 1921: Děkuji b. Srdci P. P. Marii Svat., sv. Josefu, sv. Františku, andělu strážnému za ochranu Boží svého drahého manžela, za uzdravení z těžké nemoci, zápalu plic a chřipky. Byl v nemocnici v Neunkirchen. Obdržela jsem telegram: »Muž těžce nemocen, přijďte hned.« Přijela jsem. Aťhle! Otvírám dvěře nemocnice a volá na mne protější kamarád: »Matko, toť zázrak, že muž Váš žije! Již byl zaopatřen sv. svátostmi a kolísá mezi životem a smrtí.« Prosba má byla vyslyšena. Slíbila jsem P. Marii, že přijdu na pouť. Loni jsem byla na Sv. Hoře, letos na Sv. Hostýně, kdež jsem se stala odběratelkou Hlasů. Uveřejňuji tuto zprávu na rozšíření víry a úcty k P. Marii.

M. M. z B. měla třikrát po sobě nákažlivou nemoc. Nebylo ji možno nijak vyléčiti. Korlečně prosila Matičku Svatohostýnskou, a slíbila, uzdraví-li se, že to uveřejní v Hlasech. Byla vyslyšena.

A. H. z K. u Prostějova děkuje P. Marii Svatoh. a sv. Josefu za uzdravení z nebezpečné nemoci a za vyslyšení mnoha proseb. Když ji bývalo nejhůře, modlivala se k P. Marii Svatohostýnské: O Maria, slituj se, k pomoci mi stůj. Tvé dítě zvedá k Tobě prosebný zrak svůj. Tys Ona, jež všem umíš pomáhati, i mne se ujmí, dobrotivá Máti. A Matička Hostýnská vždy pomohla, a pevně věřím, že i nadále bude pomáhati. K. 23. října 1921.

K. S. z R. 1. listopadu děkuje P. Marii, sv. Antonínu za uzdravení dítěte, jemuž veškerá lékařská pomoc byla marna.

Sestra E. z F. v Americe děkuje P. Marii za brzké uzdravení. J. V. z R. děkuje P. Marii, 14 sv. pomocníkům a patronům českým za vyslyšení v jistých prosbách. Jeho sestra děkuje P. Marii za uzdravení dítěte a posílá 5 K na sochu b. Srdce Páně.

Jistá žena těžce kašlala a chytaly se jí součotě. Uminila si, že po Anděl Páně se vždy pomodlí Pod ochranu Tvou se utíkáme. Panna Maria pomohla. Také její dítě v téže době těžce onemocnělo. Slíbila Rodiče Boží, že se každou sobotu pomodlí růženec. Opět byla vyslyšena. Proto děkuje P. Marii.

Odběratelka Hlasů z farnosti Pašovské děkuje P. Marii a B. Srdci Páně za uzdravení z těžké nemoci.

M. H. z B. děkuje Srdci Páně, P. Marii, sv. Josefu za pomoc ve velké tísni.

P. M. a sv. Antonínu děkuje za pomoc v těžké záležitosti. F. V. z H.

E. L. z Kr. Vinohrad vzdává nejsrdečnější díky b. Panně Marii, jakož i sv. Antonínu a sv. Josefu za zázračný nález snubního prstenu, který po 6 neděl byl ztracen.

Povětrnost v listopadu. Poslední týden v listopadu byl velmi krásný: na obloze téměř ani mráčku, ve dne svítilo slunce, v noci se třpytilo množství hvězd na obloze, ráno a večer červánky skoro kolem celého obzoru, jako červený věnec, a dole obyčejně kuřmo, t. j. šedo-hnědá mlha, někdy řidší, někdy hustší. Proto bylo často viděti z rána o půl 6. hodině oběžnice Jupiter, Saturn, Mars, Venuše a 23., 24., 25. list. i Merkur. Posledního listopadu a prvního prosince ráno při východu slunce byla nad rovinou široká trikolora: nahoře červánky, uprostřed modrý pás, dole bílá mlha. 30. listopadu několik minut napřed než slunce nad Holým vrchem proniklo smrkovými korunami na obzor. osvícovalo větvičky a listy ze spodu a paprsky se odrážely k Hostýnu. Hledíc dalekohledem, třpytily se koruny smrkové jakoby byly ze zlata a ze stříbra. Zjev trval však asi jen 2 minuty. Slunce vyšlo a byl konec.

1. prosince dopoledne slunce svítilo a od severu se valila hustá mlha, která směrem od Bernatic, přes Hranice k Prusinovicům tvořila nehybný hřbet, vypínající se nad Prusinovicemi do výše Sv. Hostýna, blíže však k horám se hrala bílým proudem, místy však do modra neb žluta zbarveným, několik kilometrů širokým, k Holešovu, a údolím a sedly horskými od Vsetína ku Kašově, k Vizovicům, kdež směrem k Zlínu se rozlévala v široké jezero. Nad Holešovem, Kroměřížem, Napajedly a Chřipěcími horami se barvila do šedohněda. Vsetínských, Sudetských, Dražanských hor nebylo vůbec viděti.

Ale nebylo jen krásně, ale i vichor nás navštívil. 7. listopadu byl tak prudký jižní vítr, že strhl kus omítky nad jižním vchodem. V Praze prý byla také vichřice a v severní Francii, Německu a Belgii strašná bouře, která i vlaky zastavovala, na moři kterouš loď převrhla, telegrafní sítě přetrhala, na domech mnoho škod způsobila. V Krkonoších prý napadlo na metr sněhu. Zatím co u nás 7. listopadu vál jižní vítr, valila se vysoko od západu tmavá mračna

na východ. 9. list. nastala vichřice, která trvala 10. list. a teprve 11. list. na sv. Martina se utišila. Dle Občanských Novin bylo vyvráceno na stráních Královky Holý — hory to blízko cesty z Popradu do Dobšínské jeskyně — 20 tisíc uherských jiter lesa. »Pohled na lesy je žalostný. Mnohaleté stromy jsou přelámány v půli jako stěbla. Stromy leží přes sebe jako když krabíčku zápalek rozsypeme. « Šel jsem odpoledne 10. list. se obhlédnouti po kopci. Sníh ležel na zemi a byl posypán smrkovými větvičkami, jako cesty na Boží Tělo kvítím. Vysoká jedle mezi pomníkem Omladiny a hospodářským stavením kláštera byla přelomena, spadla korunou na střechu, i koruna se zlomila a spadla dolů. Na hřebenu zastavení nové křížové cesty, která je vedle pomníku Omladiny, ležela zlomená jedle. Stála směrem k můstku, zlomila se asi v jedné třetině výšky, a peň uvázl na stříšce. Každá kaplička má totiž nahoře velký dřevěný kříž a před ním je stříška. Na té peň uvázl. Druhého dne však spadl dolů, rozbívil několik tašek; vazbě neuškodil. Cesta k rozhledni byla zatarasena buď zlomenými neb vyvrácenými smrků. Kdo šel od Rusavy a přešel valy, hned mu ležela přes cestu s kořenem vyvrácená jedle; když přišel k nově postavené dřevěné boudě, spatřil před ní 2 jedle s kořenem vyvrácené, a směrem k Obřanům 2 přelomené. Pod hostincem také několik zlomených. Celkem 52 stromů bylo polámáno na matičním území. I na rozhledně vichřice vytrhla 3 latě ze zábradlí a kus okna poškodila. Papír natřený dehtem, jímž byla pokryta kaplanka, ležel před hostincem.

V listopadu nebyla velká zima. Největší zima byla ráno na sv. Martina — 9.4. 27. list. ráno bylo — 8.2. Většinou se pohyboval teploměr něco málo pod nulou, proto také průměrná teplota byla — 1.4.

Od 7—14. list. byl sv. Hostýn bílý, pokrytý vrstvou sněhu na 1 dm tlustou; 9., 10., 11. list. padal sníh každý den 4 cm. Za celý měsíc napršelo 31.4 mm, nejvíce 6 list. v neděli večer, po sobotní bouři u Frýdlantu a Nového Jičína, kdy napršelo 10.8 mm. Od 21. list. do 1. pros. ani vločka sněhu, ani kapka nespadla.

4. listopadu slunce, hvězdy svítily, 5. listopadu dop. přšelo a mlžilo, večer zamrač., 6. list. dopol. slunce, odp. déšť, 7. list. střídavě zamrač., odpoledne sníh, 8. zamrač., 9., 10., 11. sněžilo, 12. mlha, 13. zamračeno, dole hustá mlha, uprostřed řídká mlha, 14. mlha, obleva, večer sněžilo, 15. zamrač., 16. skoro ráno měsíc svítil na západě a osvícoval rovinu pokrytou hustou mlhou do výše 200 m od severu, a v poledne i nás zakryla, zatím co horní mraky táhly opacně od jihu k severu, 17. jako včera, 18. mlha od vodní kaple a výše, jinovatka na stromech jako bílé husté vousy 4 prsty široké, 19. listop. slunce a tálo, 20. odp. slunce a večer nádraží bylo viděti, 21. jasno, slunce, hvězdy

i nádražní světla, večer před pozeňáním oheň ve Zlobicích; ostatní dny jasno, slunce, večer hvězdy, ale dole mlha, takže nádraží nebylo vidět. Na sv. Kateřinu ráno dle Našince bylo 11° mrazu dle Reaumura, u nás — 2·5° C.

1. prosince se objevila o půl 6. ráno na východě zář zvířetníková: jasný to trojúhelník, sahala až k Jupiterovi. Popisuje ji Studnička Všeobecný zeměpis str. 198.

Z dopisu jedné naší odběratelky o pouti římské. Ctihodný otče! Dojem ze svatých míst pro mne je přímo ohromující, jsem přece již od 13. října o 9. hod. večerní doma, ale já nemohu se vpravit zase do domácích poměrů, vše mi připadá tak divné, malicherné, maličké a ubohé, stýská se mi hrozně, srdce a duše zůstaly v Itálii. První zastávka v Benátkách, v pravdě jak v pohádce, čarokrásné město se svými 56 kostely malbou a světly přímo hýřící. A což moře — velebné moře — dojem nevypsatelný! Pak přišla Padova s líbezným, světovým světlem »Il Santo«, Antoniíkem sv. Tam jsme mnoho plakali a prosili, aby světec Padovanský dal našincům a zvláště jsme prosili za nevěrné kněze. Pak Assisi s Porciunkulí, pravé staroitalské městečko, kde cítila jsem každým dechem vanouti vzduch pokorného sv. Otce Františka. Tam asi by se mi nejlépe líbilo; všechno jako za času sv. Patriarchy. U sancta Chiara nádherný kostel sv. Kláry s jejími ostatky. Dále krásný biskupský chrám — rodný dům Františku — a ty zvony! Zvuk jejich jako nebeská hudba zněl skoro celé dopoledne — to byl zpěv Františků, čarokrásný, tak jasný zvuk, to byla píseň, na niž nemohu zapomenouti, stále mi zní v uších. Skutečně, v tom jsou Italové mistři! I v Římě zvuk zvonů tak čistý, jasný — ale Assiské zvony nelze vypsat! Ty zvuky ještě v hodinu smrti mi sv. František musí dáti slyšet! S vrchu Assissi rozkošný pohled po celé pozeňané Umbrii, tak asi jako s Hostýnku. Dále pak Porciunkula, svatyněka roztočilá, jednoduchá, tolik milosti plná a nad ní nádherná basilika obrovských rozměrů. Parno bylo strašlivé a prachu bílého až se noha bořila. Teď si představte, že každou chvíli auto prach rozvířil, my spoceni až do niti, jak jsme asi vypadali, a přece od Portiunkuly je půl hodiny po silnici nahoru do stanice Assissi k sv. Františku. Slavná mše sv., kázání, ale Italové nedovedou zapřít svého živého temperamentu. Mezi pobožností mluvili, chodili, smáli se.

Pak přišla Bologna s hrobkou sv. Dominika, kostelem největším v Itálii sv. Petronina a kostel Dominikánek. Pak Florencie, malá zastávka a pak 5. října večer o 9. hodině ve věčném svaté městě Římě. — Tam jsme byli dáni do pensionátu, rozdělení ve skupiny. Každý den jsme měli společnou mši sv. a kázání. Naši skupině z

pensionátu Albrion byl dán jako vůdce po městě Dp. dr. Závrbský z Olomouce, velice obětavý, horlivý — budiž mu ještě jednou vroucí dík! My ze všech skupin asi nejvíce památek římských jsme prohlídli.

Tož nejprve basiliku sv. Petra, **dojem ohromující**, na to nestačí vůbec slova, konfesse sv. Petra, jsem jista, že nikdo z poutníků, modlících se »Credo«, nezradí církev. Nejprve biskupové, pak kněžstvo, celkem dvě stě, ostatní věřící, celkem 500. To byla modlitba, to bylo »Věřím«!!! Pak prohlídka Vatikánských zahrad, museí, obrazáren, knihoven, **něco nad všechnen pomysl lidský, něco ohromně velkého, nebesky krásného. Spravedlivý Bože! To je potom ta tma — zpátečnictví** — ta uměnilovnost papežů; a kde církev hned vedle kostela stavěla školy. A ještě něco jest v basilice největší a nejprvnější na celém světě; je to **naše kaple** s oltářním obrazem sv. Václava. Žádný národ na světě tam kapli nemá a my ano — potom, že Řím je naším nepřítelem!

Pak u sv. Pavla, hodinu povozem opačnou cestou — via Apia — sv. Petra, svatyně též ohromných rozměrů — sv. Klementa, na hrobě sv. Cyrilla, sv. Alexia se vzpomínkou na sv. Vojtěcha, sv. Jana v Lateráně, sv. Šebestiána, Panny Mar. Větší, sv. Kříže, sv. Jakuba Většího, svatyně al Gesu, sv. Ignáce s hroby sv. Aloise a sv. Jana Berchmanse; ve světničce sv. Aloise, kde bydlel a umřel, měl P. Závrbský mši sv. a několika nám podal Tělo Páně — a v mnoha, mnoha jiných kostelích, na hřbitovech jsme také byli. Potom jsme navštívili katakomby sv. Kalixta, hluboce duši jímající, a konečně koruna všeho slyšení u Sv. Otce. V sobotu, 8. října o 12. hodině jsme byli přijati. Sv. Otec přišel se svou družinou, byv osloven J. Milostí nejdp. arcibiskupem Stojanem, potom dlouze z paměti odpovídal a velice dobře jsem mu rozuměla, ač mluvil latinsky — že apoštolská stolicí nikdy a nikdy celibát kněžský nezruší — zpívána papežská hymna, již sledoval Sv. Otec se zájmem máje v ruce latinský text; při slovech: Bože Benedikta XV. zehnej a nám zachovej, bylo vidno, jak v koutcích kolem úst mu škube pohnutím, a vedle sedící kardinál plakal — pak bylo společné apoštolské pozeňání — a potom již bylo po ceremonialitě — potom už to byl Sv. Tatiček a jeho české děti! To Vatikán, co Vatikánem stojí, ještě neviděl. Pak podal vásu dp. vikář Hoffman z Vinohradů, pí. Šamalíková koláč, který sv. Otec hned ochutnal, Slovák soudeček slivovice, kraslice, domácí papuče atd. atd. Na to jsme se rozestavili po délce zdi trůnního sálu a vedlejších místností a nyní sv. Otec od jednoho ke druhému šel a v ruce položené růžence, medailky sám pozeňnal a ruku k políbení dal. Sv. Otec, náměstek Krista Pána na zemi! Ó, jak se chvěla duše

a blaho nikdy necitěné rozlilo se v srdce mé! On je nepatrné, malé postavy — a takový duch! Po všem ještě se tázal ndp. arcibiskup Stojan: »Jste všeci hotoví, nikdo neschází?« — Inu, jak to dovede jen »Tatiček Stojan«, vždyť jej znáte lepší nežli já. Pak se Sv. Otec ještě tázal: »Uspokojil jsem je? Měl bych ještě něco českým dětem učinit?« Pak jsme byli fotografováni a plni radosti a nadšení o 2. hod. jsme šli k obědu. Odpoledne zase prohlídky a v neděli také. Odpoledne spol. růženec a k večeru akademie. Ráno o 6. hodině jsme vyjeli. Zpáteční cesta nám trvala plně tři dny a dvě noci. V Padově jsme stáli na nádraží od půl 12. hod. v noci až do rána do 7. hod., kdy jsme vyjeli dále. Projížděli jsme nádhernou krajinou italskou, potom Alpami, viděli jsme Piave a nebetyčné hory, ještě sem tam pobožené chrámy a vesnice, nebo znovu budcvané, modlili jsme se ze pokoj duší padlých, projeli Koružany, Rakousy, až konečně jsme šťastně dojeli do Dvořiště. Tu jsme měli oběd, tož musili vyjít na nádraží a s pláčem jsme zpívali: »Kde domov můj?« Přece v Čechách jinak! Ta role, luka tak pečlivě obdělána, oseníčko krásně zelené. Právě v našem oddělení byl nejdp. biskup Králové hradecký dr. Kašpar a pravil: »No vidíte, po krátkém jen odloučení jak rádi vidíte tu svoji drahou vlast, a což my, když pět let jsme ji neviděli, po čas studií římských« — Ve Dvořišti vyšel z restaurace p. arcibiskup Stojan a stál tam také přednosta stanice, a na otázku, kdy budeme v Praze, odpovídal, dříve ne, až 8. hod. Tu byl p. arcib. zarmoucen; v Praze celá Praha naproti. Zvonění všemi zvony a slavný průvod Prahou a Tedeum a o to jsme o všechno přišli, když o 7. hod. jsme se zpozdlí. Při rozloučení ve vozech nám nařídil za Benešovem zazpívat si tři verše Tedeum, třikrát Otče náš a Ave a dal nám požehnání a po velké prý pouti si uděláme — dá-li P. B. život a zdraví — malou pouť. Abych nezapoměla, v Benátkách také mi utkvělo v paměti, jak matky italské, vidouce hodnostáře církevního ve fialovém rouše a s křížem na prsou, prosily o požehnání pro svoje děti a pan arcib. laskavě jim žehnal čilka jejich i matek. To se mi tak líbilo! — Tak tedy šťastně vše ke větší cti a slávě Boží vykonáno. Viděla jsem Řím starý, přešla jsem s hlubokým pohnutím katakomby, procitila jsem přetěžké začátky mučednictví prvních vyznavačů, třistaleté utrpení svatě katolické církve, s bolestí jsem vzpomenula neshod a roztržek čtrnáctého a patnáctého století s naším národem a nyní její rozmach, její slávu, její vítězství! — Ó skálo Petrova! ó svatá katolická církví, ty ohromný zázraku božského Zakladatele — jak jsem šťastnou, přeshťastnou, že dítkem tvým se zvátí smím — jak jsme maličci, jak ubozí červíčkové proti ní — —

V křesťanském Římě opravdu vane duch světců a světic; jak děkuji milému Pánu Ježíši, že mi té velké milosti dopřál, a na věčné věky vděčná budu.

Končím už a prosím za prominutí rozvláčnému psaní, ale srdce radostí tak překypuje, že musím Vám to také napsat! Celemu světu bych to hlásala, a možno-li všem lidem, zvláště našim odpadlým kněžím lásku do srdcí vlila ku sv. katolické církvi!

Dopis matky. Byla jsem dobrou žačkou ve škole, takže pojal můj otec úmysl, dátí mne na studie. Když jsem vychodila měšťanskou školu, začala se teprve otevírat česká, a němečtí učitelé chtěli, abych šla na německý učitelský ústav a čeští učitelé přemlouvali otce, aby mne dal na český. Když ale otec se klonil více k českému ústavu, přemluvil ho německý učitel, aby mne nedával nikam, že je dosti učitelů, nač ještě učitelé. Toto u otce zvítězilo, nechal mne doma koupil mi stroj na šití, abych byla švadlenou! Poslechla jsem, ale umínila jsem si, že se nebudu vdávat, ale vezmu si někoho z přízně za svého a dám ho na studie, protože škola byla můj svět. Také jsem si pořizovala z malých úspor knihovnu, kterou až podnes rozmnožuji, a má již několik set svazků. Okolnosti se změnily. Národní život se u nás probouzel, a já v 18 letech jsem jim byla též stržena do společnosti, a tu jsem změnila též své mínění. Z knih jsem měla nejeden obrázek ze života, kde se chovance pěstounům nezachoval dle jejich přání a vycitila jsem zároveň, že chce-li mít matka děti hodné, musí se za ně modlit, ale ne až jsou na světě, nýbrž než přijdou na svět. Připadá mi to tak, jako když dům se staví, musí se hned základy dobře založit, ne až snad vyčnívá ze země. Dlouho jsem bojovala s tou myšlénkou, až konečně jsem se odhodlala vdáti se. Duševní boje a co jsem v manželství zažila, nebudu tu vypisovati. Jen myšlénka, že se mi snad podaří vychovati dítko na studenta — a potají se mi vkrádala myšlénka i na kněze, bude-li to vůle Boží, mne přiměla, že jsem vstoupila do stavu manželského. Rok na to jsem jela na sv. Hostýn a Panně Marii jsem přednášela své tajné přání. Za půl roku se nám narodil chlapec. V létě jsem chtěla jít, ale domácí mi velice bránili: já jsem přece ujela. Na sv. Hostýně byla slavnost svěcení chrámu, při níž bylo mnoho bohoslovců. V duchu jsem cítila tu radost, co bych měla, kdybych spatřila jedenkrát i svého syna tak oblečeného. Vroucně jsem se za něho modlila, ale vždycky jsem přidala: Budě-li to vůle Boží. Když jsem přijela domů, dostala jsem řád matky. Nereptala jsem, ale jsem jí odpovídala: »Maminko, nelituji toho že jsem tam byla a možná, že jsem si vyprosila to, z čeho když budete na světě, i Vy budete mít radost«. Od té doby jsem tam jezdila každý rok a žádný mi nebránil. R. 1895 jsem vzala chlapce sebou. Když jsme v Hulíně čekali na ranní vlak k Bystrici, smáli se mi lidé, tam s ním jdu, že ho musím nést. Ale on tam vyběhl jako veverka a ještě se mi posmíval, že mi utekl. Od té doby

jsme tam putovali rok co rok. Až jsem jej mohla nechat s procesím samého, nosival kříž, později jako student gymnasista korouhev, potom jako bohoslovec, a letos jako kněz — a dílo moje s ním je dokonáno. Tajné mé přání je splněno. Ovšem, matka nesmí s modlitbou zapominati na děti, i když jsou již na své životní dráze, neboť se mi zdá, že teď má bude modlitby matčiny nejvíce třeba. Přidávám k tomu, že i druhý syn studuje na střední škole a je též hodný. A děvče má 15 let, je také zbožné a putuje často, když to dovoli poměry, na sv. Hostýn. — Tak vidíte, důstojný Pane, vyložila jsem Vám a znáte příčiny, proč tak ráda s rodinou navštěvují svatý Hostýn.

Z Podhoří. Ve dnech od 13. do 20. listopadu 1921 konaly se v Podhoří sv. misie. Řídil je vdp. Josef Stryhal, superior ze sv. Hostýna, ke spokojenosti všech. V neděli při ukončení sv. misie měl slavné služby Boží vdp. Florián Mrázek, kanovník a arcikněz z Lipníka, za asistence p. faráře Jana Hoférka z Jezernice a místního duchovního. Odpoledne byl posvěcen misijnářský kříž. Nával při svěcení byl tak veliký, že kostel podhorský sotva stačil pojmuti všechny účastníky. V týdnu sv. misii bylo 638 sv. přijímání. Farníci podhorští děkují vldp. superioremu za slova útěchy. Děkuji i p. kanovníku Fl. Mrázkovi za jeho účast a vclají jim »Zaplat Bůh! Především pak děkujeme našemu p. faráři, který nejenom že sám je vzorem náboženské horlivosti, nýbrž i tak ještě postaral se nám o náboženskou potěchu a obnovu. — Farníci.

Jak známo z předešlého čísla, projevují krajané v Americe touhu, letošní rok přijeti do staré vlasti za příčinou orelského sjezdu a navštívení při té příležitosti i naše poutní místa.

Myšlenky této již se chytají americké časopisy. V Katolíku 14. října 1921 píše velmi čilý dopisovatel Jos. Kratochvíl z Nového Yorku o této výpravě. Praví, že Národní Svaz českých katolíků, jehož předsedou je mnohým známý Ant. Tesař, který pořádal loni mnoho přednášek po Moravě a také navštívil Sv. Hostýn, uspořádá asi v květnu výpravu do staré vlasti. Proto jsou krajané povzbuzováni, aby se přihlašovali, neboť společná cesta má mnoho výhod. J. Kratochvíl píše: »Je našich krajanů velmi mnoho, že by rádi ještě jednou spatřili ta místa, kde byli zrozeni, kde více let žili, že by rádi spatřili ta posvátná místa, jako je Svatá Hora u Příbrami, Sv. Hostýn a Velehrad na Moravě, i tu stověžatou matičku Prahu (ani sebe nevyjímám), a zde se naskytne ta nejlepší příležitost.

Jistě že také zdejší Moravané, jejich příbuzní přijdou na pouť — bude to šťastné shledání na Sv. Hostýně — na něž se všichni těšíme!

V Čechu 16. října píše prof. Em. Žák o Sv. Hoře, že r. 1932 bude dvoustá památ-

ka korunovace P. Marie. Proto má býti Sv. Hora umělecky obnovená; není však peněz. Spisovatel pokračuje takto:

Proto nutno v první řadě hledati fond v dobrých a obětavých českých duších; v srdcích našich katolíků, kteří mohou přispěti a jistě také rádi přispějí. Když Moravané dovedli svojí obětavostí krásně opravit Svatý Hostýn, jenž povždy bude svými zdi mluviti o velké organizační činnosti Stojanovců, a posvátný Velehrad, Čechové dovedou si důstojně vyzdobiti svoji Svatou Horu. Ona musí býti pomníkem jich obětavé lásky a štědrosti.

Aby získali nutných prostředků k obnově a výzdobě své péči svěřené svatyně, hodlají svatohorští řeholníci založiti »Svatohorskou matici«. Po příkladě Matice svatohostýnské. A já věřím, že naše kněžstvo bude, seč síly stačí, tuto myšlenku podpořovati.

Z toho plyne pro nás, abychom ještě více podpořovali naši Matici Svatohost.

R. 1736 na svátek Nanebevstoupení Páně 10. května měl Frant. Josef Brandejský, farář Břestský, slavnostní kázání při korunovací obrazu P. Marie u sv. Tomáše v Brně, v němž poněkud s řečnickým nadsazováním uvádí slova sv. Tomáše Aquinského, jenž praví: Ani není, ani nebyl tak veliký národ, který by měl bohy tak sobě blízké, jak přítomný jest Bůh náš ve velebné Svátosti Oltární. A pokračuje kazatel takto: Co sv. Tomáš napsal o přítomnosti Boží pro potěšení všeho lidu křesťanského, to já zde u přítomnosti Matky Boží svobodně opakuji mchu pro slávu celého lidu moravského. Pročť pravím: není žádná země, žádné království, s kterým by Maria byla tak spojena, tak sjednocena jako s Moravou. Kdybych neměl důkladnějšího této řeči mé důvodu, musil by každý přestat na tom, že Morava jest krajina malá, ale velmi mnohými slavnými chrámy Páně naplněná, kde Maria jest svými nesčíslnými milostmi přítomna. Vědí ctitelé Mariánské Křtinách, Tuřanech, Vranově, Mikulově, vědí o Dubě, Žarošicích, o Sv. Kopečku, o Podhradní Lhotě, o Zašově, o Hostýně, o španělské kapli v Novém Jičíně, vědí o mnohých jiných svatých místech na Moravě, kde Maria ve svých svatých obrazech je ctěná, jakoby osobně byla přítomna? To množství mariánských míst v tak malé krajině, byl by dostatečný důvod, že není takové krajiny, takového království, takového národu, s kterým by Maria tak byla sjednocena, spojena, a která by země byla od Marie tak oslavena jako je Morava. Pamatujte se ještě všichni dobře, kterak r. 1733 nejsvětější Matka Boží naší milou vlast zvelebila, když na Svatém Kopečku u Olomouce ve svém milostném a divotvorném obraze korunovati se dala?

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K, v Americe 1 doll. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Vladimír Hornov: Zdravas Matko lásky! (báseň) str. 17. — P. Konrád M. Kubeš T. J. Rok Mariánský. Únor str. 17. — Al. Dostál: Pomněnky svatojánské, str. 20. — P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretánské, (báseň), str. 21. — Jan Daněk, kanovník kroměřížský: Kázání, str. 21. — Z pouti čsl. katolíků do Říma v říjnu 1921 (obrázek), str. 23. — P. Fr. Vydenský T. J.: Bohuslav Balbin T. J. zvláštní ctitel Rodičky Boží, str. 23. Labyrty: Mše sv. (Liturgický výklad), str. 24. — P. Irenaeus Jančárik, milosrdný bratr: Jan Nepomucký Neumann, str. 27. — P. Jaroslav Ovečka T. J.: Chléb náš vezdejší, str. 28. — P. Rudolf Rozkošný T. J.: Zprávy se sv. Hostýna, str. 30.

Z redakce. Když někdo do 15. v měsíci nedostane časopisu našeho, nechť si píše o ně na lístku, na němž nahoře napíše: **Reklamace.** Po té napíše adresu: Hlasy Svatohostýnské na Sv. Hostýně. Nedostal jsem číslo... (a jmenuje číslo, jež nedošlo) Hlasů Svatohostýnských a udá svoji adresu. Tato reklamace jest porta prosta, i netřeba přidávati známek poštovních. — Dopisy redakci zaslané, ať jsou dle nové sazby frankovány! Někteří se pozastavovali nad tím, že v prvním čísle měli vloženu složenku, ač už mají zapláceno předplatné. Kdyby věděli, co by to dalo práce, abychom je vyřadili, nedivili by se tomu. Takoví nechť si složenku uschovají na předplatné pro budoucí rok. **Prosíme, aby nedoplatky z minulých let byly nám poslány.**

Odpovědi k dotazům: A. B. Životopis Bohuslava Balbína vyšel obšírný od P. Rejzka T. J. v Praze v dědictví sv. Prokopa (Praha I. č. 190). Dějiny řádu Jesuitského vydal V. Oliva v dědictví Cyrilo-Metodějském v Brně jež nyní lze za sníženou cenu dostati, též malá brožurka o tomtéž vyšla v Hradci Králové v časových úvahách od Fiedlera, životy svatých vyšly v čtyřdílném díle «Církev vítězná» od Ekrtu v dědictví Svatojánském, Praha, Hradčany. Jsou tam i vyobrazení, ale ne kolorovaná.

Kniha o poutních místech a milostných obrazech vyšla v Brně v dědictví Cyrilo-Metodějském, ale žádné mapy míst poutnických a dopravních cest k nim tam není. To se nalézá ve velké německé knize «Des Österreichs Wallfahrtsorte od Alfreda Hoppe, vydáno ve Vídni St. Norberts-Verlag. K ostatním dotazům příště odpovíme.

Hlavní oltář: V. Rutta far. v. v. v Paskově 5 K.

Křížová cesta: V. Rutta 5 K. Albína Navrátilová z Jankovic 5 K.

Elektrika: P. Fr. Stašek, koop., Velký Újezd 100 K. Sestry řádu sv. Františka Ne-dakonice 20 K.

Různé: A. Mudrlova Ivanovice 20 K, P. Werner 10 K, J. Klíčová z Bukové 15 K, Jan Najdlík 165 K, farní úřad ve Zdounkách 100 K, M. Kolibová D. Bojanovice 20 K.

Spisy redakci zaslané:

Revue »**Archa**«, Olomouc, Wils. n. 17.

Sbírka přednášek pro katol. spolky a organizace, Praha - Smíchov 642.

Zasvěcení, věstník rodin zasvěc. B. S. P. Praha II. Trojická 20.

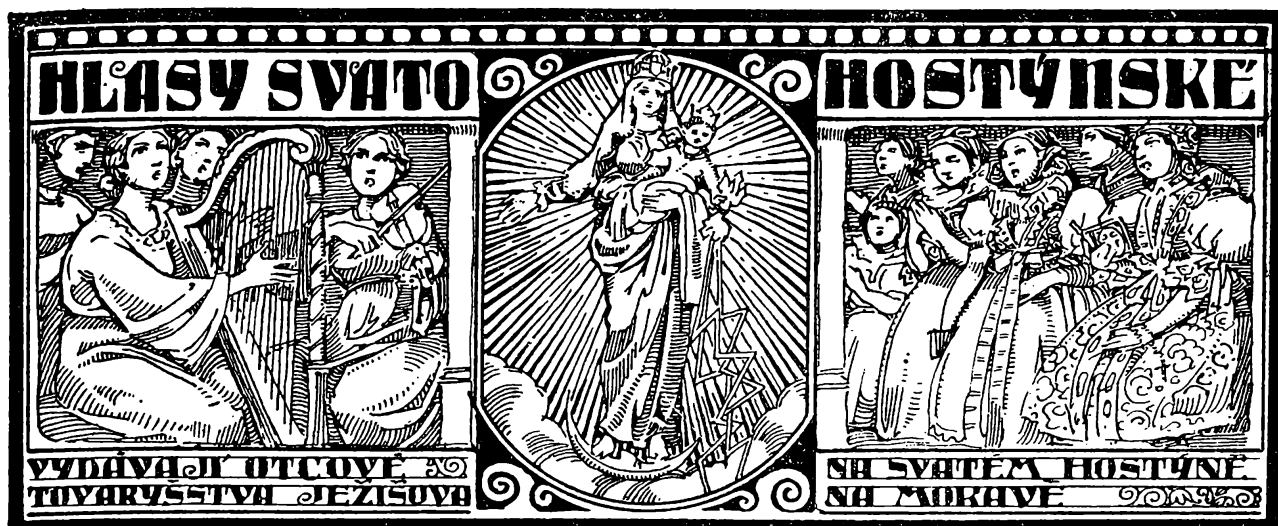
Zasláno. Nevědomost, povrchnost a s ní spojená nadutost, toť jsou začátky a kádry československé sekty. Brožury o českosl. sektě od Dr. Fr. Xav. Nováka jsou velmi vystižnými doklady shora uvedeného tvrzení. Číslo 1. a 2. těchto brožur je zcela vyprodáno, čísla 3 a 4 jsou v rozprodeji. Objednávejte hromadně u nakladatele a rozšiřujte mezi svedený lid. Brožura č. 3 stojí 80 hal. a č. 4 stojí Kč 1.20. Na každých 12 brožur stejného čísla — jedna zdarma. Objednávky vyřizuje administrace »Našince« v Olomouci.

Právě vyšel »**Kříž v Limpas**«, dojmavé líčení zázračných zjevů pozorovaných na kříži v Limpas, které mocně uchvacují každé věřící srdce. Brožurku tuto vydaly Školské sestry O. S. F. na Král. Vinohradech, Korunní tř. 4., jež objednávky ochotně vyřídí. Cena K 5.—.

Dále byl též vytištěn **Život sv. Gabriela Possentí**, pasionisty, světce a divotvorce nejnovější doby, nákladem týchž Školských sester.

Pamatujte na budoucnost našeho hnutí. Nejpotěšitelnějším zjevem našeho hnutí katolického jest naše nadšená a obětavá mládež. Není v Čechách strany, jež by se mohla vykázati tak velikým zorganizovaným počtem uvědomělé mládeže. Pouti, sjezdy, a manifestace naše hemží se mladými tvářemi, a jich radostné nadšení vlévá se do srdce všech přítomných. A kdo má nehybnoucí zásluhy o toto uvědomění v řadách naší mládeže a toto pevné sešikování naší »naděje církve i vlasti«? — Vedle obětavých jejich vůdců jest to především její krásný časopis »**DOROST**«, který svou obsahovou cenou všude proniká a tak velice se šíří. Jeho stránky, jež mládež si z poloviny plní sama, vzdělávají, vychovávají, rozplaměňují mladé duše ke všemu dobrému. »Dorost« ukončil právě svůj III. ročník a zahajuje IV. Kéž jeho 11.000 odběratelů stoupne v novém ročníku aspoň na 15.000. Kéž není jediné katolické, lidové rodiny, jež by neodbírala pro své dospívající syny a dcery »Dorostu«. Dopíšte si ihned o 1. číslo administraci »Dorostu« v Praze II., Salmova ul. č. 8. Předplatné na celý rok (24 sešitů) je 12 Kč.

Dne 3. června loni přišel p. Jan Šolc z Lipníka a přinesl vyšívané plachty na všechny oltáře (7), jež zhotovila jeho manželka Anna, dle slibu před válkou učiněného, ale nemohla je donésti sem, ježto 17. října 1920 zemřela. Vzpomínku na ní jsme učinili při mši svaté i modlitby.

Číslo 2.

Únor 1922.

Ročník XVIII.

Vladimír Hornov:

Zdravas Matko lásky!

Zdravas Matko lásky,
holubičko snívá,
tobě zem i nebe
chvály věčné zpívá.

V klín tvůj jitřní zoře
dary svoje skládá:
první píseň ptačí,
rosu, v květ jež padá.

Tobě všechno plesá,
lesy tiše šumí,
hvězdy jasné září,
noc své šeptá dumy.

A mé srdce chudé
v nitru rozechvěném
pomněnku své lásky
dává tobě věnem.

★ ★ ★

P. Konrád M. Kubeš T. J.

Rok mariánský.

Únor.

Očišfování nejbl. Panny.

»Toto dítě z Panny zrozené bude největší záhadou světa«, píše starokřesť. básník Sedulius¹⁾ nad kolébkou božského dítěte. Těmi slovy vyjadřuje totéž, co Simeon předpověděl Panně nejsv., když 40. dne po narození Páně své dítě přinesla do chrámu. »Až, postaven jest tento ku pádu a ku povstání mnohým... a za znamení, kterému bude odpíráno: a Tvou vlastní duši pronikne meč...«. Netrvala tedy příliš dlouho čistá a nezkalená radost Neposkvrněné Matky Páně; dnešní tajemství vrhá první stín na radostnou dobu dětství Krista Pána, a v matných obrysech jeví se dnes našemu zraku v dáli Kalvarie. Čtvrtý a pátý desátek radošného růžence nás připravuje již na bolestnou cestu křížovou.

Radost z narození Messíáše byla zkalena brzo, Církev sv. pěkně to vyjadřuje ve své liturgii. Co jsme se v Adventě natěšili na příchod Páně! Konečně jsme se dočkali;

¹⁾ Filius hic hominis fit maxima quaestio mundi (do slova: tento syn člověka bude největší otázkou světa). Z básní Seduliových užívala a užívá církev nejednoho verše v liturgii. Salve, s. Parens, enixa puerpera regem... (ant. vánoční) a světoznámé verše „Salve, festa dies...“, zpívané kdysi při průvodě o neděli Velikonoční.

na Štědrý den naposled oblekla se církev sv. v kající fialové roucho, a o půlnoci rozléhalo se našimi chrámy radostné »Gloria«, a církev v bělostném rouchu se oddala neličené radosti z narození božského dítěte. Čekali bychom, že jako v oktávě velkonoční celý týden neodloží bílá paramenta a oddá se zcela své radosti — a aj, co to? Už druhého dne přistupuje kněz v červeném ornátě k oltáři. Co znamená ta červená barva? Tekla krev, krev prvního mučenníka, sv. Štěpána, tekla pro Krista, a sice krátce po jeho nanebevstoupení. A sotva se z toho překvapení vzpamatujeme, čeká nás druhé, ještě větší: za dva dny obléká se církev ve fialové roucho, které (jak jsme myslili) před 4 dny odložila nadobro, a radostné »Gloria« umlká zas, sotva že se před 3 dny roz-zvučelo. Co to znamená? Církev slaví svátek Neviňátek²⁾, jejichž krev byla prolita pro božské dítě ještě, dříve dlelo v kolébce. Oba tyto svátky jsou předzvěstí, že »toto dítě z Panny zrozené bude největší záhadou světa«, a potvrzením, jak pravdivá byla slova Simeonova: »Postaven jest tento za znamení, kterému bude odpíráno.« V evangeliu na neděli po Narození Páně čte církev sv. tato slova. Tak brzo tedy padají stíny do vánoční radosti, na kolébku božského dítěte, a jaké stíny, jak černé stíny!

Nelze tedy pochybovat: Svět nepřijme svého Osvoboditele, nepřijme svého nebeského Učitele ani jeho nauky, a vypoví mu boj. Církev sv. plná teskné předtuchy ptá se, v jedné adventní antifoně (v kněžských hodinách): »Až Syn člověka (= Messias) přijde, zdali pak nalezne víru na zemi?« (A. Lc 18. 8.) Tato předtucha neblahá se vyplnila; sv. Jan svědčí: »Svět skrze něho (= od něho) učiněn jest, a svět ho nepoznal, když přišel; do vlastního přišel a svojí ho nepřijali . . .« (Kap. 1., volně.) Proč? Na to odpovídá sám Pán: »Světlo přišlo na svět, ale lidé milovali více tmu než světlo, protože **skutkové** jejich byli **zlí**« (kap. 3). Tu máme rozluštění té záhady: lidé nešli k světlu, protože jim bylo lépe ve tmách nepravosti a hříchu; prorok volal: »Vstaň, osvět se, Jerusaleme.« (Is. 60), ale Jerusaleme nechtěl se dát probudit, protože si liboval ve spánku hříchu a smrti.

Nicméně lhostejným nemůže zůstat vůči Messiasovi nikdo. »Kdo není se mnou, proti mně jest«, osvědčoval sám božský Spasitel. Bylo od věků ustanoveno v plánu Božím, že po příchodu Páně bude musit každý »přiznat barvu« a nepokrytě dát na jevo, jak o Messiasovi smýšlí; nikdo nesmí zůstat lhostejný, nerozhodný, »neutrální« (jak se teď říká), nýbrž každý musí se rozhodnout, buď pro něho nebo proti němu. Lidé dobré vůle — pro něho; lidé, kteří dobré vůle nemají a více milují tmu (t. j. hřích) než světlo (t. j. ctnost) — proti němu. Oněm bude k povstání, těmto k pádu a znamením, jemuž budou odpírat a jemuž vyhlásí boj.

»Toto dítě z Panny zrozené bude největší záhadou (otázkou) světa.« Jest Kristus tím, zač se vydává, totiž Synem Božím? Jest-liže ano, pak jest pravdou jeho učení, pravdou, že po smrti jest soud a věčnost, pravdou, že hříšníka čeká věčné zavržení, neobráti-li se; pak jest třeba zanechat hříchu, myslet na věčnost, starat se o svou duši nesmrtelnou, zachovávat jeho přikázání, především Desatero, jehož šesté přikázání bylo vždy a jest zvláště dnes tak mnohým nepohodlné (má na př. na svědomí vznik nové sekty u nás). Není-li Kristus Syn Boží, pak jest takovým lidem hej; pak totiž není pravdou jeho nauka, není věčnost, není pekla. mohou klidně hovět svým vášním a nestarat se o Desatero, zvláště ne o jeho šesté přikázání — a více nechtějí. Chápeš tedy, že tato otázka jest pro ně životní otázkou, otázkou nade všechny otázky, nejtěžším oříškem, jehož nemohou a nemohou rozlousknout? Kdyby — ano, kdyby — kdyby peklo »nestrašilo«, jak říkají, kdyby Desatera nebylo (nebo aspoň kdyby se škrtla druhá jeho deska), kdyby Kristus nezádal »Zapři sebe sama«, pak by se s jeho naukou jakž takž smířili — ale takto? Nesesmilníš, nepokradeš, to mnohý tak nerad slyší, a proto . . .

Božské dítě jest a zůstane největší záhadou světa. Jak mnohý volá: »Nevěřím.« Dobře; když však nevěří, proč aspoň nenechá Krista, jeho církve a jeho nauky, na pokoji? Mohamedán má také svou nauku o nebi a o pekle, kam prý přijdou všichni nevěřící — proč nenapadají toto náboženství tak jako nauku Kristovu? Protože dobře

²⁾ Případně-li svátek Neviňátek na neděli, obléká se církev sv. v paramenta červená.

vědí, že vše, co Mohamed učil a čemu jeho stoupenci věří, jest **báje**, ale křesťanství přece jen bajkou **není a není**, a toho jsou si vědomi jeho protivníci převýborně. Rádi by odkázali křesťanství do říše bájí, a nejde to; rádi by je smetli s povrchu země, a nejde to; rádi by je rozbili a zničili — marné naděje; odtud ten malomocný vztek a zuřivost a zášť proti němu, takže na mnohého pouhý pohled na katolického (ne na sektářského, t. zv. československého) kněze působí jako červená barva na krocana.

»Postaven jest tento za znamení, kterému bude odpíráno...« Isaiáš mluví (8. 14) o kameni úrazu, který postaví Hospodin na Sionu (Rom 9. 33), a na kterém si rozbijí mnozí hlavu — ti totiž, kteří neuvěří v něho (I Pt 2. 8). Pán sám se prohlásil za kámen úhelný; kdo na tento kámen padne, rozrazí se, a na koho ten kámen padne, rozdrtí ho. (Mt 21. 44.) Působí na mne vždy zvláštním dojmem, když při mši sv. v neděli po Narození Páně se modlím poslední verš: »Vezmi dítko i matku jeho a vrať se do země Israelské: **zemřeli** (= zahynuli) totiž ti, kteří usilovali o bezživotí dítěte.« V evangeliu téže mše sv. slyšíme slova Simeonova »Postaven jest tento...« Jak brzo se přesvědčila Neposkvrněná Panna o pravdivosti těchto slov! Anděl zvěstuje Josefovi, že Herodes usiluje dítko zabít, a káže mu, by prchl do Egypta. Jak brzo stalo se božské dítko znamením odporu! Herodes byl první, který tomuto znamení odporoval, Herodes začíná řadu odpůrců a nepřátel Kristových; byl první, ale ne poslední. On myslel, že ten »kámen úhelný« rozbije jednou ranou, a rozbil se na něm sám. Jeho osud byl předzvěstí a proroctvím, jaký osud stihne všechny, kteří půjdou v jeho šlepějích a budou se pokoušet zničit tento »kámen pohoršení« (Is. 8. 14), Krista, jeho nauku a jeho církev. »Zahynuli ti, kteří usilovali o bezživotí dítěte.« Zahynuli a zahynou všichni, kteří se o něco podobného budou pokoušet. Přišli obři, vyzbrojení silou, mocí, chytrostí, chtěli zničit dílo Kristovo, a v nerovném boji podlehlí sami; přicházejí dnes trpaslíci, schází jim jak síla a moc tak i chytrost (za to mají větší porci domýšlivosti), a kojí se nadějí, že oni rozbijí skálu, na které církev Kristova zbudována; a když se to přece nedáří, plvají aspoň na nenáviděnou církev, blátem a kalem ji chtějí uházet³⁾.

Za vážnou a bolestnou předpověď Simeonovou skrývá se tedy konečné **vítězství** Messiáše a jeho svaté církve. Ten smutný boj, který začne svět proti němu, skončí porážkou jeho protivníků. Toto vítězství předpověděl prorok v překrásném messianském Žalmu 2: »Proč bouří se národové, a proč nadarmo kuji pikle? Shromáždili se králové země, a knížata sešli se v radu proti Pánu a proti Messiášovi jeho, a řekli: »Zlámejme okovy jeho, a svrhněme se šíje jeho... Ty, však (Messiáši), rozdrtíš je jako nádobu hliněnou.« (Volně přeloženo.) Toto předpověděné vítězství Messiášovo líčí pak v jeho uskutečnění sv. Jan (Zjevení, 19. 11—16). Třeba že tedy tajemství dnešního svátku se počítá za první bolest bl. Panny, pojímá je přece církev do růžence radostného, a slaví ten den jako svátek radosti; nádech smutku, však neschází: tento svátek stojí na rozhraní radostné doby vánoční a kající doby svatopostní. Přechasto se stává, že radostné alleluja se toho dne neozve (případne-li totiž po neděli devítiní), a jest to vůbec poslední radostný svátek před dobou Velikonoční. Messiáš sice zvítězí, ale cesta k vítězství bude cestou křížovou — k vítěznému dnu Zmrtvýchvstání vede cesta dobou svatopostní a svatým týdnem, přes Zelený čtvrtek a Velký pátek. Královnu nebes čeká osud týž: dříve než bude královský diadém vložen na její čelo, musí se stát Matkou Bolestnou; svátek jejích sedmi bolestí bude slavit církev sv. před svatým a velkonoč. týdnem — její Nanebevzetí až po skončení všech tajemství oslaveného života Krista Pána. »Tvou duši pronikne meč«, ale konečně budeš účastna vítězství a oslavy svého božského Syna, jako jsi měla podíl na jeho utrpení a oběti.

³⁾ Kéž by jen věřící sami nezavdávali k tomu podnět a nedávali sami svým protivníkům do ruky zbraň proti církvi. Ukazují-li nepřátelé prstem na jisté ne právě utěšené věci a poměry, na jisté ne právě čestné historky — mohou-li říci, že ten a ten pán to a to, a že to není ani podle evangelia, ani to nesvědčí o velké lásce bliženské atd. atd., pak zodpovědnost za potupy a urážky církve padá na nás. Budme upřímní a doznejme si to! Neschovávejme jako pštros hlavu do písku!

Pomněnky svatojanské.

8. Zachráněná socha.

Farář Vendelín Loněk dobře věděl, že v nedalekém městě ve věži na náměstí u starobylého kostela nachází se kamenná socha sv. Jana Nepomuckého. Kde dříve stála, jak se do věže dostala, udati nemohu. Kdyby to bylo v době nynější, snadno bychom se domyslili, podobné sochy vadí lidem na veřejných místech, jsou jako hlasy svědomí, jako upomínky, prsty kárající. Ale před lety tomu ještě tak nebylo. Tedy slušná, veliká socha stála u schodů, vedoucích ke zvonům, jako předmět nepotřebný, odložený a v městě se na ni zapomínalo docela.

Ale na mysl ji měl farář v nedaleké obci, ve Lstiboři, kam zažádal na snadnější místo. Loněk byl muž prostý, do popředí se netlačící, společnosti nevyhledávající, jenž jednoduše žil a pilně své povinnosti konal na každé farce. Tak se dostal do Lstiboře, kde počal hned opravovat kostel. Na faru nemyslí, ta mu dostačovala, jaká byla. Rozestavil starý nábytek, rozvěsil obrazy po stěnách, jenom jeden se mu nikam nedostal do pokoje. Měl totiž ze svého rodiště, z Dobrušky, odkud pocházel, starý oltářní obraz jako památku. Byl také odložen a Loněk sbíral, čeho už lidé nepotřebovali. Obraz vozil sebou a stále se chystal k opravě. Každému hostu jej rozvínoval a ukazoval. Též jsem jej viděl, ale nepamatuji se, co představoval.

Farář Loněk byl nejenom ctitelem svého křestního patrona, Vendelína, jeho rodiště i hrob navštívil, ale i sv. Jana z Pomuku. Při návštěvě ve Lstiboři dal mně spis, obranu sv. Jana, abych ji přečetl.

Úcta k tomu světcovi datovala se z mládí jeho, když z Dobrušky co rok putoval uprostřed máje na blízkou Skalku, kde se konala hlučná pouť o sv. Janu, kam putovalo na tisíce lidí z okolí, aby vyslechli kazatele na nádvoří a pomodlili se v zámecké kapliče.

Sem chodil i Loněk, úcta svatojanská se mu vryla do paměti i do srdce. Proto také byl naplněn lítostí, vída ve věži odstavenou a porouchanou sochu. K odvezení svolení dostal snadno i vypravil do města povoz, na němž socha byla dodána do Lstiboře. — Teď kam ji umístiti, kde ji postaviti?

Loněk vyhledal pro ni místo u dveří chrámových. Zde bude jako uschována, ale přece si ji každý všimne, kdo půjde do chrámu. Farář si ani nepřál, aby vynikala, nebyla z dílny umělcovy, nechtěl, aby se mluvilo o dárci, jenž všechno na svůj náklad pořídil; Loněk, jak byl vůbec prostý, tak i zde ustupoval stranou. Jenom když tady sochu měl, mohl ji uctívati, když vybavena byla z prachu a vrácena svému účelu, pro který kdysi byla vytesána.

Loněk dal také sochu při té příležitosti důkladně opravit. Zavolał kameníka, jenž se v práci té dobře vyznal.

Nebylo žádné slávy při svěcení, v tichosti se to vykonalo, a kdo do kostela nechodil, ani téměř o nové soše u kostela nevěděl. Ale dostávalo se jí úcty. Každý, kdo se bral kolem, posmeknul, mnohý na chvíli stanul a pomodlil se. Nejvíce však o sochu se staral farář sám.

Co večer konal malou procházku do kostela, aby opravil věčné světlo, nalil oleje utřel knot. Zde nikdy lampa nedbalostí neshasla, celou noc byl chrám osvětlen a matné světlo padalo na oltář, na svatostánek. To bylo zásluhou farářovou.

Ale Loněk při tom pamatoval i na sv. Jana. Pokud květiny byly, vždy nosil některou a položil na sochu. Každý večer zde vykonal krátkou modlitbu a mnohdy rozžal i lucernu. Nikdo ho neviděl, byl tu zakryt kostelem a starými vysokými stromy, stojícími na starém hřbitově.

V ta místa Vendelín Loněk rád chodil a zde večerní modlitbu vykonával. Kolem sochy sv. Jana ho za čas nesli mrtvého do kostela a světec smutně hleděl na černou rakev, v níž odpočíval jeho věrný ctitel.

Po čase vzpomněli si v sousedním městě, že odtud farář Loněk z věže odvezl sochu a že by z jeho pozůstalosti mohla býti zaplacená. Stalo se tak. Kdyby byli žádali platu na Loňkovi hned, jistě by částku onu vyrovnal za odloženou, polorozbitou sochu. Ta nyní obnovená jest jeho památkem.

P. Fr. Žák T. J.

Z litanie loreťánské.

Matko nejčistší!

Čistá jsi jak bílá lilie,
jako sníh, jímž právě zbělel kraj,
jako paprsek, než vypije
rosu, kterou omývá se háj.

Čistá jsi jak zory záplava,
anděl marně s tebou soupeří,
dvorstvo boží s plesem vyznává:
nejčistší květ lidstva na keři.

Duše moje vzdychá dojatá:
Pověst dí, kam dechneš, pohledneš,
vypuči hned bílá poupata:
Maria, v mé srdce dechni též.

Jan Daněk, kanovník Kroměřížský.

Kázání

o valné hromadě Matice Svatohostýnské dne 21. srpna 1921.

Brazí poutníci a ctitelé Mariánští! Zavítali jste na toto památné a posvátné místo, kde Rodička Boží již od pradávných časů byla ctěna a vzývána, kde zachránila naši vlast a celou západní Evropu od sveřepých Tatarů a od té doby, kde tolik proseh vyslyšeno, tolik zarmoucených a rozervaných srdcí utiшено, kde tolik duší uzdraveno, tolik lící rozjasněno, zavítali jste dnes na Sv. Hostýn, abyste byli přítomni jubilejní valné hromadě Matice Svatohostýnské, která plných 25 let pracuje a horlí pro oslavu korunované Královny Matičky Boží Svatohostýnské a pro zvelebení Sv. Hostýna. Vyhověli jste tím jednak tužbě svého srdce, jež tak mocně Vás vybízí k častému putování na Sv. Hostýn a také pozvání Hlasů Svatohostýnských, oblíbeného to časopisu mariánského, který by neměl scházeti v žádné rodině, kde jsou ctitelé Panny Marie Svatohostýnské a těch ctitelů Ježí jsou tisíce a tisíce, proto Hlasy Svatohostýnské měly by býti tím nejrozšířenějším časopisem u nás na Moravě.

Matice Svatohostýnská vznikla z družstva Hostýnského, založeného právě před 40 lety za tím účelem, by na tomto velepamátném poutnickém místě zařízena byla trvalá duchovní správa. Snad jest nás zde více pamětníků těch časů, kdy chrám Páně Svatohostýnský býval po celý týden opuštěn a jen den před nedělí a svátkem za doby letní jeden z kněží Bystřických přicházel na Sv. Hostýn, by pokud jemu možno bylo, zpovídal, kázal a mši sv. sloužil, a někdy žádný kněz tu ani nebyl. A dnes? Neuplyne jediného dne nejen za doby letní ale i za doby zimní, jak jsem sám nejednou viděl a také v Hlasech Svatohostýnských můžete čísti, aby nebylo zde několik poutníků, kteří přicházejí sem k mocné Paní a Královně, aby ve svých tísních, svízelních a trápeních hledali útěchy a pomoci, kteří vystupují na tuto posvátnou horu mnohdy s těžkým břemenem svých hříchů a očistění, majíce drahocenný poklad, Beránka Božího ve svých srdcích s blahým poklidem svého svědomí vrací se šťastní a spokojení do domovů svých. Kdyby družstvo Svatohostýnské nebylo jiného vykonalo, než to jediné, že založilo zde trvalou duchovní správu, jež svěřena ctihodným kněžím Tovaryšstva

Ježíšova, těmto věrným strážcům Sv. Hostýna a nadšeným ctitelům Rodičky Boží, již tím nesmírně mnoho vykonalo pro spásu duší a tím k větší cti Boží a oslavě Rodičky Boží Panny Marie. A zásluha toho největší náleží našemu vřele milovanému nejdůstojnějšímu arcipastýři dru Antonínovi Cyrilu Stojanovi. Matici pak Svatohostýnské, vzniklé — jak jsem pravil — z družstva Svatohostýnského, děkujeme mnoho, děkujeme, že zamezila druhé zneuctění Sv. Hostýna. První zneuctění Sv. Hostýna stalo se na konci osmnáctého století, když na rozkaz nevěrecké tehdejší vlády byl kostel na Sv. Hostýně odňat násilně službám Božím, kdy posvátné obrazy, oltáře, náčiní bylo buď odvezeno neb zničeno, kdy i střecha byla z kostela stržena, jak to vidíte na členských obrázcích Matice Svatohostýnské a druhé zneuctění mělo nastati koupí části tohoto vrchu od lidí, chtějících učiniti Sv. Hostýn místem světským, výletním. A tomu předešla Matice Svatohostýnská tím, že zakoupila od majitele panství Bystřického celý vrch v obvodu náspů za 110.000 K. Ó, co tu starostí nastalo Matici Svatohostýnské, aby tento obnos z největší části vypůjčený mohl býti splacen. Nejlépe by nám mohl starosti tyto vylíčiti zase náš nejdůstojnější arcipastýř sám. Již jako mladý kněz před více než 40 lety sbíral spolu s Dr. Schneidrem příspěvky a milodary, rozeslal ne tisíce ale desetitisíce prosebných dopisů, který při všem, ať se již jednalo o koupí, neb zařízeních a opravách na Sv. Hostýně, vždy obětavě a horlivě se všeho zaujal a svůj mocný vliv jako poslanec ve prospěch věci uplatňoval, který vždy miloval a miluje Sv. Hostýn, jemuž žádná práce a starost pro Sv. Hostýn není dosti těžká, žádná oběť nesnesitelná.

Sotva tyto dva těžké úkoly vykonány, sotva trvalá duchovní správa na tomto posvátném místě zařízena a tato sv. hora od dalšího zneuctění koupí vrchu Hostýnského zachráněna, nastaly nové starosti Matici Svatohostýnské. Mimo v kostele a ambitech po obou stranách kostela nebylo možno na Sv. Hostýně přenocovati než pod širým nebem, a to jen za počasí příznivého, teplého jako na příklad letos. Říká se sice, že kdo je na pouti, pohodlí vyhledávati nemůže, ano má nesnáze, nepohodu, svízely s poutí spojené obětovati jako pokání a je trpělivě nésti, než té nepohody mnozí zažili více než dosti. I postaven hostinec, vedle hostince ještě zvláštní noclehárna, upraveny cesty, upraven tok posvátné vody, vystavno nádherné schodiště k pohodlí poutníků, zřízena útulna pro 1000 poutníků. Než to vše ještě nestačí, zvláště když počasí se náhle změní, když déšť po celou noc trvá, tak že nejednou slyšeti reptání, stesky, že není kde se uschovat a zachránit. Proto pomýšlí Matice Svatohostýnská postaviti velký poutnický dům, kam by se poutníci mohli uchýlit, kde by mohli přenocovat.

Než to všechno týká se pohodlí poutníků, týká se věcí časných. Jest však také oprávněné přání, by Sv. Hostýn stal se útočištěm náboženského a církevního umění, by v pravdě umělecky byl vybudován. Jest pravda, že před 30 lety byla tato velebná svatyně skvostně vymalována, že zdi její vyzdobeny obrazy, připomínající nám různé památné události Svatohostýnské aneb děje ze života Svatých a Světic Božích; zbudována na vrchu dvojí křížová cesta. Postavena na schodišti překrásná socha Božského Srdce Páně, jakoby vítala každého poutníka Svatohostýnského a jemu připomínala, že Matka Páně jest darem jeho Srdce kopím probodnutého, že to jediné, co Jemu, když na kříži pněl, patřilo, to nejdražší, co země chovala kdy, jest naše, dal nám Svoji matku. Než přece mělo by vše zářit a skvíti se uměním a krásou. Sv. Hostýn by měl býti perlou mezi ostatními místy poutnickými a skvostem Moravy v ohledu uměleckém. Proto chceme nejdříve zbudovati nový hlavní oltář, jenž by byl opravdu skvostem. Na Vás, drazí poutníci, jest, aby se tak stalo, tu třeba součinnosti, štedrosti, obětavosti všech, kteří milujeme Sv. Hostýn, kteří ctíme korunovanou Matičku Boží Svatohostýnskou. A proto staňme se všichni především členy Matice Svatohostýnské, která klade sobě za účel: »Povznášeti poctu blahoslavené Panny Marie na sv. Hostýně, zvelebovati sv. Hostýn, křísiti, obnovovati a zvelebovati sv. památky na sv. Hostýně a zároveň pečovati o potřeby poutníků tělesné. A na Vás, kteří jste obdařeni hojnějšími dary pozemskými, vznášíme vroucí prosbu: Zanechte sobě památku na Sv. Hostýně, která by potomním věkům hlásala, jak jste milovali Sv. Hostýn a jak srdce Vaše

lnula k Matičce Boží Svatohostýnské. Vdp. P. superior udělí Vám rád pokyny a rady.*) Skládejte své dary a příspěvky na zvelebení Sv. Hostýna a Božský Spasitel, který ne- nechá ani neimenšího skutku lásky bez odměny, přiloží jednou i Vám každý ten dar věnovaný z lásky k Matce Jeho na váhu vašich zásluh, Matka Boží, královna nebe- ská, neustále, dokud nebudeme náležet do počtu vyvolených, kteří po celou věč- nost ji oslavují a bez přestání s církví sv. volají: Salve Regina — Zdravas Královno. Amen. —

Z pouti čsl. katolíků do Říma v říjnu 1921.
»Sv. Otec Benedikt XV. s p. arcibiskupem Dr. Stojanem«.

✠ Veliký papež míru **Benedikt XV.** zemřel 22. ledna 1922. Narodil se 21./XI. r. 1854 v Janově, posv. na kněze 1878, na biskupa 1907, papežem zvolen 3. září r. 1914. - Odpočívej v pokoji!

P. Fr. Videnský T. J.

Bohuslav Balbín T. J. zvláštní ctitel Rodičky Boží.

Bohuslav Balbín T. J. narodil se 3. prosince 1621 v Hradci Králové a zemřel v Praze v Klementinu 29. listopadu 1688. Byl to zvláštní zjev učenosti své doby a byl znám a ve vážnosti netoliko ve svém řádě a ve své vlasti, ale i mimo ni. Slovnatý matematik Vydra, rodák taktéž královéhradecký, píše o něm takto: »Balbín je muž, jenž zasluhuje, abychom jej ctili jako největší ozdobu našeho rodiště (t. j. Hradce Králové) a měli jej za jednoho z nejznamenitějších členů Tovaryšstva Ježíšova v Če- chách, ba připočetli jej k nejpřednějším mužům naší československé vlasti. Tyto zá- sluhy jeho o vědy a umění byly mi od nejútlejšího věku učiteli do mysli vštěpovány.« A v čem se vyznamenal? »Psal vlastenecké knihy«, praví o něm dle Vydry rok po smrti jiný člen řádu, »započav svou spisovatelskou činnost o Marii Panně ve Vartě a na Sv. Hoře. Co napsal, bylo docela nevšední, v něm nalezla vlast slavného dějepisce Livia gymnasia řečníka Kvíntiliána, králové a šlechta dějepisce Svetonia, Matka Boží, svět- cové a Čechy chvalořečníka Flora; řekl bys, že ovládá veškerou učenost a vědu. Ema-

*) Vdp. Kazatel se sestrou svoji Jenovefou Daňkovou věnoval 1000 K na nový hlavní oltář. Pozn. redakce.

nuel Tonner počítá ho k »nejzdárnějším synům národa českého« a profesor J. Hanuš velebí v něm »historika, vlastence a prvního našeho buditele, ač žil celé století před probuzením českým.« (Č. Čas. hist. str. 94.) A vskutku. Pozorujeme-li spisy Balbínovy, vidíme, že napsal nejenom dějepisná díla veliké ceny, ale osvědčil se též ve vědách přírodních a v básnictví, všude prozrazuje velikou učenost a neobyčejné vzdělání, nehledě k tomu, že latina, kterou svá díla psal, je klassická.

Často se myslí, že znamenitý učenec nemůže býti dobrým katolíkem, jakoby víra a věda navzájem se vylučovaly. Že to nesprávné, dokazuje, nemluvě o jiných věhlasných učencích katolických každé doby a v každém oboru jako jsou: Albert Veliký, Koperník, Pasteur, Secchi atd., také náš Balbín. Bohuslav Balbín byl katolickým knězem, ano i řeholníkem, a to snad nejenom zevně, že by svých povinností nebyl býval dbalý, nýbrž naopak knězem a řeholníkem hodným a zbožným. Dle Vydry praví o něm shora uvedený kněz řádu dále toto: »U Balbína vidíš, jak učenost podporovala řeholní ctnost a přispívala k tomu, aby ve zbožnosti a spojení s Bohem vynikal.« Proto pozorujeme-li tehdejší dobu, nedivíme se nikterak slovům, jež o Balbínovi pronesl P. Ant. Rejzek T. J. v jeho životopise, že bychom svého Balbína neměli, kdyby se byl Balbín nestal Jesuitou. (P. Bohuslav Balbín T. J. str. 134.) Jinými slovy: Balbín nebyl by se stal takovým vědcem a tak věhlasným mužem, kdyby byl nevstoupil do řádu. *

Ostatně není ani možno, aby učenost a zbožnost byly v opravdovém rozporu a sobě na újmu. Vždyť předmětem obou je pravda; a pravda, jelikož je jedna, nemůže býti proti pravdě. Jinak by byl i Bůh, jenž je pravda nejvyšší a první taktéž proti sobě. Neboť od něho má původ jak učenost tak víra — základ pravé zbožnosti.

Že tedy Balbín byl zbožným, dotvrzuje nám současný svědek. Avšak my to víme též od jinud — z jeho spisů. Balbín byl totiž zvláštním ctitelem nejblahoslavenější Rodičky. Zbožnost však zahrnuje v sobě úctu a lásku k nebeské Panně. Neboť jak by bylo možno, aby katolík ctil a miloval Boha a nechoval vroucí úcty k jeho Matce? Ano, úcta a láska k Matce Boží je zároveň měřítkem úcty a lásky k Bohu a tudíž pravé zbožnosti. Že však ze spisů a ve spisech Balbínových viděti neobyčejnou lásku k nebeské Královně, o tom podáme důkazy v následujícím pojednání. (Pokračování).

Lahyrtz.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Vzývání Ducha sv., čili epiklesis.

První dar obětní, chléb, podává se Bohu Otci, kalich pak s vínem Bohu Synu. Vždyť kalich ten nám ukazuje, jak velice nás miloval Syn Boží, jenž krev svou vylil až do poslední krůpěje za nás. Když on sebe sama za nás vydal, máme i my jemu se věnovati, proto následovalo sebeobětování se. Nyní běží o posvěcení darů těchto. Skutky posvěcení připisují se třetí Božské osobě, Duchu sv. Proto nastává nyní **epiklesis** čili vzývání Ducha sv.¹⁾ Kněz, jenž dosud byl sklcněn říká modlitbu sebeobětování, pozvedá ruce do výšky a rozpíná je a pozvedá oči na znamení touhy a prosby, aby sestoupil Duch sv. a dí:

»Přijď, Posvětiteli, všemohoucí, věčný Bože, a požehnej tuto oběť tvému svatému jménu připravenou.«

Při slovech »požehnej« dělá nad dary obětními znamení sv. kříže, neboť jen zásluhou smrti Kristovy dosahujeme milosti Ducha sv. Ve všech liturgiích shledáváme podobnou prosbu. V řecké liturgii jmenuje se epiklesis (svolávání), jenom že tam jest

¹⁾ Tak tuto modlitbu nazývá Gühr l. c. 473. Nilles. Kalendarium utr. eccl. II. p. 225 a jini.

až po proměně, což bylo podnětem mnohých nedorozumění a sporů, o čemž až později ještě bude řeč.

Ve III. knize královské čteme, kterak Eliáš, když někteří odpadli k pohanstvu, umluvil s pohanskými kněžími Bálovými, aby oni svému bůžku, on pak Hospodinu obětoval, aniž by sami obět zapálili, ale vyprosili si oheň s nebe. Nadarmo volali po celý den modlářští kněží k Bálovi, aby jim seslal s nebe oheň, kterýž by strávil jejich obět. Konečně přistoupil Eliáš k oltáři svému. Pozdvihnuv ruce i oči k nebesům, zvolal: »Hospodine, ukaž, že jsi Ty Bůh v Israeli. Vyslyš mne, Hospodine, aby poznal lid tento, že jsi ty sám Hospodin Bůh.« I spadl oheň Hospodinův a spálil obět zápalnou, dříví i kamení, též i prst i vodu, kteráž byla ve struze, strávil. Což když uzel veškeren lid, padl na tvář svou a řekl: »Hospodin, onť jest Bůh, Hospodin onť jest Bůh!« (3 Král. 18. 36—39.)

Výjev tento jest předznakem toho, co se má tuto státi. Nepraví se v modlitbě této výslovně, aby Duch sv. proměnil tyto dary, nýbrž všeobecně, aby je posvětil. Benedic, posvěť, požehnej, dí se tu. Ale toto benedicere v mluvě církevní vždy, když se jedná o poslední večeři a o nejsv. svátost, znamená totéž co consecrare, proměnění. Toť to nejlepší posvěcení, jehož se darům vůbec může dostat. Z nich potom pro milostiplnou přítomnost božského Spasitele bude se řinouti i na nás hojné požehnání a posvěcení.

Duch sv. jest tu tedy oheň Hospodinův, kněz jest jako Eliáš svolávající jej na oltář. A při proměně skutečně sestupuje oheň Ducha sv. a proměňuje podstatu chleba v tělo Pána Ježíše a podstatu vína v jeho krev. Že právě Duch sv. se vzývá, by proměnil obětní dary, vyplývá z podobnosti mezi konsekrací a vtělením, o níž mluví sv. Jan Damascenský: »Kterak se to stane«, praví bl. Panna Maria, »poněvadž muže nepoznávám?« A archanděl Gabriel odpovídá: »Duch sv. sestoupí v tě a moc Nejvyššího zastíní tebe.« A nyní se tážeš, kterak se stane chléb tělem Kristovým a víno krví Kristovou? A já ti pravím: Duch sv. na ně sestoupí a způsobí, co přesahuje řeč i pojem.²⁾ Sv. Isidor³⁾ podobně dří: »Duch svatý, jenž jest jmenován ve formulí křestní spolu s Otcem a Synem jako osvoboditel od hříchů, to jest, jenž též na tajemném stole proměňuje obyčejný chléb v tělo vtěleného Syna Božího a jenž prvotiny vína proměňuje v krev Kristovu.« A krásně také dří sv. Ambrož⁴⁾: »Sestoupí též, Pane, ona Ducha sv. tvého neviditelná a nevystižitelná velebnost, jako druhdy na obět otců sestoupila, jenž by i dary naše tělem a krví tvou učinil a mne nehodného kněze naučil tak velikým tajemstvím s čistotou srdce zacházeti.« A ovšem nejen o proměnu darů prosíme, ale též, aby naše srdce Duch sv. posvětil, by mohlo býti s Kristem spojeno a spolu obětováno. Kéž by oheň lásky Boží strávil naše srdce tak, aby tu nic nezůstalo, co se Bohu nelíbí!

V této modlitbě se dří dále, že obět tato byla jen dosud připravena a cílem jejím udává se oslava božského jména, t. j. uznání a velebení nesmírné velebnosti a dokonalosti Boží. A protože Bůh se svojí oslavou spojil i naše štěstí a spásu, jest i tento účel v prvním obsažen.

Od této modlitby o posvěcení začíná celá řada proseb a požehnání až ke konsekraci. Podobný případ jest i při jiných žehnáních, ano čím je nějaké žehnání slavnější, tím více jest takových modliteb. A také od uskutečnění této prosby vše závisí. A kdyby někdo řekl, že při konsekraci bez toho budou tyto dary proměněny, odpovídám, že církev i tam, kde jest si jista, že účinek se dostaví, jako při svátostech, přece tak činí jednak dle příkladu Pána Ježíše (na př. při vzkříšení Lazara), jednak pro blaho věřících, kteří potřebují toho, aby se tyto prosby a žehnání přece děly. Jsme lidé a jako takoví jsme odvislí příliš od zevnějších úkonů. Vůči Bohu stačila by mše sv. s pouhou proměnou, ale nestačilo by tak krátké posvěcení k našemu duchovnímu povznesení a k pravému obětnímu smýšlení. A proto nyní následují rozmanité prosby o posvěcení darů obětních a nás samých. Hned následuje krásný a významu plný obřad.

²⁾ De fide arth. IV., 13.

³⁾ Pelus I., 109.

⁴⁾ V přípravné modlitbě kněze ke mši sv. v pátek.

Okuřování obětních darů při slavné mši sv. *)

V prvních dobách církve neužívalo se kadidla, jelikož toto bylo v očích křesťanů znesvěceno tím, že pohané je nutili, aby kadidlo obětovali modlám. Když přestaly doby pronásledování, zaveden byl zvyk užívati kadidla, jelikož ve St. Zákoně se ho užívalo. Již ve čtvrtém století v mnohých krajinách začalo se ho užívati. Též mezi dary při obětování mnozí přinášeli i kadidlo. Na začátku mše sv. jest také okuřování oltáře, o němž již byla řeč. Toto okuřování liší se od onoho větší bohatostí a rozmanitostí obřadů a jejich hlubokým symbolickým významem. Kněz dá malou lžičkou třikrát kadidlo do kaditelnice na řeřavé uhlí a požehná je znamením sv. kříže a při tom říká modlitbu, v níž vyslovuje prosbu o požehnání a přijetí od Boha. »Na přímlovu svatého Michaela archanděla, stojícího na pravici oltáře zápalného a všech vyvolených svých račíž Hospodin zápal tento † požehnati a v líbeznou vůni přijati. Skrže Krista, Pána našeho. Amen.

Jmenuje se tu archanděl Michael, protože jest vůdcem vojsk andělských, klánících se v nebi Bohu a na oltáři bude tentýž Beránek, a dle zjevení sv. Jana (8, 3-4.) anděl přišel (Michael) a postavil se k oltáři s kaditelnicí zlatou... i vystoupil dým věcí vonných k modlitbám svatých z rukou andělových před Boha. Archanděl Michael jest též strážcem a ochráncem církve na zemi, má tudíž vymoci milostivého přijetí jak této oběti kadidla, tak zvláště oběti oltářní, a jako je vonný dým kadidla milý, tak bude též obět oltářní milou, až se dary promění, jako se musilo též kadidlo dříve proměnití ve vonný dým.

Nejprve se okuřují obětní dary a to třikráte ve znamení sv. kříže. Při tom říká kněz: »Zápal tento od tebe požehnaný nechať vstoupí k tobě, Fane, a nechať sestoupí na nás milosrdenství tvé.« Znamení kříže činí proto, ježto tato obět je táž jako na kříži. Ke konci modlitby činí kruhy kolem darů obětovaných, a to dva od pravé ruky k levé a třetí od levé ku pravé tak, aby poslední kruh prvé dva jako objímal. Značí se tu obět naše v celém objemu. První kruh značí **Starý Zákon**, který svými oběťmi, zvláště pak beránkem velikonočním, obět naši předznačoval; druhý kruh značí **Nový Zákon**, za kterého se koná to, co za St. Zákonu bylo předznačeno, čili za kterého se obětuje a požívá Beránek náš Kristus, ale zastřen způsoby chleba a vína. Avšak přijde doba, kdy i toto zastření pomine, kdy uvidíme Krista tváří v tvář; přijde život věčný, za kterého se vyplní nejen St. Zákon, nýbrž i Nový; přijde doba, kdy konati budeme obět v nebesích, požívající Boha svého na věky. A tak dojde svého vyplnění vše, čeho jsme se domáhali obětí starou i novou, totiž **velebení Boha, spojení s Bohem: a to značí kruh třetí**, jež kněz při obětování kaditelnicí kolem darů obětovaných činí. *) My tedy žijeme v době druhého kruhu, v době, kdy se vyplňuje, co bylo dobou starou naznačeno, ale i toto je předznačením toho, co nás čeká tam v nebesích skrže tuto oltářní obět. Ó tedy nezanedbávejme této oběti, ale pospíchejme před oltář, abychom jednou mohli státí před oltářem nebeským! Kadidlo jest tu nejen obětí, ale i svátostí, tvoří posvátné ovzduší, které zapuzuje útoky zlého ducha, očisťuje a posvěcuje dary obětní, jakož i oltář, očisťuje i lid přítomný a připravuje jej k posvátnému okamžiku proměny.

A jak další modlitby při okuřování nasvědčují, význam jeho jest nejen úcta Boží, nejen posvěcení darů, ale též naše posvěcení a láskyplné spojení s Bohem.

Nyní okuřuje kříž oltářní, ostatky anebo obrazy svatých, po té celý oltář, ba i kněz jest okuřován a všecken přítomný lid. Při tom říká kněz tuto modlitbu:

»Modlitba má nes se jak obět kadidla před tebou, pozdvížení mých rukou jak večerní obět. Postav, Hospodine, stráž mým ústům, a bránu hradní před moje rty. Nedej, by srdce mé chýlilo se k zlému a vyhledávalo výmluvy v hříších.« (Žalm 140, 2-4.)

*) Kupka str. 394 má, že ač toto okuřování určeno jest pro mši sv. s assistencí, přece vzhledem k všeobecnému obyčeji zdá se, že lze přece o velkých svátcích okuřovati při pouhé zpívané mši sv. k vůli větší oslavě. Kapucíni užívají incensa i při nezpívané konventní mši, když jest duppl. V nejnovější době 11. února 1916 s Ř. k. dovolila, že v kostelech farních může se incensa užívati v neděli a dupl. 1. a 2. tř. i když jest zpívaná mše sv. bez asistence.

*) Brynych I. 234.

Hle v dýmu kadidla máme symbol modlitby vycházející ze srdce k nebesům. Proto jako jsou tu dary obětní, musí tu býti i naše modlitby, ano duše naše, jež se též Bohu obětuje. Slova pak, jež kněz říká, jsou ze žalmu 140. David nemohl se účastniti na posvátném místě každodenního obětování a večerní oběti, prosí tedy Boha, aby na místo kuřidla přijal milostivě jeho modlitbu. A jelikož je přesvědčen, že Bůh nemá zalíbení v modlitbě, jež vychází z poskvrněných rtů a zlovolného srdce, prosí o ochranu proti hříchům, aby měl čisté ruce, čistá ústa a čisté srdce. Ale mnohem významnější jsou slova ta z úst kněze obětujícího **obět večerní**, t. i. onu obět, kterou Kristus Pán na kříži za nás obětoval, kde pozdvihl ruce k rozpjetí, k ukřižování. Tak sv. Augustin nazývá obět Spasitelovu **obětí večerní**. Proto tím více třeba jak knězi, tak i lidu, aby se **očisťovali** k oběti této. **Ruce** očisťuj si almužnou a dobrými skutky, **ústa** chválou Boží a pravdou a **srdce** tím, že je uchrániš všeho hříchu, že zahoříš velikou láskou k tomu, jenž se pro tebe obětoval!

Když kněz kaditelnici odevzdává a když sám jest okuřován, praví: »Zapálíž v nás Pán oheň své lásky a plamen věčného milování. Amen.« V této prosbě opět naznačeno jest, co jest cílem oběti, totiž láska a spojení duše s Bohem. Tato láska bude též pramenem, z něhož řine pravá modlitba, Bohu příjemná a naše pravé sebeobětování Bohu. Srdce nejvácnější, jež nejvíce bylo a jest zaníceno touto láskou, jest Božské Srdce Páně, toť také kaditelnice, z níž nejlíbeznější oslava Boží a naše spása. vyřinula. »Oheň na zemi pustit jsem přišel, a co chci (jiného), leč aby se vznítíl?« (Lk. 12, 49.) Prosme tudíž při tom toto Srdce o dar svaté lásky.

P. Irenaeus Jančařík, milosrdný bratr.

Jan Nepomucký Neumann, biskup Filadelfický.

Předem mnou leží »Acta Apostolicae«, čís. I., svazek XIII. ze dne 3. ledna 1921.^{*)} Při studiu bohatého a zajímavého obsahu nejnovější publikace Sv. stolice, čtu: 29. novembre 1921: CONGREGAZIONE GENERALE sopra le virtù del Vem. Servo di Dio Giovanni Nepomuceno Neumann (Newmann). — Tedy, dne 29. listopadu b. r. započne posvátná Kongregace ritů prozkoumávání ctnosti ctihodného sluhy Páně, Jana Nep. Neumanna, biskupa Filadelfického . . .

Maně vynořila se mi vzpomínka na dny mého pobytu v Americe u mého obětavého přítele a neuvěřitelného zastence-slováka, vldst. p. Jana Porubského, římsko-kat. faráře v Binghamtonu, N. Yorku, který v srpnu 1907. navštívil . . . Tenkrát mluvilo se ve Spoj. Státech Amerických mnoho o Janu zesnulém biskupu Neumannovi, velikém synu našeho národa Českého. Samozřejmě, že při vzpomínce na věhlasného **prvního** biskupa Českého v Americe, práhlo mé nitro touhou, zvědět co nejvíce spolehlivých zpráv o našem velikém krajanu!

Můj obětavý hostitel P. Porubský, kterýž pastoroval tenkrát slováckou obec v Binghamtoně, vytáhl ze své bohaté knihovny několik starých, založených a již nažloutlých čísel amerických novin a přebíráv se v nich, zvolal radostně po delším pouťavém rozhovoru: »Irenejku, — Eureka — už to mám!« . . . Nevím již, která publikace to byla, ale díky Bohu, tehdejší poznámky, jež jsem zvěčnil v mém zápisníku, uchoval jsem až po dnes a doufám, že zavděčím se svým drahým krajanům, uvedu-li několik zaručených, zajímavých zpráv o životě světce-krajana, jak jsem si vše v roce 1907. zaznamenal.

Dne 22. dubna 1902. arcibiskup P. J. Ryan dal otevřítí hrob, v němž leží pozůstatky biskupa Neumanna, k tomu účelu, by se zjistilo, v jakém stavu nachází se mrtvola tohoto bývalého biskupa Filadelfického, proto že se činily přípravy ku vyhlášení nábožného toho muže církví sv. za svatého.

^{*)} Článek nemohl býti dříve uveřejněn.

Biskup Neumann byl rodem Čech; bude-li kanonizován, bude tedy prvním obyvatelem Spojených Států Amerických, jemuž dopřáno, býti vřaděnu do seznamu svatých. Proto je zajisté místným, uvést o něm následující podrobnosti:

Církev sv. nevyhlásila až posud ještě nikoho za svatého ze Států Spojených, bude tedy Jan Nepomucký Neumann prvním kanonizovaným svatým ve Spoj. Státech. A ještě jedna okolnost činí Jana Nepomuka nám vzácným; narodil se v Čechách — a mateřským jeho jazykem byla zvonivá mluva česká!

Jan Nep. Neumann narodil se v Prachaticích (v Čechách) dne 28. března 1811. na Velký Pátek. Již jako dítě ukazoval velikou náklonnost k pobožnosti a chořoval s matičkou pilně na mši sv. Pro pobožnost a výtečné vlohy připuštěn byl již v 9. roce ku Stolu Páně. Ve 12. roce, skončiv obecnou školu, odebral se do Budějovic na gymnasium. Tam si vyvolil nejsv. Pannu Marii za svou patronku, vzýval ji každodenně, ctil ji vroucně a Ona chránila ho před nákazou hříchu. R. 1833. přišel do Prahy do semináře. Dozvěděl se o nedostatku kněží v Americe, rozhodl se zasvětit se stavu misijnářskému. V diecési bylo kněží mnoho, tolik docela, že biskup i absolvovaných bohoslovců nemohl vysvětit, protože neměl pro ně místa. Jan Neumann ukončil sice theologii, nebyl ale ihned vysvěcen. Při nedostatku kněží obdržel tím snadněji dovolenou a odcestoval do země Kolumbovy. Ta okolnost utvrdila jeho předsevzetí! Co ale ubozí rodiče? Zanechat je, opustit je i s bratřími a sestrami? Podobné úvahy zabráňovaly jeho úmyslu a stavily se jako široké, mohutné řeky v cestu jeho tužbám! »Kdo nepustí pro mne bratra a sestry — není mne hoden!« Slova Kristova přišla mu na paměť! Sebral asi 200 fr. (40 dolarů), odešel z domu do Budějovic, odtud psal rodičům, že cestuje do Ameriky. Bylo to dne 18. února 1836. Dne 18. března přibyl do Paříže, navštívil Lince, Mnichov a Štrassburg. Již před tím žádal o přijetí do některé diecése v Americe, byl ale odmrštěn! Ve Filadelfii ho nepřijali. — Nepřijali svého budoucího biskupa! Z New-Yorku a Vincennes neobdržel povzbuzujících zpráv. Smuten odešel z Paříže do Havre s úmyslem, že použije první lodi do Ameriky. Když tam čekal 13 dní, 20. dubna vyplavila se loď »Europa« do Ameriky. Na ní Neumann odjel. Cesta trvala 40 dní. Konečně na Boží Tělo octnul se Neumann u cíle svých tužeb — v New-Yorku! Přišel do katedrály... Kdo vystihne radost nadějného, mladého bojovníka na vinici Páně, když mu bylo oznámeno, že jest přijat do diecésního svazu New-Yorkského!

Rev. Reifeiner představil ho staříckému biskupovi Dubois, jenž mu svěřil připravovati dítky k prvnímu sv. přijímání. Dne 25. června 1836. byl bohoslovec Jan Nep. Neumann v katedrálním kostele sv. Patrika v New-Yorku vysvěcen na kněze, po čemž jeho neunavňý duch tak dlouho se pachtil. Mladého kněze poslal biskup do okolí vodopádů Niagarských. Tu žilo mnoho katolíků různých národností, byli ale velmi roztroušeni. Z Wiliamsville, kde bylo jeho působiště (stanice), navštěvoval North Bush, 5 míl, Lancaster a Transít, 6 míl, Batavia 40 a Sheldon 20 míl vzdálené. Cesty byly tenkrát velmi nepohodlné, pramizerné a nebezpečné. Vykonával je vždy pěšky a nosil sebou i pro mši sv. potřebný přenosný oltář a mešní roucha.

P. Jaroslav Ovečka T. J.

Chléb náš vezdejší.

II. Jak je to možno každý den?

Sv. Otec praví, jak: »Stačí býti ve stavu milosti a mítí pravý úmysl.«

1. Třeba býti ve stavu milosti.

a) Chléb nevrací života mrtvým; naopak jíme, dokud žijeme, a abychom zůstali živi. Rovněž nepřijímáme, abychom znovu nabylí své smrtelným hříchem mrtvé duši života posvěcující milostí (to se děje sv. zpovědí), nýbrž abychom si jej zachovali a rozhojnili.

b) Stačí k této podmínce, když si nejsme vědomi s jistotou smrtelného hříchu od poslední platné zpovědi.

1. Kdo by nechtě zapomněl říci smrtelný hřích, smí přece i bez nové zpovědi jíti i každý den ke sv. přijímání, neboť jím nezhřešil od poslední platné zpovědi. (V příští zpovědi ovšem musí cnen zapomenutý hřích říci, vzpomene-li si na něj, ale milost posvěcující již má, i cnen hřích jest již zhlazen.)

2. Kdo rozumně pochybuje (a kdy rozumně pochybuje, o tom poučí každého podle stavu jeho svědomí třeba i jednou pro vždy moudrý zpovědník), zda se hříchu dopustil, anebo zda hřích, jehož se jistě dopustil, byl smrtelný, smí také i bez zpovědi každý den ke sv. přijímání, neboť si není vědom smrtelného hříchu s jistotou. Zpovídati se musí jen kdo jistě smrtelně zhřešil. Všichni ostatní si smějí pomyslit: »Nejsem si s jistotou vědom smrtelného hříchu, tedy vzbudím pro všechny případ (kdybych snad přece byl ve hříchu) dokonalou lítost a půjdu s důvěrou a radostí ke stolu Páně!

Dobrá je tedy častější zpověď, vždyť je to svátost a mnohých milostí se nám jí dostává, ale sama sebou potřebna není. Dekret Pia X. o častém a každodenním sv. přijímání ani nemluví o zpovědi; jen poraditi se máme se zpovědníkem a jedna porada může stačiti i na dlouhou dobu, dokud se v našem svědomí nic zvláštního nestane. A kdo chodívá ke sv. přijímání ve stavu milosti a s pravým a zbožným úmyslem každý den nebo aspoň pětkrát týdně, může získati, splní-li ostatní podmínky, i bez zpovědi všechny odpustky, k jejichž získání je snad jinak zpověď předepsána (CIC, can. 931, § 3.) Jak snadná jest tedy první podmínka!

2. Třeba mítí pravý úmysl.

a3) Prostým rozumem a z víry víme, že špatný, hříšný úmysl

činí špatným a hříšným sebe lepší skutek, tedy i sv. přijímání. Dobrého úmyslu třeba! Dekret o něm praví:

»Pravý úmysl záleží v tom, aby ten, kdo přijímá, nečinil to ze zvyku nebo z ješitnosti nebo z lidských ohledů, nýbrž proto, aby vyhověl přání Božímu, s Bohem se úžeji v lásce spojil a božským tímto lékem přispěl ku pomoci svým neduhům a nedostatkům.«

Jak snadný jest tedy! Můžeme přijímati z lásky k Bohu, obětovati sv. přijímání za bližní živé i mrtvé, účinně jim prositi Boha za sebe v každé potřebě: všechno pravé úmysly!

b) Ba i kdyby se k pravému úmyslu přimísilo trochu ješitnosti nebo jiného všedně hříšného úmyslu nebo jakýkoliv jiný všední hřích, ba i kdybys ani neměl vůle zanechat některého všedního poklesku anebo náklonnosti k němu, přece ještě podle katolické nauky smíš přijímati, i každý den. Ovšem daleko lépe jest, abys přistupoval se srdcem co nejčistším, a prospěch ze sv. přijímání bude také tím větší, čím lépe to učiníš, ale pravdu smíš a máš znáti. A pravda jest, že vedlejší úmysl všedně hříšný nebo kterékoliv jiné všední hříchy a náklonnost k nim i dobrovolná a vědomá neničí, nýbrž jen poněkud zmenšují dobrotu sv. přijímání. A právě častým sv. přijímáním se ti dostane úplné čistoty úmyslu a svědomí, již dosud nemáš. Poslyš co praví dekret:

»Ačkoliv je velmi žádoucí, aby ti, kdo často nebo denně přijímají, byli prosti všedních hříchů aspoň zcela dobrovolných a náklonnosti k nim, přece stačí, jsou-li bez smrtelných hříchů a mají-li pevný úmysl, že se budoucně nikdy smrtelných hříchů nedopustí. Tímto upřímným předsevzetím dospějí ti, kdo denně přijímají, nezbytně k tomu, že se zneklonnosti k nim.«

Ovšem, čím lépe budou spolupůsobiti s milostí a poslouchati rady osvíceného zpovědníka, tím snáze a rychleji k tomu dospějí a tím větší bude prospěch ze sv. přijímání.

c) Ale příprava a díkučinění? Neboj se, i tu žádá církev sv., co nejméně může. Příprava a díkučinění dějtež se »podle sil, zpusoblosti a zaměstnání jednotlivcův«. Nelze-li více, stačí k

bezprostřední přípravě a díkučinění i několik minut; svátečního šatu ve všední den také netřeba. Vzdálenější přípravou a díkučiněním hled' učiniti celý svůj život. Jsou dělníci a dělnice, kteří se zastavují v kostele, jdouce do práce, a konají díkučinění v dílně; obětují na ten úmysl své denní dílo s jeho obtížemi a pozdvíhni střelnou modlitbou občas mysl k Bohu. (Pokračování).

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. M. K. z D. B. děkuje b. Srdci P., P. M. Svatoh., sv. Josefu, sv. Janu Nepom. za uzdravení z těžké nemoci.

Čtenářka Hlasů z Hranic děkuje b. Srdci Páně, P. Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu za pomoc ve velké tísní. I v rodině měli více těžkých záležitostí, byli osobně na Sv. Hostýně a P. Maria je vyslyšela. (16. pros. 1921.)

Čtenářka Hlasů, která na jiném místě popisuje svou první pout, kterou konala jako 12tileté děvče, píše: děkuji b. Srdci Páně, P. Marii Svatoh., sv. Antonínu za uzdravení dcery. Dostala chřelí krve, které se opakovalo, takže byla zaopatřena a lékaři pochybovali o uzdravení. Putovala jsem k P. Marii na první pout a vroucně jsem ji prosila za zdraví pro dceru. Nemoc se zlepšila, tak že v září už i s manželem dcera přišla Panence Marii poděkovat. Šli jsme od vlaku dvě hodiny na Hostýnek, ale přece došla. Kdo málo držíte na pouti, zkuste to, když vás těžký kříž tlačí. Jen vzhůru na Hostýn k té Matičce předobré, ona vás vyslyší, u Synáčka se přimluví; já jsem to už mnoho a mnohokrát zkusila. M. P.

19. pros. poslal J. B. z P. toto poděkování: Vzdávám tímto veřejně Matičce Svatohostýnské své nejvřelejší a nejupřímnější poděkování, třebas už hodně trochu pozdě, ale přece ještě, a sice za všechny ty velké milosti pomoci a ochrany po čas vojny, že jsi mne Matičko chránila v tak hrozných duševních mukách, že jsem si nezoufal, a na život, nesáhl. Nikoho jsem na světě kolem sebe neměl, kdo by mne v duševní trýzní podepřel, pozdvihl; ještě se mi všichni vysmáli. A byl jsem tak daleko v cizině, v nebezpečí a víru válečném.

A kdyby mohl ten tvůj svatý obrázek mluvit, který jsem v tak hrozných a těžkých chvílích ku rtům tiskl a líbal horoucně a tisíckrát volával: Matičko neopouštěj mne, neopouštěj mne, nemám žádného jen Tebe. Kdyby ne Tebe, už by mne dávno nebylo, neboť bych oněch duševních muk

sám nebyl snesl. Proto Ti děkuji z celého srdce. Prosím Tě, abys mne nikdy neopouštěla, zvláště když těžký kříž přitlačí na ramena a slzy z očí vyskočí. Pomáhej mi vždy, a zvláště v hodině smrti.

Čtenářka Hlasů ze Slezska děkuje b. Srdci Páně, P. Marii Svatoh., sv. Antonínu za vyslyšení prosby. Jiná odběratelka Hlasů z Komárova děkuje b. Srdci Páně, P. M. Svat., sv. Antonínu za své uzdravení a za uzdravení své sestry.

R. K. z H. od Třeboně děkuje P. M. Svatohostýnské za uzdravení tří nemocných a prosí na dále o zdraví a štěstí a Boží požehnání, neboť byl vždy vyslyšen, o č žádal a prosil.

B. H. z N. V. děkuje P. Marii a sv. Antonínu za navrácení zdraví a ochranu v nebezpečí tohoto života i tělesného i duševního. Za to jí šla poděkovat již 8. září s poutníky; cesta trvala 3½ dne. Chtěla díky uveřejnit, ale činí tak teprve nyní. Jsouc nucena velkými důkazy její lásky. 29. pros. 1921.

J. J. z H. V. píše: V lednu byly 2 roky, co velmi těžce onemocněla má přítelka, ctitelka P. Marie Svat., jež kdysi působila jako učitelka ve stínu Sv. Hostýna. Nemoc byla těžká. Připojila jsem též k ostatním své slabé modlitby, a prosívala jsem denně Matičku Boží Svatoh., by vyprosila mé přítelce zdraví a síly, aby mohla dokončit studie. Připravovala se k maturě, a myslilo se, že už to nestrhne, ježto nemocí mnoho zmeškala. Ale Bůh je silný ve svých slabých. A ozdravěla, zkoušku složila a dnes už je literární učitelkou a šťastnou řeholní sestrou v klášteře v P. Proto děkuji P. Marii, jakož i za mnohé jiné milosti.

Š. Š. z H., místa to 20 km vzdáleného. píše: Děkuji b. Srdci Páně a P. Marii Svatohostýnské za náhlé uzdravení z nemoci srdeční, která mne dlouho trápila, až jsem pojala úmysl jít pěšky na Sv. Hostýn a vyprositi si tam zdraví. Ač jsem byla značně slabá, přece jsem byla pevně odhodlána

provést svůj záměr i za cenu svého života. Vyšla jsem se tedy na pout a již cestou jsem znamenala velkou úlevu v nemoci, a dostávalo se mi jakési posily, že jsem jako na perutích s touhou a nedočkavostí tam spěchala. Touha má se vyplnila, své strasti a bolesti jsem u Jejích nohou složila a vrátila jsem se domů uzdravena.

A. Kaminová.

Oslava tisícileté památky mučednické smrti sv. Lidmily v chrámu sv. Jiří na Hradčanech r. 1921.

Rídkou a významnou událost oslavoval národ český a hlavně katolíci pražští, tisícletou památku mučednické smrti sv. Lidmily.

Nebylo a není pro národ náš bez významu, že právě Lidmila, česká kněžna, choť Bořivojova, první s chotěm svým přijala křest sv. od apoštolů slovanských Cyrila a Metoděje.

Nebýti této události, byl by národ náš přijal křest sv. ze sousedních Bavor, od mnichů řezenských a se sv. vírou byl by i řeč a zvyky germánské si osvojil, jak stalo se Slovanům polabským.

Proto plným právem celý národ český měl se účastniti této oslavy. Bohužel, že ponecháno to bylo jen nám katolíkům; ostatní o tom buď nevěděli, nebo vědět nechtěli.

A časopisy? Některé noviny mlčely vůbec, jiné jen několika suchými řádky na vzácnou tuto památku upozornily.

Za to tím vroucněji a upřímněji účastnili se oslavy katolíci; vždyť biskupové čeští ve zvláštním listě k důstojné oslavě katolíky nabádali.

Za tím účelem konány poutě na místa bývalou přítomností sv. Lidmily posvěcená.

28. srpna vedena byla první pouť na Mělník, rodiště sv. Lidmily, 4. září druhá na Levý Hradec, kde s Bořivojem sídlila, 11. září třetí na Tetín, vdovské sídlo její a zároveň místo, kde najatými vrahy byla zardousena.

Této poslední pouti účastnily se v hojném počtu též družiny Mariánské.

Průvod vedl J. M. p. opat Zavoral, který měl odpoledne též promluvu; nadšené kázání dopoledne měl horlivý kazatel P. J. Rybák, T. J.

U sv. Jiří, kde jsou uloženy její ostatky, konala se oslava zvláště důstojně.

V předvečer svátku bylo pontif. požehnání. Pak následovalo slavné triduum.

V den svátku sv. Ludmily v 7. hodin sloužil mši sv. u hrobu svěťice J. E. ndp. arcibiskup pražský Mons. Fr. Kordač, v 11. hodin pontif. mši sv. staroslovanským jazykem J. M. p. biskup Podlaha, u přítomnosti ndst. p. arcb. a v. v. metropol. kapitoly; a o půl 7 hod. večer kázání a pontif. požehnání měl vdp. prelát Vlasák, gen. a velm. ř. Křížovníků. — Druhý a třetí den tentýž pořad.

Potom po celou oktávu ráno mše sv. a večer kázání a pontif. požehnání, kdy vystřídali se všichni pp. biskupové a někteří kanovníci.

Nejprve nutno zmíniti se o výzdobě chrámu, a hrobu sv. Lidmily.

Právě tomu rok, co schází se tam vždy v neděli odpoledne hlouček stálých návštěvníků, kteří cvičí zpěv kostelní na základě učení liturgického a zpěv staroslovanský. Nazývají se členy »Kancionálu sv. jirského«.

Krátký výklad podává p. kaplan kostela sv. Jirského dp. V. Poledne, — který s láskou a obětavostí řídí zpěvy.

U vchodu vpravo velký list, na němž psáno: »naše heslo: zpívej každý jak umíš: hlasitě, srozumitelně, pokorně a nábožně«.

Tito zbožní návštěvníci provedli originelní výzdobu chrámu i náhrobku. Sta rukou pracovalo — tak, jak se scházejí k pobožnostem — paní vedle sloužky, student vedle stařenky v prostorných chodbách chrámu na stolech pletli věnce z chvoji. Vůně pryskyřice plnila celý chrám.

Na kazatelně připevněn velký list s nadpisem: »Naše babička má svátek« a pak následoval pořad pobožností ve slavné dny ve chrámě.

Nad presbytářem u klenby chrámové byla z chvojí velká koruna svatováclavská. Od jejího středu vinuly se girlandy do čtyř rohu presbytáře; směrem do chrámu prodlužovaly se po celé délce v oblouky až ve středu chrámu spojené. Místa ke zdi připevněná ozdobena byla vždy kytičkou aster. Ozdoba opravy velmi přílehavá ku prostotě chrámu.

Po schodišti do presbytáře — která jest vyvýšená, jako u většiny starých kostelů — podobná ozdoba.

Hrob svěťice nebylo lze vůbec vidět pro chvoji a stromečky kolem. Nad rakví byla podobná koruna jako v kostele a kolem samé stromečky.

Za hlavou svěťice hořela velká svíce jubilejní, dar to členů »Kancionálu«, a na bílé stuze vyšit vzpomínkový pozdrav: »Sv. Lidmilo za svůj lid, rač u Boha se přimluvit.«

V záplavě světel byly také 2 svíce, které kdysi J. Zeyer se Sv. Hory na památku přivezl a majitel obětoval je na jeho pamět. Stromečky měly zvláštní výzdobu.

Zmínil se kdysi dp. P. v novinách, komu nebude možno účastnit se slavnosti, aby aspoň psanou vzpomínkou nějakou uctil památku zemřelého, jejíž hrob se tím ozdobí.

Nuže, jak lístky, navštívenky a obrázky docházeli, zbožné ruce připevňovali je na stromky smrkové kolem hrobu. Vpravo byla kytice se stuhami v barvách národních a nápisem: »Katolíci Mělníci — své rodačce.« Proti náhrobku na stěně umístěn nový obraz od mistra V. K., člena »Kancionálu«, originál olejomalba; nákladné zarámování obstarali opět návštěvníci kostela.

Obraz představuje světici, která malému knězi Václavovi okem zářícím ukazuje desky desatera a světlou postavu Kristovu; vzadu zřítí zánik pohanského háje. Malý kněz má na zemi rozkošnou čepičku hermlínovou a u ní závitky, na kterém lze čísti: »Gospodin pomiluj ny.« Obraz končí velkým listem »Kancionálu«.

Celek je velmi ladný a zvláště mile působí svěží vzezření světice — obyčejně bývá zobrazena již jako babička.

U vchodu ke hrobu umístěny dvě velké palmy zdobené červenými růžemi a fialkami, se stuhami v barvách amerických, dary to Čechů amerických. Na jedné stuje je nadpis: »Svaté kněžně Ludmilo — katol. američtí Čechové«, na druhé: »Kat. české dívky a ženy z Ameriky — své a vlasti české patronce sv. Ludmilo«. Vzpomínka opravdu pietní, která budila zaslouženou pozornost.

Krásné, úctu a lásku k světici povzbuzující byly promluvy k její cti zde pronesené.

Jak jednou již bylo řečeno, vystřídali se vsdp. biskupové i kanovníci. Vždyť přišel úctu svou ji projevit i ndp. arcibisk. Msgr. Stojan, miláček lidu moravského.

V sobotu večer, druhý den slav. tridua, měl promluvu ndp. biskup Msgr. Sedlák. Vykládal, jaký význam má světlo v církvi katolické, poněvadž darem velké svíce uctěna památka světice. Světlo jest symbolem J. Krista, vždyť v evangeliu zván jest světlem světa. Se světlem přijímán jest člověk do církve sv. (při křtu). Světlo hoří při udílení každé svátosti, při oběti Nejsvětější a konečně když člověk se světem se loučí — při umírání i pohřbu hoří světlo.

Takovým světlem byla národu našemu i sv. Lidmila. Ne jenom, že světlo sv. víry nám přinesla, ale i sama zářným příkladem nám byla. Za ni, světlem svým, máme se brát, abychom došli Světla věčné spásy J. Krista.

Podruhé byla jsem na promluvě vldp. kan. vyšehr. Mülera, který pravil, jak světice modlitbou a prací život svůj posvěcovala.

Modlitba byla ji nade vše a že také dle sv. víry žila, vysvítá z lásky a úcty, jak se těšila u lidu českého. Zvána byla matkou chudých, oporou chromých, okem slepých, těšitelkou vdov a sirotků. Modlitbu a práci máme i my dle příkladu sv. Lidmily s životem svým spojovati a zvláště rodiny křesťanské mají toto heslo základním pravidlem si učiniti a dle toho také žiti, abychom jedenkrát s ní ve slávě nebeské radovati se mohli.

Po třetí jsem byla na pobožnosti v posledním den oktávy, kdy kázal ndp. biskup Podlaha u přítomnosti ndp. arcibiskupa a vždy v. v. kapitoly.

Vznešený kazatel poukazoval na historické příklady následovnic sv. Lidmily z rodů panovnických. Již pravnučka sv. Lid-

mily, bl. Mlada, žila životem vzorně křesťanským, že lid světici ji nazýval i odchází v ústraní kláštera a zakládá první ženský klášter v Čechách. Podobně žije i druhá pravnučka, sestra její Doubravka, která provdávší se za polského knížete Mečislava, skorem celý národ polský na víru křesťanskou přivádí.

Další následovnicí sv. Lidmily je bl. Anežka, dcera Přemysla Otakara I., o níž netřeba více se zmiňovat, neb známa je svatostí svou v lidu českém. A sestra její Dagmar, provdaná za krále dánského? Do dnes Dánové vypráví si o české dceři královské, která lidu dánskému stala se matkou a již milovali nade vše.

A konečně poslední ratolest rodu Lidmily, Eliška Přemyslovna, dává národu našemu Karla IV. Otce vlasti, který český národ přivádí na výši slávy a vzdělanosti.

»Těchto několik ukázek«, pravi ndp. biskup, »stačí, bychom viděli, jak zářný příklad Lidmily vábil za sebou členy rodů panovnických; jak uctívána a milována byla lidem prostým, jest dostatečně známo.«

»Mně zdá se dnes, že světice dlí mezi námi, že zřím milou její tvář, jak se na nás usmívá a velebnou postavu její, jak nám žehná a myslím, že mluvím všem ze srdce, když v tento poslední den bolestného loučení s Tebou sv. Lidmilo, slibuji Ti jménem všech (pokleká a s ním kněží i lid), že chceme i my Tvého příkladu následovati, církvi sv. věrni zůstatí a víru svou nikým a ničím si nedat odciziti a tuto až do posledního vzdechu hájiti.«

Krásná a důrazně pronesená tato promluva zanechala hluboký dojem u posluchačů, tak že mnohé oko slzou se zarošilo. Byl to okamžik v pravdě posvátný.

Ndp. arcibiskup ukončil pak pobožnost slavným požehnáním s Te Deum.

Po odchodu p. arcibiskupa dp. Poledne krátce poděkoval přítomným a zvláště návštěvníkům chrámu za obětavost, kterou přítomností svou osvědčili. Pak doporučil sbírku chrámovou a podotkl, že ačkoli chrám žádného jmění nemá, hodlají v nejbližší době započítí s obnovením fresek, aspoň u hrobu světice. K účelu tomu prodávány u vchodu různé drobnosti, jako: obrázky, životopis sv. L., nový obraz, pohlednice a j.

Odcházeji jsme z posvátného tohoto místa posilnění ve sv. víře a plni zbožné úcty.

Při pohledu na osvětlenou Prahu v klidu podzimního večera před námi ležící — jak oku se jeví ze st. zámeckých schodů — mimoděk pronášely rty naše prosbu: »sv. Lidmilo, za svůj lid rač u Boha se přimluvit!«

Utrhla jsem tuto hrst poměnek ze hrobu světice a posílám je čtenářům Hlasů Svatohostýnských ku povzbuzení ve sv. víře a rozmnožení úcty a lásky k sv. patronce naší.

Zavítáš-li někdy čtenáři milý do Prahy, nepameneš navštívit hroby sv. patronů našich v posvátných prostorách chrámu svatovítského sv. Václava a Jana. Pak vzpomeneš si, že za nimi pod bílými věžemi, jenž jako dvě svíce tyčí k nebi — jsou uloženy ostatky pramatky a naší sv. Lidmily. Pospěš tam, odporuč ji sebe, své práce a starosti, zvláště ty, matko křesťanská, vypros si požehnání ku zdárné výchově svých dětí, abychom měli hodně Václavů a Lidmil a duch křesťanský v národě našem vzrůstal a mohutněl a připoj prosbu i za ten drahý národ náš: »Svatá Lidmilo s vnukem svým Václavem pros za nás a nenech zahynouti nám ni budoucím!«

Vzpomínka na první pouť z Kravařska.
Když jsem chodila do školy měli jsme hodného pana učitele a ten miloval zvláště pěkný zpěv. Ještě teď žije, ale jest už stařeček šedivý. Byl to učitel ještě starého rázu, který dovedl žáky učiti písně pro jejich věk se hodící, také krásné národní písně plné lásky k drahé vlasti, že když si je žáci zazpívali, dovedli je i v srdci cítiti a když šli lidé na pole, zastavovali se před školou a nás poslouchali, jak radostně se zá-
palem jsme zpívali o své milé domovině. A dnes tomu bude pomalu 30 let, co jsem ze školy vyšla a ještě je umím všechny a ráda si je zazpívám, a když mne děti slyší, říkají: „Maminko, zpívejte nám ty vaše písničky, co jste se vy učili; ty jsou pěknější jak ty naše“. Teď naši páni učitelé také učí naše děti národní písně, ale bohužel musím říci, ty nedovedou děti nadchnouti pro lásku k vlasti, ani pro nic svatého, ani pro žádný vyšší cíl. Ale ten náš pan učitel to uměl jinak. V jedné té písni zněl druhý verš:

Tam, kde se vypíná,
něžný chrám Hostýna,
tam zbožný Moravan
rád pohlídá;
tam, tam je krásný květ,
dražší nad celý svět,
tam duše zalétá,
tam rozkoš má.

A jelikož Sv. Hostýn je dobře viděti z polí mé rodné vesničky i od našeho starojického kostela, že když svítlo slunce a byl čistý vzduch, nebožka maminka, která též milovala Sv. Hostýn, mně z pole nejednou ukázala: „Podívej se, jak se střecha na kostele svatohostýnském svítí“, já jsem se dívala, a vždy jsem toužila viděti, jaký to tam krásný květ, dražší nad celý svět, až se moje přání vyplnilo. Měla jsem 12 let a z naší vesnice chodívali s processím vždy na pátou neděli po velkonočních na Sv. Hostýn. Tehdy se tatínek též vypravoval na pouť, ale já jsem se mu bála říci, aby mne vzal s sebou. Na neštěstí, ještě jsem si večer před poutí rozřezala nohu na střepech od talíře, a noha se zapálila a bolela. Ale když se mi to zdálo z našeho pole jen kousek, pravila jsem si: „Však jaksi dojdou“, a žádnému jsem o ráně nic neřekla. Na druhý den přišla k nám sestřenka a pravila mi: „Když maminka pro tebe nic

nenachystala, já mám takovou maličkou buchtu, já ti ji přinesu a ostatek si vezmi chleba“. Tož rychle se vypravovati, a já obula jakési nízké bačkorky po nebožce tetičce, v těch to myslím boleti nebude. Ale zatím nám processí uteklo, a my sotva po hodinové cestě jsme jich dohnali. Tatínek měl dlouhé nohy, stoupal vesele, ale já za ním všelijak. Ale tu se mi ta cesta začala jaksi kroutiti, a zdálo se mi, že se ještě od Sv. Hostýna vzdalujeme, až pozdě k večeru jsme přišli do Libosvár na noc a tu jsem už skoro omdlela. Noha velmi bolela. Ale přes to všechno jsem se těšila, že už na druhý den uvidím ten Hostýnský květ, a ráno jsem zase stoupala. Matička Svatohostýnská mě posilnila. Přišli jsme kolem desáté hodiny na vrch a tu pro radost zapomněla jsem na bolest, a chodila jsem po vrchu v punčochách, protože bosky jsem nemohla a obutá též ne. Ovšem tenkrát nestály 10-15 zl. jako dnes. Když jsme vešli do té svatyně a já jsem uviděla tam za oltářem ten krásný květ dražší nad celý svět, tu vůně toho květu mne celou omámila, a když na druhý den jsme odcházeli, s pláčem nemohla jsem se z místa hnouti, kde ten květ Svatohostýnský tak krásně voněl a myslila jsem si: Kdybych tu mohla býti pořád! A od toho času, ačkoliv jest již to dávno, přece vždy mne tam vůně táhne. Nic neodtrhne dobrého Moravana od lásky Matičky Svatohostýnské kromě hříchu. Ale člověk to dlouho nevydrží, je mu pusto a teskno v duši, že tak násilně se vyrvál z náručí té dobré Matky a zabude mu toho líto, a on ani nevěda jak, sám zase se vzchopí a pospíchá k Ni na Sv. Hostýn, aby Ji odprosil a vůni toho krásného květu pookřál. Ještě se musím zmíniti, jak jsem se dostala s tou chromou nohou domů. Šli jsme pěšky až do Kelče, tam přijely pro nás povozy a zavezli nás domů. Ale do rána se noha rozbolela, a ráno jsem už nemohla z místa. Maminka mi pravila: „Když nemůžeš nic jiného dělati, běž aspoň husy pást!“ Já jsem o hůlce i po kolenách za husami ložila, když utíkaly do škody. Ale nic mně to těžko nebylo, když jsem byla na Sv. Hostýně. Tož tak jsem skončila svou první pouť a od těch časů jsem tam vždycky ráda spěchávala, když jsem mohla i dvakrát do roka, a šla bych tam zase, ačkoliv jsem odtamtud přišla. Kdyby tak ten mladý svět místo muzik a zbytečných radovánek raději spěchal tam k té Matce lásky čisté, tam by se naučil žiti pro svou vlast a milovati opravdu svou domovinu, a vyhledával by tu zahrádku, kde kvete krásný květ dražší nad celý svět, kde mysl zalétá, kde rozkoš má.

Povětrnost v prosinci. 1. pros. slunce, dole mlha, 2. prosince jinovatka, slunce, dole kuřmo, nádraží neviděti, 3. pros. slunce, 4. pros. mlha jako hřeben horský nad Záhořím až po Prušínovce, blíže k Hostýnu se valila jako široká řeka, která chvílemi i Hostýn zaplavila, 5. pros. zamračeno, pošmurno, nádraží neviděti, 6. pros. mlha a na stromech jinovatka, 7. pros. pošmurno, mlha, jižní vítr, večer déšť, mráz, náledí, 8. pros. obleva, pošmurno, 9. pros. hustá

mlha, led na rybníku 2 dm tlustý, 10. pros. zamrač., popadával sníh, 11. pros. dop. zamračeno, odp. slunce, 12. ráno při východu slunce na západě nahoře červánky, pod nimi modrý pás, pod ním bílá mlha; ve dne slunce, večer o 9. hod. největší zima — 18° C, za 2 hodiny však o půl 11. hod. večer jen — 12° C, 13. pros. ráno jižní vítr, slunce i měsíc svítily, 14. pros. slunce, 15. pros. zamrač., 16. husté nízké mraky, i 17. pros., večer 17. pros. teplý jižní vítr fučel jako meluzina a rozpustil led na oknech, 18. pros. zamračeno, odpoledne silný záp. vítr, jenž řádil v Anglii, v Berlíně, a téměř v celé Evropě. Směrem od krámů zdvihl na hostinci plechovou střechu a převrátil ji přes hřeben, 16 smrků zlomil, a potřhal střechu na kaplánci, a potom až do konce měsíce téměř ustavičně mraky přicházely většinou od západu a jen někdy se objevilo slunce. V úterý před vánocemi byly + 2° a přišlo, ušlapané cesty poněkud roztály, pak zmrzly, a nastalo silné náledí. Večer bývalo viděti nádraží. 25. pros. skoro ráno se ukázal na chvílku vycházející měsíc, pak většinou zamračeno a slunce jen chvílemi se ukázalo a zapadalo právě za Brdem. Po Mládatkách o půlnoci asi 2 hodiny fučela víchřice a napršelo 10 mm. Potom většinou zamračeno, 9. pros. napršelo 8 mm a 17. pros. 9 mm. Za celý měsíc napršelo 44.3 mm v 18 dnech. Průměrná teplota byla — 4.2°; největší zima byla 12. pros. — 18° C a 8., 9., 21., 22., 23. byl teploměr málo nad nulou. Od 9.—21. pros. byla vrstva sněhová jen asi 4 cm tlustá. Od sv. Štěpána do konce měsíce byl opět sv. Hostýn bílý. V noci po novém roku napadlo sněhu na 2 dm, ale hned tál.

Počasí na sv. Hostýně r. 1921.

Měsíc	Napršelo v mm	Počet dešťi- vých dnů	Průměrná teplota
leden	53.7	17	0.9
únor	59.9	11	—2.6
březen	7.3	3	3.9
duben	102.9	10	5.2
květen	56.0	11	13.8
červen	39.8	13	13.4
červenec	32.6	8	18.6
srpen	44.7	6	18.5
září	34.6	4	12.0
říjen	47.0	9	9.0
listopad	31.4	11	—1.4
prosinec	44.3	18	—7.2
Součet	553.25	121	7.2
Roku 1914	820.5	—	6.1
» 1915	1208.5	175	5.7
» 1916	1064.2	143	6.8
» 1917	697.3	129	6.7
» 1918	933.2	140	6.6
» 1919	973.0	154	5.1
» 1920	800.6	136	6.7

Z Hlučínska nám píše jistá osoba: Velice ráda čtu v Hlasech Svatoch. zvláště ty zadní stránky, abych co nejdříve věděla, kolik zase čtenářů bylo u P. Marie se potěšit a ji pozdravit. Tak si potom rozmýšlím, že si to každý pochvaloval, že zase byl u milé Matičky Svatohostýnské. Proto bych Vás prosila, abyste si v příštím čísle Hlasů také na nás z Ludgerovské farnosti vzpomněl. Vždyť jsme rok co rok s radostí na Sv. Hostýn chvátali, ale jen jednotlivě, neb jsme se připojili k ostravskému neb komárovskému procesi. Loni však prvněkrát jsme jeli samostatně. Máme za to poděkovati našemu vdp. faráři, jenž každý rok s kazatelny povzbuzoval své farníky na Sv. Hostýn, a těm dvěma veleb. pánům, totiž P. Holubníčkovi a P. Andráskovi, kteří nás v tak hojném počtu, totiž přes 300, k Matičce Hostýnské doprovázeli, a o všechno dle možnosti se postarali. Pán Bůh jim to zaplať a Matička Hostýnská. A co bych měla ještě vzpomenout, ten dobrý úmysl P. Holubníčka, jenž pravil, že peníze, které jsme měli dostati zpět za jízdné a které jsme ani nežádali, že budou na zbudování kostela v Petřkovicích. Také ponejprv se zpívala při slavně mši sv. s assistencí obětované za poutníky hostýnské píseň Usedla si holubice čistá. Byla to radost k nepopsání pro každého čtenáře mariánského. Doufám, že Matička Svatoch. nám vyprosí milost, že nejen 300 jak jsme letos vycházeli z kapličky v Petřkovicích, ale tisíce z nádherného, nově zbudovaného chrámu k Ní budou putovati.

Návštěva chrámu. 6. listop. 100, 13. list. 30, 20. list. 80, 27. list. 40, 4. pros. 40, 8. pros. 150, 11. pros. 60, 18. pros. 40, 25. pros. na 800 z celého okolí a sv. přijímání 250, 20 z Holešova, byli na půlnoční v Bystřici a na jitřní na Sv. Hostýně; vánoční písně zpívala mládež ze Slavkova a okolní hudebníci na hudebních nástrojích doprovázeli písně. Mše sv. slouženy od páté hodiny do půl 11. 26. pros. 80 a sv. přijímání 50, 31. pros. při požehnání Te Deum, 1. ledna 100, a zpívané mše sv. za mládež chvalcovskou a slavkovskou.

13. prosince postaveny jesličky. 10. pros. odjel P. superior na sv. misi s rektorem velehradským P. Ant. Ostrčilíkem do Hradiska u Kroměříže a 19. prosince se vrátil.

Na jitřní o hodů vánočním přinesl do sakristie synovec ndp. arcibiskupa, Bedř. Stojan, rolník v Bilanech, letáčky s provoláním výboru Matice Svatohostýnské, v nichž podána kratinká zpráva činnosti Mat. za loňský rok. Obsírná zpráva byla uveřejněna v našich Hlasech. Přece ještě opakujeme z ní, že valná hromada schválila návrh, aby budoucně členové platili roční příspěvek 2 K. zakládající pak jednou pro vždy 100 K.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K, v Americe 1 doll. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Obraz Jeho Svatosti Pia XI. (Obraz) str. 33. — P. Josef Stryhal T. J.: Sv. Otec Pius XI. str. 34. — Vladimír Hornov: Zvěstování Panny Marie (báseň) str. 34. — M. Hedvika Vávrová: O životě nejsv. Panny před vtělením. str. 35. — P. Konrád M. Kubeš T. J.: Rok mariánský str. 37. — Maria Alfonsa: Vděčnost str. 39. — P. Fr. Žak T. J.: Z litanie loretské (báseň) str. 41. — P. Irenaeus Jančařík, milosrdný bratr: Jan Nepomucký Neumann str. 42. — P. Vídenský T. J.: Bohuslav Balbín T. J. str. 43. — Lahyrtš: Mše sv. (Liturgický výklad) str. 44. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy ze Sv. Hostýna str. 47.

Na první pouť o 4. neděli po velikonoci na Sv. Hostýn zavítá nejdůst. p. arcibiskup **Dr. Antonín Cyril Stojan** dne 13. května odpoledne a dne **14. května bude mít pontifikální mši sv. Ctitelové Matičky Boží Svatohostýnské přijďte v nejhojnějším počtu. Též činitež se přípravy na akademii.**

Z. Redakce. Při hromadném odebírání Hlasů Svatohost., když správně bude předplatné zapravováno, poskytneme úlevy té, že na každých 10 exemplářů placených poskytneme jeden exemplář zdarma.

Odpovědi k dotazům: P. H. v St. M. „Jsem nemocna a modlím se k Matičce Svatohostýnské, a přece mne neuzdravuje. Když v těch Hlasech čtu tolik uzdravení a u každého jen začáteční písmeno, myslím si, že to není ani snad pravda. Mohl by snad aspoň někdo celým jménem se podepsat, dopsala bych mu, aby mi řekl, kterou modlitbu se modlil, aby byl vyslyšen.“

K tomu odpovídáme: Do Lurd též mnoho nemocných přichází, a přece jen někteří jsou uzdraveni. Ale jistě Matička Boží vyslyší vždy aspoň v tom smyslu, že buď ctitel její dostane, zač prosil, anebo dostane ještě něco lepšího, nežli zač prosil. Modlíme se často za věci, které by nebyly k naší spáse, za věci nepatrné, zbytečné ano i škodlivé a tudíž nedivme se, že Panna Maria dá místo toho, zač prosíme, něco duchovního, vyššího. Jestliže nám v nemoci vymůže sv. trpělivost, jest to veliký dar, který nám zabezpečí slavnou odměnu nebes. —

Co se týče uveřejňování jmen, bude též dobře, když aspoň někteří budou celým jménem uveřejněni, proto když posíláte zprávu o uzdravení, připojte, chcete-li, aby vaše jméno bylo celé uveřejněno.

Corunna Mích. Amerika. Vyjímám z dopisu toto: S vřelým pozdravem a milou vzpomínkou na Vás chopil jsem se péra, abychom nebyli posledními s předplatným na Váš krásný časopis.

Kéž by všichni odběratelé byli tak horlivými v předplácení, ač ovšem jsou mnozí podobně horliví.

F. St. v V. Ů. Ovšem i my, a zvláště my, toužíme po elektrickém světle na sv. Hostýně, ale v nynější době nemůžeme ještě si ho pořídit. Kéž poutníci svatohostýnští pamatují na to nějakým darem.

Z dopisu red. amerického Hlasu Hynka Dostála: Vzpomeň, ó milostivá Panno svatohostýnská, že nebylo slýcháno . . . I za nás, Svoje ctitele v daleké Americe oroduj! Opatruj dědictví Svatováclavské i Cyrillo-Methodějské! Nepřátelé nebezpečnější Ta-

tarů vrhají se na lid Tvůj ve svobodné vlasti. Hrozí záhubou vznešeného učení Tvého Božského Syna. Matičko Hostýnská, pomoz! Bolesti krvácí srdce naše zde za mořem nad tím, co se děje ve vlastních řadách vůdců našeho lidu katol. Zase nově bouře — ničeho nedbají, ani spásy své, ani lidu, ani Boha, ani vlasti . . . Neznají dějin našeho národa? Kopejte si sami hrob! Prosím o modlitbu u Matičky Boží Svatohostýnské.«

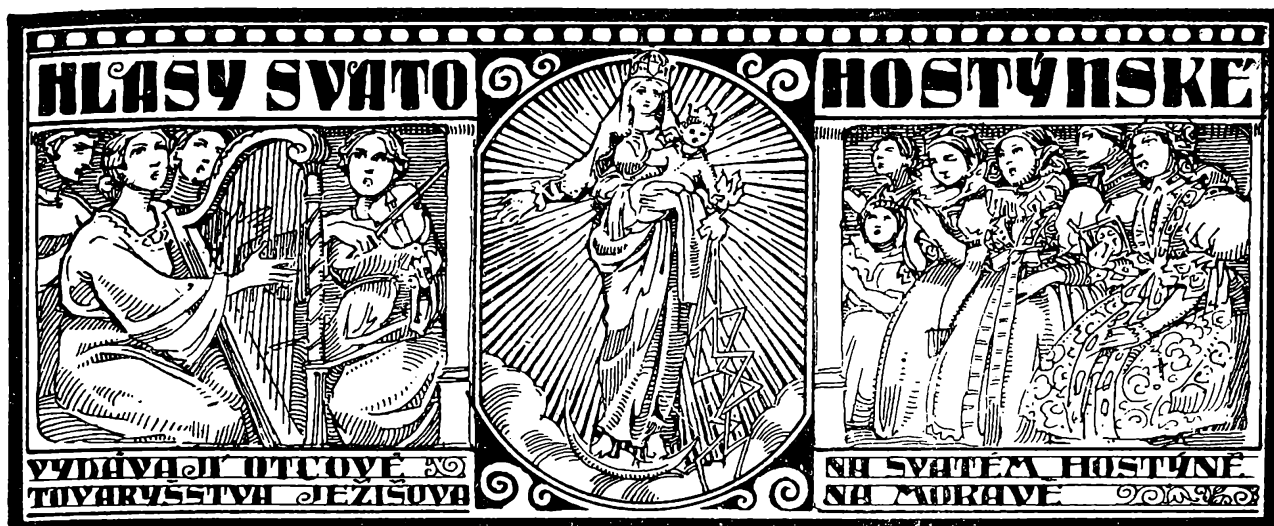
Budeme se zde jistě modlit, aby Matička Boží vyprosila hojného požehnání, statečnému obháji sv. víry, milému panu red. Dostálovi.

Zasláno.

Upozornění. Je právě v tisku spis prof. **Dra. Al. Kolíska** »Čechové a Slováci samostatní na světovém sjezdě eucharistickém r. 1914 v Lurdech«. Kniha má velmi bohatý a cenný obsah eucharistický i mariologický, významný jak pro ctitele Immakulaty lurdské a Velebné Eucharistie, tak pro lidi něžného ducha náboženského vůbec. Bude čítati asi 300 stran prostředního formátu a poněvadž bude vydána vlastním nákladem spisovatelovým bez zisku knihkupeckého, bude cena poměrně levná — 25 Kč bez obalného a poštovného. Tomuto číslu »Hlasů Svatohostýnských« je přiložen lístek objednávací. Milí čtenáři, přihlaste sebe nebo své známé za odběratele této krásné knihy, která má úchvalu vrchnosti duchovní a přinese čtenáři mnoho zajímavého poučení i vřelého roznícení. — Lístek řádně vyplněný a jako tiskopis známkou 20 haléřovou opatřený odešlete co nejdříve na adresu: Prof. Dr. Alois Kolísek, Bratislava, Kapitulská ulice 5. Slovensko.

Nové umělecké pohlednice Sv. Hostýna budou do jara zhotoveny nákladem Matice svatohostýnské. Snahou její jest, aby i v tomto ohledu bylo na Sv. Hostýně podáváno zboží prvotřídní a aby již konečně zmizely pohledy a obrázky, které úcty k Sv. Hostýnu nebudily a které, jsouce jen zboží kramářské, hyzdily.

Poštovní poukázky: Bzenec, Bzenec, Polkovice, Prostějov, Brno, Nejmenovaná darovala naušnice za ukončení těžké záležitosti ku cti bož. Srdce P. a P. Marie.

Číslo 3.

Březen 1922.

Ročník XVIII.

Jeho Svatost papež Pius XI.

Sv. Otec Pius XI.,

dříve Achille Ratti, narodil se 31. března 1857 z měšťanského rodu v Desio u Milána. Gymnasium studoval v Miláně a byl již v nižších třídách horlivým sodálem Mariánské družiny. Na kněžství studoval v Miláně a v Římě. Stav se knězem byl profesorem hebrejštiny v diecézním semináři milánském. Při tom byl bibliotékářem ambrosiánským. Za účely studijními meškal v Berlíně, Paříži a Londýně. Vedle italštiny mluví plyně anglicky, francouzsky a německy, naučil se též později trochu polsky. Jako akademický kazatel těšil se veliké oblibě, vůbec byl nejpopulárnějším knězem milánským. Vynikal v nauce o starých písmech (t. zv. paleografii), učenci ho proto navštěvovali a několik cizích universit ho jmenovaly svým čestným doktorem. Benedikt XV. jmenoval jej dne 28. října 1914 apoštolským protonotářem a bibliotékářem vatikánským. Po převratě r. 1918 byl poslán jako apoštolský visitator do Polska, v červnu 1919 stal se titulárním arcibiskupem a papežským nunciem v polské republice. Dne 13. června 1921 byl jmenován kardinálem a arcibiskupem milánským. Konečně 6. února 1922 **zvolen za papeže a přijal jméno Pius XI.**

Se jménem Pius bývala spojena zvláštní úcta k Panně Marii a ukazovala se často její ochrana. V těžkých dobách církve v šestnáctém století, kdy Turci ohrožovali křesťanstvo, byl to papež Pius, toho jména V., jenž vyzval celý svět k modlitbě sv. růžence, aby Matka Boží církvi pomohla. A Panna Maria zachránila církev u Lepanta r. 1571. A opět papež Pius VII., když Napoleon ho zajal a utlačoval církev, učinil slib Matce Boží, že bude korunovati P. Marii Savojskou, když bude osvobozen. A hle, Napoleon sesazen s trůnu a pokořený Pius VII. navrátil se do Říma dne 24. května 1814 a to vítězství přičítal Matce Boží a ustanovil, aby v ten den se slavil svátek P. M. pomocnice křesťanů. A zase papež Pius IX. vstavlil nejkrásnější korunu na hlavu Matky Boží, prohlásiv věroučný článek o jejím neposkvrněném Početí. A opět papež Pius, toho jména X., naši Matičku Boží Svatohostýnskou korunoval k útěše tolika ctitelů Panny Marie Svatohostýnské. Nynější pak sv. Otec, opět Pius, toho jména XI., byl od své mladosti sodálem Mariánským. Kéz Matička Boží Svatohostýnská vyprosí mu hojnou pomoc Boží, aby to, co dle středověkého proroctví o postupu papežů se přisuzuje nynějšímu sv. Otcí, totiž fides intrepida, víra neohrožená, se uskutečnilo v jeho pontifikátu k slavnému vítězství sv. církve!

Všemohoucí, věčný Bože, smiluj se nad služebníkem svým, nejvyšším biskupem naším Piem XI. a veď ho ve své dobrotivosti na cestě věčné spásy, aby s pomocí tvou věcí tobě libých vyhledával a je se vším úsilím vykonával. Zdrávas Maria!

* * *

Vladimír Hornov:

Zvěstování Panny Marie.

Anděl Páně poslán k Panně,
kolem něho jasná zář,
v úctě před ní kloní skráně,
sluncem skví se jeho tvář.

»Zdráva budiž!« Pannu zdraví —
»vyvolil tě nebes Pán,
matkou budeš Krále slávy,
jehož trůnem hvězdný stan.

Z tebe vyjde plný krásy
zaslíbený ráje květ,
matkou budeš Pána spásy,
jehož v touze čeká svět!«

»Zdráva buď, ó Požehnaná!«
zpěv náš plesá s andělem;
»zdráva budiž svatá Panna!« —
zpívá s nebem šťastná zem.

* * *

M. Hedvika Vávrová.*)

O životě nejsv. Panny před vtělením

a o 7 prosbách, jež vysílala k Bohu. — (Dle sv. Bonaventury).

Rozjímějme o životě Panny! Víte, že u věku tří let obětovali ji rodiče ve chrámě, kde zůstala až do svého 14. roku. Co tu činila, můžeme se dozvědět ze zjevení, jež sama učinila duši Sobě zasvěcené. Má se za to, že to byla sv. Alžběta. Mezi jiným dočítáme se v oněch zjeveních toto:

»Když otec a matka mne zůstavili ve chrámě«, tak mluví sv. Panna, »rozhodla jsem se, že Pán Bůh od té doby bude mi Otcem. Proto jsem často a zbožně rozjímala, co bych jen mohla učiniti, abych se mu zalíbila a stala se hodnou milosti jeho. Dala jsem se též poučiti o jeho zákoně. Mezi příkazy zákona toho tři zvláště zachovávala jsem v srdci svém: Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, z celé duše své, ze vši mysli své a ze vši síly své. Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Nenáviděti budeš nepřítele svého. Příkázání ta chovala jsem, jak jsem již pravila, v srdci svém; neprodleně objala jsem všechny ctnosti v nich zahrnuté a chci, abys i ty učinila podobně. Nenít v duši ctností, nemiluje-li člověk Boha z celého srdce, neboť z této lásky vyplývá plnost milosti, bez které žádná ctnost nevniká do duše! Není-li tu však zároveň i »nenávisť k nepřítelům«, t. j. ke hříchu, k nepravosti, taková duše v milosti nevytrvá, neboť tato z ní odplyne jako voda. Kdo tedy chce mít milost, musí v srdci svém pěstovati lásku i nenávisť . . .

Přeji si, abys činila podobně, co já jsem tehdy činila; vstávala jsem zvykle o půlnoci a šla jsem do chrámu před oltář, kde s veškerou silou své touhy, s celou vůlí a se vši láskou, jíž jsem byla schopna a podle osvětlení svého rozumu prosila jsem Boha všemohoucího o milost, abych mohla zachovávat ona tři jeho příkázání a též všechny ostatní příkazy zákona jeho. Tu před oltářem vysílala jsem k němu též sedm následujících proseb: (První tři jsem ti již prve naznačila.)

*) Dopisovatelka naše jest řeholnice ze Sacré Coeur, nyní v Polsku ve Zbylitovské Goře. Dne 26. pros. 1921 poslala redakci dopis, z něhož toto vyjímám:

»Zaplať Pán Bůh za slíbené Hlasy Svatohost. To bude výborná četba pro zdejší naši kolonii českou — čtyřčlennou. M. Hedv. Kosatíkova již mi říkala, že by ráda četla něco českého, sice že všechno zapomene a jak jsem jí toto oznámila, měla velkou radost a to tím větší, že jest Moravankou. Také se modlíme za návrat Sacré-Coeur do Čech. Mně jest sice jedno, kde Bůh chce, abych pracovala, a může mne hoditi jako míčem do kteréhokoli koutku světa, neb vím, že bych vlastní obětí tím více prospívala vlasti; náš Pán jest vždy velkodušnější než jak jest s to ubohé srdce lidské. Ale přece jest nám velmi líto těch ubohých opuštěných oveček, kde tak málo opravdových pastýřů. Jinak pevně doufám, že pronásledování jest výborným prostředkem k dosažení svatosti . . . Dovolím si zaslati překlad, ale zkrácený krásného životopisu generála de Sonis od Monsgr. Baunarda. Čítá 16 kapitol, teprve se třemi jsem hotova a zasílám je slečně Jirouškové, by je laskavě a obětavě přepsala. Prosím Pána Ježíše, by ta práce byla působivým kvasem, jímž by zkysalo těsto všecko, všechna srdce čtenářů Hlasů Svatohostýnských.«

Pán Bůh zaplať za péči o naše čtenáře, jménem všech díky vzdávám za všechny články již uveřejněné a které mají teprve vyjít. Božské Srdce Páně dejž na přimluvu Matičky Boží Svatohostýnské, aby výborné vychovatelky naší mládeže, klášter Sacré Coeur zase se vrátil do milé naší vlasti.

Redakce.

1. Prosila jsem Boha, aby mi udělil milosti potřebné k zachování příkázání lásky, t. j. abych ho milovala z celého srdce svého, ze vši mysli své, ze vši síly své, z celé duše své.

2. Potom jsem prosila, abych milovala své bratry podle jeho vůle a zalíbení a též jsem prosila o lásku ke všemu, co on sám miluje.

3. Modlila jsem se o nenávisť ke všemu, co on nenávidí.

4. Prosila jsem o pokoru, trpělivost, tichost, dobrotu a o všechny ctnosti, jež by mne učinily příjemnou před očima jeho.

5. Zapřísahala jsem ho, aby mi dopřál dočkatí se času, v němž se zjeví ona blahoslavená Panna, jež se má státí Matkou Boží; aby mi zachoval oči, bych ji mohla spatřiti, ústa, bych ji mohla chváliti, ruce, které by jí sloužily, nohy, jež by byly poslušny jejích rozkazů, kolena, jež by se skláněla před Synem Božím v jejím náručí.

6. Též jsem prosila o milost, bych poslušna byla velekněze i v nejmenších jeho nařízeních.

7. Konečně jsem obětovala modlitby své na úmysl, aby Bůh ráčil zachovati pro svou sv. službu chrám i lid svůj.»

Po těch slovech zvolala služebnice Boží: »Ó, přesladká Paní, což nebyla jsi plna milostí a ctností?« A sv. Panna odpověděla: »Ujišťuji tě, že jsem se považovala za velmi hříšnou a chyzdnou a tak nehodnou milosti Boží, asi jako ty se považuješ. Proto jsem s takovou vroucností prosila o milost a ctnosti.« Potom dodala ještě: »Domníváš se, milá dcero, že bez práce a námahy dostalo se mi všech milostí? Ó, nikoli! Ujišťuji tě, že kromě milosti posvěcující, kterou jsem byla obdařena již od lůna mateřského, neobdržela jsem od Boha žádné milosti, žádného daru a žádné ctnosti bez veliké námahy, neustálé modlitby, vroucí touhy, velkého pokání a stálého přemýšlení, co bych jen mohla učiniti, abych se jemu zalíbila.« A po chvíli ještě řekla: »Věz, že bez modlitby a tělesného pokání nesestupuje milost do duše! Dáme-li však Bohu to, co jest v naší moci — a byť by to bylo i něco velmi nepatrného, tu Bůh přichází sám do duše a uděluje jí takové dary, že duše téměř cmdlévá, zapomínajíc na vše, co učinila neb řekla jemu příjemného; tu připadá si sama sobě jen chyzdnou a hodnější všelikého pohrdání více než kdy před tím.« Potud ze zmíněného zjevení.

Sv. Jeroným píše v té věci: »Nejsvětější Panna učinila si pravidlem, že věnuje modlitbě čas od jitra až do hodiny třetí. Od třetí do deváté zabývala se ruční prací. Od hodiny deváté neupouštěla od modlitby, pokud se neobjevil anděl, z jehož rukou brala svůj obvyklý pokrm. I vzrůstala čím dále tím více v dobrých skutcích a v lásce Boží. Proto byla vždy nejprvnější v bdění, nejbezpečnější v zákoně, nejhlubší v pokoře, nejběhlejší v zpěvu písní Davidových, nejslavnější v lásce, nejskvělejší v čistotě, nejdokonalější ve všelikých ctnostech. Denně dosahovala vždy vyššího stupně dokonalosti. Byla vždy klidná a vytrvalá; nikdo neviděl, že by kdy byla netrpělivcu. Její řeč byla vždy plna milosti — a proto hned každý poznal, že Pán jest na rtech jejích. Stále se oddávala modlitbě vnitřní a rozjímání o zákoně Božím. Neúnavně pečovala o družky své, starajíc se, by žádná nepoklesla v slovech, aby se neoddala příliš hlučné radosti, nebo nedala se při urážce unéstí hněvem nebo pýchou proti bližním svým. Neustále chválila Boha a na každé pozdravení odpovídala: »Bohu díky!« (Odtud pochází krásný vzájemný pozdrav svatých: »Bohu díky!«)

Pokrm, kterého se jí dostávalo od anděla, brávala pro sebe, co však jí dávali kněží chrámoví, to rozdala chudým. Zdá se, že anděl s ní denně rozmlouval a ji poslouchal jak sestru neb matku milovanou.« Tak vyjadřuje se sv. Jeroným.

Ve 14. roce svého věku zasnoubena byla nejsv. Panna svatému Josefovi; i vrátila se do Nazareta. Jak se to stalo, o tom je možno dočísti se v legendě jejího narození.

O všech těchto věcech můžeme rozjímati jako o těch, jež předcházely vtělení Páně. Projdeme je duchem svým, učinme je svou rozkoší, svěřme je s láskou svojí paměti a hledme je uvésti ve skutek, neboť jsou plny zbožností.

P. Konrád M. Kubeš T. J.

Rok mariánský.

Březen.

Matka Bolestná.

Už dávno dozněly v našich chrámech radostné zpěvy vánoční, umlklo nadobro i radostné alleluja¹⁾, chmurný duch vane celou liturgií. Popeleční středa, brána svatopostní doby, uvádí nás do období, ve kterém nám církev sv. připomíná vážné pravdy naší sv. víry. »Pomni, člověče, že prach jsi a v prach se navrátíš, řekl ti kněz, když popel sypal na tvé čelo. Hřešil jsi, člověče, proto musíš na se vzít ortel smrti; nechceš propadnout i druhé smrti, smrti věčné? Konej pokání — zasloužil jsi sice i tuto druhou smrt, ale Pán pro tebe umřel. Pán tě vykoupil, budeš spasen, ač-li budeš za své hříchy konat pokání. »Pokání, pokání«, tak volá k nám církev neustále v liturgii, v kázání, pokání hlásá nám fialová barva, přikázaný půst atd., pokání hlásá nám i sv. kříž, na kterém Pán pro naše viny trpěl a umřel. »Když toto se děje na dřevě zeleném, co dítě se bude na suchém?« Lc. 23. 31. Chceš poznat a pochopit poněkud hrůzu a zlobu hříchu? Zeptej se božích soudů, zeptej se pekla, zeptej se však především sv. kříže, kde spolu se spravedlností se snoubí láska a milosrdenství neskonale. »Již jsem dost pracoval pro tebe, člověče«, teď jest na čase, abys pro svou duši pracoval trochu i ty. Koho ani tato vážná, kající, svatá doba nevyburcuje ze sna vlažnosti a hříchu a nepřivede k trůnu milosti, ke zpovědnici, tam jistě vymizela nadobro poslední stopa náboženského vědomí.

Aby nás církev k pokání pohnula, obrací zrak náš od jeslíček ke Golgotě, od milého dítěte v Betlémě k muži bolesti²⁾ na Kalvarii, a vedle něho zase stojí postava ženy — jeho Matka to jest; její srdce však tone v moři hořkosti a žalu — pryč jest všechna radost, pryč jest nebeská útěcha, kterou oplývala v betlémské jeskyni. »Stála Matka bolestící, pode křížem žalostící, na kterém Syn její pněl: v její duši rozbelněné, ve zármutek pohřížené sedmerý, meč bolu tkvěl«, píše církev sv. A jako prorok se ptá Pána: »Co znamenají ty rány uprostřed rukou Tvých?« A Pán odpovídá: »Těmi raněn jsem od těch, které jsem miloval³⁾«, tak ptá se duše věřící Matky Bolestné: »Odkud ten meč v přesvatém srdci Tvém?« A odpověď dává nám církev sv.: »Ach, ty naše nepravosti vbodly meč ten do něho.«

Matka Bolestná — jak asi chápe ona naše stesky! Jak asi rozumí slzám, které vidí v našich očích! A s jakou asi láskou se sklání k hříšníku, v jehož oku se leskne slza zkroušenosti a litosti! Ona však má soucit s každou naší bolestí a pro každou najde

¹⁾ Na neděli Septuagesima (Devitník) umlká v církevní liturgii až do Bílé soboty radostné alleluja, které jindy velmi často se v kněžských hodinkách i při mši sv. opakuje.

²⁾ Tak nazývá trpícího Spasitele prorok Isaiáš, 53. 3.

³⁾ Tak překládají někteří sv. Otcové Zach 13. 6 (hebrejský text); moderní exegese jest však namnoze proti tomuto překladu.

lék v pokladech svého milosrdenství a lásky. A věřící? Ó, ti vědí dobře, kam mají své slzy nést a kde najdou útěchu. Kdo by nevěděl, kde v našich chrámech jest zamilované místečko věřících duší — to milé zákoutí v pozadí našich chrámů, kde stojí oltář nebo socha Matky Bolestné. V kostele snad není živé duše, ale u trůnu Matičky sedmi-bolestné najdeš skoro vždy někoho, jenž tam v modlitbě své srdce vylévá nebo aspoň na jedno Ave se zastaví, než opustí chrám. »Synu můj, nezapomínej na utrpení matky své, nýbrž často rozjímej o bolestech jejích.⁴⁾

Sedm bolestí bl. Panny uctívá církev sv., sedm hlubin v oceánu hořkosti, jenž duši její naplnil. »Tvou duši pronikne meč«, pravil k ní Simeon 40. dne po oné andělské, svaté noci, jejíž památka nebeskou slastí naplňuje duše naše ještě teď, po 20 stoletích. Jaká slast asi blažila tehdy duši její! Ale nedlouho trvaly dny čisté radosti; Simeon připomněl panenské Matičce, že se stala Matkou nebeského trpitele, a že bolest bude i údělem jejím. Jaké vzpomínky vyvolala tato slova v duši Panny přesv.! Vždyť byla dobře obeznámena s Písmem sv., věděla, co předpověděl Isaiáš o bolestné cestě Messiášově — ta cesta bude tedy i cestou její, a zatím co bude on krvácet z nesčetných ran, bude krvácet její srdce. Nikoli tělo, nýbrž duše trpěla; všechny bolesti Neposkvrněné Panny jsou bolesti duševní. »Tvou duši pronikne meč.«

Jak brzo se přesvědčila Panna přesvatá o pravdivosti těchto slov! Vrátila se do Betléma, přišli mudrci z dáleho východu⁵⁾, radost přinesli s sebou. Žalost i radost se střídala v životě bl. Panny jako u všech dítek Eviných. Sotva však mudrcové odešli, káže anděl sv. Josefovi, aby uprchl do Egypta, a svatá rodina okamžitě nastupuje obtížnou cestu, a tato druhá bolest přesvědčuje Bolestnou Matku, že její dítě jest opravdu znamením, kterému jest odpíráno. Tak mladičká⁶⁾ a už musí zakoušet utrpení a kříž?

Uplynulo asi 11 let; evangelium ukazuje nám zase svatou Pannu pohříženou v zármutek. Vidíme ji na cestě k Jerusalemu, provázenou sv. Josefem, ale bez svého dítěte — našla je po dvoudenním rozloučení třetího dne v chrámě. »Synu, co jsi nám to učinil? Hle, otec Tvůj a já s bolestí hledali jsme Tebe« — těmi slovy dala výraz své bolesti ta, která si ani pod křížem nestěžovala. Proč ji tehdy božský Spasitel opustil? Několik důvodů měla prozřetelnost Boží; jednak, aby byla připravena na pozdější nutné rozloučení, jednak aby ona, která hříchem nikdy se o Boha nepřipravila, zakusila aspoň poněkud, jak ubohá jest duše, která ztratí hříchem Boha, a aby tím větší soustrast měla se lkajícími hříšníky.

Po této třetí bolesti uplynulo přes 20 let. Již přišla chvíle rozloučení, již přes tři roky dlela opuštěná Matka Spasitele sama v Nazaretě, zatím co on, plně vůli nebeského Otce, věnoval se zcela naší spáse. Konečně, se s ním zase shledala, ale jaké to bylo setkání! V Jerusalemě, na Velký Pátek — zajdi si do chrámu, aspoň v myslí, postav se před IV. zastavení, zahleď se ve zmučený obličej božského Trpitele a ve sklíčenou tvář jeho Matky Bolestné: ten pohled rovi ti více než mnoho slov, co asi zakusila duše tvé nebeské Matky při čtvrté bolesti.

»Stála pak pod křížem Ježíšovým Matka jeho.« Těmi slovy líčí nám pátou její bolest miláček Páně, který tam stál vedle ní. Matka u lůžka, na kterém umírá její Syn, její radost, její všecko — a jak umírá! Jaké lůžko mu připravila zloba těch, které miloval! »Sklon své větve, strome vzácný, ulev údům rozpjatým...« volá Venantius při pohledu na ruce rpícího Spasitele rozpjaté na tvrdých ramenech sv. kříže — co asi cítila při tom pohledu Matka Bolestná? přečti si sequenci »Stála Matka bolestící« nebo píseň »Matka pláče« a porozumíš, jak bolestný asi byl pátý meč, který zranil její duši přesvatou.

⁴⁾ Officium B. M. V., suppositum J. Bonaventurae.

⁵⁾ Náhled, že přišli před očišťováním nejbl. Panny do Betléma, jest neudržitelný. Mezi narozením Páně a příchodem mudrců uplynulo rozhodně několik měsíců. Tím, že slaví církev sv. toto tajemství za 12 dní po svátku Narození Páně, nikterak nerozhoduje otázku, kdy vskutku přišli.

⁶⁾ Israelské dívky bývaly zasnoubeny v 14. nebo 15. roce svého věku: podle toho se bl. Panna stala Matkou Boží asi v 15. roce, na útěku do Egypta jí bylo asi 16 let.

Ó vy všichni, kteří jdete cestou, pozorujte a vizte, zdali bolest jako bolest má« (Thr. 1. 12), volá k nám Matka Bolestná, majíc v klíně zmučené tělo svého Syna. Božský Spasitel dotrpěl, ona však trpěla ještě. Stál jsi někdy i ty nad bezduchou schránou některého ze svých drahých? Stál jsi nad zmařeným štěstím, nad rozbitými nadějemi, nad ztracenou jedinou radostí svého žití? Zdálo se ti, že slunko blaha navždy ti zapadlo do moře bídy a zármutku? Zahleď se na obraz Matky s Ježíšem v klíně. Jaké vzpomínky, jaká žalost! Kdysi se v Betlémě skláněla nad usměvavým dítkem a svatou rukou mu s čela vlásky shrnovala, dnes sklání se nad zkrvaveným obličejem, jehož oči jsou zavřené, a s hlavy snímá korunu trnovou — to byl královský diadém Messiáše, jemuž mudrci jakožto Králi zlato obětovali.

Konečně pohřeb Páně, sedmá bolest bl. Panny. Poslední pohled do jeskně hrobové, pak přivalen kámen (t. j. ohromná kamenná deska postavena před vchod, aby zatarasila přístup do jeskyně), a Matka Bolestná ubírá se od Golgoty do města, provázena apoštolem Janem. Místo mistra dán jí učenník, místo Pána služebník, místo Boha pravého pouhý člověk, místo Syna Božího syn Zebedeův, místo Ježíše Jan — jaká to záměna! (Sv. Bernard.) Ale přesv. Panna nese s odevzdaností do nejsv. vůle Boží svůj kříž — první bytost, která následovala Pána na cestě křížové.

Božský Spasitel svým příkladem posvětil práci, posvětil chudobu, posvětil odříkání, posvětil i utrpení. Utrpení bylo květinou, která hojně rostla na všech cestách a stezkách tohoto slzavého údolí, ale člověk neznal její ceny. Syn Boží chtěl poučit člověka o její ceně, a proto sestoupil s nebe a zvolil utrpení za svůj úděl.⁷⁾ Proto nesměl rubín svatého utrpení a nekrvavého martyria scházet ani v koruně Královny andělů, která podle slov církve sv. bez smrti tělesné dosáhla mučnické palmy pod křížem Páně.

Maria Alfonsa.

Vděčnost.

Osířelí, bez otce a matky, živitelů svých žily obě sestry s bratrem nejmladším. Nejstarší osmnáctiletá právě se doučila šití a tak byla naděje, že nejen hladu neumrou, ale bude možno mladšímu, aby dostudoval střední školy a potom společně mohli se starati o nejmladší, dvanáctiletou, jejíž ochromené ruce a nohy nedovolily, vydělati si na chleba ve věku pozdějším. Když smutek osíření dusil je, světnička plná byla žalu, putovali na Hostýn k Matce lidu, která dovede nahradit lásku pozemskou, s mateřskou za hrobem žijící se spojí a srdce smutníci potěší.

Žofinka s Klimentem pomohli choré Lidušce a tak všichni tři šťastně došli do svatyně. Zde, pod milostným pohledem matky lidu, zapomínali na bolest svoji, ano, zdálo se jim, že toto utrpení přivedlo je až k samému srdci jejímu, bez něho nepoznali by její lásku velikou.

Neploužili se po schodišti a od chrámových dveří po kolenou, cítili, že nemají pokory tolik, ale když přišli za oltář, tu poklekli, sklonili hlavy až k zemi a líbali místo posvátné, skropené tolika slzami proseb i díky.

Liduška nemohla tak činiti s nimi, jsouc odkázána pouze na berly, ale její duše vzlétla až k soše omilostněné, přitulila se k ní jako dítě k matce při návratu s cesty

⁷⁾ Ct. sv. Bernard. V officiu sv. Ondřeje klade církev sv. tomuto apoštolu do úst slova, jež pronesl při pohledu na kříž jemu uchystaný: „Ó dobrý kříži, dlouho žádaný a toužebně očekávaný, s radostí běžím k tobě, a též ty radostně přivíh k sobě učenníka toho, který na tobě pňel . . . buď zdráv, drahocný kříži, přijmi učenníka toho, který na tobě pňel, Mistr můj, Kristus Pán“.

daleké a přednášela dvoje vroucí přání: aby jí dala síly ku snášení svého utrpení anebo uzdravila. Nemohla pokleknouti, ale duše ponížila se před velikostí moci v přímluvě až do prachu.

Když potom sešli se na lavičce k občerstvení a zahleděli na kraj kolem sebe, ležící kolem Hostýna jako na dlani před nimi, s viskami a městy, lesy a lučinami, řekami lesknoucími se ve slunečním jasu jako stříbrné pásy a vížky chrámů podobající se malým tvrzím, zdálo se jim, že svatyně je pevným hradem, v němž sídlí nejmocnější Královna světa. Sídlem Přímluvkyně, vládnuoucí a podmaňující si žezlem lásky a soucitu srdce lidu. Starobylou že je svatyně hradbou proti všem zlým útokům nepřátel církve Kristovy a blahého pokoje duší těch, kteří jej milují.

Po občerstvení chvíli sledovali jednotlivé příchozí a všichni kromě několika výletníků přicházeli s prosbami trpících i kajících. A každý s toužebností hleděl ku dveřím chrámovým jako k cíli tužeb svých, k místu, kde skryto je potěšení, radost všeliká.

»Kdyby nám naše matka nic nezanechala, jenom úctu a důvěru k Matce Hostýnské, dost velké bohatství nám dala a také si zajistila naši stálou vděčnost a vzpomínku«, hovořil bratr a obě sestry mu přisvědčily.

Já si musím také děkovati za mnoho, zvláště za sílu, že dovedu vám oběma za své práce poskytnouti výživu«, dodala Žofinka.

»A já za to, že aspoň o berlách mohu jíti do kostela a do školy, jednou za rok sem na Hostýn se dobelhám. Jak pak, kdyby Bůh dopustil a já po celý život na lůžko byla upoutána tak, jak mnozí jsou a nebylo pomoci«, dodala s úsměvem.

Potom šel bratr se sestrou konati pobožnost křížové cesty. Liduška je pohledem sledovala, doprovázela. Ač skoro dítětem ještě byla, uvědomila si jasně, co Kristova křížová cesta znamená, proč po ní šel, její památku nám zachoval.

»Mohu k ní také můj život přirovnati a těšiti se, že Kristus nemusil trpěti a dobrovolně snášel velké bolesti, kterým se nevyrovná žádná lidská. Bez této útěchy by mnohá duše pod útrapami klesla. A jak je lehko trpěti, Kriste, vždy s Tebou, vroucně pošeptala se slzami ve zraku.

Již nelitovala, že nemůže s nimi jíti, pobožnost přesně konati, byla ujištěna, že utrpením lze Krista vždy a všude následovat, pod křížem spásy s Matkou Bolestnou stát. Kdykoliv viděla, že pobožnost křížové cesty ukončují, pocítila v duši útěchu, že také její utrpení jednou skončí, odměněno bude blahem a radostí, která již nikdy nepomine.

Při loučení zašli za oltář zas, pod samý pohled milostný a tam prosili, aby je neopouštěla, silila na životních cestách všech. Dokázala, nadarmo že nikdo neputoval ještě sem, nadarmo nespínal své dlaně k ní, nevolal: »Matičko Maria, u Syna za nás pros a oroduj!«

Zpáteční cesta byla velmi namahavá pro Lidušku, velmi často s ní odpočívat musili, odkládala berly, těžký pot si stírala, ale když domů se vrátila, cítila v duši odměnu velkou za to putování: celou odevzdanost do vůle nejsvětější, která řídí vše. Časem se choroba horšila, že bylo její mladé, utýrané tělo zcela upoutáno na lůžko, někdy jí bylo lépe, že naděje na uzdravení jako slunečko za mraky na chvíli skryté, kmitla, ozářila duši.

Než se nadáli, uplynuly od matčiny smrti dva roky. Kliment ukončil studie gymnasiální a těšil se, že po odbytí povinné jednoroční služby vojenské najde si úřednické místo, aby mohl oběma sestrám přispěti k obživě. Před nastoupením ještě jednou společně putovali na Hostýnek, aby za vše poděkovali, vyprosili si zas a potom sestry osaměly.

Nebyla však ukončena Žofinčina starost o něho, také nyní bylo třeba přispění, aby jeho zdraví při namáhavé službě neutrpělo. Cítila, že nemá mnoho tělesných sil, příliš záhy s nimi počala plýtvati, když noci ke dnům přidávala, aby prací vydělala peněz pro všechny. Nedbala toho však, měla Klimenta i Lidušku příliš ráda, než aby jim něčeho potřebného odřekla.

Když službu nastupoval, netušila, že se z ní nevrátí, válečná divá bouře se rozhučí, zaduní hromy, rachot děl a blesky hněvu, nenávisti vzájemné rozdrť blaho tisíců rodin. —

Těšila se znavená Žofinka, že si trochu odpočine, popřeje až bratr místo příjme, ale všechny naděje rozprchly se jako sen. Ještě s ním naposled putovaly na sv. Hostýn, když přišel domů rozloučiti se, a potom jim zbyla už jen velká, těžká starost o něho. »Zda-li živ a zdrav se vrátí, často bojím se, ale více mne děsí to, že tam i duši může ztratit, zapomenouti modlití se a potom by nám jenom připravil žal«, říkala často Žofinka sestra.

Ač se dvěma těžko putovalo a cizí pomoci nechtěly k podpoře Lidušky bráti, o samotě vyplakat chtěly svůj žal a vyšeptatí obavy o bratra, přece šly na sv. Hostýn častěji a upěnlivými prosbami si návrat jeho vyprositi chtěly, zvláště když oznáměno jim po delší době nezvěstnosti jeho, že dlí v ruském zajetí.

Ač vytrpěly mnoho, přece také přechaly válečné hrůzy nedostatku, velké drahoty a měly naději že se k nim vrátí jejich bratr milovaný. Věděly, až jej obejmou, že jediné přimluvě Matičky hostýnské povděčny budou a povinností všech tří, aby k ní putovali, poděkovati.

Legie vojnů, kteří svůj první osvobozující pluk — prapor také — nazvali cyrillo-methodějským, vrátil se, ale již s odznakem rudého kalichu, který byl znamením boje proti katolíkům.

Radost sourozenců ze shledání byla veliká, ale po několika chvílích ubita jeho posměchem, když mu Žofinka řekla, že musí jíti poděkovati na sv. Hostýn za šťastný návrat a ochranu.

»Nevím ani, iak to přijde, že v mém srdci láska k němu umřela, zvláště když se oženil s dívkou pochybné pověsti, také nevěrou otrávenou. Nikdy po něm srdce moje nezatožní, ač mi nedávno i sestra umřela a osaměle žijí. Nemohu milovati tcho, kdo mojí milou Matičku tupí, hanobí místo vděčnosti. Nezapomínám však na něho, často se modlím zde ve svatyni za to, aby odpustila, nejen jemu, ale i všem, kteří k Ní jsou nevďěčnými, jak se stal v nevěře můj bratr.

Obdivují se velké lásce její, kterou žádný lidský nevďěk nikdy neubijí, která stále všem prosebníkům otvírá náruč svojí, aby je do ní přitulila. Chtěla bych v ní i zbloudilého bratra viděti, míti jistotu, že i na věčnosti sejdeme se.«

Poutnice domluvila se slzami v očích a vešla do chrámu, aby u trůnu mocné Královny, Matky lidí, našla útěchy. Můj soucitný pohled a šumění kvetoucích líp ji doprovázelo, přálo návratu srdce nevďěčného k srdci Matky i jejimu.

P. Fr. Žák T. J.:

Z litanie loreťanské.

Matko nejčistotnější!

Sám Duch svatý opatroval
srdce tvého svatyni
v chrámě tebe ukryl světu,
ubezpečil v Nazaretu:
s'la má tě zastíní.

Osten vzal ti pokušení,
by se slib tvůj naplnil,
dal ti chotě čistých zraků,
mílestí až do zázraku
duši, tělo oslnil.

Ježíš srdcem, slovem, skutkem
čistoty div dokonal,
nikdo lesku nepopíše,
kterým pod tvou střechou, chýše,
nejčistější dýmá plál.

P. Irenaeus Jančařík, Milosrdný bratr.

Jan Nepomucký Neuman, biskup Filadelfický.

Když jej napomínali jeho spolubratři, aby se přece šetřil, říkával jim obyčejně, že je **»silná česká chlapína«** (*»I am a strong Bohemian boy«*.) Jednoho dne jda na vzdálenou missii tak se unavil, že spěchav a nemoha dále, na cestě pod stromem klesl a usnul. Procitnuv, uviděl kol sebe tlupu Indiánů. Ti neušetřili obyčejně cestujících, poznavše ale, že je to černokabátník (black robe) — Indiáni nazývají totiž kněze ve své řeči **»černokabátníkem«** — položili ho na kůži z buvola a zanesli ho tam, kam minil jíti

Jednoho dne, bylo to v zimě, v neděli, kráčel Neumann sněhem na svou missii. Dohoniliho dva koníci zapřáhnutí do vkusných saní, v nichž seděl pohodlně baptistický kazatel se svou manželkou. Neumanna často nazývali v okolí — (little priest) — malým knězem a nabídli se mu, by se s nimi svezl. Neumann s díkem svolil. Cestou mluvilo se i o náboženství a o jedině pravé víře. **»Jaké štěstí je to, cítí-li se člověk jistým, že má pravou víru, jako my«**, rozhovořil se baptista. **»A Duch Svatý přebývá v nás«**, přizvukovala jeho paní. Neumann přisvědčoval a konečně zeptal se, jakým způsobem se přesvědčili, že jejich víra jest pravou? Mezi tím usjednotili se, že ho povolají do konference. Neumann s radostí přislíbil a dostavil se. Bylo přítomno několik kazatelů. Neumann, když začali hovořiti, že jsou naplnění Duchem Sv., zeptal se šetrně jednoho, jaké že má důkazy, že je naplněn Duchem Sv.? . . . **»Jaké důkazy?«** . . . **»Můj život je nejlepším důkazem«**, odvětil kazatel. **»Já jsem nyní zbožným člověkem, nebýval jsem jím ale vždy. Byl jsem zlým. Kradl jsem statky a koně. Oklamal jsem, koho jsem mohl. Od toho času ale, co jsem se obrátil ku Kristu, jsem člověkem jiným, protože Duch Sv. přebývá ve mně!«** . . .

Neumann se ho tázal: **»Přiznáváte, že jste krádeže páchal, že jste bližního klamal, jej olupoval, nahradil jste ale též onu škodu, již jste učinil? . . . Vrátil jste ukradené statky?«** Kazatele neočekávaná ta otázka nevýslovně překvapila; Neumann i přítomný lid i spolukazatelové viděli na tváři svého kolegy, že učiněné škody nenahradil! Bylo každému patrným, že s tím naplněním Sv. Ducha není tak, jako si vše kazatel představoval. Místo, aby Neumanna odvrátili od samospasitelné víry naší římsko-katolické, již vštěpovala mu vždy dobrá matička a přivábili ho tak ku víře či lépe řečeno k sektě baptistů, získal sám několik členů zmíněné sekty. — Otec Neumann působil po 4 roky v distriktu Niagarském. Postavil zde 4 chrámy a zařídil při nich školy. Mezi tím přišel z Čech i jeho bratr Václav, kterýž mu pomáhal potom vyučovati ve škole

Přetažená struna musí prasknout! **»I silná česká chlapína«**, jak se Neumann kolikráte sám jmenoval, podlehla přesile. Neumanna přepadla horečka. Po tři měsíce byl nemocným. Chtěli mu vykazati pohodlnější stanici v Rochestru, nepřijal ji ale. **»Do Rochestru dostanete lehounce kněze, na mé místo nelze tak snadno někoho přivábiti.«** A přece opustil svou stanici. Stalo se totiž, že náš vlastenec seznámil se s důst. představeným O. O. Redemptoristů. Zatoužil po klášterním zátíší a obdržev svolenou od svého biskupa, vstoupil do řehole Redemptoristů. Noviciát skončil v Pittsburgu, Pa., na to byl přeložen do Baltimore, kde složil dne 16. ledna 1842. slavné řeholní sliby. Neumann byl missionářem když byl ještě světským knězem a v missiích oplýval radostí i když se stal řeholníkem. Měl také v okolí půvabného města Baltimore tolik práce, jako kol vodopádů Niagarských R. 1844. byl zvolen za představeného kláštera v Pittsburgu. Jako představený postavil kostel sv. Filomeny, jenž dodnes stojí. Chrám ten byl posvěcen v říjnu r. 1846. Než stavba chrámová, vlastně výlohy stavební, sžíraly síly kněze Amerického. Neumann povážlivě ochuravěl. Aby sprostili ho namáhavé práce, byl přeložen do malebného Baltimore, kde se též v krátkém čase zotavil. V Baltimore byl také představeným kláštera a jeho upřímná, nevyčerpatelná zbožnost byla přímo příslovečnou.

Dne 19. března 1852., když »Father Neumann« večer, vracel se od návštěvy nemocného, vkročil do své prostinké klášterní celly, viděl na stole prsten a biskupský kříž. Když mu spolubratři vypravovali, že arcibiskup Baltimorský byl v jeho pokojíčku, vystihnul ihned, co znamenají odznaky . . . Padnuv na kolena prosil úpěnlivě všemohoucího Boha, by úřad biskupský na slabá jeho bedra nekládal. Modlitba jeho nebyla vyslyšena. Následujícího dne arcibiskup Kenrick doručil mu jmenovací listinu za biskupa Filadelfie.

Zbožný muž kdyby býval mohl voliti mezi smrtí a biskupskou hodností, byl by zvolil, jak sám pravil, raději — smrt! Méně nebezpečnoství pro spásu své duše našel by ve smrti, nežli v hodnosti biskupské. Prosil snažně Sv. Otce, aby ho nového úřadu zbavil, obrátil se s prosbami na vrchní své představené řehole, na čtyři kardinály, aby se za něj přimlouvali u Sv. Stolice, veliký papež Pius IX. odpověděl ale: Rozkazujeme Otci Neumannovi pod slibem formální poslušnosti, aby diecési Fiadelfickou převzal!

Roma locuta, causa finita! — Řím velel, záležitost ukončena!

P. Vídenský T. J.

Bohuslav Balbín T. J.

Zvláštní ctitel Rodičky Boží.

O účtě Balbínově k Marii Panně dávají nám především svědectví knihy, které k její oslavě napsal. Balbín vydal dějiny několika poutních míst mariánských. Jsou to: 1. Panna Maria ve Vartě nebo-li původ a zázraky veliké Matky Boha a lidí Marie, která po tolik století ve Vartě na hranicích Slezska a hrabství kladského velikými zástupy poutníků byla uctívána a zázraky se proslavila. Nákladem veledůst. a slovutného pána Šimona, opata Kameneckého. V Praze. Tiskárna císařsko-akademická. 1655. — 2. Panna Maria Tuřanská čili dějiny vzniku a zázraků veliké Matky Boha a lidí Marie, jejížto ctihodná soška nedaleko Brna, v trní nebeskou září prozrazena a nalezena, četnými poutníky se uctívá. Tiskem Vítá Jindřicha Ettela v Olomouci r. 1658. — 3. Panna Maria Svatohorská čili původ a zázraky veliké Matky Boha a lidí Marie, která na Svaté Hoře království českého u příbramských stříbrných dolů denně velikou účastí poutníků a zbožnosti ve své divotvorné sošce se ctí. Sepsal d. p. Bohuslav Balbín Tov. Jež., Čech z Hradce Králové. Přidány jsou mnohé pamětihodnosti pro starobylost a k vůli vzdělanému čtenářstvu a popis krajiny svatohorské; konečně popsán vznik vznešeného a urozeného rodu rytířského Malovců. V Praze. Tiskem university Karlo-Ferdinandské v kolleji Tov. Jež. u sv. Klimenta, prací Jiřího Černocho. R. 1665.

Kniha »Panna Maria ve Vartě« zdá se býti první větší dílo, jež Balbín vydal. Čítá 300 stran, tak že se může říci, že svou spisovatelskou činnost započal spisem mariánským. Nejprve předeseílá v knize věnování kameneckému opatovi Šimonovi řádu cisterciáckého, který náklad knihy hradil. Nato vypisuje, kde Varta leží, že se nalézá uprostřed českého království a že ji čtyři provincie, jež císař jako král český spravuje, obkličují: Kladsko na východ, Morava na jih, Čechy na západ a Slezsko na sever. Pak vysvětluje původ jména a myslí, že pochází od strážného hradu, jež tam králové čeští postavili. Varta vůbec byla kdysi česká. Dokazuje to český kostel, který tam kdysi stál a nyní jsou z něho toliko zříceniny. Poutním místem započala býti Varta ve 12. století. Vznik však poutí není znám. Praví prý se, že Panna Maria prohlásila jistému českému jinochovi, že sošky ve Vartě uctívané, kterou před 400 lety jakkoli dostal od samé Matky Boží, že tam chce mít kostel. Na to prý jistý český pán vystavěl nejprve kostel dřevěný a později kamenný. Potom vyličuje osudy Varty, popisuje zázraky, jež se tam staly, obětní dary, které tam byly věnovány a j.

Knížka »Panna Maria Tuřanská« má 264 strany a byla sepsána na popud samé Matky Boží. Když prý jednou Balbín před soškou v Tuřanech stál a na ni pohlížel, zdálo se mu, jakoby slyšel z ní slova: »Budeš se mnou mít práci.« Balbín uvádí nejprve prameny, odkud čerpal zprávy o zázracích. Na to popisuje polohu Tuřan, že leží nedaleko Brna, jež se proslavilo ve válce švédské, a nazývá je brněnským rájem, popisuje chrám a jeho osudy a konečně sošku samu. Líčí dále, jak soška byla nalezená v trní, odnesena jakýmsi Chrlíčanem domů, odtud však třikráte zmizela do trní; po třetí i se stávil, jež bylo od Chrlíčanů na jistém místě nalezeno, aby ji tam postavili svatyni. Posléze seznamuje čtenáře se zázraky, které se na přimluvu tuřanské Matky Boží udály, a s poutními místy marianskými v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, o čem promluvíme později. Ve druhé části knížky naznačuje pobožnosti, jež na pouti do Tuřan možno konati.

Třetí kniha: »Panna Maria Svatohorská« je největší a nejobjemnější. Obsahuje přes 600 stran. Skládá se z dějin poutního místa a dvou dodatků. Sepsána byla, jako obě dřívější, jazykem latinským, avšak už rok na to 1666 vydána byla česky asi od P. Václ. Steyera T. J. I zde zachová Balbín to, co byl činil ve spisu o P. Marii Tuřanské a co pravil ve předmluvě k dějinám poutního místa Varty, že »za příčinou obměny a zajímavosti knihu propleťává latinskými básněmi«, jež mu velice lehce z péra plynou. Básně jsou případné a obyčejně veršovaným pokračováním toho, o čem právě jedná. Též rád odbočuje, kdykoli se mu naskytne příležitost do dějin českých. Důvody, které ho přiměly k sepsání této kníhy, byly dle doznání Balbínova různé: přání představených, pobudky urozené a zbožné rodiny Malovců, ale především touha, povznést úctu mariámskou na Sv. Hoře a uvést ji v širší známost.

Lahyrt.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Lavabo t. j. umývání rukou.

Táž myšlenka, že se při mši sv. též jedná o naše **posvěcení** a láskyplné spojení s Bohem, znázorněna jest symbolicky obřadem umývání rukou a modlitbou je provázající.

Z úcty k Bohu vyžaduje se od těch, kdož přistupují k oltáři, aby zářili čistotou jak těla, tak duše. Již v sakristii, než-li se začal strojit ke mši sv., kněz umýval si ruce, říkáje při tom modlitbu: »Dej, Pane, rukám mým sílu k očistění všelike skvrny: abych bez poskvrny duše i těla mohl tobě sloužiti.« Poněvadž pak při obětování, při odebírání darů obětních a zvláště při okuřování oltáře mohly se ještě prsty znečistiti, proto přidáno sem opět umývání rukou, ač, jak již spisovatel díla de hierarchia eccl. dí, že toto obmytí neděje se, aby se obmyly tělesné skvrny, nýbrž na znamení, že se naše duše má očistiti i od nejmenších poskvrn. Proto myje si kněz jen konce dvou prvních prstů u každé ruky, ne celé ruce. Obřad umývání rukou též připomíná nám, jak Spasitel umýval při poslední večeři apoštolům nohy. Jestliže patena a kalich mají býti ze zlata, nebo aspoň ze stříbra a pozlacené, protože přijdou ve styk s tělem a krví Páně, oč více má býti ruka knězova, jazyk jeho a srdce jeho čisté! Láskou dokonalou stane se kněz takovou zlatou nádobou, nebo alespoň stříbrnou, t. j. je-li aspoň prost **těžkého** hříchu. Nádobu dřevěnou, hlíněnou nejsou dovoleny, nesmí totiž kněz osvojit si smýšlení pozemské, světácké. A proč právě ruce si myje? V ruce soustřeďuje se činnost člověka. Umělec vykonává rukou vzácné dílo na př. štětcem, dlátem a jiným nástrojem.

Rukou vyjadřuje se i řeč, zvláště u hluchcněmých, ruka jest odznakem moci, spravedlnosti, dobroty, smilování se. Ruka znamená celou osobu. Obmytí tedy rukou jest symbolem nevinnosti a čistoty srdce. Pilát myl si ruce před lidem chtěje tím říci, že jest nevinný ve věci s Pánem Ježíšem. Což ovšem pravda nebylo, ač přece menší vinu měl, nežli Židé.

Slova, jež při tom kněz říká, jsou vyňata ze žalmu 25., připisovaného Davidovi. A jelikož první slovo zní: »**Lavabo**«, t. j. umyji, proto celý ten obřad tak se nazývá. Kněz jde tedy z prostředku oltáře na stranu epištolní až na roh — a je-li mše sv. před vystavenou vel. Svátostí, sestoupí po stupních oltářních až dolů — a tam ministrant leje mu na konce dvou prvních prstů každé ruky, totiž na palce a ukazováčky, vodu. Těmito prsty bude se dotýkati nejsv. Svátostí. Při tom říká:

- (verš 6.) Nevinný jsa, mohu si ruce mýti,
a tvůj oltář obcházet, Hospodine,
(7.) abych slyšel hlasitou chválu tebe /
a všechny zázraky tvé vypravoval.
(8.) Hospodine, miluji skvostný dům tvůj,
místo, na kterém velebnost tvá sídlí.
(9.) Nezahlužuj mne s bezbožnými, Bože,
neber mi život s lidmi lačnými krve,
(10.) na jejichž rukách lpí hanebnost,
a jejichž pravice úplatků je plná,
(11.) kdežto já ve své nevinnosti kráčím.
Vysvobod mne, budiž milostiv mně!
(12.) Noha má stojí na ploše urovnané,
ve sborech budu tě chváliti, Hospodine.

Verš 6. říká, že žalmista jest tak čist, že může přistoupiti k oltáři, ano i obcházeti, snad v průvodu, oltář Páně. Miněn tu oltář, který byl v nádvoří svatostánku. Obcházení oltáře nebylo přikázáno, ale dalo se o svátcích stánků, snad i jindy (41, 5. 117, 27.) Kněz též, ač je čist od těžkého hříchu, umývá si ruce, aby i od malých poklesků byl očištěn.

V 7. říká, že chce žalmista slyšeti hlasitou chválu lidu a sám též vypravovati divy, kterými Bůh chránil jej a celý národ. A kněz zase slyší tu zpěv věřících a sám chce též velebiti Hospodina.

V. 8. Vznešený jest žalmistovi dům Páně, svatostánek, protože jest příbytkem Božím, a z té příčiny též byl nádherně ozdoben. Proto rád tam chodí.

Podobně i kněz má prokazovati nevinnost svou tím, že miluje dům Boží, tam jest jeho útočiště, jeho radost, tam před svatostánkem zakouší nevýslovné útechy a štěstí. Podobně i věřící mají milovati toto místo, je navštěvovati, o zvelebení jeho pečovati.

V 9. a 10. Nyní přednáší prosbu, aby ho neodsoudil Bůh s hříšnými, jako odsuzuje bezbožné. Podobně i kněz má míti na péči, aby se varoval lidí špatných a svěťáckých.

V. 11. Naproti těmto vinníkům jest žalmista nevinným a proto prosí, by jej vysvobodil Bůh a smiloval se nad ním. Tak i kněz jest si vědom své slabosti, a ač necítí se vinným, přece lehko by mohl klesnout. I prosí o milost setrvání v dobrém.

Papež Benedikt XIV. říká, že právě tam, kde říká kněz, že jest nevinný, hned vyznává, že potřebuje pomoci a milosrdenství. Jest to známka pokorného smýšlení, když člověk i to co vidí na sobě dobrého, přičítá pomoci Boží. Co bych byl, kdyby mne ruka Boží nedržela? Bojme se též hříchu a prosme o milost setrvání v dobrém!

V. 12. Žalmista doufá, že bude vyslyšen a za to bude velebiti Hospodina. I kněz pln důvěry zakončuje tuto prosbu a v duchu již vidí nohu svou na pevné ploše, v dokonalejší ctnosti. To jest však dar Boží, za to v shromáždění chce velebiti Hospodina. A proto vhodně přidává činně úklon směrem ke kříži oltářnímu: Sláva Otci i Synu

i Duchu sv., jakož . . . Toto Sláva Otci . . . vynechává se v postě od neděle smrtelné a při requiem. I ty se při tom modli tato slova žalmu, nebo v duchu ponoř se do pramene všeho očistění, do otevřeného boku Spasitelova, lituj znova hříchů svých a pros, abys úplně byl očistěn. Kardinál Hugo dí, že jsou čtyři umývadla pro duši: (Zach. 13, 11.) »V ten den bude studnice otevřená domu Davidovu i obyvatelům Jerusalema k obmytí hříšníka« (křest). Druhé umývadlo pokání: (Ž. 50, 4.) »Více obmyj mne od nepravosti mé.« Třetí umývadlo almužny (že jimi přivolá se napomáhající milost k pokání): (Luk. 11, 41.) »Dávejte almužnu a aj, všechno vám bude čisté.« Čtvrté konečně umývadlo jest mučednictví: (Zjev. 7, 14.) »Zbílili roucha svá v krvi Beránkově.«

Po lavabo jde kněz do prostřed oltáře, pozvedne pln důvěry na okamžik oči ke kříži, hned je z pokory zase sklopí, sklání tělo na znamení poslušnosti, položí sepnuté ruce na oltář a říká potichu modlitbu.

Příjmiž svatá Trojice.

Tato modlitba ukazuje nám bližší určení posvátného rázu darů obětních. Nejedná se o nějakou oběť vůbec, ale o oběť na památku utrpení Kristova, jeho z mrtvých vstání a nanebevstoupení a na počest světců křesťanských. Prosíme je, aby nám u Boha pomáhali, aby milostivě přijal tyto dary a nás samy:

»Příjmiž, svatá Trojice, tuto oběť, kterou tobě přinášíme na památku umučení, z mrtvých vstání a na nebe vstoupení Ježíše Krista, Pána našeho, a ke cti blahoslavené Marie vždy Panny a blahoslaveného Jana Křtitele a svatých apoštolů Petra a Pavla a těchto i všech svatých: aby jim prospěla ke cti, nám pak ku spasení: a aby oni za nás se ráčili přimlouvatí v nebesích, jejichžto památku konáme na zemi. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Jako čochou procházející paprsky soustřeďují se v jednom bodu, tak v této modlitbě shrnuje se vše, co při obětování se stalo. Obětovali jsme Bohu Otci chléb, Bohu Synu kalich s vínem, v duchu skroušenosti sami sebe jsme věnovali a epiklesí vzývali jsme Ducha sv. Nyní vzýváme celou nejsv. Trojici a ji tuto oběť věnujeme s bližším určením, že se tu jedná o oběť, jak řekl Spasitel: »To činíte na mou památku«, proto na památku umučení, z mrtvých vstání a nanebevstoupení jeho. Jestliže si vzpomeneme, co bylo řečeno o obětech St. Z., jak zvíře bylo zabito, spáleno, aby bylo proměněno v dým, který vystupoval vzhůru, aby byl příjemný Hospodinu, pochopíme tuto modlitbu. Podobně Kristus Pán celým životem svým podal oběť, zvláště umčením (zabitím), z mrtvých vstáním (spálením) a nanebevstoupením (dým vystupující). Tak i my, duchovní tělo Kristovo, máme se proměnití, čili světu odumřítí, máme nový život v Kristu vésti, abychom též jednou mohli za ním vejítí do nebe. To však již svatí vykonali. Obětovali se spolu s Kristem a jsou nyní spolu s Kristem v nebi. Ti nám mají vyprosití pomoc k této oběti. Ale mezi svatými na prvním místě jest tu jmenována Rodička Boží. A to vším právem. Ona má podstatný podíl na této oběti. Z její rukou tuto oběť jsme obdrželi. Ona držela v náručí dítko Ježíše, chovala jej, živila, ona spolu s Otcem nebeským pod křížem obětovala Syna svého za naši spásu, ona v Kristu celé lidstvo duchovně porodila, čím více s ní jako dítky s Matkou budeme spojeni, tím lépe skrze ní budeme se obětovati Bohu. Ona, v náručí své totiž nás, dítky Boží, Bohu bude obětovati. Již na začátku mše sv. v Konfiteor byla zmínka Panny Marie, potom při Kředu, a nyní vhodně při obětování: O Matičko Boží, shlédni na nás, své dítky a představ nás Synu svému, se Synem svým nás smiř, Synu svému nás poroučej, Synu svému nás obětuj!

Sv. Jan Křtitel zastupuje svaté St. Z., svatí apoštolové Petr a Pavel jsou ti, na jejichž základě Kristus Pán zbudoval církev. Sv. Jan byl poslední květ St. Z., tito první květ Nov. Z. a otevírají nepřehlednou řadu omilostněných Kristem. Jsou tedy nejen přede všemi jmenování, ale též za všechny. O sv. Michaelu a andělech není tu zmínka, bylať k nim prosba učiněna při okuřování. Slova **»a těchto«** dle obvyčejného výkladu značí ty svaté, jejichž ostatky jsou uloženy v oltáři. Zdá se, že původně tato slova **»a těchto«** patřila k rubrice, to jest, že to byla poznámka jiným tiskem učiněná, aby nyní kněz jmenoval ještě svaté, totiž »ty, jichž památka se dnes slaví a jichž jména a ostatky zde jsou.«

Proč si zde připomínáme svaté? Protože měli účastenství na oběti Spasitelově. Oni sami se obětovali, ano jejich oběť byla ovocem této božské oběti.

Mše sv. jest obětí celé církve. Jako se obětuje za církev bojující a trpící, tak také jest ke cti církve vítězné v nebesích. Kristus se tu obětuje. Ale není tu hlavy bez údů. Skrze Krista a s Kristem přináší oběť i údové, my zde na zemi i svatí v nebesích. Proto vhodně si jich připomínáme. Sněm tridentský*) mluví o této věci dí: »Ačkoliv ke cti a na památku svatých slouží se mše sv., neobětuje se přece jim, leč toliko Bohu, jenž je korunoval. Proto kněz neříká, obětuji tobě, Petře, nebo Pavle, ale Bohu za jejich vítězství díky čině prosí o jejich ochranu, aby oni za nás se ráčili přimlouvati v nebesích, jejichž památku konáme na zemi.« A sv. Augustin**) ještě přidává, že tak činíme těž, abychom se povzbudili jejich příkladem a vítězstvím k následování.

To vše zajisté slouží jim ke cti a slávě. A není to žádné snížení oběti Spasitelovy. Vždyť jejich čest pozůstává v tom, že jsou spojeni s touto obětí, která jim k slávě dopomohla. Cokoliv činíme k úctě svatých, to činíme vlastně k chvále Boží, neboť od něho to dostali, že je můžeme ctíti. Dále Kristus Pán má z této oběti čest a slávu. Avšak on je hlava, oni údové. Tudíž jeho sláva přechází i na jeho údy, s hlavou spojené, tedy na ně. Proto všim právem ke cti svatých se obětuje mše sv. Praví tedy kněz v modlitbě: »aby jim prospěla ku cti«. A dokládá: »nám pak ku spasení.« Toť pro nás, v slzavém údolí putující, to nejdůležitější, na to vždy pamatujme, aby nám oběť tato sloužila k spáse, abychom si tudíž vyprosili pokoru, trpělivost, umrtvování vášní, poslušnost, neboť toho nám třeba k spáse. A zajisté, budeme-li pamětliví při oběti svatých, za tu čest odmění se nám svojí přimluvou, abychom se mohli jednou dostat tam, kde oni jsou. Jak útěchy plná jest přece naše svatá, katolická víra! Přistoupili jste — abych mluvil se sv. Pavlem (Žid 12, 22 s.) — k hoře Sionu a k městu Boha živého . . . a k obci prvo-rozených zapsaných v nebesích a s nimi k prostředníku Nov. Zákona, k Ježíšovi, a ku krvi pokropení, která mluví lépe nežli Abel. Buďme plni důvěry a oddanosti k Bohu a svatým jeho. Modlitba pak končí slovy: »Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.« Neboť všechna oslava svatých, všechna jejich přimlůva za nás, všechna spása naše, již očekáváme, dostává se nám jedině skrze Krista, Pána našeho, jediného to prostředníka mezi Bohem a lidmi. On to jest, jenž korunuje svaté, on to jest, jenž nás vede k spáse a blaženosti.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. Náš velebný pán říkáva: Sdělená radost, je celá radost. Proto bude moje radost úplná, když se ji dovíte. Jednou krátko můj muž přišel do kuchyně a vypravoval, co se mu zdálo: že totiž náš komíník donesl do bytu obraz, na kterém byla hlava ukřižovaného Spasitele, a prosil jej, aby mu obraz uschoval, by se mu nerozbil. Hned jsem si pomyslíla, že v tom něco bude. Za několik dní jsme dostali Hlasy Svato-hostýnské a hned na první stránce obrázek ukřižovaného Spasitele. Dívám se naň, a v tom přijda můj muž volá: To je ten obrázek, který jsem viděl ve snu. Napadlo mně, že snad Pán Ježíš chce, aby si jej uschoval do svého srdce. Neboť již delší dobu jej do svého srdce nepřijal. Kdykoliv jsem jej napomínala, odpověděl mi, abych jej podobným návrhem neobtěžovala. Velice mne to bolelo, ale nesla jsem trpělivě svůj křížek.

Vždycky o slavnosti božského srdce Páně dávám sloužití slavnou mší sv. za svoji rodinu, při níž s dětmi chodíváme společně k sv. přijímání. Muž nešel s námi. Umínala jsem si, že tak dlouho budu Srdce Páně prositi, dokud mě nevyslyší. 13. června chodíme s dětmi na pouť k sv. Antonínu na horu Prašivou. Také sv. Antonína jsem prosila o pomoc. A sv. Antonín ukázal, že o prosbě ví. Máme totiž byt v druhém patře, takže do našich oken nikdo z okolí nemůže vidět. Druhý večer při večerní modlitbě jsem zpozorovala, že muž najednou ztichl a zahleděl se do okna. Uleh a klidně spal. Druhého večera, když uleh, opět se upřeně do okna díval a zvolal: Zase jsi tudy? Ulekla jsem se a vstala jsem, hleděla jsem do okna a neviděla jsem nic. Ani děti nic nespátily. Muž nám vysvětlil, že již včera večer a dnes zase viděl

*) Sess. 22, c. 3.

**) Sv. Tom. II 2, q 85 a 2 ad 3.

v okně mnicha, jenž měl poděbu sv. Antonína a na něho se usmíval. Řekla jsem mu: Máš jít k němu na pout. Třetí večer jej opět viděl, ale my ne. V létě jsem byla 12 dní na Sv. Hostýně a konala jsem devítidenní pobožnost k b. Srdci Páně, k P. Marii Svatohostýnské, sv. Josefu a sv. Antonínu, a obětovala jsem to vše za muže, aby mu dal Pán Bůh tcihu po spojení s božským Spasitelem. S velkou důvěrou jsem odcházela se sv. Hostýnka, že mě Matička Boží neopustí.

Za několik dní po mém návratu čte můj muž v brněnském Dnu o pouti do Říma. Přišel ke mně a řekl, že pojedou do Říma. Pravila jsem mu, že snad na výlet. Odpověděl, že právě na pouť chce jeti, a že si vezme dceru sebou, aby měla po tatínkovi památku. Vypravili se a jeli s Pánem Bohem. Hned jsem začala novou devítidenní pobožnost k bož. Srdci Páně za muže, jenž se vrátil spokojený a šťastný, neboť jak v Assisi tak v Římě přijal sv. svátosti. A teď nemá nic jiného na srdci, než Řím, ba i ve spánku o něm vypravuje. Dovezl s sebou 1000 medailek, několik set obrázků a jiných pěkných památek, které rozdál III. řádu sv. Františka, sirotkům a jiným, a slíbil, požehná-li mu Pán Bůh, že opět pojedou do Říma a to na delší dobu. Ale i dcera má velkou památku; zastavil se u ní Sv. Otec a řekl jí, aby si zachovala ten věneček, který zdobí její hlavu, aby zdobil čistotu jejího srdce.

Musím se tedy ještě více modlívati, než jsem se modlíla, neboť jsem dosáhla toho, po čem jsem tak dlouho toužila. Velké peníze stála římská pouť pro dvě osoby, ale převážíme-li, že byla zachráněna lidská duše, pro ktercu Kristus Pán tolik trpěl, jsou peníze proti tomu pcuhé nic.

Děkuji tedy veřejně bož. Srdci Páně, P. Marii Svatoh., sv. Josefu, sv. Antonínu za vyslyšení.

A. V. z O. děkuje P. Marii Svatoh. za vyslyšení prosby.

B. G. z B. děkuje za uzdravení syna.

M. M. z O. P. Marii, sv. Josefu a Marii Elektě za uzdravení.

J. H. z O. měl po 2 léta reuma v nohách a měl je tak oteklé, že nemohl chodit, a v kostech a v kloubech takové dření, že myslil, že musí jeti do nemocnice. Vzpomněl si na Matičku Svatoh., konal k ní devítidenní pobožnost, a slíbil, že to uveřejní, bude-li uzdraven. Stalo se tak.

Čtenářka z farnosti rožnovské píše: Různé těžké starosti a obavy po delší dobu tak prudce na mne doléhaly, že jsem se již bála o život; tak jsem byla ustavičně rozčilená. Vroucí modlitba k b. Srdci Páně, k P. Marii Svatoh., sv. Josefu, sv. Antonínu s úmyslem, že vyslyšení uveřejním, přinesla nejen ulehčení, ale byla jsem úplně zbavena celé trapné záležitosti.

S. A. z P. děkuje P. Marii a bož. Srdci Páně za uzdravení dítky.

S. M. z H. u Mer. O. děkuje P. Marii za vyslyšení v mnohých záležitostech. Zač ji prosila, vždy byla vyslyšena a potěšena.

Návštěva chrámu. V neděle a svátek Zjevení Páně bývalo v chrámu 40—60 lidí. 6. ledna odp. přivedl školní dítky administr. bílavský Jan Sigmund, měl požehnání a u jeslíček zpívali koledy. 25. ledna měl P. superior zpívané requiem za Jeho Svatost v Pánu zesnulého papeže Benedikta XV., na němž byli všichni hostýnští obyvatelé. 15. ledna jsme byli s P. superiorem na Velehradě na divadle, které pěkně sehráli cho-vanci papežské školy. Hráli »Sv. Václava«, truchlohru od Fr. Valouška. Hru řídil P. Jan Černý T. J. V pondělí 31. ledna byl P. superior v Olomouci na výborové schůzi Matice Svatoh., konané poprvé v arcibiskupské residenci za předsednictví nejdp. arcibiskupa Ant. C. Stojana. Bylo ustanoveno, aby se letošního roku konaly přípravy na stavbu nového poutního domu, který má státi blízko polní kuchyně. Nejdůst. p. arcibiskup chce poskytnouti na to 200.000 K. Matička Boží mu za to hodně požehnej! V postě přijede nejdp. arcibiskup s komisí a ustanoví místo a dá vypracovati plán k stavbě. Dům má býti co nejúčelněji postaven. Začne se jen s částí a teprve postupem času bude se dostavovati.

Povětrnost v lednu. Neměli jsme příliš krutou zimu. Divili jsme se, když jsme četli v Novinách z Podradhoště, že bylo v Meziříčí zimy až 20° R., t. j. 25° C, a když Občanské Noviny přinesly zprávu, že v Říkovicích zamrzl vlak a řezníkoví kráva, kterou vedl z Přestavlk do Přerova, a v Hodoníně že zmrzl na vozíku mlékař, který vzl z venkova mléko do města. U nás byla největší zima večer 23. ledna —16° C, a následujících 5 dní, kdy dole byla ona velká zima, bylo u nás jen okolo 10° C. Slunce svítilo noci byly jasné, a váh jihovýchodní vítr, rozpustil sníh na valech a na slavkovské louce. Také 6., 7., 8. a 14. a 15. ledna bylo 9° C zimy. Ostatní dny kolísal teploměr mezi 0—5° C zimy, takže průměrná teplota za leden byla —6.4° C.

Prvních 14 dní jsme byli většinou v mlze, vlastně v nízkých mračnecích, která opět od 18.—22. nás obklopila. Mlha mrzla, tvořila jínovatku, která však stromům neškodila.

Po celý měsíc byla sněhová vrstva 1 až 2 dm; na Nový rok napadalo na 2 dm sněhu, jenž 2. ledna tál, padal opět 5., 6., 9., 11., 12. 13., 15. a 31. ledna; 15. ledna napadlo na 1 dm, na Velehradě 38 cm. Ovšem, že nebyla sněhová vrstva všude stejná; někde byla odváta, jinde byly závěje, zvláště na schodišti nad vodní kaplí. V neděli odpol. býval sníh rozrytý lyžemi a sánkami. Za celý měsíc napršelo 66.9 mm. 2. ledna bylo viděti drahanskou vysočinu; 22. ledna byl led 3 dm tlustý.

Pozdrav z Clevelandu Ohio 2. pros. 1921. Posílám pozdrav a milou vzpomínku Matce Boží na Sv. Hostýně. Velmi ráda čtu Hlasy Svatohostýnské a v myšlenkách doprovázím průvody, které přicházejí pozdravit Matičku Svatohostýnskou. Byla jsem tam také s průvodem ze Zdounek. Až se vrátím na milou Moravěnkou, přijdu P. Marii poděkovat. Jsem služebnou dívkou a pokaždé, když nastupuji službu, si vymíním, abych mohla každou neděli chodit na mši svatou. Moji páni jsou baptisté a také chodívají do svého kostela, proč já bych nemohla? Mnozí katolíci se nemodlívali před jídlem, páni však vždy, i když mají návštěvu. Když jsem sloužila u protestantů, i oni seděli u stolu s hlavou skloněnou na prsou a domácí pán se modlil hlasitě: Pane Ježíši Kriste požehnej nám tyto dary, kterých Jsi nám uštědřil, a ostatní odpovídají: Amen. Moje paní říkávala, že která katolická dívka ráda chodívá do kostela, je také dbalá v práci, a která nedbá o kostel, ani práci jak se patří nekoná. Jezdívám do krásného, před 3 roky vystaveného, irského kostela sv. Anežky. Každou neděli od 6. hodin ráno se sloužívaly mše sv. a kostel je celé dopoled. plný. Odesílám na Sv. Hostýn 1500 K. A sice věnuji za mého bratra Aloise Krpce, který se ztratil v ruském zajetí a posud se nevrátil, na pomník Omladiny 1000 K; dále chci býti zakládajícím členem Matice Svatohostýnské a posílám 300 K jednou pro vždy; 100 K na Hlasy a 100 K na sochu Srdce Páně. Pečasi je tu nestálé: první mráz byl 3. listopadu, na sv. Martina přšelo i padal sníh. Děti měly radost, vozily se na sáních, ale za 4 dny sníh roztál. Potom bylo větrno, přehánky, bouřky a teď je teplo. Některé stromy jsou bez listů, některé mají červené listy. Zasilám pozdrav všem čtenářkám Hlasů Svatohostýnských na Moravěnce a zvláště čtenářkám ze Zdounek.

Časopis ve službách královny v č. 1. přinesl tuto zprávu: Ve svátek Obětování P. Marie zemřela m. r. v Podivíně u Břec-lavy vzorná sodálka pí. Aděla Storková. Žila vskutku jen Pánu Bohu a svým povinností rodinným. Zábav si vůbec nepopřála. Hlavní starostí její bylo, aby nikdo z četné rodiny věčně nezahynul, vše ostatní považovala za vedlejší. Tak často tvrdívala, i ve své poslední nemoci. Na sv. Hostýně dle rady P. Cibulky obětovala dítky své Pánu Bohu a bl. Panně Marii a mateřským modlitbám děkují tři synové její za povolání k řeholnímu životu a jedna dcera, že se oddala úplně Pánu Bohu a velmi svatě zemřela. První pátky každého měsíce považovala za svátky a ještě v listopadě, krátce před smrtí, dovezla se ač těžce nemocná do kostela, aby naposled vykonala smírné sv. přijímání. Zasvěcování rodin b. Srdci Páně konávala originelním způsobem: Když již zaopatřila všechny své děti a žila osamělá ve své výměnce, stavěla si denně před sochou b. Srdce Páně ve svém pokoji podobizny svých dítek a tak si mezi ně jako

matka poklekla a říkala za ně všechny záslibnou modlitbu.

Smrti se nebála. Když jí lékař sdělil, že do dvou měsíců zemře, řekla to s velkým klidem svým příbuzným. Krátce před smrtí dopsala své družině, že je těžce nemocná, že brzy zemře, a že je s tím spokojena, jen aby na ni v modlitbách nezapomněly. Když lidé v nemoci ji těšili, že zas bude lépe, odpovídala s klidem, že nebude, že umře, ať prý se děje vůle Boží. A sama lidi těšila, když se dali do pláče. V posledních dnech snášela s neobyčejnou trpělivostí kruté bolesti ve dne v noci. Úlevu ji teprve poskytla blažená smrt. Zdá se, že to bylo jejím očistcem. Pochovával ji nejstarší syn, a ostatní synové přítomni spouštěli rakev své matky do hrobu. O. v p.

Na pohřbu ndp. opata Prokopa Šupa. V úterý 13. prosince o 6. hod. ráno přinesl posel z Bystřice telegram: Opat Šup zemřel, pohřeb ve čtvrtek o 8. hodině. Nežbylo nic jiného, než aby se někdo na pohřeb vypravil. Protože P. superior byl na missijích v Hradisku, byl jsem já určen. Nahoře bylo na dva prsty sněhu a pod ním půda zmrzlá, tedy kluzko. Protože jsem v Brně, přes 2 hodiny čekal, navštívil jsem kostel dominikánský, kdež na bočním oltáři na evangelní straně je socha P. Marie Svatohostýnské. Pomedliv se u ní, šel jsem dále na Staré Brno, ku klášteru Augustiánů, v jejichž kostele se konalo 10. května r. 1736 slavné korunování P. Marie, jež provedl olomucký biskup, kardinál hr. Wolfgang Schrattenbach. Jak píše Frant. Šujan ve vlastivědě moravské, slavnost konána s nádherou do té doby v Brně nevidanou plných osm dní za ohromného účastenství všech úřadů duchovních, státních, zejských i městských a všech vrstev obyvatelstva moravského. V minulém čísle jsme podali krátký úryvek z kázání při oné slavnosti toho dne konaného. Večer jsem se šťastně dostal do kláštera rajhradského, kdež jsem byl velmi vlídně přijat od dlouholetého poutníka hostýnského, rodáka kroměřížského, převora vdp. Petra Hlobila, jenž vypravoval, že v Pánu zesnulý ndp. opat se cítil již delší dobu slabým, brzy býval unaven; týden před smrtí přinesly časopisy zprávu, že byl raněn mrtvicí, z níž se jen poněkud zotavil; v pondělí však 12. prosince byl nalezen v posteli v bezvědomí, z něhož se později probral, byl zaopatřen svátostmi umírajících a o půl 12. hodině před polednem 12. prosince zemřel. Druhého dne odsloužil mši sv. šel jsem se podívat na jeho mrtvolu, která byla vystavena v síni vedle sakristie a mnohými obrázky a čerstvými květinami pokryta. Tvář nebyla příliš vpadlá, zahalená v řeholní kápi. Ruce byly ovínuty růžencem a držely křížek.

Brzy se začali scházeti kněží i ostatní věřící, kteří naplnili řeholní chrám; mnoho jich, zvláště spolky, stály na nádvoří před chrámem. Pohřební obřady za asistence řá-

dových spolubratří vykonal ndp. biskup brněnský. Kněží bylo na 80, a věřících velmi dlouhý průvod. Nápis na věncích dokazovaly, co ztratil Rajhrad: svému největšímu dobrodinci, svému nejlepšímu spolubratru... atd.

U hrobu nezůstalo ani jedno oko suché; zvláště byli všichni dojatí vidouce jeho 80letou matku státí nad hrobem svého syna.

Na zpáteční cestě vida klášterní věže, a uprostřed nich mosaikový obraz Neposkvrněného Početí Panny Marie, vzpomínal jsem na Sv. Hostýna.

Vzpomínky na v Pánu zesnulého nejdp. biskupa Koudelku. 12. července jsme se dověděli z amerického Katolíka a za dva dny na to z Hlasu, že nejdp. biskup J. Koudelka zemřel odpoledne na svátek sv. Jana Křtitele. Nebudeme na tomto místě popisovati, jakou ztrátu v něm utrpěli američtí Čechové, ani jeho apoštolské ctnosti, pouze omezíme se na jeho vztahy ku Sv. Hostýnu. V Pánu zesnulý byl přítelem † P. Malého, jemuž často dopisoval, posílal mu americké časopisy, zprávy z Clevelandu, katalog kněžstva Spojených států — dle něhož diecese Superior, kterou nejdp. biskup Koudelka spravoval, měla okolo r. 1910 jen 50 kněží — a právě v den úmrtí P. Malého došel lístek s obrázkem P. Marie mezi liliiemi držící Ježíška v náručí, s přáním: Nechť nebeská Královna Vám žehná, můj milý důst. pane a příteli! J. M. Koudelka, biskup. Obrázek ten otištěn v korunovační knize na str. 141. Před korunovací byl hostem J. Em. kard. Bauera a přijel 14. srpna na Sv. Hostýn, 15. srpna vítal J. Em. kard. Skrbenského (viz korunov. knihu str. 102). Když zástupci jednotlivých stavů žádali J. Em. kard. Bauera, aby korunoval sochu P. Marie Svatoh., předstoupil za americké Čechy biskup Koudelka a pravil: »I tam daleko za mořem v novém světě vzpomínají rodáci naši posv. Velehradu a Sv. Hostýna. Ač tělem vzdáleni, přece duchem jsou spojeni, neboť co láska pojí, moře nerozdvojí. Přináším od nich všem srdečný pozdrav a prosím i já, aby Vaše Eminence Matku Boží svatoh., útočiště rodáků amerických, korunovati ráčila.«

Zatím co v chrámě po korunovaci měl slavnou mši sv. kard. Skrbenský, měl venku v touz dobu mši sv. nejdp. biskup Koudelka; druhého dne opět, v den valné hromady Matice Svatoh., při níž mu byly připraveny velké ovace, měl v chrámě slavnou mši sv. Téhož dne odjel a přijel opět na pouť kněží. (Viz korunov. kniha str. 159.) Byl v předsednictvu na schůzi kněží, a po kázání universitního prof. dr. Kordáče sloužil slavnou mši sv. a po ní promluvil ku kněžstvu na slova Páně: »Hle syn tvůj.« »Hle matka tvá.« Miláček Páně byl bisku-

pem, knězem, Maria byla mu matkou, i kněží mají býti syny P. Marie. A jako od té chvíle přijal ji ten učeník k sobě (Jan 19, 27), tak kněží si mají nésti s Hostýna lásku k P. Marii do svých domovů.

Po kněžské pouti oznámil, že svým nákladem na Sv. Hostýně dá zříditi dvě zastavení křížové cesty: IV. a XI. na památku svých milých rodičů, a na čestnou památku † kněze Hessouna z Ameriky a † P. Malého, kteří jako horliví pracovníci českému katol. lidu v Americe přemnoho dobrodini prokázali. Korunovační kniha na str. 162 poznamenává: Nejdp. biskup Koudelka písmem nesmazatelným vepsal se na Sv. Hostýně do srdce kněží i do srdce moravského lidu jak svou horlivostí, tak svou neobyčejně milou laskavostí a lidumilností. Památka jeho tak brzo na Moravě nevymizí.

Vznešený host odpoledne se opět objevil na Sv. Hostýně r. 1914., kdy již začínala světová válka. 31. července přijel z nenačkaně automobilem z Olomouce na několik okamžiků. 14. srpna byl z Olomouce dovezen automobilem bystrického továrníka Thoneta, měl 15. srpna slavnou mši sv., a večer uváděl do chrámu členy Matice Svatohostýnské, jež ve chrámě vítal P. superior Ostrčilík, který popisoval dějiny Sv. Hostýna, a po kázání měl nejdp. biskup slavné požehnání. V neděli 16. srpna předsedal schůzi Maticí, a na konci schůze mu jednatel Matice kroměřížský probošt Dr. Ant. C. Stojan poděkoval za vzácnou pouť, protože přišel na IV. kongres unionistů a pouť korunovační až z Ameriky, a prosil ho, aby rodákům při misiích a slavnostech tam za mořem vyslovil srdečný pozdrav. Po valné hromadě sloužil nejdp. biskup slavnou mši sv., po níž krátce, ale tak dojemně několik slov promluvil k lidu, že ani jedno oko nezůstalo suché. Protože té doby byla mobilisace, a vlaky nevozily nikoho, leč vojíny, odjel nejdp. biskup odpoledne automobilem p. továrníka Zbořila do Olomouce, a potom s mnohými překážkami do Ameriky. Zanechal si tedy ndp. biskup na Sv. Hostýně vzácnou památku, a doufáme, že P. Maria Svatoh. mu hojně odmění všechny práce apoštolské, a zvláště ty, které z lásky k Ní na Sv. Hostýně vykonal.

Letošní výprava českých katolíků amerických do staré vlasti vyjede kolem 13. května z Ameriky. Na Sv. Hostýně budem jich pamětlivi, aby Hvězda mořská, blahoslavená Panna Maria, dala jim šťastně a bez úrazu sem dojíti. Vždyť přemnozí z nich, jak z jejich dopisů patrno, touží po Sv. Hostýnu. A Maticka Boží Svatohostýnská Vás z Ameriky zve, abyste ji navštívili, u Ní se potěšili a milostí Boží obcerstvěli duši svou. Zajisté, že horlivý pan redaktor Hynek Dostál i s ostatními vůdci dá do programu společnou pouť na Sv. Hostýn.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K, v Americe 1 doll. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Imprimator nejdůst. konsistoře v Olomouci ze dne 24. ledna 1922 č. 1300: Píseň zasněžená k Panně Marii Svatohostýnské, str. 49. — P. Konrad M. Kubeš T. J.: Rok mariánský. Dušen, str. 50. — Marie Alfonsa: Branou nebeskou, str. 51. — M. Hedvika Vávrová: Kříž původ apoštolátu a zbraň apoštolská, str. 54. — (Obrázek) Kříž na schodišti svatohostýnském, str. 56. — P. Vídenský T. J.: Bohuslav Balbín T. J., str. 57. — P. Irenaeus Jančařík, Milosrdný bratr: Jan Nepomucký Neuman, str. 58. — (Obrázek) Z římské pouti r. 1921, str. 59. — Lahyrt: Mše sv., str. 59. — P. Jaroslav Ovečka T. J.: Chleba náš vezdejší, str. 62. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 62.

Na první pouť o 4. neděli po velikonoci na Sv. Hostýn zavítá nejdůst. p. arcibiskup **Dr. Antonín Cyril Stojan** dne 13. května odpoledne a dne 14. května bude mít pontifikální mši sv. Ctitelové Matičky Boží Svatohostýnské přijďte v nejhojnějším počtu. Též činitež se přípravy na akademii. Již se též svážeji pod horou u lázni cihly na stavbu poutního domu, aby poutníci je na horu odnášeli. Každý poutník chop se cihly a dones ji na horu.

Z redakce.

Loňský ročník „Hlasů Svatohostýnských“ máme na skladě. Kdo letos nově odebirají, račte si jej objednat, abyste poučení o mši sv. měli celé. Cena 12 Kč i s poštou.

Zasláno.

Chcete se naučiti sami vázat knihy? — Jitro, časopis středoškolských studentů katolických, v rubrice »Studentská dílna« podává odborný návod všem samoukům, doložený obrázky. Dosud vyšla čísla (3) se v praxi dobře osvědčují. Cena Jitra je 8 Kč pro studenty, 16 Kč. pro nestudenty. Žádejte na ukázkou v administraci Jitra Praha II., Voršilská 1.

Příprava na svatou zpověď a svaté přijímání školních dětí. Píše se nám: »Zlákán jménem Tom. Blatenského, známého spisovatele výtečných histor. brožur: Pravda o Janu Husovi, Bílá Hora, Dvě církve na soudu dějin, dychtivě sáhl jsem po jeho novém spisku: **Příprava na sv. zpověď a sv. přijímání školních dětí**, a mohu říci, že jsem nebyl zklamán. Jasnost a stručnost, obsažnost, vchdné rozčlenění látky — toť jeho přednosti, všude viděti je praktického, zkušeného katechetu, jenž látku plně ovládá a zná duši dětskou. I modlitby do textu vložené jsou velmi účelně voleny. Není to příručka pro katechetu, ale je to souhrn všeho, co dítě věděti má o těchto 2 svátostech a co si do života ze školy nésti má. I dospělým poslouží tento spisek k poučení o obou svátostech; proto je žádoucí, aby se duchovní správy postaraly o jeho všemožné rozšíření nejen mezi dětmi, ale i mezi dospělými.« — Se schválením bisk. Ordinariátu v Čes. Budějovicích. Vyšla Rada katolíků v Č. Budějovicích, Kněžská ulice č. 7. Cena 60 h, poštou 1 Kč, 10 kusů 6 Kč, 100 kusů 60 Kč. Přiloží se složenka.

Počasí v únoru nebylo tak hrozné, jak se z počátku ukazovalo. První tři dny byly mírné: jen 3° zimy. 4. února však to šlo do

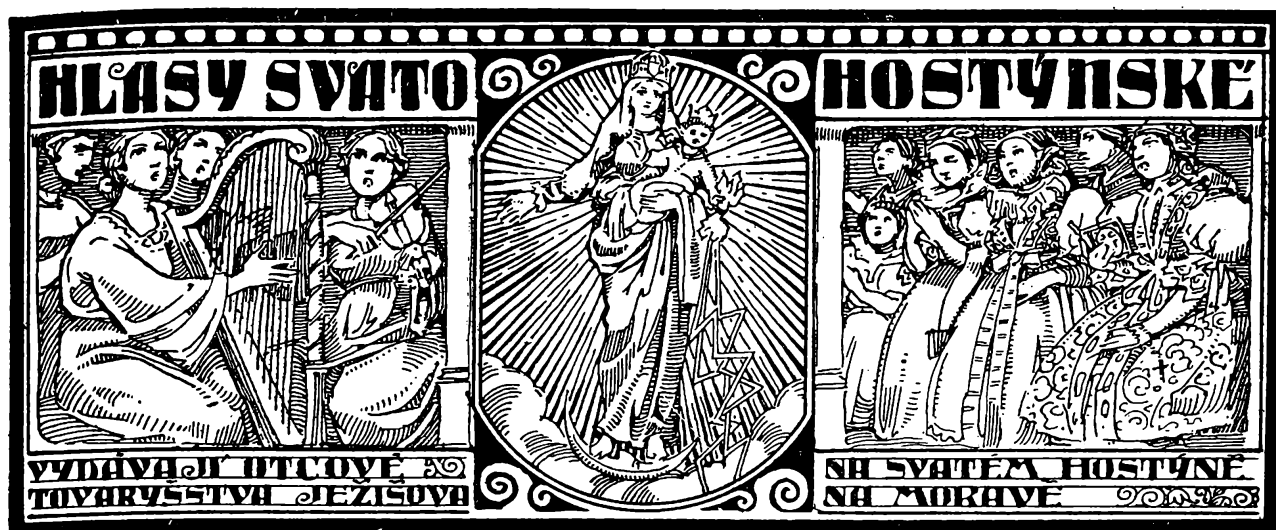
tuha: —19.2° C večer, největší ta letoš zima, a celý následující týden bylo okolo 15° C. zimy; 12., 13., 14. února okolo 8°; od 15.—23. února mezi 8—0°, a od 24.—28. února byl teploměr nad nullou; průměrná teplota byla —6.1. Hůře bylo se sněhem; padal 2. 3. 7. 8. 9. 16. 17. 18. 19. 20. 22. února a protože byly větry, letěl více vodorovně než svisle, takže bylo obtížno určit, kde je pravidelná vrstva a kde jsou závěje, které se nakupily okolo všech budov, kostela, kláštera, hostince, útulny, krámků a takřka celé schodiště vyrovnaly. Nad vodní kaplí byla cesta sněhem tak ušlapána, že kdyby nebylo železných dráždel, nepoznal bys, kde jsou schody. Nejhorší však bylo to, že téměř ustavičně foukal vítr, a ihned zavál ušlapanou cestu: Kdo ji neznal a učinil krok mimo, již byl nad kolena ve sněhu. Když v neděle několik osob ze Slavkova přicházelo do chrámu, musilo místy až po pás se brodit v závějích.

Od 23. února sníl tál a 28. února bylo již pole u křížové cesty holé.

Slunce svítilo 5. 6., 12. 13. 14. 21. 22. 23. 26. 27. 28. února, ostatní dny bylo zamračeno, nebo byla mlha. Poslední tři dny v měsíci svítilo slunce, kdežto dole se rovina vypařovala, a proto byla zahalena hustou mlhou.

26. února odpoledne jsem byl na rozhledně. Rozhledna byla suchá, protože všechna okna byla zaskleněna; jen na hoře byl ještě malý rybníček. Nebylo daleko viděti: jen hostýnské kopce a nezřetelně radhošťské a vsetínské. Mlha z Napajedelska se valila na Hanou a od kopců hostýnských na Záhoří. Na polích byly jen tu a tam bílé pásy. Také i z valů a z louky sníl zmizel. Voda pod vodní kaplí opět tekla.

Úmrtí. 19. listopadu 1921 zemřela v Bernarticích u N. Jičína rozšiřovatelka Hlasů Svatoh. a horlivá členka Matice, ctitelka b. Srdce Páně, P. Marie, sv. Antonína, Barbora Tvarůžková ve věku 73 let. O. v p.

Číslo 4.

Duben 1922.

Ročník XVIII.

Imprimatur nejdůst. konsistoře v Olomouci ze dne 24. ledna 1922 č. 1.300.

Píseň zázvětná k Panně Marii Svatohostýnské.

Hornov.-Hluchaň.

1. Na Ho - stýn, kde Ma - ri - a stá - nek svůj si zvo - li - la,

du - še mo - je za - le - tě - ti k Mat - ce Boží tou - ži - la.

2. Těhu má se splnila,
zdráva buď, ó Maria,
Matko Boží požehnaná,
rajská růže spanilá.

3. Před oltářem poklekám,
k tobě oči pozvedám,
tobě všechno zasvěcují,
duši svou a vše co mám.

4. Maria, zde v chrámu Tvém
před svým strážným andělem
tebe volím za svou Paní,
Ty buď vždy mým údělem!

5. K Tobě ruce mé se pnou,
Maria, buď Matkou mou,
Moravy a lidu svého
Ty jsi stráží vítěznou.

6. Pro krev svatou Kristovu
dej mi též svou ochranu,
ať tvým věrným dítěem stále,
Matko Boží, zůstanu!

7. Při všech činech při mně stůj,
opatruj mne, ochraňuj,
ať vždy žiji spravedlivě,
jako věrný ctitel tvůj.

8. Spravuj skutky, myšlení,
ať jen chvála Boží zní,
v každém slovu. v každém činu,
stále díkůčinění.

9. Vzpomeň na mne, Maria,
až má přijde hodina,
přimlouvej se za mou duši
u Syna, ach, u Syna!

10. Aby tebe duše má
v slávě nebes spatřila,
tobě vděčně pěla věčně:
Zdravas Panno Maria!

*) Básník Vlad. Hornov poslal nám tuto záslibnou píseň, k níž rodík od Rožnova p. Hluchaň složil nápěv i harmonisaci. Jakmile uslyšel, že je to pro Matičku Svatohost., zaplesal a řekl, že psal nápěv s opravdivým citem z lásky k Panně Marii Svatohostýnské. Jiný nápěv jest v Sušilových nár. písních č. 49., jenž jest též vzat do nového českého kancionálu str. 479.

Rok mariánský. Duben.

Radosti Panny Marie.

»Vesel se, nebes Královno, alleluja, plesej světů všech koruno, alleluja: tělo, jež nahé viselo, v rouchu se slávy zastkvělo.« Tento pozdrav rozléhá se Velkonočního rána v celé církvi; po celém světě, kde kříž Kristův uctíván, opakuje se několikanásobnou ozvěnou v srdcích věřících tento ohlas radostného »Alleluja«, intonovaného po 9. nedělní přestávce při mši sv. na Bílou sobotu. Církev sv. vede nás se ženami k hrobu Páně, ukazuje nám kámen odvalený, hrob prázdný, anděl zvěstuje nám, že vstal z mrtvých Ukřižovaný, vstal Kristus Vítěz, vstal oslavený, vstal nesmrtelný — a při pohledu na prázdný hrob dere se nám na mysl vzpomínka na Matku Bolestnou a na rty povzdech: »Raduj se, nebes Královno, alleluja —«

Minulý měsíc jsme provázeli životní pouti, od jesliček až ke Golgotě, Matku Sedmi-bolestnou. Ale její duše, sedmerým mečem proniknutá, zakoušela též radosti, a sice čisté radosti, nebeské radosti; nejen trny hořkosti, nýbrž i růžemi blaha a slasti byly posety stezky jejího pozemského putování. Nikoli však světské rozkoše, nýbrž andělská radost byla jejím údělem, radostí, kterou vypočítává sv. apoštol mezi plody Ducha svatého a kterou přeje věřícím nejednou ve svých listech.

Církev sv. uctívá krom sedmi bolestí i sedm radostí bl. Panny.*) Většina z nich kupí se kol jesliček; dětství Krista Pána bylo dobou radosti pro panenskou Bohorodičku a proto přirozeně díl růžence oslavující tajemství dětství Páně nazývá se růžencem radostným. Blaho a štěstí zakoušela Neposkvrněná Matka Páně v Nazaretě, jak jsme v lednu uvažovali; dobou radosti byly pro ni konečně i dny, kdy její božský Syn v oslaveném těle před svým nanebevstoupením pobýval na zemi. Jest jisto, že sv. Panna byla první, které se božský Spasitel zjevil po svém zmrtvýchvstání. Písmo sv. o tom mlčí jednak proto, že sděluje jen ta zjevení Páně, která platila celé církvi**), zatím co zjevení bl. Panně platilo jen jí — jednak proto, že chce ukázat, jak byla nevěra učenníků a apoštolů konečně přesvědčena o pravdivosti vzkříšení Páně a jejich víra posílena, zatím co víra bl. Panny zůstala pevná i pod křížem a posily nepotřebovala.

Po Velkém Pátku přišla sobota. Jak ji asi ztrávila Matka Ukřižovaného? V zármutku, o samotě; byl to pro ni hořký den. V neděli ráno vidíme ženy spěchat ke hrobu, bl. Panna mezi nimi není. Jak sv. Otcové svorně tvrdí, ve všeobecné pokleslosti myslí ona jediná nezapomněla na předpověď Páně, že totiž třetího dne vstane, a že s touhou očekávala neděli. Pán vstal před příchodem žen, brzo po východu slunce zjevil se Magdaleně, tedy jistě už před tím své Matce Neposkvrněné. Svatí Otcové tvrdí tak jednomyslně. Jaké bylo asi shledání Syna s Matkou? Oč bolestnější byl jí pohled na zmučené jeho tělo, o to radostnější shledání s oslaveným Vykupitelem. Blaho božského jejího dítěte bylo i blahem jejím; to však nebyla celá její radost. Osvícena Duchem sv. hleděla dál. — Na Kalvarii byla si vědoma, jaký účel má bolestná oběť kříže; při pohledu na zmrtvýchvstalého Spasitele chápala, jaké ovoce přinese toto vítězství Messiášovo nad smrtí a peklem. Zjevení oslaveného Syna Božího nebylo pro ni posilou, nýbrž

*) Ve vypočítávání není shody; někteří k pěti tajemstvím radostného růžence přidávají ještě radosti dvě: zmrtvýchvstání a nanebevstoupení Páně. Mně se nejvíce zamlouvá tento výpočet: 1. Zvěstování andělské. 2. Navštívení Alžběty. 3. Narození Páně. 4. Příchod mudrců. 5. Zmrtvýchvstání a 6. Nanebevstoupení Páně. 7. Seslání Ducha sv. Protože jde o radosti **pozemského** života bl. Panny, není vhodno na 7. místě počítat její nanebevzetí. Co se týče nanebevstoupení Páně, přidávám se k mínění těch, kteří tvrdí, že bl. Panna mu přítomna **ne**byla; rozhodně má tento názor pro sebe závažnější důvody než opačný. Není však vyloučeno, že snad v extasi celý děj pozorovala; jisto jest, že se s ní Pán před odchodem s tohoto světa rozloučil, ale soukromě, beze svědků.

**) To platí i o zjevení Magdaleně, protože ji Pán posílá se vzkazem k apoštolům taktéž zjevení ženám, Petrovi a učenníkům Fmauským.

odměnou její pevné víry. »Království jeho nebude konce«, pravil k ní anděl. »Spasí lid svůj od hříchů jejich« pravil snad týž anděl, jak od sv. Josefa zvěděla. Na Kalvarii prodělala její víra zkoušku ohněm; víra všech apoštolů povolila, její zůstala skálopevná a dnes slaví triumf. Činilo slabé dítě, které před Herodem prchalo, dojem Osvoboditele? Byl by kdo v Nazaretě řekl, že »syn tesařův« jest opravdu Pomazaný Páně, který bude všechny národy ovládat žezlem železným, jehož království bude sahat až do končin země a trvat do skonání světa, jak Písma věštila (Ps. 2. et 71)? Byl kříž trůnem Davidovým, o němž mluvil Gabriel? Její víra nepodlehla, a dnes, 33 let po andělském zvěstování, vidí, že jest naplněno vše. Jistě, tento Vítěz, v jehož rukou se stkví svaté rány jak drahé kameny, tento Vítěz, který svou smrtí přemohl smrt, přemůže svým křížem svět, přivede lidstvo k Otci, a jeho utrpení bude lidstvu pramenem štěstí a nového života; tak předpověděl Isaiáš, tak líčí Žalm 21. Co znamenalo roztržení opony chrámové při smrti Páně, to nyní blahým pocitem plnilo duši Panny přesvaté: přístup do nebe, dotud uzavřený, se otevírá všemu hříšnému lidstvu.

Den zmrtvýchvstání Páně byl naplněním jejích nejvroucnějších tužeb a řadí se důstojně po bok její první radosti, totiž dnu, kdy anděl jí přinesl s nebes radostnou zvěst. Kdo by neznal touhu spravedlivých Starého Zákona po Messiáši? Táž touha zaměstnávala po léta i srdce její, příchod Osvoboditele vyprošovala lidstvu na modlitbách. Vidět lidstvo s Bohem smířené, z otroctví hříchu vykoupené, ve vzájemné lásce pod žezlem Messiášovým všechny národy spojené, to bylo její tužbou — a tu vidí naplněnou dnes, ale záruku splnění dostala, když jí anděl zvěstoval početí a narození Syna Božího. Tehdy ona svým svolením položila základ k dílu spásy: Syn Boží stal se člověkem, aby nás »skrze umučení své a kříž svůj přivedl k slávě vzkříšení«. Dnes dílo spásy dokonáno: zmrtvýchvstání Páně jest nám zárukou našeho vlastního vzkříšení, a Neposkvrněná Panna vidí, že dosaženo jest účele, k vůli němuž se stala Matkou Boží.

Marie Alfonsa.

Branou nebeskou.

Panímáma Běláčkova byla brzy výměnkářkou. »Deset mladých dovedla bych ještě přeskočit«, řekla si, když první večer v pěkně vybíleném výměnku si na chvílku sedla. »Co dělat, všechno jde svým krokem, nezastavím, nezměním ani jednoho. Zralé jablko padá se stromu, syn a dcera odlučují se od rodičů, aby vlastní si založili rodinu, domácnost a povinnosti rodičů je před tím požadavkem rozumně ustoupiti; místo nenávisti a svárů snažiti se, mladým zařídit vše jak možno nejlépe, zřici se svých pórúčenských práv. —

»Aspoň, kdyby tatínek žil, bylo by mně tady veselo, ale tak si několikrát lítosti nad osamělostí zapláči«, stýskala si, cípem zástěry slzy setřela, ale hned obličej vyjasnila zas.

»Ne, jenom do té doby, než přiletí vrána, potom budu mítí práce dost.«

V tom ozvaly se u síňky kroky a vešla mladá hospodyně. Uzarděla od polibků, kterými ji na potkání zahrnoval šťastný, s volbou nevěsty spokojený hospodář, ač se na oko tvářila, že ji hněvá, když nebere ohledu na lidi a čeledě kolem nich. S prvním krokem ozval se hlučný její smích. Zastavila se a výměnkářce podávala proutek svěcených kočiček, uschovaný od Květné neděle na kropení svíceu vodou.

»Na to nejdůležitější maminka zapomněla. Ale, copak se stalo, že pláчете?«, polekala se nevěsta. »Myslím, že je vám zde teskno. Stále jsem Frantikovi říkala, abyste u nás jedla i spala, že Vám ani pohledem nikdy neublížím, budu mítí vždycky ráda za to, že jste mi dala svého syna, ale on tvrdil, že je Vám odpocínku také třeba, výměnek nachystá a potom si to můžete zařídití jak chcete.«

»Neboj se, Pepínko, že by mně dobře nebylo u vás, ale to víš, srdce se uspatí, úplně uklidnění nedá. Jak vzpomenu si na ten zelený drn, pod kterým odpočívá náš stařeček, musím plakat. Tuto bolest nikdo a nic nezhojí, mine, až se spolu na věčnosti opět sejdem. Jsem si jistá, že vešel už po očistném utrpení do slávy nebeské, neboť o to prosil na každé pouti na sv. Hostýnku a já také jista jsem, že skrze přimluvu té naší Matičky také se tam dostanu. Však se mně nikdy a nikde neuleví tak, jako v tom hostýnském kostelíčku«, dodala s úsměvem a pohlédla na obraz Matky lidu zavěšený nad postelí.

»Nebožtík vždycky říkal, Ona že je Branou nebeskou, skrze níž všichni přijdou za Kristem, až v očistci odpykají své hříchy.«

»Jak to maminko myslíte?«, mladá se ptala. »Já jsem nikdy neslyšela podobně ji nazývat, ač vím, že ji poutníci jmenují všelijak podle velikosti lásky a úcty k sv. Hostýnu.«

»Její láska, velká láska k lidu, je branou, kterou všichni projdou po smrti, když o to prosili za živa. Já bych to byla také nevěděla, ale před lety — kdy byl náš Frantík ještě školákem — měl tam pan probošt Stojan kázání o tom a zůstalo mně to v paměti na vždycky. Když potom po mši jsem se s ním setkala na kopci a děkovala, tak jen zakýval hlavou a ptal se, jak se jmenuje náš chlapec. Řekla jsem.

»Na to jsem si myslil hned podle uší, za nedobrotu vytáhaných, že se Frantík jmenuje. A vy, matičko, hleďte, abyste si modlitbou a úctou k Matce hostýnské získala hodně širokou cestu branou její lásky«, dodal, když odcházel.

Povídala jsem to doma tatínkovi a on mi na to přisvědčil, řka: »Proto on se pan poslanec Dr. Stojan té Matičky hostýnské tak drží, často k ní putuje, vede lid a o zvelebení Hostýna tak nesmírnou má péči, neleká se žádné oběti. Třeba o té korunovaci, každý se divil, když celý týden pořádně nejedl, skoro nespál — třikrát svoje lůžko hostům v klášteře přepustil — jak to všechno vydržel. A samý humor, samý žert má při té velké lásce k naší korunované Matičce.«

»Panečku, náš tatík o něm dovedl vyprávěti, až bylo radost poslouchat a nic si nepřidal, nevymyslíl. Také, jak tam pořádali nějakou slavnost, byl mezi prvními, neboť věděl, že tam bude přítomen on, největší ctitel Matky lidu. Ale jámináčku, já Vás Pepínko tím povídáním zdržuji, práce stojí, musím Vám jíti pomoci«, dodala, když si uvědomila, že již dlouho vykládá. Panímáma ji zadržela.

»Však práce, maminko, neuteče, všechno sami stačíme a nechceme, abyste se moc namáhala, snad jenom někdy v době nejpilnější, anebo z dlouhé chvíle můžete nám pomoci. Raději si častěji v neděli zajděte na Hostýnek, když ho máte tak ráda a modlete se za nás, by Matka lidu našim pracím žehnala a jednou skrze její přimluvu, branou lásky nechala do věčnosti také projít.

»Přijďte za chvíli povečeřet, chci mít jídlo a poklid odbytý za šera, aby si mohla čeleď večer trochu odpočinout a také se svícení ušetřilo. Užijeme toho za celou zimu až dost. S Bohem, maminko, až bude večere, zavolám Vás já nebo Frantík.«

S úsměvem se za ní výměnkářka zahleděla, když odešla. »Jiná nevěsta by snad myslila, když mne ještě netíží padesátka a mám síly dost, že bych mohla dělat za dvě služby a tato je tak jemná, jakoby z panské rodiny pocházela a nejen z malého statku, kde čeká na podíly tolik dětí. Dobře Frantík udělal, že nehledal velké peníze a raději dobré srdce. Co to bylo klevet a pomlouvání před svatbou na ni a na mne a zatím nic není pravda, syn dobře udělal, že od ní neustoupil . . .«

Vyměnkářka chtěla dále sama k sobě hovořiti, ale vyrušily ji synovy kroky. Zaklepal a vešel. Obličej i oči zářily mu štěstím.

»Pojďte, maminko, večere je na stole. Jsem zvědavý, co nám za pamlsky mladá zas ustrojila. Ona dovede i z bramborů udělat hostinu. Máte to zde ale pěkné«, řekl ohlížeje se kolem. »Jak pak je tomu dlouho, co zde byl můj dědeček s babičkou, u nichž jsem hledal ochrany před vaší vařkou a tatínkovým řemenem? Deset, patnáct roků a zdá se to chvílka jen. A zrovna tak rychle uplynou léta a budu zde já s Pepín-

kou, dá-li nám Pán Bůh dočkatí výměnku, ve zdraví a radosti. A samo sebou se rozumí také dědice. Víte, maminko, kdybych tak dostal kluka, byl bych nejšťastnějším člověkem na světě», dodal ohlížeje se po ní.

Po večeři ji nutili, aby zůstala s nimi na noc, než si na výměnek uvykne, ale nechtěla, vrátila se přece.

»Pomodlím se růženeček za muže a dušičky v očištění a než ho ukončím, budu unavena a usínat. Ostatně, mám tam také Matičku hostýnskou na obrázku, budu pod její ochranou.«

A skutečně, jakmile se vroucně pomodlila několik zdrávasů prvního desátku, pocítila v duši spokojenost se svou samotou. Když ukončila poslední, pocítila vnitru tichou radost, že nyní jí zbude více času pro ní samu, jak po tom často zatoužila, když denní práci byla stále přetížena a nezbylo jí času ani k nejkratší modlitbě a ještě méně na služby Boží, kromě neděle.

»Vždycky jsem si myslila, že jsem jenom pro tu dřinu, těžkou práci stvořena, proto zvykám tak těžko pohodlnějšímu životu. Jiná nevěsta by mi toho jistě tak nepřála, jako Pepinka. No, musím hledět, aby se mezi námi ta dobrá vůle udržela.«

Ještě tři zdrávy ku Královně hostýnské a potom bezstarostně usnula. Bděla nad ní ochrana Matky lidu, jejíž láska branou je zlatou, propouští duše k Synu, odpuštění vin jejich tam vyprošuje.

V neděli po tom putovala na Hostýnek, vlakem dvě hodiny vzdálený. Mladí slíbili, že přijdou později, až budou se sklízni bramborů, která započala dříve než jiná léta, hotovi. —

Přes Bystřici a polními cestami šly davy poutníků jako vždycky. Hostýn vábil je jak maják plavce v moři tonoucí. Z dálky zdálo se býti pevností, kde srdce lidská prosbami a modlitbou útočí na mateřsky něžné srdce korunované Královnou a vzácných pokladů víry svaté, milostí všech dobýti chtějí. A do svých domovů si je odnáší a těší se s nimi v denních starostech, často i v hoři.

Kdo výměnkářku neznal nevěřil by, že již je na odpočinku. Padesátky na její líci znáti nebylo, dle svěžesti a zachovalosti každý by hádal méně. Břímě dlouholeté, těžké práce vedle muže často nemocného nesklonilo ji, spíše napřímilo šíji. Mírně hledící oči i výraz obličeje mluvil o dobrotě a tichosti, od níž beze škody odrážela se prchlivost manželova zvláště v letech mladších. Na to si nyní na cestě na pouť vzpomněla, neboť to vše po otci zdědil syn a také štěstí měl, že dostal ženu, která mu ve všem a ráda vyhoví. —

Již cestou se za mladé modlila, do kopce chtěla konati pobožnost sv. růžence, jak vždycky činila, ale sotva za Bystřicí, odešla na poboční cestu vedle silnice, kde se prach zvedal v kotoučích, uslyšela novinu, která všechnu zbožnost zaplašila, poutníky vzrušila. —

»Ano, jistě je to pravda«, znova je přesvědčoval mladý muž, venkovan, »olomoucký arcibiskupský stolec bude jistě uprázdňený a na něm náš tatíček, poslanec Stojan, který je nyní kanovníkem tam. Už i v novinách o tom něco bylo, ovšem nic určitého, ale jisto je, že náš lid si toho bude neústupně žádat a Řím dokáže, jakým je přítelem Čechů. A jest-li vždycky stejně nebyl, jistě Čechové podali příčiny sami. Vždyť nikde nestojí psáno, že nás vždy a stále stejně celý svět miloval.«

»Bože, je to svatá pravda, ale co se týče toho zvolení našeho tatíčka za arcibiskupa, myslím, že to bude státi velkou námahu a nebude rozhodovati jenom lid a Řím, ale — hlavně Matička hostýnská. Mohl k ní mít někdo více lásky, přinést větší oběti než-li on, milý náš tatíček? Jest-li se stane arcibiskupem, potom to bude největším důkazem, že jej Matka lidu miluje více než ostatní poutníky a již tady na zemi tím chce dáti částečnou odměnu za všechno. A také dokázati, že bez odměny nenechá žádné putování k ní, oběť ani modlitby«, připojila k jeho řeči starší, městská paní, vedoucí děvčátko za ruku.

Všichni, ano všichni hlasitě souhlasili a mnozí slzy stírali. Několik výletníků jdoucích vedle nich, mlčelo. Zamračená čela, rty pevně sevřené, přemáhající se, aby nech-

lily potupy na projevy krásné víry křesťanské. Dobrý pozorovatel mohl poznati, jak nenávidí ten lid, jehož srdcí získal si tatíček Dr. Stojan hlavně láskou svojí k Matce lidu na Hostýně, který je srdcem Moravy.

Ani ve svatyni se výměnkářka nemohla modliti jako jindy. Stále jí na mysli tanula ta slova a kterou modlitbu končila, vždy připojila prosbu, aby Královna kněží svému synu-knězi otevřela brány lásky dokořán a on mohl láskou dobrého srdce svého ještě mnoho získati pro Krista v dnešních dobách těžkých a zlých.

Doma byli tímto sdělením překvapeni, ale jejich srdce s tím také souhlasila hned a plesala, když se to později potvrzovalo a splnilo. Radost, mocná a nepopsatelná radost zmocnila se srdcí věrných křesťanů, když se blížila slavnost jeho nastolení na arcibiskupský stolec. Všichni, kteří jej znali, zvláště s Hostýna, věřili, že láska Matky lidu otevřela svojí bránu lásky dokořán a k samému srdci svému chce hodného kněze-ctitele přivínouti.

Výměnkářka chtěla v Olomouci býti, také mladá, ač vrána již byla na poloviční cestě. Také hospodář mínil jeti s nimi, zvláště když jim noclehy slíbili známí blízko Olomouce, ale nikdo z příbuzných nechtěl ty dva dny míti dozor ve statku.

»Rádi bychom vyhověli, ale musíme býti také na slavnosti, vždyť je to také náš tatíček a jsme mu mnoho dlužni za to, že se tolik stará o Hostýnek. Naše nebožka starěnka vypravuje, často, jak šla za ním, když od úpatí první cihlu nesl na kopec na obnovu chrámu . . .«

Každý psal jinak, podobně všichni však, nezbylo, než aby hospodář zůstal sám doma a šel až na pouť na Hostýnek, kde pan arcibiskup také poprvé zavítá a slavně uvítán bude. Čekal, co mu toho budou obě ženy vyprávěti, ale místo mluvení, daly se vřdvcky do pláče.

»Ta sláva všechna a láska lidu se nedá povědět, to musí každý viděti na vlastní oči. Kéž nám jej Matička hostýnská dlouhá léta ve zdraví zachová«, řekla výměnkářka. »Ostatně bude o tom napsána a v Olomouci vydána knížka.«

Večer potom dlouho před jejím obrazem klečela, modlila se a prosila, aby svému ctiteli-knězi bránu své lásky nadzemské otevřela dokořán a přivedla k samému Božskému Srdci, ale — teprve po letech dlouhých, v nichž je třeba vlády jeho — až nastoupí pouť v nadzemské světy.

»Také nám všem, branou nebeskou vedoucí do říše věčné k Ježíši, Matičko hostýnská buď!«, dodala vroucně a prameny slzí setřela.

M. Hedvika Vávrová:

Kříž, původ apoštolátu a zbraň apoštolská.

(Z francouz. dle P. J. Hoppenota, T. J.)

Křížem spasil nás Pán Ježíš. Jest tedy spravedlivě, aby kříž, nástroj naší spásy na Kalvarii, měl svůj podíl v díle našeho vykoupení.

Z dějin církevních je patrné, jakou úlohu má kříž, nebo obraz Ježíše na kříži. Jak často zázračným způsobem dodal odvahy, povzbudil horlivost a roznítil zápal apoštolský v duších misionářů! Kolikráte jedním hnutím, slovem, požehnáním poslal apoštoly na získání duší!

Jednoho dne sv. Bernard, přetížen pracemi, cítí se malomyslným a sklíčeným. I blíží se k svému krucifixu — a hle, Kristus odtrhuje jedno rámě Své od kříže a objímá jím Svého statečného vojína, aby mu dodal

nové odvahy . . . O pět století později dochází sv. Kamil de Lellis téže milosti: Zakládá řád, jenž skutky milosrdenství má obohatiti církev. Ale četné obtíže a překážky skličují zakladatele. Tu Ukřižovaný vztahuje k němu Svě rámě a dí: »Proč se rmoutíš? Pracuj jen dále, pomohu ti! To není tvůj podnik, ale můj . . .«

Snad každý z vás zná obdivuhodná díla sv. Vincence z Pauly. Kolik duší zachránil tento světec svými apoštolskými cestami, kázáním svých duchovních synů kněží a misionářů a obdivuhodnou obětavostí svých hrdinných duchovních dcer na poli lásky k bližnímu! Slyšte, jak životopisec jeho poukazuje na tajemný zdroj této horlivosti apoštolské! »Byla to láska k ukřižovanému Ježíši . . .«, praví. »Tu čerpal svoji úctu a něžnost ke všem lidem a zvláště k těm, jejichž nízkost a utrpení je tím více připodobňovaly Bohu zničenému, k Muži bolesti. Když spěchával za spásou těchto duší ulicemi pařížskými, držel v ruce malý křížek, na který stále patřil, aby se vyhnul roztržitostem velkoměsta. Též do brevíře vložil si obrázek Ježíše ukřižovaného. Ó, jak často, znaven prací apoštolskou, líbal svatý ten obrázek, aby v dotyku sv. ran čerpal novou sílu a nový vzlet!« — Přítel jeho, sv. biskup genevský, byl sv. křížem povzbuzen k boji proti kacířům. Jednou měl tento světec kázání v Chambéry. Den byl chmurný, temné mraky pokrývaly oblohu. Najednou z kříže na kůru vyšly světlé paprsky a před očima všech posluchačů zahály sv. Františka Saleského oslňující záři.

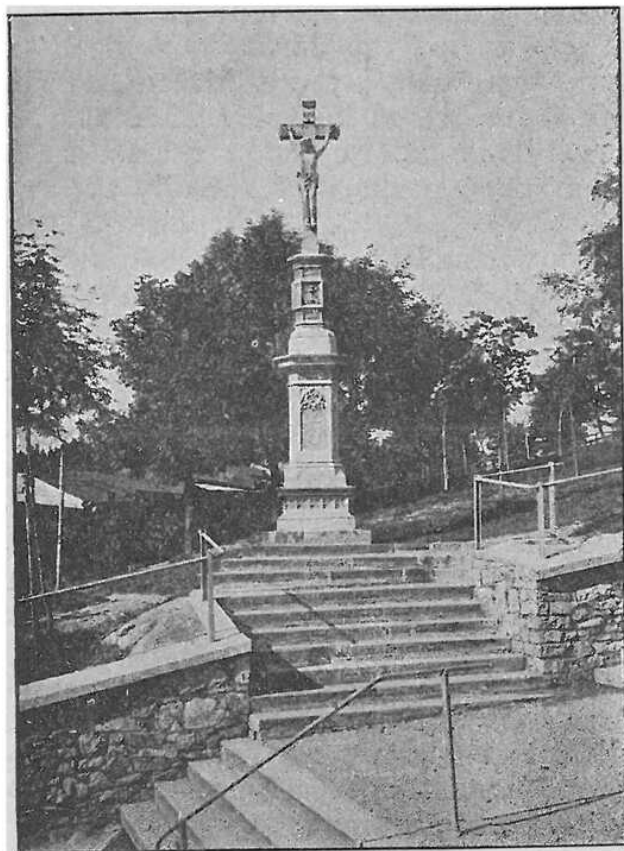
Madame de Bermout měla uvést do Francie řád Voršilek, ale naskytly se tisíce překážky. V tísní spěchá do chrámu v Avignonu, kde vrhá se před křížem na kolena a svěruje Ukřižovanému svou bolest. Kristus odhruje rámě od kříže a žehná jí, řka: »Vyrvej, dcero, požeňmá tvému dílu!«

Jestli těmito zázraky a tichým rozjímáním u paty kříže byl Ukřižovaný velkým podnětem horlivosti apoštolské, byl též i jejím nejoblíbenějším nástrojem. Kříž — toť meč dobyvatelů duší! S tímto znamením spásy v ruce krácel sv. Dominik de Guzmán, zakladatel ř. kazat., v čele křížáků proti Albigenkým — a věc podivuhodná, jež rozhodla vítězství: dřevo kříže toho zasaženo bylo přemnohými šípy, ale ani jeden z nich nezasáhl těla Ukřižovaného! — S křížem v ruce prošel sv. Vincenc Ferrerský Španěly, Francii, Anglii i Německo — a všude rozpadávala se před ním pouta hříchu. — S křížem v ruce krácel sv. Alfons z Liguori ulicemi měst i samotami, vyzýváje lid ve jménu ran Spasitelových, aby přišel na kázání. A když některé z oněch míst opouštěl, zanechal obnoveným duším na památku kříž s Ježíšem ukřižovaným, misijní Kalvarii. Zvyk ten zachovávají posud duchovní synové jeho. — S křížem v ruce podnikl sv. František Xaverský duchovní dobytí Indie a Japonska. Svaté znamení spásy zahnilo na útěk celé vojsko Barbarů, kteří, útočili na křesťany; kříž v jeho ruce zapudil celé legie zlých duchů a vysvobodil duše od nich spoutané . . .

Jednoho dne plavil se František na portugalské lodi k sousednímu ostrovu Amboine; rozpoutala se veliká bouře. Světec noří kříž do vody, aby zmírnil její zuřivost. Ale běda — kříž se mu vysmekl z ruky — a již jej vlny odnášejí! Nazítří přistáli u břehu. Náhle vidí sv. misionář vystupovati z vody a blížiti se k němu velikého kraba, jenž nesl ve svých klepetech jeho kříž, drže jej svisle pozdvižený, jakoby svědčil o vítězství jeho nad nevěřícími. (Div tento jest uveden v bulle svatořečení tohoto slavného apoštola Indů a Japonců.) Dobrý Bůh nechtěl v něžnosti své lásky nechati Xavera bez kříže — dobyvatele bez meče! — Devět let později, po dvaceti vítězných bitvách nad peklem, klesá sv. Xaverius únavou na dálném

ostrově Sancianu, právě před samou Čínou, do které spěchal. Přes všecku opuštěnost a utrpení jest šťastným; neb hle, jeho meč — sv. kříž spočívá v slábnoucí jeho ruce! Umírající zrak patří na P., horečkou vyprahlé rty ještě naposled jej zlíbaly . . .

Před několika lety bojovala poslední boj křesťanka, již vděčím po Bohu skoro vše — a pro niž prosím laskavého čtenáře o vzpomínku v modlitbě. »Co mi jest na nebi, a bez Tebe co chci na zemi, ó Bože?« říkala s rozkoší se Žalmistou, myslíc na nebeskou otčinu. A jindy zase: »Ježíši — Hostie, obětuji Ti vše, co trpím . . .« Když chtěli, aby se inodlila za své uzdravení, řekla plna odevzdanosti do vůle Boží: »Bojím se prositi o něco, co by mohlo překážeti mé spáse.« Kristus Ukřižovaný dal jí takové smýšlení. — S jakou radostí opakovala tato slova: »Můj kříž! Nesu jej všude! Nade všecko si ho vážím! Klesám-li, zdvihá mne; pláčí-li, těší mne; trpím-li, léčí mne; chvějí-li se, sílí mne; volám-li k němu, vždy mi odpoví — můj drahý kříž!«

Kříž na schodišti svatohostýnském.

Velký kříž byl zavěšen v ložnici právě proti jejímu lůžku; u jeho nohou řekla kdysi s láskou: »Můj Bože, sešli mi vše, co mohu trpěti!« — Když bolesti choroby se množily, pohlížela s důvěrou na kříž . . . Konečně blížil se poslední okamžik; i řekla ošetřovatelce: »Drahá sestro, přitiskněte ruku moji na sv. kříž, abych jej cítila v posledním okamžení!« Když se tak stalo, přitisknut jí kříž též na rty — a ta v posledním tom políbení zesnula. — Ó, matko, v jejíž smrti kříž byl potěchou a posvěcením, vypros mi u Boha, vypros všem, kteří čtou tyto řádky, lásku k sv. kříži! —

Bohuslav Balbín T. J.

Zvláštní cíitel Rodičky Boží.

Na to mluví o původu Svatohorské sošky mariánské a myslí, že ji první arcibiskup pražský Arnošt z Pardubic, jenž v Příbrami měl hrad a rád se tam zdržoval, zhotovil vlastní rukou z hruškového dřeva. Měl prý sošku ve své hradní kapli a sloužil před ní mši svatou. Po jeho smrti dostala se soška do kostela farního, odtud byla přenesena do chrámu sv. Jana a konečně do kaple na Sv. Horu. Balbín upozorňuje na podobnost obličeje Arnošta s obličejem P. Marie na sošce a popisuje sošku. Na konec seznamuje nás s cestami, pramenem a jinými památkami na Sv. Hoře a tím zakončuje tuto část knihy. Ve třetí části uvádí zázraky na přimluvu P. Marie učiněné až do roku 1647, kdy řád Tov. Ježíšova do Příbramě a na Sv. Horu zavítal. Čtvrtá část líčí zázraky od r. 1647 až do r. 1657 a pátá od r. 1657—1661. Pátou část a tudíž knihu zakončuje tím, že vypisuje, co se každého roku počínaje rokem 1647 na Sv. Hoře pamětihodného přihodilo: kolik tam přišlo procesí, odkud, co vystavěno, opraveno, kde byl uzdraven a j.

V dodatku prvním rozepisuje se o kraji tak zvaném Podbrdském, v němž Sv. Hora leží a ve druhém o slavném starožitném rodu pánů Malovců, z něhož pocházel učený a svatý muž Arnošt z Pardubic, první arcibiskup pražský a rádce Karla IV., Otce vlasti. (Viz »P. Bohuslav Balbín T. J.« od P. Ant. Rejzka T. J. strana 145.)

Ale Balbín nespokojuje se popisem toliko těchto tří poutních míst mariánských, nýbrž všímá si také jiných mariánských svatyní v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, ovšem ve Slezsku celém, jak tenkrát přináleželo pod žezlo Habsburgů jako králů českých. Šíří se o tom v knížce o P. Marii Tuřanské a v dějinách Sv. Hory. A činí to, jak praví, proto, aby ukázal, že náš národ od pradávna s chloubou uctíval »blahoslavenou Panenku Marii a Matičku Boží« (slova Balbínova, v latinském textu) a nedal se od úcty této ani kacířstvím po tolik století u nás panujícím odvrátiti. Poněvadž však měl vyjít mariánský Atlas, kde mělo vše býti důkladně podáno, pořizuje prý jenom jakýsi seznam.

Balbín žil, jak známo, v letech 1621—1688. Tudíž mnohého bude zajímati, která poutní místa asi to jsou. Uvedeme je tedy všechna i s případnými poznámkami Balbínovými, pokud mohou budit zájem.

1. Králův Dvůr u Prahy n. Vlt. Je to klášter dvě hodiny od Prahy vzdálen, který roku 1296 český král Václav, syn Otakarův, cisterciákům s královskou nádherou vystavěl. Roku 1420 byl od pražských Táboritů vyloupen, a vypálen. Ač zářem pukaly kameny, zůstal obraz Panny Marie královským způsobem krásně korunovaný, bez pohromy. Dosud tam putují lidé a obraz Marie Panny vyrytý v kovu nosívali v průvodu.

2. Bechyně. Je tu soška Marie Panny v klášteře OO. Bernardinů přísné observance. Když jí za kacířských bouří r. 1618 jistý kacířský voják v kostele uťal hlavu se slovy: »Je mi líto, že jsem uťal hlavu tak krásné ženštině«, počala prý pohybovat ústy a jazykem. Z toho voják ihned sešlel a za krátkou dobu zemřel. Písemné svědectví (jež mám, dí Balbín, u sebe) mi o tom dali ti, kteří vojína znali a viděli beze smyslů.

3. Boleslav, srdce království. Dle obyčejného náhledu dějepisců je tuto střed Čech. Zde je malý obraz Panny Marie z neznámého kovu. Dle náhledu Balbínova byl zhotoven z nějakého rozbitého bůžka sv. Ludmily. Patron Čech, sv. Václav, nosil jej jako klenot na krku. A byl by se snad po jeho zavraždění v Boleslavi ztratil, kdyby jej byl sluha Podivín nezachránil. Když však byl tento pro svou věrnost vůči Bohu a svému pánu oběšen, zůstal obrázek na jeho těle. Roku 1160 pak byl vyorán na onom poli, kde mrtvola Podivínova byla pochována, při čemž koni nechtěli se hnouti s místa. A poněvadž po odnesení vždy se vrátila na dřívější místo, vystavěn jí tu chrám. Od té doby byla u knížat ve veliké úctě. Obzvláště ji uctívala Maria, manželka Ferdinanda III. a sestra španělského krále Filipa IV., která ji převzácnými indickými perlami a drahokamy ozdobila. Mnoho zázraků se tu stalo.

4. Brno, Obraz P. Marie u OO. Augustiniánů. Pochází z domácí kaple císařů čeňhradských a byl darován Karlem IV. a jeho bratrem Janem, zakladatelem kláštera, do Brna Augustiniánům. Slyne dosud velikými zázraky, o nichž v Brně vyšla kniha. Maloval jej sv. Lukáš, což možno jasně a historicky dokázati.

5. Brno, obraz P. Marie od sv. Františka Borgiáše darovaný brněnským novicům T. J. Ač veřejné účtě není vystaven, přece je proslulý zázraky.

6. Budějovice, Obraz Panny Marie obětované bez Ježíška, mající ruce složené na způsob skromné dívčinky (jako vranovská Matka B.). Zázraky uveřejnili tiskem i s obrazem OO. Dominikáni.

7. Kájov v Čechách. Velice sličná soška Panny Marie s anděly kolem dokola držícími šaty, proslulá zázraky, již první tři soboty v měsíci říjnu jsou zasvěceny. Zovou se sobotami zlatými asi od odpustků. Tisícové lidí oslavují tu po celé noci Marii Pannu. Na střeše chrámové je vymalován kříž, odkud při stavbě chrámu spadnul pokrývač, avšak tak šťastně a bez pohromy,

P. Irenaeus Jančařík, Milosrdný bratr.

Jan Nepomucký Neuman, biskup Filadelfický.

Jan Nep. Neumann byl konsekrován čili vysvěcen arcibiskupem Kenrickem na biskupa dne 28. března 1852. Den jeho narození, 28. března 1811, připadl na Veliký Pátek a dne 28. března 1852, byla Smrtná Neděle. Z té příčiny přijal biskup Jan Nep. Neumann za své heslo slova: »Passio Christi, conforta me — Utrpení Kristovo, posilniž mne!« —

Biskup Neumann našel ve své diecési jen dvě školy. Nejmilejším jeho zaměstnáním byla škola, základní to kámen celých pokolení lidských. Proto ihned na počátku svého těžkého úřadu svolal duchovní své správce rozptýlených far, poradil se s nimi, jak nejlépe by bylo začít se stavbami farních škol. Mocným vlivem jeho podařilo se mu založiti skoro při každé faře i školu, takže biskup Neumann se považuje za zakladatele katolických škol ve Filadelfické rozsáhlé diecési.

V Americe 40. hodinová pobožnost, čili výstav Nejsv. Svátosti Oltární po 40 hodin do dob Neumannových nesevšeobecněla. Horlivý biskup a krajan náš Neumann překrásnou tu pobožnost ve své diecési pravidelně zavedl.

R. 1854. v říjnu povolal jej Sv. Otec Pius IX. do Říma, aby byl přítomným slavnostnímu prohlášení dogmatu o Neposkrvněném Početí Blahoslavené Panny Marie. Biskup Neumann přijel tenkrát do sv. města se slzami v očích, vrhl se u hrobu knížete Apoštolů sv. Petra na kolena a vysílal ku trůnu Nejvyššího vroucí modlitby za svěřené mu ovečky — tam za oceánem. Navštívil s příkladnou zbožností jiná svatá místa v Římě, jež posvětila krev statisíců mučovníků a všude — všude prosil Boha o milost za své milované duše v Americe a za všechny, tam daleko za sněhem pokrytými Alpami . . . v krásné, drahé vlasti Svatováclavské dlicí krajany! . . .

Navštívil též světová milostná místa poutnická v Loretě a Assisi a spěchal s horoucí touhou do drahé, vroucně milované své vlasti české, kdež byl po 18. letech s velikými oslavami přijat. V Prachaticích našel milovaného svého staříckého otce ještě mezi živými, drahá matička ale odebrala se již do nadhvězdne říše, z níž jeho krokům všude žehnala.

Dne 7. března 1855. byl biskup Neumann opět na pevnině Americké. Na jeho žádost byl mu poslán pomocník, koadjutor biskup Wood. Neumann ale neustal ve své neunavné činnosti. Zvláště mu ležela na šlechetném srdci výchova mládeže katolické.

Dne 5. ledna 1860. biskup cítil se jako obyčejně. Obědval v nejužším kruhu svých domácích. Po obědě odešel za svými povinnostmi do města . . . Večer, když se navracel, ranila ho mrtvice na ulici a v několika okamžicích odevzdal svatý muž čistounkou svou duši Tvůrci. Je pochován v kryptě pod kostelem sv. Petra ve Filadelfii.

Biskup Neumann, chloubka českého národa a trpce zkoušené vlasti naší, žil bezúhonným, svatým životem. Ku žádosti přemnoha biskupů bylo zavedeno vyšetřování ohledně jeho svatého života. A když vyšetřování s úzkostlivou přesností a předepsaným způsobem vedené dokázalo, že Jan Nep. Neumann vedl skutečně svatý a neobyčejně záslužný život, Sv. Kongregace ritů vyhlásila dne 15. prosince 1896. biskupa a drahého našeho krajana a upřímného vlastence Jana Nep. Neumanna za ctihodného sluhu Božího.

Z římské pouti r. 1921. Papežský nuncius s biskupy československými

Lahyrt.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Orate fratres a sekreta.

Čím více se blíží nejposvátnější okamžik oběti, tím více jest třeba modlitby a sebrannosti myslí. Kněz bude se modliti t. zv. sekretu. Jest to nejstarší modlitba obětní. Již bylo řečeno, že na začátku obětování řekl kněz »Oremus«, modleme se. Toto oremus patří až k sekretě, jelikož obětování bylo mlčky konáno. Než mezi ně postupem času vloženy byly modlitby, o nichž jsme dosud uvažovali. Tím se stalo, že před sekretou neříká kněz Oremus, ježto bylo už řečeno. Přece však přidává se i tuto nové vybídnutí k modlitbě, ale jinou formou. Kněz dořikav modlitbu: »Přijmiž sv. Trojice« políbí oltář, který znamená Krista, ale též církev vítěznou pro ostatky svatých tam uložené a obrací se k lidu, řka: **Orate fratres**, t. j. modlete se bratří! Jelikož jen slabším hlasem to říká a ne tak hlasitě, jako když říká Dominus vobiscum, zdá se, že to původně říkal jen ke koncelebrantům (t. j. kněžím, kteří zároveň s ním obětovali), proto ono slovo fratres,

bratří. Ale záhy platilo to i pro lid. Neboť už sv. Augustin o tom mluví. Též z toho patrno, že to prastarý obřad, že jest i na Velký pátek. Obřady však tyto patří mezi nejstarší. Při pozdravu tom též rozpíná ruce a je ihned zase spíná a obrací se k oltáři, ale ne zpět se vrací, nýbrž pokračuje v otáčení se, takže vykoná celý kruh. Při tom pokračuje v této modlitbě potichu: **»Aby moje i vaše oběť příjemnou byla u Boha, Otce všemohoucího.«** Kněz tu naposled před proměnou obrací se k lidu, aby nyní byl jako zahalen a teprve až se oběť ukončí, opět obrátí se k lidu.

Bratřími tu všichni jsme nazýváni. »Vy pak všichni jste bratří; nebo jeden jest Otec Váš, který jest v nebesích (Mat. 23, 8.), s jedním Vykupitelem jsme spojeni, jednou cenou vykoupení, jedním Duchem sv. posvěcováni, jednoho království dědicové. Stačí říci bratří, nemusí se přidávat sestry, protože všichni, kdo jsou pokřtěni, jednoho Krista oblékli. Tu není žida ani pohana, není otroka ani svobodníka, není muže ani ženy, neboť všickni jste jeden v Kristu Ježíši (Gal. 3, 28.).

Modlete se bratří! Krásný to název a dojemný. Dnes tak často můžeme slyšeti provolávat hesla: rovnost, volnost, bratrství, jenom že vycházejí z úst, jež zavrhnou zdroj, z něhož slova ta vyřinula, totiž Krista Pána. V Kristu Ježíši zakládá se a upevňuje naše bratrství, proto nejvíce při mši sv. a svatém přijímání máme býti jedna duše a jedno srdce.

»Aby moje a vaše oběť —« Tato oběť je obětí celé církve. Není to jen oběť knězova, ale též věřících. Tito účastníci jsou v rozmanitém stupni, jak jsme o tom už uvažovali. Někteří přinesli dary obětní, někteří dali na mši sv., jiní přinášejí modlitby, spojují se s knězem obětujícím a spolu s ním obětují. Ostatně kněz obětuje jménem církve a v její prospěch a věřící jsou částí církve. Krásné povzbuzení pro kněze má **Indignus** »oběť nejsvětější«: »Chvály hodný kněz, který uváživ tato slova, pokorně se domýšlí, že mezi věřícími mnozí snad s větší zbožností a čistotou mši sv. obětují, než-li ty, služebník řádný a význačný svým kněžstvím.«

Na toto vyzvání odpovídá ministrant (byla též doba, kdy nic neodpovídalo se na to) jménem věřícího lidu: **»Přijmiž Hospodin oběť z rukou tvých ke cti a chvále jména svého, jakož i k užítku našemu a celé své církve svaté.«**

Tu jest zmínka jen o oběti z rukou kněze. Tím se naznačuje, že ač věřící přinesenými dary, nebo svými modlitbami mohou se přiúčastniti, přece vlastní úkon obětní jen skrze pomazané a posvěcené ruce kněze může se vykonati, jen on může dary proměnit.

K tomu hned přidává pohnutku, proč má Bůh oběť přijmouti, totiž že jest ke cti a chvále jména Božího, čili k oslavě Boží. Druhý účel a pohnutka jest náš užitek, že si vyzískáme milost, abychom svatě a hodně plnili povinnosti k Bohu, dosáhli odpuštění hříchů. Konečně užitek celé církve. Pro bojující, aby Bůh udělil odpuštění a milost, pro trpící aby se vymohla úleva pro duše v očistci, pro vítěznou aby se dostalo cti a slávy, jak výše již praveno. Hle, každá mše sv., i kdyby soukromě byla konána, směřuje k užítku celé církve.

Tyto pohnutky mají nás též pohnouti, abychom rádi na mši sv. chodili a Bohu obětovali.

Kněz dává na jevo souhlas s touto prosbou lidu a proto odpovídá: **Amen**, staň se, což jindy lid odpovídal. Ano v souhlasu s touto prosbou ihned začíná kněz tak zvanou sekretu, kterou vlastně za totéž potichu se modlí.

Sekreta jest vlastní modlitba obětní. Původ sekrety sahá do IV. století. Tomu nasvědčuje též veliká podobnost těchto modliteb s kollektami, že musily ve stejné době povstati. Kdežto v kollektě není řeči o oběti, jest v sekretě řeč o oběti, ale pod vlivem zvláštní slavnosti roku církevního. Obsah její jest, že prosíme, aby Bůh naše dary a modlitby přijal a posvětil. A ačkoliv skoro vždy za toto se v nich prosí, přece ukazují poutavou rozmanitost. O obsahu sekret bylo mnoho psáno, abychom z nich poznali lépe, v čem pozůstává oběť mše sv.*)

Viz J. Kramp S. J. Názory obětní římské liturgie str. 68—80.

Tyto rysy bezpečně můžeme z nich stanovit:

1. V přemnohých mluví se o darech obětních, chlebu a vínu. Na př. při druhé vánoční mši sv.:

Dary naše, prosíme Hospodine, ať se důstojně přidruží k tajemstvím dnešního Narození a nám stále pokoj do srdce vlévají, aby jako člověk narozený týž i jako Bůh zazářil, tak nám **tato pozemská podstata** přinesla co jest božského. Jsou tu míněny dary obětní, chléb a víno, to jest pozemská podstata a mají nám skrze proměnu a sv. přijímání přinést co božského jest.

2. Mluví se v nich o **úkonu obětním**:

Na svátek B. Srdce Páně: Ochraňuj nás, Hospodine, kteří tobě **oběti své podáváme**, a aby srdce naše k nim byla horlivěji připravena, rozněť je plamenem Božské své lásky.

3. Sekrety úplně poučují nás o **symbolismu obětním**, že totiž tyto dary ne k vůli nim, ale k vůli osobě, jejíž symbolem jsou, obětujeme. Sem též patří, jak v přemnohých sekretách o darech a modlitbách našich je řeč, na př. na Nový rok: Přijmi, Hospodine, dary naše a modlitby a nebeskými očisti nás tajemstvími a milostivě vyslyš.

4. Vyjadřuje se jimi krásně a to celou stupnicí affektů **smýšlení naše obětní, od** našeho podrobení se Bohu až k dokonalé lásce, jak patrně z výše udané sekrety o B. S. P. a přemnohých jiných.

5. **Účel obětní**. Albert Veliký pojímá sekretu z I. ned. adventní jako typ všech sekret: Nechať nás, Pane, tato svatá tajemství mocnou silou očistí a dají nám, bychom ještě čistší přišli k svému počátku.

Jeť nejvyšším cílem oslava Boží. To krásně vyslovuje též sekreta z ned. 5. a 7. po Sv. Duchu. Smiluj se, Pane, nad prosbami našimi, a tyto oběti služebníků a služebnic svých milostivě přijmi: aby co jednotliví obětovali k cti jména tvého, všem prospělo k spáse. —

Avšak jest i druhý účel obětní, abychom **ovoce vykoupení byli účastni**. To se děje, když jsme účastni spojení s Kristem, s božskou přirozeností.

O Narození Páně při první mši sv.: Budiž ti příjemnou, Pane, oběť dnešního dne, abychom milostí tvou tímto spojením nalezení byli podle vzoru toho, v němž s tebou jest naše podstata. — Podobně i ve druhé mši vánoční, jak svrchu.

6. Přechoasto prosí se v ní o **posvěcení a proměnu darů obětních**.

Při třetí vánoční mši: »Obětované dary, Hospodine, novým narozením Jednorozence svého posvěť a nás očisti od skvrn hříchů našich.« Posvěcení to myslí se proměna, jak z jiných patrně. Sekreta v neděli svatodušní: Dary, prosíme Pane, obětované posvěť a srdce naše osvětlením Ducha sv. očisti.

Na svátek Zjevení Páně praví se v sekretě, že dary, které církve přináší v oběť, co do ceny symbolické nejsou za dary mudrců, neboť pod způsobou těchto darů obětuje se a přijímá Kristus jako pokrm duše. Cílem proměny jest tedy Kristus.

„Na dary církve své, prosíme Pane, milostivě pohlédni, jimiž již ne zlato, kadidlo a myrha se přináší, ale co těmito dary se označuje, obětuje a přijímá, Ježíš Kristus, Syn tvůj, Pán náš.«

Při sekretě má kněz ruce rozpjaté podobně jako při kolektě. Sekret bývá tolik, kolik kolekt. První a poslední má zakončení: Skrze Pána našeho J. Kr. . . . jako při kolektě. Vše se říká potichu. Proto název sekreta, t. j. soukromá. Kněz tu jakoby vešel do komnaty srdce svého a zavřel dvěře smyslů, aby se modlil k Bohu Otci ne mnohými řečmi, jak to činí pohané, ale srdcem čistým, svědomím dobrým a vírou neklíčenou (1 Kor. 1.) Innocenc III. dí, že jako Anna starozákonní v chrámě mluvila v srdci a jen rty se pchybovaly, ale hlasu nebylo slyšet, tak činí to i kněz. Vždyť Bůh jest duch a kteří se mu klání, v duchu a pravdě mají se klaněti (Jan 4.) Poslední slova však říká kněz hlasitě a při zpívané mši sv. je zpívá. To jest zároveň začátek preface. Papež Innoc. (IV, 61.) dí: Konec obětní modlitby jest začátek praeface (t. j. předmluvy, předzpěvu), čímž naznačeno, že Kristus jest kámen úhelný (1 Petr 2), jenž obě učinil jedním (Ef. 2), obsahuje židy i pohany, aby byl jeden ovčímec a jeden pastýř. (Jan 10.)«

Lid k tomu odpovídá: Amen, t. j. nechť se tak stane, totiž to, zač se kněz nyní modlil potichu. Obyčejně nevíte, co se kněz modlí v sekretách. Nyní jsem jen hlavní myšlenky nejčastěji se objevující vám ukázal. Ale i kdyby věřící nic z toho nevěděli, stačí přece, mají-li úmysl, že se spojují s knězem, že za totéž prosí. Proto častěji ono slovo Amen zaznívá v kostele.

Per omnia saecula saeculorum! Amen! Zdalíž pak při těch slovech nemá nás víra povznést až do říše věčnosti? »Před okem víry mizí závoj časnosti, ono hledí do světa onoho, kde jest věčný trůn nejvyššího kněze. Jako hlas, tak i myšlenky vystupují vzhůru, nabývají vyššího vzletu, jakoby tu řekl: Pán přijímá mou i vaši oběť, má zalíbení na ní, vyslyší ji, ježto jest spojena s obětí Syna jeho, jenž žije a kraluje s Bohem Otcem i s Duchem sv. po všechny věky věkův! Této náladě knězově odpovídá i obřad jak jednoduchý, tak i vznešený, podobně jako slova i melodie jest též taková. Když zpěv věčnosti začíná, odpočívají ruce jeho na oltáři, oko jeho pohlíží přímo před sebe, neboť jeho myšlenky jsou do vznešenosti oběti pohrouženy, držení těla jest přímé, pevné, neboť stojí na skále, která na věky se nepohne, na Kristu, Králi věkův.«*)

Než též něco tu je pozoruhodno, co bychom snad obráceně udělali. My bychom rádi volali hlasitě, když máme něco obětovat, trpět, v bolesti rádi si naříkáme, když pak přijde k tomu, abychom Pánu Bohu děkovali, tu bychom raději to hleděli vynechat, nebo jen tak odbýti. Ale zde církev činí opačně. Obětovat, trpět, to činí zticha — Pána Boha chválit, to činí hlasitě.

*) Sauter 174.

P. Jaroslav Ovečka T. J.

Chléb náš vezdejší.

III. Námitky a odpovědi.

1. Jedno dobré sv. přijímání by nás již mělo učinit svatými!

Odp. — Příteli, to se velice mylíš! Vyrostlo kdy dítě a sesílilo tím, že jednou dostalo pokrmu? Ne! Nuže, Ježíš Kristus ustanovil sv. přijímání za p r a v ý, o b y č e j n ý pokrm duše a již tím nám ukázal, že ne jedním, ať sebe lepším, nýbrž jen častým přijímáním můžeme dospěti k dokonalosti.

2. O potřebné podmínky by nebylo, ale já nejsem hoden!

Odp. 1. O velikonocích jsi hoden? A přece jdeš z rozkazu církve sv. Častého sv. přijímání nejsi hoden? Choď tedy proto, že Kristus P. po t o m t o u ž í. Či snad ty víš lépe než On, co se sluší?

2. Svému dítěti dávají rodiče chleba každý den, i když není hodné: vždyť je to jejich dítě; tak i tobě dá Bůh Chleba svátostného, jsi-li jen posvěcující milostí jeho dítě, třebas i nesčíslnými všedními hříchy nehodné.

3. Hoden by nebyl ani anděl. Ale o to neběží. Účelem každodenního sv. přijímání podle touhy Ježíše K. a církve není na prvním místě sláva Boží, ani odměna za ctnosti, nýbrž aby nám bylo lékem od hříchů všedních, ochranou před smrtelnými, silou v povinnostech. Čím slabší je tvá duše, tím více potřebuje sv. přijímání co nejčastějšího.

3. Ale já se dopouštím tolika smrtelných hříchů.

Odp. 1. Z těch musíš chtít vybřednouti, chceš-li vůbec duši spasiti. A právě sv. přijímání ti bude silou a lékem. Vyzpovídej se po každé, když podleheš — a přijímej (s radou zpovědníkovou) každý den, i kdybys se měl zpovídati každý den. Máš-li v okamžiku, kdy přicházíš k Bohu, upřímnou vůli, nepozbývej myslí: konečně vybředneš ze hříchu, i kdyby zvykem byl, poněvadž budeš mít sílu, které nyní nemáš.

2. Ukrutníky k sobě samým nazývá sv. Ambrož ty, kteří si za trest za své hříchy odpírají sv. přijímání a tak si odpírají lék. Ti by měli litovati i tohoto svého trestu. (De poenit. I. II. n. 89.)

4. Jsem při častém sv. přijímání stále stejný.

Odp. 1. Zdá se ti, že se nestáváš lepším? Dej pozor, abys se bez častého sv. přijímání nestal horším!

2. Pokrm tělesný prospívá, i když toho hned nepozorujeme, i když libosti necítíme. Neočekávej tedy ani při sv. přijímání, pokrmu duše, citeiných slasti: ty jsou mimořádný dar, nemítí jich není žádná známka špatného přijímání, ba právě svatým jich B. Spasitel i po léta nedával, aby zkusil jejich věrnost a zvýšil jejich zásluhu. A každé nové sv. přijímání ti bude k novému prospěchu!

5. Bojím se, že pak budu přijímatí ze zvyku!

Odp. 1. Hleď tedy, abys nepřijímal ze zvyku!

2. Neslyšel jsi ještě nikdy chválu, že někomu je povinnost anebo ctnost zvykem? Není tedy totéž zvyk a pouhý zvyk. Dekret varuje před přijímáním z (pouhého) zvyku a hned o něco dále káže kněžím odporučovati lidu často a horlivě zbožný a spasitelný zvyk častého sv. přijímání.

3. Které pak z obou podmínek by škodil (pouhý) zvyk? Stavu milosti neničí, arci však by vylučoval pravý úmysl. Avšak ten má každý dobrý křesťan, jenž sám od sebe jde ke sv. přijímání, vždyť chce přece dobře přijímatí! A v tom je již zahrnut pravý úmysl, zvláště ho vzbuzovati netřeba. A v přípravě i sebe kratší vzbudí celou řadu dobrých úmyslů. I kdyby tedy šel ze zvyku, nebude to z pouhého zvyku a sv. přijímání bude dobré, ač nedokonalé. A zpovědník, jehož se občas o radu tázati máš (nestane-li se v duši nic většího, stačí i těm, kdo chodí každý den nebo skoro každý den ke sv. přijímání, čtrnáctidenní nebo mč-

síční sv. zpověď), bude bdíti i nad tvým úmyslem. Neboj se tedy; choď s radostí a láskou ke sv. přijímání.

6. Ale není to jen novota, která brzy opět pomine?

Odp. 1. Novota, když první křesťané to činili a sv. Otcové to hlásají? Ovšem, přišly pak doby vlažné a netečné, takže církev sněm Lateránský IV. musil pod těžkým hříchem naříditi sv. přij. velikonoční (r. 1215) a ve stol. XVI. byl na př. sv. Ignác z Loyoly od některých téměř za kacíře považován, že doporučel týdnění. Ale učení církve zůstalo vždy totéž a právě za dob sv. Ignáce prohlásil církev sněm Tridentský (1545—63): Posvátná synoda by si vlastně přála, aby věřící, kdykoliv jsou mši sv. přítomni, přijímali netoliko duchovní touhou nýbrž i ve svátostné způsobě. R. 1679 a 1690 vydali Innocenc XI. a Alexander VIII. dekryty ve prospěch častého sv. přijímání proti Jansenistům, kteří k němu žádali svatosti skoro andělské. Nicméně nebyly těmito dekryty ještě všechny pochybnosti znemožněny a proto se nediv a nedávej se másti, najdeš-li i v jinak velmi dobrých modlitebních nebo poučných knihách před r. 1905 (nebo i po r. 1905, ale bez opravy) vydaných mylnou, příliš přísnou nauku o podmínkách a o přípravě ke sv. přijímání, zvláště častému. Konečně byl lid křesťanský opět tak připraven, že Pius X. mohl beze škody dobré věci dekrytem posv. Kongregace Koncilu ze dne 20. pros. 1905 zcela otevřeně a jasně vyzvati k návratu ke zvyku prvních křesťanů každodenním sv. přijímáním. Budme za to vděční.

2. Že pomine? Ovšem, svět arci může opět jako kdysi ke své škodě častého sv. přijímání zanechatí, ale pravda od Ježíše Krista o něm zjevená a nyní od sv. Otce slavně vyslovená a právo k němu přistupovati zůstane. »Věrnost Hospodinoва trvá navěky!« (Žalm 116, 2). — (Pokračování).

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. K. N. z Vítkovic píše 5. února. Dostal jsem se s nevěrcem do hádky o náboženství a politiku. Nevěrec mne chtěl lži a jinými hanebnými prostředky připravit o čest a o všechno z nenávisti proti náboženství. V úzkosti jsem se obrátil o pomoc k b. Srdci Páně a k P. Marii Svatohostýnské a věc dobře dopadla.

Proto tímto veřejně děkuji b. Srdci P. a P. Marii a zároveň každého věrného katolíka upozorňuji, aby se varoval nevěreckých osob, s nimi se do žádných politických hovorů nepouštěl, neb jsou to lidé každému velice nebezpeční.

J. O. z H. píše 20. února: Vzdávám tímto veřejně díky Matičce Svatohost. za mocnou ochranu ve hrůzách válečných. Je to již trochu pozdě, ale přece je to mou svatou povinností vyplnit, co jsem slíbil. Byly to strašné chvíle, které jsem prožil v Itálii. Když jsem byl v největším soužení a jsem si myslil, že již to ani nesnesu, tu prosíval jsem P. Marii za ochranu slovy: Panno Maria, ochraň mne od všeho zlého jak na duši tak na těle. Jesliže mne zdravého vrátíš domů, budu Ti vděčným do své smrti. Řádový škapulír jsem nosil ustavičně a byl jsem pod ním jako schován. Matička mne chránila a zdravého domů vrátila. První má cesta z domova byla na sv. Hostýn, kde jsem její sv. místo s pláčem zlíbal, srdečně jí za ochranu poděkoval, a vyprosil si pomoci, až na mne těžký kříž dolehne.

T. Š. z N. píše 18. února: Srdečné díky vzdávám P. Marii, Matce dobré rady, sv. Josefu a sv. Antonínu za velkou pomoc. Byla jsem všeho zbavena a naposlědy i o čest cloupeha. Vzala jsem útočiště k P. Marii, Matce dobré rady, kterou od svého dětství ráda uctívám, k sv. Josefu a sv. Antonínu a hle, dobrotivý Bůh na jejich přimluvu vzbudil dobrodince, kteří mi v bídě pomohli, tak že dnes, Bohu díky, mohu ve svém povolání pokračovat.

T. Š.

M. M. z B. píše 22. února. V prosinci jsem onemocněla na chřipku. Protože jsem slabá na plíce, nemohla jsem dýchat, takže vzdor lékařskému ošetřování se zdálo, že za několik dní zemru. Na smrt jsem se připravila, vše jsem uvedla do pořádku a 31. prosince jsem byla zaopatřena sv. svátostmi. Čím dále tím bylo hůře. Přišla mne navštívit přítelkyně a těšila mne, že mne Pán Bůh pozdraví a pravila mi: »Víte co, já Vám donesu se Sv. Hostýna vody, a budeme se modlit k P. Marii Svatoh., aby Vás uzdravila, a jak Vás uzdraví, uveřejníme to v Hlasech Svatoh.« Já jsem tomu byla velice ráda. Ona mi vody přinesla, a já jsem s velkou důvěrou P. Marii uctívala, o uzdravení prosila, vodu jsem pila a jí se

omývala, ale nemoc pokračovala. Zdálo se mi, že již život prchá, že již je vše marno. Přítelka však stále mne ujišťovala: »Jen doufejte, P. Maria je mocná; když je to vůle Boží, ona Vás uzdraví.« Nemoc se však horšila každou chvílí, zvláště v noci ze soboty na neděli po novém roce. Stěží jsem jen lapala dech. Před půlnocí jsem poslala pro tu, která mne P. Marii doporučovala, aby přišla a se za mne modlila; požád se mi zdálo, že když uslyším její zřetelnou modlitbu, že se mi ulehčí. Přišla ochotně, ale já už jsem mluvit nemohla. Hrozná úzkost a slabost mne takřka stravovala a již jsem přestávala vidět a slyšet, ač se zřetelně modlili růženec k sedmábolestné P. Marii. Již mi dech došel, a já co jsem mohla, zavolala jsem svého devítiletého chlapce, bych mu ještě již chladnoucí rukou požehnala. Sestry, které mne držely, vzaly chlapce ke mně, ale já jsem již pozbyla vědomí. Umývali mne však svatou vodou a volali na mne, takže jsem zase přišla k sobě. Přítelka mi opět dodávala důvěry, že P. Maria mne může uzdravit, ač sama myslila, že vůle Boží je, abych zemřela, jak mi to nyní řekla. Podívejte se, důstojný pane, já jsem již ozdravěla, a již zastávám své povinnosti, a všichni se tomu diví, kteří mne viděli nemocnou. Ano, Panna Maria Svatoh. mi vyprosila zdraví, vrátila mne mému manželci, a synu, který stále plakal a při ministrování při mši sv. se za mne modlil, by mu Pán Bůh maminku ještě zachoval. M. M. z Bystřice p. H.

L. O. z O. B. děkuje P. Marii za pomoc a vyslyšení v jisté domácí záležitosti a prosí čtenáře o jedno Zdravas.

P. T. z V. děkuje P. Marii Svatoh. za pomoc ve dvou těžkých případech onemocnění.

Čtenářka Hlasů z Kylešovic děkuje P. Marii za uzdravení; byla vždy vyslyšena, oč žádala a prosila.

Návštěva chrámu. 2. února bylo na 100 věřících, ostatní dny, jakož i ve svátek sv. Valentina okolo 20. Cesta byla neschůdná. V lednu přišlo 643 lidí do chrámu a bylo u sv. přijímání 448. V únoru bylo všech lidí 415 a u sv. přij. 305. 7. února bylo večer všemi zvony vyzváněno, že byl zvolen nový papež Pius XI., a při požehnání bylo Te Deum.

P. superior a P. Ostrčilík, rektor na Velehradě, byli od 11.—20. února na sv. misiích v Malenovicích, kde bylo sv. zpovědí 1200, sv. přijímání 1900 a P. superior sám od 25. února do 1. března měl třídní pobožnost v Jezernici u Lipníka, kde se vyzpovídalo 430 účastníků a sv. přijímání bylo 900.

Poštovní poukázky: Nezamyslice, Pavlovice, Tovačov, Staré Hamry, Střítež, Kroměříž, Brno, Praha, Švábenice, Kelč Valašské Meziříčí.

Amerika. Krajané z Ameriky zůstali i letos Hlasům věrni, ač byly zvýšeny na 1 dollar. Loni pro ně horlil Rev. Jan Berger, získal přes 100 odběratelů, sbíral předplatné a poslal je na Sv. Hostýn. Letos opět v americkém Hlasu 31. ledna se nabízí krajanům, že jejich předplatné pošle na Sv. Hostýn a pokračuje: Když nám nemožno nyní putovati k naší Matičce na Sv. Hostýn a u Ní se pomodlití a srdci svému uleviti, jak jsme činívali v mladých letech, přispějme aspoň dle možnosti své k povznesení toho krásného místa, nám tak drahého, tím že se staneme odběrateli Hlasů Svat. a horlivými jejími ctiteli. I já mám ve své osadě krásnou upomínku na P. Marii na Sv. Hostýně. Na mé přání darovaly naše horlivé členky oltářního spolku ženského 3000 K na zakoupení krásného, úplně stříbrného kalicha ke mši sv., který zhotoven byl u firmy Stadník v Olomouci a posvěcen byl od nejdp. světícího biskupa dra. Karla Wisnara. Jsou na něm tepané čtyři pěkné obrazy a jeden z nich je obraz P. Marie Svatohostýnské. Při každé mši sv., když na ten obrázek patřím, odnášeji se mé modlitby přes dálné moře a pevninu jako bezdrátový telegram až na hostýnský chlum k Té, která zde k pomoci a k potěše naší se usídlila, prosím Ji vroucně, by zehnal všem mým milým a drahým ve staré vlasti, a všem jejím ctitelům zde v Americe. Do ochrany Boží a Panny Marie Svatohostýnské Vás draží krajané všechny doporučím.

Rev. J. Berger.

Nejdp. Petr Hlobil opatem Rajhradským. Po zemřelém Prokopu Šupovi byl zvolen rajhradským opatem velký ctitel P. Marie Svatoh. nejdp. Petr Hlobil, bisk. rada a děkan, narozený v Kroměříži 26. srpna 1854, slavné sliby složil 1. dubna 1877. a na kněze byl vysvěcen 18. října 1877. Letos slaví tedy 45té jubileum slibů i svěcení na kněžství. V hostýnské knize v sakristii jest zapsán r. 1889 a roku následujícího 1890. již tu bylo procesí ze Židlochovska 520 poutníků s kaplanem Fr. Mikšánkem, Fr. Klírou farářem Křepickým, Ig. Konečným far. Bračickým, Jos. Hanákem, far. Velko-Štarvickým, Václ. Koudelkou, far. Ivaňským a s benediktiny: P. Aug. Vrzalem. P. Bennonem Schaffrou a P. Petrem Hlobilem. Kázání měl Frant. Klinkáč, far. Telnický. A od té doby každý rok vodíval nově zvolený nejdp. opat s Frant. Mikšánkem a s několika spolubratry průvod na Sv. Hostýn. Ba i když Frant. Mikšánek zemřel, přece z Rajhradska P. Petr Hlobil přišel — ovšem pokud to válečné poměry dovolily. A když byl zvolen opatem, byla první starost poutníků hostýnských, zda je bude zase jako opat vodívat na Sv. Hostýn? Ovšem že s radostí přisvědčil. Při smrti minulého opata Prokopa Šupa a při zvolení nového nejdp. opata bude záhodno vzpomenouti si na styky Rajhradu a Sv. Hostýna.

Rajhrad a Sv. Hostýn! Co tu krásných vzpomínek! Duchovní správa na Sv. Hostýně jest něco přes 30 let, benediktini v Rajhradě bez mála třicetkrát třicet let. Roku 1945 budou slavit 900sté jubileum svého trvání. Jaké mají dějiny svého řádu! Co vytrpěli ve válkách husitských, švédských, tureckých a pruských! Kolikrát byli vydrancováni, vykradeni, vypáleni, pobiti, pověšeni!

O posledním vydrancování za pruské války, když Fridrich II. měl hlavní stan nedaleko Rajhradu v Židlochovicích, pší opatovi do Břevnova: »Výkupné obnášelo 6000 zl. 700 Prusáků uhostilo se v klášteře na dva dni. Po nich přišlo jiných 500 Prusů. S generálem vždy 20 důstojníků stolovalo, jimž čestnější tabule vystrojovány a nad 84 zl. musilo býti placeno a to po 4 dny. Když odešli, vše vyloupili. V Rajhradcích ovce, krávy, všechno seno, oves, a jiné obilí zradou sedláků odvěkli. Všechno prádlo i svaté ostatky s sebou vzali, nová mešní roucha rozpárali. Blahoslavené Panny socha od kacířů těch na zemi byla shozena. Probošt sám byl po 7 dní zajatcem v Židlochovicích, pokud se nezaplatilo 6000 zl.«

Jistě, že podobně si počínali Prusové v celém okolí i na Bučovsku. Takto porozumíme snadno poznámce ve staré hostýnské knize 18. července 1756: Slavná mše sv. Kroměřížská s ndp. děkanem Jindřichem Krausem a s jinými 10 kněžími na zvláštní úmysl za vítězství nad Prusy. Později připsáno, až došla zpráva: Které skutečně toho dne se stalo. Téhož dne Bučovští se svým panem děkanem Arnoštem Návradským a s jinými 2 kněžími.

A rok na to 28. září opět poznámka v knize v sakristii. Na svátek sv. Václava přišlo podruhé slavné procesí z Bučovic se vdp. děkanem a dvěma kněžími, z nichž jeden měl ráno na svátek sv. Michala kázání. Tito zbožní ctitelé mariánští Bučovští přinesli dar skvostný a vkusný, výšivku ze stříbra na červeném hedvábí, krásně lemovanou a s krásně vyšíтым nápisem na poděkování za vítězství 18. července v Kouřimě v Čechách a 21. července v Praze nad Prusy.

Jak lze spatřiti na pravém sloupu u presbytáře v kostele.

Rajhradské okolí již tenkrát vzhlíželo zbožně k P. Marii Svatohostýnské; a také jsou rajhradští benediktini zapsáni ve staré knize hostýnské. A což teprve v novější době! Benediktin Řehoř Volný píše prosebný list k samému císaři, aby dovozil obnoviti spustlou svatyni hostýnskou, a kdž byla prosba splněna, sbírá mezi přáteli 2000 zlatých, a dává zhotoviti hlavní oltář se sochou P. Marie Svatohostýnské

A jak píše P. Vychodil v životě Františka Sušila, byl Fr. Sušil dostav se do Brna roku 1838 dobře znám s rajhradským opatem Viktorem Šlossarem i ostatními řeholníky a zavedl téhož r. 1838 Jana Kalivodu, nástup-

ce to V. Šlosarova do Rajhradu. Můžeme si představit, jak velice oba ctitelé Panny Marie Svatohostýnské R. Volný i Frant. Sušil se zajímali, když byla socha Panny Marie Svatohostýnské vyřezávána. Jak pečlivě dávali rady řezbáři brněnskému Ede-
lovi!

A tato socha je jednou z nejkrásnějších z celé bývalé monarchie rakouské.

Sotva chrám jest opraven, spěchá rajhradský opat Viktor Šlossar jej posvětit, 2. července roku 1845. A opět 2. července r. 1853 svěťí obrazy na nově postavených oltářích sv. Anny a sv. Šebestiána. Dr. Rehoř Volný, podpřevor kláštera rajhradského. Vyprošují si, když bylo o potřeby poutníků málo pečováno, benediktini rajhradští od olomucké konsistoře dovolení dle ti týden, 14 dnů, na sv. Hostýně a pomáhati poutníkům. Jiný benediktin, Beda Dudík, historiograf markrabství moravského, muž to pro své vědomosti ozdobený od různých vlád asi 13 řádů, zamýšlí konec svého života strávit na sv. Hostýně; dává si dělati u stavitele holešovského O. Zemana plán pro vilu, ale protože se naskytly překážky stran místa — upouští od svého úmyslu. A když poměry na Sv. Hostýně byly téměř neudržitelné, povstává jiný benediktin Placid Mathon, jenž za každou cenu chce provést, aby konečně na Sv. Hostýně byla zřízena duchovní správa. Prosí hraběte Belcrediho, poslance Skopalíka, aby působili na barona Loudona, by dovolil vystavěti obydlí pro kněze, podněcuje příborského kaplana Ant. C. Stojana, aby se tak ujal Hostýna jako Velehradu, tiskne mu v benediktinské knihtiskárně brožurky, letáky o Sv. Hostýně, svolání o Družstvu Svatohostýnském, často přichází na pout, již pak popisuje ve škole Božského Srdce Páně, kdež si nařká, vída tolik poutníků tlačiti se ke zpovědnicím, v nichž nikdo nesedí. —

V úmyslech apoštolátu modlitby dává často se modlit, aby byl uveden některý řád na sv. Hostýn. A když toho konečně dosáhl, a zvláště když uslyšel na smrtelné posteli r. 1888., že presbytář hostýnský je krásně vymalován, velmi se zaradoval.

První řadu jubilejních slavností r. 1895. na svátek sv. Petra a Pavla zahajuje rajhradský opat Korčian, a jeho nástupce v Pánu zesnulý opat Prokop Šup, nemohl přijeti na korunovaci, protože téhož dne byl nastolen v Rajhradě, přivedl však velký průvod 14 dní po korunovaci. A od té doby, kdykoliv byla na sv. Hostýně větší slavnost, a měla býti pontifikální mše sv., byl neobčtík první na ráně. Tak v prvním výročí korunovace, r. 1913, tak při slavnosti svěcení základního kamene pro pomník omladiny, tak při poslední dušičkové slavnosti Omladiny. V poslední chvíli se mu telegrafovalo, zda by mohl přijeti, za dva

dny tu byla odpověď, že ano, a 9. října za Omladinu sloužil na Sv. Hostýně svou poslední pontifikální mši sv. ve svém životě, a po mši sv. neposnídav spěchal přímo na akademii Omladiny. Po akademii šel teprve k obědu a poobědvav rozloučil se se Sv. Hostýněm a ubíral se pěšky k Lázním, jsa doprovázen P. Zimmerhacklem a P. Dvořákem. Byla to jeho poslední pouť! Tušil to, netušil to? Kdo ví?

Kéž Panna Maria Svatohostýnská hojně mu odmění na věčnosti vše, co činil pro katolické hnutí na Moravě a za všechny práce na Sv. Hostýně. Kéž žehná celému klášteru rajhradskému, odkud tolik podnětů vyšlo k obnově Sv. Hostýna, které se Bohu díky uskutečnily.

† P. Frant. Gogela, arcib. kons. rada a farář ve Střebčicích, zemřel tiše po delší těžké nemoci v pondělí 27. února o 4. hod. odpol., zaopatřen sv. svátostmi umírajících ve věku 68 let po 44letém působení ve stavu kněžském. Před 8 lety slavil šedesátiny a jeho spolupoutník hostýnský Aug. Neoral, farář v Rudslavicích, uveřejnil v Hlasech Svatoh. stručný jeho životopis. Narodil se 13. září 1854 v Podhradní Lhotě pod Sv. Hostýněm, studoval v semináři kroměřížském, na kněze byl vysvěcen r. 1878. Jako kaplan Místecký vodíval velké průvody na Sv. Hostýn, jako farář Rajnochovský navštěvoval skoro každý měsíc † P. Malého, a jako farář Střebčický býval tu také každý měsíc se svým spolupoutníkem Aug. Neoralem. Ba loni v létě býval tu často skoro každý týden. V Hlasech Svatoh. popsal květenu hostýnskou, cestu do Švýcar, kromě jiných menších článků. Museu hostýnskému daroval herbář s 900 rostlinkami nasbíranými v okolí Sv. Hostýna a s 500 různými mechy. Již loni na podzim slábl: měl žaludeční katar. Naposledy tu byl 27. prosince 1921 s vdp. Dr. K. Hubíkem, ředitelem arcib. semináře v Kroměříži a s P. Aug. Neoralem. Na zpáteční cestě byl prý velice unaven. 27. února tu byl jeho spolupoutník Aug. Neoral, vypravoval, že ho 24. února zaopatřil; šel pak do chrámu svatoh. a za nemocného spolubratra se dlouho modlil, ten právě ve Střebčicích umíral. Byli jsme s P. Dvořákem na pohřbu. Pohřeb byl velice slavný. Pochovával jej nejd. biskup Dr. Karel Wisnar, jenž v kázání ocenil jeho zásluhy a zvláště připomínal jeho lásku u P. Marie Svatohostýnské a povzbuzoval farníky, aby zvláště na Sv. Hostýně na něho pamatovali. Requiem měl jeho důvěrný přítel Aug. Neoral, farář v Rudslavicích. Kněží bylo 42. Mezi nimi také Dr. Kl. Žůrk, jenž nyní ve svém rodišti v Žeranovicích místo těžce nemocného p. faráře vede duchovní správu. Pohřeb P. Gogely byl 2. března.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K, v Americe 1 doll. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: P. Konrád M. Kubeš T. J.: Rok Mariánský str. 63. — P. Fr. Zák T. J.: Z litanie loretánské (báseň) str. 65. — Alois Dostál: Pomněnky svatojánské str. 66. — Vladimír Hornov-V.-R.: Stráž Moravy (píseň) str. 68. — M. Hedvika Vávrová: Nejčistší srdce Panny Marie str. 68. — Jan Köhler: Pán Ježíš po svém vzkříšení zjevuje se blahoslavené své Matce (obrázek) str. 70. — P. Fr. Videný T. J.: Bohuslav Balbín T. J. str. 73. — P. Jaroslav Ovečka T. J.: Chléb náš vezdejší str. 75. — Podává Fr. X. Zimmerhackel T. J.: Překvapující vynález str. 76. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna str. 77.

Ctitelové Panny Marie Svatohostýnské!

Jak již bylo oznámeno, přijede na první pouť nejd. p. arcibiskup **Dr. Ant. Cyr. Stojan** dne 13. května odpo. a bude mít následujícího dne 14. května pontifikální mši sv. Přijďte tedy v nejhojnějším počtu na Sv. Hostýn. Bude též akademie po ranních službách Božích.

Již se též svázejí pod horou u lázní cihly na stavbu poutního domu »Stojanova«. Kdo jest z poutníků zdrav, vezmi jednu cihlu a dones ji nahoru a slož ji do boudy za polní kuchyní za hotelem.

První cihly přinesli při výborové schůzi: nejd. p. arcibiskup první cihlu, pan velkostatkář Laudon druhou a p. katech. Jašek s vdp. farářem Neoralem třetí cihlu.

Knihy redakci zaslané: Dr. Alois Kolísek: Per Immaculatam ad Adoratum . . (Lurdy a Velebná Svátost Oltářní). Referát na 25. světovém sjezdu eucharistickém. Bratislava. Nákladem vlastním.

Pomník Omladiny: Antonín a Františka Foltýn z Prasklic k památce padlého syna Bedřicha Foltýna 200 Kč. — Hůrka u St. Jičína, skupina omladiny 13 K, Marie Krpčová z Clevelandu 1000 K, Klosík z Chlčaga 30.

Nový hlavní oltář: Rodina Bílková 8 K, Hátá Bažantová ve V. Němč. 20 K, Josef Páník, kapl. v Uh. Brodu, 42 K, Gebaurová z Kateřinek u Op. 200 K, Nejmenov. z To-vačova 20 K, farní úřad ve Švábenicích 200 K.

Nová Křížová cesta: Karel Bär z Hra-nic 300 K, Magd. Orálková 100 K, Barbora Pustiměř 8 K, Anna Erychova 8 K, far. Možný 20 K.

Nové korunky: Cecilie Slavotínská 25 K, Antonín Čermák 10 K, Josef a Antonie Mikal 8 K, Polach Valentin 10 K, 5 K z Mor. Ostravy.

Elektrika: Z Vel. Újezda u Lip. 100 K, far. Harna 4 K.

Na světlo: Šeda Vilém 8 K.

Socha: Marie Krpčová z Clevelandu 100 kor., Albin Vysloužil 10 K, Marie Čiháková 88 kor., J. Z. 50 K.

Poštovní poukázky přišly: Z Přerova, Choryně, Olšan-Pač., Ivanovic na Hané, Bzence, Přestán, Prahy, Záhlínice, Dřevohostic, Kokor, Bzence, Domanína, Volšan, Švábenic, Kelče, z Ostravice, Kroměříže. — Z Ameriky bankou Bohemia, Živnostenskou bankou v Praze, Českou bankou Union, Metamora, Ohio.

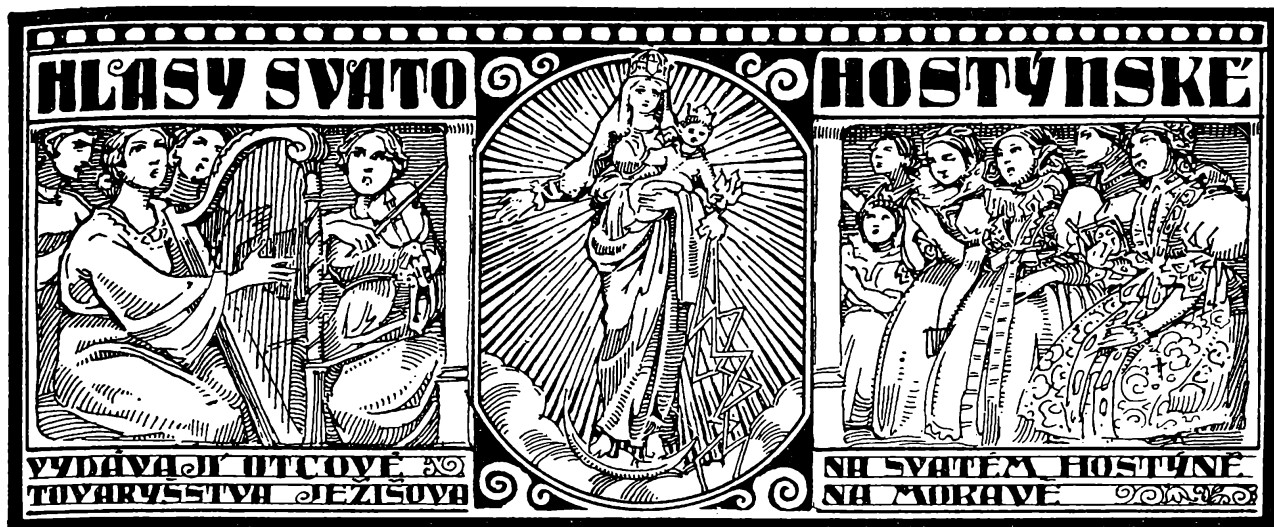
Kněžské exercicie na Sv. Hostýně budou letos konány v těchto turnech: 1. od 19. do 23. června, 2. od 17. do 21. července, 3.

od 24. do 28. července, 4. od 7. do 11. srpna, 5. od 22. do 26. srpna, 6. od 28. srpna do 1. září. Přihlášky dějtež se u duchovní správy na Sv. Hostýně.

Návštěva chrámu. 5. března bylo 30, 12. bř. 170, 19. bř. na 2000 a zpovídalo se do 1 hod. odp., a bylo sv. přijímání 500, 25. bř. 40, sv. přij. 28, 26. bř. 30, sv. přij. 24, za březen bylo 914 sv. přij.

M. F. Vajn: Veleďstojní otcevia duchovní. Rozjímám nad tím, aj tam na tej svatej hore v čas zimní je tak ticho, že ani ten líbezný hlas toho ftačika, sa neozývá, a ani nábožný putník s tím krásným spevem Zdravas Maria tu Matičku sv. host. nepozdravuje tak jak na ty velké slavnosti svatohost. Ó, vy důstojní a velební otcevia, vy to sami musíte za nás pred trůnem jejím odbavovat. a ju prosit, aby mjela trpenlivost, až keď ta mátička zem sa začne hýbať a vydávat ze sebja ty krásné kvítky a ftačík po tolčém odpočívání si začne krásno zpívat svojemu Stvoriteli. A ten člověk, ten nábožný putník, ktorý je korona a sláva všetkému stvoreniu, ten by nemal vzdávat chválu a česť svojemu Stvoriteli a Vykupiteli a jeho tak premilej Matky, ktorá s ním pro nás tolík trpela? Ó, v každém nábožném srdci ozývá sa ten hlas, navštívit a pozdravit tu Královnu Matičku Sv. Hostýnsku pozdravem Zdravas Maria; inše si nežadám na tem svete, len to rač nám doprit drahý náš Spasiteli.

Mater M. Dittrichová, představená kláštera v Prešově na Slovensku píše nám o nedostatku kandidátek pro klášter: »Naskytnou-li se dívky s povoláním pro duch. stav, račte nám je laskavě doporučiti. Jsme rozděleny na Matres (učitelky a vychovatelky) a na sestry laičky k práci domácí. Hlavní podmínka přijetí je pravé povolání pro duch. stav, manž. rod; věno je dobré, ale není nutné«. Doporučujeme.

Číslo 5.

Květen 1922.

Ročník XVIII.

P. Konrád M. Kubeš T. J.

Rok mariánský.

Květen.

Královna májová.

»Aj, což to libě zavání sem z rozvitého háje? To konvalinka vyzvání nám příchod Kněžny máje . . .« Tato píseň se svým překrásným nápěvem rozléhá se za čarovných večerů májových v našich svatyních, pod klenbou gotických chrámů, v chudičkém kostelíku někde v horách, pod širým nebem kolem sochy, kterou postavila láska k nebeské Vládce. — Vždyť přišel měsíc máj, měsíc květů, měsíc Královny májové, Královny srdcí, a věřící srdce ukazují, že v nich stále plane oheň svaté lásky k ní. Není snad sochy mariánské, která by nebyla ozdobena v tomto měsíci nějakým kvítkem; láska ctitelů nebeské Královny vyhledá teď i osamělou kapličku v lesích, nezapomene ani na obrázek stojící někde u cesty, ověncí každý i sebe menší památník Neposkvrněné Panny. Všude, kde bývá nějaké srdce věřící, vidí přesvatá Kněžna máje projevy oddanosti a lásky — pravé triumfy slaví teď láska k ní, její ctitelé závodí vespolek, a svět celý musí doznat: »Tak jest Maria milovaná —«.

Vy čarokrásné májové večery! Čí jazyk vypoví, jaký půvab z vás vane, a dýše! Které péro vypíše všechno to kouzlo, které oblévá pobožnost májovou a kterému odolá sotva která duše věřící! Co čistých radostí zakoušejí u trůnu májové Královny duše planoucí láskou k ní! Co posily, co povzbuzení, co blahých vzpomínek si odnášejí na cestu životní poušti! V kolika srdcích roznícena láska k ní tam, před jejím oltářem, kde ve vůni květů se vznášá a v záplavě světél tone její obraz! V jak mnohou duši vtisknut nesmazatelně obraz svaté Panny pannen právě tam! Oči i myslí všech upřeny k ní; a při rozjímání o její kráse cítí každý, jak blízká a drahá jest jeho srdci jeho nebeská Matka, a jaké štěstí, že smí se zvat a být služebníkem Královny andělů. Při pohledu na její krásu chápe každý, jak ubohá a pomíjející jest všechna krása pozemská u porovnání s pravou a nepomíjející krásou našeho nebeského ideálu, k jehož lásce a následování vybízí teď církev zvláště mladistvé duše, po ideálech a kráse toužící!

Krásu přesvaté Panny jest předmětem májových rozjímání, a sice její nadpřirozená krása, svatost, milosti, ctnosti, kterými se stkví její přečisté srdce. Jest ovšem těžko důstojně a hodně mluvit o její vznešenosti. Sv. Bernard praví kdesi, že není předmětu, o kterém by mluvil s větší rozkoší a zároveň s větší obavou, jako o kráse nejbl. Panny. Mluvil o ní s rozkoší — k tomu ho nutkala jeho láska; naplněn však při tom

býval obavou — zdržovalo ho vědomí, že k jejím chválám nestačí ani jazyk andělský, jak ne jeden světec doznává. Sv. Ildefons na př. praví: »Taková jest Tvá krása, důstojnost a vznešenost, že kdybych k Tvé chvále a oslavě mluvil jazyky lidskými a andělskými, pronikl nejskrytější hlubiny tajemství Božích a měl znalost všech Písem, ještě dříve by došla všechna výmluvnost a schopnost, než bych jen k začátku Tvých chval přišel . . . Tys nevyrovnatelně krásná nade všechny ženy, Ty se stkvíš ctnostmi, milostmi a vznešeností nade všechno lidstvo, Ty převyšuješ samy anděly svou důstojností, svatostí a nebeskou slávou . . . Tys povýšena nad kůru andělskou, nad zástupy apoštolů a proroků, nad legie vyvolených všech, korunována trůníš po pravici milovaného svého Syna. Tam se Tvé zásluhy důstojně oslavují, tam se Tobě chvalo zpěvy pějí, tam se Tvé přednosti po zásluze velebí . . . Co však mohu já, ubohý hříšník, přidat k převelebné oslavě Tvé? . . .«

»Všecka jsi krásná, přítelkyně má, a poskvrny na tobě není« (Ct. 4. 4). Všecka krásná — jest přece mistrovským dílem nebeského umělce, trojjediného Boha, jak praví sv. otcové. Všechny tři božské osoby závodily, aby ji co nejkrásněji vyzdobily (sv. Alfons Lig.). Byla přece od věčnosti vyvolena za Matku Syna Božího. Syn Boží, jediný ze všech synů lidských, mohl si sám zvolit matku, ze které se chtěl narodit; on jediný ze synů lidských mohl svou matku vyzdobit milostmi, jakými chtěl, on jediný mohl si matku stvořit tak krásnou, jak krásnou mít chtěl. Měl moc, aby tak učinil; měl moudrost, aby ji vyzdobil, že by převyšovala všechnu krásu stvořenou; měl lásku, a ta ho nutkala, aby k své Matce byl štědrý, jak štědrý může být Bůh k tomu, kterého miluje. Synové lidští mohou svou matku ověsit šperky, na důkaz vděčnosti a lásky; dary vnitřními, dary ducha, milostmi a ctnostmi, obdarit mohl svou Matku jen Syn Boží — krásu mohl své Matce udělit jen on — a jakou krásu! »Moudrost Boží zbudovala sobě stánek . . . by v něm jednou přebývala a z něho se zrodila . . .« Spolu se Synem zdobil tento stánek Otec a zvláště Duch sv.¹⁾ který měl na ni sestoupit a ji zastínit; jemu především přikázán byl úkol, připravit co nejkrásnější Matku věčnému Slovu, co nejdokonalejší dceru nebeskému Otci, co nejušlechtilější snoubenku sobě, co nejvznešenější živoucí chrám trojjedinému Bohu.²⁾

Co činí církev sv., když k nám chce o mariánských svátcích promluvit několik slov o její kráse? »Svaté a neposkvrněné panenství, kterými chvalami bych tebe měl velebit, opravdu nevím . . .«, praví v responsoriu (v kněž. hodinkách), pak ale otevírá Píseň Šalomounovu a z ní čte některou kapitolu o kráse snoubenky Ducha sv., Matky věčného Slova. V své velepísní líčí nám syn krále Davida, praotce nejbl. Panny, její krásu; hledá nejkrásnější obrazy, probíhá zahrady a lučiny, pole i háje, údolí, hory i roviny, shledává nejpůvabnější květy, aby je sebral a uvlil ve věnec a ten položil k jejímu trůnu; ty květy mají mluvit za něho, pohled na ně má nám povědět, k čemu nestačí lidská řeč. Zahleděl se sice i na hvězdnou oblohu a pak pravil, že naše Královna jest krásná jako ranní červánky, jako měsíc, jako slunce, krásnější než celý voj hvězd³⁾; jindy nazývá ji holubičkou, jejíž tvář spanilá a hlas lahodný; jindy zahleděl se (snad s hory Olivetské) na své sídelní město, jehož chrám a věže poskytovaly překrásný pohled, když byly oblity paprsky zapadajícího slunce, a pak ji oslovil, že jest jako věž Davidova, krásná jako Jerusalems . . . Ale ponejvíce venku, v zahradách a hájích, hledá obrazy její krásy.

Velepíseň praví o této snoubence Ducha sv., že jest půvabná jako jablko granátové, jako květ polní a lilium v údolí, jako lilie mezi trním; vydává vůni všech ctností jako nard a jako myrrha, jest ztepilá a ve své důstojnosti vznešená jako královská palma, duši po její kráse žíznící lahodná jako vinná réva; lilie ji věncí, a v zahradách se svým božským Synem dlí a přebývá mezi liliemi (t. j. mezi dušemi čistými).

¹⁾ Omnia per appropriationem!

²⁾ St. Trinitatis nobilissimum triclinium. Patres passim.

³⁾ Castrorum acies ordinata = zástup hvězd, »militia coeli«.

V těchto chválách pokračuje Sirach (c. 24): jest vznešená jako cedr libanský, jako cypřiš sionský, jako palma v Kades; krásná jako růže v Jerichu, milá jako oliva na poli a jako javor podle vod rostoucí; její ctnosti jako vonný balsám a jako myrrha výborná vydávají vůni líbeznou. Jako terebinth své větve rozkládá, aby v jejich stínu si odpočinuli znavení, tak ona jest ochranou a útočištěm ztrápeným.

Písmo sv. dává nám tedy samo pokyn, kde máme hledat symboly ctností a krásy nebeské Vládkyně, a církev sv. zasvěcuje jí proto měsíc květů. Ty kvítky, které dovedou svou němou mluvou velmi přesvědčivě hlásat moc, moudrost a dobrotu svého Tvůrce — Job velmi dobře této mluvě rozuměl — ty dovedou též výmluvně hlásat krásu májové Královny srdci, které dovede jim rozumět, které dovede číst v knize přírody, v knize prstem Božím psané, jak praví sv. Bonaventura. Těm kvítkům, jichž se zmocnila křesťanská poesie (básnictví), aby jimi věnovala trůn nebeské Královny, dostalo se čestného úkolu, přispívat spolu s námi k oslavě Panny přesvaté. Všechny květy, od chudobky v trávě a od prosté slzičky až k majestátní královské palmě, jsou v tomto měsíci stělesněné Ave Maria, a mají úkol, svým půvabem a svou vůní povznášet srdce věřící k ní.

Lilie volá k nám: »Pohled na můj bělostný kalich, nebeskou rosou skrápěný; daleko více však oslňuje duši věřící bělostkvoucí čistota paneňské Matky Boží.« Růže volá: »Pohled na můj ohnivý květ, a pomni, že ohnivější byla láska Panny přesvaté; pomni, že na keři trnitém vypučel můj krásný květ, a věz, že Maria podobně vypučela na trnitém keři lidského pokolení, jako nejkrásnější květ, kterého se trny hříchu nedotkly a nezranily . . .«

Leknín ti praví: »Pohled, jak z bahna vyrůstá a nad ním se vznáší můj bílý květ, aby ti připomněl Pannu bez poskvrny hříchu počatou, která čistá a svatá se objevila uprostřed světa hříšného.«

Fialka volala: »Líbí se ti má skromnost a pokora? Zamiluj si tedy tu, která byla Pannou nejpokornější, a následuj jí.« Prvosenka volala: »Jako já jsem přinesla jaro, tak narození Panny přesvaté přineslo světu věčně trvajícím jaro lásky a milosti Boží.« Slzičky tě těší: »Snad nějaký kříž plní tvé oči slzami? Tvá Královna kdysi také trpěla a slzela, k ní běž, ona nechť tobě slzy stírá.« Kdo by mohl povědět vše, co jarní květy mluví věřícímu srdci o kráse májové Královny? Ostatně jedna píseň májová ti to praví velmi pěkně: »V údolí i na hoře k Tvé slávě zvonky zvoní« —

Nebuď tedy netečný k nadvězděné Královně ty, užij této doby milostné především k tomu, abys se utvrdil v lásce k ní. Církev sv. otevírá ctitelům mariánským tohoto měsíce poklady svých milostí a uděluje odpustky těm, kteří denně nějakou modlitbou nebo pobožností, ať společně ať soukromě, ať ve chrámu ať doma, uctívají Královnu májovou. Co milostí se tobě krom toho dostane, ví jen Pán. Jisto jest, že po skončené pobožnosti májové sotva budeš mít chuť dát své srdce tvorbu tvé lásky nehodnému — kromě božského Spasitele bude vládkyní a paní tvého srdce jediné ona, krásná jako květ růžový za dnů jarních a jako lilie nad vodami (Sir. 50. 8.).

P. Fr. Žák T. J.

Z litanie loretánské.

Matko neporušená.

Neporušená! Já chápu div.
Ten, jenž s nebe stoupil, věčný Bůh,
tvého zaslíbení byl pamětliv.
Nahlížím, tak dějů kázal kruh.

Zavřenými dveřmi přišel Pán
k učedníkům, jatým úžasem.
Tak as prošel těla čistý stan.
Žasneme, však s víry souhlasem.

Neporušená v svém panenství!
Bůh a člověk Matky-Panny syn!
Kož se velebnému tajemství,
moci boží oblačný je tyn.

Pomněnky svatojanské.

V nouzi i sv. Jan.

Bylo to po všech štvanicích proti účtě svatojanské, po četných člancích novinářských proti sv. patronu našemu, po kácení, hyždění, vyvracování i odstraňování starobylých, uměleckých soch na náměstích, na mostech i rozcestích, proti čemuž se náležitě nepostavili ti, kteří jsou k tomu stanoveni a povoláni, ač jindy každému starému šípu věnují zvláštní pozornost.

Do matičky Prahy zavítali Slováci-Oravaní, aby se podívali na naše památky, na náš život, aby seznali Čechy, s nimiž nyní tvoří jeden stát — republiku československou. Byli uvítáni, dostali průvodce od vlády, připojili se k nim páni úředníci, kteří dostali rozkaz, aby oravské Slováky v Praze zabavili, aby je vodili městem a ukazovali jim, co by je zajímalo, co by si viděti přáli.

Procházel tedy naši stověžatou Prahu, navštěvovali musea, divadla, závody, nahlíželi do výkladních skříní, podívovali se všemu, co a za jak vysokou cenu lze zde koupiti.

»Tamo je kostel«, ukázal Slovák a hned dle své vrozené zbožnosti mířil do chrámu. Za ním ostatní i vládou ustanovení průvodčí. Dalo ovšem práci, než si vzpomněli, kterému světcí kostel zasvěcen. Slováci to chtěli zvědět. Posléze pomohla babička, která podal naslouchala.

»Svatý Jan na Skalce«.

»Ano, svatý Jan Skalecký«, dotvrzoval hned průvodce.

»Nepomucký«, opravovala stařena. »Každé dítě to ví«, dodala pro sebe.

Oravané-Slováci se upamatovali, že v Praze byl sv. Jan Nepomucký mučen, utopen, že zde má náhrobek. Projevili touhu spatřiti ona památná místa.

»To necháme na příští den, dnes se ještě podíváme na Žofín a nábřeží. Večr půjdeme na koncert do Rudolfiny.«

Chodili, prohlíželi, ale cestou se zastavili v kostele sv. Salvatora, jehož velikost a výše Slováky ohromila.

»Kdo asi ten chrám stavěl?«

»Jesovité«, zněla odpověď.

Ano, řád Otců Jesuitů provedl mnohé krásné stavby«, dotvrzovali Slováci, jimž se ani z velebného chrámu nechtělo.

Průvodce zastavil se v knihkupectví, žádaje o stručného Průvodce Prahou. Prodáváč posléze mu vyhledal Flekáčkův, jenž vyšel už před dvaceti roky, jehož se posud užívá. Jak by se obešel bez pomocné knihy, vodě tak zvědavé lidí, kteří žádají vysvětlení o každém kostele, o každé soše a nevěřili by, kdyby se jim něco klamného povídalo.

Ráno Slováci hned připomínali, kam by se rádi podívali — na Kamenný most a k hrobu sv. Jana Nepomuckého. Jak si liboval Pražan, že si opatřil pomůcku k vysvětlování, kterou večer doma přelistoval. Vždyť neuměl popsati Mosteckou věž, nevěděl, koho která ze třiceti soch na Karlově mostě představuje. Teď je snadno jmenoval, nahlížeje do knížky, až přišli k místu památnému, odkud byl sv. Jan Nepom. svržen do Vltavy. O tom četl do slova: »Zbožní lidé toto místo líbají; je označeno červenou mramorovou deskou s pěti hvězdami a dvojítm křížem; pod ní jsou ostatky těla sv. Jana. V železné mřížce je obrázek značící smrt sv. mučenika (ve čtvrtek dne 20. března 1393 v 9 hod. večer).«

Slováci přistoupili a hned ono místo uctivě políbili.

»Socha stojí poněkud dále.«

»To jest ona, kterou zbujnící chtěli shoditi do vody?«

»Naproti jest socha sv. Františka Serafinského z r. 1855, kterou postaviti dal hrabě Fr. Libštejnský z Kolovrat«, ukazoval průvodce na druhou stranu.

Pokročili k sv. Janu Nepomuckému.

»To jest on!«, volali vesele Slováci, poznavše sochu, která ve výrazné podobě putuje celým světem.

Oravané uctivě zadívali se na českého světce. V tu chvíli ani jich nenapadlo, že tuto sochu musili katolíci dnem i nocí hlídati, aby nebyla zneuctěna, svržena jako Maria Panna na Staroměstském náměstí. Průvodce četl: »Památnou sochu tu dal z bronzu ulítí v Norimberce svob. pán Vunšvic roku 1683. Váží přes 20 centů. Na podstavci jsou bronzové desky s řezbami, představující výjevy ze života sv. Jana. K soše té od dávných dob putují Čechoslované z Čech, Moravy a Slezska.«

»A ze Slovenska«, dodali hosté.

»V týden svatojanský konají se zde pobožnosti. Dle této sochy pracovány sochy sv. Jana, jež rozšířeny jsou po celém světě. I daleká cizina náleží k vroucím ctitelům českého sv. patrona.«

Předčítatel poslední slova jenom pronášel šeptem. Chodili a zastavovali se tu lidé, ccž aby mezi nimi byl některý známý?

Slováci už neposlouchali, ale ponořili se v modlitbu.

»A nyní ke hrobu sv. Jana«, řekli, když se zbožně pokřížovali.

Průvodce vykládal dále o sochách, o bráně. Zastavili se v chrámě sv. Mikuláše a potom stoupali po schodech na hrad.

»Zapomněl jsem počítati«, řekl Slovák, jenž všechno bral důkladně.

Posléze dostali se Slováci do velechrámu sv. Víta, kde nevěděli, kam by dříve hleděli. »Do poledne se odtud nedostaneme«, šeptali mezi sebou průvodci. Hned chtěli svěřence své vésti ke hrobu, ale tito vzali to po pořádku od levé strany k pravé po kaplích, kde se všudy zastavili a prohlíželi.

»Zde stříbrný náhrobek sv. Jana Nepomuckého!«, posléze ukázal průvodce.

»Tak zde!«, vyrazili ze sebe Slováci a dříve než naslouchali výkladu, poklekli na stupeň a modlili se.

»Na mramorovém zábradlí, jak vidíte, stojí šest stříbrných svíců s vypuklými obrazy ze života světce. Tyto rovněž stříbrné postavy znamenají lásku, pokoru, poslušnost a mlčenlivost, hlavní to ctnosti, jimiž se sv. Jan stkvěl. Ve stříbrné rakvi, kterou drží anděl, jest rakev křišťálová a v ní tělo toho, jehož životní podoba na vrchu. Všechno ze stříbra. Stříbrné jsou i oltáře na obou stranách, andělé na pilířích, lampy počtem 27 a jedna ze zlata. Cena všeho se určuje na čtvrt milionu korun, ale nyní jest o mnoho větší.«

»Což je to všechno proti ceně neporušeného těla i s jazykem«, řekl Slovák.

»Do tohoto chrámu«, pokračoval průvodce, »bylo tělo převezeno v dubnu 1393 z kláštera Cyriaků, kde posud odpočívalo. Hrob byl otevřen roku 1719. Za tři roky na to byl Jan prohlášen blahoslaveným, roku 1729 svatým.«

»Ale ctěn byl v Čechách mnohem dříve«, řekl Slovák, jenž se také v dějinách vyznal. Průvodce nahlédnuv do knížky, přisvědčil. »Pravda, zvláště vzýván byl o moru v letech 1680 a 1713, aby ta rána byla od země oddálena.« Potom ještě přidal zprávu, že v roce 1866 za války rakousko-německé hrob sv. Jana Nepomuckého byl odvezen do Vídně, aby se nedostal do rukou nepřátelských, ale ještě téhož roku v říjnu zase vrácen do Prahy. »A nedávno prý mu také nebezpečí hrozilo. Dočetli jsme se o tom v novinách. Legionáři prý musili hrob hlídati.«

Průvodce jako by neslyšel, rychle odváděl svěřence své do kaple sv. Václava, připomínaje, že čas pokročil a tolik toho v Praze posud k vidění.

»Ale tohle jest nejkrásnější, že jsme stanuli v chrámě u hrobů českých patronů, na to nezapomeneme do smrti«, řekli oravští Slováci s nadšením.

Tato zpráva, jak byli vzácní hosté v Praze, jak stanuli před památkami po sv. Janu Nepomuckém, byla i v novinách, ale kmitla se pouze zběžně pod názvem »V nouzi — i sv. Jan. Pražským bořitelům soch svatých je úzko — či snad se stydí? Zapamatujte si, kdy vládní orgány mají úctu k svatým.«

Stráž Moravy.

Zvolna.

Vladimír Hornov-V. Ř.

Zpěv

Mi - le hle - dí Ma - ri - a se sva - té - ho Ho - stýnu

Varhany

ja - ko má - ti pe - čli - vá chrá - ní svo - ji ro - di - nu.

Od věků ji bránila,
nad ní bděla v den i noc,
bleskem v propast srazila
nepřátelské zloby moc.

Nestrachuj se, vlasti má,
nad Hostýnem Matka bdí,
rozrazí se pekla tma
pod Hostýnskou pevnou zdí.

Zvítězila Maria
nad Tatarů hordami,
držet bude Maria
ruku svou i nad námi.

★ ★ ★

M. Hedvika Vávrová:

Nejčistší Srdce Panny Marie.

(Jak zastoupiti Marii Pannu u Ježíše svátostného. *)

Pokud Pán Ježíš žil na zemi, těšil se skoro stále z přítomnosti Své Matky. Ale jinak tomu bylo u Ní. O patnáct let předešla Ho na zemi a o tolikéž let Ho pravděpodobně i přežila.

*) Ve dnech 24.—29. května bude světový eucharistický sjezd v Římě. Uctěmež takto nejsv. Svátost v tomto měsíci.

V této době, kdy čekala blaženého nanebevzetí, jež by Ji navždy sloučilo s Ježíšem, bylo Ji velikou útěchou, že mohla s Ním důvěrně obcovati v Nejsvětější Svátosti. Zde zahrnovala Ho touze péčí a touze něžností jako za smrtelného Jeho života, modlíc se vroucně za ty, kteří po Jejím odchodu do nebe budou pokračovati v tomto díle lásky k Nejsv. Svátosti oltární.

Blažená smrt a slavné nanebevzetí spojily Ji navždy s Ježíšem — — — ale co bude s Ním na zemi? Kdo o Něj bude něžně pečovati? — Zda Ho může zůstaviti samotného? — Nebude drahý Ježíš ve svatostánku příliš opuštěn? . . . Ach, jak vroucí prosby vysílala k nebi, aby mnoho a mnoho ctitelů sešlo se ke svatostánku jako čestná stráž Ježíše, v Hostii skrytého!

Však i Ježíš miluje Svou Matičku — a tak si uvykl na něžnou Její lásku, že jen v Její společnosti cítí se šťastným! Velký zástup těch, kteří během věků budou obklopujati s láskou a úctou Jeho svatostánek, má zastupovati Jeho Matku; ti všichni mají se k Němu blížit v Jejím jménu. — S jakou radostí přijme je dobrý Pán Ježíš, přijdou-li k Němu oživeni týmž duchem jako Jeho nejsv. Matka!

Dobrá tato Máti hledá duše láskyplné a velkomyslné, které by na Jejím místě sloužily Ježíši svátostnému, které by Mu nahradily Její nepřítomnost — a které by Ho těšily, když ta dobrá Matka toho již na zemi činiti nemůže . . . Nedotkne se vás úsilovné volání naší Matky? — Nerozkazuje, ale za to tím více se spoléhá na velkodušnost Svých dítek; vždyť je to otázka lásky a něžných citů všech pravých ctitelů Božského Srdce.

Věřící křesťan, blížící se Ježíši-Hostii se srdcem upřímným a velkomyslným, nemůže zůstat lhostejným, vida tolik zločinů páchaných proti této Nejsv. Svátosti. Jestliť zde přítomen Ježíš, vězeň lásky, cena výkupná za naše hříchy, chudý, trpící, opuštěný, předmět posměchu a úšklebků, ironie i nenávisti. Srdce Jeho naplněno je nevýslovnou bolestí . . . A mezitím, co se toto Srdce neunavuje čekáním na lítost a pokání, nemají lidé pro Ně ani slůvka vděčnosti a uznání!

Myšlenky tyto budí city, jež Maria více než kdo jiný pocítuje v mateřském Srdci Svém, hledíc je vyvolati i v srdcích Svých dítek. — Denní zkušenost potvrzuje velikost oněch zločinů. Nezapomínejme však, že zločin této chvíle žádá i zadostiučinění této chvíle! Poněvadž však nejsv. Panna podobně jako vzkříšený Pán Ježíš nemůže trpěti ve Svém oslaveném těle, musíme trpěti za Ni, jak by to učinila Ona za smrtelného života Svého.

Zda necítíme při slovech »trpěti za Ni« jakési bolesti v srdci svém? . . . Ach, jsme tak lhostejni a chladni k Nejsv. Srdcím, že jsme si již zvykli považovati je za oběti, určené od narození k vykoupení hříchů našich. A přece my jsme zhřešili a Ježíš s Marií trpí, co my jsme zasloužili! Naskytne-li se však příležitost, abychom ukázali svou lásku k Ním statečným snášením kříže svého již voláme spěšně po vysvobození a nemůžeme se ani dočkat konce svého utrpení. Jaký to nevděk, jaká převrácenost!

Ježíš a Maria mají však ve Své nezměrné k nám lásce vřelý soucit s naší slabostí a bídou. Jsouce sami smírnou obětí, zůstávají nám jen nepatrnou částičku, abychom osobním utrpením svým jaksi doplnili veliké utrpení Jejich. Opravdovost lásky ukazuje jediné účasti v oběti; Proto nejsv. Panna nás žádá, abychom Ji dali své srdce, by tak mohla trpěti za Ježíše. Na této zemi trpí Ježíš v Eucharistii, proto na této zemi třeba též za to činiti pokání. Lidé smrtelní tupí a urážejí Ježíše-Hostii, tedy též lidé smrtelní mají se káti za urážky Mu učiněné!

Ještě jiná myšlenka nechť zaklepá na srdce naše a otevře je Srdci Mariinu: Ježíš v Hostii jest jako vyhnanec na této zemi. Matka Jeho je v nebi a čeká na zprávy o Něm; my jsme soudruhy Jeho vyhnání, proto máme Ji dáti ony tak toužebně čekané zprávy. — Jak ráda slýchá matka zprávy o synu ve vyhnanství, zvláště od těch, kteří s ním snášejí dobré i zlé, s ním žijí, kteří se těší z jeho přátelství a důvěrně s ním obcovají. Neobávejme se, že se matka kdy unaví zprávami o milovaném synu! — Ach, jak ráda uslyší Maria, že drahému Ježíši je dobře tam, kde jest, že má všechno, čeho

si přeje — a že přátelé Jeho hledí Mu láskou a vděčností osladiti Jeho vyhnanství! Kéž bychom mohli takovou zprávu dáti Matičce Páně o všech místech, kde se Ježíš ukrývá v přesvaté Hostii! . . .

Ve styku svém s Eucharistií zalíbíme se tím více Pánu Ježíši, čím více se dáme vésti nejsv. Pannou. Její cslavené tělo nemůže býti na všech těch místech zde na zemi, kde dlí Její milovaný Syn v tichém svatostánku . . . Ona nemůže již trpěti — a proto nás prosí o naše oči, jež by patřily s láskou na sv. způsoby a jež by plakaly nad lidským nevděkem a hroznou lhostejností; prosí nás o jazyk, který by zpíval ustavičnou píseň díků nekonečné Boží dcrotě; prosí o ruku naši, jež by pečovala o čistotu chrámů a ozdobu oltářů; prosí o tělo naše, které by důstojným chováním a uctivým držením vyjadřovalo nejhlubší úctu k P. Ježíši. Maria touží po našem srdci, jež by vroucí láskou oživovalo všechny myšlenky, slova i skutky naše — v neustálé vděčnosti k drahému Ježíši, v Hostii skrytému.

Jan Köhler: Pán Ježíš po svém vzkříšení zjevuje se blahoslavené své Matce.

Lahyrt.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Preface.

Přicházíme k nejtajemnější a nejdůležitější části mše sv., jež jest srdcem celé oběti. Jest to tak zvaný káncn, jenž začíná zpěvem prefací, čili předmluvou. První název mše sv. byl »lámání chleba«. Ale záhy začali nazývati mši sv. eucharistií, t. j. díkůčiněním. Jak Origenes poznamenává, začalo toto díkůčinění slovy: Gratias agamus Do-

mino Deo nostro, Díky vzdáváme Pánu Bohu svému a končilo až po proměně slovy: Omnis honor et gloria per omnia saecula saeculorum. A lid odpověděl: Amen. To jest hned před Pater noster. Tedy vlastní úkon mše sv. začínal díkyčiněním, též mezi díkyčiněním děla se proměna a s díkyčiněním se skončila. Proto celá oběť nazývala se díkyčiněním, eucharistií.

Díkyčinění vyjadřuje jeden účel mše sv. Jest to oběť **díků**. Ale v tom obsažena jest i oběť **chvály**, velebení Boha, ježto Bůh jest pramenem všeho dobra, jest Stvořitel a Otec náš. Od něho též můžeme se nadíti všeho a proto dcujeme, že nám ubohým pomůže, tedy i prosba jest tu obsažena, oběť **prosebná**. A jsme-li upřímnými, tu při pravém díkyčinění jsme si vědomi, že jsme zneužili dobrodiní Božích a litujeme toho, proto pravý dík nemůže býti bez nějakého smírného úkonu. Tedy jest tu i oběť **smíru** obsažena. Pravá eucharistie, čili díkyčinění, obsahuje oběť chvály, díků, prosby a smíru.

Tento název eucharistie čerpali první křesťané ze sv. evangelia. Svatá evangelia a sv. Pavel, podávajice zprávu o proměně chleba a vína, mluví též o díkyčinění Pána Ježíše. Někteří evangelistové (Mat., Mar.) mají u chleba benedixit, t. j. požehnal, u vína pak *gratias egit*, t. j. díky učinil, kdežto sv. Lukáš a sv. Pavel jak u chleba tak i při víně užívají slov »díky učinil«. V našem kánonu obojí výraz se nachází. Obě totéž znamenají, jen s malým odstínem. Žehnání při poslední večeři nebylo jako nyní křížem, nýbrž bylo totéž jako díkyčinění. Ovšem proměna se neděla žehnáním, ale všemohoucím slovem Kristovým: Toto jest tělo mé... Kterých obřadů Spasitel k tomu užil? Slavila se tehdy slavnost velikonočního beránka. Přednosta domácnosti, dříve nežli čtvrtý pohár, zvaný **hallel** (alleluja) naplnil vínem, podal kus chleba k němu (nekvašeného) a pak říkal žehnání, zvané **hagada**, t. j. díkyčinění. Byl to žalm 135. »Oslavujte Hospodina, neboť jest dobrý, neboť věčně trvá milosrdenství jeho.« Připomíná vysvobození Israele z Egypta a další divy z dějin vyvoleného národa, jak porazil vojsko Faraonovo, po 40 let vedl lid, jak je vysvobodil z rukou nepřátel a končí tím, že Bůh pečuje svou prozřetelností o pokrm všeho těla, lidí i zvířat:

jenž dává pokrm veškerému tělu,
neboť na věky trvá milosrdenství jeho.

Při tom podal chléb a víno všem a potom dokončil žalm slovy:

Oslavujte Boha nebes a nebes,
neboť na věky trvá milosrdenství jeho.
Oslavujte nejvyššího Pána, nebo na věky . . .

Sv. Pavel (1 Kor. 11, 23-25) říká, že při díkyčinění Spasitel proměnil chléb a víno. Tedy to bylo též na tomto místě, po slovech žalmu »jenž dává pokrm veškerému tělu . . .« Starý velikonoční beránek byl odstraněn a nový Beránek Boží se tu obětuje a má býti stále obětován dle slov a vůle Spasitelovy: To činite na mou památku. Proto apoštolové podobně činili. Sv. Justin píše: »Pak jest představenému (biskupu) přinesen chléb a pohár vína smíšeného s vodou. A tento jej vezme a předešle chvály a velebení vzhůru k Otci všech věcí skrze jméno Syna a Ducha sv. a činí toto díkyčinění za dobrodiní prokazaná. Když pak modlitby a díkyčinění ukončil, celé shromáždění zanotí: Amen. (Naše Amen na konci Kánonu.) Když představený tak díkyčinění vyslovil a celé shromáždění mu přisvědčilo, pak podávají jáhnové přítomným z posvěceného chleba a vína a donesli i nepřítomným. A pokrm sám se jmenuje »Eucharistia« (díkyčinění). Tedy úkon obětní svatému Justinu není nic jiného, nežli díkyčinění, v němž konsekrační slova jsou jeho organickou částí a dohromady tvoří jeden celek.

Východní liturgie má dosud po prefaci slova konsekrační. V latinské liturgii jsou tam vloženy ještě jisté modlitby. Batiffol*) jest toho názoru, že latinská liturgie od počátku již tak byla, že se vsunuly vložky do díkyčinění. Vložka nejstarší je Sanctus (papež Sixtus I. 119). My celé této části říkáme Kánon, t. j. pravidlo. A jak jej máme nyní, tak byl již hotov za papeže Gelasia († 496). Co Řehoř I. (600) přidal, jsou jen nepatrné věci, jak později se dozvíme. Ano právě tyto dodatky, jak Gelasiovy, tak Řehořovy dosvědčují starobylý původ celku.

*) Leçons sur la Messe, Paris 1919.

Začíná část tato chvalozpěvem, zvaným preface čili předmluva. Wiseman dí, že nejsme s to, abychom vyličili výbornost modliteb, z nichž se tato část skládá. Všecky jsou nanejvýš krátké, ale plné síly, dojmu, vládne v nich jakási veliká, nebeská a vznešená jednoduchost, něžný a milý pathos.«

V prefaci možno rozeznati tři části: 1. úvod, 2. střed, 3. zakončení.

Úvod je dialog, jenž jest již v apoštolských ustanoveních zaznamenán a ve všech liturgiích je stejný. Jistě pochází od samotných apoštolů. Zní pak takto:

Kněz: Dominus vobiscum.	Pán s vámi.
Lid: Et cum spiritu tuo.	I s duchem tvým,
K; Sursum corda!	Vzhůru srdce!
L: Habemus ad Dominum.	Máme k Hospodinu (t. j. pozdvižená).
K: Gratias agamus Domino Deo nostro.	Díky vzdávejme Hospodinu Bohu svému.
L: Dignum et iustum est.	Hodno a spravedливо jest.

Před tímto dialogem jest zakončení modlitby obětní (sekrety), jak již bylo řečeno, slovy: Per omnia saecula saeculorum. Amen. Po všechny věky věkův. Amen.

Pán s vámi . . . Tato slova mají pozornost věřících ve vyšším stupni vyvolati. Jako by tím bylo řečeno: Nastává nejdůležitější chvíle, veliké věci se stanou. Třeba tu nadpřirozeného světla. »Kdo mi dá křídla, abych vzlétl jako holubice (Žalm 54, 7.)? Jen Bůh to může učiniti. Proto přeje kněz lidem tuto pomoc Boží a lid odpovídá, že totéž přeje knězi, aby nejsvětější tajemství a chválu i dík Bohu dobře vykonal. Při tom však neobrací se kněz k lidu, jako jindy činí při tomto pozdravu, ale zůstává obrácen k oltáři, neboť již vstoupil do tajuplného mraku jako Mojžíš na hoře, kde s Pánem tváří v tvář jednal; mysl knězova nyní pohřížena do zázračných tajemství oltářních a dokud nevykoná konsekrace a nepřijme těla Páně, neobráti se k lidu.

Při slovech »Per omnia saecula saeculorum« a tomto pozdravu »Dominus vobiscum«, ruce knězovy spočívají na oltáři klidně, na znamení, že nyní kněz odložil všechny starosti a pozemské péče a duch jeho odpočívá v Bohu. Stojí zpřímá a pevně a hledí přímo před sebe.

Sursum corda . . . Nastává tak posvátný úkon, že třeba největší sebranosti myslí, třeba mlčení, ano očistění od všeho pozemského i od myšlenek a starostí pozemských. Vše má umlknouti a duše naše má směřovati vzhůru k Bohu. Starokřesťanský básník Commodius dí, že sursum corda se praví proto, aby bylo úplné ticho. Jako u pohanských obětí hlasatel oznamoval, že má nastati ticho a nesmělo býti promluveno žádné zbytečné slovo, tak ale neporovnatelně vznešenější ticho má nyní nastati. Srdce se má naplniti božskými myšlenkami. Nejsvětější okamžiky naší liturgie významávají se svatým mlčením. Ticho to i kněz zachovává, jakmile se domodlil sanctus, v Kánonu, neboť tento říká potichu. V řecké liturgii ještě při proměně a při epiklési pozvedá hlasu, ale v latinské ani to. Jednoduše i snad velkolepěji působí tcto mlčení latinské liturgie.

Sv. Augustin v slovech »Vzhůru srdce« na mnohých místech krásně uvažuje. Maje k pokřtěným promluvu o mši sv. dí: »Nejprve po modlitbě obětní (t. j. sekreta) jste vyzváni, abyste měli vzhůru srdce. To se sluší na údy Kristovy, nebo jestliže jste se stali údy Kristovými, kde jest hlava vaše? Údy mají hlavu . . . V nebi je hlava vaše. Tedy když se praví: Vzhůru srdce, odpovídáte: Máme k Hospodinu pozdvižené.«

V řeči 86. dí: »Nikdo nemůže lež o svém, bohatství přemýšleti a jakousi cestou srdce jíti za svým pokladem. Jestliže tento do země se zahrabe, srdce touží po nízkých věcech, pakliže v nebi se ukládá, bude srdce též vzhůru. Chtějí-li tedy křesťané činiti co vyznávají, nechť uloží si poklad vzhůru a na zemi se nalézající chtějí tělem s Kristem přebývat.« V řeči 345: Jestliže však na zemi zahrabeš srdce své, zastydě se, že lžeš. když odpovídáš, že máš srdce vzhůru pozdvižené k Hospodinu. V jedné hodině a to v chrámě pravdu nemluvíš, Bohu lžeš, což stále lidem činíš.«

Byli svatí kněží, kteří byli unášeni tak vzhůru, že se i vznášeli při mši sv. Tak sv. Filip Neri, sv. Ignác z Loyoly. O sv. Martinu, biskupu, vypravuje se, že byl tak sebraný myslí při mši sv. a tak pohroužen do modlitby, že když se po důkladné přípravě

odebral ze sakristie k oltáři, vypadal jako anděl, jednou mu zářily ruce jako drahokamy ozdobené, podruhé hlava jeho se stkvěla.

Mezi slovy *sursum corda* pozvedá kněz ruce i oči k nebi. Jest to pohyb úplně odpovídající slovům, zároveň vyjadřuje tím touhu po přijetí milosti a odevzdání se Bohu, jak žalmista dí (54, 7.): »O bych měl křídla, jako holub abych letěl a odpočinul!«

Když jsme povznesli mysl svou k Bohu, stali jsme se způsobilými vykonati, k čemu nás dále kněz vybízí slovy: »Díky vzdávejme Pánu Bohu svému.« Při tom spíná kněz ruce před prsa a při slovech »Bohu svému« pozdvihuje oči a hned kloní uctivě hlavu před křížem. Lid pak odpovídá: »Hodno a spravedlivě jest.« V následující prefaci, čili úvodním chvalozpěvu udávají se motivy díkůčinění, ale děkování vlastní se tu neděje slovy nýbrž skutkem, tím totiž, že obět eucharistickou podáváme Bohu; proto někteří tato slova (eucharistésomen to kyrio, díky činíme Pánu) překládají: Slavme eucharistií.) Sv. Augustin na jednom místě též podobně dí: »Proto díky činíme Hospodinu, Bohu svému, což jest veliká svátost v oběti Nového Zákona.**)

Krásně vykládá slova ta též Innocenc III.**): Protože cn jest **Bůh**, t. j. Stvořitel, cn jest sám **Pán**, to jest Vykupitel, sám jest totiž **naším** Ježíšem, Spasitelem. Tehdy bude opravdu **náš**, když bude vše ve všem, to jest dostatečností jednotlivců, protože sám jest Bůh, jenž nás z ničeho stvořil, sám jest Pán, jenž krví svou nás vykoupil, sám jest náš, jenž svým darem nás spasil, jenž stvořiv nás dal nám **přirozenost**, vykoupiv nás udělil nám **milost** a spasiv nás udělil nám **slávu**. Chor totiž odpovídá slovo knězovo schvaluje a potvrzuje: **Hodno a spravedlivě jest**, t. j. **hodno** vzhledem **k Bohu**, protože on sám jest Pán Bůh náš, **spravedlivě jest** vzhledem **k nám**, protože jsme lid jeho a ovce pastvy jeho (Ž. 99). Filon Alexandrijský, vzdělaný řecký žid, pravil: »Tvrdíme, že jako Bohu nejvíce přísluší dobře činiti (evergetein), tak tvorstvu nejvíce přísluší díky činiti (eucharistein), ježto nemůžeme vůči tomu nic lepšího činiti. Nemůžeme totiž Bohu dáti, co by Mu už nepatřilo.« Nuže díky činíme Bohu, že nás zvláště nehodné povolal k stavu dítek Božích a za dědice nebes. Jeho vznešenost to zasluhuje, jeho dary podle spravedlnosti toho vyžadují.

P. Fr. Videnský T. J.

Bohuslav Balbín T. J.

Zvláštní čitel Rodičky Boží.

Pokrývač se zase ihned ku své práci mohl navrátiti. Chrám je vystaven z milodarů, které k tomu účelu jeden kněz sbíral, jenž nyní před hlavním oltářem odpočívá.

8. Kladruby. Panna Maria v kostele řádu sv. Benedikta od lidu velice uctívána.

9. Krupka. Soška z neznámého druhu kamene; Ježíš s kříže sňatý spočívá na klíně matky. Velice mnoho lidí sem putuje pro zvláštní milosti tu udílené a pro zázraky. O poutní místo se stará řád Tov. Jež. Jistá jeptiška z řádu sv. Maří Magdaleny z kláštera nazvaného »Svět se« ji sem přinesla.

10. Chlum v Čechách. Dějiny zdejšího obrazu mariánského vydal nedávno můj dobrý přítel, praví Balbín. Mnoho poutníků sem putuje. Kacíři vydávají v Lipsku proti tomu brožurky, avšak statečně se s nimi potýká vdp. Derffel. Není tomu dávno, co jej viděli plakati a prolévati slzy.

11. Kladsko. Socha Panny Marie, jež se od Arnošta z Pardubic (potomního prvního arcibiskupa pražského) ještě jako rozpustilého studenta odvrátila, při čemž Ježíšek

*) O. Casel Gedächtn. d. H str. 13.

**) S. 140.

**) De sacr. alt. mysl. I. 2. c. 61.

zůstal v náručí své Matky nepohnutý a milostivěji na mladíka pohlížel, jsa tu dobroti-
vějším své Matky. Hájek o tom vypravuje při roce 1364.

Hlohov ve Slezsku. V Malém Hlohově ve Slezsku je divotvorný obraz loresetánský
v kostele Menších Bratří řádu sv. Františka.

13. Heindorf v Čechách. Je tu divotvorná soška, ku které i sousední Sasové a Luži-
čané dle příkladu svých dědů a pradědů, ačkoli jsou jiné víry, putují. Panna Maria na-
poručila jistému člověku, aby v Žitavě koupil její sošku a ji v lese na strom připevnil.
Před krátkým časem vyšla tiskem kniha jak o zázracích tak o pradávnm původu pout-
ního místa.

14. Jeníkov v Čechách. Uctívá se tu loresetánská socha v nedávno zřízené loresetánské
kapli. Zda však se tu dějí zázraky, Balbín neví.

15. Křtiny na Moravě. Soška P. Marie velice uctívána pod ochranou zábrdovických
Premonstrátů u Brna. Dosud žije převor kláštera, jenž ve svém mládí nabyt tu zraku.
Obraz Matky Boží v kovu vyrytý nosívají v průvodu.

16. Kutná Hora v Čechách. Obraz Marie Panny slavný zázraky. Panna Maria prý
předpověděla z obrazu jistému Fraterovi z Tov. Jež. násilnou smrt od kacířských lou-
pežníků. To se vyplnilo r. 1639.

17. Líšeň na Moravě. Obraz P. Marie podobný pasovskému. Dostal se sem s při-
stěhoválci, byv přinesen rodinou Pergerovou. Konají se sem poutě; o zázracích však
není nic známo.

18. Liběšice v Čechách. Panna Maria známá jedním zázrakem. Když před nějakým
časem hořel kostel, tak že i zvony se roztavily, obraz Matky Boží malovaný na skle a
v olově zadělaný, zůstal neporušen; ani stopy nebylo na něm po chni.

19. Mikulov na Moravě. Soška Panny Marie loresetánské, k jejíž počtě vystavěl kar-
dinál Dietrichstein kapli. Velmi mnoho lidí z celé Moravy sem putuje. Poutní místo
mají na starosti OO. Kapucínů.

20. Nysa ve Slezsku. Obraz P. Marie u OO. Bernardinů. Avšak nic se o něm ne-
mohl Balbín dovědět.

21. Opava ve Slezsku. Obraz P. Marie uctíváný v kostele Tov. Jež. Je to umě-
lecká malba od jakési svobodné Polky. Slepí prý hlavně docházejí zde pomoci.

22. Praha, hlavní město Čech, má pro svou velikost ne jeden, nýbrž více obrazů
Ochránilky. První a nejstarší je soška bolestné Matky Boží s Ježíšem s křížem sňatým
na klíně u OO. Konventuálů sv. Františka u sv. Jakuba. Tato prý často změnila svou
tvář obzvláště před českými bouřemi, jak před tajemníkem apoštolského nuncia pod
přisahou dosvědčili oči svědkové, slovní to mužové, a mezi nimi kancléř království
českého Zdeněk Lobkovic. Když jistý zloděj ji chtěl v noci ukrásti skvosty, vztažená
jeho ruka se přilepila k obrazu, tak že ji až do rána nemohl odtrhnouti a musili mu ji
uříznouti. Ještě nyní chová se mezi památkami a zásluhami dary lidská ruka zavě-
šená na řetízku, jak jsem sám viděl. (Tak Balbín.) O zázracích a obrazu psal na popud
apoštolského nuncia světitel biskup pražský Šimon Brosius.

23. Druhý obraz mariánský je soška loresetánská u OO. Kapucínů, proslulá zázraky
a neobyčejně uctívána v kapli zdělané na způsob kaple loresetánské.

24. Třetí je u těchže OO. Kapucínů na Hradčanech. Původně se uctíval v něme-
ckém městě Rottenburgu na řece Nekaře. V minulém století před 60 lety byl obraz od
kacířů hozen na hranici ku spálení, avšak po 12 hodin zůstala soška v plamenech ne-
porušena. Urozený pán Pellemont sošku vzal a přinesl s sebou do Prahy. Za krátký čas
stavěl se Kapucínům klášter. I dal jim řečenou sošku. Avšak císař Rudolf, dychtivý jsa
zázraků, přál si mít zázračnou sošku sám. Ale podivno! O půlnoci prý zmizela socha ke
Kapucínům. Z této sošky prý mluvil Ježíšek s Vavřincem z Brindisi, generálním komi-
sařem z provincie benátské, jenž se od ní i hebrejsky naučil, aby mohl obracet židy.
Před 40 lety viděl prý před touto soškou Premonstrát Arnošt jmenovaného kněze u vy-
tržení; byl tenkrát v Praze na visitaci kapucínského kláštera. I nebeská záře prý ča-
stěji ze sošky vychází. Toto vše dověděl se Balbín z dopisů OO. Kapucínů.

25. Čtvrtý obraz mariánský je ve chrámě profesního domu Tov. Jež. (u sv. Mikuláše na Malé Straně). Je sice ze dřeva foyenského, ale omylem řezbářovým učiněný na způsob P. Marie asprikolské (Sichem v Lovaně v Belgii). P. Balbín prý četl, že mnoho velikých a znamenitých zázraků se na přimluvu Panny Marie tu stalo.

P. Jaroslav Ovečka T. J.

Chléb náš vezdejší.

7. Ale ani Svatí nepřijímali tak často!

Odp. Ano, za některých dob, poněvadž pro vlažnost neb nerozum jiných nesměli, anebo ani sami úplně pravdy o sv. přijímání neznali. Stali se přece svatými, poněvadž jsou i jiné prostředky ke svatosti než časté sv. přijímání (modlitba, umrtvování, skutky lásky k bližnímu), ale mnohem snáze a snad k ještě daleko větší svatosti by byli dospěli častým sv. přijímáním. A jak po něm toužili! Přísný život svatých vésti nechceš — často přijímat také ne: čím si tedy zajistíš trvale milost Boží?

8. Dekretu o častém sv. přijímání nelze provést.

Odp. 1. Arci mnozí nemohou a nebudou moci pro jiné povinnosti přistupovati denně. Ale třeba, aby všichni aspoň poznali pravou a úplnou nauku církve, že i každý den smějí ke sv. přijímání za týchž snadných podmínek jako o velikonočních. Kolikrát pak půjdeš, záleží na možnosti a na tvé lásce k Bohu a k vlastní duši. Kdo opravdu chce, rád i ně jako u obět podstoupí. Nemůžeš-li ve všední den, jistě můžeš v neděli a ve svátek, kdy musíš na mši sv. Ostatně k sv. přijímání není třeba býti na mši sv.!

2. Ostýcháš se obtěžovati kněze? Ano, mnoho práce jim přibýlo a přibude větším počtem zpovědí při častém sv. přijímání lidu. Ale nezapomeň, že častá zpověď, ač všem užitečná, není sama sebou potřebna tomu, kdo smrtelného hříchu nemá. A kněz s radostí napne i poslední sílu, aby učinil věc Ježíši Kristu přemilou a svému lidu zachránil sv. při-

jímáním život milosti posvěcující, na němž záleží věčnost!

3. Dekret se provede... budeš-li chtít. Začni, ostatní půjdou za tebou, a ty budeš mít z toho zásluhu.

9. Lidé budou pomlouvat!

Odp. 1. Ano, špatní nebo hloupí. Pouč je, můžeš-li; ale podle jejich řečí přece nebudeš pečovat o svou duši!

2. Ve vychovávacích ústavech nebo jiných domech (na př. řeholních), kde se chodí často nebo denně ke sv. přijímání (ale i u jednotlivých zbožných osob ve světě) není vyloučeno, že se někdo bude obávat, že kdyby proti svému osobnímu nebo snad i všeobecnému obvyčení nešel některý den z nějaké příčiny ke sv. přijímání, jiní by si o něm myslili, nebo třeba s i mluvili, že asi má něco velkého na svědomí, když nešel. Takové myšlenky nebo řeči by byly hříchy; ale to je obava lichá: tak špatní nebo hloupí druzí v domě nejsou — a obvyčejně si ani nikdo nepovšimne, že ten nebo onen nejde s jinými ke sv. přijímání. Ale aby nás taková obava ani nemohla trápit, jednejme takto: Občas vynechejme sv. přijímání, třeba právě, když všichni ostatní jdou, prostě proto, abychom ukázali, sobě a jiným, svou svobodu v častém přistupování. (Představení předcházejtež dobrým příkladem i v tomto občasném zcela dobrovolném zdržení se sv. přijímání a nebudiž určitého pořádku v přiklekávání k zábradlí nebo k oltáři, aby nebylo ani stínu nucení nebo musení. Rovněž je svatá povinnost

představených, aby nedávali ani stínem viděti, že snad mají někoho raději nebo méně rádi, protože chodí častěji nebo méně často ke sv. přijímání. V tom je každý naprosto svobodou; to je věc jeho svědomí, jeho zpovědníka a Ježíše Krista, který svou milostí vábí ke svému stolu někoho mocněji, jiného méně mocně, někoho najednou, jiného postupně. Všecky hromadně poučovati a vybízeti, o příležitost a snadnost se starati, modliti se a oběti přináseti za rozšíření častého sv. přijímání — to mohou a mají představení; ostatek musí ponechati duši a B. Spasiteli. — Viz též v knížečce »Nechť přiteká přícházeti ke mně« Poznámku před Námitkami a odpověďmi.)

Tím občasným dobrovolným nepřistoupením dodáme posily a společnosti tomu, kdo z nějaké zevnější příčiny (na př. zaměstnanosti atd.) nebo z vnitřního důvodu (obvyčejně je to u zbožných duší lichá obava, která se při poradě se zpovědníkem rozplyne vníveč) nejde proti obvyčejí ke sv. přijímání, a sobě i jiným zajistíme, že nikomu to nebude pranic nápadné, když se snad někdy zdržíme sv. přijímání ne pouze proto, abychom ukázali svou svobodu, nýbrž z jakékoliv jiné příčiny.

Bude tedy i to naše občasné dobrovolné nepřistoupení ke stolu Páně záslužný skutek lásky k bližnímu a k P. Ježíši: nepůjdeme sice někdy ke Kristu, ale to pro Krista!

10. Snad máš ještě mnoho námitek, o kterých já nevím a na něž ty sám si odpovědět nedovedeš. Učin pak jako jeden vznešený protestant, který chtěl přestoupiti k církvi katolické. O její pravosti byl přesvědčen,

ale stále odkládal pro tisícové pochybnosti a nejasnosti, které se mu hned o tom, hned o onom článku víry namítaly. Jednou byl přijat ve slyšení od papeže Pia IX. a vyprávěl mu svůj stav. Ale sv. Otec se nejal odpovídati na jeho námitky, nýbrž pravil: »Faccia un atto di Fede!« Vzbud'te víru! — Za krátko byl onen pán katolíkem, pochybnosti byly ty tam.

Fa' un atto di Fede! Vzbud'te víru i ty! Ježíš K., neomylná církev tě zvou k častému a každodennímu sv. přijímání. Pak věříme, pak jsou všechny pochybnosti liché. Přijímej, a pomínou!

ZÁVĚR.

Ježíš Kristus, církev svatá, tvé štěstí časné a věčné tě zvou a nutkají ke každodennímu sv. přijímání. Neodkládej, začni zítra ráno. Buď i apoštolem častého sv. přijímání.

Častým sv. přijímáním naplní se i na tobě a domu tvém překrásná slova Davidova o Bohu, jeho dobrém pastýři a hostiteli:

Pán je můj pastýř, netrpím nedostatkem; kde pastvy hojnost, tam lehat smím.

K vodě, kde možno si odpočinout, mne vodí; duši mou občerstvuje.

Provádí mne po stezkách spolehlivých, k vůli svému jménu.

I když mi projít jest údolím stínu smrti, nebojím se zlého; neboť ty jsi se mnou . . .

Vystrojuješ hostinu před mou tváří, navzdor mým protivníkům.

Milostivost tvá jen bude mne provázet po všechny dny života mého.

Žalm 22.

(Dokončení).

Překvapující vynález. Milý čtenáři, zdali pak věříš, že byl vynalezen přístroj, jímž bys mohl doma sedě slyšeti slovo Boží, jež se káže na Sv. Hostýně, aniž bys na tuto tobě tak milou horu putoval. Snad pochybuješ o tom a řekneš: To není možná. A přece je to možno, ač to hned nebude zavedeno. Slyš, co píše jeden doktor boho-

sloví v Americe Thom. F. Coacley v časopise »The Catholic World«.

Prvníkrát slyšíme v dějinách katolické církve, že lidé byli pomocí bezdrátového telefonu obráceni na víru Kristovu. Příčinu k tomuto modernímu vynálezu dala misie v Pittsburku (Pennsylvania), která se tam konala od 27. listopadu až do 1. prosince

roku 1921. Kdo si rád všímá věcí, které mohou v budoucnosti míti význam, neměl by přehlédati této události. Elektrotechnická společnost pittsburská zařídila na tamní kazatelně bezdrátový telefon. Celý aparát jest pro nezasvěcené naprosto neviditelným, poněvadž není větším než obyčejné telefonní naslouchátko a visí na lampičce, která osvětluje podstavec ke čtení. Tedy nic tam není teatrálního nebo pobožnost rušivého. Potřebné baterie a ostatní pomůcky technické byly tak zařízeny v zadní části kostelní lodi, že nikdo jich nepozoroval.

Hned druhého dne po upotřebení telefonu docházely již dotazy z velmi vzdálených míst. Ku příkladu přicestovali (do Pittsburku) lidé, kteří vyslechli kázání ve vzdálenosti asi 66 mil a vyhledali misionáře, aby si od nich vyprosili poučení pro své obrácení. Jiní vlažní katolíci, kteří ve vzdálenějších městech vyslechli kázání o zpovědi, byli pohnuti k přijetí svátosti pokání. Nekatolíci v městech 400 mil vzdálených, prosili o knihy, které vykládají nauku církve katolické. Také docházely pochvalné projevy z dvaceti různých států. Všechny potvrzovaly, že posluchači každý večer pozorně slyšeli kázání a dávali své pochybnosti a otázky na listu napsané do skříňky za tím účelem na kostele svatého Patrika zavěšené. Misionáři věnovali každou noc (anižby byli viděni) audienci a vybídlí tazatele, aby jim buď telefonem, buď telegrafem zasílali své dotazy, na které hned odpovídali v následující večer při kázání. Někdo slyšel vše, co se šustlo v kostele, také jak tácek na sbírání peněz koloval. Proto poslal i on svůj příspěvek. Vypočítalo se, že každý večer asi 1.000.000 lidí slyšelo kázání, jež jim sděleno bylo vzduchem. Snad ani Jules Verneovi nepřípadly v jeho fantastických povídkách tak velkolepé ideje. Zdaž pak by se nedal tento ideální vynález využítkovati ke hlášení Evangelia?

Na kazateli nic zvláštního se nežádá. On mluví obyčejným tonem svého hlasu, pomalu, zřetelně a činí na konci věty přestávku. V čase asi jedné vteřiny bývá všude

slyšán a pochopen, kdekoli se nachází bezdrátový přijímač telefonní. V Americe nyní náklad není velký, za několik dolarů lze zaříditi všady takový přístroj. A jak je to příjemno člověku pohodlně v domácnosti sedícímu, zároveň stýkati se téměř s celým světem. Jaký to bude míti význam a prospěch pro nemocnice, kde mnohý churavce je sužován nudou a stísněností! Každý bude vděčně velebiti dobrodiní tohoto vynálezu, ať je to plavec na bouřném moři, ať občan na pevnině ve své samotě.

I pro sv. církve bude bezdrátový telefon míti svůj význam a vliv. Za několik let bude přijímač telefonu tak všude rozšířen, jako bycicl (kolc) nebo psací stroj. Pisatel tohoto článku pak praví: Katolická církev měla by si založiti obrovskou ústřednu jako misijní stanici bezdrátového telefonu. Odtud by se mělo každý večer v určitou hodinu konati naslouchajícím věřícím a veškerému světu kázání nebo naučení o pravdách sv. církve. Jedna jediná osoba mohla by tímto způsobem poučovati miliony posluchačů od pólu k pólu světa. To by bylo katolické sjednocení u víře, jež by úplně stálo nade všemi národy. Každá pomluva by se ihned vyvracela. Venkovské farnosti, vzdálené zámořské misie zůstaly by v úzkém styku se svými vůdci a strážci mravnosti. Símě slova Božího mohlo by se stále rozsévati ku prospěchu a obrácení lidstva, a to bezpřekážky, kterou často klade špatné počasí a nedostatečná doprava.

Misie na Dálném Východě mohly by se stále stýkati se srdcem křesťanství. Sv. Otec na Stolci sv. Petra v Římě mohl by svým vlastním hlasem pozdraviti všechny své věřící dítky na celém světě roztroušené. Tak by byla dosažena jednota v církvi jako nikdy v celé její historii. Není místa na světě, kam by bezdrátový telefon nemohl doniknouti: do horké poušti Sahary, do mrazivých krajín Sibírska a Alasky, na nedostupnou Himalaju a vysoké Alpy . . . Zkrátka, možno každému stvoření kázati Evangelium. Proto mějme se k dílu dříve, než nepřátelé se zmocní toho prostředku!

Podává Fr. X. Zimmerhackel T. J.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. Naše dítě asi desítileté dostalo r. 1920 v říjnu kostičer pod okem. Napřed jsme hledali pomoci u blízkých lékařů, ale nic nepomáhalo. Od ledna až do června r. 1921 jsme s ním jezdili do V. Ú. u Olomouce, ale stále to bylo stejné. Na radu jiných lidí jsme s ním jeli k primáři do Olomouce. Tam si ho hned nechali a měl býti

za týden operován. Ale když jsem za ním přijel, doktoři mi řekli, že je to moc zastaralé a rozšířené, že se s tím již nic nedá dělati. Za 17 dní mi ho poslali domů jako nevyлéčitelného a jen mi radili, abych to zkusil a poslal ho do teplých jižních krajín k moři. Na to však nebylo peněz. Prosili jsme tedy P. Marii Svatohostýnskou a slíbili

jsme, že vyslyšení uveřejníme v Hlasech Svatoch. Do třech týdnů — začátkem srpna — se mu rána úplně zavřela a od té doby je úplně zdrav a svěží, přes to že byl již velmi ztrápený. — Krajcar ze Slavkova.

Onemocnělo nás osm na tyfus. Otec a sestra zemřeli. Při otcově pohřbu vzkázal p. doktor, že se máme přijít rozloučit s bratrem, že se blíží konec a že již večera se nedočká. Prosili jsme Matku Boží a milého Ježíše Krista v Nejsvětější Svátosti, kterého bratr jako posilu měl přijít, o pomoc. Bratr skutečně našel posilu. Již druhý den uznal pan doktor, že se bratr uzdraví, a že jen zázkakem vyvázl. Učinily jsme slib Panně Marii, že uveřejníme díky do Hlasů Svatoch. Prosím o modlitbu za zemřelého otce, který byl ctitelem P. Marie. M. F. Hostím. (Hostím u Mr. Budějovic často bývá zaměňován se Sv. Hostýnem a často dopisy tam adresované přicházejí na Sv. Hostýn.)

Čtenářka Hlasů z Přerova děkuje P. M. za uzdravení v těžké nemoci a za vyslyšení proseb v mnohých záležitostech.

Š. M. R. z Prostějova vzdává vroucí díky B. Srdci Páně, sv. Antonínu za vyslyšení prosby.

Čtenářka Hlasů z Polic u Val. Meziříčí děkuje P. Marii Svat. za uzdravení maminky, která měla nohu tak bolavou, že se na lůžku ani pohnouti nemohla. Léky nic nepomáhaly. Nebylo naděje, že by mohla chodit. Maminka ve velkých bolestech vzývala P. Marii Svatoh. Dcera také co nejspíš spěchala na Sv. Hostýn a prosila za uzdravení. P. Maria pomohla. Za nedlouho po pouti se noha tak zahojila, jako by nikdy nebyla nemocná. P. Maria vyslyšela i v mnoha jiných nebezpečnostech a úzkostech. (24. března 1922).

F. S. z Bílnice děkuje B. Srdci Páně, P. Marii, sv. Josefu za vyslyšení prosby ve mnohých záležitostech a nemoci.

Svatá voda. Loni bývalo mezi poutníky velké rozhořčení, ba i někteří si písemně stěžovali, jakoby duchovní správa na Sv. Hostýně vodu poutníkům uzavírala, jen z toho důvodu, aby několik jednotlivců mohlo sv. vodou obchodovati. Kolik prý tisíc ctitelů P. Marie odchází s posvátného místa s prázdnými láhvemi, kteří se celý rok těšili na sv. vodu, a to jen proto, by několik nesvědomitých žen mohlo se sv. vodou obchodovati. Takové a podobné stížnosti byly často pronášeny a to s tak velkou roztrpčeností, že matiční dohlizitel, jenž má onu vodu na starosti, se ani neodvažoval k vodní kapli se přiblížit. — Co na to odpovědět? Svátá voda je proto u poutníků ve velké vážnosti, že jeví ve mnohých případech mimořádné účinky, není však tak zázračnou, aby i v suchá léta musila hojně téci. Když málo prší, je také málo vody. Odkud se měla loni brát voda u vodní kaple, když ku př. za květen napršelo 56 mm, za červen 38, za červenec 32, za srpen 44.

za září 34 mm? A k tomu všemu sv. voda nevytéká jedinou rourou, ale desítkami kohoutky. Snadno lze vypočítat, jak málo vody proteče jedním kohoutkem, i když bývala přes noc voda zatáhnuta, aby ve dne hojněji tekla. Voda sama nespadá pod pravomoc duchovní správy, ale Matice, matičního hospodáře a dohlizitele ustanoveného od Matice. Běda mu, kdyby se opovážil některým prodávákům vodu pustit a jiným ne! Hned by se hrnuly žaloby na něho. Proto o obchodování se sv. vodou nemůže být ani řeči. Duchovní správa nemá vůbec co činit s prodáváčkami vody. Odkud si donášejí vodu, jest jejich záležitostí. Loni si mnozí brali vodu z pramene asi 30 kroků níže pod vodní kapli, jenž jest pravděpodobně pokračováním původního pramene. Tento pramen byl právě pro upozornění P. superiora výboru získán pro Matici a pro poutníky. Proto se neprávem obviňuje duchovní správa, jakoby poutníkům sv. vody nepřála. Nepřátelé Sv. Hostýna tvrdí opak, že příliš doporučí sv. vodu. Ani tato ani ona výtka není správná. Duchovní správa se bude snažit, aby poutníci měli dosti vody, a přeje si, aby jim prospívala jak na těle tak na duši. Právě dochází z Ameriky prosba, bychom tam poslali též vody Svatohostýnské.

Jistý důstojný pán, jenž z Hané několikrát do roka přichází na Sv. Hostýn, poslal následující poděkování: Děkuji P. Marii Svatohostýnské a andělu strážnému za vyslyšení v důležité záležitosti. Modlival jsem se k svému andělu strážnému: Sv. anděle strážný, popros anděly strážné těch dotčených lidí, aby na ně působili pro moji modlitbu, by nedopustili uskutečnění jisté nemilé věci. Zlo zdá se být odvráceno a uveřejněním plním svůj slib daný andělu strážnému s úmyslem, aby i jiní s podobným úmyslem k andělům strážným se utíkali. O kéž bychom horlivěji se doprošovali pomocí anděla strážného! Málo jí dbáme a skoro za nic nepovažujeme a přece dle zjevené víry jest anděl strážný stále u nás ochoten vždy přispět v našich záležitostech. Prositi jej však o to musíme; neboť prosbou odstraňujeme překážky, jež kladou andělu v cestu naše hříchy. Čtenáře Hlasů prosím o účast na prosbě o přímělu P. Marie, sv. Josefa, sv. andělů strážných, bl. Jana Sarkandra o vítězství sv. katolické víry v jistém kraji.

Bl. Petr Faber byl zvláštním ctitelem sv. andělů strážných. Uctíval je zvláště v pondělí, protože jako pondělí je hned po nedělí, dny to Božím, tak jsou i andělé strážní Panu Bohu nejbližší. Na cestách se doporučoval do jejich ochrany. Kdykoliv vystupoval veřejně, pokaždé je prosil o přispění, aby šťastně všechno vyřídil. Když cestoval některou krajinou prosil anděly a archanděly za ochranu pro sebe a pro tamnější obyvatele. Když se ubíral některou osadou, prosil Pána Boha, aby andělé strážní opatrovali všechny obyvatele.

Z dopisu kněze: Nedávno poslal na Sv. Hostýn jistý kněz dopis který také čtenářům předkládáme. Jeden z nich bude slaviti letos 50té kněžské jubileum, není sice z olomoucké diecese, ale jeho jméno je často zapsáno v knize v sakristii, a nyní žije mimo republiku.

Píše takto 19. ledna: Ač tělem daleko jsem vzdálen od Sv. Hostýna, nicméně srdcem a myslí prodlévám velmi zhusta na tom místě přemilém a každému Moravanu, katolíku převzácném, kde poutník je tak blažen jako dítě na lůně mateřském, kde zapomíná na všechny trampoty a svízele vzdějšiho života, jimiž navštivení jsme až skoro do zalknutí, a kde nabývá síly, aby nepodlehł útrapám, nýbrž důvěrně pohlžel k nebesům, odkud přelaskavý řídí a spravuje nejenom osudy národů, nýbrž i jednotlivců a kde Matka Páně přímluvou svou všemohoucí usmíruje spravedlnost Boží, že netrestá nás ruka Páně tou měrou, jakou toho zasluhujeme. Jak jsem tomu rád, že Hlasy Svatohostýnské jsou hlasatelem Královny nebeské, vévodící z Hostýna širým krajům moravským, který šíří slávu a čest Vítězné ochrany Mariánské a spolu jest svazkem, jenž spojuje ctitele Matky Páně se sídlem, z něhož přehojné milosti rozlévá Matička Páně nejen po Moravě, nýbrž i v Čechách a na Slovensku. Také mně jsou Hlasy Svatohostýnské milým poslíčkem z posvátné hory a toužebně očekávám každé číslo, abych v duchu při čtení zaletěl na Hostýnek, a tam aspoň tu chvíli dlel u Matičky Kristovy, které třeba ku přečtení celého čísla. Kéž na přímluvu Matky Páně, jejíž čest a chválu Hlasy Hostýnské již osmnáctý rok hlásají, množí se láska lidu moravského k Mateři Boží, a kéž přímluvou její a našich svatých patronů i ti zbloudilí sluhové Kristovi v Čechách a na Moravě, kteří po způsobu kněží židovských, místo, aby vedli lid svěřený ku Kristu, sami od Krista se odvracejí a vši snahou se přičiňují, aby i prostý lid za sebou stáhli, a nemajíce dosti na vlastní a našeho národa záhubě, i lid do záhuby věčné lákají. O, jak tu třeba, aby věrní ctitelé mariánští vysílali vroucné modlitby za zbloudilé kněze a bloudící stádo jejich, by zase záhy do ovčince Kristova se uchýlili. Kéž každý kněz i každý poutník ráno a večer aspoň jedním Zdrávasem Matku Páně za to poprosí. Nebudou prositi nadarmo. Neboť miluje-li Matka Páně dítky, které jí zůstaly věrný, nezamítá ani dítě zbloudilých, nýbrž miluje je také láskou mateřskou a nechce, aby zahynuly věčně. Doufám, že letos po svátku sv. Cyrila a Metoděje nebo před ním zavítám po dlouhé době zase tam, kam mne srdce táhne, totiž na Hostýnek a odtamtud na Velehrad, kam mne nejdp. arcibiskup Dr. Ant. C. Stojan zve. Jen dá-li mi nebeský Pán při mém pokročilém věku ještě té nezasloužené radosti se dočkati. Rád bych si u Matičky Svatohostýnské vyprosil šťastné vykročení z tohoto slzavého údolí a spolu poprosil, by mně u Ježíše Krista byla mocnou pří-

mluvkyní v okamžiku, když budu počet klášti z toho, jak jsem svým kněžským povinností učinil žádost. Vzpomenu-li si na ten okamžik, chvěje se mi srdce úzkostí, a nebyti přímluvy Matičky Páně, nevím, jak bych obstál. V ní skládám všechnu svou důvěru, doufaje že nebudu zahanben. — —

Jménem všech čtenářů Hlasů Svatoh. a zvláště jménem poutníků, které důstojný pán na Sv. Hostýn vodíval, přejeme mu totéž z celého srdce. Prosíme však, aby dp. jubilant poslal Hlasům Svatohostýnským některé vzpomínky na pouti hostýnské.

Výborová schůze Matice Svatoh. se konala večer 20. března a dopoledne 21. břez. na Sv. Hostýně. V pondělí po sv. Josefu přijeli na schůzi nejdp. arcibiskup dr. Ant. C. Stojan, min. rada Frant. Sedláček, p. kanovník Jan Daněk, p. továrník V. Zbořil, majitel bystrického panství Loudon, napajedelský p. děkan B. Hřiva, katecheta Ad. Jašek, farář rudslavický Aug. Neoral, stavitel p. Vodička. Jednalo se o pramen, který teče pod vodní kaplí, a o stavbu »hostýnského Stojanova«. V loni, v čas velkého sucha, přece prýštil pod vodní kaplí pramen, z něhož ti, kteří o něm věděli, brávali vodu. Jak se zdá, je tento dolní pramen pokračováním pramene u vodní kaple: zdá se, že pramen zvolna skálu vymílá, takže neteče úplně do nádržky vodní kaple, nýbrž že část jeho stéká doleji a vytéká na onom místě. Toto místo jest však na pozemku velkostatku. Tuto obtíž s pramenem oznámil P. superior při poslední výborové schůzi konané v Olomouci, kdež bylo ustanoveno, onen pozemek zakoupiti. Úloha tato svěřena p. továrníku Zbořilovi. Když přednesl žádost p. továrník p. Loudonovi, tento velkomyslně onen pozemek Matici daroval. Pozemek obnáší 20 měřic. O tomto daru se jednalo při výborové schůzi 20. března konané v klášteře, na níž byl také p. Loudon. Nejdp. arcibiskup jménem výboru poděkoval za tento dar a přál dárci, aby bl. Panna Maria mu hojně za to požehnala. Druhého dne sloužil o 7. hod. mši sv. nejdp. arcibiskup za přísluhy dp. kanovníka Daňka a P. superiora, při níž minist. rada Frant. Sedláček byl u sv. přijímání. Po mši sv. se jednalo o stavbě hostýnského Stojanova, jenž má státi naproti hostinci. Hned po schůzi o 10. hod. odejeli nejdp. arcibiskup, p. děkan Hřiva, katech. Jašek a druhého dne min. rada Sedláček a p. kanovník Daněk. Nejdp. arcibiskup oznámil program letoších slavností. Hodlá totiž přijeti na první pouť v polovici května, potom až přijedou krajané z Ameriky, chce je na Hostýně uvítati dne 2. července, pak 14. srpna s apoštolským nunciem Micarou, na matiční schůzi, a konečně druhou neděli v říjnu, kdy se bude několik mrtvol padlých vojinů v cizině převážeti na Sv. Hostýn a tu pochovávat. Ctitelé P. Marie Svatoh. mají se tedy nač těšiti.

Jak žije ctitelka P. Marie Svatohostýnské. Nemohu zapomenouti zvláště v zimě, když tam nemohu putovati, na Matičku Svatohostýnskou. Jenom tolik mám radosti

na světě, že si mohu každodenně zazpívat nějakou mariánskou píseň, neb hodinky ke cti Neposkvrněného Početí. Jde to i při práci. Ačkoliv již mám 63 let, posud jsem ještě nemocná nebyla. Devět dítek nám zemřelo a pět dosud žije. Když měla nejstarší dcerka 11 roků, onemocněla na souchotiny. Vroucně jsem se modlila, aby vyzdravěla a mohla menší dítky opatrovati, a abych já mohla, jak to bývá na menším statku, polní práce konati. Když však se nemoc horšila, vzkázala pro všechny spolužačky, každé dala obrázek na památku, chudobným rozdělila šaty, prosila je, aby se za ni modlily, často bývala zaopatřena sv. svátostmi, až jednou v pátek o 9. hodině zemřela. Když tu noc ze čtvrtku na pátek mnoho trpěla, pravila, že tu noc Pán Ježíš také mnoho trpěl. Potom nám zemřelo, právě na Boží Narození dítě půl roku staré a hned na Mládatka chlapec dva roky starý; byly to smutné svátky. Ještě si nyní vzpomínám, jak mi tehdy bylo, jak jsem bolestnou Matičku Boží vzývala, aby mne neopouštěla. Brzy však přišlo ještě horší. Onemocněla 12letá dcerka na zapálení mozkových blan. Dva dny nemohla mluvit. Jenom ruce složila, Zdravas Maria vyřekla a posuňky nám dávala znamení, že se máme modliti růžencem. V těch velkých bolestech se trápila celou noc, až ráno, když zvonili kdeká, se jí ulevilo, a když zvonili v poledne, zemřela. To jistě na přimluvu Panny Marie, neboť se k Ni vždycky vroucně modlívala. Kdybych nebyla měla pevnou víru, byla bych již proti řízení Božímu reptala, neboť právě když umírala, mladším chlapcem křivila padoucnice. Tak jsem si myslila, že mohl raději ten chlapec zemřít, ale ten posud žije. Pracovati nemůže, co chvíli s ním ulehodí, všem je na obtíž, ale staň se vůle Boží. Jeden syn nám zůstal kdesi ve válce, ani jsme žádné vědomosti o něm nedostali, ač jsem se mnoho k sv. Antonínovi modlila. Jedna dcerka se měla vdávati. Měli již dávno známost se sousedovým synem. Ač se o ni ucházeli bohatší, ona je všechny odmítla, že již tomu dala slovo. Tento si však potom vzal jinou. Ji to velice bolelo, až onemocněla a dostala souchotiny. Když nemohla spávat v nemoci, modlívala se k Panně Marii následující modlitbu: Panenko Maria, když jsem Tě o zdraví prosila, nebyla jsem vyslyšena. Aspoň nyní mne vyslyš, abych na Tvůj svátek zemřela. Vždyť ten národ již v Tebe nevěří a Tobě se posmívá, ale já pevně věřím, že Ty mne vyslyšíš. Právě to bylo před svátkem Očistování P. Marie. Trochu se jí ulevilo, a já jsem ji pomohla do lepších šatů se obléci. Ona se mne tázala: Maminko, co bude zítra, že jste mne tak nastrojili? Vloni na hromice jsem měla chrípku a přece jsem byla v kostele. Kde já letos, maminko, kde budu v ten svátek? Nejvíce přes tu moji nemoc mi bývalo smutno, že nemohu s děvčaty jíti na velkou mši sv. Potom řekla starší sestra: Běž, Mareňko, do kostela, pomodlí se za mne, abych ještě

dnes zemřela, potom přijdi vždycky v neděli na můj hrob se pomodlit. To byly její poslední slova. Právě v ten čas, kdy chodívala na velkou mši sv., zemřela.

Ještě jednu prosbu přednáším před trůn Matičky Hostýnské a Vás, důstojní pánové, prosím, abyste si při mši sv. na mého syna modlitbou vzpomněli. Je v 8. třídě, bude letos skládati maturu. Mohl býti knězem, kdyby ho nebyli o víru připravili. M. M.

Počasí od 24. února do polovice března mimo noční mrazíky bylo teplé: Na začátku března byl sníh jen na srázných severních svazích a úvozech, kostel se potil, na mraveništi mravenci pracovali, olše měly jehnědy. 6. a 10. března slunce ve stínu rozehrálo teploměr na 10° C. 3., 4. a 5. března nás zahálily mraky a 4. března napršelo 12 mm. 7. března sněžilo, ale sníh brzy roztál. Na sv. Josefa byl sice v noci mráz, ale ve dne se oteplilo na 6° C. Po svátku se však začalo počasí měnit. Když matiční výbor prohlížel místo pod vodní kapli a nahore proti hostinci, táhly od západu tmavé mraky, z nichž večer padal déšť. 21. března, na první jarní den, padal sníh dopoledne ve vložkách, odpoledne ve krupkách; i 22. března dop. padal, jsa hnán prudkým severním větrem, dělal závěje na 3 dm vysoké a na stromech se usazovala jinovatka, protože byla také mlha. 23. března se k sněhu přidal déšť, jenž při 4° mrazu pokryl všechno ledem: oken nebylo možno otevřít, tabule byly neprůhledné, náledí, větve listnatých stromů obaleny ledem na palec, proto k zemi chnuty, sem tam některá haluz ulomena, jedle a smrčky nakloněny, a asi 50 vrcholků smrčků mezi hostincem a rybníkem bylo polámané. 23. března odp. tálo, led se stromů padal a působil v lese silné chvěstění, a led, jenž spadl s klenby, rozbil 4 tabule v oknech klášterních. Vitr nebyl však u nás tak silný jako v Olomouci, kdež, jak psal Našinec 24. března, pozulamoval mnoho halouzek, na nichž se objevovaly lupínky, části střech odnášel, okna pozvytrhoval, vedení telefonní i elektrické na některých místech přerušil. Dole v Bystřici však prý také elektrika nesvítla. A od té doby do konce měsíce bylo buď zamračeno neb zamlženo. V neděli 26. března odp. na chvíli padaly kroupy a večer přšelo.

V březnu sněžilo nebo přšelo: 2. 3. 4. 7. 15. 17. 20. (9·2 mm) 21. 22. (37 mm) 23. 24. 26. 17. 29. 30. Sníh, jenž na začátku března úplně zmizel, od 21. března se opět usadil, destoupiv výšky 1 dm 25. března a trval do konce měsíce ve výši ½ dm., zatím co na rovině několikrát po sňbě v té době napadl a opět zmizel. U nás zůstal trvaleji. 28. března odp. v době zatmění slunce byla obloha úplně zatažena mraky.

Průměrná teplota byla + 1·2° C, 5. břez. bylo 5°, 12. března 4°, 19. března 3°, 25. a 26. března — 2°. — Za celý měsíc napršelo 88 mm.

HLASY SVATOHHOSTÝNSKÉ

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.
Vychází vždy počátkem každého měsíce.
Celoroční předplatné 12 K, v Americe 1 doll. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Vlad. Hornov: Mešní píseň Svatohostýnská (píseň), str. 81. — M. Hedvika Vávrová: Přednáška důstoj. P. Matouše str. 83. — P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretánské str. 86. — P. Konrád, M. Kubeš T. J.: Rok mariánský str. 86. — Lahyrt: Mše sv. (Liturgický výklad) str. 88. — Dr. Karel Hubík: Za řdp. Frant. Gogélou, čtitelem a poustníkem Hostýnským str. 91. — ř P. František Gogela, arcib. kons. rada a farář v Střebčticích (obrázek) str. 92. — Maria Alfonsa: První exercicie str. 93. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna str. 96.

Papežský ústav sv. Cyrilla a Metoda pro misie slooovanské na Velehradě vychovává hochy zbožné, nadané, nezkaženého srdce a dobrého zdraví za tím účelem, aby s pomocí Boží vyrostli v kněze, kteří by v některé řeholi, apoštolsky neb misijnářsky u Slovanů činné, šířili sv. víru po příkladu sv. apoštolů Cyrilla a Metoděje slovem i skutkem.

Podmínky přijetí jsou: 1. křestní list; 2. věk 11 až 12 roků; 3. pevné zdraví (hoch bude prohlédnut zdejšími lékaři); 4. slušný zevnějšek i chování; 5. mravní způsobilost t. j. nelíčená zbožnost, upřímnost, nevinnost srdce, poslušnost; 6. dobré nadání (vysvědčení frekventační); 7. náklonnost k životu řeholnímu a misijnímu u Slovanů; 8. písemná přípověď rodičů, že nebudou svému synu brániti v povolání k životu řeholnímu ani misijnímu u Slovanů.

Roční příspěvek rodičů na výživu jest jest pouze 1200 korun; při tom spoléháme na pomoc Boží a šlechetných dobrodinců. Kromě toho jest rodičům hraditi tyto výlohy: školní knihy, psací potřeby, listovné, správkou oděvu a obuvi, všechny mimořádné potřeby na př. lékařské porady a léky a pod.

Přijímací zkouška, která jest táž jako zkouška přijímací do gymnasia, bude se konati na Velehradě dne 10. července a 1. srpna t. r. o 9. hod. dopol.

Poznámka pro vdpp. správce duchovní: Prosíme co nejsnažněji, aby doporučující vysvědčení dali jedině těm, kteří vyjmenované vlastnosti mají; jinak by se způsobil propuštěním z ústavu zbytečný zármutek chovanci, rodičům i správě ústavu, kteráž nemůže a nesmí se vzdáti svého vznešeného účelu ze žádných ohledů.

Spisy redakci zaslané: Serafinský prapor od výboru českosl. terciářů sv. Františka v Praze II.-753.

Z redakce. Pro rozšíření častého sv. přijímání vydali jsme zvláštní otisk článků »Chléb náš vezdejší« jako samostatný spis. Cena 80 hal. Dostati lze u obchodníků na sv. Hostýně. Exercicie sv. Ignáce ještě nejsou dokončeny. Ti, kdož si je už objednali, nechat laskavě ještě počkají.

K článku »Nejč. Srdce P. M.« v minulém čísle květnovém poznamenáváme, že jest přeložen z francouzského časopisu »Společenské království Srdce Jež.«.

Uveřejňujeme tuto jeden dopis:

Velectená redakce! Velmi ráda čtu tento krásný časopis Marlánský, který vždy toužebně očekávám; jsem tomu velmi ráda, že

vychází každý měsíc, neb bylo by škoda, by čtitele Matičky svatohostýnské 2 měsíce čekati musili na jejího milého posla. Při čtení zavítám aspoň v duchu na tu sv. Horu, v tu milý Mariánský chrám, kde mr. Matička Svatohostýnská před 19. lety posilnila v předsevzetí, Bchu se zasněti v životě klášterním. Jsem šťastnou v klášteře, mé jedině přání by bylo, ještě jednou v mém životě putovati tam, kam již dlouho toužím, k Matičce Svatohostýnské. Často mi napadá píseň »Tam k Tobě, Hostýně, je touha má«. Četla jsem m. r. v srpnovém sešitě o zázračném uzdravení na přímluvu »Matičky Hostýnské« jedné moji spolusestry (jméno jsem dosud nevypátrala), byla jsem tím radostně dojata a znovu velkou důvěrou a vroucí láskou k Matičce Svatohostýnské naplněna. O káž Matička nebeská vyprosí mi tu milost setrvání a šťastnou hodinku smrti, pak mnohým vyvoleným duším milost stavu řeholního! Prosím též o »Memento« u milostné Matičky Svatohostýnské, v účtě oddaná: Čtenářka Hlasů vatohostýnských. — Schwadorf, dne 29. dubna 1921.

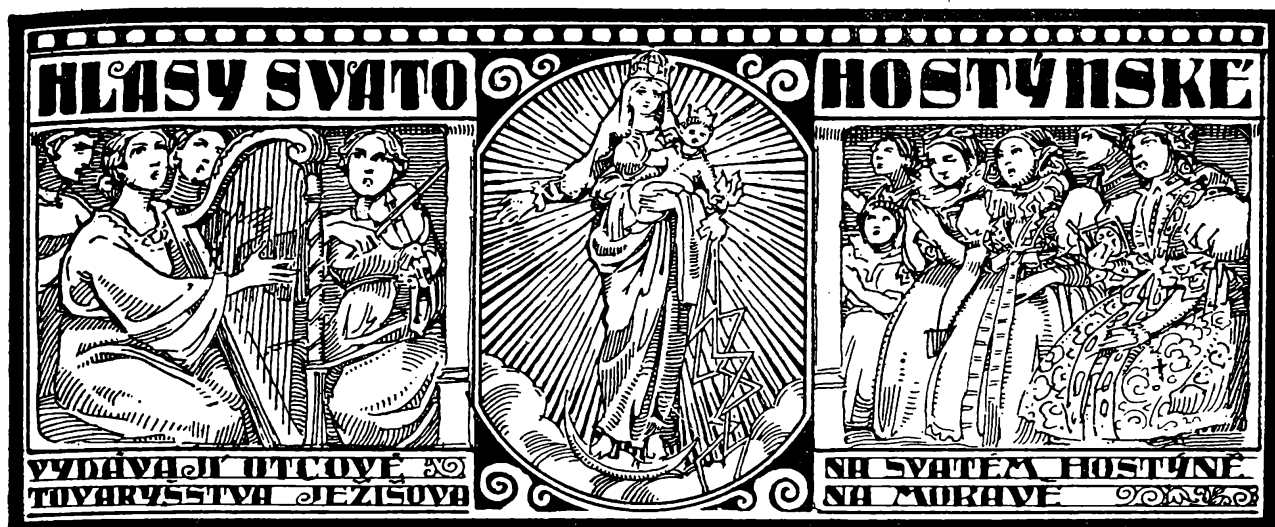
Počasí v dubnu. Od 12.—19. dubna, právě okolo velkonočních svátků, bylo teplé, jarní počasí, jižní vítr a slunce. Od 14. do 18. dubna bylo odpoledne ve stínu 15—18° C. Příroda se začala probouzeti ze zimního spánku. Snih, který napadl koncem března, zmizel v lesích okolo Květné neděle, nahoře poněkud dříve. Na velkonoční svátky kvetly sněžanky, chudobky a stromy pučely. Na velkonoční pondělí jsme viděli Praděd ještě zasněžený. V úterý odpoledne pohřmovalo, večer se blýskalo a ve středu nastala změna počasí: mračna, mlha, snih, jehož bylo 21. dubna na 4 cm; snih sice brzy roztál, ale teploměr do konce měsíce byl okolo 6—10° C., jen když se ukázalo slunce, stoupl na 12°. Posledního dubna, v neděli, dopol. poprchávalo a večer se velice blýskalo. Odpoledne vál silný jihovýchodní vítr, bylo 18° C a napršelo 3 mm. Celý den byl teploměr pod nullou 2., 7. a 21. dubna.

Na smrtnou neděli 2. dubna byly 4° zimy na květnou neděli 1° tepla, v neděli a v pondělí velikonoční 16°, 23. dubna 4°, 30. dubna 14°.

Průměrná teplota byla 4.7°.

Duben byl suchý; napršelo za celý měsíc 40.8 mm. 6. dubna několikrát za den padal snih. 28. dubna odpoledne bylo viděti Praděd, Sněžníky na severní Moravě, kostel ve Velkém Týnci, Holici a holický cukrovar a 1. května krajinu za Kosířem. —

Stromy, které ve velkonoce počínaly pučeti, do konce měsíce se nerozvinuly. — Na konci měsíce kvetly: blaťouchy, pryskyřičníky, dymnivky, začínaly kvésti sasanky.

Mešní píseň Svatohostýnská.

1. Světlo víry září nad Hostýnem svatým,
krásou zaskvívá se Matky Boží tvář,
ejhle, milost Boží proudem přebohatým
rozlévá se divem s nebe na oltář.
Bože otců našich, vyslyš prosbu naši,
k přímlově své Matky, Kriste, smiluj se,
vzhůru k nebesům duch pokorně se vznáší
před trůn lásky věčné: Pane, smiluj se!
2. **Gloria.**
Slávu tobě pějem, Bože všemohoucí,
vlasti naší milé spásy vzešel den.
Nad Hostýnem svatým kříž se zvedl skvoucí,
v němžto z temnot hříchů svět byl vykoupěn.
Jako zoře světlá, jako měsíc krásná,
nebes mocná Paní volí zde svůj byt,
aby svítila nám jako hvězda jasná,
v bouři světa chráníc Bohu věrný lid.
3. **Evangelium.**
Slovo Boží znělo v Moravěnký kraje
ze rtů apoštolů našich slovanských,
zpěvy chvály Boží zaplesaly v háje,
k světlu spěchá duše z bludů pohanských.
S vírou Ježíšovou úcta k Matce jeho
naplnila duši rajskou milostí,
k prosbě její mocné v srdci lidu všeho
pokoj svatý plynul s nebes výsostí.
4. **Kredo.**
Apoštolův našich odkaz víry drahý
národ celý chová v duši oddané,
kříž tvůj, Kriste, září nad našimi prahy,

Slovan víře otců věrným zůstane.
 Matko Boží svatá, silná věži víry,
 k tobě duch náš vzlétá k nebes výšinám:
 »Věřím!« plesá slavně ve kraj vlasti širý,
 zpěvem víry jása zbožných duší chrám.

5. Obětování.

Za dědictví otců na Hostýnské hoře
 obětoval život vděčný Moravan,
 neleklo jej vojů nepřátelských moře,
 hradbou jeho pevnou nebeský byl Pán.
 Máti Boží milá v ochranu jej vzala,
 v boji při něm stála, aby neklesal,
 bleskem moci Boží Hora svatá vzplála,
 k nebi vítězný zpěv díky zaplesal.

6. Sanctus.

Svatý, svatý, svatý, Bože třikrát svatý,
 podnožím tvým země, trůnem říše hvězd,
 tebe duch náš chválí, bázní svatou jatý,
 tobě tvorstvo všechno vzdává věčnou čest.
 Máti naše svatá, která divy tvoří,
 před tvým trůnem sklání jasnou svoji líc,
 v sboru nebešťanů slávě tvé se koří,
 svatý, svatý, svatý tobě zpívajíc.

7. Po pozdvíhování.

S kněžnou cherubínů klaníme se nyní
 tobě, Jezu Kriste, Bože vtělený,
 sestoupil jsi na svět s nebes zlatých síní,
 zemi chudou měníš v chrám svůj vznešený.
 Ó, jak srdce plesá tobě, Bože živý,
 odleskem tvé slávy září šťastná zem,
 vítej, Spasiteli, králi milostivý,
 kéž i srdce naše tvým je domovem!

8. Agnus.

Beránku náš tichý, Spáso světa všeho,
 smiluj se, ach smiluj, odpusť lidu hřích,
 pro krev boku svého, pro nás zraněného,
 nezamítej srdcí vpravdě kajících!
 Slyšels na Hostýně otců našich hlasy,
 slunko míru svítlo vlasti soužené,
 sešli nám též pokoj, Dárce věčné spáasy,
 na přímlovu naší Matky milené!

9. Přijímání.

Přijď, o Jesu Kriste, v touze srdce čeká,
 jako přede věky svatý Nazaret,
 ale v bázní zbožné lidský duch se leká
 přijímati tebe, čistý ráje květ.
 Tys jen hodna byla, Matko Páně čistá,
 aby v tobě stánek zvolil Boží Syn;
 vypros nám i milost u Ježíše Krista,
 nechať s duší sejme tíhu mnohých vin!

10. Závěr.

Po věky jsi žehnal Bože, svému lidu,
jenž své prosby nesl k Matce milosti,
odvracel jsi od nás časy zlé a bídu,
zemi naši plnils darů hojností.
Před tvou velebností poklekáme, Pane,
uděl požehnání s nebes výšiny,
pro lásku své Matky, nad vše milované,
spásou naší buď a stráží otčiny.

Vlad. Hornov.

Poznámka. Noty k písni této máme též, do pozdvihování jednu melodii a po pozdvihování druhou, ale v rozměrech našeho časopisu nebylo možno jich umístit. Dáme je vytisknout zvlášť. Povolení k tomu máme od nej. Ordinariátu v Olomouci ze dne 6. února 1922 č. 5376. Redakce.

M. Hedvika Vávrová.

Přednáška důstoj. P. Matouše

Crawley-Boewly, apoštola zasvěcení rodin B. S. P. v „Regina Coeli“
ve Vughtě v Holandsku.

Před chvílí jste se prohlásili za »dítky misionářů«. Pravili jste, jak toužíte sdíleti práci a námahu »rozsévačů dobrého slova«. To mi připomíná rozkošnou myšlenku, provedenou v jistém francouzském pensionátu. Za všechny malé oběti a skutky ctností, které tam děvčátka obětovala Pánu Ježíši jako přípravu na první sv. přijímání, dostávala zrnka pšeničná, z nichž připraveny potom sv. Hostie; tím způsobem si dítky ty takoruka samy připravily »svého Ježíška« pro den prvního sv. přijímání, neboť zrnka ta, jež dívky vkládaly do hezkého malého sáčku, byla potom semleta a z mouky jejich připraveny Hostie, které pak posvěceny v den prvního sv. přijímání.

I vy, mé **drahé** »dětí«, budete zrněčky, z nichž připraveny budou »hostie« živé pro země daleké, na př. Čínu, neboť modlitbou a obětmi budete s horlivostí **pracovati** na získání duší nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.

Velkou naší povinností jest milovati a pracovati za tím účelem, aby byla milována Láska, jež není milována...

Již před třemi sty lety žádal Pán Ježíš na sv. Markétě Marii, aby se Mu rodiny zasvětily, a aby On v nich panoval!

Suďte sami, zda by mohli, kdyby dílo Srdce Ježíšova bylo mým »vynálezem«, mrtví vstávají z hrobu? Jeť na světě zlo, mnohem horší a těžší než veškeré zlo tělesné — a přece mnozí, tímto strašným zlem stížení »vstávají z mrtvých«! Hned vám to dokáží.

Hleďte jen: mluví tolik lidí učených, skvělé jsou jejich přednášky — a přece »kamení« zůstává kamením; ale když Ježíš promluví slovo jediné, tu se zatvřelá srdce rozplývají láskou. Ano, toť důkaz, že dílo, jež hlásám, jest dílem Ježíšovým; já jsem pouze »czvěnou« božského hlasu z Paray-le-Monialu, nepatrný »cestující« Srdce Ježíšova. Ježíš sám činí divy, působí obrácení! Dílo toto jest »mannou«, která chutná všem, uspokojujíc všechny jejich potřeby, velké i malé. A čeho potřebujeme více, nežli lásky milého Boha? . . .

Rekl jsem, že budu vypravovati o »vzkříšení«, jež způsobilo Srdce Ježíšovo. — Ovšem, že se zde míní vzkříšení duše.

Bylo to v křesťanské rodině, kde se připravovali právě ke slavnosti intronisační. »Ach«, vzdychá otec, »jak jest to přece jen smutné! Tak bychom dnes mohli být šťastni, v tento tak krásný den, kdy Srdce Páně stane se Králem naší rodiny, kdyby jenom syn

marnotratný se vrátil do domu otcovského! Ach, důstojný Otče, není mezi námi mého nejstaršího syna! Jak je to bolestné...» »Mějte jen důvěru, pane«, odpověděl jsem, »a obětujte dnešní intronisaci Srdci Páně za duši synovu! Když stane se Ježíš Králem vaší rodiny, bude v ní panovati cele, bez výhrady. Uvidíte!«

Celá rodina se modlí, pláče a potom měsíčně obnovuje své zasvěcení. Tak minou tři léta. Tu jednoho dne otec opět přichází ke mně. »Ach, Otče«, praví, »jak jsem nešťasten! Můj syn umírá v bídné podkrovní světničce. Když jsem se o tom dozvěděl, spěchal jsem k němu, vždyť je přece mým synem, byť se zachoval tak nehodně, způsobiv nám tolik žalu a hanby! Našel jsem ho ležícího na podlaze; v horečce blouznil a rouhal se. Dal jsem ho převézt k nám; tak vrací se ztracený syn pod střechu otcovskou, ale v jakém stavu?... Ach, Otče, pomozte nám zachrániti jeho duši!«

»Upokojte se pane!«, díím mu. »Rodina vaše je rodinou Srdce Ježíšova!« Chcete-li, přijdu k vám dnes po 4. hodině.«

A šel jsem tam. Již na chodbě slyším výkřiky nešťastníkovy. Celá rodina se modlí. »Důvěřujte«, pravím jim, »nepochybuje ani dost málo o Srdci Páně! Ať shromáždí se nyní celý dům, přátelé i lékaři!« (Všichni byli katolíky.)

Když se tak stalo, obnoveno zasvěcení s dojemnou vroucností. »A co nyní, Otče?«, ptají se domácí. »Půjdu k nemocnému!« — »To nic nepomůže, Otče! Ano, lékaři dokonce řekli, že je to nebezpečné. Nepoznal ani otce — a nad to v horečce zuří, že dva silní muži ho sotva na lůžku udrží...« »Pojďte se mnou«, řekl jsem k otci nemocného, »učiníme to málo, seč síly naše stačí — a Ježíš učiní zbytek.«

Když vcházíme, nemocný sebou hází, neb lomcuje jím prudká horečka. I přistoupil jsem bližší se slovy: »Milý příteli, přicházím ve jménu Srdce Ježíšova, Krále tohoto domu, jenž se stal Jeho Bethanií.« Nemocný spouští při těch slovech pozdvižené dosud ruce na pokrývku — a horečka okamžitě ustává.

Běru ho za ruku. — »Otče«, praví mi, »vy jste mne připravoval k prvnímu sv. přijímání... Ach, tatínku«, volá zahlédnuv otce, »tys také zde? Odpusť mi!...« a otce objímá. »Kde je maminka a kde sestry? — Ale, vždyť jsem doma, teprv nyní to poznávám. Ach, tolik zármutku jsem jim způsobil, musím je prositi za odpuštění!«

Po prvním výlevu citů obrací se opět ke mně, řka: »A nyní prosím, Otče, vás, abyste mi dal odpuštění ve jménu Božím. Chcete mne vyzpovídati?«

Můžete si představit, s jakou ochotou vyhověl jsem jeho přání! A jak dojemné bylo to jeho obrácení! Ó, v pravdě, byla to táž tklivá horlivost, s kterou před lety přistoupil k prvnímu sv. přijímání! — Jak vroucí bylo poslední jeho přijímání a jak klidná jeho smrt!

To, co se stalo v této rodině, může se státi i u vás; nepochybuje!

A nyní slyšte o jiném případě!

Jistý farář dobyl mocným útokem celou svou osadu nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Získal Mu jednu rodinu po druhé — a byl z toho všecek šťasten. Intronisace konala se všude slavně a skvěle. Za zpěvu nábožných písní chodili jsme v slavnostním průvodu od jednoho obydlí k druhému — a téměř celá ves nás doprovázela.

Za týden na to přichází do vsi redaktor jistého časopisu sektářského. Časopis ten dán byl biskupem na index a redaktor jeho z církve vyobcován. Nyní přichází na radu lékařů do vesničky na zotavenou.

Byla neděle. Pan farář připravil na tenden hromadné slavnostní zasvěcení všech rodin, jež mělo býti jakýmsi potvrzením a zpečetěním jednotlivých předcházejících zasvěcení Srdci Ježíšovu. I prosil mne, abych vystoupil na kazatelnu a vysvětlil věřícím celý význam slavnosti. Sám pak vroucně se modlil, prose Pána Ježíše, aby mu ráčil dáti obrácení rodiny redaktorovy, jestliže se Mu zalíbil hold, vzdaný Mu jako Králi tím prostičkým venkovským lidem. Po slavnosti jsme se spolu uhlavili, že učiníme nově přichozím návštěvu na uvítanou. Zazvoníme tedy u dveří. Paní chtěla právě vyjít, i otevírá nám. Zdá se trochu překvapena. »Čeho si přejí pánové?«, táže se, a mezitím, co jí vysvětlujeme příčinu návštěvy, nemocný redaktor sedě nedaleko na pohovce a

slyše cizí hlasy, volá: »Kdo je tu?« — »Dva páni, kteří tě chtějí viděti«, odpovídá paní »Nechť vejdu!«, kyne nemocný. I vcházíme. Dovedete si snad představití překvapení v jeho tváři. »Dověděli jsme se o Vašem příchodu do naší osady«, začíná pan farář, »i považujeme za povinnost zdvořilosti, abychom se zeptali po Vašem zdraví.« — »Ach, jste velmi laskavi«, dí nemocný. »Prosím«, pokračuje paní farář, »zde si Vám dovoluji představití pana Račte se však sám zeptati po jeho jménu, neb jest to jméno cizí — a já bych to jen popletl.« — »Ach, pán není zdejší?« — »Odpusťte, pane«, odpovídám, »moje jméno jest anglické, neboť otec můj byl Angličanem kterého Srdce Páně obrátilo.« — »Obrátilo? Obrátilo . . . Co tím chcete říci? Prosím, pánové, račte si sednouti!« Když jsme se posadili, pokračují: »Ano, pane, otec můj jednoho dne jasně poznal a zamiloval si něco, o čem před tím neměl ani tušení. I stal se horlivým katolíkem.« — »To je opravdu něco zvláštního. Jak se to jen stalo?« — »Ach, bylo to veliké milosrdenství Srdce Páně«, řekl jsem a stručně jsem věc nastínil. Nemocného to vše velmi zajímalo; když jsme chtěli asi za čtvrt hodiny odejít, zdržoval nás. »Prosím, zůstaňte«, tak usiloval, »Vaše osobnost i Váš hovor mají do sebe něco zvláštního, něco, co mne velmi zajímá. Zůstaňte tedy ještě, možno-li!« Za čtvrt hodiny nové prosby, nové usilování. — Zůstali jsme tam celou hodinu. Obrácení ovšem ještě nenastalo, neb byla to pouze návštěva ze zdvořilosti, ale když jsme odcházeli, projevil nemocný přání, abychom zase přišli, že ho to bude těšiti. Poněvadž jsem nebydlel v oné vesnici, opustil jsem faru, zůstaviv pana faráře plného dobré naděje. Asi za deset dní telefonuje mi farář z Valparaísa: »Našemu nemocnému se přitížilo; musíme předejít lékaře! Slyšel jsem, že jsou k němu povoláni čtyři, a pokud vím, jsou to samí zednáři . . .«

Ihned jsem spěchal do vesničky. Napřed jdeme do kostela, on jako farář, já jako kněz; tam obnovujeme slib, že chceme býti apoštoly Srdce Ježíšova. Potom zamíříme přímo k nemocnému. Tentokrát byl přístup k němu velmi obtížný. Litováno snad předešlého vlídného přijetí? Možná, již ani nevím, ale zkrátka, stálo nás to trochu námahy, než jsme se dostali k jeho lůžku.

Když jsem se předtím ptal cestou pana faráře, co a jak zamýšlí nemocnému říci, odpověděl mi: »Zcela prostě mu navrhnu, aby se vyzpovídal, a potom Vás zůstavím s ním samotného.« — Ale stalo se trochu jinak. Nemocný ležel na lůžku; při našem příchodu se posadil, avšak tahy jeho obličeje prozrazovaly, že stav jeho se skutečně zhoršil. Pan farář se zatím vzdálil a já přiblíživ s k nemocnému a vzav jej za ruku, dí: »Pane, je mi líto, že je Vám hůř. Jistě trpíte mnoho . . .« »Ach, ano, jsem velmi nemocen«, zněla odpověď. »Ano, pane, ale když jsem řekl, že trpíte mnoho, mínil jsem, že trpíte víc než myslíte.« — »Jak to?« — »Chtěl jsem říci že cítíte — a to nejen v prsou — ale vůbec velikou úzkost.« — »Ano, ano«, přisvědčil nemocný, »velikou úzkost!« — »Pane«, pravím mu, »příčinou toho jest prázdnota, velká prázdnota.« — »Co tím chcete říci, Otče? Mluvíte dnes tak tajemně!« — »Chci říci, že prázdnota je způsobena nepřítomností Božské lásky . . . Nemáte svého nebe zde na zemi, to jest samého Ježíše Krista. On Vám schází . . .« Oči nemocného zablýskly hněvem: »Pane, Vy nevíte, s kým mluvíte!« — »Ale, odpusťte . . .« »Jistě nevíte, že téhož dne, kdy časopis můj dán byl na index, dal jsem vytisknouti na posměch podobiznu biskupovu v prvním sloupci listu v červených barvách.« — »Vím to.« — »A nevíte, že jsem z církve vyobcován?« — »I to vím.« — »A že Ježíše Krista, o Němž mi mluvíte, urážel jsem s úplným vědomím . . . Na stole, kde jsem psal články pro svůj časopis, ležel stále kříž a katechismus, jimž jsem se ustavičně rouhal!« — »Ano, pane, vím o tom všem. Též Ježíš Kristus, vševědoucí Bůh, o tom ví — a i když Ho nenávidíte, miluje Vás! On mne posílá k Vám, neb Vás miluje! Čeká na jediné Vaše slovo, aby Vás přijal do rány lásky Svého nejsv. Srdce . . .« »Jak je to krásné, co mi zde pravíte! Prosím, mluďte dále!« — »Nuže, vše, co jsem řekl, je pravdou, a proto nenechte Ježíše déle čekat, ale povězte Mu to slůvko lásky! Jeho Srdce mne posílá, abych to slůvko uslyšel . . . Všecka Vaše provinění ponoří do oceánu Svého milosrdenství. Potom budete se moci těšiti, že s Ním jednou věčně budete v krásném nebi jako dobrý lotr na kříži, jako Maria Magdalena, jako sv. Pavel.« Nemocný

s pokorou mi libá ruce. »Co mám činiti, Otče? Chci Ho milovati!« — »Vyzpovídati se, synu můj!« odpovídám. »Ano, Otče, ale pomozte mi, prosím Vás!«

I zpovídá se obdivuhodně, pláče lítostí, ale potom i radostí. »Otče, jak jsem šťasten!«, praví s pohnutím.

Ve stolku u lůžka měl zvoneček; i vyndává jej a zvoní. Jeho choť přichvátá. »Pojď, drahá duše«, volá na ni nemocný, »jsem nyní nejšťastnějším člověkem na světě; vyzpovídal jsem se! Učiň jako já! Slib mi, že budeš horlivou katoličkou!«

Ale ubohá paní nebyla ani pokřtěna... Za chvíli zavolány i děti. »Na kolena, drahé dítky!«, volá otec, Slibte mi, že budete milovati Ježíše Krista!« Nato je žádá za odpuštění, že jim tak dlouho dával špatný příklad a mluví k nim dojemně o Pánu Ježíši. Představte si všeobecné pohnutí!

Paní se všemi pěti dítkami svěřeny jsou péči pana faráře, aby je připravil ke křtu sv. a já mezitím připravuji nemocného na sv. přijímání. S dojemnou vroucností učinil odvolání před celou rodinou a pozvanými přáteli. Ale nemaje na tom dosti, prosil ještě: »Otče, dovoďte, abych nyní zazpíval se svými dětmi píseň lásky a vítězství!« A zpíval píseň, jejíž slova sám byl složil a děti své učil. Potom ještě zasvětil celou rodinu Králi lásky, který si vydobyl duši jeho přes všechno dlouhé vzpírání.

Po šeti měsících života lásky příkladně zemřel. Dnes jest dům jeho dle vlastního jeho přání »střediskem lásky«.

P. Fr. Žák T. J.

Z litanie loreťánské.

Matko neposkrvněná.

Já nepřítelství kladu mezi tebe
a jednu z žen, jež potře hlavu tvou,
kdys řekl Bůh. Pak zavřelo se nebe
a lidstvo čekalo na spásu svou.

Jsi všecka krásná, přítelkyně moje,
jsi všecka bez poskrvny, prorok děl.
To, Maria, on viděl rysy tvoje
a rozkoší se z tebe pozachvěl.

Tys přišla jak, šik vojska spořádaný,
šat majíc slunečný hvězd svatozář,
had zasténa, neb bez poskrvny Panny
se na pozemsku objevila tvář.

P. Konrád M. Kubeš T. J.:

Rok mariánský.

Červen.

Matka ustavičné pomoci.

Milostný obraz Matky ustavičné pomoci, radost a chlouba kongregace nejsv. Vykupitele, má ve věnci mariánského roku vyhrazený červen, protože toho měsíce slaví se svátek Matky ustav. pom.¹⁾ Tento obraz jest bez odporu nejrozšířenější ze všech milostných obrazů bl. Panny (kromě P. M. Lurdské, ač-li můžeme Lurdskou sochu nazývat milostnou), tak oblíbený a tak známý, že jen obraz Pražského Jezulátka s ním může v tomto ohledu závodit.²⁾ Proč jest obraz Matky ustav. pom. tak oblíbený? První dů-

¹⁾ Dříve byl tento svátek slaven v neděli před sv. Janem Křtitelem, po reformě círk. officia, pokud vím, 27. června.

²⁾ Pražské Jezulátko se těší v cizině větší úctě než u nás a než v samé Praze. V Itálii, ve Francii, v Belgii, ano i za mořem, v Brasílii i v Číně, všude najdeš obraz našeho milého Jezulátka. Zvláště dítky by měly být naváděny k jeho úctě a modlívati se překrásnou modlitbu k němu, složenou od horlivého jeho ctitele, P. Cyrilla, od Matky Boží.

vod jest ovšem Boží požehnání, které provázelo myšlenku a spočívalo na díle těžce zkoušeného jeho původce; druhý důvod udává výrok sv. Bernarda³⁾, že totiž ze všech předností, které zdobí nejčistší Pannu, nám ubohým její milosrdenství nejvíce se zamlouvá (sapit, t. j. chutná), protože ho ve svých bídách nejvíce potřebujeme a nejčastěji se dovoláváme.

Matka ustavičné pomoci — tento čestný název naší nebeské Orodovnice vyjadřuje víc než mnoho slov by vyjádřit mohlo. Ustavičné pomoci — tedy ustavičně nápomocna nám, strádajícím, slabým, pomoci potřebujícím, nápomocna ve všech potřebách duše i těla. Matka ust. pom. — chápeš, jakou důvěru vlévá do srdce toto slovo jediné? Ustavičně, tedy kdykoli a kdekoli, za všech okolností, můžeme být jisti její pomoci a její ochranou, její srdce a její náruč nám vždy otevřená. Velikost té milosti dovede pochopit ubohý člověk zmítaný na moři tohoto života, a proto volá se sv. Anselmem: »Jak se ti odvděčit můžeme, Pane, za to, že jsi nám Marii dal, aby svým milosrdenstvím na pomoc spěla nám ubohým?⁴⁾

Viš jistě velmi dobře, kterou píseň poutníci na sv. Hostýně tak rádi zpívají. Kdykoli jsem na sv. Hostýn zavítal, stále a stále se rozléhala ve svatyni milostné Panny lahodná melodie překrásné písně k Matce ustav. pom., a tu píseň nechám dnes mluvit místo sebe. Vezmi ji do ruky, milý ctiteli svatohostýnské Královny, projdi ji se mnou a všimni si, jak důmyslně jest sestavena, jak hluboká a tklivá zároveň.

Když ruce k prosbě spínáme, jest třeba skálopevné důvěry. K důvěře v pomoc nebeské Přímělkyně vybízí proto velmi vhodně 1. strofa; obrací se ke sklíčené duši a hledí ji vzpřímit vzpomínkou na Marii. »Vzhůru, srdce, k nebesům teď zaleť, tam kde trůní Matka tvá; ne k zemi hledět, ne se oddávat malomyslnosti, vždyť máš na nebesích mocnou Pomocnici....« Další slova jsou narážkou na známou modlitbu: »Pomni, ó nejmilostivější Panno Maria, že nebylo od věků slýcháno, že bys byla koho opustila, kdo se pod tvou ochranu utíkal, Tebe za pomoc vzýval, za přímělu Tvou prosil...«)

Duše takto k důvěře povzbuzená obrací se pak sama k nebeské Orodovnici. Než jí však prosby své předkládá, připomíná jí přesvatou chvíli, kdy stála na Golgotě vedle kříže. Na oltáři sv. kříže byla vykonána krvavá oběť Nového Zákona; obětní Beránek, kterého ona, ovečka neposkvrněná (jak ji sv. Epifanius nazývá) zrodila světu, obětoval se tam za nás nebeskému Otcí, a tam, s oltáře kříže, odevzdal nás její mateřské ochraně. Poslední jeho starost, než skončil, platila jeho přesvaté Rodičce a nám. Neposkvrněná Panna jest tedy naší **matkou**, a to jest důvod a síla naší naděje, to jest pohnutkou, že se k ní ve všech svých potřebách obracíme s neoblomnou, naprostou dětinnou důvěrou. Tuto poslední vůli jejího Syna⁶⁾ připomínáme jí s prosbou, aby ji vždy plnila, nám (byť i nehodným) vždy Matkou a Pomocnicí zůstala, a jako Matka teď slyšela důvěrné prosby svých dětí (2. strofa).

Čeho pak se týká naše první prosba? Nikoli nás, nýbrž těch, kteří jsou ještě ubožejší než my, těch nejubožejších — totiž **hříšníků**, kteří ve hříchu žijí a umírají, kteří jdou neodvratné zkáze vstříc. I pro ně byla na kříži před jejíma očima vycezena nejdražší krev, Beránka Božího, i pro ně Pán trpěl a umřel — a to vše má být nadarmo? Toto pomyšlení naplňovalo žalostí božské Srdce Páně za jeho pozemského života (cf. Lc. 19. 42), bylo bolestné pro srdce její, jest bolestné pro každé srdce Krista milující. »Modlete se za obrácení hříšníků« vyzvala věřící sama sv. Panna v Lurdech, a jest jisto, že hříšníkům nejochotněji na pomoc spěje ta, kterou vzýváme jako Útočiště hříšníků. Prosíme ji tedy, aby těm zbloudilým a kleslým, kteří přece též jsou jejími dětmi, třeba že nezdárnými, vyprosila milost obrácení, abychom se konečně i s nimi na jejím srdci jako děti jedné matky shledali (3. strofa).

³⁾ Sv. Bernard tam ovšem nemluví o našem milostném obraze, což snad netřeba podotýkat.

⁴⁾ Citováno volně.

⁵⁾ Sv. Bernard tuto modlitbu nesložil, ale jistě psána jest v jeho duchu a jeho slohem.

⁶⁾ Tak nazývají sv. Otcové slova Krista Pána, která s kříže promluvil k své přesvaté Matce.

Pak následuje řada proseb, které se týkají nás. Nejsme si sice vědomi těžkého hříchu, ale jsme tím ospravedlněni? »Kdo se domnívá, že stojí, hleď, abys nepadl« (1 Kor. 10. 12). Naši nepřátelé — tělo, svět, ďábel — nespí nikdy, svádějí nás neustále, a slabý člověk tak snadno podlehne pokušení; za ochranu před opětovným pádem do hříchu a za pomoc v **pokušení** prosíme svou nebeskou Matku ve 4. strofě.

Ale kromě hříchu a pokušení jsou ještě jiná zla, totiž **utrpení** všeho druhu, duše i těla, pod kterými sténá naše slabá přirozenost. Utrpení jest nutné, abychom v něm byli zkoušeni a třibeni jako zlato v ohni — ale kdo dodá síly naší slabosti, která tak snadno klesá pod břemenem utrpení? Vzpomínka na nebe, kde setře Bůh všelikou slzu z očí našich, kde nebude ani pláče ani bolesti, jak nás ujišťuje naše sv. víra (Zjevení sv. Jana 21. 4). Když v takové chvíli se nás malomyslnost zmocní, pak Ty, Královno naše, »k nebesům náš obrať zrak«, připomeň nám, že jsme vyhnanci do vlasti k Tobě putující; ta myšlenka zaplaší od nás všecken žal, naplní nadšením a odhodlaností naši duši, že odevzdaně a mužně, bez reptání a bez zoufání poneseš za Kristem každý kříž (5. strof.)

Šestá strofa obsahuje prosbu za křesťanské **rodiny**, aby v nich vládl pravý pokoj. aby do nich neměl přístupu hřích, aby vzájemná láska činila snažším každé soužení a »v růže obracela bolné trny«, kterými poseta naše cesta k nebi. V sedmé strofě pamtujeme na poslední, rozhodný boj — na **hodinu smrti**, a jako na konci modlitby »Zdrávas Maria« prosíme svou Matku nebeskou za zvláštní pomoc v té chvíli, která na vždy rozhodne o celé naší věčnosti. Prosili jsme za pomoc a ochranu v životěездеjším, tím více budeme jí potřebovat ve vážné a těžké chvíli poslední.

Doufáme, že s pomocí své Ochrádkyně všemocné i tento poslední boj dokonáme vítězně — duše překročí práh věčnosti, zakoušela za svého života ve všech okolnostech a potřebách jak časných tak věčných mocné ochrany nebeské Královny, co více? Jest snad ještě nějaké místo, kde Matka ustavičné pomoci může přispívat svým ctitelům? Ano — Její mocná ochrana sahá až za hrob; ještě v **plamenech očišcových** může být nápomocna těm, kteří ji za živa milovali — ani ty kraje bolesti nejsou prosty blahého vlivu jejího milosrdenství, a na to vzpomíná překrásně 8. strofa. V této strofě dojem celé písně vrcholí. Jen dvě jsou místa, kde Matka pomocná nevykonává úřad erodovnice: místo vyvolených v nebesích, kteří její přímlyvy nepotřebují, a pak místo těch, kteří naděje již nemají — všichni ostatní však jsou oblažováni jejím milosrdenstvím jako země osvécována slunkem, a není nikoho, kdo by se před účinky jejího vlivu mohl skrýt (sv. Bernard): v životě i ve smrti, ano i po smrti, v potřebách duše i těla, časných i věčných, hříšníci i spravedliví, jednotlivci i celé rodiny, všichni zakoušejí na sobě, že ona právem jest zvána Matkou ustavičné pomoci.

Lahyrtš.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Preface a Sanctus.

K odpovědi lidu připojuje kněz chvalozpěv, který při zpívané mši sv. pje velebnou melodii máje ruce rozpiaté. Za starých dob i lid měl při tom ruce vzhůru rozpiaté. Chvalozpěv tento končí se zpěvem Sanctus.

Hlavní obsah jeho jest tento: Nejprve připomíná se povinnost a užitek díkůčinění (dignum et justum . . .). O zvláštních pak svátcích přidávají se ještě jiné pohnutky. Proto máme více prefací, dohromady 13.¹⁾ Ve východních liturgiích jest však vždy táž preface, ale delší nežli je v římské liturgii. Po té ukazuje se tu cesta, kudy se má bráti díkůčinění, totiž skrze Krista Pána, a vybízí, abychom se spojili s anděly, kteří stále

¹⁾ V sakramentáři Lvově byla pro každý svátek jiná preface, takže jich bylo 267, v sakramentáři Gelasiově byly redukovány na 54, v Řehořském sakramentáři už bylo jich jen 10, později přidána Mariánská za Urbana II. (1095), papež Benedikt XV. přidal (1909) o sv. Josefu a o dušičkách.

Pána velebí a připravili se již na příchod toho, skrze něž a v němž jedině díkůčinění můžeme konati. Naše díkůčinění není jen ve slovech totiž, ale skutečným obnovením Kristova díkůčinění a proto jako tehdy, kdy se ubíral Spasitel do Jerusalema k oběti smírné, byl pozdravován slovy »Požehnaný . . .«, i my těmi slovy uzavíráme tento chvalozpěv a vítáme Pána našeho v nejsv. Svátosti, pravou to Eucharistii.

Preface obecná zní takto:

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus:

Per Christum, Dominum nostrum.

Per quem majestatem tuam laudant angeli, adorant Dominationes, tremunt potestates; Caeli caelorumque virtutes ac beata Seraphim socia exultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces, ut admitti jubeas, deprecamur, supplicii confessione dicentes:

V pravdě hodno a spravedливо jest, slušno a spasitelno, abychom tobě vždy a všude díky vzdávali: Hospodine svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože:

Skrze Krista, Pána našeho.

Skrze něž velebnost tvou chválí andělé, klanějí se jí Panstva, s třesením koří se Mocnosti; Nebesa a nebeské síly i blažení Serafové společným plesáním tě velebí. S nimiž i našim hlasům, abys dopřál přistupu, prosíme s pokornou úctou volající:

Začátek jest ve všech prefacích stejný. Uvádějí se v něm 4 důvody, proč máme Bohu děkovati. Papež Innocenc III. vysvětluje to takto: V pravdě hodno, protože jsi nás pouhou vůlí učinil, spravedливо, protože jsi pouhým milosrdenstvím nás vykoupil, slušno, protože úplně zadarmo nás ospravedlňuješ, spasitelno, protože na věky nás oslavuješ.«

1. Jest hodno, abychom díky činili Bohu a sice jak vzhledem k Bohu, tak i vzhledem k nám. Vzhledem k Bohu, ježto Bůh jest pramenem všeho dobra, náš Stvořitel. Když pak díky mu vzdáváme, uznáváme toto a poskytujeme tedy Bohu to, co žádá jeho hodnost. Avšak hodno jest to i vzhledem k nám, neboť býti vděčným ukazuje pokorné smýšlení, dětinnou zbožnost a šlechetnost, jako naopak nevděčnost prozrazuje duši nízkou. Svatí byli nejvděčnější Bohu. Sv. Jan Zlatoústý měl za životní heslo: »Bůh buď veleben za vše!« Nepřátelé ho pomluvili, byl nespravedlivě odveden do vyhnanství a přece modlil se: »Bůh buď veleben za vše!« I ve vyhnanství, v hladu a nemoci i v poslední hodině totéž opakoval.

2. Jest to spravedливо. Kdo jest spravedliv, odmění se dobrým za dobrodiní. Tuto vděčnost považuje jako nějaký dluh, který má za dobrodiní zaplatiti. Než tolik jsme dlužni Bohu, že nikdy nezaplatíme. On nás z čisté lásky stvořil a nepotřeboval nás a z milosrdenství svého nás vykoupil. Jediné možné zaplacení dluhu našeho jest vděčnost. A proto také Bůh žádá, abychom mu byli vděčními. »Ve všem díky číňte, neboť jest to vůle Boží v Kristu Ježíši o vás všech.« (I Thes. 5, 18.) »Děkující vždycky za všechno ve jménu Pána našeho Ježíše Krista Bohu a Otci.« (Ef. 5, 20.)

2. Jest to dále slušno. Někdy zákon nepřikazuje a přece něco i obtížnějšího učiníme, ježto žádá to slušnost. Pcrovnáme-li se s Bohem, jeví se vděčnost jako úkon slušnosti, jež více poskytuje, nežli bychom dle spravedlnosti přísně byli zavázáni. Dobrodiní Boží jsou nesmírná. Kdybychom si více připomínali dobrodiní Boží, musili bychom též býti více vděčními. Nebo co jest slušnější, než-li Bohu, jenž darů našich nepotřebuje, aspoň vděčnou láskou spláceti neskonalejší jeho lásku a milosrdenství k nám? Cit slušnosti pobádal svatý k vděčnosti a činili si stále výčitky, že nejsou dosti vděčními. Sv. Jan Berchmans 24. srpna 1620 napsal si do zápisníku: »Shledávám, že jsem nejnevděčnější k Bohu a k lidem.«²⁾

4. Jest to spasitelno, t. j. pomáhá to k blahu jak pozemskému, tak i věčnému, ježto tím duše se obohacuje hojnými milostmi. Vděčnost jest nejlepším prostředkem, kterým si od Boha vyzískáme dar setrvání v dobrém, pojištění věčné spásy. Svatí otcové nazývají vděčnost semenem nových darů, klíčem ke klenotnici milostí Božích, ku studnici nevyčerpatelné dobroty a štědrosti Nejvyššího. Tomáš Kemp. (II. 10, 2.) dobře dí: »Proto nemohou dary milostí v nás volně se vlévati, poněvadž býváme nevděční k

²⁾ Tony Severin T. J., vydané zápisky r. 1921.

dárci jejich a neobracíme jich zpět k prvotnímu zdroji, z něhož vyšly. Kdo za milost náležitě vzdává díky, vždycky se mu jí též dostane, ale pyšnému se odejme, co se udílí pokornému . . . Buď tedy vděčen i za dar nejmenší, a budeš pak hoden obdržeti větší.«

Děkujeme tedy aspoň při prefaci Pánu Bohu za všechny dary a milosti, chraňme se nevděčnosti, jež vysušuje všechny prameny milosrdenství.

A dokládá se tu, že v ž d y a v š u d e máme Bohu děkovati. Ano i za to třeba děkovati, co svět nazývá neštěstím a utrpením. Jak krásně to dovedl Job řkouc: Jak se líbilo Hospodinu, tak se stalo, buď jménu Hospodinovu žehnáno (1, 21.). A manželce své řekl: »Dobré-li věci jsme brali z ruky Boží, proč bychom nechtěli přijmouti i zlých?« (2, 10.)

A komu dík ten patří? »**Hospodine svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože.**« Svatost Boží jest pramenem veškeré svatosti a srovnání se vůle naší s vůlí Boží, což připravuje nás k blaženosti věčné. Otec všemohoucí jest první Božská osoba, prazdroj a počátek všeho. Otec zplozuje Syna, z Otce i Syna Duch sv. vychází. Svět je stvořen od Otce skrze Syna v Duchu sv. Konečně děkujeme věčnému Bohu, jenž nikdy nezačal a nikdy nezůstane býti, jemuž po celou věčnost díky vydávají andělé a svatí.

Co v těchto třech vlastnostech Božích máme pohnutek, abychom děkovali a se žalmistou volali (117, 28, 29.):

Bůh můj jsi ty, i chci ti děkovati,
Bůh můj jsi ty, i chci tě vyvyšovat.
Chvalte Hospodina, neb je dobrý,
neboť je na věky milosrdenství jeho!

A kterou cestou mají se bráti naše díky? **Skrze Krista, Pána našeho.** Sv. Tomáš Aq. dí: »Naše díkůčinění musí touž cestou vystoupiti k Bohu, po které milosti Boží sestoupily, skrze Ježíše Krista.« Kdybychom ve svém jménu Bohu děkovali, tu by mezi námi a Bohem byla nekonečná propast, a dík náš nemohl by až k božské velebnosti dojíti. Avšak skrze Krista Pána jde rovnou cestou do nebe. »Jeden jest Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Ježíš Kristus« (1 Tím, 2, 5.).

Avšak nejen synové lidští, ale i blažení andělé musí skrze Krista dojiti k Bohu. Spasitel, jenž jest na pravici Otcově, jest i jako člověk hlavou sborů andělských. Jej učinil Otec hlavou celé církve, jak bojující, tak i vítězné, to jest svatých v nebi i andělů.

»**Skrze něž velebnost tvou chválí andělé.**« Přechází se k chvále. Začali jsme s díkůčiněním a ocitáme se u velebení Boha. Od díkůčinění jest jen jeden krok k velebení. Když díky činíme, uznáváme dobrodiní toho, komu díky činíme. Tu již vyžaduje se jen pohled na dobrodince samého, abychom vzbudili si lásku k němu a láska snaží se velebiti toho, koho milujeme. Proto z díků přecházíme k velebení a sice andělskému. Tedy Kristus jest prostředníkem všech: »V něm bylo stvořeno všecko na nebi i na zemi, viditelné i neviditelné; buď že to jsou trůnové, nebo panstva, nebo knížatstva nebo mocnosti, všecko je stvořeno skrze něho a pro něho.«³⁾ (V něm, jako skrze něho, jen že ještě to vyjadřuje, že v něm byly též edvěké ideje čili vzory, podle nichž bylo stvořeno vše, co Bůh chtěl stvořiti.) A k Filip. dí ap.: »Aby ve jménu Ježíše pokleklo veškeré koleno nebešťanů, pozemčanů i těch, kteří jsou v podsvětí.« A sv. Petr dí: Přišel do nebe, kde jsou mu poddáni andělé i mocnosti a síly.«⁴⁾ Dle výslovné nauky církevní jest určení andělů, aby Boha velebili a člověku byli nápomocní k věčné blaženosti. Ježto nemají těla, jest chvála jejich jen duchovní a pozůstává v tom, že vznešeným rozumem svým nahlíží do hlubin božství a jsou jako u vytržení pro obdiv a úžas nad vznešeností Boží a tak ohlašují velebnost Boží. Dále vůlí svou nevýslovně milují Boha a neznají vyššího štěstí nežli nasycovati se spojením s Bohem. Svatí otcové často vykládají, že místa po padlých andělech mají připadnout lidem. Z toho též lze uzavíratí na veliké množství andělů. Na rozličných místech písma sv. nalézají se rozmanitá pojme-

³⁾ Kolos. 1, 16.

⁴⁾ 1, 3, 22.

nování sborů andělských. Od čtvrtého století čítá se devatero kůrů andělských, totiž andělé, archandělé a síly; mocnosti, knížatstva a panství; trůnové, cherubové a serafové. Všechna tato jména nepřicházejí v každé prefaci, ale jen některá, ostatní zahrnují se pak některým všeobecným výrazem jako: mocnosti nebeské, nebo mocnosti andělské a podobné. Ve všech prefacích celkem připomíná se 8 kůrů andělských. V uvedené prefaci jsou jen 4 kůry jmenovány výslovně. Krásný jest pohled na oblohu za jasné noci, když září tajemně hvězdy. Ale tato preface odhaluje nám pohled na jásající sbory andělské, zářící kol trůnu Božího. Jak povznášející to myšlenka! A s těmito anděly máme se spojití k oslavě Boží. To způsobila Kristova oběť, že nebe a země v jedno jsou spojeny. »O Králi národů a očekávání jejich, kamene základní, kterýž činíš, že oboje jest jedním«⁵⁾, to jest jednou říší, jedním královstvím na konci světa bude nebe i země. Ale krásně poznamenává Dionys Kartusián, že když tito duchové, sloupové nebes se třesou před velebností Boží, s jakou péčí, bdělostí, s jakou posvátnou bázní máme teprve my státi před vznešeným Bohem a jemu obětovati. Protože tedy uznáváme nedostatečnost svou k chvále Boží, prosíme Boha za dovolení, abychom s nimi společně směli volati: Svatý, svatý . . . , kterýmžto chvalozpěvem zakončuje se preface.

5) Antif. adventní.

Dr. Karel Hubík.

Za † dp. Frant. Gogelou, ciitelem a pouťníkem Hostýnským.

Narodil se 13. září 1854, † 27. února 1922.

Narodil se v Podhradní Lhotě, ve stínu Hostýna; mládí ztrávil v Holešově, ve stínu Hostýna; po kaplanských létech na různých místech, zvláště v Místku, stal se na 9 let farářem v Rajnochovicích, opět ve stínu Hostýna, a konečně na 14 let farářem ve Střebčicích, které také leží v dosahu Hostýna.

Bylo to zvláštní, jak P. Bůh spojoval jeho životní dráhu s blízkostí posv. Hostýna, a nebožtík byl příliš hlubokým duchem a zbožností proniknutým člověkem, aby nebyl tuto spojitost postřehl a nebyl z ní důsledky vyvodil.

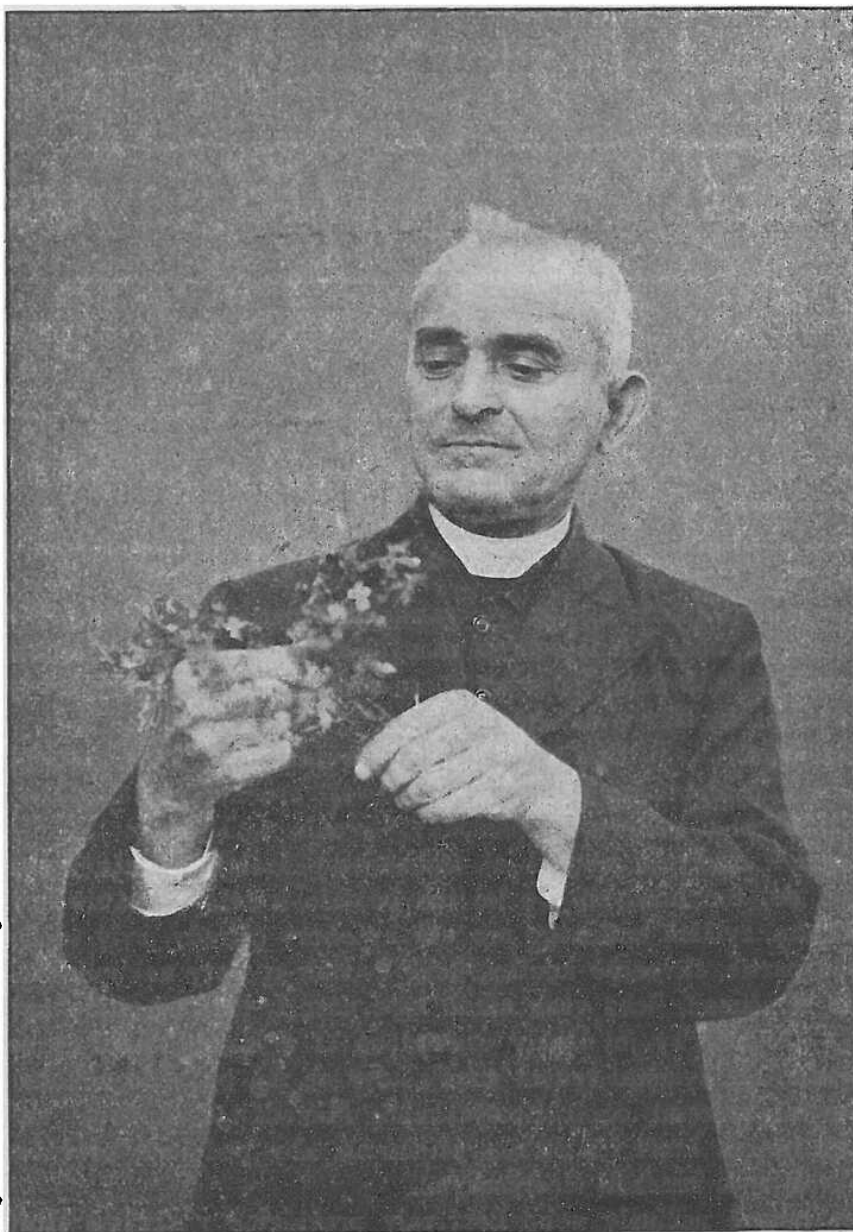
Ano, přilnul k Hostýnu, miloval jej, třebaš ne okázaleji a hlučněji než jiní, daleko vroucněji a čím dál tím horlivěji. Co jej tak poutalo k této posvátné hoře?

Pro nebožtíka, zvláště nadaného pro všechny obory přírody, byly to jistě krásy přírodní, nádherné partie, skvostné koutky, jichž P. Bůh spousty nakupil v okolí Hostýna, jichž lidé málo si všimají, jichž však nikdo lépe neznal, jimž se nikdo upřímněji neobdivoval než dp. Gogela. Ty jej lákaly samotného ať z Rajnochovic, ať ze Střebčic k častým návštěvám, ale zvláštní radost míval, když se mu podařilo někoho nového překvapiti netušenými krásami okolí Hostýnského. Mimoděk seskupoval se kolem něho vždy větší kruh přátel, kteří i z daleka přicházeli, aby pod jeho osvědčeným vůdcovstvím seznamovali se s krásami Hostýnskými.

Vycházky takové začínaly nebo končily pravidelně v chrámě Hostýnském. Bývaly to, třebaš pro nezvyklého namáhavé, přece jen vzácné vycházky. Zatím co ostatní bavili se všeob. pozorováním okolí, bystrá očka P. Gogely tékala po všech stránkách a hledala zvláštnosti květeny. Nic mu neušlo, nic mu nebylo obtížným ani na skálu se pustit za nějakým mechem, ani z vody vyloviti něco nezvyklého. Nedivno, že znal v okolí vše podrobněji než kdo jiný; věčná škoda jen, že tak málo zanechal důkazů těchto svých ojedinělých vědomostí.¹⁾

¹⁾ V Hlasech svatohost. Z květeny hostýnské roč. II. III. IV. V. VI. Hradý a hradiska z bližšího okolí Sv. Hostýna, roč. VIII. Z Hané do Švýcar; Roč. XI. XII. Dva obrázky z duchovní správy, roč. XVII.

Než P. Gogela nechodil na Hostýn jen v létě — i zima třeskutá a zasněžená ho tam často vídala. Co jej tam v tu dobu táhlo? Byli to vzácní obyvatelé, duchovní správcové sv. Hostýna. »V létě« — říkával — »mají návštěv do omrzení, ale v zimě jsem jim i já vzácný«. Když jsme kdysi kráčeli po kotářech Rajnochovských, vzpomínal těch krásných dob, kdy z Rajnochovic, když vše bylo pokryto vysokým sněhem a hezky mrzlo, on v papučkách lehce uháněl — sám nechodil nikdy pomalu — po kopcích a dolínách dobré tři hodiny na Hostýn, tři hodiny zpět, sám a sám, aby svou pobožnost vykonal a pak ve společnosti vel. pánů svými říznými, nevinnými žerty všechny rozebral. Ten zvyk podržel až do své smrti.

† P. František Gogela, arcib. kons. rada a farář ve Střebčicích.

Kromě toho bylo vidati P. Gogelu na Hostýně často zvláště poslední léta, když nával poutníků vzrůstal, před nedělí a svátkem. Nemohl arci opustiti své fary, ale aspoň na 2—3 hodiny přišel vypomoci ve zpovídání. Vůbec byly to po výtce duchovní pohnutky, které ho tolik táhly nahoru, láska a vděčnost k Matce Boží, která tamo divy tvoří. Jak už byl celý člověkem nitra, který měl v ošklivosti prázdnotu zevnějškovost, nešel nikdy na venek s city svého srdce, ale kdo jej pozorně sledoval, ten se pomalu přesvědčoval, kolik vzácných předností se pod touto nesdílností tají. I co do Hostýna

Když jedenkrát při botanisování na březích Rusavy pod trnitým keřem něco hledaje se poranil a zvláštní náhodou z toho otravu krve v pravé ruce dostal, zašel poprvé ve svém životě k lékaři. Ten poukázal na nebezpečí a možné komplikace a poručil obvyklé při tom věci a aby zůstal v pokoji. Dva dni to nebožtík vydržel doma, potom však nedbaje ničeho, pustil se na Hostýn a vrátil se pěšky, 3½ hod., domů — zdrav. Nedivno, že tím důvěra jeho k P. Marii se stupňovala.

Chodíval poslední dobu téměř každý týden na vrch, někdy i dvakrát i třikrát, a obě cesty pěšky i za půlden, byl-li sám. Když ho něco trápilo, šel na Hostýn, to byla jeho pravidelná úleva. Ani když zákeřná choroba úporně ssála jeho síly, poutí na Hostýn nezanedbal. A modlil se více než jindy. Minulé vánoce o sv. Janu doprovázeli jsme ho s Ruclavským panem farářem naposled na Hostýn. Už tehdy šel velice namahavě, ale ani slůvkem nenaříkal, ač nepochybuji, že on sám nejlépe si uvědomoval ten veliký rozdíl mezi nynějškem a dřívějškem. Tehdy, když my udýchaní pomalu jsme stoupali, on běžel vždy kus napřed, vše prohlédl a zase vracel se k nám jako mladistvý poslíček, nesnesl pomalé chůze — a nyní! A přece přes toto slábnutí pustil se ještě jednou po Vánocích na Hostýn sám a sám, aby se Matce Boží doporučil.

Když už se dal zaopatřiti a viděl, že lidská pomoc nemůže zlepšení docílit, projevil touhu po Hostýnské vodě. Jeho věrný přítel, p. farář z Rudslavic, hned se vypravil na Hostýn — bylo to 27. února — ale P. Gogela už se jí nedočkal. Zatím, co se ožen vracel, pozorovali domácí kolem 4. hodiny odpo., že asi nastává poslední okamžik. Rozžali hromičku, dali mu ji do rukou a modlili se všichni i on. Ležel vedle stola na zvláštním otomanku poblíž kamen — bylo mu stále velice zima — obrácený tvářil ku stěně, na níž nad jeho postelí visel obraz P. Marie Hostýnské. Modle se hlasitě, pohlížel často přes plamen hořící hromičky k obrazu P. Marie a tak klidně vydechl svou dobrou duši při pohledu na obraz té, kolem níž se soustředil celý jeho život.

Tak zemřel P. Gogela, člověk maličký postavou, veliký duchem, větší ještě opravdovou láskou k Matičce Hostýnské.

Maria Alfonsa:

První exercicie.

Také do jeho kaplanky draly se vlny časové. Šuměly vábně, jak nejlépe umí svět, vyprávěly o radostech, po nichž prahne každá mladá lidská duše, dokud není touhami po vyšších metách od nich odvrácena. Dva známí, mladí kněží dokonce stárnoucí bývalý jeho profesor, také kněz — všichni zrušili přísahy Kristu dané, dobrou Matku, církev katolickou odkopli jako hanebníci zlou. Víru, vztyčující vysoko nad hluboké oceány lidských srdcí prapor čistoty, pokory a odřikání odhodili jako obnošený kabát a oblékli si nový, moderní, nůžkami vlastenectví přistřižený, v dílně československé církve ušitý.

Slušel jim a není divu, že se hned oženili také a jisti byli, že do roka nebude jediného kaplána v republice naší, který by nezatoužil po tom pěkném, novém kabátě a po nevěstě. A že se nějaký pan farář přidá — k dodání vážnosti — je samozřejmé. Když mezi prvními byl profesor P. Pavla, skoro dědeček již a s nimi šel . . .

Posílali mu dopisy, vábili, volali jmény nejsladšími, o manželství mluvili jak o pohádce tak že se musil smát a nejvíce, když se k nim připojil dědeček-profesor. Ovšem, někdy se zamyslel, práva mládí hlásila se, ale vždy dovedl brzy zapudit tyto přízraky.

»Ne, nikdy nezradím sv. církve katolické, kdybych umřít měl a odřikání nejtěžší bylo mi údělem. Každý z nás a zvláště kněží musí nésti života tíž, určený kříž, mítí Golgotu svoji i Getsemane a já bych měl zraditi — jak oni — vše co jiným svato a při

umírání zavržen býti jako lotr na kříži, posmívající se Kristu? Ne! Chci hlasem velkým a mocným, s čistým svědomím na konci života zvolati: »Dokonáno je dílo, které jsi mi určil, Kriste, a mojí vinou ani jedna duše nezbloudila, nevejde v zahynutí!«

Takovou si dal odpověď na vábení všechna i na úsměvy záletných žen. Ale žádnému z těch třech neodpověděl.

Přišel druhý dopis. Tomu se nesmál, těžce urazili jeho kněžskou duši a pýchu a poznal dle toho, že jejich nečistá srdce, snad již dávno těžkými hříchy zatížena, přivedla je k odpadu. Nemajíce ani teď odpovědi, psali po třetí a dopisy obohatili pestrými nadávkami, dle nichž poznal, že od mohutného stromu církve katolické odpadly jenom opadušky, ovoce červavé, ohlodané červem nespokojenosti. A uznal, že to nutno bylo, aby ovoce zdravé mělo více místa, volnosti, obohatit se měrou dvojnásobnou paprsky slunce milostí a vpítí rosu požehnání.

Stálým znepokojováním a také námahou celého roku znaven, před prázdninami přemýšlel, kde by si mohl na několik dní odpočinouti, úplně se oddati klidu a duševně osvěžit. Bylo také nutno již, aby vykonal duchovní cvičení. V prázdninách, hned po vysvěcení ku konci války světové, je konati nemohl, čekal stále na slibované povolání k vojsku, v druhých zastupoval místního nemocného faráře, ve třetích svého strýce-kněze a nyní si umínil, že je věnuje konečně sobě.

Ale kam jíti na duchovní cvičení? Dosud nikde nebyl, nemohl vybírat, kde se lépe konají, ale zdálo se mu, že nejlépe se uklidní a načerpá posily proti všem útokům nepřátel u Královny kněží na sv. Hostýně. Hned se rozhodl, dopsal si tam a právě zbývajícím jedno místo ještě bylo jím obsazeno. Již od oné chvíle zdálo se mu, že je spokojenější, lépe se mu dýchá, zloba světa nemá k němu přístupu a nerozrušuje ho jako dříve. A když sestoupil s vlaku a Hostýnek mezi lesy zabělal se, podoben holubici bílé, byl rád, že se tak rozhodl.

V duši pocítil klid a mír, jaký je odměnou knězi, který ani jediné přísahy kněžské, slibu daného Bohu, neznal. V mysli vynořila se vzpomínka na velký slavný den, kdy z domu městského předměstí po povlávce ozdobené věnci sestupoval na dvůr, kde u slavobrány čekal na něho průvod a uvést chtěl do farního chrámu k oběti první mše svaté. Před ozdobeným domem a po délce ulice až ku vzdálenému chrámu Páně stály zástupy. V očích mnohých slzy se zaleskly a znělo tlumené šepotání, iako když se hostýnské lesy rozhovoří, větřík šumění jejich v tajemné proměny hlasy. Tak zdálo se také F. Pavlovi když vešel do lesa a vystupoval výše ku svatyni. Cestovní brašnu si nesl sám, ač viděl několik starších kněží, jak si kufríky dávají k vrátnému uschovati, než si někdo pro ně přijde. Však ti, kteří si je nesli a měli dosti těžké, zkusili hodně. Kabát musil s ramen dolů, pot nestačili stírat a více z únavy než-li z touhy a vroucné zbožnosti hleděli k Hostýnku a počítali, jak brzy asi tam již dojdou.

Ale nereptal žádný, věděli, že lidský život stíhán je buď úpalem či mrazem a také bouře s blesky a hromy nad ním často zaburácejí. A kdo se chce k Matce lidu přitulit, v úsměvu lásky hřátí, toho si musí dobře zasloužit, nedbáti námahy cesty a nepohodlí.

Byl rád, že jde sám a již nyní se připravoval na první kněžské exercicie. Umínil si, jakmile započne mlčení, že se pohřbíží do rozjímání a modliteb a na několik dní úplně odumře světu. Nic, ani nejmenší malichernost lidskou nepřipustí si, mysl musí býti klidná, Bohu oddaná, posílena pro námahu celého roku zvláště ve škole, kde názory učitele s kněžovými se křížují na úkor dobré výchovy dítek.

»Ano, velkým svátkem duše bude doba, u tebe Královno naše prodlená«, šeptal vzníceně když na schodišti stanul a na obraz Králov. kněží se zahleděl. Neměl potuchy o tom, že maličký neviditelný rarášek se k němu připojil a plány snuje, jak nejlépe by účinky duchovního cvičení zeslabil a sám uchvátil něco.

K večeru byli všichni kněží sejiti a v kostele zahájeny exercicie. Večer ještě popráno všem napít se a pokouřiti na svobodě, povědět si hlasitě svoje radosti a strasti, ráno však chodili kolem sebe jakoby se neznali. A jestli si chěli dva, tři velebníci něco říci, pěkně se schovali za některé zastavení křížové cesty, aby je důstojný pan exercitátor snad nepřistihl. A dýmky! Ach, ty se smutně dívaly ze svých úkrytů na svět

a divily, proč najednou všichni jsou tak hodní, po tichu, nestojí o jejich společnost a všimnou se jich snad až ticho a šero večera zahálí celý kraj a v ústraní nebude kouře viděti. To všechno mžikem přehlédli P. Pavel a potom se již o nic nestaral, ponořil do hlubin vlastní duše a počínal tušiti duchovní odměnu.

Po obědě byl krátký odpočinek. Dělal pořádek ve svém kufříku, rozhlédl se kolem a poznal, že zde nemá klobouk, ač věděl určitě, že jej ráno na opěradlo židle položil, máje všák plný. Prohledal kde co, i lůžko rozhodil, po něm však ani památky.

Že by ho někdo vzal, to je vyloučeno, do kláštera nikdo cizí nepřejde a domácí lidi podezřívati nesmím. Kdybych zde měl známé, mohl bych se domnívati, že si udělali žert a schovali mi jej, ale dle seznamu vím, že mými sousedy jsou vážní profesori, starší páni a hloupost vyloučena, hovořil sám k sobě.

Z odpočinku nebylo nic a místo rozjímání přemýšlel, kde je asi klobouk. Po přednášce vyšel na kopec, vyhledal vchod do klášterní zahrady pod jeho okny, vešel tam, nedbaje, že velební páni s údivem sledují jeho pobíhání mezi hlávkami zelí, nebo kapustou. —

»Jinam ho vítr odnést nemohl, možná že je za plotem, až u lesa«, dodal si naděje a dále hledati chtěl, ale jeho úmysly zmařeny voláním k duchovním závazným povinnostem. Bylo mu do pláče.

»Jest-li ho vítr v průvanu, jaký dnes je, odnesl až do lesa, ten už bude dávno pryč, kdo ví kdo a kde se v něm parádí. Takový pěkný klobouk, z brusu nový, nikdo nevrátí. Stále mně cósí říkalo, abych si vzal ten starý, že je tu stále vítr, mohl by tento jemný uletět, ale ne! Teď jsem potrestán za to »parádění«, huboval sám sobě. Nejvíce litoval, že tou nehodou se úplně vyšínil z kolejí jeho klid a spokojenost.

Tam nebylo klobouku tak dalece třeba, ale na cestu jej chtěl míti a proto všude jenom sledoval ostatní spolubratry, nemá-li jej omylem některý, neví-li o něm. Dvakrát zašel až na rozcestí ke svatému Antoníčku prosit o nalezení, ale nadarmo. Celé dva dny exercicií byly ztraceny a klobouk nikde.

»Počkám ještě do večera«, řekl si třetí den, »až přestane mlčení, svěřím se všem, nemohou se urazit, že je podezřívám. Teď by si z toho ještě smíchy udělali a vyrušili bych je i z mlčení a vážnosti.«

Netušil, že dva, kterým se s tím svěřil jako s tajemstvím, postarali se o to, aby to vědělo více exercitantů a P. Pavel se podle jejich vážnosti při všech pobožnostech domníval, že nemají o ničem tušení. Odpoledne místo chvilkového odpočinku vzal modlitební knížky a začal se modliti, ale nemohl, jak chtěl. Bylo mu do pláče při vzpomínce, jak smutně skončily jeho první exercicie.

Odložil knihu otevřenou na lůžko a v tom vypadly obrázky z ní a slétly za ně. Nezbylo nic jiného, nežli sehnouti se pro ně a holí přitáhnouti. Místo obrázků vytáhl svůj ztracený klobouk, který, když první den ráno odcházel z pokoje, silný vítr odnesl pod lůžko a přitiskl hodně do koutu že nebylo možno bez pečlivého sehnutí jej uvidět. Nevěděl, má-li se smát nebo zlobit, či plakati nad ztraceným časem, v němž mohl, duševně klidný jsa, tolik získati. Hned si jej ovšem vzal na hlavu a když mu oni dva domlouvali, proč si z nich udělal dobrý den, když klobouk má, litoval, proč raději nemlčel.

Mlčeli o tom všichni i když se již mluvit mohlo a také pivo píti a dýmkám smutno nebylo. Svatý Antoníček dostal slíbené dvě koruny a P. Pavel si umínil, že nikdy sem nevezme nový klobouk, nebo si raději všude bude voziti dva do zásoby, kdyby mu průvan oba pryč odnesl, že se nedá vyrušiti z rozjímání a tichých modliteb.

»Zazlival jsem vždycky těm, kteří klesli a zbloudili, Matičko lidu, Královno naše, ale nyní jsem poznal, že k tomu stačí nejednou i všední maličkost. Jak silný jsem byl v úmyslech a jak je zeslabil ztracený klobouk?«, rozjímal při odchodu ze svatyně na konci prvních exercicií, na které prý nikdy nezapomene.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. Paní Jelínková z Brna píše 31. března po těžké nemoci dopis, který beze změny podáváme, aby si každý čtenář učinil úsudek. Dopis zní: P. b. J. K. Ave Maria! Vele důstojní pání! Ten nejkrásnější pozdrav a dík Královně Svatohostýnské za její zázračné uzdravení v nebezpečné operaci. Vyprosila mi život u Svěho Synáčka; neboť bylo slouženo osm mší sv. k její cti a proto nemohl oslyšeti Pán Bůh Nejsvětější Matičku, neboť nikdo nevěřil, že dožiji večer deváté hodiny, protože sám pan primář Bakeš i ostatní pání assistenti řekli mému bratru knězi, že je konec mého života, jelikož ta operace, kterou na mně provedl sám p. primář, dle jeho vlastních slov se sotva jedna ze sta podaří. Stále u mne byli buď pp. doktoři neb sestry klášterní, neboť srdce přestávalo tlouci a chladla jsem. Všichni byli bezradní. Pan primář řekl představené sestře: Už ji nedávejte kašrové injekce, dejte ji tuto, a jestliže tato nebude účinkovati, pak nám zbývá pouze ta třetí; potom již nemáme žádných jiných prostředků. Stále na mne volali, abych vydechovala z hluboka, že se musím udusiti. Volala jsem: Královno Svatohostýnská, pomoz! Božské Srdce Ježíšovo, dej mi své srdce! Kněz mi nosil denně N. Svátost oltární. Ve středu se mne zeptala ctih. sestra: Paní Jelínková, chcete se smířiti s Pánem Bohem? Vždyť jsem byla dnes u sv. přijímání! Sestra odpověděla: Je to s Vámi tuze kritické, neboť dnes je Váš rozhodující den. Pravila jsem jí: Tož sestřičko musím zemřít? Řekla: Jste v rukou Božích. Na to já: Ať tedy přijde kněz, nechci jíti před Pána Boha bez Pána Ježíše. Kněz přišel, připravil mne na tu dalekou cestu, odkud není návratu; nemyslíla jsem si na děti, ani na své hospodářství, jen že budu za několik hodin stát před Pánem Bohem a před P. Marií. Ach ten okamžik byl k nevypsání. Bratr kněz poslal mého syna do nemocnice zeptat se telefonicky sestřiček, jak se mi vede, a ony odtelefonovaly, že do 9. hodiny večer skonám, jelikož to řekl pan primář. Jaké však bylo ráno překvapení, když přišel ráno p. primář se svými assistenty a hleděl na mne, že jsem živá, pravil: Matko, jen dýchejte, neboť Váš život byl takovýhle — ukazoval ukazováčkem na palec na dva centimetry — zde se musilo něco státi! Sestry ke mně chodily, spínaly ruce: Stal se s Vámi zázrak! Dejte to do tisku! Také jsem slíbila Královně Svatoh., že přijdu 20. srpna na Sv. Hostýn — dá-li Pán Bůh zdraví — veřejně poděkovati, neboť mne navrátila mým 4 dětkám. Když jsem v sobotu před tím šla na operaci a podepisovala revers, šly na mne úzkosti, ale obrátila jsem se na pacientky a řekla jsem jim: Co se mi může

stát? Pán Ježíš jest u mne, vždyť jsem Ho dnes přijala a Matička Svatohostýnská je nade mnou! Kdybych skonala pod nožem, pomodlete se za mne Zdravas Maria k P. Marii Svatoh. Všecky plakaly. Při operaci jsem vzpomínala, jak byl Pán Ježíš ukřižován a hlasitě jsem volala na P. Marii Svatohostýnskou. Po operaci mi dávali velké i malé injekce; mám jich na 80 na obou rukách; mám ruce jako utlučené a první dopis píši Vám. Vrazili do mne všechny jedy a protijedy, takže se teď nesmím 3 neděle pchybovati, aby se jedy po těle nerozšířily. Napřed jsem dostala chřipku, chronický katar, suchý zápal pohrudnice a zápal plic, a vodnatěla jsem. Vezli mne na veřejnou přednášku do universitní posluchárny, kde pání doktoři a posluchači spisovali moji záhadnou nemoc. V nemoci mne navštívilo 11 kněží, těšili mne, modlili se za mne, mše sv. sloužili, chudina, kterou jsem za války živila, plakala u lůžka, že nesmím zemřít, p. převor ze Starého Brna mne zaopatřil, dětkám jsem dala požehnání, se všemi, kteří mne navštívili, jsem se rozloučila, ale zatím mne Královna Svatohostýnská ukryla pod svůj plášť. Na shledanou! Jménem ostatních čtenářů Hlasů Svat. blahopřejeme oné uzdravené pání, která pro hnutí katolické v Brně mnoho konala!

Holešov. Mezi mnohými poutníky, kteří často putují na Sv. Hostýn, význačné místo zaujímají Holešovští. Přicházejí jednou neb dvakrát do roka v průvodu přes 1000 osob čítajícím, a pak z osmi přiřazených obcí, z každé zvláště s družičkami, s hudbou a knězem. Někteří jsou tu i každý týden soukromě. A přece jakoby ani to jim nestačilo; přenesli si Sv. Hostýn do Holešova; ovšem ne ve skutečnosti, ale jen na divadle. Hráli totiž 19. února v hotelu Centrální výpravnou divadelní hru »Na hostýnském chlumu«, o 5 jednáních, z nichž první se odehrává v bytě Maříkové v Brně, druhé na úpatí Hostýna, třetí na hostýnském chlumu, čtvrté u vodní kaple, a páté po roce opět na hostýnském chlumu. Stručný obsah je tento: Mladí lidé z Brna chtějí cestovati, nevědí však kam. Nemocná jejich matka však jim praví, že dle Hlasů Svatoh. voda hostýnská uzdravuje, a posílá je tedy na Sv. Hostýn. Na úpatí Hostýna se sejdou s vídeňskými družičkami, povstane z toho známost, a ovšem také i svadba. Kromě toho vystupují osoby, které buď u vodní kaple neb před chrámem vypravují, jaké milosti obdržely od P. Marie. Ovšem, že ani žebráci a vodařky nechybějí. Hra byla pečlivě provedena, hanácké kroje nádherné, obecenstva mnoho. — Složil ji A. Lech, (Aug. Zavadil, řezbář v Holešově). — Pan hostýnský nás svezl na saních do Holešova.

Poděkování. A. S. z K. píše 9. dubna: Nejsrdečnější díky vzdávám B. Srdci Páně, P. M. Svatohostýnské, za ochranu a šťastné vyvážnutí z hrůz válečných a šťastný návrat a zvláště za pomoc v duševních potřebách; neboť již ve svém dětství jsem upadl do velkých chyb, a ač svědomí mne důtklivě napomínalo, přece jsem se nepolepšil. Až v hrůzách světové války dal mi dobrotivý Pán Bůh na přímluvu P. Marie Svatohost. poznati marnost a zlobu tohoto světa a také nešťastný stav vlastní své duše. Proto hned po návratu jsem s touhou spěchal k zlatému jejímu sídlu na sv. Hostýn, kdež generální zpovědi se dostalo srdci mému ulehčení a ve sv. přijímání síly k novému životu, v němž doufám na přímluvu P. Marie setrvati v dobrém až do konce. Též vroucí díky vzdávám P. Marii jakožto Královně sv. Růžence, že mne ráčila v prostředí vlažných a nevěreckých spoludruhů zachovati ve sv. víře, neboť jsem se sv. růženec dle možnosti často modlil. Proto, kdo jste stísnění duševní neb tělesnou potřebou, jen s důvěrou spěchejte k Pomocnici křesťanů. Ona jistě pomůže. Pospěš ó srdce zmučené před trůn Panny svaté, útechy tam se ti dostane, zářící láskou srdce Matičky zlaté. A. S. z Kostelce na Hané 22. dubna děkuje P. Marii za uzdravení a prosí o další ochranu. F. B. od Kroměříže se octla na cestě ve velikém nebezpečí života a ihned se s velkou důvěrou obrátila k Panně Marii, Matce dobré rady a ustavičné pomoci a byla vyslyšena. Proto děkuje 9. dubna. T. V. z Vyškova píše 18. dubna: Před devíti lety jsem byla nebezpečně operována. Jen Matičce Svatohost. musím děkovati, že jsem se k svým milým šťastně domů vrátila. Slíbila jsem, že budu každý rok na Sv. Hostýn jezdit. Plním to, neboť letos, dá-li Pán Bůh dočkat, pojedu 2. července s mou milou matinkou, já po desáté, maminka po 28té. S poděkováním jsem stále odkládala. Až letos jsme byli ve velké peněžní tísní a v jiných starostech, a po devítidenní pobožnosti k Matičce Hostýnské je nám zase pomoheno.

Odběratelka Hlasů z Radějova píše 27. března: Čtyři týdny jsem byla nebezpečně nemocna. Nemoc se lepšila a už se zdálo, že brzy ozdravím. Ale onemocněla jsem opět a to mnohem nebezpečněji, tak že jsem myslila, že již z nemoci nevyvážnu. S celou rodinou jsme vykonávali devítidenní pobožnost k P. Marii a v krátké době se nemoc začala lepšiti, a nyní jsem úplně zdráva. Proto děkuji b. Srdci Páně a P. Marii Svatoh. za uzdravení.

A. D. od Přerova děkuje b. S. P., P. M. Svatoh., sv. Josefu, sv. Antonínu, sv. Janu Nep., za ulehčení v nemoci.

Jistá osoba z Opavy děkuje taktéž za vyslyšení a nej. ze Šitbořic za uzdravení z těžké nemoci a vyslyšení jiných proseb.

Jenováfa D. z H. plní svůj slib děkuje sv. Antonínu Paduánskému za vyslyšení své prosby, že chránil jejího manžela-vojína v mnohých nebezpečích, v boji i v zajetí, a vřele doporučuje všem, kteří jsou v nějaké nesnazi, devítidenní pobožnost k tomuto světci a mocnému přímluvci u trůnu božího.

K svátku Božského Srdce Páně. (Z dopisu). Ani sama nevím, jak jsem se seznámila s jednou osobou. Byla starší než já. Ta měla k tomu, abych se dala zapsati do bratrstva B. Srdce Páně, že to není nic těžkého. Jen kratičkou modlitbu se denně pomodliti a každý měsíc jíti ke sv. zpovědi. Neodporovala jsem jí v tom, protože modlitba k B. Srdci Páně se mi zdála velice milou. Jenom toho jsem se bála, že nedokážu jíti každý měsíc ku sv. zpovědi. Proto jsem jí řekla, že to napřed zkusím, budu-li moci vykonávati měsíční zpověď, když ano, tak se dám zapsati, abych snad se z toho Pánu Bohu nemusila zodpovídati, že jsem něco na sebe vzala, co jsem nesplnila. A tak když přišla první neděle v měsíci, šla jsem ke zpovědi. Ani jsem se nenadála, a už se zase přiblížila první neděle v druhém měsíci. Ale mě to nepřišlo ani dost málo za těžko a šla jsem zase. A tak už jsem chodila každý měsíc, až jsem se už těšila na tu první neděli. Potom mne ona osoba sama dala zapsati. Když se přiblížoval svátek B. Srdce Páně, cítila jsem velkou radost a velice jsem se na ten den těšila, a sama jsem nevěděla, proč. Ve svátek sám jsem si vzala od maminky dovolení, abych mohla jíti na mši sv., a tu teprve po celý den jsem se cítila velice šťastnou. Kéž by všichni lidé milovali a uctívali B. Srdce Páně; poznali by jeho velkou lásku, jakou své tvory miluje . . .

Návštěva chrámu. 2. dubna 300 lidí (na 1 dm sněhu), 9. 325, na Zelený čtvrtek 40, velkonoční neděli 1500, v pondělí 500, 23. dubna 80, 30. dubna 580, večer na 1. květ. 60, 1. května 100, 22. dubna přivedly cti. sestry Sv. Kříže z Kojetína asi 40 účastnic, které dokončily vzdělávací kurs u nich pořádaný. V měsíci dubnu celkem bylo tu 3400 lidí. Sv. přijímání dne 2. dubna 90, dne 9. bylo 115, dne 16. bylo 250 a následujícího dne 152, dne 23. dubna 54, dne 30. dubna 190. Celkem svatých přijímání za duben 945. — 25. dub. prohlíželo chrám několik vyšších důstojníků. 27. dubna v Našinci byla tato zpráva: Manévry na Valašsku budou letos pořádány v okolí Val. Meziříčí na konci srpna a na začátku září. Nebudou však armádní, nýbrž divisní.

Od poštovního úřadu v Bystřici p. H. oznamuje se nám, že mnoho poutníků nedostatečně frankují pohlednice a dopisy do ciziny. Takové pohlednice nemohou býti odeslány. Odesílatel má tedy jen škodu z toho. Na pohlednici do Rakouska, Uher a Polska třeba dáti známek za 1 K 20 h., jinak do ciziny 1 K 50 h. na pohlednici.

Hlynek Dostál:

Pozoruhodná řeč presidenta Spoj. Států — Hardinga — o poměru náboženství ke státu v pátek večer dne 24. března 1922 v baptistickém kostele Calvary ve Washingtonu.

Řeč tuto otiskly všechny vlivné anglické časopisy v Americe a v redakčních úvahách přinesly o ni pochvalné posudky.

V některých zemích evropských vyhlásily nezkoušené, předpojaté vlády zvláště církvi katolické zuřivý, zákeřný boj. Myslíme tedy, že bude čtenáře »Hlasů Svatoh.« zajímat, přeložíme-li část presidentovy řeči, aby věděli, jak o náboženství a církvi smýšlí prezident největší a nejmocnější republiky na světě — Spojených Států.

»Za ten rok, co jsem presidentem«, pravil pan Harding«, nepůsobilo na mne nic tak nepříjemně, jako náboženská nesnášlivost, která se projevuje u mnohých našich občanů.

Takové projevy pokládám za nebezpečné samé naší svobodě, již se chlubíme a kterou tolik milujeme.

Mezi církví a státem není u nás žádného poměru. Náboženská svoboda má u nás svoje nezaměnitelné místo vedle svobody občanské a lidské v samých základech naší republiky.

Z toho je zřejma prozíravost nesmrtelných otců vlasti. A nedá se upřít, že jsme lepšími lidmi a lepší republikou, protože tuto náboženskou svobodu máme.

Obávám se však, že na to někdy zapomínáme.

Vzdor úplné odluce církve od státu, souhlasící s naší náboženskou svobodou, je přece důležitý poměr mezi církví a národem, protože

ŽÁDNÝ NÁROD NEMUŽE PROSPÍVAT, ŽÁDNÝ NÁROD NEMUŽE DLOUHO EXISTOVAT, ZAPOMENELI NA BOHA VŠEMOHOUCÍHO.

Kdybych měl dnes večer přednést modlitbu za tuto republiku, modlil bych se, aby v nás Bůh rozničil zbožnost a učinil nás bohabojným a bohamilovným národem.

Připomínám, že nábožný život jest životem prostým, — jednoduchým. A bylo by Božím požehnáním, kdyby se lidé v této republice vrátili k životu prostému, jednoduchému.

Nesvádějme všechno na válku. Stále slyšíme, že přítomný mravní úpadek v zemi zavinila válka. Řekl bych spíše, že zárodky tohoto úpadku jevíly se zcela zřejmě již v době předválečné. Projevovaly se jistou otupelostí mravů, záměnou pravidel mravnosti a povšechnou ochablostí. Učinili bychom dobře, kdybychom veřejně doznali, že jsme se ocitli na nakloněné ploše. Bylo

by to neodpustitelnou chybou, kdybychom byli příliš důvěřivými a spoléhali se na to, že tento úpadek je dočasným zjevem.

Považme na příklad, jak málo dbají lidé zákonů. Nedbajíce valně stesků alarmistů, musíme přece doznat, že poměr mezi občany a státem a občany a církví se uvolnil. Občané pojmají tento poměr ve více lehkomyslně a frivolně. Nemůžeme mít žádnou naději na obnovu bývalých ideálů a oživení mravnosti, dokud se občané opět nenaučí ctít zákony. Má-li být společnost bezpečnou a chceme-li vybřednout z bahna a kašlu neřesti, je naprosto třeba, aby občané uznávali posvátnost zákona a jeho svrchovanost. Všichni lidé, kteří uznávají žádoucnost jistých, bezpečných a stálých ústavů, měli by dbát toho, aby zákon byl zachováván. Neúcta k jednomu zákonu budí nevyhnutelně neúctu ku všem zákonům. Toto je zřejmé a mělo by to vzbudit největší starost u lidí, kteří vědí, jaké děsné následky mívá neúcta k společenskému řádu.

Cokoliv budí neúctu k zákonu v jakémkoliv oboru, je vlivem, který působí ničivě na celý společenský řád. **Když vůdcové lidu projevují odpor vůči nějakému zákonu, nemá je překvapovat, následují-li jejich příkladu jiní.**

Jedině tu se zabezpečíme, budeme-li lidu vštěpovati úctu k zákonu.

Nedokážeme-li toho, aby lidé zachovávali zákon, naše budoucnost nebude skvělou, a nedosáhneme těch ideálů, jimž je zasvěcena církev.

Úpadky v minulosti předcházela vždy neúcta k zákonu, duševní obrna a mravní otupělost. **Toto se vždycky jevílo v dobách, kdy vliv církve byl oslaben.** Jsou nám dobře známý pomocné, povznášející vlivy našich náboženských družstev. Až tato opět budou silnějšími a mocnějšími, staneme se i jako národ silnějšími a budeme stále hrdějšími na národ, jež povznáší spravedlnost.

V hluboké úctě Vaš

H. Dostál.

Prosba k poutníkům. Prosíme zbožné poutníky Svatohostýnské, aby každý, pokud je zdrav a lehko to může učiniti, donesl jednu cihlu na Sv. Hostýn na stavbu poutního domu »Stojanova«. Cihly jsou složeny pod herou u lázní. O první pouti bylo tu na 10.000 poutníků, ale jen několik set jich cihly přineslo, jelikož málokterí o tom věděli. Kdyby se cihly dovážet měly, velice by se stavba zdražila. Nechť každý poutník ví, že je to k zvelebení Sv. Hostýna a k povznesení úcty Matičky Boží. Proto z lásky k Panně Marii, kdo můžeš, chop se cihly a dones ji nahoru. Panna Maria nezůstane jistě za to dlužna.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K, v Americe 1 doll. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Vojtěch Hošek: Prosba k Paní Hostýna (báseň) str. 97 — P. Konrád M. Kubeš T. J.: Rok mariánský. Červenec, str. 98. — M. Hedvika Vávrová: Příklady „intronisace“, strana 100. — Alois Dostál: Poutníci a poutnice, str. 102. — Lahyrt: Mše sv. (Liturgický výklad) str. 104. — P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretánské (báseň) str. 106. — P. Fr. Videnský T. J.: Bohuslav Balbín T. J., str. 107. — (Obraz) Jano Köhler: Sv. Cyril a Metoděj, str. 108. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy ze Sv. Hostýna, str. 110.

Čtitelé Svatohostýnské Matky Boží!

Blíží se převzácné desáté výročí památné korunovace Královny Svatohostýnské, vítězné ochránkyně Moravy. Byly a jsou to dnové milosti, v nichž se prokazuje nejsvětější Panně z vděčnosti vždy nová chvála a sláva.

Dne 14. srpna zavítá sem nejdp. Kl. Mikara, papežský nuncius pražský s naším nejdp. arcibiskupem Dr. Ant. Cyr. Stojanem odpoledne o ½6. hod., kdy budou slavně uvítáni. V 7 hod. bude řeč uvítací v kostele i venku, potom adorace Nejsv. Svátosti a sv. požehnání, o půl deváté světelný průvod a po něm večerní pobožnost. —

Na svátek Nanebevzetí P. M. dne 15. srpna budou od 4 hod. ráno mše sv. a podávání sv. přijímání. V ½8. hod. bude kázání v kostele i venku, potom pontifikální mše sv. V 10 hod. kázání s desátkem: »Který Tě, Panno, na nebi korunovati ráčil« s vyzváněním, pontifikální mše sv. za dobrodince svatohostýnské. Odpo. o 1 hod. promluva na rozloučenou a sv. požehnání.

Dne 19. srpna v sobotu o ½5. hod. opět přijede nejdp. arcibiskup Dr. Ant. Cyr. Stojan. V 7 hod. večer průvod členů Matice Svatohostýnské od romanské kaple do kostela, vzývání Ducha sv., promluva, litanie a sv. požehnání, potom vyzvánění hran a pobožnost za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské.

V neděli dne 20. srpna o půl 6. hod. ráno kázání, pontifikální mše sv. u hlavního oltáře se společným sv. přijímáním za živé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské, na to kondukt za zemřelé údy Matice Svatohostýnské.

O půl 9. hod. bude **valná hromada Matice Svatohostýnské** s obvyklým pořádkem: zpráva jednatele, pokladniční atd. V 10 hod. kázání s desátkem: »Který Tě, Panno, na nebi korunovati ráčil« s vyzváněním, slavná pontifikální mše sv. a slavné Te Deum. V ostatní dny v oktávě budou mše sv. od 5—9 hod., več. v 7 hod. litanie a sv. požehnání. Jiné pobožnosti zařídí se dle daných poměrů.

Komu možno, přijď se potěšit a povzbudit. Přejeme Vám všeho dobra na Pánu Bohu na přímluvu Matky Boží Svatohostýnské, sv. Cyrila a Mě. Na Sv. Hostýně, o svátku Navštívení Panny Marie 1922.

• Výbor Matice Svatohostýnské.

Dne 1. července na večer zavítají sem milí hosté američtí a budou v 7 hodin večer z kazatelny přivítáni Matice Svatohostýnská zamýšlí je ještě zvláštním způsobem poctiti. Čtitelé P. M. Svatohostýnské z Ameriky přijďte se potěšit k nebeské Matičce naší.

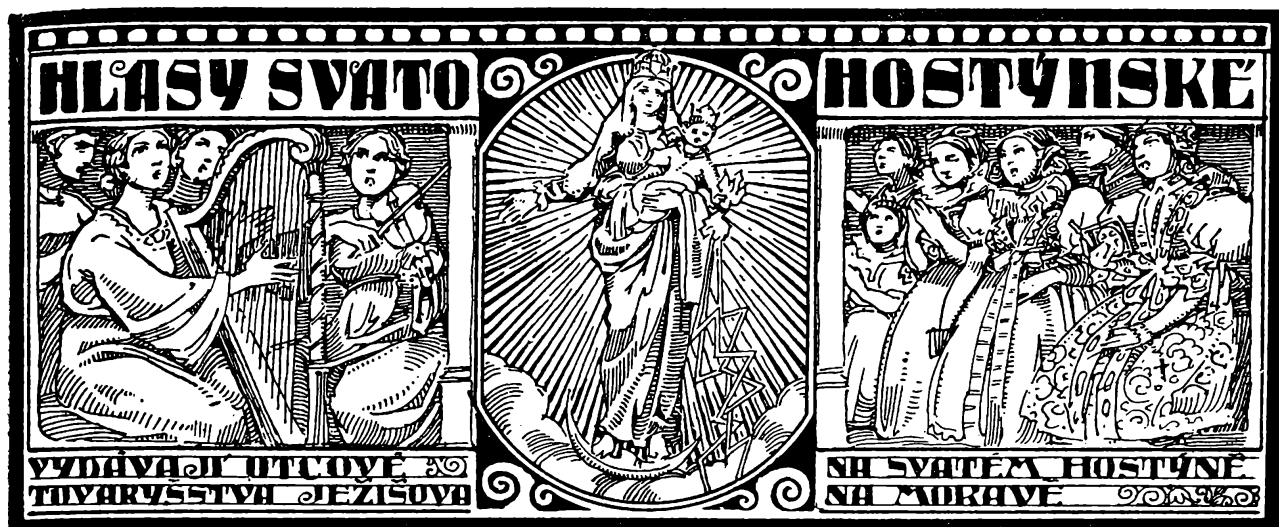
Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, zakladatele Tovaryšstva Ježíšova, již jsou vytištěna. Jest to doslovný překlad z původního znění španělského, podaný od P. Jaroslava Ovečky T. J. Letos tomu jest právě 400 let, co sv. Ignác tyto exercicie složil. Všem knížku tuto doporučujeme. Vázaná jest za 22 K. nevázaná za 18 K u vydavatelstva Hlasů Svatohostýnských na Sv. Hostýně.

Hlasy Svatohostýnské pro poštovní spořitelnu dostaly nové číslo, totiž 20.429. —

Staré č. 97.129 bude mít platnost jen do konce tohoto roku.

Americkým odběratelům. Mnczí z odběratelů, které horlivý dp. J. Berger získal, nevědí, že týž důstojný pán sbírá i předplatné na Hlasy Svatohostýnské. Proto kdož ještě nezaplatili, prosíme, aby odevzdali předplatné na adresu: Rev. Father J. Berger, Tabor, Minn. Zároveň tímto vzdáváme srdečné díky všem, zvl. dp. Bergrovi. Srdečný pozdrav od Matičky Boží Svatohostýn.

Příprava na svatou zpověď a sv. přijímání pro dítky škol obecných a měšťanských. Napsal Tomáš Blatenský. Cena 60 hal., poštou 1 Kč. V Českých Budějovicích, Rada katolíků.

Číslo 7.

Červenec 1922.

Ročník XVIII.

Vojtěch Hošek.

Prosba k Paní Hostýna.

Mé čelo znavené,
ó Paní Hostýna,
dnes volně klesnout nech
své lásky do klína.

Jak v jejích věží tyn
v Hostýna temeni,
i na ně sjíždí bol
jak blesku znamení.

Ó Roso přečistá,
ve svitu Božích hvězd
z niv ráje splynulá
do lidstva bludných cest,

Na lásku pomni svou,
na důvěry mé květ,
od prvních dětství dnů
žeš byla snů mých svět.

Je vichrům dáno v šanc
zde v žití pustině,
jak oprýskané zdi
Tvé bílé svatyně.

Jak v stromů jeho kmen
v ně buší bouře svist,
a spasně vláhy slz
už nemá suchý list. —

Na horké čelo mé
skaň míru krůpějí
a zachraň duši mou
vln žití v peřeji!

Tam s výšin Hostýna
přes horstev siný lem
můj každý žehnej krok
v tom žití bouřlivém.

A kdys' až setmí se
má slední hodina,
vstříc hvězdou sviť mi zas,
ó Paní Hostýna!

Rok mariánský.

Červenec.

Navštívení Panny Marie.

Když v přírodě po tuhé zimě začíná vše pučet a klíčit, slaví církev svátek Zvěstování P. M. Jest to na začátku jara, kdy se ukazují venku známky nového života — přiměřeno k tajemství toho svátku: Syn Boží stal se člověkem; v lůně Neposkvrněné Panny počat byl Vykupitel, který hybnoucí lidstvo vzkřísil k novému životu. Teď, kdy se na našich polích bělá, kdy vše zraje a kdy nám příroda dává první plody, slaví církev památku Navštívení Panny Marie — zcela přiměřeně duchu tohoto svátku. V tomto tajemství získal vtělený Spasitel první duši, první kořist vyrval hříchu, vidíme první účinky jeho sv. vtělení, první plody jeho vykupitelské činnosti. Na pozdrav nejbl. Panny zaplesalo nemluvňátko v životě Alžběty, božský Spasitel spočívající v lůně své neposkvrněné Rodičky posvětil svého předchůdce, očistil jeho duši od prvotného hříchu, naplnil ji milostí, a Alžběta tu chvíli naplněna Duchem sv. zvolala: »Požehnaná ty mezi ženami . . .«

Svátek Navštívení Panny Marie nepatří sice k největším svátkům nebeské Královny*), jest však přece proniknut čistou nezkalenou radostí a jest tak krásný, že by měl být dražším věřícím srdcím než jest, a neupadat v takové zapomenutí. Na žádný svátek nejbl. Panny neopakuje církev sv. tak často alleluja v kněžských hodinkách**) jako v tento den — alleluja jest v liturgii výrazem radosti. Radostí oplývala duše mladistvé Matky Spasitelovy, radost vedla její kroky k Alžbětě, radost našla v jejím domě a novou radost jí přinesla, a své rozradostněné, nebeskou rozkoší opojené srdce vylila v překrásný chvalo zpěv »Velebí duše má Hospodina a plesá duch můj v Bohu, Spasiteli mém . . .«

Božský Spasitel udělil v tomto tajemství první milost na d p ř i r o z e n o u, a sice prostřednictvím své Neposkvrněné Matky. Po letech vykoná první zázrak, udělí první milost v řádě p ř i r o z e n ě m, v potřebách časných, a také tu udělí na přímluvu nejbl. Panny. Těmito dvěma tajemstvími při Navštívení a v Káně poukázal nás, n a k o h o se máme ve svých potřebách obracet, skrze čí ruce nám chce milosti udílet. Přesvatá Panna stojí před námi v tomto tajemství jako Prostřednice a Příčina naší radosti, tu začala Matka ustavičné pomoci vykonávat svůj úřad (viz minulé číslo).

Když jí anděl zvěstoval, že se stane Matkou Messiášovou a sice zastíněním Ducha sv., nežádala za znamení, ale anděl jí dal znamení sám. »Aj, Alžběta, příbuzná tvá, i ona počala syna . . .« V těchto slovech viděla svatá Panna pokyn, aby navštívila svou příbuznou. Co se tam stane, že jí chce Pán užít za prostřednici svých milostí*), netušila Panna nejpokornější. Ochotna jako vždy vyhovět i nejmenšímu pokynu vůle Boží spěchá do Judských hor, do městečka Ain Karim, které podle všeho bylo rodištěm Předchůdce Páně. Jak pěkně líčí tuto cestu sv. Ambrož a sv. Bernard! Po jejich příkladě snaží se exegeté vystihnout aspoň poněkud, jaké byly při

*) Svátky 1. třídy jsou: Neposkvrněné Početí, Zvěstování, Nanebevzetí. Svátky 2. třídy: Očišťování, Navštívení, Narození, sedmibolestí, sv. Růžence. Ostatní (Jména, P. M. Karmétské atd.) patří do nižší třídy.

**) *Exclusa ratione temporis Paschalis!*

***) Anděl řekl Zachariášovi, když mu zvěstoval narození syna: „Duchem sv. bude naplněn ještě v životě matky své“. To se stalo při návštěvě nejbl. Panny.

tom dojmy její duše*). Jisto jest, že sv. Josefem provázena nebyla.**). Na své cestě prošla skoro celou Palestinu od severu na jih; při tom mýjela ne jedno místo, památné v dějinách jejího národa, a vzpomínky na události v Písmě sv. vypravované naplňovaly její srdce hned pocity vděčnosti k Nejvyššímu, který tolikrát milosrdně se ujal svého lidu, hned zase tesknoutou, když viděla Megiddo, Bethel atd., svědky věrolomnosti, zatvrzelosti a modlářství národa vyvoleného. Ale teskné dojmy nepotrvaly dlouho; zabývala se neustále myšlenkami na Knížete pokoje, jehož nesla pod svým srdcem. Proto přece přišel, aby pokoj přinesl světu, který žil v neustálých bojích a ve kterém snad každá píď země skropena byla krví.

Tak mýjela městečko za městečkem, třetího dne mohla být u cíle své cesty. Byla živou monstrancí, živoucím chrámem Syna Božího, živoucím neposkvrněným stánkem Nejvyššího. Duše opravdu zbožná, která dovede využít drahocenných okamžiků po sv. přijímání a věnovat se zcela svému Spasiteli, svému »hostu nejvzácnějšímu, příteli nejdražšímu«, který k ní právě pod způsobou svátostnou zavítal — ta dovede si poněkud učinit představu o tom, jaké blaho zakoušela Panna přesvatá, když nosila ve svém lůně Spasitele. S duší překypující nejčistší a nejušlechtilejší radostí, jakou kdy srdce lidské zakoušelo a zakusit mohlo, překročila práh domu Zachariášova, a sotva že zazněl její pozdrav, plesá Jan v životě matky; požehnání, štěstí a radost rozsévá Matka Spasitele všude, kamkoli zavítá a kdekoli její svatá noha spočine. »Odkud mi to, že Matka Pána mého přichází ke mně?« oslovuje dcera Aaronova svou mladistvou příbuznou, kterou dosud převyšovala dvojí výsadou: úctyhodným stářím a vznešeným stavem. Osvícena Duchem sv. ví, kdo před ní stojí, a prohlašuje se za nehodnou její návštěvy. — Neposkvrněná Panna zůstala u Alžběty až do narození Janova*) a vzala pak asi nemluvňatko na svůj klín. »Největšímu ze synů lidských« (Mt. 11. 11.) dostalo se štěstí, že byl objat od Matky Beránka Božího, na jehož příchod bude po letech svůj lid připravovat, jež pokřtí ve vlnách jordánských a na něhož prstem ukáže. Jemu zůstane čestnou výsadou, že jest prvním duchovním dítětem Marie Panny, jejím prostřednictvím omilostněn a posvěcen.

Nám pak má být tento milý svátek povzbuzením a napomenutím. Předně povzbuzením. Kde hledat pravou radost? Pravá a ušlechtilá radost jest dnes vzácná jako čtyřlíst jetele, třeba že honba za požitky tak všeobecná. Kde kdo se za požitky pachtí, ale za jakými! »Mne opustili, studnici vod živých, a vykopali sobě cisterny« (Jer. 2. 13) s vodami shnilými. To platí o nauce božského Spasitele — místo jeho svatých slov, která jsou nám světlem a životem, drží se falešné vědy, která jest temnotou a smrtí svým vyznavačům. Platí to však i o radosti. »Plesá duch můj v Bohu...« pravila Panna přesv. Jen v Bohu, jen v Duchu sv. najde duše skutečnou radost — každá jiná nechá srdce prázdňným a neukojeným, hladovícím po dalších rozkoších, tak jako nemocný v horečce stále žízni a voda jeho žízně neukojí. — Za druhé napomenutím jest nám tento svátek. Bl. Panna jest nám vzorem bliženské lásky — a vzájemná láska jest věc, o které by se dalo mnoho mluvit. Míním lásku jen mezi těmi, kteří jsou spojeni pou-
tem téže víry a týchž ideálů — jak to mnohdy vypadá v různých těch náboženských spolcích a bratrstvech, jak to vypadá i v družinách, kde pod praporem mariánským se shromažďují srdce naplněná láskou k společné Královně a Paní všech! Jsou takové družiny a spolky vždy vzorem pravé

*) Ct. Al. Schäfer, Grimm a j.

**) Opačné mínění postrádá jakéhokoli podkladu a důvodu.

***) Někteří exegeté jsou náhledu, že sv. Panna odešla od Alžběty před narozením Janovým. Závažnější důvody jsou pro opačné mínění.

vzájemné lásky? Ať zpytují samy své svědomí, a uznají-li za dobré, ať vykonají společně novenu (devítidenní pobožnost) ke cti Navštívení P. Marie, aby její sv. láska přinesla vzájemnou lásku do našich družin a aby všem byla Panna nejsv. tím, čím býti může a čím býti chce — Příčinou naší radosti.

M. Hedvika Vávrová.

Příklady »intronisace«.

(Překlad z francouzského).

I. V rodině křesťanské.

(Následující list psala žena v pravdě křesťanská své příbuzné, nebyl tedy pro veřejnost. Ale pisatelka nám, jak doufáme, odpustí, že jej uveřejňujeme, neb může působiti mnoho dobrého; ukazujet způsobem jednoduchým, v jakém duchu je třeba slavnost intronisace vykonati — a jakou radost přináší duším, rozumějícím celému jejímu dosahu.)

»Drahá Marie«, tak píše ona paní, »dnes, o 44. výročí mého prvního sv. přijímání přišel náš důstojný pan farář vykonati slavnostní intronisaci nejsv. Srdce Páně v naší domácnosti. Jak jsem šťastna, že nemusíme již déle čekati na milosti a požehnání, které přináší s sebou tento svatý, nezapomenutelný úkon.

Můj muž sám pomodlil se modlitbu zasněnou. Můžeš si tedy pomysli, jak velkou byla a jest moje vděčnost k Božskému Srdci, které je nyní u nás Králem, které panuje pod naší střechou! Pán Ježíš je u nás doma — a my jsme u Něho. Jest u nás na místě čestném a rozlévá v hojnosti božské paprsky Svých milostí na nás všechny.

Prosím Tě, pomodli se vroucně za nás v této chvíli! Naše modlitby padají se slzami do »výhně lásky« Toho, jenž si žádal místečka v našem rodinném kruhu — a který je nyní má. On sám nám prokázal tu milost, bez veškeré naší zásluhy....

Jak neděkovati Pánu Bohu! Moje dcery založí již v brzkou domácnosti křesťanské, v nichž Bůh bude poznáván, ctěn a milován.

Jsem přesvědčena, že dcery moje dají Mu jednou to, čeho já jsem Mu nedala, neb neměla jsem té cti, aby toho byl ode mne požádal; myslím totiž řeholní povolání.« B. B.

Se stejným vzděláním přečte se i úryvek z jiného listu. Jedná se tu o venkovskou chaloupku, jejíž majitelka píše:

»Zdalo se mi, jakoby Pán Ježíš osobně přicházel, aby se ujal vlády v mé chudícké »poustevně«. Uvítala jsem Ho jako Mistra a Pána — a hle, nyní bydlím u Něho!

Devolte, abych Vám pověděla, že ono »zasvěcení« není u mne pouhým obřadem nebo hlubokým dojmutím, ale že se považuji za Jeho služebnici, či spíše za »podruhyni« Jeho!

Božskému Jeho Srdci svěřila jsem ochranu chudé chaloupky i práci na kousku políčka a louky. — A nyní vstávám každého rána s tou myšlenkou, že jsem od Něho najata ku práci, čímž stává se všechno moje zaměstnání čím dál zajímavějším a vábnějším.

Ach, kéž bych byla tak šťastnou a mohla šířiti dílo intronisace!« M. L.

II. V útulku.

{Zprávu tuto sdělila nám představená kláštera »nejsv. Srdcí a klanění« v Paříži.}

»Osadníci farního chrámu v L. viděli velmi povzbuzující příklad slavnosti intronisace ve velkém sále »Útulku Ježíška«.

Veledůstojný arcikněz M. chtěl uspořádati v útulku velmi krásně tuto slavnost, což se mu také podařilo za součinnosti horlivé slečny ředitelky a jejích pomocnic.

Rodiče, dobrodinci a přátelé dítek dostavili se radostně v určenou hodinu. Když tato odbila, všichni maličcí stoupali v nedělních šatečkách po schodišti, zpívající dětsky radostně chvály Srdce Páně, které měli v milém svém útulku brzy uvítati jako svého Krále.

Děvčátka nesla lilie, hošící růže. Když dospěli malí zpěváci k překrásné soše Božského Srdce, stojící v sále, obklopili ji ladně, načež zazněla celým prostorem nadšená píseň.

Když skončila, ujal se veleďustojný arcikněz slova. Ve své řeči vysvětlil všem, dětem i dospělým, v čem záleží intronisace a jak Srdce Páně obsypává takřka požehnáním a milostmi Svými ty, kteří si Ho zvolili slavnostně za svého Krále a Ochránce. Ku konci vybízel důtklivě, aby všechny rodiny přítomné učinily podle příkladu právě jim daného, by království Srdce Ježíšova vždy víc a více se šířilo. — Potom posvětil sochu, jež byla pak ihned postavena na trůn zvláště pro ni připravený a pokrytý červeným sametem. Mezitím as 300 dítek neustále provolávalo »slávu« svému Božskému Příteli-Králi.

Tento dojemný hold lásky jistě zalíbil se Tomu, který řekl: »Jest třeba, abyste mi dali dnes pohostinství v tomto domě.« Ku konci slavnosti kladly dítky své květiny ke stupňům trůnu nejsv. Srdce Páně. Od slečny ředitelky dostaly k své radosti krásný obrázek Srdce Ježíšova s modlitbou, kterou slíbily denně se modlití. Jakási dobroditelka připojila k obrázku pro ty maličké i chuťný zákusek.

Veledůstojný arcikněz potom rozhodl, že se bude vždy oslavovati výroční den této krásné slavnosti, která stala se pramenem milostí všem rodinám při ní účastněným.

Kéž by i ostatní osadníci farnosti té učinili dle příkladu svého horlivého pastýře duchovního a co nejdříve zasvětili rodiny své Božskému Srdci Páně!

»Kristus vítězí, Kristus kraluje, Kristus vládne!«

III. V »besídce«.

V neděli 27. listopadu slavila naše »besídka«, jakož i »Kroužek přátel Johanny z Arcu« s velikou radostí intronisaci Srdce Páně ve spolkové místnosti za přítomnosti zástupců celé farnosti.

Na čestném místě umístěn obraz Božského Srdce, svrchovaného Krále světa, který má nyní »předsedati všem našim schůzím«.

Bílé květy a četná světla zdobily sv. obraz, před nějž byly na chrysantény a brečťanové i vavřínové listí položeny klíče »besídky« naší na znamení holdu a úplného oddání se nejsvětějšímu Srdci Páně. Přítomní nejdříve pomodlili se hlasitě »Credo«, načež důstoj. pan farář upomenul nás v dojemné promluvě na víru a lásku, kterou máme stále víc a více osvědčovati nejsv. Srdci, jež jest nadějí a spásou rodin a tedy i vlasti a společnosti.

Na to zazpívána »Modlitba za vlast«, po níž byla naše »nová Bethanie« zsvěcena nejsvětějšímu Srdci Páně; přítomní hlasitě se modlili krásné modlitby intronisační:*)

»Pane Ježíši, račiž navštívit tento příbytek ve společnosti své přesvaté Matky a račiž rozliti na všechny obyvatele jeho milosti své, které jsi zaslíbil rodinám, zvláštním způsobem Srdci tvému zasvěceným. Sláva budiž nejsv. Srdci Ježíšovu v jeho nekonečném milosrdenství, v kterém si ráčilo vyvoliti mezi tisíci jinými tento příbytek za dědictví lásky a svatyni smírnou, která mu vynahradí nevděk tolika lidí.«

Nepřítomných a zesnulých nebylo zapomenuto; pomodlili jsme se za ně s vroucí láskou bratrskou. Nebylo-li to »obcování svatých« v tomto malém království Srdce Ježíšova?

Ku konci zapěli jsme ještě jako na obnovení zaslíbu s vroucím srdcem zásvětnou píseň montmartreskou: »Božské Srdce Ježíšovo, Tobě se zasvěcují . . .«

*) Modlitbou »Zdrávas Královno« vložili jsme obět svou do rukou Marie Panny, aby ji předložila sama Pánu Ježíši.

Napsal Alois Dostál.

Poutníci a poutnice.

Už umlknul hlučný život na oblíbeném místě u Studánky nedaleko Dobrušky; minuly svátky Mariánské, kdy lid rád putuje, aby si požaloval, aby se potěšil a osvěžil se blíže Matky všech utištěných a zarmoucených. Minul hlavní nával a dostavují se ojedinele ti nejvěrnější a nejhorlivější, kteří nemohou zapomenouti. A těchto zzelelo se staříckému zámeckému kaplanu Pavlu Rozinkovi, proto dobrovolně uvolil se jednou týdně vykonati téměř hodinovou cestu ke Studánce, aby tam sloužil mši svatou.

Jeho zásluhou toto místo nabylo větší známosti v širém okolí, po Králové Hradecku, v podhoří, kde se už zvedá přirozená hradba naší vlasti. I nemůže ani zapomenouti na Studánku, která mu tolik k srdci přirostla.

Už večer připravuje si čeho třeba k bohoslužbě, skládá a chystá, čeho není na samotě. Myslí na Studánku, na cestu dosti obtížnou, ale s láskou konanou. Nečiní mu obtíží, že ráno musí dříve opustiti lože na své kaplance, kde tolik prožil požehnaných let k dobru okolního obyvatelstva. Jest bezpečen že nepřijde sám, že nebude opuštěn. Ti pilní návštěvníci jeho kaple ke cti sv. Jana Nepom. zasvěcené jistě přijdou i do svatyně, kde se uctívá od pradávna Matka Páně. A k těm přidruží se i jiní, vědouce, že pátek vyhrazen Studánce, že tu bude oblíbený skalecký kaplan. Má již mnoho hodností a vyznamenání, ale tento název jest mu nejmilejší a toho se zde také užívá.

Před kaplankou už přechází chlapec, který bude ve Studánce přísluhovati, který spolu ponese, čeho třeba. Toho dne je svátečně ustrojen a obut, třeba těžce na nohy v letě vyschlé boty dostal. Matka vtačila mu do ruky deštník pro případ, kdyby pršelo. Na všechno musí býti člověk připraven.

Sotva se otevřely dveře, už vbíhá do kaplanky a pozdraviv, chápe se toho, co rád ponese.

»Pomalu, pomalu«, napomíná Pavel Rozinek, usmívaje se na hochy. »Ať nerozleješ víno, ať něco neztratíš!«

»Neztratím, velebný pane«, slibuje ministrant a už vybíhá. Vždyť za panským dvorem jistě má jednoho nebo několik kamarádů, kteří rovněž jdou do Studánky a pomohou nésti. A cestou budou se bavit dětským způsobem. Mnoho jich posloužilo na Skalce i u Studánky, už jsou otcí rodin a posílají své synky k ministrování.

Za chvíli vychází kaplan, muž vysoké postavy, černě oděný v kleriku a svrchník ne právě nový, ale ještě zcela slušný. Neúnavný poutník ke Studánce, jenž nedbá svého stáří, nevšímá si ani časem nepříznivého počasí, opouští pohodlí, jenom aby nezůstalo poutní místo opuštěno. Jest přesvědčen bude-li tam kněz, že jistě přijdou také jiní, aby zde vykonali svoji pobožnost.

A skutečně, už v panském dvoře připojuje se starší žena, bedlivá návštěvnice kaple. Pozdravila, usmála se a šourá se dosti obtížně. Ale jde to přece.

»Máme dnes pěkně, velebný pane«, švitoří. »Však jsem večer prohlížela oblohu, nebude-li pršet. A ne —«

»Kdyby pršelo, roztáhl bych deštník a šel bych také, matičko«, odpověděl kaplan.

»To věřím, ale já bych nemohla po umoklé cestě. Mám obtíže s nohama. Jinak jsem zcela zdravá. To jsou následky práce v mládí. Do hor se to špatně stoupalo.«

Matka panského čeledína na skaleckém dvoře pocházela z nedalekých hor.

»Každý máme něco, každý«, příkyvoval kaplan Rozánek. »To jinak nejde. Musíme to snášeti.«

»Pravda, pravda«, přisvědčovala horačka. »A hle tamhle čekají!« ukazovala.

Při cestě stáli dva muži a tři ženy, téměř denní návštěvníci kostela. Nemajíce toho dne mši sv. na Skalce, šli se svým duchovním pastýřem ke Studánce. Už se smáli a pozdravovali.

»Na věky amen!«, odpovídal kaplan »Jste hodní, že jdete.«

»A proč bychom nešli«, ozval se muž, jenž v kapli písně předzpěvoval. »Vždyť máme čas a vlastně my staří už k žádnému dílu nejsme.«

»Pomalů, pomalů«, třepal rukou kaplan, »koho jsem to vidal na poli o žních, kdo nahraboval obilí?«

»Taková maličkost!«, pohodil hlavou výměnkář. »Když jsem chtěl vyhoditi snop na vůz, ruce mně sklesly.«

»To musíte ponechat, můj drahý, mladším. Všechno k svému. Také jste býval silák, ale už nejste.«

Zatím společnost se připojila a všichni kráčeli podzimním krajem, kdy ještě slunce vysílalo poslední teplé paprsky a babí léto se táhlo od stromu ke stromu.

»Také Felcman čeká a nějak vesele jest naladěn«, ukazoval předzpěvák stranou, kde stálo několik samot, jak bývá na horách i v podhoří.

Že prý jste se dobře vyspal?«, oslovil kaplan staršího muže.

»Ba málo jsme spali. Nemohli jsme se dočkat konce té pěkné povídky, kterou jste nám poslal. To bylo opravdu velice zábavné.«

Pavel Rozínek rozšiřoval po okolí čtení, buď že knihy prodával, nebo půjčoval ze své knihovny. Zvláště pro kalendáře si sem docházeli rádi.

»To mne těší, že jste se na samotě pobavili večer. Zase pro něco se v neděli zastavte.«

»Syn rád přijde, ten nám předcítá. Teď při delších večerech rád poslechneme. Ani se nikomu na lože nechtělo.«

Zatím přidali se jiní ke kaplanovi, muži i ženy. Také šli ke Studánce na mši sv., navzájem se pozdravili, ruce si podávali. Kaplan s každým promluvil nějaké slovo, neboť všechny osobně znal.

»To nás je jako malé procesí«, usmál se Rozínek, ohlížeje se po přítomných.

»Tak skoro«, přisvědčila vedle jdoucí žena. »Jenom nám schází korouhev.«

»I vždyť i bez ní můžeme putovati«, mínil starší muž. »Korouhev není všechno.«

»Nejhlavnější jest účel, za kterým jdeme, nábožnost, která mnohdy některému poutníku schází.«

Kaplan přisvědčoval. Skutečně tomu onomu poutníku více na srdci leží zábava.

Předzpěvák posud mlčel. Jenom si přetřel ústa, rozhlédl se vpřed i do zadu a zamrkal, jako by přisvědčoval. Co si měl na mysli, ale ještě čekal.

Dvě mladší ženy se přidaly k průvodu.

»Pojďte, pojdte, zpěvačky«, zval vůdce své známé. »Čekáme na vás.«

»A že jsme pojednou tak vzácné?«, usmála se žena, šátkem tvář si utírajíc.

»Myslím, když je nás tolik, že bychom si mohli cestou zazpívat. Už jsme se dosti pobavili o mnohých věcech.«

»Hleďme, našeho zpěváka!«, usmál se kaplan. »Kde vidí několik lidí, hned notuje píseň. Chcete-li, zpívejte.«

Chodci do jednoho souhlasili.

»Aspoň půjdeme jako poutníci, a ne jako bychom šli do Dobrušky na trh.«

»Tak jenom začněte, strýče«, vybízely mladší, které se mohly na pěkný hlas spolehnouti.

Předzpěvák daleko nemusil jít pro píseň. Znal jich mnoho a doma měl několik zpěvníků, z nichž vybíral, opisoval a chystal pro kapli i pro průvody. Teď musil zanotovat něco hodně známého.

»Zdrávas Panno čistá,
pomocnice jistá
všech a v každé době,
kdož jen hledí k tobě,
z hříchů svých se kají,
v lásce prospívají.«

Všichni ovšem nezpívali, také kaplan pouze polohlasem přizvukoval, zpěv drželi pouze mladší.

Tu a tam na poli ještě lidé pracovali, ti se nyní zastavovali, jaký průvod to jde ještě nyní ke Studánce. A hleděli s podivením, že tito poutníci nemají korouhve že nikdo nenese před nimi kříž věncem okrášlený. Je to pouze malý hlouček lidí.

»A vždyť to jde skalecký velebný pán jako obyčejně ke Studánce. Vidíte ho prostřed.«

»To s ním jdou obyčejní návštěvníci kaple. Cestou se dali do zpěvu.«

»Jako poutníci.«

»Zdrávas Panno svatá,
tys ta brána svatá,
kterou s nebes výše
do pozemské říše,
z lásky k naší spáse
sám Bůh ubíná se.«

Dělníci na poli zastavovali se v práci, smekali a zbožně naslouchali.

A poutníci zpívali dále, cesta jim pěkně ušla, byli spokojeni. Kdo je potkal, postál a naslouchal.

»Ti jistě nejdou ke Studánce za nějakou světskou zábavou.«

»Ba ne, to jsou praví poutníci.«

A tak za zpěvu přicházeli lidé se zámeckým kaplanem ke Studánce, kde byla mše sv. a modlitby za rozmanité potřeby lidstva.

Lahyrt.

Mše sv. (Liturgický výklad).

(Pokračování).

Chvalozpěv ten zní takto:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus
Sabaoth. Pleni sunt caeli et terra gloria
tua. Hosanna in excelsis.
Benedictus, qui venit in nomine Domini.
Hosanna in excelsis.

Svatý, Svátý, Svátý, Pán Bůh zástupů.
Plna jsou nebesa i země slávy tvé. Ho-
sanna na výsostech.
Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně.
Hosanna na výsostech.

Tento nevyrovnatelně krásný hymnus obsahuje 1. oslavu nejsv. Trojice skrze anděly, proto se nazývá též chvalozpěvem serafským, nebo andělským, též trisaŕion (= třikrát svatý), nebo Sanctus. 2. Oslavu Messiáše ústy věřících, proto též zove se hymnus triumphalis, chvalozpěv vítězný.

1. První část jest oslavou nejsv. Trojice a odnáší se k nejjasnější vlastnosti Boží, k svatosti, která omezuje všechny vlastnosti Boží. Bez ní všemohoucnost by byla zvlášť, prozřetelnost chytrostí, spravedlnost tvrdostí, milosrdenství slabostí. Svatostí obdrží všechny ostatní vlastnosti pravou míru a dokonalost. Svatost Boží jest vzorem a pramenem veškeré svatosti tvorů. Třikrát svatým se jmenuje na znamení tří božských osob, které mají touž božskou podstatu a přirozenost. Slova tato vzata jsou z vidění Isaáše proroka (6, 1—4.), které se popisuje takto: »Viděl jsem Pána sedícího na trůnu vysokém a vyzdvíženém: Serafové stáli nad ním: šest křídel měl jeden a šest křídel druhý: dvěma zastírali tvář svou a dvěma zastírali nohy své a dvěma létali. A volali jeden ke druhému a říkali: Svatý, svatý, svatý Hospodin Bůh zástupů, plna jest všechna země slávy jeho.« Podobné hlasy slyšel sv. Jan (Zjev. 4, 8.): »A neměla odpočinku (čtyři zvířata) dnem i nocí, říkajíce: Svatý, svatý, svatý Pán Bůh všemohoucí, kterýž byl, kterýž jest a který přijíti má.« — Než můžeme svatost Boží velebit a při tom nemít nenávisť k hříchu? Jaké to vážné napomenutí pro kněze i pro lid! Vnitřní svatost Boží, jež nám jest neviditelná, ukázala se ve skutcích Božích. Proto dí se, že »**plna jsou nebesa jí.**« »Nebesa vypravují slávu Boží a díla rukou jeho hlásá obloha.« (Ž. 18, 1.) Nynější nevěrci prý nemohou nalézt Boha. Veliký hvězdář Kepler řekl: Děkuji ti, Bože, žeš mi dal radost poznati díla tvá, oznámil jsem lidem slávu tvou, řekl-li jsem něco tebe nehodného, odpusť mi milostivě.« Newton při vyslovení jména Bůh smekl. **I země** oznamuje slávu Boží. Svatý Antonín poustevník*) byv otázan, jak může bez knih trávit život na poušti, odpověděl: Mám knihu, jež neustále je otevřena přede mnou. První list v této knize jest země se svými květinami, stromy, keři, zvířaty všech druhů, opravdu list in folio, bohatě popsany rozmanitými písmeny a značkami, svítícími tečkami a čárkami. Druhý list jest moře ve své nesmírné velikosti a velebnosti. Třetí list jest ovzduší naplněné živočichy. Čtvrtý list jest nebe se svými hvězdami.« Tak listoval sv. Antonín v knize světa a viděl a slyšel Boha, Pána přírody. V pravdě nebe a země oznamují slávu Boží.

2. Více nežli stvoření, hlásá chválu vykoupení. Proto po oslavě trojjediného Boha následuje jásavý pozdrav Spasitele, jenž již co nevidět objeví se na oltáři. K pozdravu tomu užívá se onoho pozdravu, kterým též Spasitel byl pozdraven na první květnou neděli, když se ubíral do Jerusáléma jako kníže pokoje, aby za několik dní vykonal smírnou oběť na kříži. Jsou to slova: »**Hosanna na výsostech. Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně. Hosanna na výsostech.**« Z těchto slov první větu však přidáváme na zakončení první části zpěvu a platí tedy nejsvětější Trojici. Tato druhá část zpěvu vyňata jest ze sv. evangelií. Když Spasitel ubíral se ve slavném průvodu do Jerusáléma, přemnohý zástup prostřel roucha svá na cestu a jiní sekali ratolesti se stromův a prostírali na cestu, zástupové pak, kteří šli v předu i kteří v zadu byli, volali řkouce: »Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně, hosanna na výsostech!« (Mat. 21, 8. 9.) Tehdy ubíral se Spasitel do Jerusáléma, aby v několika dnech obětoval se za nás smírnou obětí kříže. A nyní v několika okamžicích bude též Spasitel na oltáři při proměně. Proto také tato část zpívá se od choru až po pozdvihování. Jak krásně se hodí sem zpěv tento! Slovo Hosanna vzato jest ze žalmu 117 z verše 25. Žalm ten jest messiánský. Sv. Jeroným slovo to vykládá takto: Osi překládá se spasiž, anna citoslovcem je prosby. Chceš-li tedy z těchto dvou částic slovo utvořiti, řekneš osianna, nebo jak my vyslovujeme osanna, s vypuštěním prostřední hlásky, jako vypouštíme ve verších Vergiliových. Hosanna tedy je **račiž zachrániti**. Místo vyňaté ze žalmu zní takto:

v. 25. O Hospodine, račiž chrániti mne, (hosanna)

O Hospodine račiž dáti zdaru!

v. 26. Požehnan buď, jenž přichází, ve jménu Páně.

*) Santer 192.

Tento žalm zpívali židé slavíce svátek stanový, při tom nosili kytice z ratolestí a když vyslovovali hosanna, mávali jimi. Poněvadž při slavném vjezdu Spasitelově týchž slov užívali k pozdravu jeho, uznávali ho tím za Messiáše. Evangelistové slova hosanna nepřeložili, ale nechali je v původním znění, jelikož vlastně nelze ho přeložit; naše »sláva« jen málo se mu blíží, více jihoslovanské »živio«.

Sanctus jest úkon klanění se, proto kněz při něm uklání hlavu na označení, že v pokoře a bezpodmínečném podrobení se má je vyslovovati. Říká slova ta hlasem slabším, za to chor jej zpívá. Při chvalozpěvu tomto má ruce sepjaté, jež však nemají se dotýkati oltáře z úcty ke Kristu, jež oltář znamená. Též ministr. při tom zvoní*), aby všichni věřící poznali, oč se jedná, že již se mají připravit na příchod Spasitelův na oltář. Při slovech: »Benedictus, Požehnaný . . .« obsahujících radostný tento pozdrav Vykupitele vztyčuje se kněz na znamení vítání a žehná se při tom znamením sv. Kříže, aby naznačil, že přichází Kristus, jenž jako vítěz skrze kříž zakládá svou říši. Jiní praví, že se žehná proto, poněvadž slova ta jsou ze sv. evangelia a ve středověku bylo pravidlem, že čtení evangelia doprovázno bylo tímto znamením.

Hymnus tento nalézá se v nejstarších liturgiích, jako Jakobově, Basiliově a Chrysostomské, v apoštolských konstitucích. Příkládá se papeži Sixtovi I. (119—129), že ho do díkůčinění sem vložil. Preface a Sanctus jsou skutečně nanejvýš vznešené a uchvacující zpěvy. Sv. Jan Zlat. dí: »O podivu hodní darové Kristovi! Na výsostech pěji Pánu čest zástupcové andělů; na zemi zpívají po příkladu jejich lidé ve chrámě ve sborech tytéž písně. V nebi zpívají Serafové hlasitě třikrát Svatý; na zemi rozléhá se týž chvalozpěv z úst shromážděné obce. Takto spojují se nebesa a země k téže okázalé slavnosti; jest jeden dík, jedna chvála, jeden sbor, jenž společně plesá, jež uspořádala nekonečná dobrota Páně, která se k nám snížila, a jež shromáždil Duch sv.; na této harmonii spočívá záliba Otcova. S nebe má svou melodii, an řízen jest rukou nejsv. Trojice, takže ony sladké a blažené zvuky, ony zpěvy andělů, ony chvalozpěvy ustavičně se ozývají.«

Při slavné mši sv. akolité přinášejí k oltáři čtyři až osm hořících pochodní, které označují Krista, jenž při proměně tu bude přítomen a jenž jest světlo světa.

Chor zpívá sanktus až do pozdvihování, po pozdvihování hned má pokračovati v Benediktus, tudíž i v římské liturgii, aspoň co se týče zpěvu, mezi díkůčiněním nastává proměna, čili slaví se eucharistie.

*) V misále předpisuje se jen dvakrát zvonění, při sanktus a při pozdvihování. Při »Domine non sum dignus«, kde jest už zvykem zavedeno může zůstat, ačkoliv v Římě se nezvoní při tom. (Odpověď z Ř. K. 14. května 1856.) U nás však zvonívá se ještě při obětování.

P. Fr. Žák T. J.

Z litanie loretánské.

Matko přemilá.

Maria, přemilá Matičko!
Úsměv mi na ústa sedne,
radostí poskočí srdíčko,
kdykoli oko tě shledne.

A což ty úsměvy! Zrovna mi
do srdce slunečkem září,
andělé jistě tam nad námi
o ně se žárlivě sváří.

V zraku máš jitřenky něžný lesk,
mateře cit se v něm chvěje,
nevím, co cítím, zda ples či stesk,
vím jen, že sladce to hřeje.

Říkat mi, abych tě miloval!
Bláhové napomínání!
Kdyby mi sto srdcí Pán Bůh dal,
každého byla bys paní.

P. Fr. Videnský T. J.

Bohuslav Balbín T. J.

Zvláštní cítel Rodičky Boží.

26. Pátý slavný obraz mariánský je na Vyšehradě. Císař Rudolf II. daroval jej ze své kaple slovnému pánu Hannibaltovi (Hamewald?). Je budto od sv. Lukáše zhotoven anebo je nápodobeninou jeho obrazů. Když před několika lety hrozná bouře v Praze na více místech zuřila, uhořel blesk i do chrámu sv. Petra na Vyšehradě. Kaple, v nížto se mariánský obraz uctíval, byla tím pobořena, oltář zapálen, toliko tento obraz a místo, kde na oltáři stává kalich a hostie, uchráněno, kdežto vše ostatní, co bylo ze dřeva a z plátna, ohněm zničeno. Mnoho lidí přišlo podívat se na očividný div. Maria Panna je tu mocnou patronkou proti suchu. Je známo svědectvím mnoha lidí, že, kdykoli obraz na vyprošení deště vynesli v průvodu ven, vždy pro déšť v největším nepořádku se vrátili a jej tak zpět donesli. Toto vše mi zaslal písemně vyšehradský děkan Václav z Růžové a potvrdil pravdu toho vlastním podpisem a úředním razítkem. Ještě je ve městě jiná socha na staroměstském náměstí, zhotovená z kamene a stojící na sloupu; avšak tato ještě není divotvorná, ačkoli k ní chodí průvody.

27. Březno v Čechách. Chodí tam procesí. Více jsem nemohl zvědět.

28. Kvínov v Čechách. Po Chomutově uctívá se tuto Maria Panna nejvíce. Obraz byl od kacířů zneuctěn a ještě nyní má krvavé skvrny na tváři a na ruce.

29. Římov v Čechách. Kollej Tov. Jež. v Krumlově štědrostí sousedskou vystavěla tu loretánskou kapli a poutníci ubírají se sem v takovém množství, že r. 1657 na den Navštívení Marie Panny 10.000 poutníků sem zavítalo, z nichžto 4000 přistoupilo ke sv. zpovědi a sv. přijímání.

30. Červený Újezd v Čechách u Prahy na panství hraběte Žďárského. Je tu loretánská soška, k níž z Prahy a z okolí se putuje. Krajina tato byla obávána pro hady; ale sotva se tu postavila kaple, vymizeli ti to.

31. Svatá Hora v Čechách. Soška uctívána arcibiskupem Arnoštem. Zde se děje daleko více zázraků a jsou mnohem větší, než-li na jiných poutních místech v Čechách. Bylo často vidět, že P. Maria mění obličej. Svědky očitými toho divu jsou kněží a mužové vznešení. Kniha o zázracích byla vydána tiskem v českém jazyku. Kéž bych mohl — dodává Balbín — něco pro toto poutní místo učiniti! (Později sepsal knihu. Pozn. spisovatelova.)

32. Svidnice ve Slezsku. V západním rohu radnice je vížka s okny na náměstí, kde se chová velice stará socha Marie Panny. Všichni Svidničané mají ji u veliké úctě; neboť se obávají, že by se stalo nějaké neštěstí, kdyby tak neučinili. Kacířské zastupitelstvo města r. 1605 (kdy následkem Rudolfova majestátu kacířství bylo v největším rozkvětu) naporučilo, aby po všechny časy v noci před sochou hořelo světlo. To se dosud děje. Oslavuje se obzvláště od mládeže obojího pohlaví na svátek Nanebevzetí Marie Panny.

33. Tuřany na Moravě. O původu a zázracích Panny Marie tuřanské jsem psal. Léčí různé neduhy obzvláště horečky, jak mnoho příkladů dosvědčuje. Následuje tu Panna Maria egyptského zvyku, kde pro všechny nemoce je toliko jediný lékař.

34. Varta ve Slezsku. Dějiny Varty jsou vydány latinsky*) a německy. Nepřejde rok, aby se o 50 a více uzdravených nečetlo. Soška prý byla nebeskou rukou Marie před 400 lety jistému zbožnému jinochu darována.

35. Vranov na Moravě. Strážcem obrazu je řád sv. Františka de Paula. Vyšla o zázracích nedávno knížka.

36. K obrazu Marie Panny v Jílovém přestalo se putovati. Je to soška loretánská, chována dříve u veliké úctě.

Tato místa uvádí Balbín v knížce »Panna Maria tuřanská«. A na konci popisu dodává, že je proto vypisuje, aby bylo v Čechách, na Moravě a ve Slezsku vidět stopy

zděděné zbožnosti náboženské. Avšak není s tím ještě spokojen. Ve spisu »Panna Maria Svatohorská« na str. 35 se omlouvá, že mnoho poutních míst mariánských vynechal a tudíž hledí je doplniti. Jsou to:

37. Jičín v Čechách. Zdejší obraz je řeckého původu, což naznačují též začáteční písmena řecká, vyjadřující Bohorodičku a syna Ježíška. Pochází prý z Ruska, tak asi tvrdil její dárce, jenž ji jičínské kolleji Tov. Jež. věnoval. Byl to dobrovický farář Matěj Heinze, příznivec našeho řádu a hlavně mariánské Družiny jičínské. Jistý kacířský kněz, jak říkají pastor, měl tento obraz v uctivosti a v poslední vůli před svou smrtí odporučil jej výslovně synovi. Ale syn nechtěl býti dědicem jakékoli zbožnosti otcovy a pokládaje obraz za zbytečnou pověru, daroval jej katolickému knězi Matějovi, o němž věděl, že mu tím způsobí radost. Tento pak chtěje, aby Maria Panna veřejně se uctívala, daroval sošku našemu chrámu v Jičíně. Sám jsem slyšel vyprávěti, jaká dobrodiní Bůh prosebníkům u tohoto obrazu udělil: choré na oči, ruce, nohy a jinak těžce nemocní byli tu uzdraveni.

Jano Köhler: Sv. Cyril a Metoděj.

38. Strakonice v Čechách. Matce Boží a všem osobám obklopujícím na obraze Ježíška kacíři vyškrali oči. Obraz tento nesl prý zbožný muž Dominik před vojskem katolickým v bitvě u Prahy.

39 a 40. Doksany a Tejnice v Čechách. Pro vzdálenost obou míst nemůže prý Balbín o nich nic zvláštního říci.

41. Paka. Soška představuje Marii Pannu stojící s dítkem Ježíškem na měsíci. Před více než 450 léty byla nalezena ve stříbrných dolech a havíři ji vystavěli chram. Nejvíce

prý pomáhá v padoucnici, jak se dá dokázati listinou, obsahující 13 případů. Listina po-
čepsána je od místního výboru.

42. Prostějov. Obraz navštívení Marie Panny u stařícké Alžběty; dokud Augusti-
niáni nebyli vypuzeni z města, byl chován u veliké účtě.

43. Plzeň. Obraz P. Marie u sv. Bartoloměje, který zloděje, chystajícího se oloupiti
Jesulátko o skvosty, tak poděsil, že ohromen a jako bez sebe byl nalezen od kostelníků.

44. Nepomuk. Socha P. Marie z jednoho kusu nalžovského kamene zhotovena.

45. **Hostýn u Holešova na Moravě.** Zde, jako dříve před tím stalo se u Varty, za-
razila Maria Panna nával Tatarů deroucích se do země a zastavila jejich vítězný po-
stup. »Na hoře Hostýně«, píše Balbín na str. 49, »vzdáleném jednu míli od Holešova,
zachránila Maria Panna Pomocnice za doby Tatarů obležené Moravany, zažnavši oblé-
hající je Tatary, ne tak obyčejným kamením jako spíše kameny nebeským ohněm ve
vzduchu rozžhavenými, a tím obnovila pro křesťany na Moravě už podruhé*) zázrak
jako Panna bleskovládná. Po blescích sice není dnes památky, avšak proudí doposud
zdroj vody, který prý si křesťané vroucími modlitbami vyprosili. Neboť jsouce trápeni
krutou žízní, utekli se k Marii Panně, aby když jim už jedním živlem (totiž ohněm) při-
spěla ku pomoci, jim také druhým živlem, t. j. vodou pomohla. Oboji tuto paměť obnovil
nedávno hrabě Jan Rotál, vystavěv tu tři velmi krásné kaple, aby Moravané sem co
nejhojněji putovali a se rozžráli vždy více a více ve zbožnosti vůči tak štědré dobro-
dítelce.« Na jiném místě téže knihy str. 30 praví: »Když r. 1241 dobyli Tataři Polsko,
zahnali krále a bohatýry na útěk a zemi křesťanskou by byli roznesli na kopytech,
kdyby to bylo bývalo možno, přivalili se jako nějaká bouře na Moravu, zabivše před
tím vévodu lehnického Jindřicha Zbožného. Křesťanští Moravané uchýlili se na tuto
horu a odráželi statečně útočící Tatary. Avšak obléhání nepřátelské nemohli na dlouho
vydržeti pro nedostatek vody. I vzali útočiště k modlitbě a prosili Marii Pannu, již pra-
meny vod jsou tak milé, o vodu. Vyslyšela Maria Panna jejich prosby a, ukázavši se
jim, vyvodila ze země pramen pitné vody, který podnes tu vypryskuje. Křesťané osvě-
zení dobrodiním Marie Panny, doráželi s větší statečností na Tatary, odrazili je, ač je
(což bude Čechům a Moravanům u veškerého potomstva ku cti) Jaroslav z Hvězdy za
pomoci města Olomouce v tiché noci z nenadání přepadl, porazil a do Uher zahnal.
Ovšem i zde byla nápomocna nejblahoslavenější Rodička, již za to přislíbil vystavěti
chrám. Ostatně na hoře Hostýně po tolika staletích, za účastenství a nadšení skoro celé
Moravy, vystavěl v naší době vysokorodý hrabě svatě říše římské Jan z Rotálu nád-
herný chrám, do něhož dal donést obraz Marie Panny, a z největší okázalosti dal jej
vysvětliti za přítomnosti skoro celé šlechty moravské.«

Zmíniv se pak o poutních místech v Koryčanech a ve Štípě, seznamuje nás s pout-
ními místy ve Slezsku a Kladsku. Jsou to po většině místa, jež nyní k naší říši nepři-
náleží.

46. Střihom ve Slezsku. Obraz Marie Panny u Benediktinem neznámého původu.
Byl vyzrazen hvězdou r. 1303, jak svědčí básně vyvěšené v kostele.

47. Stínava ve Slezsku. Obraz uctíván už 300 let. Za válek švédských chtěli jej
převézt do Nysy, avšak koně nechtěli se hnouti z místa.

48. Roubice u Frankensteinu ve Slezsku. Soška Marie Panny se zove: »Maria
Panna u zeleného stromu«. Vnučové Jiřího z Poděbrad úctu mariánskou podporovali.

49. Bílá Voda ve Slezsku. Obraz představuje Navštívení Marie Panny. Čte se o
zázracích.

50. Kladsko. O dvou sochách se mluví. Jedna je na hlavním oltáři v chrámě
řádu Tov. Jež., jež prý se od mladého studenta Arnošta z Pardubic odvrátila, druhá
pak je v témže chrámě na sloupě.

51. Willemsdorf na Kladsku. Obraz Marie Panny bolestné.

52—54. Oberschwedeldorf, Kleinice u Wartenbergu a Olbersdorf.

*) Po prvé myslí u Olomouce, což právě před tím vykládal. Je to známé vypravování
o Jaroslavovi ze Šternberka.

55. Rosenthal v Lužici. Krásný obraz: Ježíšek má v ruce jablko, Panna Maria drží hrušku.

Tímto končí Balbín soupis mariánských poutních míst své doby. Zmiňuje se sice i o jiných místech poutních v našich vlastech, kde se neuctívá Maria Panna, nýbrž nějaký svatý, avšak to nás nyní nezajímá.

Už z toho viděti velikou lásku Balbínovu k Rodičce Boží. Jestě více však ji pozorujeme ze způsobu psaní. Pišeť nejenom s jakousi vřelostí o věcech mariánských, jak jsme doposud s dostatek seznali, ale i dává nám návod k uctívání Marie Panny, popisuje svou lásku k Bohorodičce a snaží se ji všemožným způsobem dát na jevo.

* * *

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování.

M. K. z Jevíčka píše 3. května: Byla jsem v nebezpečení smrti; modlila jsem se s důvěrou k b. Srdci Páně a k Matičce Svatohostýnské a všechno jsem šťastně přestála. Potom jsem však opět těžce onemocněla; ležela jsem ve vysoké horečce a myšlenka, že bych mohla svých pět malých dětí opustiti, mne přímo děsila. Vzdychala jsem vroucně k nebi, obrázek P. Marii Svatohost. jsem měla u sebe a nemoc se zlepšila. Churavím posud vážně, ale doufám, že mne Matička Boží neopustí, vždyť jsem od dětství s úctou pohlížela k Sv. Hostýnu, protože mě P. Maria již mnohokrát vyslyšela; a teď když jsem od Sv. Hostýna více vzdálena, jest mi pout na Sv. Hostýn nejkrásnějším dnem v roce, neboť tam naleznu vždy sílu a útěchu.

J. N. od Kelče děkuje b. Srdci Páně, P. Marii za vyslyšení. Piše: Nemocí hned z mládí a nešťastnou náhodou pozbyl náš syn téměř zraku. Oční lékař prohlásil, že není pomoci. Obrátili jsme se k b. S. P. a k P. M.; zrak se zlepšil tak, že chlapec může jíti přes pole do kostela a také se již vypravil na pout na Sv. Hostýn.

M. D. z H. děkuje P. M., S. P., sv. Josefu, sv. Ant. za uzdravení z mnoha nemocí a vyslyšení mnoha proseb. Už mnoho roků putuje na Sv. Hostýn, dříve se svým chotěm, teď po jeho smrti s dětmi a chcepokud bude živa spěchávati na Sv. Hostýn P. Marii děkovati a prositi ji o další ochranu.

Sestra moje byla už několik roků postižena lišejí na rukou; všechna lékařská pomoc byla marna. Zmizely na čas, ale jakmile nastalo vlhké a deštivé počasí, objevily se opět a trápily poznovu. — A tu čítaje ona četná vyslyšení v Hlasech Svatohostýnských, prosil jsem též Pannu Marii, aby nám alespoň pomohla naléztí lékaře, který by nemoc správně rozpoznal a vhodný lék na vyléčení předepsal. — A skutečně, když jsme po vykonané pobožnosti vyhledali pomoc jistého lékaře, předepsal jí tak vhodný lék, že lišejí zmizely a už se neobjevily nežli jen občas malé stopy po dřívější nemoci. Pročež vzdávám zde dle učiněného slibu své díky Nejbl. Panně Marii za její pomoc.

F. B. Kaplan.

H. A. B. z L. děkuje P. M. za uzdravení.

Dopis z Hané. 1. května 1922. Když dnes při mši sv. zpívána krásná píseň mariánská »K nebesům dnes zalet písni, tam kde sídlí Matka Tvá«, tu se mi oči zalily slzami a myslí mou táhly vzpomínky, jak i já jsem od ní byla vyslyšena.

Když loni po žních onemocněla mi dceruška, školačka, tu úpěnlivě jsem Matku Boží Hostýnskou denně prosívala, by mi ji uzdravila, a modlila jsem se tak vroucně, jak jen matka se může za své milé dítě modlit. Nemoc přece nepolevovala, ba bylo čím dále hůře. A když na radu lékařů jsme se obrátili k věhlasnému lékaři, chirurgovi a ten prohlásil stav naší dcerušky za beznadějný, tu jsem ve své bezměrné bolesti tak ztupěla, že i na modlení jsem zapomněla. Dnem i nocí jsem ji ošetřovala a každý pohled na ni jítřil znovu mou bolest. Jak ráda bych jí byla pomohla, neb aspoň ulevila, jak každý výkřik její mi drásal srdce, ví jenom milý Bůh. Po vánocích se nám narodila zdravá, silná dceruška, kterou jsem zrovna za dar nebes pokládala, za náhradu těžce nemocné školačky. Však jen několik dní ta radost trvala a malé robátko »do nebe kam touhu mělo, s andělíčky uletělo«, tak zapívali mu zpěváci. V mysli mé se stále chvěla otázka: Proč Bože můj? A když jsem zase ošetřovala svou dcerušku, právě v tu dobu byla u nás obnova sv. missie. Stále jsem musila bývati u jejího lože, ale tenkrát jsem ji přemluvila, že na večerní kázání jsem mohla odběhnouti. A když jednoho dne mluvil kazatel o Matce Boží bolestné a když uvedl několik příkladů, tu mi v mysli utkvěla jeho slova: »V soužení a utrpení jediná naše naděje«, a mne to tak mocně táhlo ke zpovědnici, že hned po kázání jsem tam přiklekla a ráno i s mužem šla k sv. přijímání a obětovala jsem to vše za milou dcerušku. A když po sv. přijímání jsem si vzpomněla, jak nám p. katecheta říkával ve škole, bychom prosili Ježíška, který je v našem srdci, že nás jistě vyslyší, tu s celou duší jsem se modlila, aby nemocné ulevil. Přisedši domů dýchla jsem na ni a pravila jsem, že je to pozdrav od Ježíška. A když se s námi misionáři loučili

a všem žehnali, i nemocným, a doma jsem jí to vyprávěla, také se sama nábožně po-
žehnala. A na třetí den, právě v neděli v
ranní mši sv., dokonala neočekávaně. Pev-
ně věřím, že mne Matka Boží vyslyšela,
protože sám lékař mi řekl, že tak rychlá
smrt nedala se předvídati, tak že umírá je-
den ze sta, že se mchla trápití déle než rok.
Ztratila jsem do měsíce dvě dcerušky a vě-
řím, že mě Matička Boží sílila, bych tak
těžkou ránu mohla snést.

V březnovém čísle si stěžuje jedna ne-
mocná, že se modlí k Matce Boží a přece
se nepozdravuje. Jsem i já toho názoru,
že Pán Bůh ví, co má nám dát a co ne.
Je nejlépe podrobiti se jeho sv. vůli, neboť
on ví, co činí.

První jarní pouť.

První jarní pouť se konala 13. a 14. květ-
na, právě ve dnech ledových mužů, kteří
letos dělali svému jménu čest. 13. května,
na sv. Serváce, bylo večer 2.7° C, a na sv.
Bonifáce ráno o 3. hod. 0.8° C; na střeších
byla jinovatka. O 9. hod. dopoledne, právě
když se měla konati u pomníku padlých
pobožnost blížil se od severozápadu tem-
ný mrak, z něhož však jen malé sněhové
vločky padaly. V pátek v noci a v sobotu
odpoledne přšelo, proto některé průvody
konaly v sobotu křížovou cestu v kostele
a jiné venku. Přece toto nepříznivé počasí
neodstrašilo ctitele P. Marie Svatohost. od
první pouti. Dokazuje to výpočet osad
z nichž se poutníci dostavili: Dubnice na
Slovensku, Loučka (50), Lidečko (200), s
hudbou, Moskovice (45), Smolína (56), Vy-
soké Pole (60), Lačnov (21), Drnovice (48),
Újezd u Vizovic (100), Vlachovice (150)
s kaplanem Fr. Svačinou, Cíchove, Nezdeni-
ce, Ludkovice, Rudice, Provodov, Pitín, Bo-
huslavice, Kralice s kapl. Gabr. Vlčkem,
Vrahovice s kapl. Fr. Krajčou, Horní Bečva
s far. Vil. Schmiedem a s hudbou, Polanka,
Šlittná, Prostějov (120), Dubany (115), Poteč.
(50), Charváty (55), Smržice (60), Kostelec,
Stará Bělá, a Stará Ves (šli pěšky), Břeso-
vice (68), Bojkovice (50), Brumov (26),
Vlčnov (120), Slopné (25), Hluk (180) s kapl.
Viktorem Ruppertem a s hudbou, Frenštát
s hudbou, Velké Kunčice, Velké Prosenice,
Horná Suča, Vajnory u Bratislavy, v neděli
Horní Újezd (200) s far. Ant. Solařem a dru-
žičkami, a Rudslavice (300), s far. Aug. Ne-
oralem, s družičkami a s hudbou.

V sobotu o půl 6. hod. večer se rozezvu-
čel největší zvon a oznamoval příjezd nejdp.
arcibiskupa, jenž byl uvítán od kněží a pout-
níků před kaplí bl. Jana Sarkandra. P. su-
perior mu děkoval za vše, co pro Sv. Ho-
stýn činil, a za to, že chce pro ně postavit
poutnický dům; přirovnal dále stav nynější
církev sv. k dobám, kdy Tataři vpadli do
Evropy, kdy dle slov papeže krvácela cír-
kev sv. pěti ranami, ale přece P. Maria
pomohla, tak i nyní nás bude chrániti. Pro-
sil nejdp. arcibiskupa a modlitbu, a slíbil,

že i poutníci se budou za něho modlití. Ndp.
arcibiskup poděkoval a slíbil, že se bude
za všechny modlití. Večer měl uvítání Dr.
Kl. Žůrek, t. č. administrator v svém ro-
dišti v Žeranovicích, jenž spojil tuto pouť
s pobožností za padlé vojíny. Proto v so-
botu večer se vyzvánělo všemi zvony a ndp.
arcibiskup měl v kostele kondukt za padlé
a v neděli dopoledne před velkou mší sv.
opět kondukt u pomníku padlých, při němž
hudba z Hluku hrála smuteční pochody a
Omladina zpívala smuteční písně. V neděli
ranní kázání měl opět Dr. Kl. Žůrek, a
druhé kázání nejdp. Jan Daněk, kanovník
v Kroměříži, jenž líčil lásku nejdp. arcib-
iskupa k Sv. Hostýnu, a povzbuzoval po-
sluchače k obětavosti pro Sv. Hostýn.

V neděli měl slavnou mši sv. nejdp. arcib-
iskup za assistance Aug. Neorala, presb.
assist. Jos. Táborského, Vinc. Pecháčka,
Ant. Solaře, Vil. Schmieda, Jos. Herodka,
far. na Rusavě, Fr. Krajče, Gab. Vlčka, J.
Valoucha, katech. ze Vsetína, jenž přivedl
82 žáčků. Do knihy v sakristii napsal ndp.
arcibiskup: O první pouti pontifikoval a
měl kondukt s pobožností za zemřelé a pa-
dlé vojíny, kuráty, sestřičky a ošetřovatelky
Dr. Ant. Cyr. Stojan, olomucký arcibiskup.
Před mší sv. chodil nejdp. arcipastýř po
louce u kulaté kaple a rozmlouval s pout-
níky. Vidouc to kterási poutnice stojící u
Sarkandrovky, zvolala: To máme nyní arcib-
iskupa! S ním může každý mluvit!

Přistoupila k němu jistá poutnice s pros-
bou: Pane arcibiskupe, máme nového fa-
ráře; jest sám a má velice mnoho práce.
Dejte nám kaplana! Na tváři nejdp. arcibi-
skupa bylo viděti mocné pohnutí. »Ale,
vždyť je mladý!« odpověděl a začal se vy-
mlouvat. Při těchto slovech jsem si vzpo-
mněl, že i nejdp. arcipastýř v každém listu
žádá totéž od věřících: Matky, vychová-
vejte dítky své tak, aby z nich mohli býti
kněží, řeholníci, řeholnice!

A naopak v předposledním čísle Hlasů
Svat. si stěžuje jistá matka, že její syn mohl
býti knězem, kdyby se nebyl pokazil na stu-
diích! Třeba tu tedy velké organisace!

Jeden z mnohých průvodů byl až ze Slo-
venska od Bratislavy, z Vajnor. Přivedl jej
starý poutník hostýnský Michal Fekete.
Představil se mi v sakristii. Večer jsem
pravil nejdp. arcibiskupovi: »Je tu starý
Fekete z Vajnor. A p. arcibiskup si hned
vzpoměl na jeho křestní jméno a tázal se:
»Ten Michal?« »Ano, ten Michal.« Druhého
dne Michal pozdravil nejdp. arcibiskupa na
louce a ubíral se s malým průvodem na Sv.
Kopeček. Psal o své pouti 18. května takto:

Prosíval jsem P. Marii: O ty Matičko
Svatohostýnská dopřeješ mne eště ráz v mo-
jej starobe sa podívat ne tvoju tak krás-
nu a libeznu a milu tvar a teba při tvojem
trunu pozdravit; A hle, moja žádost se vy-
plnila dne 14. maja sem s velku radostu s
našima 18ti putníkami vítal a pozdravoval
tu Ochránkyni Moravy, ale aj našu. O byla

to radost videt tolik putníků! Je vidět, že moravský lid je nábožný. I šli jsme pozdravit Matičku Svatokepecku a potom do Olomuča ponavštivovat ti krasne chrámy olomucké a mučírnu bl. Jana Sarkandra. Nejprv sme navštívili chrám arcibiskupský a tam sme sa pomodlili za toho našeho dobrého a milého Tatička, osvíc. p. arcibiskupa, ktorí za nás Slováků ešte aj ve Vidni mnoho pracoval. A tu mi prinde myšlenka navštívit ho osobně. To není možná; ale bude dobre par radků napisat aj tak ho pekne poctit a pozdravit, neb sa už více 40 roků známe. Ale rozmyslam, jak to učinim, keď nemám po ruce ani papír, ani tužku. Prindem pod bránu, poprosím vrátného a ten na mna hledí, že, co s tím chcem. Osvíceného pana arcibiskupa pozdravit. A tak sem dostal kusek papíru a začnem pisat. Všetko na mna hledelo. Nebilo toho mnoho, neb sa mi ruka trásla. Stojácky sem to pisal: »Veleďustojný a osvícený pane arcibiskupu. S milostu Božu sem navštívil Sv. Hostýnek a Sv. Kopeček a potom též Váš chrám arcibiskupský; a tu sme sa pomodlili za Vaše šťastivé vedení Vašeho uradu tažkého, v tyto tak vážné časi. Zostávám Váš najnehodnější služebnik M. Fekete, a tak to odevzdám panu vrátnému a sem ho prosil, aby to odevzdal p. arcibiskupovi, a já odejdem 20 nebo 30 kroků, kriča za mnou: »Zpatki, zpatki.« Vratim sa a ti mi povidaju, že mám ist hore a ja strachu, však sem tam ništ zleho nepisal. No ale šťastlivo sem sa dostal pred toho tak dobreho a milého Tatička, pozdravil sem ho a ruku políbil, a on pekne podekoval, a potom mna ponukel, abych si sadel ke stolu a mna čestne pohostil. A ja rozmišlam, či je to se mnou ve sne aneb je to skutečne a potom sme sa spolem maličko posmluvali a ja pekne podekoval a ruku poboškal, odebral sem sa za svojima, kteří mna očekávali a já sem jim moju radost vyrospaval, že to je andel, to je duša dobra, to sme mi za maďarsky vládi ani neočuili, aby se jeden sedlak dostal až ku panu arcibiskupovi. A tak tatičku náš drahí, nech Pán Bóch milostivi žehna Vaše namahave prace v tyto tak smutne čase ešte mnohe leta, abyste sa dožil ešte radosti a po tomto bidnem živote večnej slavi.

Na první pout pomáhali ve zpovědnici PP. Karel Bumbala a Antonín Vorlíček z Červenky, P. Frant. Domes z Velehradu, Jos. Tábořský z Bystřice p. Host. Vincenc Pecháček z Val. Meziříčí, Cyr. Stojan z Lipníka, Jan Daněk, kanovník z Kroměříže a dpp., kteří přivedli průvody. Všechno poutníků mohlo býti na 10.000, u sv. přijímání bylo 4.600.

Našinec psal o slavnosti naší toto:

První hlavní pout na Sv. Hostýně. Čtvrtou neděli velkonoční započínaly od nepamětných dob poutě na Sv. Hostýn. I když počasí bývá často v této době nestálé, nepříznivé mnohdy citelně studené, bývá vždy Sv.

Hostýn plný poutníků, toužících díky vzdáti Matičce Boží Svatohostýnské za mocnou ochranu, svěřiti jí své strasti, své útrapy a dojíti útěchy. Konala-li se slavně tato pout roku loňského, když jsme vítali budovatele a zvelebitelé Sv. Hostýna jako svého papelestýře, neméně slavně konala se letos. Již pátek odpoledne hemžil se Sv. Hostýn poutníky ze Slovenska, z Valašska, mnohé průvody jako vlachovický, z Horní Bečvy přišli s hudbou, zpovědnice obléhány, takže v sobotu ráno na 1800 poutníků přistoupilo již k sv. přijímání. V sobotu vzdor zimě a nepohodě plnila se sv. hora poutníky. Po 5. hod. odpol. zavítal nejdůst. pan arcibiskup, ráno byl na posv. Velehradě přítomen a hned odjížděl do Bystřice pod Hostýnem — a na Sv. Hostýn. Byl od dp. P. superiora Strýhala slovy významnými a srdečnými, při nichž poutníci slzeli uvítan a uveden do chrámu Páně, kde setrval delší dobu v modlitbě. O 7. hod. uvedl nejdůstojnější velepastýř poutníky za znění zvonů hostýnských do chrámu Páně, kdež nadšeně kázal dr. Žůrek, načež pan arcibiskup modlil se s poutníky litanii loretánskou a udělil sv. požehnání. V neděli přicházely průvody, zvláště dlužno se zmíniti o vzorném a poměrně početném průvodu z Ruclavic, s družkami, s hudbou, který přivedl téměř dp. farář Neoral. O 9. hod. vykonána dojemná pobožnost za padlé vojiny u pomníku a o 10. hod. sloužil slavnou pontifikální mši sv. za četné asistence nejdůst. p. arcibiskup, po níž udělil poutníkům své velepastýřské požehnání. Kázali na Sv. Hostýně v sobotu a v neděli kanovník Daněk, dr. Žůrek a P. superior, vypomáhali též ve zpovědnici, pak kteří přivedli průvody, a všem předcházel svou známou horlivostí nejdůst. velepastýř sám.

Poutí. Již 30. dubna přivedl P. Jiří Havránek O. M. Cap. z Brna poutníky, kteří ráno 1. května byli u sv. přijímání a sborově při mši sv. zpívali. Odpoledne po požehnání se vydali na zpáteční cestu.

4. května na sv. Floriána zahájili vlastně poutí Příleptí s kaplanem Jaromírem Krylem, 45. družkami a s hudbou. 7. května bylo na 600 poutníků. 10. května přivedl P. Jindřich Valouch, katecheta ze Vsetína 43 chlapců, kteří přinesli nahoru 45 cihel, a odpoledne oseký kaplan Valentin Doležel členy Orla, kteří přistoupili druhého dne ku sv. svátostem.

16. května připutovalo 419 poutníků z jihozápadní Moravy z okolí Jaroměřic, Mor. Budějovic, Jemnice, Brtnice, Kdousova, V. Újezda, Blížkovic, Pavlic, Častohovic a Znojma. Vedl je vždy věrný Sv. Hostýnův Vladimír Eller, far. v Blížkovicích, s Jos. Vaňkem far. z Pavlic a Fr. Vondrou, far. z Častohovic. Skoro každý poutník přinesl cihlu. Druhého dne měli kázání a slavnou mši sv. a assistenci.

17. května přivedli profesori apoštolského ústavu P. Jos. Soukup a P. Ant. Novotný 14 studentů z Velehradu.

20. května průvody: ze Sloupu [29], z Bernatic (70), ze Hvozdné, Slušovic (250) s kapl. Ant. Vícenou, z Veselé u Slušovic (230), z Citova u Přerova (110), z Hovězí u Vsetína [200], z Vizovic s kapl. Ant. Vysloužilím, z Pozdřechova s hudbou, z Bratřejova, ze Štípy s kapl. Adolfem Pírkem, jenž při ranní mši sv. řídil sborový zpěv, a s hudbou, z Hustopeč (320) s kapl. Jos. Glosem, jenž měl ranní kázání, z Lipníka (800) s kapl. Jarosl. Izákem. Všechno poutníků bylo na půl šesta tisíce, a sv. přij. 1700.

Ve středu před svátkem Nanebevstoupení Páně z Neobuze u Slušovic a z Jasenné s far. Em. Kovářem, ve svátek sám z Holešova asi 1000 poutníků s arciknězem Janem Hiklem, jenž měl slavnou mši sv., s 85 družičkami a s hudbou.

26. května 20 studentek z dívčího gymnasia z Brna.

27. května: z Halenkova s kapl. Janem Vernerem, ze Vsetína (700) s kapl. Jan. Rozehnalem, jenž měl uvítací kázání, z Jezernice (100) s far. Janem Hoférkem, ze Starého Jičína (350) s kapl. Fr. Janíkem, z Nov. Hrozenkova (400) s kapl. Jos. Kuchaříkem, z Těšňovic u Kroměříže (150) s kapl. Pavlem Hanákem, z Trnavy (150) s far. Jos. Dorazilem, Němci z Kunčic u Špiček, kteří měli v Sarkandrovce kázání, a z Brna 1490 s rektorem OO. Redempt. P. Polepilem. Družičky nesly na ozdobených nosících sochu P. Marie Svatoh. a měly obvyklé proslovy. Ráno bylo devět zpív. mší sv. a ranní kázání měl P. rektor Polepil. 28. května průvody z Lukova s far. Janem Kubínem a z Kašavy 150 s kaplanem. Poutníků bylo na 6000 a sv. přij. 2300. Vypomáhal Wilfrid Kalinský, superior z Val. Meziříčí a P. T. důstojní pání, kteří přivedli průvody, zpovídali pozdě do noci a skoro ráno.

Přerovské »Právo« napsalo o pouti z Lipníka 27. května: »Pout na sv. Hostýn nabývá rok od roku větší a větší obliby. Účast byla nebývalá, přes 700 poutníků putovalo na sv. horu. Jiná léta bývalo nás asi 400. Poutníci povzbuzeni svým knězem dp. P. Jaroslavem Izákem vynesli několik set cihel až na temeno hory ku stavbě »hostýnského Stojanova«. I malí chlapi nesli po jedné i dvou cihlách. Matice svatohostýnská měla by však k cihlám »u lázní« dát tabulku s výzvou, aby poutníci věděli, že mají cihly vynášet. Jiní, kteří to nevěděli, šli kol cihel, aniž by kterou vzali. A vzali by jistě, kdyby o tom věděli. Stojí jich tam celé hradby. Bylo by třeba poutníky všude na to upozornit, aby útulna ještě letos stála. Potřeba její je už opravdu naléhavá. Uvítání poutníků v Lipníku bylo takové, jako dosud nikdy. Uvítali nás čtyři kněží a zástupcové městské rady s ohromným zástu-

pem lidu a hudbou. Průvod šel v hustých 4- a 6stupech a neměl konce. Na náměstí čítal přes 2000 účastníků. V nabitěm kostele nadšenými slovy vítal poutníky dp. rada dr. Tauber. Nadšení bylo veliké a strhávalo kde koho. Kéž by jen pokračovalo. Obětaví pořadatelé v čele s p. Jurečkou mohou být plně spokojeni s letošní poutí, jaké dosud v Lipníku nebylo. Neménší dík patří pánům, kteří ochotně zapůjčili své povozy. Poutí se tentokrát účastnilo i mnoho rodičů s dětmi, takže naše pouť byla opravdovou manifestací katolických rodin pro Pannu Marii.

1. května připutovali Orli z Bystřice a sekretář Volné Myšlenky, jenž dopol. ve schůzi pokrokových občanů měl řeč a odpoledne si prohlížel svatohostýnský chrám.

5. května odpol. zaopatřil sv. svátostmi P. Jan Dvořák dvorního radu A. Kleibra, bývalého ředitele arcib. statků, jenž na to hned v noci klidně zemřel. Jeho mrtvola byla převezena do rodinné hrobky do Přerova.

Různé. Při jarním prohledávání střechy kostelní se shledalo, že nejen na mnohých místech zatéká, ale že i desky pod plechem se nalézající namnoze jsou prohnílé, ano i trámy pod nimi. Musili jsme vyměňovati trámy, které se nosily po schodech vedoucích na chor a na věž, neboť plechový kryt zůstal neporušen jen na mnohých místech byl vyspraven. Kdyby nebyl pokrývač upozornil zavčas P. superiora, mohlo se státi neštěstí, jelikož někde i pět trámů vedle sebe se nalézajících bylo zkaženo, a bylo to ku podivu, že v těch místech střecha nespadla. Jen souvislost s celkem ty částky držela. Konečně se shledalo, že i na věži směrem k hotelu trám, na němž je upevněna bání, jest prohnílý. I tu byl nejvyšší čas přistoupiti k nápravě. Toto bylo zaviněno dle svědectví pokrývače tím, že kdysi bylo na bání stříleno a asi 14 děr na ní bylo, jež prošly i na druhou stranu bání. Bání proto zrezavěla, když do ní stále zatékalo a uhníl též i trám 26. dubna byla snesena dolů bání s jižní věže. Na trámě bylo tesařskou tužkou napsáno: Tato věž se stavěla léta Páně 1887 30. září. K tomu nám dopomáhal Pán Bůh Hospodin a Panna Maria. Bání se táhla též i kříž 1. září 1887. Následují některé podpisy tužkou, jako: Martin Minářik ze Štípy, Jan Samburek, Barbořík, Janský, Jurčík, Kaděra; Karel Vrána, tesař z Dolan 11. září 1887. — Bání je tak poškozena, že nestála za opravu, a proto se musila objednat nová. Nyní místo bání a kříže jest na střeše lešení a nahoře trám, na něm kladka, pomocí které byl kříž s bání z trámu vytažen a sdělán dolů. Bude tam zasazen dubový trám, na němž bude upevněna nová bání se starým křížem. — Stavitelem prací na kostele převzal pan Zeman z Bystřice, pokrývačskou p. Vrbecký, též z Bystřice p. H. Odvážný pokrývač jeden, p. Kameníček, když snímal z

výše bání a kdosi volal při tom z dola, že sletí, klidně odpověděl: »A což pak mám křídla, abych sletěl?« Nová bání objednána z Brna od firmy Agran. — Chrám se opravuje, malby se opravují, a také hřebíky na střeše se znova letují, aby neteklo na desky. Nová bání byla 17./V. na věži postavena. Byly do ní dány Hlasy Svatohostýnské, různé pohlednice a knížky o Sv. Hostýně a následující listina: Tato bání je vztýčena k větší oslavě Boží na počest nejblahoslavenější P. Marie Svatohostýnské za panování papeže Sv. Otce Pia XI. a za olomouckého arcibiskupa Dr. Ant. Cyr. Stojana, za provinciála československé provincie Tovaryšstva Ježíšova P. Leopolda Škarka T. J. a za superiora svatohostýnského P. Josefa Stryhala T. J., desátého roku po papežské korunovaci Matky Boží Svatohostýnské, čtvrtého roku samostatnosti republiky československé, v měsíci květnu dne 15. léta Páně 1922. na jižní věž chrámu Svatohostýnského. Stará bání pořízena r. 1887 musela býti sejmuta, jelikož byla na mnoha místech prostřelena a tím do ní tolik zatékalo, že trám ji držící byl celý již prohnílý a musil býti též vyměněn. Při tom i dřevěná vazba nad klenbou chrámovou byla nyní opravena. Od věků vítězná Ochránkyně Moravy, Útočiště zarmoucených, Pomocnice křesťanů, a Uzdravení nemocných! Pod ochranu tvou se odevzdáváme my podepsaní jezuíté svatohostýnští i s celou novou naší československou řádovou provincií! Ochraňuj dále naši drahou vlast, které hrozí nevěra, rozkol a kulturní boj! Kéž platí stále: Zvítězila Maria nad Tatarů hordami, držet bude Maria ruku svou i nad námi. Následují podpisy.

Stavitel řekl o chrámové klenbě, že jest tak pevná, že by snesla na sobě 30 vagonů cementu.

Nová cesta pod vodní kaplí. Když Matice koupila od panství vrchol hory, vedla příkrá cesta od sv. Filomény přímo k vodní kapli. Když však se podařilo koupiti od Slavkovských kus lesa na pravo od této cesty, byla cesta přiměřeně upravena, aby nebylo tak příkré stoupání: vedla více na pravo, chnula se na levo, zase na pravo a na levo, až dosáhla vodní kaple. Nyní jak známo, laskavostí pana barona Loudona přibyla Matici část lesa pod vodní kaplí i nad ní. Maticíni hospodář, továrník Václ. Zbořil, dal udělati svým nákladem novou cestu pod vodní koplí, takže nyní se jde od sv. Filomeny jako dříve na pravo a na levo, a tato levá cesta je vedena dále přímo pod vodní kapli, a zatáčí se u ní z druhé strany. Přes tuto cestu stéká voda jednak z vodní kaple, jednak z nového pramene, kousek od vodní kaple prýstícího. Poutníci budou mít více vody než minulá léta.

Misije. P. superior s P. rektorem Velehradským Ant. Ostrčilíkem a P. Metod. Daňkem byli od 5.—12. března na sv. misi

v Tovačově, která se nade všechno očekávání dobře vydařila. Sv. zpovědi bylo 3300, sv. přijímání 5900. Zvláště zakončení bylo velice slavné. P. superior oznámil jen listkem nejdp. arcibiskupovi, že je v Tovačově, v neděli z nenadání se objeví před farou arcibiskupský kočár s nejdp. arcipastýřem, jenž netoliko horlivě vypomáhal ve zpovídání a podávání sv. přijímání, ale měl i slavnou mši sv. a na konec misije slavné požehnání. Kéž P. Maria Svatoh. nejdp. arcibiskupa v apoštolských pracích co nejvíce posiluje! — Od 23.—26. března byl P. superior na třídenní pobožnosti v Pohořelicích u Napajedel; kde se vyzpovídalo 330 kajícníků a sv. přijímání bylo 490. Od 2.—9. dubna byl P. superior s P. Daňkem na misi v Domaželicích, kde se vyzpovídalo 1400 a sv. přijímání bylo 2800, od 12. do 16. dubna byl P. superior na misi na Kúsavě, kde bylo na 200 sv. zpovědí a 300 sv. přijímání.

Z dopisu z Ameriky od vdp. Bergra:

Milení!

Sehnal jsem zase nějaký obnos, který zasílám, neboť vím, že potřebujete. Jestli se ještě někdo přihlásí, zašlu, co obdržím.

Děkuji Vám srdečně za Váš mi tak milý pozdrav (i milenému spolubratru P. Rozkošnému) který mě velmi potěšil, jelikož jak píšete ve svých modlitbách u P. Marie Sv. Hostýnské na mne vzpomínáte.

Prosím modlete se za mne k Ní dále, by mne sílila a zdraví mi vyprosila, bych pro zdejší lid dále pracovati mohl. Proste ji též za mne, by držela ochranou ruku Svou nad mým drahým lidem moravským, by zůstal věrný sv. víře v těch těžkých dobách, by opatrovala mé drahé ve staré vlasti a žádnému z nás nedala zahynouti. Bratislavy Vás zdraví a ruku tiskne

P. J. Berger.

Tábor Minn 16. května na den sv. Jana Nep.

Pozn. red. Budeme pamětlivi Vás u Matičky Boží nadále.

Velehrad. 4.—5. července poutní slavnost cyrilometodějská za účasti hostů z Ameriky. 10.—14. července exercicie pro kněze (I.). 17.—21. července exercicie pro kněze (II.). 24.—28. července exercicie pro středoškolské studenty. 31. července až 4. srpna exercicie pro akademičky a studentky. 5. až 6. srpna schůze Apoštolátu. 6.—9. srpna sjezd unionistů. 9.—10. srpna sjezd bohoslovců. 15. srpna Patrocinium velehradské. 21.—25. srpna exercicie pro akademiky a inteligenty. 28. srpna až 1. září exercicie pro kněze (III.). Exercicie započinají vždy v pondělí o 6. hod. večer a končí v pátek ráno. Důst. pánové se uctivě žádají, aby na exercicie a slavnosti laskavě upozornili a vybědli k hojně účasti. Přihlášky budtež adresovány na rektorát pap. koleje T. J. na Velehradě.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K, v Americe 1 doll. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: P. Konrád M. Kubeš T. J.: Rok mariánský. Srpen, str. 113. — (Obraz) Misto na Sv. Hostýně, kde nalezen byl kosíř, oštěp a množství střepin, str. 115. — P. Fr. Videnský T. J.: Život P. Marie, str. 115. — P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretánské, (báseň), str. 117. — Alois Dostál: Poutníci a poutnice, str. 117. — Několik dojmů z velkobrňenské pouti na Sv. Hostýn, str. 120. — Lahyrt: Mše sv. (Liturgický výklad), str. 121. — O odsvěcení kostela Svatohostýnského, str. 123. — P. Růd. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 124.

Ctitelé Svatohostýnské Matky Boží!

Ještě jednou zveme k desátému výročí korunovace Královny Svatohostýnské.

Dne 14. srpna zavítá sem nejd. arcibiskup Dr. Ant. Cyr. Stojan odpoledne o půl 6. hod., kdy bude slavně uvítán. V 7 hod. bude řeč uvítací v kostele i venku, potom adorace Nejsv. Svátostí a sv. požehnání, o půl deváté světelný průvod a po něm večerní pobožnost.

Na svátek Nanebevzetí P. M. dne 15. srpna budou od 4 hod. ráno mše sv. a podávání sv. přijímání. V 8. hod. bude kázání v kostele i venku, potom pontifikální mše sv. V 10 hod. kázání s desátkem: »Který Tě, Panno, na nebi korunovati ráčil« s vyzváněním, pontifikální mše sv. za dobrodince svatohostýnské. Odpol. o 1 hod. promluva na rozloučenou a sv. požehnání.

Dne 19. srpna v sobotu o 5. hod. opět přijede nejd. arcibiskup Dr. Ant. Cyr. Stojan a s ním přijde papežský nuncius nejd. p. arcibiskup Klemet. Mikara. V 7 hod. večr průvod členů Matice Svatohostýnské od románské kaple do kostela, vzývání Ducha sv., promluva, litanie a sv. požehnání, potom vyzvánění hran a pobožnost za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské.

V neděli dne 20. srpna o půl 6. hod. ráno kázání, pontifikální mše sv. u hlavního oltáře se společným sv. přijímáním za živé údy a dobrodince Matice Svatohost., na to kondukt za zemřelé údy Matice Svatohostýnské.

O půl 9. hod. bude **valná hromada Matice Svatohostýnské** s obvyklým pořádkem: zpráva jednatelská, pokladniční atd. V 10 hod. kázání s desátkem: »Který Tě, Panno, na nebi korunovati ráčil« s vyzváněním, slavná pontifikální mše sv. a slavné Te Deum. V ostatní dny v oktávě budou mše sv. od 5—9 hod., več. v 7 hod. litanie a sv. požehnání. Jiné pobožnosti zařídí se dle daných poměrů.

Komu možno, příd se potěšit a povzbudit. Přejeme Vám všeho dobra na Pánu Bohu na přímluvu Matky Boží Svatohostýnské, sv. Cyrila a Metoděje.

Na Sv. Hostýně, o svátku Navštívení Panny Marie 1922.

Výbor Matice Svatohostýnské.

Duchovních cvičení na Sv. Hostýně ve dnech 19.—23. června 1922účastnili se tyto vdpp.: Josef Fiala, farář v Jindřichově; R. Fryčaj, farář v Prusenicích; Rudolf Holub, farář ze Znorov; Ferd. Jiříčn ý, kaplan v Tršicích; Ignát Kolísek, farář v Milenicích; Karel Kolísek, polní superior v Praze; Leopold Kolísek, farář v Křížanovicích; V. Kremerl, farář ve Val. Kloboukách; Frant. Kvasnička, kop. ve Tvarožné u Brna; Kristián Novák, farář ve Studnici u Vyškova; Frant. Raška, děkan v Bučovicích; Jan Rýc, farář v Lidečku; Frant. Smutný, farář v Topolanech; Jan Věvoda, farář v Chropyni; Fr. Vlach, bisk. rada v Dambořicích; Jan Vrbíček, farář v Prasklicích.

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán jest duchaplný postup myšlenek v exerciciích.

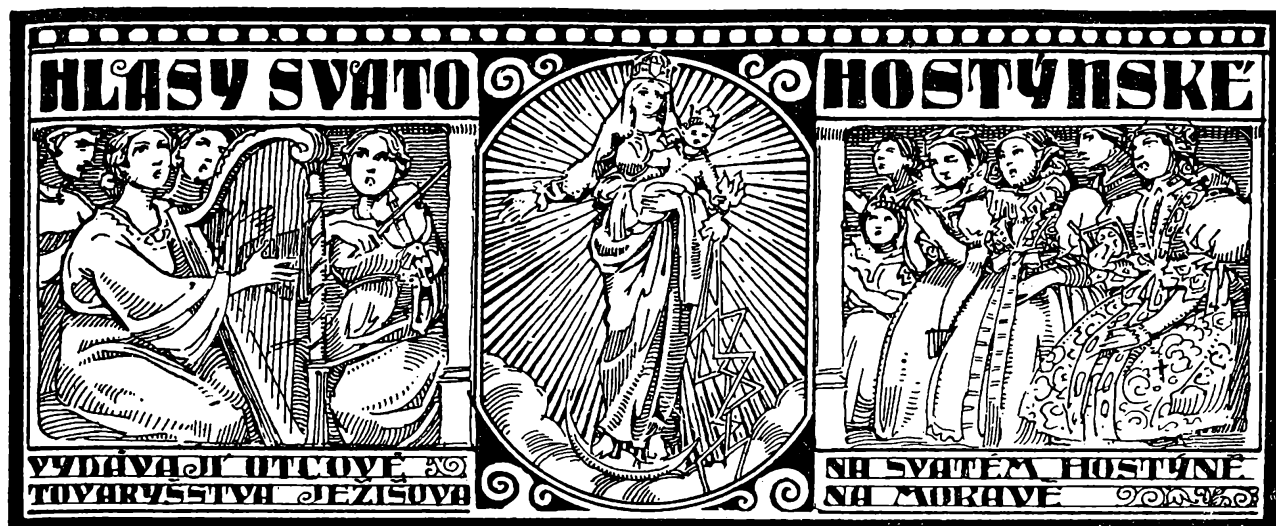
Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 22 Kč.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal.

Píseň zasněná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Časopisy redakci zaslané: »Hvězda« 2. a 3. čís., vydává ústředí sdružení venkovské omladiny na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku, Brno, Starobrněnská 19-21-.

Číslo 8.

Srpen 1922.

Ročník XVIII.

P. Konrád M. Kubeš T. J.:

Rok mariánský.

Srpen.

Nejčistší Srdce Panny Marie.

V božském Srdci Páně přebývá všechna plnost božství, v přečistém Srdci Panny Neposkrvněné přebývá všechna plnost milostí. Božské Srdce Páně jest hlubinou všech ctností, odleskem Boha Otce — Srdce Panny přesvaté jest nejdokonalejší kopie Srdce Ježíšova. Nedivno tedy, že jakmile se začala rozšiřovat úcta b. Srdce Páně, všimali si věřící ihned i nejčistšího Srdce jeho Matky panenské, a že úcta k tomuto se rozmáhá, čím více roste úcta k onomu. Církev sv. slaví svátek nejč. Srdce P. Marie 19. srpna a vybízí věřící, aby celý srpen věnovali jeho úctě, jako úctě b. Srdce P. věnovali červen.

Proč nazývá církev Srdce P. Marie nejčistším? Protože bylo prostě všeho hříchu a všeho pokušení, protože všechny jeho affekty (city a myšlenky) byly veskrze čisté a svaté. Každý úder a každý vzdech toho Srdce platil jen Bohu a zůstal nedotčen prachem všedního života. Všimni si symbolů, které věncí to Srdce! Vystupují z něho plameny čisté a horoucí lásky k Bohu, a z těch plamenů někdy vyrůstá lilie, symbol sv. čistoty. Co znamená ta lilie z plamenů vyrůstající? Znamená, že čistota srdce, je-li pravá, jest plodem lásky k Bohu. Jen v duši, kde jest mocná a plamenná láska k Bohu, může růst lilie sv. čistoty. Tato ctnost vymáhá odříkání, stojí boje a přemáhání, a síly k tomu může dodat jen chnivá láska, k Bohu. Ve kterém srdci ta láska schází — a byť to bylo i kněžské, Bohu zasvěcené srdce — tam nemůže lilie sv. čistoty zkvétat. Pak ale nepomůže nic, ani ohled na čest a dobré méno, ani bázeň před pohoršením daným věřícím a před vlastní zodpovědností — ať zhynou a zavržení propadnou tisícové a on s nimi, vše jest mu jedno, jen když nízká smyslnost ukojí v bahně své zvířecí choutky, jak důkazem jest ohavný Jindřich 8. a naše mladá sekta. Horoucí láska k Bohu a k Marii, to jest nejmocnější záštita andělské ctnosti a pevná hráz proti všem útokům nepřátel.

Všimni si ještě ostatních symbolů. Meč proniká toto Srdce — jest to Srdce Matky Bolestné. Chceš-li vědět, co to Srdce trpělo, vyhledej si le-

tošní březnový článek. Ale ještě jeden symbol zbývá — věnec bělostných růží ovíjí Srdce Panny přesvaté, a ty růže jsou symbolem ctností, které její Srdce zdobily a zdobí. »Jako vonná růže krásná přišla's na svět, Maria, aby krása podobná Ti v srdcích našich zářila . . .« Naše srdce má jistě zapotřebí, abychom jeho zušlechtění trochu péče věnovali. Co všechno dříme na dně lidského srdce! I na dně t v é h o srdce! Nikdo nezná ubohost tvého srdce lépe než ty sám, ač-li jsi k sobě upřímný a nezavíráš obě oči. Kdyby někdo mohl v tvém srdci číst, sotva bys z toho měl radost; mnoho ke cti by ti to asi nebylo. Co sebelásky, co marnivosti a pýchy, co závisti, co neupřímnosti by tam asi odkryl! Sv. Augustin praví kdesi, že v nebi nebude třeba před jinými tajit své myšlenky, protože nebude třeba, aby se tam kdo za ně styděl.

Jaký obraz by se zjevil našemu zraku, kdyby nám dopřáno bylo zahledět se do hlubin nejčistšího Srdce panenské Matky Boží? Písmo sv. nám několikrát odhaluje její svaté nitro. Čím srdce překypuje, tím ústa přetékají. Naše řeč jest věrným výrazem toho, co naše srdce zajímá a naplňuje, jest v jistém smysle fotografií našeho nitra. Pokrytec ovšem dovede skrývat své bídné nitro a řeči užívá právě k tomu, aby je zahalil. Kde však není přetvářky, tam prozradí mnohdy jediná poznámka i proti tvé vůli, co hýbá tvým srdcem.

Dovoluje nám Písmo sv. pohlédnout do přecistého Srdce Neposkvrněné Matky Páně? Sv. evangelia nám sdělují 7 slov bl. Panny — pět sv. Lukáš, dvě sv. Jan — a všechna jsou zrcadlem její dokonalé, andělsky krásné duše. První slovo jest výrazem lásky k sv. čistotě. Anděl jí zvěstuje, že jest od Boha vyvolena za Matku tak toužebně očekávaného Messiáše; nač myslí Neposkvrněná v této přesvaté chvíli? Na slib svaté čistoty, kterým se Bohu na vždy zasvětila. »Kterak se to stane, poněvadž muže nepoznávám«, t. j. poněvadž jsem Bohu slíbila, že nikdy muže poznati nechci? Chce snad Pán, aby upustila od svého svatého předsevzetí? Panna nejposlušnější ví, že Bohu jest milejší poslušnost než oběti, a jest tudíž hotova vyhovět jeho nejsv. vůli a poslechnout na slovo*), ale žádá anděla, aby se určitě vyjádřil. Gabriel ovšem ji poučil, že se stane matkou bez úhony svého panenství.

»Aj, dívka Páně . . .«, druhé slovo Panny nejpokornější, slovo, kterým obětovala a odevzdala sebe a celý svůj život zcela a bez výhrady do rukou prozřetelnosti Boží a do služeb nevystihlých, nejvznešenějších úradků jeho. Ať Pán s ní zamýšlí, co chce, ať s ní naloží, jak se mu líbí — ona jest jen služebnicí Nejvyššího, které přísluší bez výhrady podrobit se jeho nejsv. vůli. Toto slovo jest slovem nejhlubší pokory, neochvějné víry, naprosté poslušnosti a odevzdanosti, slovo plamenné lásky a pevné důvěry, slovo sebeobětování.

Třetí slovo — pozdravení Alžběty — jest výrazem bliženské lásky v ústech přesv. Panny nikoli prázdným rčením, nýbrž pramenem požehnání té, kterou oslovila.

»Velebí duše má Hospodina . . .« Co mám říci o tomto překrásném chvalozpěvu, o tomto výronu jejího panenského, rozradostněného, láskou planoucího Srdce? Všechno štěstí, které zakoušela po vtělení Syna Božího, vděčnost k tomu, který veliké věci jí učinil, spojená s nevýslovnou poko-

*) Tak sv. Bernard. Opačný náhled má sv. Alfons Lig.: bl. Panna byla by odepřela státi se Matkou Boží, kdyby byla musila upustit od svého sv. předsevzetí. Tento výklad, třeba že daleko mladší (u žádného sv. Otce jsem ho nenašel) převládá v moderní ascetické literatuře mariánské. Výklad sv. Bernarda odpovídá lépe ctnostem a dokonalosti Panny nejpokornější proto mu přísluší rozhodně přednost. Sv. Ambrož konstatuje prostě fakt a nevšímá si této celkem bezvýznamné hypotézy: »Co by se bylo stalo, kdyby —«

rou, láska k Bohu i k ubohému lidstvu, jehož se teď ve svém milosrdenství ujal — to vše se zračí v tomto čtvrtém slově. Tento chvalo zpěv (zvaný podle svého prvního slova »Magnificat«) jest nám zároveň důkazem, že sv. Panna často četla v Písmě sv. a rozjímalá jak o podivuhodných skutcích Božích, patrných ve vedení národa vyvoleného, tak o zaslíbeních patriarchům daným.

»Synu, co jsi nám to učinil?« Páté slovo Matky Boží jest slovo bolesti a touhy, výraz něžné lásky mateřské, když se po třídním odloučení zase se Synem shledala.

Šesté a sedmé slovo sděluje nám sv. Jan. »Nemají vína« — slovo soucitné lásky, slovo prosby a důvěry, založené na pevné víře, dalo podnět k prvnímu zázraku božského Spasitele. »Cožkoli vám řekne, učinite — poslední její slovo v Písmě sv. zaznamenané ukazuje nám cestu*) k pravé dokonalosti. Plň vždy a všude sv. vůli Páně, Boha se boj a příkázání jeho zachovávej (Kaz. 12. 13), v tom jest základ pravého blaha a tím stane se srdce tvé podobné Srdci, na kterém tak často spočívala hlava Jezulátka a jehož ctností svábily Syna Božího s nebe mezi nás.

*) Sensu accomodatitio, non litterali!

Místo na Sv. Hostýně, kde nalezen byl kosiř, ostěp a množství střepin.

P. Fr. Vídenský T. J.

Život P. Marie.

28. Korunování Matky Boží.

Jako Bohorodička a dle důstojnosti první po Kristu zvědá se Maria Panna z hřebu; a v lesku všech příslušných ctností, jsouc podepřená na milého (Píseň Šal. 8, 5), od něhož veškerá její dobrota a sláva má původ, po boku svého milovaného syna

vstupuje a vchází do nebe — oba jako slavné prvotiny vzkříšení a nebeské oslavy podle těla.

Zde hlásí se zase ke slovu pěvci a básníci, aby nám učinili pojem o slávě jejího vstupu do nebe: Oblaka jsou otevřena a jasněji zazařují slunce, měsíc a hvězdy. U nebeských bran stojí řady andělů, aby Matku a nevěstu Boží, svou paní, radostnými zpěvy uvítali. Na oblaku blíží se Maria se svým synem, Kráscu a leskem převyšujíc slunce a měsíc, bere se Maria řadami kůrů andělských. Nesmírný jásot zavznívá na nebeských pláních, zpěv a hudeba rozlehají se vůkol. Korunovační průvod pohybuje se v chorovodu k Božímu trůnu. Sv. Michael předzpěvuje, Gabriel vede chorovod. Za ním následují svatí. David hraje na harfu: Jako nějaká svatba! Všichni příbuzní a známí Rodičky Boží spěchají, aby ji pozdravili. Adam, Eva, arcioctové, Joachim, Anna a sv. Josef. Bůh pozvává ji na svůj trůn a, nazýváje ji velice milovancu, chce, dcerou a Matkou, vítá ji; na to jí káže, aby se posadila na sedadlo po pravé straně trůnu. Nyní přicházejí andělé a přinášejí Pánu nádhernou korunu. Maria poklekne a Bůh jí vkládá před celým hromážděním korunu na skráně. Maria je paní a královnou země a nebeských zástupů.

Tuto roztomilou a velíkelelou zvěst podává nám pěvně umění ve zpěvech a písničkách, a malířství, jako u Angelika ze Fiesole, v barvách.

Anc, krásná a nádherná byla to slavnost. Naše ubchá země má také svoje slavnosti, avšak daleko krásnější, skvělejší a slavnější jsou slavnosti v nebi. Jedná se tu o čest Matky Boží, ba i o čest Pána samého. Jak věrně mu sloužila ve zlých a dobrých časech; ve strastech a utrpeních pomáhala mu, aby založil svoje království. Nyní odplácí vše, jak proň slušno, časné věčným, pomíjitelné nepomíjitelným, chudobu bohatstvím, pokoru a bolest cti a radostí, poddanost panováním, lásku láskou, chudíčké lůžko královským trůnem a nejvyšší mocí nad nesmírnou řší jeho slávy. Nebeská vojska jásají, vidouce krásu, spanilost a vznešenost tohoto nebeského zjevu. Nyní je nebe ještě více nebem. Maria je pro nebesfany projevem a úkazem dobroty, krásy, svatosti a velebnosti Boží, jakých doposud nebylo. Proto se radují, jak čteme v introitu mše svaté na svátek nanebevzetí, andělé a chválí Boha a jeho jednorozce Syna.

Svátek tento však nemá konce a trvá ještě stále. Neboť věčně panuje se svým synem jako královna nebes a země. Na zemi neznamena mncho, býti královnou. U Marie je všechno opravdově a v plné míře, čest, radost, moc. Čest její je tak veliká, že po Bohu větší býti nemůže. Už to pozorujeme zde na zemi. Vedle trůnu Kristova je trůn jeho matky a úcta, jež se jí vzdává, je zvláštní úcta hyperdulie (nadslužby), jež žádnému světcí nebo světicí nepřináleží. Radost, prýstící se z blízkosti Boží a věčné blaženosti, z poznatku její cti, plnosti moci, z lásky, kterou ji nebe a země obsypávají, je tak velká, že její pohled oblažuje nebesa a zemi. Její moc může vše. Vládne u svého syna, se svým synem a jako její syn. Kristus vkládá žezlo své moci do její ruky slovy, jimiž kdysi šalomoun mluvil k matce své: »Žádej, matko má, nebo nemohu tebe zamítnouti« (III. Král. 2, 20). Proto se zve prosící všemohoucností a vše prochází jejíma rukama. Maria je správkyní velikého pokladu milosti Boží. Žádné milosti se nedostane lidem, aniž by k tomu nějak nepřispěla. To je náhled církve svaté. Jako kdysi troji vůle rozhodla a našem vykoupení, tak nyní troji vůle určuje o udělení milosti: vůle Otcova, vůle Synova a matky. Maria obhazuje království Boží tu na zemi a zmůže více nežli vojenský tábor (Pís. Šal. 6, 3). Meč, vážka spravedlnosti samého Boha, klesá před jejím mateřským žezlem dobroty a milosrdenství, jež náleží k její vlastní řši. Zde panuje neobmezeně, tak že celá země je plna její slávy, poněvadž to Bůh chce.

Jako Kristus zemřel, před časem a slavně vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa, aby tam byl naším přímělcem, tak také Maria.

Církev praví při mši svaté před svátkem, že byla vyvýšena do nebes, aby na srdci svého syna se za nás přimlouvala, byla naší orodovnicí, ochránkyní a pečlivou matkou. Pod jejím ochranným pláštěm bydlí se jistě a bezpečně. Kdo pak by malomyslně, dokud máme tak mocnou, dobrou paní a matku v nebi? Uctivejme, milujme

ji a důvěřujeme v ni! Celé křesťanství až do poslední žilky má své kořeny zapuštěné v Marii. Maria náleží, tak jak je, ku podstatě naší víry, především jako skutečná Bohorodička, jako neposkvrněná a vždy jsoucí panna; dále je nejlepším květem a nejkrásnějším předobrazem našeho mravního zákona, a jako matka Ježíšova první zprostředkovatelkou milosti po Kristu. Ale víra, mravní zákon a milost činí celé křesťanství. Abychom došli spásy, nesmíme se od Marie oddalovati. Tomu nás učí víra, církev a křesťanský dětinský cit. A tento cit, t. j. vědomí, že potřebujeme v duchovním smyslu nyní matky, jako jí nemůžeme postrádati vzhledem ku svému tělu, náleží též projevům a výlevům pobožnosti k Panně Marii. Tak nás tomu učila naše matka, církev. Co církev o Marii myslí, co od ní očekává, vyjádřila ve svých modlitbách, jmenovitě ve své krásné, lidové modlitbě »Zdravas Královno«. Co vidí církev v Marii? Krásnou, vznešenou bytost, bytost neobmezené moci a naprosté dobroty, a tato bytost je její pravou matkou, ustanovenou dle vůle Boží za první pramáť Evu, jež nás opustila v neštěstí, do něhož nás sama byla uvrhla. Před Marií je naše církev ubohým, opuštěným dítětem eviným, jež se vrhá prosebně a úpěnlivě na kolena před trůnem této mocné paní a matky a žebrou o laskavý, milostivý pohled jejího oka, aby dosáhla vyslyšení a zapomněla na všechny strasti v lůně její lásky a blaženosti. »Zdravas Královno«, je sladká poutní píseň naší církve a také s našich retů nesmí nikdy vymizeti.

P. Fr. Žák T. J.

Z litanie loretánské.

Matko předivná.

Ó, Matko, předivná,
tys divů širé moře!
Tvé vyvolení zázrak jest,
div, že jsi z Jesse ratolest,
div štěstí tvé i hoře.

Ó propast tajemství,
jež s jménem tvým jsou slita!
Tys dcera Otce věčného,
tys Matka Syna božského,
ty choť jsi Paraklita.

Ó tůně milosti,
jež obklopuje tebe!
Ty, v čistotě jsi počatá,
ty dary víc jsi bohatá,
než celá zem a nebe.

Ó Matko předivná!
Já moudrosti a síle
se kořím s prudkým údivem,
když zřím, jak na osudu tvém
své uvršují cíle.

Alois Dostál.

Pouťníci a poutnice.

Párová ani nepomyslila, že cesta z Dublovic do Benešova trvá téměř šest hodin. Co udělá matka k vůli dítěti. Mohla by jeti také ze Sedlčan vlakem, ale půjde raději pěšky. Co by dala od dráhy, odevzdá Josefovi na přilepšenou. A lokálkou jízda nepřiležitá.

Časně ráno vyšla jako poutnice. Sukně měla zahrnuté, na hlavě lehkou plenu, na ruce uzlík s pečivem, v kapse několik korun. Hned za Dublovicemi sundala botky a šla v punčochách, které si podšila. Viděla tak u poutnic, které konaly tudy dosti da-

lekců cestu na Svatou Horu a v Dublovicích nocovaly. Libovaly si, že se jim dobře jde, že lehce mohou kráčet. Punčochy měly několikrátě podšité.

Párová nezapoměla na růženec, který nosívala při sobě, kamkoliv se brala. To byl její milý společník, jím se ráda obírala doma i na cestách. S ním se jí nestýskalo, že netoužila po společnosti. A jak jí cesta ubývala při modlitbě, jak jí slastno bylo, když propouštěla kuličku za kuličkou za kuličkou, při tom odřikávajíc andělská pozdravení. —

Znala v okolí každou dědinu, každou stezku, věděla, kde kdo bydlí, vždyť byla toho kraje rodačkou. Proto příjemně na ni kývaly věže chrámu v Sedlčanech, děkanství i hřbitovní, tento zvaný po staroslovansku Církvička a Matce Páně zasvěcený. Sem chodívala na pout o svátku Nanebevzetí Panny Marie, kde spolu se shrmažďovala Omladina z celého okolí. Tato pouť byla nejvíce oblíbena po první na Sukdolu, kde v lesní kapli na kopci se ctí sv. Jan Nepomucký a kde jest první jarní pout a schůzka lidu nemalá. V Sukdole byla jenom třikrát, bylo to přece poněkud daleko z Dubovic, ale v Sedlčanech v Církvičce každý rok. Tam poznala nynějšího svého muže, jenž pocházel od Kescvé Hory a do Dublovic se přizemil.

Hned za dědinou počala se Párová modlití růženec a byla s ním hotova, dříve než se dostala do Vosečan, kde vyniká v parku zámek s kaplí sv. Anny. Jak by nevzpoměla Párová na slavnost Oltářů, která se zde konala první neděli po Božím Těle. Obec se zámekem závodila v okrašlování oltářů, šafáři čtyř dvorů nesli baldachýn nad Nejsvětějším, hasiči se dostavili s kapleu, střílelo se a staré lípy se přímo zachvívaly nad četnými účastníky průvodu. Velebně zněla píseň »Srdcem vrcucím a žádoucím . . .«

Kdo jenom mohl pospíchal na slavnost, která se těšila veliké oblibě.

Párová přešla obec a dostala se na novou silnici, vedoucí do Křečovic. U kapličky naproti rybníku počala se modlití růženec slavný. Nemusila pospíchat ani s chůzí ani s modlitbou. V Křečovicích bude do mše sv. a tam se zastaví, jak si ustanovila. Rozhlížela se kolem, její oko zavadilo o bílou kapličku v polích, o lesklý kříž, který u svého pole postavil soused před odjezdem do Ameriky.

»Který tě Panno v nebesích krcunoval«, modlila se vcházejíc do obce, kde právě rozezvučely se všechny zvony i se slávikem, o němž se pravilo, že má v sobě mnoho stříbra a proto jeho hlas byl tak jasný.

V Křečovicích se ráda zastavovala, že se tu konaly slavné služby Boží s hudbou a zpěvy. Místní hudebníci rádi vypomohli. Radost bylo poslechnouti, srdce plesalo. Mnoho hudebních nástrojů účinkovalo ke cti Boží, ke cti sv. Lukáše, patrona kostela, ke cti nerozdílné Trojice, která se zde zvláště uctívala.

Párová pohovořila s několika známými. Před obcí všem obula si kožené botky a upravila si šat. Z Křečovic pospíchala dále kolem křížů kamených i dřevěných, kolem obrázků na stromech, mlýnů i samot. Zde počala růženec bolestný. Na mysl jí přišel strýc, který odpočíval na hřbitově za Neveklovem, k němuž se blížila. Navštěvovala ho zde s matkou o výročních trzích a na sv. Barboru, kdy v Neveklově byla pouť, všedního dne bez hlučných slavností, ale tím zbožnější a srdečnější.

»Který pro nás těžký kříž nesl —«

Párová byla strýci na pohřbu, teď viděla bílou zeď hřbitovní, ale nezastavila se, bylo to stranou a ještě hodný kus cesty má před sebou. Prošla městem, podívala se tu a tam do výkladu, maličko postála na náměstí a už pospíchala okresní silnicí. Za městem rozhrnula uzlík, vyndala buchtu a jedla, aby se posílila. Šla polem, mezi alejemi švestek, potkávala povozy, viděla lidi, kteří se brali z kostela a rozcházeli se do menších dědín v okolí.

Když pojedla, modlila se znovu jako poutnice, která jde na posvátné místo s průvodem stejně smýšlejících, za tímže cílem se ubírajících křesťanů.

Na levo viděla filiální kostel Chvojínek na vršku se hřbitovem kolem. Dnes stál nějak smutný, neboť se tam v tuto neděli služby Boží neobdávaly. Po vršku pásli pasáci, stojíce u svého dobytka, dívali se na silnici, kde se ob chvíli ukázal chodec nebo i povoz.

Párcvá nikoho tady neznala, nikoho příbuzného na tomto hřbitově neměla, ale přece všem věnovala zbožnou vzpomínku.

»Abys duším zemřelých odpočinutí věčné dáti ráčil...«

Kříže vyčnívající přes zeď přímo ji nutily, aby pamatovala na nebožtíky na všech hřbitovech odpočívající a přímluv se dovolávajících. Svě rodiče měla v Dublovicích, jejich hroby ozdobovala, u nich se často zastavovala.

Teď se brala smutnou cestou, minula Vatěkov s novou kapličkou, myslivnu na kopci a sestupovala lesem do údolí. Kde kdo si stěžoval, že mu tady bylo pošmurno, že se dosti na této cestě strchoval. Vypravovalo se, že tady i neveklovskou poštu přepadali a kočí v noci zde sahal po střelné zbraní. Zastěkal-li pes na poště, hned švihal do kmní a rychle ujížděl.

Ale Párová se nebála s růžencem v ruce. Při modlitbě jí bylo hned veseleji. Pokladů při sobě neměla, nikomu neublížila, svědomí její bylo čisté. Kdyby snad přece na ni někdo z lesa vyskočil, řekne, že, co má, nese vojákovi, snad i útočník ji nechá. Kdyby ji přece okradl, budiž mu požehnáno. Ať se nají. I Josef mu toho popřeje.

Ale lupič by se mohl domnívat, že má hodně peněz že se schválně tak prostě upstrojila, aby lidi oklamala. Mohl by jí i život vzít.

Žena hned zpytovala, má-li svědomí v pořádku. U zpovědi byla o svém svátku, na sv. Annu dle starého obyčeje. Zdaž se od té dcby těžce provinila? Nevěděla o žádném velkém hříchu. Vždy se jich hleděla uvarovati. Ale přece nyní zpytovala svědomí a vzbudila opravdovou lítost.

Naproti šel muž, notnou měl v ruce hůl, starý klobouk vtlačený na hlavu, bos byl, šetře bot, které nesl v ruce. Prohlížel si ženu, upíral na ni zrak, ale posléze pozdravil po křesťansku.

»Až na věky. Amen«, vydechla Párcvá radostně. Tak se jí ulehčilo. Kdo takto pozdravuje jménem Páně, není zlým člověkem.

»Snad jste se mně nebála?«, usmál se muž.

»Abych spravedlivě řekla, bála jsem se. Je zde tak smutno mezi lesy«, přiznala se Párová.

»Žádné obavy, chodím tudy několikrát týdně, posud se mně však nic nestalo. Ovšem nemívám při sobě toho, co lupiče láká, totiž peněz.«

»Jaký je to kostel tamo v pravo na kopci? Už dříve jsem ho viděla.«

»Chvejín, starý kostel, teď plný náboženských starožitností. Mše sv. tam bude příští neděli«, vyvětloval muž.

Párcvá se ještě tázala, jak brzo bude v Benešově u cíle cesty.

»Za nedlouho přijdete do Konopiště, ten hrad jste už také se shora viděla, potom jste už jako v městě. Šťastnou cestu!«

»S Pánem Bohem!« řekla žena už po přátelsku a klusala dále. Hned si pomyslíla, že se pomodlí ještě jeden růženec a ten obětuje za syna, aby se mu nestýskalo, aby ochotně konal tvrdou službu vojenskou.

»Kterého jsi, Panno, v chrámě našla —«. Dobře, že se domodlila, než dorazila do Konopiště, zde tolik věcí ji zajímalo, že se neudržela v sebranosti ducha. Kde dříve stála dědina, tam nyní kolem hradu nádherný park. A za ním už kynul Benešov. Hned myslila na Josefa. Růženec vpustila do kapsy. Byla ráda, že jí cesta pěkně utekla, že takoruka prodělala pouť při těch modlitbách a úvahách.

Za nedlouho už objímala syna, kterého snadno našla.

»Takovou cestu jste za mnou vážila«, litoval Josef matku.

»Pranic mně to neuškodilo, pěkně se to šlo«, pochvalovala si Párová.

»A čím jste se cestou bavila? Snad jste se k někomu připojila?«

»Sama jsem šla, to víš, že nedbám o společnost, milou jsem měla zábavu.«

»Párcvá ukázala na kapsu, kde odpočíval růženec.

Josef porozuměl, vždyť věděl o všech zvyklostech své dobré matky. S ní doma chodíval už malý do kostela a zde viděl, po čem sahá, co do ruky bere. A když ve své ténkavosti sebou vrtěl, matka mu také pújčila růženec, aby se zabavil.

Příštího dne za podobné duchovní zábavy vracela se Párová přes Konopiště, Neveklov a jiné při obci ležící obce do svého domova.

Několik dojmů z velkobrněnské pouti na Sv. Hostýn.

Jda před nějakým časem ulicemi brněnskými nemohl jsem si vysvětlit co znamenají zástupy lidu u vchodu do kostelů. Brzy jsem se přesvědčil: »Pouť na Sv. Hostýn dne 27. a 28. května od redemptoristů«. Tak hlásaly vyvěšené plakáty. Brzy to vědělo celé Brno. Zvláště ctitelé Matičky svatohostýnské nad tím jásali. Honem každý utíkal se přihlásit, aby se jistě na Sv. Hostýn dostal.

Pomalu ubíhal čas, až nadešel den před odjezdem na sv. Hostýn. Byly činěny přípravy na cestu a každý toužil býti už u Matičky.

Sodálky ověnčily sochu P. M. svatohost., která stává na oltáři a jen o pouti na sv. Hostýn se připevní na nosítka a družičky ji nesou s sebou.

Ráno 27. května v 7 hod. byla sloužena mše svatá, po které bylo krátce kázání a odchod s hudbou na nádraží, kde stál již připravený vlak o 26 vozech. Nástup se děl v klidu. Za zpěvu »Anděle Boží strážce můj« hnul se vlak z nádraží. Cestou se v jednotlivých odděleních modlili a zpívali. Za Vyškovem bylo vykřiknuto: »Hostýn už vidět«. Všechno se hrnulo k oknům a dívalo se do dálky, kde se v mlze rýsovalo pohoří, mezi nímž se Sv. Hostýn nalézá. Čím dále jsme jeli, tím více se pohoří k nám blížilo a každý viděl chlum svatohostýnský a na něm stánek matičky Boží. Tu se poutníci od oken už nehnuli a každý se viděl v duchu u cíle.

Ještě Hulín, Holešov a konec naší jízdy — Bystřice p. H. Na bystrickém nádraží nás vítala hudba Thonetova rázným pochodem. Tam se hned průvod seřadil a kráčel volně za zpěvu písně »K nebesům dnes zaleť písní« k Bystřici. Byl to vskutku impozantní pohled na průvod patnácti set lidí v šestistupu seřazených. V čele průvodu nesen křížek, za ním kráčely děti, pak dívky, ženy, muži a jinoši, pak družičky ze sochou P. M. svatohost., pak kněží a zase muži a ženy.

V lázních byly vzaty cihly a neseny nahoru. U vodní kaple po kratičkém odpočinku se průvod seřadil a za zpěvu písně »Tisíckrát pozdravujeme Tebe« kráčel po schodech k trůnu Matičky.

U kříže nás vítal P. Rozkošný T. J. a dojemnými slovy líčil lásku »Brňáků« k Matičce svatohostýnské. Na to mu byla podána kytice a průvod se hnul ke kostelu. V kostele bylo uvítání Matičky, které ze zápalu přednesla družička Anička Kleclová z Brna. (Byla už po 25. na sv. Hostýně a má co děkovati Matičce svatohost. za uzdravení z velmi těžké nemoci, z níž zázrakem vyvázla) a položila na oltář kytici.

V 6 hod. byla křížová cesta a večer světelný průvod. Před průvodem vzdávala chválu P. Marii družička sl. Štarková z Brna krásnou básní.

Po průvodě ubíral se každý na svůj nocleh. Velká většina do ambítů a k »tetičce trávníčkové«, poněvadž bylo už všechno obsazeno. Každý to rád přinese v oběť P. Marii, říkáje: »Vždyť jsem na pouti.«

Ráno v půl 6. hod. byla mše svatá a v půl 8. hod. měl vdp. rektor Polepil, vůdce pouti, kázání, při němž všichni rozplakal.

Odpoledne v 1 hod. bylo sv. požehnání a promluva na rozloučenou, kterou měl vdp. J. Stryhal, superior svatohostýnský. Po ní loučení s Matičkou. Ještě prosba, aby všechna přání a prosby jež za ten krátký čas byly předneseny, splnila, poslední dlouhý pohled — vzpomínka na začazené Brno — ještě jeden pohled a odchod na nádraží.

Ve vlaku se každý tiše a nemluvě usadil, nechtě se rušit dojmy a vzpomínkami na krásné chvíle u Matičky a pohlížel vzhůru k svat mu chlumu, do očí se draly slzy. —

— Ale nic platno — trhnutí vlaku a za stísněného zpěvu »S Bohem budiž Panno čistá« odjíždíme k Brnu.

Krásný den, ale u srdce teskno — bolno.

Přiždíme k Vyškovu a za Vyškov dále k Lulči, ale stále ještě vidíme Sv. Hostýn a na něm svítící bílou hvězdičku. Tu přijde na mysl maják, na skalisku mořském svítící na cestu a udávající plavci směr k bezpečnému přístavu.

Hlavy poutníků stále ještě v oknech a rty šeptají: Matičko Svatohostýnská, nezapomeň na nás, vyslyš naše prosby, které jsme u Tvého trůnu přednášeli, pomoz nám nésti naše kříže a křížky, zůstaň dítkám svým matkou a veď je bezpečně k poslednímu cíli. Nevíme, zda-li Tě ještě uvidíme, proto Matičko s Bohem — s Bohem. Zazpívána píseň »Tisíckráté pozdravujem Tebe«, ještě stále pohlížíme na horu Hostýnskou, pomalu zajíždíme do nížiny a konec.

Blížíme se k Brnu. Tu někdo volá: »Špilberk už vidět.« Ale žádný se ani nehnu!

Vlak zastavuje, vystupujeme na peron, vycházíme ven, kde nás očekává hudba a spousta lidí. Průvod se seřadil a za zpěvu jdeme do kostela sv. Michala, kdež bylo slavné požehnání.

Na poděkování podala 6tiletá družička Mařenka Kadlecová ze Židenic (byla poprvé na sv. Hostýně) vdp. Polepilovi kytici. Nejkrásnější a největší kytici mu byl průvod, který s tclikerymi ctižemi vypravil na Sv. Hostýn, což mu jistě Matička dlužna nezůstane. — Pouť zakončena chvalozpěvem »Bože chválíme Tebe«. Každý si jistě odnesl mnoho dojmů a vzpomínek a jistě tato pouť byla přípravou ještě k větší pouti k Matičce na Sv. Hostýn příštím rokem.

Poutník svatohostýnský.

Lahyrt.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Jak řečeno, o zvláštních slavnostech přibírá církev do preface ještě nové pohnutky, jež plynou z tajemství oslavovaného, čímž povstalo vedle uvedené preface ještě jiných 12.

1. Preface **vánoční**, jež jest při každé mši sv. od vánců až do Zjevení Páně, též na Očist. P. M., na nejsv. Jména Ježíš a o Božím Těle.

Po začátku, jenž jest u všech stejný, pokračuje se v ní takto: . . . »věčný Bože, ježto skrze tajemství vtěleného Slova oku myslí naší nové světlo jasnosti tvé vzešlo: abychom, když Boha viditelně poznáváme, skrze něho k milování neviditelných byli uchváćeni. A protože s anděly i archanděly . . .« zakončení až na malé změny též je u všech stejné.

Smysl je tento: Bůh »přebývá ve světle nepřístupném, jehož nikdo z lidí neviděl, ba ani viděti nemůže*¹). Než v lásce své nám pomohl tím, že se vtělil, aby nejen položil za nás výkupnou cenu, nýbrž též aby nám poskytl světla vyššího poznání o Bohu. Vtělením a narozením Páně toto světlo zázářilo a stalo se ohniskem lásky k Bohu a nebeským věcem.

2. Na slavnost **Zjevení Páně** a po celou jeho oktávu: . . . »věčný Bože, ježto Jednorozenec tvůj v podstatě naší smrtelnosti se zjevil a novým světlem své nesmrtelnosti nás obnovil. A protože s anděly . . .« Syn Boží objevil se ve schránce lidského těla, a myslíme tu vlastně na zjevení se božského Dítka mudrcům, abychom byli účastní zde jeho milosti a na věčnosti jeho slávy, což se míní slovy »světlem jeho nesmrtelnosti«.

3. **Postní preface**, jež se říká od popelce až do neděle smrtelné. V ní opěvují se blahodárné účinky postu: »Jenž postem tělesným nepravosti potlačuješ, mysl povznášš. ctnost uštedřuješ i odměnu, skrze Kr. P. našeho . . .«

¹) I. Tim. 6, 16.

4. O **sv. kříži** od neděle smrtelné až do Zeleného čtvrtku, též o sv. kříži a o B. Srdci Páně. »Jenž jsi spásu lidského pokolení ustanovil na dřevě kříže, aby odkud vznikla smrt, odtud i život povstal, a ten jenž na dřevě zvítězil, i na dřevě přemožen byl.« Dábel použil stromu rajskeho, aby lidstvo zničil, Spasitel místo toho dle úradku neskonale moudrosti Boží pcužil dřeva kříže, aby nás vykoupil.

5. **Velikonoční** preface říká se od Bílé soboty až do Nanebevstoupení Páně. V ní jmenuje se Kristus Pán paschou, to jest velkonočním beránkem, jenž snímá hříchy světa a jest vítězem nad smrtí, jak sv. Pavel dí: »Pohlčena jest smrt ve vítězství. Kde jest, o smrti, vítězství tvé? Kde jest, o smrti, osten tvůj?«*) A tak nám podal záruku, že i my z mrtvých vstaneme. Odlišná část od jiných prefací zní takto: V pravdě spásitelno jest, abychom tebe, Hospodine, každého času, zvláště pak na tento den**) slavněji velebili, ježto Beránek náš velikonoční (pascha) obětován jest Kristus. Onť jest beránek ten pravý, jenž snal hříchy světa, jenž naši smrt smrti svcu zničil a život svým vzkříšením nám vrátil. A protože s anděly«

Jest v tom krásně obsažen důvod velikonoční naší radosti.

6. O slavnosti **Nanebevstoupení Páně** až do vigilie letnic. »Který po svém vzkříšení zjevil se viditelně všem učedníkům a před jejich očima na nebesa vstoupil, aby nás učinil účastnými Božství svého.« Kristus Pán vstoupil na nebesa, aby nám připravil místa, což si tímto připomínáme.

7. Na **seslání Ducha Sv.** »Který vstoupiv nade všechna nebesa a sedě na pravici tvé, slíbeného Ducha sv. (dnešního dne) na syny vyvolení vylil; protože jása celý svět po oboru zemském radostí roznícen. Však i Síly nebeské . . .« Svatodušní preface jest plná radostí, neboť Kristus Pán poslal slíbeného Utěšitele, jenž dary svými obnovil a stále obnovuje zemi, neboť »plodem Ducha jest láska, radost, pokoj, trpělivost, přívětivost, dobrotivost, shovívavost, tichost, důvěra, mírnost, zdrželivost, čistota.«*)

8. Preface o **nejsv. Trojici**, které se užívá též na obyčejné neděle v roce. »Jenž s jednorozeným Synem svým a Duchem svatým jeden jsi Bůh, jeden Pán, ne v jednosti jedné osoby, nýbrž v Trojici jedné podstaty. Nebo co o tvé slávě dle zjevení tvého věříme, totéž i o Synu tvém, totéž i o Duchu sv. beze všeho rozdílu smýšlíme, aby ve vyznávání pravého a věčného Božství uctívána byla i zvláštnost v osobách, i jednota v bytnosti i rovnost ve velebnosti, kterouž chválí andělé i archandělé, též cherubové a serafové, kteří neustávají denně volati jedním hlasem říkajíce . . .«

Tato preface obsahuje vznešené a nadšené rozvedení slov symbolu athanasijského: »Víra pak katolická ta jest, abychom jednoho Boha v Trojici a Trojici v jednotě ctíli, ani neslučující osob, ani podstaty nedělic.« V této prefaci není řeči o připojení se věřících ke kůrům andělským, avšak ve skutečnosti kněz sám i jménem věřících spolu s nimi zpívá a dí: Svatý, svatý . . .

9. Preface o **nejblah. Panně Marii**. »A tebe v (zde jmenuje se svátek P. M.: na př. Neposkvrněném početí, nebo Narození atd.) slavnosti blahoslavené Marie vždy Panny, abychom vychvalovali, dobrořečili a oslavovali. Kteráž i Jednorozence tvého zastíněním Ducha sv. počala a v slávě panenství setrvajíc světlo odvěčné světu porodila, Ježíše Krista, Pána našeho, skrze něhož . . .«

Mnoho jest předností a výsad bl. Panny, jimiž jest vyznamenána nade všechny svaté a anděly, ale tuto jenom jedno připomíná církev, totiž neporušené Panenství spojené s radostmi vznešeného mateřství Božího. Neboť zastíněním Ducha sv. stává se dům cudných prsou rázem chrámem Božím. A jako jasný paprsek světla, tak vyšel Spasitel při narození z lůna nejčistší Panny bez jejího porušení. »Majíc radosti mateřské se ctí panenství, neměla podobné aniž mítí bude.« (Sedulius).

10. Preface na svátky **sv. apoštolů**. »V pravdě spásitelno, bychom tebe, ó Pane, pckorně prosili, abys stádce svého, pastýři věčný, neopouštěl. ale je skrze svaté apoštoly

*) I. Kor. 15, 54.

**) Na bílou sobotu zpívá se: »zvláště pak této noci«, po velikonočních: »zvláště pak tohoto času«.

*) Gal. 5, 12.

neustálou ochranou opatroval, aby těmi řediteli bylo spravováno, které jsi ustanovil za náměstky díla svého, aby mu jako pastýři vládli. A proto s anděly«

Toť jest jediná preface, jež není řízena k Bohu Otci, ale ke Kristu Pánu, jenž jest dobrým pastýřem a prosíme ho o ochranu pro církev. Pozoruhodno jest, že tato jediná preface jest zároveň modlitbou prosebnou. Zároveň tím vzdáváme dík Kristu Pánu za to, že nám dal apoštoly, jejichž duch žije dosud v církvi, neboť řada dobrých pastýřů smrtí jejich nevymizela. Obraz dobrého pastýře nalézáme v katakombách již a vlévá nám důvěru, že Kristus Pán své církve neopustí.

11. K sv. **Josefu**. »V pravdě . . . spásitelno . . . a tebe ve slavnosti sv. Josefa povinnými oslavovati chvalami, dobrořečiti a velebiti, jenž i muž spravedlivý, od tebe dán jest Bohorodičce Panně za snoubence, a věrný služebník a opatrný nad rodinou tvou jest ustanoven, aby Jednorozence tvého, počatého zastíněním Ducha sv., otcovsky ochraňoval, Ježíše Krista, Pána našeho, skrze nějž chválí tebe . . .« Dvě nejdůležitější důstojnosti sv. Josefa jsou tu jmenovány, že jest snoubencem Rodičky Boží a pěstounem Syna Božího. Pro tyto máme odůvodněnou důvěru v jeho ochranu a za to vše tuto díky Bohu vzdáváme.

12. Při **requiém** jest též zvláštní nyní preface. »V němž (tetiž v Kristu Pánu) zazářila nám naděje blaženého vzkříšení, abychom, když nás zkormucuje neodvolatelná smrt, měli útěchu v příslibení budoucí nesmrtelnosti. Neboť tvým věrným, Pane, život jen se mění, ale neodnímá se, a když zboří se útluk vešdejšího přebývání, věčný v nebesích příbytek se získává. A proto s anděly . . .«

O odsvěcení kostela Svatohostýnského,

z pamětní knihy fary v Domaželicích u Píseka, jak se dochovalo ústním podáním a zapsáno bylo nástupcem Lhíverovým.

R. 1764 stal se farářem v Domaželicích **Josef Lhíver**, narozený v Novém Jičíně. Lid o něm praví, že byl velmi bohatý a že chtěl vystavěti v Domaželicích nový kostel na místo starého a žádal po farnících jen do-vážku zdarma, ale oni se uhnáli na roboty a ani na do-vážku se neusvolili.

Byl také vicesuperiorem kněžského semináře v Olomouci, pročež dva kooperatory zde vydržovati musil. A jako takový obdržel rozkaz, aby znesvětil kostel na sv. Hostýně. Naposledy on sám tam sloužil mši sv. a po ní urazil pantokem, od kostelníka donešeným, pravý roh oltáře. Inventář kostelní rozebrali vůkolní kněží: tak do Prusinovic se dostala křtitelnice, do Býlavska zvon, do Všehovic varhany a do Domaželic přišel ornát bílý, hedbávný, vyšíváný. Dříve se brával na slavnost P. Marie.

Facholek jeho Tomáš Navrátil vezl ho ze sv. Hostýna zpět starou cestou, která šla na Turovice přes Žerávi k Domaželicím. Když přijeli na konec Žerávi, koně se zastavily, frkaly a přes pobízení pacholkovo nechťely dál. Najednou se rozběhly a utíkaly cvalet až do fary, až pěny stály na nich. Doma se tázal p. farář pacholka: »Tomáši, viděls co?« »Neviděl jsem nic.« »Když neviděls, nemusíš věděti nic, ale já jsem nešťastný, že jsem to učinil« (znesvěcení sv. hostýnského kostela). Hned dal udělati sochu důkladnou a na ni upevniť obraz Panny Marie Svatohostýnské, vymalovaný na plechu, který dlouhou dobu vytrval, načež Domaželský fojt František Petr ho nahradil obrazem P. M. Pomocnice a totéž učinil syn jeho František, až r. 1895 děvčata z celé farnosti se složila — na pěknou sošku P. M. Svatohostýnské, kterou u přítomnosti více kněží posvětil superior se sv. Hostýna P. Jan Cibulka na slavnost patrona chrámu P.

sv. Jakuba. Slavnost ta byla velmi krásná, šlo se průvodem z kostela na Žeráví a sošku P. M. nesly děvčata na vyzdobených nosítkách.

P. Lhíver zemřel 4./7. 1798. Celé své jmění odkázal zdejšímu ústavu chudinskému a kostelu, vyjma několika malých legátů.

Opsáno: v Domaželicích, 9./6. 1922.

Antonín Chudík,
farář.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování.

Čtenářka Hlasů od Jaroměřic děkuje P. Marii Svat., sv. Josefu, sv. Antonínu, sv. Janu Nep. za odvrácení velkých rodinných nepříjemností; a píše dále: Bylo u nás letos velké sucho. Šla jsem na den božského Srdce Páně do kostela k sv. přijímání a vroucně jsem toto Srdce prosila, aby nám poprálo deště, a slíbila jsem, že budu konati 9denní pobožnost, a že to uveřejním. A hle večer se dostavila úrodná vláha.

P. M. ze Zdounek děkuje P. M. Svat. za mnoho vyslyšení. Její matka měla skoro čtyry roky bolavou nohu, která tekla. Ve dne v noci volávala o pomoc k Matičce Svatoh. Vypravila se s velkou námahou na pouť, nohu si umývala a hned jí bolest, která ji jako oheň páčila, přestala. Než došla domů, noha uschla, ač tři roky tekla.

Manželé Nov. z Ch. děkují 5. června za uzdravení malého dítěte, které tak těžce onemocnělo na střevní a žaludeční katar, že lékaři nám zrovna říkali, že ho ztratíme. Plakalo ve dne v noci bez přestání, takže jsme oba byli starostmi a ošetřováním úplně vysíleni. Vzpomněli jsme si na dobrou Matičku Svatoh., která nás často vyslyšela, a opět jsme ji prosili o pomoc, buď aby dítě uzdravila, neb mu odchodem z tohoto světa ulehčila. Na třetí den se skutečně dítě ulehčilo a do šesti měsíců k největší naší radosti se úplně ozdravilo.

Dále děkují: **poutnice z Hané** za vyslyšení prosby a za pokoj duše, **čtenářka z Prostějova** za uzdravení sestry a za pomoc v jisté záležitosti s prosbou o další ochranu, **čtenářka z Lipníka** za vyslyšení s prosbou o uzdravení. **Také v knize v sakristii jest** od svátku sv. Josefa napsáno mnoho poděkování. Jistý čtenář Hlasů děkuje za uzdravení, čtenářka z Osíčka za uzdravení, za útěchu a pomoc v různých záležitostech, dvě sestry za uzdravení bratra, jiná z Osíčka za vyslyšení prosby v důležitých záležitostech. A. K. z S. již před 21 roky ochromla na levou nohu; letos po novém roce učinila slib, že každý rok na sv. Josefa připutuje na Sv. Hostýn poděkovat a noha se uzdra-

vila. Zvláště také děkuje, že se její muž vrátil z vojny nezkažený.

Jistý otec vypravoval v sakristii: Když syn cosi dělal s koňmi, náhle jej jeden kousl do obličej tak silně, že chrup mu rozdvíjel, nos zůstal jen na kousku víseči, a obličej byl hrozný. Byl zavolán lékař. Celá rodina se utíkala s velkou důvěrou k P. M. Svat. a k velkému údivu všech byl nemocný do 10 dní uzdraven. Lékař řekl: Já léčím, ale Bůh hojí.

Jistá řeholnice děkuje Kristu Pánu v Limpias za uzdravení z těžké nemoci.

Ostatní poděkování přistě.

Svatodušní svátky: Újezd u Uher. Brodu (120), Šumice (54), Věrovany (125), Slavičín (35), Lačnov (53), Bilany (100), Derfle u Uh. Hradiště (76), Polanka (150), Brezová (85), Jankovice (80), Milovice u Zdounek (50), Klenovice (100), Polkovice, Obědkovice, Loučka u Vizovic, Žlutavy (90), Mlatcová (80), Kostelany u Krom. (40), Lubná, Francova Lhota (57), Sv. Kopeček (35), Zlín (200) s kapl. Frant. Neradem a s hudbou, Kvasice s kapl. Ludv. Bubeníkem a s hudbou, Chropyně s kapl. In. Křištofem, z Uh. Hradiště třetí řád s P. Leandrem Brejchou, P. Pavlem Maráškem, řádu sv. Frant. a P. Jos. Pospíšil s mar. družinou a orelskou kapelou. Pomáhali prof. Cyr. Stojan z Lipníka, Frant. Domes T. J. z Velehradu, redemptoristé Rud. Granát a Jos. Pavliš z Červenky. 5. června přivedl kaplan Ant. Mochola z Frenštátu 215 záků; 7. června slavil stříbrnou svatbu Frant. Pavlík, náměstek starosty ze St. Jičína; 7. června přivedli katecheti Jindřich Valouch, Fr. Gája a Jan Rozehnal 117 školních dětí ze Vsetína, a 10. června Jindřich Liška z Frýdku 150 dítek.

Svatá Trojice: Z Osvětman (150) s kapl. Frant. Půckem, ze Stříteže u Hranic (80), z Cetechovic (50), z Roštína (80), z Halenkovic (45), z Drahotuš (400) s kapl. Jos. Hulvou a s hudbou, a zvláštním vlakem z údolí Kysuckého na Slovensku (600) z následujících vesnic: Makov, Vysoká, Rovné, Dlhépole, Nesluša, Turzovka, Staškov, Rako-

vá, Krásno, Čadca, Skalité. Duchevným otcom celého sprievodu Kysuckého bol vdp. Štefan Stclárik, tit. opat zo Skalky, kde niekdá v starobilom benediktinskom kláštore zdržovali se patroni Slovenska, sv. Andrej a Benedikt, ktorýto pan opat nešetřil času a únavy, aby len čím väčší počet putníkov prilákal na posvätný Hostýn a tam byla rozžatá láska v mnohých srdcích kysuckých vyšla o 6. hod. ráno z Turzovky a druhá časť v Vyskej. Potkali sa o 1/2 11. hod. v Bílej na stácii. Družičky z Vyskej priniesli sochu P. Marie. Vlak, ktorý obstaral Jan Frola, mal 13 vozňov. Na tretiu po poledni boli už v Bystrici. Nálada bola dobrá. Mužové súčasťníci se v krásnom počte. Hutyra zasluhuje za hlasné a zretelné predpovedanie veľkú pochvalu. Byl s nimi Štefan Fundárek, kaplan z Turzovky. Kysučtí tu zůstali celou nedělí, a odešli v pondělí ráno. V nedělí večer přivedl kaplan Karel Bialek 230 poutníků z Morávky na Těšínsku, pořádal světelný průvod, a odešel v úterý dopoledne. Na Boží Tělo bylo na ranní na 500, později 200 lidí

17. června průvod z Určic u Prostějova 470 zvláštním vlakem s kaplanem Frant. Karasem, ze Špiček (200) s kapl. novojickým, rodákem ze Špiček, Bedřichem Hýžou, z farnosti Kvasické (200) s farářem Antonínem Dokoupilem, ze Soběchlebs s Omladincem v kroji (250) s kapl. Eug. Dlouhým, z Kostelce u Holešova (520) s kapl. Jarosl. Valentou, z Dřevohostic (500) s kapl. Kvařilem. 20. června přivedl Jos. Kuchařik, kaplan z N. Hrozenkova 152 dítek, které přinesly 58 cihel, a katecheta z Velkých Hoštic na Hlučínsku František Jedlička 58 školních dětí, které 21. června o 4. hod. přistoupily k sv. přijímání a 21. června Karel Doležel, farář v Polkovicích jednotu křesťanských žen a matek. Své jmeniny, 45té narozeniny a dvacáté kněžské jubileum slavil tu A. Viceník, far. z Klášterce. Dojemný byl pohled 22. června na hluchoněmé dívky z V. Meziříčí, modlící se Otčenáš před hlavním oltářem; přivedl je katecheta Jan Čamek s učitelem Frant. Zajícem. Téhož dne připutovalo 6 řeholních sester sv. Karia Bor. s 80 chovankami z Frýdlantu. 23. června skončilo 16 kněží duchovní cvičení.

Na sv. Jana Křtitele slavil tu své jmeniny Jan Hrubý kaplan v Zašové, a Jar. Januščík, farář v Bílavsku přivedl průvod 222 poutníků z Hlinska s 30 družičkami a s hudbou a Karel Láta, kaplan z Holešova průvod z Dobrotic (386) také s družičkami a s hudbou. Odpoledne se dostavili Mor. Ostravští (940) s děkanem Frant. Felgenhauerem, s Ant. Fuskem adm. ze Slezské Ostravy, s profes. Minarikem, s kapl. Štěp. Konečným a Mojžíškem a s pensistou Ant. Zdražilem. Večer měli světelný průvod a v nedělí o 9. hod. akademii, při níž p. děkan mluvil o důležitosti katol. tisku. Štěpán Konečný o organizaci mládeže a dvě slečny přednesly vzletné básně o účtu P. M. Svatohost. Další průvody 24. června: z Ko-

kor (400) s kapl. Jos. Žížkou, z Raketnice (300) s far. Ant. Podivinským, z Majetína (80), z N. Jičína (200) s kapl. Frant. Navrátilcem, z Tršic (120) s kapl. Ferd. Jirčným, z Přerova (820) s kapl. Rafaelem Rozsy-palem, z Tvarožné u Brna (30), z Němetic a z Kelče s Ory a s hudbou, z Velkého Týnce s kapl. Ant. Valachem, jenž do půlnoci zpovídal, a opět ode 2 hodin. O třetí sloužil zpív. mši sv., po ní dlouho podával sv. přij. a opět dlouho zpovídal. Také i ostatní dpp. horlivě vypomáhali.

Také z **Opavy** připutovaly mariánské družiny s 2 prapory za vůdcovství **P. Vladimíra Dreiseitla**, superiora T. J., večer měly hodincovou adoraci před N. S. O. a světelný průvod. 25. června byla jak ranní tak velká mše sv. sloužena s assistencí. Také tu bylo mnoho vojáků kroměřížského pluku, jenž v Dobroticích, nedaleko Sv. Hostýna se cvičil v ostré střelbě.

Odpoledne přivedl Jan Schön, kaplan z Brušperka 210 poutníků s hudbou, a 26. června Jos. Páleník, kaplan z Holešova průvod z Tučap (350) se 60 družičkami, s Ory a s hudbou; odpoledne sestry sv. Kříže z Mor. Ostravy 70 chovaneček. 27. června Fr. Derka farář a Rud. Schikora, kaplan z Hlučína s poutí Moravců. 28. června Ignác Dohnal, kaplan z Napajedel 30 školních dítek.

Sv. Petra a Pavla: Zdounky (300) s děkanem Adolfem Horákem, Tlumačov (210) s far. Adolfem Svárou, Němci z Jestřábí u Olomouce (70), Vlčková, Domaželice (500) s far. Ant. Chudíkem a s hudbou beňovskou, která hrála při korunovaci, Skalice na Slovensku (160) s kvardiánem františkánským Adalbertem Štefanovičem a bohoslovce Štefanem Herkou z Nové Báně, a s hudbou ze Sudoměric, Všetuly (600) s kapl. Karlem Látalem, 40 družičkami a s hudbou, Fryšták (500) s kapl. Klimkem a s hudbou, Orlová na Těšínsku (400) s dr. Inoc. Kaulichem a Bened. Laudínem ř. sv. Bened., a s Vlad. Smyčkou, administr. v Dombrově, Slavičín (200) s kapl. Ignácem Skopalem a sochou P. Marie Růžencové. Tito sem dorazili o půlnoci, a ve svátek odpoledne ve vzorném pořádku odcházeli; domů se dostali zase o půlnoci. 30. června přivedl dr. Aug. Šamánek farář ve Štípě 39 žáků, Frant. Štěpánek, katecheta z Brna 40 žáčků a Jos. Holubníček a Viktor Andryšek, katecheti v Petřkovicích na Hlučínsku 40 poutníků a Jos. Kouřil, katecheta ve Strážnici asi 100 dítek. — Průvody na začátku července budou v příštím čísle.

Cihel už bylo doneseno nebo i dovezeno od poutníků na Sv. Hostýn 27.000. Začaly se roztrouševati pověsti, že dovoz cihel má stavitel Sláma pronajatý a že lidé to v jeho prospěch nosí. Prohlašujeme, že to není pravda a že Matice Svatohost. sama dovoz cihel od lázní si chce obstarati. Kdo přinese cihlu nahoru, daruje tím 60 hal. Matici, jež to tolik by stál dovoz. Vybízíme poutníky, aby horlivě cihly ještě donášeli.

Slovácké Noviny 8. června 1922. Z Kostelce u Stípy. S potěšením vzpomínáme letošní poutě naší na Sv. Hostýn. Kolik se námáhají nepřátelé vyliciti procesí jako zástupy starých nad hrobem stojících žen a zatím právě letos zástupy nadějně mládeže tvoří hlavní část průvodu. Mládež jde čerpat sílu a osvěžení k životu ku prameni věčné Dobroty a vine se kol stupňů slovan-ské svatyně. Pocity blaha a nadšení letošší pouti nám nevymizí. Jednota Oria Čsl. získala si o ní zásluh a v kruhu občanstva přízeň, že dochcává staré krásné zvyky náboženské.

Noviny z Podradhoště 17. června: Z Halenkova. (Pouť.) V sobotu a v neděli 27. a 28. května konala se z naší farnosti pouť na Sv. Hostýn, které se účastnilo na 400 farníků. Pouť se krásně vydařila. Zvláště mchutným dojmem působilo krásně uspořádané procesí Vsetínem a všemi obcemi, jimiž prošlo. Děkujeme katolíkům z Hošťálkové kteří s nevšední ochotou poskytli unaveným poutníkům nocleh. Dík náš patří též pořadatelům pouti a zvláště hudebníkům »Orla«, kteří až za Vsetín nám přišli naproti a krásnou hudbou dovedli vypružit nchy dlouhou cestou unavené, a tak zpřijemnili nám cestu.

Právo 17. června: Drahotuše. Smírnou pouť na sv. Hostýn konali katolíci farnosti Drahotušské v sobotu a v neděli 10. a 11. června. Pouť vedl kaplan P. Jos. Hulva a poutníků bylo 580. Když v neděli vraceli se zpět, čekaly je zástupy lidí. Průvod seřadil se na Rybářích, kde čítal již 840 osob a než vcházeli do kostela, bylo v průvodě jeden tisíc stovacet lidí, takže kostel byl přeplněn. V průvodě kráčeli všichni místní kněží. Po chvalo zpěvu »Tebe Boha chválím« a svatém požehnání se poutníci rozcházelí do svých domovů.

Občanské Noviny 20. června: Boží Tělo na Hostýně oslaveno bylo v neděli 18. června. Sdružení venkovské omladiny podjalo se tohoto úkolu letošního roku již po třetí. A nutno přiznat, že široká veřejnost pocho-pila význam společné oslavy Božího Těla. Letos připutovaly na Hostýn četné tisíce lidu rolnického a Omladiny, by v srdci Mo-ravy — na Hostýně — dokumentovaly, že srdce lidu moravského věrno je Ježíši Kri-stu. Slavnost započala již v sobotu v pod-večer. Poutníky vítal ndp. Petr Hlobil, opat a prelát z Rajhradu a uvedl je do svatyně. Tam pak nadšenou promluvou vítal je vdp. dr. Klem. Žurek O. S. N. — Večer pak seřadil se světelný průvod a vykonána byla u pomníku pobožnost za padlé vojíny a ve-černí modlitba. Hudební vložky zahrála omladinská hudba z Nivnice, smuteční sbory zapěl pěvecký kruh Omladiny ze Žerano-vic a Rackové. — V neděli slavnost zapo-čala o půl 8. hod. slavnou biskupskou mši sv., kterou sloužil ndp. prelát Hlobil. Prů-vod s Nejsvětějším, v němž před Nejsvě-tějším šly tisíce ženské a mužské omladiny v krojích i občanském šatě, pak řady dru-

žiček, za Nejsvětějším pak nekonečné osmi-stupy mužů a žen, šel ke čtyřem polním oltářům vybudovaným v kaplich křížové cesty. Jásavě se nesly zbožné zpěvy, je se-silovala vzorná 32členná omiadinská kape-la z Nivnice. Hvozdy hostýnské ozvěnou dotvrzovaly, na Hostýně že viru svou vy-znává a o boží požehnání prosí nejodda-rnější lid moravský, věrný ide cyrilometo-dějské. Ke konci průvodu snesl se lehký deštík. Pak konala se hrubá mše sv., před níž kázal vdp. dr. Žurek. — Odpoledne ko-nala se u pomníku padlých tklivá pobož-nost s konduktem, pak byla akademie, na níž člen Ústř. výboru Omladiny p. A. Štěp-ka z Kunovic objasnil vznik a význam akce převezení kostí »neznámého vojína« na Ho-stýn. Slavnosti tyto projektovány jsou na neděli 8. října t. r. Jímí Omíadina splní po-vinnost dlužné piety mučovníkům svobody.

Národní děkovná a prosebná pouť do Lurd r. 1922. Vedení pouti je české a slovenské. 1. den — 20. srpna (neděle) — odjezd z Prahy, Wilsonovo nádraží.

25. srpna (pátek) — příjezd do Lurd; ubytování; pobožnosti; nocleh. 7. den — 26. srpna (sobota), 8. den — 27. srpna (neděle) a 9. den — 28. srpna (pondělí) — v Lur-dech. 10. den — 29. srpna (úterý) — odpo-ledne odjezd z Lurd. 11. den — 30. srpna (středa) — příjezd do Paříže; ubytování; prohlídka města; nocleh. 12. den — 31. srp-na (čtvrtek) — pouť do chrámu Božského Srdce Páně na Montmartru; prohlídka mě-sta; nocleh. 13. den — 1. září (pátek) — odjezd z Paříže, příjezd do Remeše; pro-hlídka města a bojiště. Odjezd z Remeše. 14. den — 2. září (sobota) příjezd do Prahy v noci. Súčtování počíná se 2. dnem a končí se 14. dnem. Podrobnější jízdní řád bude před odjezdem účastníkům doručen.

Ceny: S celým zaopatřením cestou v III. třídě dle nynější valuty asi 2800.— Kč, v II. třídě 4800.— Kč, v I. třídě 6500 Kč. Režijní poplatek pro III. třídu 100 Kč, pro II. třídu 150 Kč, pro I. třídu 200 Kč. O cestovním pasu bude ozná-meno později. — Přihlášky k pouti: Přihlášky přijímají a prospekty zasílají: A. Ka-špárek, farář u P. Marie Sněžné v Praze II., Jungmanovo nám. 20, Štefan Zlatoš, dóm-ský kaplan v Bratislavě, Kapitulská 10, Slo-vensko.

Z dopisu z Prahy ze dne 15. června 1922. Paní O. těšila se velice, že bude moci na Sv. Hostýn jeti, ale nyní je nemocná. Kéz Matička B. Svatoh. jí uleví. Zde se Boží Tělo vydařilo. Měla jsem radost, vidouc tam některé loňské žáky. Po cestě domů poví-dal jeden z nich: »Slečno, je to přece hez-ké, to křesťanství! Máme radost — a co ti bez víry mají? — Nic. Až budou umírat, budou třeba volat Pána Bcha ale už bude třeba pozdě — a budou muset jít do pekla.« A byl to hoch který se nikdy zvlášt nepro-jevoval. Kéz by ho dobrý Pán Ježíš do smrti zachoval ve sv. víře, i všechny ostat-ní! Jak bych byla šťastnou, kdyby si Pán

aspoň jednoho ze žáků, které jsem kdy učila. vyvoliti ráčil pro službu oltáře! Po svatodušních svátcích hlásil mi zase jeden hoch ve škole: »Prosím, slečno, já už nebudu chodit na československé náboženství. To není žádné náboženství! Jen nám tam vypravují pohádky a takové povídačky — tak jsem to řekl mamince — a dáme se zase na katolickou víru.«

Druhý den přišla se skutečně matka zeptat, jak se má zase do církve sv. přihlásit.

Potěšitelnou zprávu psala posledně velebná M. Hedv. a připojila, abych ji ohlásila redaktoru Hlasů Svatoh. Zpráva zní:

Jakási obrácená Ruska, jež bydlí v Krakově, psala, že před nedávnem jeden z jejích krajanů utekl před bolševiky z Ruska. Tam slyšel mnoho proti církvi katolické. — Poněvadž však na druhé straně viděl velikou její lásku k trpícím, řekl si: »Protože se tolik zlého proti ní mluví, musí v tom být něco dobrého!« I obrátil se bez filosofování a bez knihy. Potom si řekl: »Když mne Pán Bůh tak zázračně k Sobě přitáhl, nesmím se zastavit, ale zcela se Mu musím věnovat. Půjdu do kláštera. Kam? Nejvíce zlého se mluví o Jesuitech. Tedy v tom musí také být něco dobrého. Půjdu k nim.« A jak potkal prvního P. Jesuitu na ulici, přidružil se k němu a již se ho nespustil.

Dnes jest zmíněný mladý Rus v polském noviciátě T. J. ve Staré Vsi a s ním jsou tam již dva jiní Rusové. Ruska, jež to psala, pečuje horlivě o rozšíření katolického tisku ruského. J. M.

Dopis z Čech. V čísle 3. Hlasů Svatoh. si stěžuje nemocná paní, že se stále modlí za vyslyšení a nic to nepomáhá. Nevím, jak dlouho churaví, ani zda je upoutána na lůžko, neb má-li jaké bolesti atd. Ať je tomu jakkoliv, pokusím se něco sdělit o sobě, aby nemyslela, že je sama.

Mám přes 40 let, zdráva jsem byla pouze do svého prvního roku. Dařa mi totiž maminka sázeti neštovice (očkovati), dostala jsem látku z churavého dítěte, a zdraví bylo pryč. Jedna nemoc stíhala druhou, až asi ve třech letech rozbolela se mi ruka — tuberkulóza kůže — a od té doby se to vleče stále. Ve dvanácti letech byly mi odňaty tři prsty a půl dlaně a choroba se také objevila na obličeji. Po odejmutí prstů byla jsem tělesně zdravější, ale do roka se nemoc vrátila do zbytku ruky a trvá posud i na obličeji. Léčím se stále. V začátku se nemoc velmi šířila, že jedna operace stíhala druhou; ve třech letech byla jsem desetkrát operována v narkose, a jednotlivá místa dle potřeby, třeba i každý týden. V patnácti letech tázal se mne profesor, co více od nich ještě žádám? Tenkrát jsem pochopila, že již asi nikdy zdráva nebudu. Těšila jsem se, že si zvolím povolání, jemuž bych se s láskou oddala, k němuž jsem měla zvláštní vloh — učiti ručním pracím. Snažila jsem se vžít v osud svůj tak, jaký jest a odkládala jsem jeden ideál za druhým. Jen jednoho

jsem se bála: bych nebyla totiž nikomu doma na obtíž. Od mládí jsem byla veselá, a veselost jsem si zachovala doposud. Nemoc se stále šířila, zachvátila celý obličej i celý krk. Již jsem nemohla skorem ani spáti, každý pohyb byl mi bolestný. Těšila jsem se, že brzy zemru — obyčejně podobní nemocní umírali po dvaceti letech. Léta ubíhala, smrt nepřicházela. Pozumírali všichni nemocní, s nimiž jsem byla v nemocnici, zemřeli lékaři, co mě léčili, odešla na věčnost moje sestra, plná života a zdraví, matka čtyřech dětí — jak ráda bych byla s nimi měnila! Žila jsem zcela klášternicky — ani jsem z domu nevycházela. Potom se mne ujaly sestřiny přítelkyně, a snažily se přátelstvím mi život trochu zpříjemnit. Jezdívaly jsme každoročně na Sv. Horu na pouť, až jedenkrát mě průvodčí pouliční dráhy odepřel přijmouti do vozu. Umínala jsem si, že už nikam nepojedu. Pochopila jsem, že se musím vyhýbat každému styku s lidmi. Přítelkyně, dvě dobré duše, žádaly mne, abych ještě jedenkrát s nimi jela, že to bude prosebná pouť, a nebudu-li vyslyšena, že mě už nutiti nebudou. Dvě z nás se jmenovaly Antonie, a proto jsme putovaly na sv. Antonína. Den před poutí šly jsme k sv. zpovědi, a na Sv. Hoře k sv. přijímání. Modlila jsem se tak jako člověk, který si myslí, že už na místa jemu tak drahá nikdy nepříjde a prosila jsem Matku Boží o smrt.

Ty dobré duše se modlily o mé uzdravení a ustavičně při mně byly, ani na chvíli mne nepustily, ač jsem budila velkou zvědavost u lidí. Brzy po pouti musila jsem hledat pomoci na oční klinice — obličej po několik roků jsem si sama léčila. Lékař řekl, že, nebudu-li hledati pomoci v nemocnici, mohu oslepnouti. Volila jsem tedy nemocnici. Na kožní klinice jsem byla přijata v léčení světlem. Docházela jsem jednou týdně na Röntgenovy paprsky a Bohu díky, vše se k lepšímu obrátilo; za půl roku jsem už nebyla k poznání, jak se choroba zlepšila. Za rok jsem jela zase na Sv. Horu, a pak až do války vždycky. Léčím se nyní nepřetržitě a pilně dvanáct let, a nebyti války, snad už bych byla zdravá. Budu-li někdy úplně zdravá, nevím, ale děkuji P. Bohu a Nejsvětější Panně za to tak, jak to je. Mám již nepatrný zbytek kolem úst — vše ostatní je úplně zhojeno. Profesor s pýchou se vždy na mne dívá, a nemocní touží dosáhnouti takového zdraví, jako mám já. Několikrát jsem slyšela od nemocných: Věřte mi, už jsem si chtěla zoufat, ale když si vzpomenu na Vás, co jste Vy všechno vytrpěla a jakých krásných výsledků jste se dočkala, myslím si, že když vytrvám, že snad také lepšího se dočkám.

Ale ještě něco mi Panna Maria darovala, co si nikterak nezasloužím, a co více cenním, než tělesné zdraví, totiž úplnou odevzanost do vůle Boží, nekonečnou trpělivost a porozumění pro duchovní život. Bě-

Slovácké Noviny 8. června 1922. Z Kostelce u Štípy. S potěšením vzpomínáme letoší poutě naší na Sv. Hostýn. Kolik se námáhají nepřátelé vyličiti procesí jako zástupy starých nad hrobem stojících žen a zatím právě letos zástupy nadějně mládeže tvoří hlavní část průvodu. Mládež jde čerpat sílu a osvěžení k životu ku prameni věčné Dobroty a vine se kol stupňů slovan-ské svatyně. Pocity blaha a nadšení letoší pouti nám nevymizí. Jednota Ůria Čsl. získala si o ni zásluh a v kruhu občanstva přízeň, že dochcává staré krásné zvyky náboženské.

Noviny z Podradhoště 17. června: Z Halenkova. (Pout.) V sobotu a v neděli 27. a 28. května konala se z naší farnosti pouť na Sv. Hostýn, které se účastnilo na 400 farníků. Pout se krásně vydařila. Zvláště mchutným dojmem působilo krásně uspořádané procesí Vsetínem a všemi obcemi, jimiž prošlo. Děkujeme katolíkům z Hošťálkové kteří s nevšední ochotou poskytli unaveným poutníkům nocleh. Dík náš patří též pořadatelům pouti a zvláště hudebníkům »Orla«, kteří až za Vsetín nám přišli naproti a krásnou hudbou dovedli vzpružit nohy dlouhou cestou unavené, a tak zpříjemnili nám cestu.

Právo 17. června: Drahotuše. Smírnou pouť na sv. Hostýn konali katolíci farnosti Drahotušské v sobotu a v neděli 10. a 11. června. Pout vedl kaplan P. Jos. Hulva a poutníků bylo 580. Když v neděli vraceli se zpět, čekaly je zástupy lidí. Průvod seřadil se na Rybářích, kde čítal již 840 osob a než vcházeli do kostela, bylo v průvodě jeden tisíc stovacet lidí, takže kostel byl přeplněn. V průvodě kráčeli všichni místní kněží. Po chvalozpěvu »Tebe Boha chválím« a svatém požehnání se poutníci rozcházeli do svých domovů.

Občanské Noviny 20. června: Boží Tělo na Hostýně oslaveno bylo v neděli 18. června. Sdružení venkovské omladiny podjalo se tohoto úkolu letošního roku již po třetí. A nutno přiznat, že široká veřejnost pochopila význam společné oslavy Božího Těla. Letos připutovaly na Hostýn četné tisíce lidu rolnického a Omladiny, by v srdci Moravy — na Hostýně — dokumentovaly, že srdce lidu moravského věrno je Ježíši Kristu. Slavnost započala již v sobotu v podvečer. Poutníky vítal ndp. Petr Hlobil, opat a prelát z Rajhradu a uvedl je do svatyně. Tam pak nadšenou promluvou vítal je vdp. dr. Klem. Žurek O. S. N. — Večer pak seřadil se světelný průvod a vykonána byla u pomníku pobožnost za padlé vojíny a večerní modlitba. Hudební vložky zahrála omladinská hudba z Nivnice, smuteční sbory zapěl pěvecký kruh Omladiny ze Žeranova a Rackové. — V neděli slavnost započala o půl 8. hod. slavnou biskupskou mši sv., kterou sloužil ndp. prelát Hlobil. Průvod s Nejsvětějším, v němž před Nejsvětějším šly tisíce ženské a mužské omladiny v krojích i občanském šatě, pak řady dru-

žiček, za Nejsvětějším pak nekonečné osmistupy mužů a žen, šel ke čtyřem polním oltářům vybudovaným v kaplich křížové cesty. Jásavě se nesly zbožné zpěvy, je sesilovala vzorná 32členná omladinská kapela z Nivnice. Hvezdy hostýnské ozvěnou dotvrzovaly, na Hostýně že víru svou vyznává a o boží požehnání prosí nejodda-nější lid moravský, věrný ide cyrilometo-české. Ke konci průvodu snesl se lehký deštík. Pak konala se hrubá mše sv., před níž kázal vdp. dr. Žurek. — Odpoledne ko-rala se u pomníku padlých tklivá pobož-rost s konduktem, pak byla akademie, na níž člen Ústř. výboru Omladiny p. A. Štěřba z Kunovic objasnil vznik a význam akce převezení kostí »neznámého vojína« na Hostýn. Slavnosti tyto projektovány jsou na neděli 8. října t. r. Jímí Omladina splní po-vinnost dlužné piety mučeníkům svobody.

Národní děkovná a prosebná pouť do Lurd r. 1922. Vedení pouti je české a slovenské. 1. den — 20. srpna (neděle) — odjezd z Prahy, Wilsonovo nádraží.

25. srpna (pátek) — příjezd do Lurd; ubytování; pobožnosti; nocleh. 7. den — 26. srpna (sobota), 8. den — 27. srpna (neděle) a 9. den — 28. srpna (pondělí) — v Lurdech. 10. den — 29. srpna (úterý) — odpoledne odjezd z Lurd. 11. den — 30. srpna (středa) — příjezd do Paříže; ubytování; prohlídka města; nocleh. 12. den — 31. srpna (čtvrtek) — pouť do chrámu Božského Srdce Páně na Montmartru; prohlídka města; nocleh. 13. den — 1. září (pátek) — odjezd z Paříže, příjezd do Remeše; prohlídka města a bojiště. Odjezd z Remeše. 14. den — 2. září (sobota) příjezd do Prahy v noci. Súčtování počíná se 2. dnem a končí se 14. dnem. Podrobnější jízdní řád bude před odjezdem účastníkům doručen.

Ceny: S celým zaopatřením cestou v III. třídě dle nynější valuty asi 2800.— Kč, v II. třídě 4800.— Kč, v I. třídě 6500 Kč. Režijní poplatek pro III. třídu 100 Kč, pro II. třídu 150 Kč, pro I. třídu 200 Kč. O cestovním pasu bude oznámeno později. — Příhlášky k pouti: Příhlášky přijímají a prospekty zasílají: A. Kašpárek, farář u P. Marie Sněžné v Praze II., Jungmanovo nám. 20, Štefan Zlatoš, dómský kaplan v Bratislavě, Kapitulská 10, Slovensko.

Z dopisu z Prahy ze dne 15. června 1922. Paní O. těšila se velice, že bude moci na Sv. Hostýn jeti, ale nyní je nemocná. Kěž Matička B. Svatoň. jí uleví. Zde se Boží Tělo vydařilo. Měla jsem radost, vidouc tam některé loňské žáky. Po cestě domů povídal jeden z nich: »Slečno, je to přece hezké, to křesťanství! Máme radost — a co ti bez víry mají? — Nic. Až budou umírat, budou třeba volat Pána Boha ale už bude třeba pozdě — a budou muset jít do pekla.« A byl to hoch který se nikdy zvlášť neprojevoval. Kěž by ho dobrý Pán Ježíš do smrti zachoval ve sv. víře, i všechny ostatní! Jak bych byla šťastnou, kdyby si Pán

aspoň jednoho ze žáků, které jsem kdy učila, vyvoliti ráčil pro službu oltáře! Po svatodušních svátcích hlásil mi zase jeden hoch ve škole: »Prosím, slečno, já už nebudu chodit na československé náboženství. To není žádné náboženství! Jen nám tam vypravují pohádky a takové povídačky — tak jsem to řekl mamince — a dáme se zase na katolickou víru.«

Druhý den přišla se skutečně matka zeptat, jak se má zase do církve sv. přihlásit.

Pětšestnou zprávu psala posledně velebná M. Hedv. a připojila, abych ji ohlásila redaktoru Hlasů Svatoh. Zpráva zní:

Jakási obrácená Ruska, jež bydlí v Krakově, psala, že před nedávnem jeden z jejích krajanů utekl před bolševiky z Ruska. Tam slyšel mnoho proti církvi katolické. — Poněvadž však na druhé straně viděl velikou její lásku k trpícím, řekl si: »Protože se tolik zlého proti ní mluví, musí v tom být něco dobrého!« I obrátil se bez filosofování a bez knihy. Potom si řekl: »Když mne Pán Bůh tak zázračně k Sobě přitáhl, nesmím se zastavit, ale zcela se Mu musím věnovat. Půjdu do kláštera. Kam? Nejvíce zlého se mluví o Jesuitech. Tedy v tom musí také být něco dobrého. Půjdu k nim.« A jak potkal prvního P. Jesuitu na ulici, přidružil se k němu a již se ho nespustil.

Dnes jest zmíněný mladý Rus v polském noviciátu T. J. ve Staré Vsi a s ním jsou tam již dva jiní Rusové. Ruska, jež to psala, pečuje horlivě o rozšíření katolického tisku ruského. J. M.

Dopis z Čech. V čísle 3. Hlasů Svatoh. si stěžuje nemocná paní, že se stále modlí za vyslyšení a nic to nepomáhá. Nevím, jak dlouho churaví, ani zda je upoutána na lůžko, neb má-li jaké bolesti atd. Ať je tomu jakkoliv, pokusím se něco sdělit o sobě, aby nemyslíla, že je sama.

Mám přes 40 let, zdráva jsem byla pouze do svého prvního roku. Dařa mi totiž maminka sázeti neštovice (očkovat), dostala jsem látku z churavého dítěte, a zdraví bylo pryč. Jedna nemoc stihala druhou, až asi ve třech letech rozbolela se mi ruka — tuberkulóza kůže — a od té doby se to vleče stále. Ve dvanácti letech byly mi odňaty tři prsty a půl dlaně a choroba se také objevila na obličeji. Po odejmutí prstů byla jsem tělesně zdravější, ale do roka se nemoc vrátila do zbytku ruky a trvá posud i na obličeji. Léčím se stále. V začátku se nemoc velmi šířila, že jedna operace stihala druhou; ve třech letech byla jsem desetkrát operována v narkose, a jednotlivá místa dle potřeby, třeba i každý týden. V patnácti letech tážal se mne profesor, co více od nich ještě žádám? Tenkrát jsem pochopila, že již asi nikdy zdráva nebudu. Těšila jsem se, že si zvolím povolání, jemuž bych se s láskou oddala, k němuž jsem měla zvláštní vlohky — učiti ručním pracím. Snažila jsem se vžítí v osud svůj tak, jaký jest a odkládala jsem jeden ideál za druhým. Jen jednoho

jsem se bála: bych nebyla totiž nikomu doma na obtíž. Od mládí jsem byla veselá, a veselost jsem si zachovala doposud. Nemoc se stále šířila, zachvátila celý obličej i celý krk. Již jsem nemohla skorem ani spát, každý pohyb byl mi bolestný. Těšila jsem se, že brzy zemru — obyčejně podobní nemocní umírali po dvaceti letech. Léta ubíhala, smrt nepřicházela. Pozumírali všichni nemocní, s nimiž jsem byla v nemocnici, zemřeli lékaři, co mě léčili, odešla na věčnost moje sestra, plná života a zdraví, matka čtyřech dětí — jak ráda bych byla s nimi měnila! Žila jsem zcela klášternicky — ani jsem z domu nevycházela. Potom se mne ujaly sestřiny přítelkyně, a snažily se přátelstvím mi život trochu zpříjemnit. Jezdily jsme každoročně na Sv. Horu na pouť, až jedenkrát mě průvodčí pouliční dráhy odepřel přijmouti do vozu. Umínala jsem si, že už nikam nepojedu. Pochopila jsem, že se musím vyhýbat každému styku s lidmi. Přítelkyně, dvě dobré duše, žádaly mne, abych ještě jedenkrát s nimi jela, že to bude prosebná pouť, a nebudu-li vyslyšena, že mě už nutiti nebudou. Dvě z nás se jmenovaly Antonie, a proto jsme putovaly na sv. Antonína. Den před poutí šly jsme k sv. zpovědi, a na Sv. Hoře k sv. přijímání. Modlíla jsem se tak jako člověk, který si myslí, že už na místa jemu tak drahá nikdy nepříjde a prosila jsem Matku Boží o smrt. Ty dobré duše se modlily o mé uzdravení a ustavičně při mně byly, ani na chvíli mne neopustily, ač jsem budila velkou zvědavost u lidí. Brzy po pouti musila jsem hledat pomoci na oční klinice — obličej po několik roků jsem si sama léčila. Lékař řekl, že, nebudu-li hledati pomoci v nemocnici, mohu oslepnouti. Volila jsem tedy nemocnici. Na kožní klinice jsem byla přijata v léčení světlem. Docházela jsem jednou týdně na Röntgenovy paprsky a Bohu díky, vše se k lepšímu obrátilo; za půl roku jsem už nebyla k poznání, jak se choroba zlepšila. Za rok jsem jela zase na Sv. Horu, a pak až do války vždycky. Léčím se nyní nepřetržitě a pilně dvanáct let, a nebýti války, snad už bych byla zdravá. Budu-li někdy úplně zdravá, nevím, ale děkuji P. Bohu a Nejsvětější Panně za to tak, jak to je. Mám již nepatrný zbytek kolem úst — vše ostatní je úplně zhojeno. Profesor s pýchou se vždy na mne dívá, a nemocní touží dosáhnouti takového zdraví, jako mám já. Několikrát jsem slyšela od nemocných: Věřte mi, už jsem si chtěla zoufat, ale když si vzpomenu na Vás, co jste Vy všechno vytrpěla a jakých krásných výsledků jste se dočkala myslím si, že když vytrvám, že snad také lepšího se dočkám.

Ale ještě něco mi Panna Maria darovala, co si nikterak nezasloužím, a co více cíním, než tělesné zdraví, totiž úplnou odevzdанost do vůle Boží, nekonečnou trpělivost a porozumění pro duchovní život. Bě-

hem let se dostavily různé duševní strasti a boje, což se mi zdálo horší, než nemoc. Tu bylo potřeba více duševní síly a tu mi nemohl nikdo udělit — jedině Bůh. Opět jsem se utíkala k Neposkvrněné Panně. Ona mě přivedla k božskému Srdci a toho Srdce mi dalo milost poznání a sílu vůle, abych rozumem a ne city se dovedla ovládati. Snažila jsem se úplně přetvořit a jediné v Bohu žít. Vždy více jsem poznávala pravdy sv. víry a dle nich hledím také žítí. Jsem vždy připravena na horší, a nežádám nic, než co se s vůlí Boží srovnává. Chodím denně k sv. přijímání a jsem tak šťastna, jak jen možno člověku na světě býti a nemám jiného přání, než v dobrém do smrti setrвати.

A nyní několik slov k Vám paní: Modlete se za své uzdravení, ale nikdy nezapomeňte dodat: je-li to vůle Boží a spásе Vaší duše prospěšné. Snášejte s odevzdálostí do vůle Boží kříž, který Bůh na Vás vložil, a nechtějte za každou cenu se ho zbavit, třeba se Vám zdál sebe těžší. V jaké úctě chovala byste částčku sv. kříže, kdyby Vám ji někdo daroval! Nuže tuto malou částčku kříže svého Syna vložil Bůh na Vás, a Vy ji odmítáte, že Vás tíží? Vzpomeňte si, jak asi tížil Krista Pána kříž, který za naše hříchy na se vzal, a co je utrpení Vaše proti Jeho! U Matičky Svatohost. si vyproste vše potřebné; jistě Vám pomůže. Kupte si knížku Tomáše Kempenského o Následování Krista a tam najdete vše ostatní.

14. května 1922.

A. Kaminská.

Různé. P. Rozkošný a Fr. Lukáč byli 12. března na Velehradě na pohřbu scholastika Kováče. Na začátku března byla dokončena oprava studny u kaple bl. Jana Sarkandra. Střecha na některých místech klenby a některé trámy byly úplně prohnílé: zatékalo na ona místa. Proto se v březnu a v dubnu vazba kostelní opravovala.

Vdp. Alois Vicaník, farář v Klášterci, poslal následující zprávu o Bojkovském procesi: **Bojkovské procesi** putuje každoročně na Sv. Hostýn čtvrtou neděli po velikonoci. Jak dleuho se již od nás na Sv. Hostýn putuje, tak dotazují se maminky, která se narodila v »hlavový rok«, jak jí to její maminka vždy říkala, t. j. r. 1847. A maminka vzpomíná, vzpomíná a vykládá asi takto: Již má maminka na Sv. Hostýn s procesím chodívala a nás děti, když jsme dorůstaly, na Sv. Hostýn na pouť vypravovala. Poprvé jsem byla na Sv. Hostýně, když jsem měla 10—11 let. Tehdy jsem měla velice bolavé oči, šest neděl jsem ležela a do světla jsem nemohla ani pohlédnouti. Přiblížila se svatohostýnská pouť a maminka vypravila mě s děvečkou na Sv. Hostýn. Cestou nemohla jsem jíti s druhými v průvodu, ale děvečka musela mě vésti až na Sv. Hostýn. Na Sv. Hostýně umyla jsem se vodou svatohostýnskou — a hned bylo mně lépe. Již nepo-

třebovala jsem na zpáteční cestě doprovodu děvečky, sama jsem již s druhými šla v průvodu a od té doby mne oči nebolely. Procesí Bojkovské tehdy čítávalo až 300 hlav a poutníci vyrazili z domu v pátek ráno, po mši sv., po 6. hodině, v pátek to před IV. nedělí. Kněží, hudba a domáci vyprovodili poutníky ke kamennému kříži, kdež měl velebný pán povzbuzující promluvu k poutníkům; potom se pomodlili za šťastné putování a rozloučili. V čele poutníků byla nesená »korubička« (korouhev) s obrazem Panny Marie Svatohostýnské. Poutníci ubírali se přes Přechovice, Slanici — tak tehdy jmenovali Bojkovští lázně Luhačovské — Provodov — kdež se obědvalo, Zlín, Fryšták, kamž za příznivého počasí dorazili na noc. Z Fryštáku přes Štípu na Rusavu, kdež mívali mši sv. a déle se tam zvláště zdrželi, když tam byl farářem bojkovský rodák, vdp. P. Dolina, který zemřel jako farář v Předmostí. Z Rusavy na Sv. Hostýn. Cestou šlo se dosti rychle, by určeného cíle dle možnosti brzo se dosáhlo a modlili se do kopce sv. růženec, jinak zpívali kde kterou píseň. U »křížů« se modlívalo kleče: 5krát Otčenáš a 5krát Zdravas, Věřim v Boha a už se rychle vstávalo s písní: Jesu Kriste, jenž si trpěl za nás hříšné, smiluj se nad námi! U obrazu »Anděla Strážného« zpívala se modlitba: »Anděle Boží, strážce můj...« U obrazů Mariánských opět se modlila modlitba k Panně Marii. Ponejprv uctili poutníci Bojkovští Matičku Svatohostýnskou na své pouti, když dorazili ku kapli u Provodova, odkudž možno viděti Sv. Hostýn. Ihned poklekli směrem k Sv. Hostýnu a vůdce pouti předříkával: »Neposkvrněná Panno, Matko Boží, Maria... požehnej úrody...«

Poutníci a poutnice nesli stravu na pouť sebou, by cestou mnoho neutratili. Poutníci měli kožené kabelky, poutnice dřevěné krabičky nesly v nůši na zádech. Jako potravu sebou nesli: Chléb, k němuž měli buď naložený tvaroh neb kotlové trnky (povidla) a přesné pagáčky, kromě toho nesli sebou »gugáčky«, baňky to hliněné s obrázkem P. M. Sv. — jak jsou v museu — na vodu svatohostýnskou. Nocležovali poutníci po domech u dobrých lidí a to za »Pán Bůh zaplat!« Nad poutníky bděl starostlivě vůdce, který předzpěvoval a předříkával. Nejen že o to dbal, by žádný z poutníků nepřišel k úrazu, ale se vši přísností k tomu nabádal, by pouť zbytečně byla konána a zvláště nad mládeží bděl. Když se procesí zastavilo k odpočinku, první starostí jeho bylo, zda jsou všichni přítomni a potom se dotazoval, jak se chová mládež. Vzpomíná maminka, že kdysi bylo žalováno vůdci, že několik chlapců odbočilo, chytlo se na vůz a kousek se vezlo! Za trest museli u příštího kříže přede všemi lézt po kolenou pětkrát kolem kříže. Každé pohodlí si odepřeli poutníci, by pouť byla záslužnou. Pobožnost řídil tedy vůdce. Předzpěvoval a předříká-

val, když byl cchraptný, vypomohli mu muži poutníci. Svazek písní, z nichž předzpěvoval, měl sešitý v sukně, jak podobné zpěvníčky jsou v museu Svatohostýnském. Z nejstarších vůdců poutí Bojkovských na Sv. Hostýn se vzpomíná Vincenc Sláviček, na močidlech; říkalo se u nich u zpěváků. Po smrti jeho Jiří Jahůdka, po smrti tohoto Josef Viceník, a po smrti tohoto opět Jahůdka, nejmladší to bratr Jiřího Jahůdky. Když však tento v mladém věku zemřel, byv pohmožděn jako soukenník strojem ve valše, převzal vůdcovství opět Jahůdka příbuzný předešlého. Nyní však tento poslední vůdce je na poli válečném a dělá čest nejen rodnému místu, ale i poutníkům Svatohostýnským. Stal se poddůstojníkem a byl vyznamenán medailí za statečnost. Na Sv. Hostýn dorazili Bojkovští poutníci po 10té hodině dopolední v sobotu. Na Sv. Hostýně vykonali pobožnost křížové cesty a jiné poutní modlitby, nabrali si u studánky zázračné vody do «gugáčků» pro domácí jako «vítané», umyli se voďou Svatohostýnskou a potom, dokud nebylo na Sv. Hostýně kněží, spěchali do Bystřice, kdež zůstali na noc a vykonali sv. spověď. Po velké mši sv. v neděli vraceli se zase domů a na noc dorazili do Žeranovic, v úterý ráno dorazili na mši sv. na Provodov, kde již na ně velebný pán čekal a šel jim naproti, odpoledne vrátili se domů. Domáci šli poutníkům naproti až do Luhačovic, kněží s ostatním lidem a hudbou ke kamennému kříži. Poutníci s domácími se vítali i loučili se polibkem se vzkazem: Vzkázala Tě Panna Maria Svatohost, pozdravovat, bys také k ní připutoval. Kněží dostali od poutníků »vítané« po voskové svíci a věneček na křížek; i pro p. rektora varhaníka byla za staru donesena svíce. Sv. požehnáním v kostele pouť ukončena. S Bojkovskými putovali na Sv. Hostýn z našeho kraje procesí Klobucké (Val. Klobouky) a Pitínské na tuto IV. neděli. Klobucké procesí bývalo větší, čítávalo až 500 hlav a měli tu výsadu před Bojkovskými, že jim byl dáván k políbení obraz Panny Marie Svatohostýnské. Bojkovské procesí až dosud putuje na 4. neděli po Velkonocích na Sv. Hostýn, jen že mnozí používají vlaku, takže počet pěšky jdoucích dosahuje jednu třetinu původního počtu. Můj zemřelý staříček († 1902) na ty, kteří vlakem jeli, huboval — inu byl z těch starých — tvrdě, že to není žádná pouť. Zemřel v 85 letech věku.

Kněžské exercicie na sv. Hostýně v srpnu budou 7.—11., 22.—26., a od 28. srpna do 1. září 1922.

P. Zimmerhackel byl 5. dubna na rekolekci kněžší v Holešově a od 23.—26. dubna dával duchovní cvičení v Krásně u Val. Meziříčí. Od 15. května jest to ve všední dny poslední mše sv. o půl 9. hodině.

Omladina rozesílá provclání ke sbírce na převezení mrtvol neznámého vojína. Zároveň má každý příbuzný poslati drobné

památky, jako fotografie, dopis, kousek šatů a pod. po padlém vojínu, které mají býti pochovány s kostmi neznámého vojína, aby tím způsobem každý více si zamiloval pomník padlých na Sv. Hostýně a vroucněji se za padlé vojíny modlil. Slavnost je určena na 8. říjen.

Občanské Noviny 23. června přinesly článek o Sv. Hostýně, v němž poutník líčí své dojmy při pohledu na sochu b. Srdce Páně, chrám, hřbitůvek a na poutníky.

2. července byl na Skalném zapomenut pás se zlatými hodinkami a řetízem. Nálezce se žádá, aby jej odevzdal do kláštera na Sv. Hostýně za přiměřenou odměnu.

Návštěva chrámu a počet sv. přijímání za měsíc květen. Náš horlivý sakristán snaží se spočítat se svým personálem všechny poutníky.

1. bylo	50 lidí v kost., sv. přij.	20
4.	340	280
7.	600	310
10.	100	15
11.	62	40
12.	1330	20
13.	4000	1500
14.	10000	3000
16.	450	15
17.	450	365
20.	2340	30
21.	5100	1700
24.	1200	25
25.	3100	910
27.	5000	40
28.	9500	2980
30.	450	538
	44052	11658

Návštěva chrámu Páně a počet sv. přijímání na Sv. Host. v m. červnu.

3. bylo	3800 lidí v kost. a u přij.	35
4.	7400	1600
5.	9200	1900
7.	160	100
10.	200	32
11.	5000	29
12.	8200	1920
13.	900	730
14.	300	190
15.	230	130
17.	3500	40
18.	7200	2000
20.	210	40
21.	71	52
23.	125	43
24.	3800	48
25.	9500	2800
28.	2400	50
29.	6000	1500
	470	326

celkem 69666 lidí v kost. a u přij. 13565

Počasí v květnu. V první polovici května byl teploměr až na malé výjimky ustavičně pod 10° C, některé dny, zvláště v první pouť, bylo citelně zima; v druhé polovici měsíce však vystoupil nad 15° C a 17. 25. 26. 27. května na 20° C. Proto teprve v

polovici května lípy a jasany se rozvíjely, třešně kvetly, a kolem svátku Nanebevstoupení Páně rozkvétaly hrušky, jabloně, jeřáby, kaštiny. Sucho nemělo tak velký vliv na louky, které se travou zelenají, ač tráva není bujná, jako na zahrady, jež nebylo čím zalévat. Proto jsme musili dovést na konci měsíce vodu z rybníka. Na začátku měsíce bylo sice dosti vody ve studnách, ale spotřebovala se k zalévání zahrad. Ve studni u Sarkandrovky bylo 4. května 2 m vody, 27. května 1 m 34 cm, u hostince 27. května 34 cm, v hostinci 7 m 60 cm. Mnoho vody také třeba k zalévání stromků, jichž se letos několik tisíc nasázelo.

Pršelo vlastně jen před první poutí a to 1 cm; 5. května jen 2 mm, 18. května 3 mm, 19. května 1 mm, 20. května 3 mm, dohromady 19 mm. Od 20.—30. května ani nekaplo. Půda v zemákách u křížové cesty byla na 4 prsty suchá, hlouběji vlhká. Listí buků, zvláště těch, které lemuji novou křížovou cestu, je od nosatců prožráno, proto žloutne, na některých bucích místo listí zůstala jen vlákna. 30. dubna po dešti byla okna nápadně zašpiněna prachem. Za několik dní přinesly noviny malou zprávu, že kdesi u Kojetína bylo nad kterousi vesnicí tolik prachu, že lidé z okolí mysleli, že tam hoří; proto se tam sjelo několik hasičských sborů, které však s nepořízenou se musily domů vrátiti. Snad onen prach byl zanesen na Sv. Hostýn. — Při večerní bouři 30. dubna udeřil blesk dle »Novin z Podradh.« do elektrického vedení na Vsetíně a způsobil v některých domech značnou škodu.

Průměrná teplota za květen byla 12.2° C.

Počasí v červnu bylo teplé, jasné a suché. Dva značnější lijáky nás navštívily a sice na Sv. Duch odpoledne 21 mm a v neděli po sv. Janu Křtiteli 25 mm; několik minut padaly také kroupy, a večer na blízku udeřilo. Jiné dny jen pokrápělo nebo mlžilo a sice 3. 11. 13. 14. 18. 20. 22. 23. 26. 27. 29. června; za celý měsíc napršelo 68.7 mm. Je to sice jakési množství, ale přece vody ve studnách velmi ubývá; u Sarkandrovky jest jen 70 cm, a v hostinci na 3 m. 12. 13. 19. 27. června klesla teplota pod 10° C, 9. 10. 16. 17. 21. a 22. června vystoupila na 20° C. Průměrná teplota byla 15.3° C. Doposud byla měřena teplota a srážky a posílána do Brna na místodržitelství. V polovici června poslal čs. státní meteorologický ústav na Sv. Hostýn následující přístroje: 2 teploměry, z nichž jeden jest ustavičně navlhčen, aby udával vlhkost vzduchu, dále byl poslán vlasový vlhkoměr, termograf Fuess, jenž samoočinně zapisuje teplotu na hodinovém přístroji, a Wildova větrná korouhev. Tato korouhev je připevněna na jedli, u románské kaple. Nahore je připevněn kus plechu; podle toho, jak je vítr silný, pohybuje více neb méně

tímto plechem. A podle odchylky se měří síla větru, která je také na stupnici naznačena.

Nyní se tedy měří na Sv. Hostýně: suchý teploměr, vlhký teploměr, vlhkoměr, množství srážek, oblačnost, směr a síla větrů a jiné přírodní úkazy. Všechny tyto záznamy se posílají do Prahy, a kromě toho srážky, teplota, a také jiné přírodní úkazy do Brna.

Socha B. S. P. J. Zamazal 50 K, nejmen. z Valašska na obrácení bloudícího 350 K, nejmen. 5, v sakristii 137 K, Frant. Čičátka 5 kor.

Nový hlavní oltář: Farní úřad ve Švábenicích 200 K, Jan, Alžběta a Anežka Nejdlik 100 K, Fr. Ořechovský, Bukovec 4 K, Magd. Wavrač 5 K, Anežka Wavrač 6 K, v sakristii 235 K, Pětáš Alois 3 K, nejmen. 100 kor., Fr. a Filom. Charanzovi 20 K, Klementyna Koutných 10 K, nejmen. 30 K.

Křížová cesta: Josefka Vláčilíková † 13. dubna 1922 poručila na Křížovou cestu 400 kor. Svitáčková Marcela Brno 50 K. J. M. v T. 10 K.

Elektrika: Maria Chabiča, San Francisco Calif. 9 Doll.

Na kostel: Procesí ze Sloupu 18 K.

Na světlo: Nejmenov. 8 K. Nejmen. 10 K. Nejmen. 100 K. Marie Kolářova Brno 10 K. Božena Perutková Brno 5 K.

Sv. Ant.: Martyš Josef 1 K. Slavičkova Marie 20 K. Josefa Šišková 10 K. Macůrek František 10 K.

Korunka: Nejmen. z Císařova 10 K. Nejmen. 10 K.

Na pomník Omladiny: Anastasie Konšelova 5 Kč. Nejmenovaná 5 Kč. Nejmenovaná 1 Kč.

Doporučujeme nejnovější knihu »**Čechové a Slováci samostatní v Lurdech v r. 1914 o euch. kongresu**« od dra. Al. Kolíska, univ. profesora, kterou lze obdržeti u autora v Bratislavě, Kapitulská č. 5. Cena 25 Kč.

Sv. Ignác z Loyoly od F. Thompsona, přeložil Jaroslav Skalický, vydali vydavatelé knih ve Staré Říši u Jihlavy. Doporučujeme všem vřele. Objednejte si ve St. Říši.

Sv. Gabriel Possentí od bolestné Matky Boží, klerik z řádu pasionistů — Aloisius naší doby (1838—1862) byl bohatě nadán přirozenými dary a užíval jich plnou měrou; v patnáctém roce však uposlechl hlasu milosti a vstoupil do řádu pasionistů, kde záhy dosáhl vysoké svatosti, již osvědčoval a osvědčuje stále též záračnou pomocí, již prokazuje všem, kdo se k němu v duchovních i časných záležitostech utíkají. Životopis ten je bohatým zdrojem poučení a povzbuzení pro všechny, kdož při svých obyčejných povinnostech se snaží dosáhnouti dokonalosti. Vydaly jej a objednávky ochotně vyřídí Školské sestry O.S.F. - Kr. Vinohrad, Korunní 4. — Cena 10 Kč.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatná 12 K v Americe 1 doll. Administration na Sv. Hostýně na Moravě.

OBSAH: Vladimír Hornof-V. Ř.: Loučení (píseň), str. 129. — P. Konrád, M. Kubeš T. J.: Rok mariánský, str. 130. — P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loreťanské (báseň), str. 132. Žně na sv. Hostýně (obraz), str. 132. — Maria Alfonsa: Královna Tov. Ježíšova, str. 132. — P. Fr. Vídenský T. J.: Bohuslav Balbín T. J., str. 134. — BL. PETRA KANISIA T. J. ukázka z knihy: »O víře a vyznání víry«. Otázka I., str. 136. — Z apoštolského listu, str. 137. — Lahyrt: Mše sv. (Liturgický výklad), str. 138. — M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 140. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy ze sv. Hostýna, str. 142.

Ctitelé sv. Hostýna!

Dosavad nemáme na Sv. Hostýně řádného osvětlení, ačkoliv by ho velice bylo potřeba jak pro důstojnou výzdobu drahé naší Svatyně, tak i pro milé poutníky, kteří bývají nuceni, aby po celou noc dleli v kostele nebo i venku. Naskytá se příležitost, abychom i na Sv. Hostýně zavedli elektrické světlo. Přerovská elektrárna chce vystavěti odbočku přespolního vedení na Sv. Hostýn sice svým nákladem, ale s tou podmínkou, že upíšeme za 150.000 Kč v jejích 50% dílčích dlužních úpisech. Zařízení pak na Sv. Hostýně bude stát okolo 90.000 Kč a toto chce Matice Svatohostýnská za hojné podpory ctitelů Panny Marie na se vzít, ale upsání dílčích dlužních úpisů sama nemůže učiniti. To mohou ctitelové Panny Marie Svatohostýnské provést a to tím více, že je to výhodná půjčka, za kterou převzal záruku zemský výbor moravský. Úpisy ty vvdány budou v kusech po 500 Kč, po 1.000 Kč, po 5.000 Kč, a po 10.000 Kč a budou při nich pětiprocentní kupony. Tedy nikdo nic neztratí, má peníze jen na dobrý účel půjčené.

Přihlaste se tedy u Matice Svatohostýnské o tyto dlužní úpisy a složte kolik každý může na tento účel na Počest Královny Svatohostýnské, jež Vám za to dá ještě vzácnější úroky, svou lásku a požehnání!

Pražská poštovní spořitelna zrušila dosavadní naše číslo, jež po převratu převzala od vídeňské spořitelny, totiž č. 97.129 a zavedla nové číslo 20.429. Jelikož však máme ještě mnoho doženek se starým číslem a tv budou platit jen do konce tohoto roku, přikládáme je do tohoto čísla Hlasů Svatohostýnských k laskavému upotřebení. Kdož letošní ročník ještě nezaplatil, nechť užijí k tomu této složenky, kdo zaplatil, prosíme, aby si zaplatil napřed na příští ročník.

Kalendář na rok 1923. Vydáme opět kalendář »Vzkříšení« na rok 1923 s obsahem velice vybraným, knásnými povídkami od nejlepších našich spisovatelů a s četnými pěknými obrázky. Též poučné části věnována je velká pozornost. **Neděle a zasvěcené svátky** tištěny budou červeně. V kalendáři budou trhy i dle dní v měsíci i dle měst, nač zvláště upozorňujeme, ježto některé kalendáře v posledních letech toho nemají. **Cena 7 Kč**, při tuctových objednávkách 30% sleva. Ač kalendář náš vyrovná se obsahem a objemem jiným kalendářům, bude daleko lacinějším. Objednávky možno již nyní činiti na adresu: Administrace »Hlasu Lidu« v Č. Budějovicích.

Dívky z dobrých rodin, které v sobě povolání k řeholnímu životu cítí a Božskému Srdci Ježíšovu ve výchově chudých dětí, jakož i v misiích v tu i v cizozemí věnují se miní, nechť se hlásí u **Karmelitů**

Božsk. Srdce Ježíšova v Mostě, Jezerní ul., Čechy.

Z Bystřice p. Host. (Upozornění poutníkům a návštěvníkům sv. Hostýna. Na stále se množící stesky stran zakázané cesty od nádraží sdělujeme následovně: Prozatím jsou zakázány všechny chodníky, jež ústí u nádraží a pak dále v polích se ztrácí, hlavně však úzký chodník po levé straně dráhy od strany města. Pak druhý úzký chodník po pravé straně dráhy, který se v polích ztrácí; všude tam je výstražná tabulka. — Cesta vedle dráhy po pravé straně je volná až po šraňky u kvocného sadu. Zde nutno přejíti přes trať a dáti se ne kol dráhy, nýbrž okolo zahrad k novému hřbitovu, což činí rozdíl toliko několika kroků. Kde jsou výstražné tabulky, nechodte. O uvolnění celé cesty podél dráhy až k novému hřbitovu se vyjednává a bude to pak veřejností sděleno. Lid. Jednota.

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán je duchaplný postup myšlenek v exercicích.

Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 22 Kč, s poštou o 80 hal. více.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal.

Píseň zasvětná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Číslo 9.

Září 1922.

Ročník XVIII.

Loučení.

Zvolna.

Vladimír Hornof-V. Ř.

Zpěv

Do svě - ta ši - ré - ho v dál - nou jdu ci - zi - nu

Varhany

na - po - sled o - či své o - bra - cím k Ho - stý - nu.

na - po - sled o - či své o - bra - cím k Ho - stý - nu.

Nežli já opustím
drahou svou otčinu,
k Tobě se, Maria,
na srdce přivinu.

Chraň mne, ať zachovám
duše své nevinnu,
po cestě proved' mne,
v bouři ať nezhyňu.

Šťastně ať vrátím se
k svatému Hostýnu,
na svatém srdci Tvém
radostně spočinu.

P. Konrád M. Kubeš T. J.:

Rok mariánský.

Září.

Jméno P. Marie^{*)}.

»Slavné jest jméno Tvé«, praví k nejbl. Panně cti. Raymundus Jordanus. Sláva tohoto jména plní všechna století, jí plná jest veškerá země. Zatím, co všechno se mění a pomíjí, sláva jejího jména roste a nevadne. Pomíjejičnost, toť známka všeho stvořeného a osud všeho pozemského. Vládcové přicházeli a odcházeli, vláda slavných dynastií^{**)} pominula, lesk mocných říší vybledl a zašel, a jedno naučení zůstavili všichni věkům budoucím: nic netrvá na světě věčně. Jen církev Kristova jest vyňata z tohoto všeobecného zákona o pomíjejičnosti všeho pozemského — právě proto, že není dílem pozemským a lidským, nýbrž dílem božským. S trváním církve spojena však i sláva Královny, kterou církev neustává velebit a k jejíž cti staví památníky, kamkoli sahá její moc a vláda.

Maria — které jméno krom jména Kristova může se měřit se slávou tohoto jména? Prach zapomenutí se na něm neukládá, pomíjejičnosti vzdoruje už po staletí, čas nehlodá na jeho slávě, chvalozpěvy k jeho cti nesevšedněly po celé věky. Pozorujeme-li osudy mocných mužů, doznáme si přecasto: »Každému jen na chvílku hrají.« Sláva Mariina jména však nestárne, jeho krása nebledne.

^{*)} Měsíc září jest zasvěcen Bolestné Matce Boží; o ní však byl článek v březnovém čísle.

^{**) T. j. vládnoucích rodů.}

Církev ještě neopustila katakomb, a již oslavovala Matku svého Pána a Spasitele. Na zdech i hrobech oněch podzemních hřbitovů najdeme přčetné obrazy. Čestné místo, které mezi nimi zaujímá nebeská Královna, jest nám svědectvím, jak byla uctívána už v nejstarších dobách křesťanských. Někdy bývá zobrazena jako orantka, t. j. jako prosebnice. Stojí obyčejně uprostřed mezi knížaty apoštolskými, Petrem a Pavlem, s rukama k nebi rozpjatýma. Za koho se modlí? Za koho jiného, ne-li za utiskovanou, pronásledovancu církev, která v dobách zkoušek s důvěrou hleděla k své nebeské Matce a Oradovnici, ji za sílu a přimluvu prosila.

Přčasto vycobrazena Neposkvrněná Panna, jak na trůně sedí a přijímá buď poselství andělské nebo chová na klíně božské dítko, kterému právě králové z východu přinášejí dary. Jiné obrazy představují panen-skou Matku klečící u jesliček. Co svědčí všechny tyto obrazy, leč že věřící již za nejstarších dob Marii Pannu horoucně milovali a uctívali?

Kromě obrazů v katakombách máme ještě jiné svědky její oslavy v prvních stoletích, totiž spisy sv. Otců. Skrovné jsou jejich zmínky o Matce Boží, ale to, co o ní sděluje na př. sv. Justin, sv. Irenej, Origenes a j., dostačí, abychom poznali, jak byla Maria milována a uctívána. — »Slavné jest jméno Tvé . . .«, a sotva že opustila církev katakomby a oddechla si po třístaletém pronásledování, počali věřící závodit ve chvalách Marianských. Matky učily své dítky už na klíně spínat ručky a modlit se k nebeské Matičce, jak svědčí sv. Efrém. Řada chrámů jí zasvěcených pokrývala Asii a zdobila Řím, ve svatyních hlaholily písně k její cti, v pokušení vzýváno její jméno, v úzkostech a v potřebách utíkali se k ní věřící. Na východě slavila tehdy církev sv. (ve století 4. a 5.) zlatý věk úcty mariánské, na západě později, za dob sv. Bernarda, Anselma a Bonaventury (ve stol. 11—13). Ct. Raymundus napsal konečně při pohledu na vše, co církev pro slávu jména Mariina vykonala, svou překrásnou kontemplaci*) o jméně Maria. V ní praví kromě jiného, že ve jméně Maria jest naše poslední naděje a jistá záchrana; nikomu netřeba zoufat, kdo ke jménu tomuto se utíká. Maria jest jméno plné sladkosti, rozkoší našeho srdce, občerstvení znaveným, síla umdlévajícím, život hynoucím. Nemám právě po ruce jeho díla, abych ti mohl předložit ukázkou jeho chval.

»Slavné jest jméno Tvé . . .« Čím více horlivosti v církvi Kristově, tím více byla velebena Maria. Doby největšího nadšení a největšího rozkvětu církve byly vždy spolu dobami nehoroucnější lásky a nejnadšenější oslavy Královny nebes. Jako církev sv., tak má i každá duše své »dějiny«, dějiny své horlivosti ve službě Boží. I tu poučuje nás denní zkušenost: čím větší horlivost ve službě Boží, tím větší i úcta a láska k Marii, a kdo povolí v jednom, zvlažní i ve druhém. Horlivá úcta k nejbl. Panně chrání nás před zvlažněním. Naší snahou musí být, abychom se přidružili k armádě ctitelů marianských na zemi, chceme-li být jednou ozdobou její nebeské družiny. Jméno Maria budiž nám štítem v pokušení, útěchou v hořkosti, posilou v boji, a pak bude nám i zárukou šťastné věčnosti.

*) T. j. úvahu. »Contemplationes venerabilis R. J.«

P. Fr. Žák T. J.

Z litanie loreťánské.

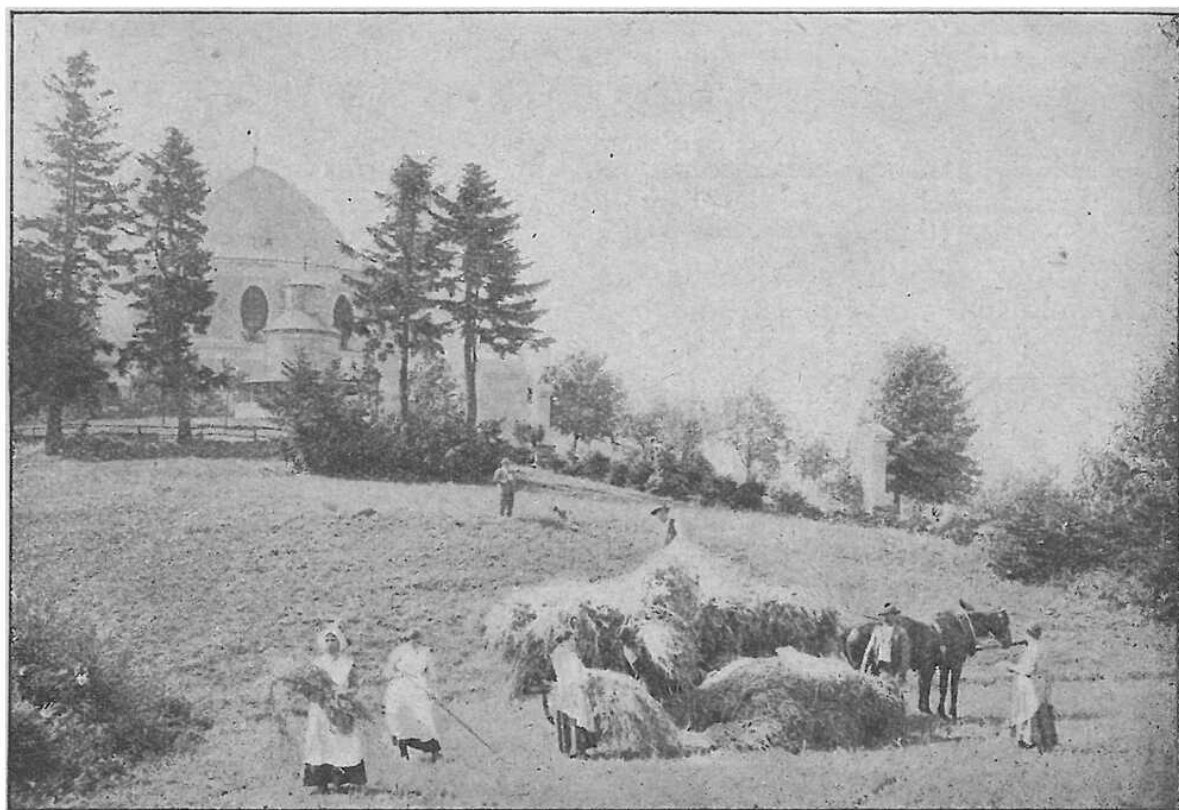
Matko dobré rady.

Matka dobré rady,
znám ten obraz, znám,
je pln tiché vnady,
rád jej vídávám.

Vždy mi dobře radíš,
abych cestu zřel,
ty mne také vnadíš,
abych po ní šel.

Rád se před ním modlím
v duše pochybách,
vždycky, když tam prodám,
mizí tma a strach.

Máti, budu chodit
k dobrým očím tvým,
ty mne budeš vodit,
a já nezbloudím.

Žně na Sv. Hostýně.

María Alfonsa.

Královna Tov. Ježíšova.

V rodině soudního úředníka Osmerky bylo veselo jako před velkými, radostnými svátky. Vše se lesklo čistotou a pečlivostí hospodyně. Bylo věru uměním při skromných příjmech pensisty, který musil předčasně odejít do výslužby skrze nervovou chorobu, udržeti na pohled zdánlivý blahobyt. Ale jeho žena to dovedla, jsouc hospodárna již od počátku manželství.

Dříve chtěla ušetřiti dcerce malé věno, když ji Bůh však v osmi letech mezi andělíčky povolal, zbyl jí pro radost o dva roky mladší Ladislav. Nadání jeho bylo zřejmé již od obecné školy a jelikož gymnasium bylo v místě, nestály jeho studie mnoho a obnos ušetřený manželé měli uschovavaný pro vyšší školy v Praze. Nyní právě u-

dělal maturitu s vyznamenáním a šel si pro vysvědčení. Po jeho návratu měla započítí malá, rodinná hostina.

Přišel před samým polednem a brzy usedli k obědu. Matka si nechała dnes při ruce posluhovačku, která jí dělala nejtěžší práce při úklidu, aby mohla s milými býti více u stolu. Však se také nastrojila, jenom sněhobílá, široká zástěra kolem pasu svědčila o tom, že je hospodyní, hostitelkou. Také otec byl v parádní, úřední uniformě, kterou jenom několikrát do roka oblékal.

Otec se sklonil, políbil syna, křížkem poznamenal čelo, když mu se zářícíma očima vysvědčení podával. Potom také k matce šel a vida slzy proudící z očí, ji obejmul. Mlčky usedli všichni tři najednou ke stolu. Mnoho nemluvili, neboť srdce přeplněna radostí nedovedla slovy všechno vyjádřit. A proto, ku konci hostiny, kdy hovor byl nejdůvěrnější a otec zmínil se o vysokých školách pražských, rozhodl se Ladislav prositi o svolení k povolání kněžskému.

»Lékařů je a bude nadbytek, snad ani nebude mít každý z nich dosti nemocných k uhájení svojí existence. A kdyby jich stokrát více bylo, žádný z nich nedovede léčit, vyléčit choré duše, jimiž je přeplněný celý dnešní svět. Myslím, že nejlepším lékem dnešní doby je čisté učení Kristovo v církvi katolické a je k tomu třeba zkušených lékařů-kněží, kteří by je podávali a léčiti dovedli. Již celý rok letošní jsem o tom přemýšlel a poznal, že Bůh mne sám volá k tomuto povolání.«

Čekal, že rodičové, zvláště otec, hned s ním souhlasiti nebude, ale zblednutí, zasmušení jeho jej přece polekalo. Matka, jemná a citlivá, rozplakala se, netušila, že její moudrá, zbožná výchova v jeho srdci zasadila kvítka zbožnosti, ujalo se a vzrůstí chce k užítku mnohých.

Což ona; srdce mateřské by se dlouho nerozmýšlelo obětovati jej Pánu Bohu, ale otcovo srdce jej příliš milovalo pro sebe, než aby se ho vzdalo, odřeklo, třeba také velmi zbožný byl. Po chvíli trapného mlčení konečně promluvil:

»Ne, Ladislave, k tomu nesvolím! Víš přece, že jsi naší jedinou oporou ve stáří a potom, jaké zaopatření ti kyne? Každý sluha, sebe menší zřízenec bez většího vzdělání má mnohem více nežli ve kněžství sešedivělý mnohý kněz. Představ si teď ještě náma-hu studií dalších, několikaleté kaplanování a hned mně dáš za pravdu.«

Syn se usmál a světlo naděje opět zakmitlo mu v duši. »O tom jsem, tatínku, přemýšlel, ponížení kněžského stavu nese doba, která je přesycena touto po hmotném a požitku, vznešených ideálů, duševních statků vážiti si nedovede. Teď nastal čas třídění a čistění kněžských řad. Již se nesmí říci: pachtí se po hodnostech, zlatých korytech a bohatě placených místech. Teď se nesmí všim kněžstvím pohrdati a házetí všechno do jednoho pytle, neboť ti, kteří neměli síly mravně a poctivě, snad v chudobě žiti, odstoupili od naší církve, a který kněz věrně setrval, je dobrý.

Myslím, tatínku, že dnes je hrdinou své doby ten, kdo při těch nepříznivých okolnostech stavu kněžskému se chce věnovat. Ostatně, chtěl bych se věnovati kněžství řeholnímu, současně misijnímu. V jiném povolání šťastným nebudu, jednám tak po dlouhé a zralé úvaze!«

Mýlil se nadšený student, když myslil, že svou řečí získá otce. Ten se ještě více zasmušil.

»Tak tedy dokonce do kláštera se chceš nechat zavřít? Nyní tím spíše nebudu souhlasiti. Znáš klášterní život v zasmušilých stěnách, kde nutno je odumřiti každé radosti, věnovat se musí pouze studiu a modlení? Ne, k takovému životu jsem tě nevychoval a neobětoval vše, co měl. Řekni, kdo by mne oblažil v mém stáří a byl podporou, ne-li ty? Bez mého požehnání, myslím, že se k tomu kroku nerozhodneš a v jiném povolání můžeš také šťastný být. Již o tom ale nemluvme!«

Znal otce, mlčel tedy, ponechal všechny svoje tužby svaté vůli Otce nadzemského, který řídí osudy. Nezapomněl však ani nyní prositi o přimluvu hostýnskou Královnu korunovanou. Lnul k ní již od dětství, ač jenom jednou za rok s otcem a matkou — vždycky v prázdninách — putoval k ní. Věděl, že ona vyprosí vše, co může duši a také nezahanbí jeho důvěry.

V červenci, jako vždycky, vydali se na pouť zas. Na dva dny. Stanuli v Bystřici, a jako všem tak i jim Hostýnek svou bělostí kynul na pozdrav a zval přes cesty kamenité, uprášené do výše, do svatyně kde lidu Matička, jak mořská Hvězdička láskou svojí září.

Nešli sami, současně vystoupilo s nimi několik studentů s knězem uprostřed. Po chvíli a dle řeči poznala celá rodina, že jsou z papežského misijního ústavu na Velehradě. Otce bodlo u srdce, neboť si vzpomněl, že po řádě, který tam působí, syn jeho touží, odciziti se mu chce a nechati otce i matku v opuštěnosti stáří. Hoši bavili se vesele, lnouce se zřejmou důvěrou ku svému profesoru-knězi. Nebylo na nich znáti zasmušení klášterních zdí, po němž otec pátral, naopak radost, veselí a čistá mysl z očí zářila, smích podobal se hásotu nejšťastnějších dětí.

»Nejsou tam tedy nešťastní, nestýská se jim po otci a matce, domovech, volnosti, a radostech« šeptal sám pro sebe, sleduje všechny.

S počátku, když je poznal, skoro zazlival rodičům, že je v tak útlém mřádí dali od sebe, nyní se mu zdálo, že jsou již také hrdiny odříkání, přemáhání stesku a touhy po úplné svobodě a volnosti, která mnohé jen ku zkáze vede. A při vši veselosti tak vážní, jakoby si plně vědomi byli vznešeného cíle k němuž špěli.

Bílý Hostýn z dále odpovídal na jeho pochybnosti.

»Dohled rodinný zřídka jest ochranou před zlem takovou, jakou jsou klášterní stěny. Jsi pyšný na syna svého, ceníš čisté srdce jeho a není jisto, že svět zlý nezashlepe jeho čisté ideály v prach a potom, až duši ztratí, tvá to bude vina a zodpovídání«.

Sevřel rty a mlčel. Kdykoliv zaslechl zpěv nebo modlitbu hochů, vždy výčitka se v duši se zaryla a když ve svatyni stanul a sledoval vroucí pobožnost, již uctívali jako budoucí Královnu jejich řádu, až po letech a namáhavých studiích se stanou kněžími, tu slyšel v duši tajemný hlas:

»Také otcové a matky těchto milovali je a trpěli pro odloučenost, ale přece s radostí dali svoje syny Bohu za oběť. Učiň tak i ty! Nebo myslíš, že smrt nemůže přijít a okrástí tebe a dítě, vzácný poklad tvůj? Moje ochrana a požehnání a jednou zvláštní odplata věčná bude ti odměnou za oběť tuto.«

Studenti, odcházející později ze svatyně do ústavu svého, zas netušili, že jejich zbožnost, úplné oddání se Bohu a svaté Matce příčinou bylo otcova svolení. Zhlédli jen paní s pánem stojící u křížové cesty, hledící se zrakem slzami zamlženým do širokého kraje. Srdce jejich cítilo, že od této chvíle jejich dítě je vyvoleným poddaným mocné hostýnské Královny, která vždy žehnati bude řádu, k němuž náležejí strážci její svatyně.

S úsměvem hleděla s výše na maturanta, který sám klečel za oltářem a šeptal vřelé modlitby díky za to, že vyprosila mu, aby se službě její a Kristu ceře obětovati mohl. Věřil, že v řádu Tov. Ježíšova, který si za svou Ochrankyni a Královnu zvolil Matičku lidu, najde splnění všeho, dosáhne dokonalosti nejvyšší, jaké je třeba knězi, který zemi s nebem chce pojíti. Býti lékařem duší, stížených těžkou chorobou doby: smyslností a hmotářstvím. Rozšířiti království Boží na zemi a lid přivést pod ochranný plášť mocné Matky lidu, hostýnské Královny.

P. Fr. Videnský T. J.

Bohuslav Balbín T. J.

Zvláštní cititel Rodičky Boží.

V popisu »Matka Boží Tuřanská« udává ve druhé části způsob, jakým možno do Tuřan nebo na jiná místa poutní putovati s užitkem. Nejprve poučuje nás, co činiti, nežli se vypravíme na pouť; pak dává návod, jak se máme cestou zaměstnávat, jaké

pobožnosti konati, a konečně jak na místě samém jest se nám chovati a jak si počínati při návratu. Balbín klade na srdce, že se má před poutí učiniti dobrý úmysl; cestou mají se střídati modlitby k božským osobám a svatým, k čemuž přispějí mnoho litanie a růženec; mají se se konati krátké pozdravy u křížů a kaplí na cestě; nepohody cesty slušno snášeti s trpělivostí a na místě poutním máme přijmouti sv. svátosti. Pak nám předkládá různé případné pobožnosti na rozličné mariánské svátky.

V odstavci druhém první části téže knížky »P. Maria Tuřanská« (str. 7) sděluje s námi toto: »Panna Maria zdála se mě nabádati, abych o ní napsal knížku. Neboť jakmile jsem na sošku pohlednul — bylo to před třemi lety při mém odchodu — připadalo mi, jakobych slyšel slova: »Se mnou budeš mítí práci.« A na to vylévá Balbín své srdce v těchto pocitech: »O, kéž bych měl s tebou, o svatá Panno, chceš-li, práci věčně. Tobě po Kristu Pánu přičítám své vlohy a dar spisovatelský. Vztáhni jen bezstarostně ruku svou a řekni, že ti patřím. Pamatuji se, jak jsem ti při své první pouti jako novic slíbil, že první práce, kterou podniknu, bude, o Bohorodičko, o tobě.... Všichni mají pevné přesvědčení a věří, jak sv. František Borgiáš říkával, že ten v reholi do konce nevytrvá a nepříjemnosti denně se naskytující nesnese, kdo Marii nemiluje s celým srdcem.«

Krásná a významná je modlitba Balbínova v téže knížce »Panna Maria Tuřanská« (str. 189), přídána jako doslov k Marii Panně, královně nebes i země. Zní takto: »Konečně, Bohu díky, končí se tato má kniha, Panno slavná, již jsem, jak bylo slušno, ku tvé cti v prázdných chvílích obzvláště v sobotách sepsal. Svá dobrodíní, o královno Matko, budeš u mne korunovati, jest-li mi dáš znamení s nebe, že se ti tato má práce zamlouvá! Nežádám zázraku, nežádám projevu zázračného tvé vůle. Zázrakem jsi mi ty sama, zázrakem krásy, milosti, ctnosti a milosrdenství, na niž já a všichni ubozí se mnou rádi myslí.

Tvoje přízeň ke mně je velikým zázrakem mateřské dobroty tvé. Přeji si, aby tento zázrak byl stálý a nepřetržitý, aby se mi dalo na jevo, že vždy náležím tobě a přináležím mezi ty, jež tvůj Syn krví svých zásluh a Ty, Matko, mlékem své lásky živíš, kteří zapsáni jsou na jména krále a královny — totiž Ježíše a Marie — mají dle vůle nebeského Otce za ochránce Syna proti snahám nepřátel.

Avšak abych o sobě mluvil, budu v tebe doufati, i kdybys mě zabila. Den, jenž zakončí můj život, vlastně jej nezakončí, nýbrž bude počátkem naděje nové. Vždyť ty uvádíš do věčnosti a nenecháš nikoho v tebe doufajícího zahynouti. Avšak poněvadž prosby mají býti všeobecné a mají směřovati ku blahu všeobecnému, povznesme dále své myšlenky a volejme: Pohledni, vznešená Matko Boží na nás lidi, ze svých tuřanských trní na naši bídu! pohledni na Orlice, jež se vavřiny a palmami živívaly, pohledni na lva, skláceného těžkými ranami na zápasišti a vydávajícího poslední řev! Tento touží po zkušených a ne ledajakých, nýbrž vlasteneckých, osvědčených lékařích! Pohledni na tolik rozvražených a rozvrácených národů! Pohledni, že ve státě vládne meč a uplatňují se (zlovolní) neupřímní rádcové. Mámeli padnouti, ať padneme na měkko: na tvůj klín, o Matko, padniž svět, nebo jinak je po něm veta. Ty klekajícímu národu ráda spěješ na pomoc; rozkazem svým držíš říši, volají-li k tobě o přispění, i kdyby se bortily sebe více, ty pohlížíš na ně milostivě a zachraňuješ je od záhuby. Toto zakusila nedávno sousední Polska, která se ti zasvětila. Zapsalať své vítězství ne na dlaně zlotřilých lidí, nýbrž na jejich záda, a tak se jich zbavila. Neodchyluj se od cesty dobrotivé pomoci, kterou ses počala ubírat. Kde je tvoje dřevní milosrdenství, o milosrdná Máti? Kde je jeden ovčinec a jeden pastýř? Kdežto jsme měli, my křesťané, podle příkladu svých předků mezi palmami Palestiny anebo na rovech těchž předků vztýčiti své prapory a postaviti skvělé vítězné oblouky, měli jsme strhnouti turecký půlměsíc s jeho nebe, měli jsme usmířiti svět, měli jsme společným úsilím národy, vzdalující se od jedné hlavy a vlády, jakožto sběhy svaté církve přivést nazpět k jich pastýři, pereme se, my, pravím křesťané, mezi sebou a více se přivést nazpět k jich pastýři, pereme se, my pravím, křesťané, mezi sebou a více se staráme o rozšíření území nežli o hájení náboženství. Nepřátelé církve vysmívají se tomuto krvežíznivému pachtění, podporují je, hledí ho využítovati a těžit z nesváru.

O chamtivosti, kam to přivedeš? Tobě, o chamtivosti, obětuje se tolik tisíc vojinů! Tobě se obětuje ročně v Evropě největší část nejlepší a nejušlechtilejší krve! Tobě přinášejí se lidské žertvy, tobě se den co den předvádí oběť. Zda nezahynou mečem právě ti, kteří se ho chápou?

Nuže, Panno Bohorodičko, ku které se vždycky dobře utíká svět, rozkaž, aby zmizely tyto číše hněvu Božího, kypící krví, jež andělé na zem vylévají, a jich místo zaujaly číše jiné, plné vůní, to jest modliteb tvých svatých, aby tyto před cblícejem Syna, před trůnem Božím byly vyprázdněny a celý dům naplnil se lůbezností, aby ochladnul konečně plamenný a dvojsečný meč božské spravedlnosti, byl uschován do pochvy a šípy by klidně zůstaly ležeti v toulci. O Panno, která v raišké krajině tuřanské sídlíš, dej, abychom slyšeli tvůj hlas, hlas hrdličky, hlas ženicha a nevěsty, aby církve bojujíc za tvým vedením ne proti sobě, nýbrž proti mocnostem temnosti, přišla v ústřety Synu tvému bez vrášky, bez krvavých skvrn válečných, bez slz na tvářích, aby opěvovala milosrdenství tvé a tvého Syna, pěla svatební píseň v zemi své na věky a odpočívala pod révou a fikem, sedíc ve stínu kříže, v krásě míru, ve stanech důvěry a v blaženém pokoji. Amen.

BL. PETRA KANISIA T. J. ukázka z knihy:

»O víře a vyznání víry«.*)

Otázka I.:

Koho nazvali křesťanem?

- A. Kdo vyznávají spasitelné učení Ježíše Krista, pravého Boha a člověka v jeho církvi.
- B. Pročež kdo opravdu je křesťanem a učení Kristovu pevně oddán, z hloubi srdce zavrhuje a oškliví si nadobro všechna vyznání a sekty, ať nacházejí se kdekoli mimo učení Kristovo a Církve, jako jsou židovství, mohamedánství a bludařství.

Písma: Skut. ap. 11, 25. Šel pak (Barnabáš) do Tarsu vyhledat šavla: a když ho našel, přivedl ho do Antiochie. A rok celý obcovali tam v církvi: a vyučili zástup mnohý, takže byli nazváni nejprve v Antiochii učenci křesťany.

1. Petr. 4, 15. Nikdo však z vás netrp (pohanění) jako vražedník, aneb zloděj aneb zlolažce aneb cizích věcí žádostivý. Jestliže pak jako křesťan, nestyď se, ale oslavuj Boha v tom jménu.

Otcové.

Athanáš o řeči II. proti Arian. Což byl který lid pojmenován po svých biskupech a ne po Pánu, v něhož uvěřil? Zajišé nedostalo se nám jména po blažených apoštolech, učitelích našich a služebnících evangelia Spasitele našeho, ale po Kristovi křesťany jsme a slověme: ti pak, kteří odjinud odvozují původ své víry, právem nosí jména svých zakladatelů pro svůj vztah k nim. Pročež když všichni od Krista křesťany jsme byli a jméno měli, vyvržen byl Marcion, vynálezce bludu: ostatní, kteří s vyvržitelem Marciona zůstali, podrželi název křesťanů: ale kdo následovali Marciona, nebyli už potom nazýváni křesťany, alee marcionisty. Tak i Valentin, Basilides, Manicheus a Šimon dali stoupencům svá jména a tím se stalo, že jedni nazváni byli valentiniány, jiní basilidiany, jiní manichejci, jiní simoniány, jiní od Novata novaciany. Tak Manicheus, vyvržený od Petra biskupa a mučeníka, nepojmenoval pak svých, kteří ho následovali, křesťany, ale

*) Vyšlo česky od Dobrého Dila ve St. Řiši na Moravě r. 1920. Cena 20 K.

meliciany. Opět týmž způsobem, když blažený Alexandr vyvrhl Aria, ti, kteří se přidali k Alexandrovi, zůstali křesťany; ale ti, kdo spolu s Ariem odstoupili, zůstávajíce jméno Spasitele našeho Alexandrovi a jeho stoupencům, nazváni byli potom ariany. Kdo z téhož rodu k nim odchází anebo přestupují z církve k bludu, ti opouštějí jméno Kristovo a berou na se název arianů, ježto už se nedrží víry Kristovy, ale považování jsou za příslušníky šíleného stáda Ariova. Jakž pak by byli křesťany, když nenazývají se křesťany, ale ariomany? Anebo kterakž by byli počítáni ke katolické Církvi, když apokryfskou víru odvrhli a ukazují se vynálezci nových morovin?

Cyprian Kn. IV. list 2. k Antonianovi. Buď si kdokoliv a buďsi jakýkoliv, není křesťanem, kdo není v církvi Kristově.

Týž v trakt. de simpl. praelat. nebo o jednotě církve. Nenáleží k odměnám Kristovým, kdo odchází z církve Kristovy. Cizím jest, světákem jest, nepřítelem jest. **Nemůže mítí už Boha otcem, kdo nemá církve matkou.**

Ignác, list k Magneským. Hodnými se ukazujeme názvu, jehož se nám dostalo, neboť kdo jiným jménem se nazývá mimo toto, ten není Boží; nepřijímá onoho proroctví, které o nás praví: Nazván bude jménem novým, kterým Hospodin pojmenuje ho; a bude lidem svatým. Což se i vyplnilo nejprve v Syrii, neboť v Anticchii byli učeníci nazváni křesťany v církvi, založené od Pavla a Petra.

Augustin, trakt. CXIII k Jan. V zapření apoštola Petra třeba si nám všimnouti, že nezapírá Krista jen ten, kdo praví, že není cn Kristus, ale také ten, kdo jsa, praví, že není křesťanem. Neboť Pán nepraví Petrovi: Zapřeš, že jsi mým učedníkem, nýbrž mne zapřeš; zapřel tudíž jeho samého, když byl zapřel, že jest jeho učedníkem. **Týž, řeč 181** de tempore hl. 12. Buďsi to kdokoli a buď si on jakýkoli, není křesťanem, kdo není v církvi Kristově.

Též v Enchirid. ad Laur. hl. 5. Pevným zajisté a vlastním základem katolické víry je Kristus. Neboť základu jiného, praví apoštol, nikdo nemůže položití mimo ten, jenž položen jest Kristus Ježíš. Aniž toho proto sluší popírat, že by to byl vlastní základ víry katolické, poněvadž možno mysliti, že některým bludařům jest to s námi společno. Vždyť rozvažují-li se pečlivě vztahy ke Kristu, podle jména nalézá se Kristus u všech bludařů, kteří se nazývají chtějí křesťany, ale opravdu u nich není. Což dokazovati by bylo příliš dlouhým, poněvadž by bylo uvéstí všechny bludy, jež buď byly, nebo již jsou, nebo jež mohly býti pode jménem křesťanským a též u každého z nich ukázati, jak pravdivo jest, co pravíme o všech.

Tertullian v knize o cudnosti: Ovce, toť vlastně křesťan, a stáde Páně lid církve, a pastýř dobrý Kristus: a protož křesťanem nelze rozuměti tcho, kdo od stáda církve pobloudil.

Týž v knize de proscript. adver. haer.: Jsou-li bludaři, nemohou býti křesťany; toho nemají od Krista, že se svého vyvolení sběhli a připouštějí jméno bludařů.

Pozn. Totéž možno obrátiti i na bludy nové, na př. sektu Československou.

Z apoštolského listu

papeže PAVLA III., kterým se schvalují a doporučují Duchovní Cvičení sv. IGNÁCE Z LOYLOLY.

Jsou (totiž tato Duch. Cvičení) plná zbožnosti a svatosti a jsou a budou k duchovnímu vzdělání a prospěchu věřících veleužitečná a velmi nápomocná; a majíce také právem slušný zřetel k hojnému duchovnímu užítku, kerý Ignatius a zmíněné Tovaryšstvo od něho založené všude v církvi Boží neúnavně přinášejí, a na velmi velikou pomoc, kterou k tomu poskytla řečená Duchovní Cvičení: naklonili jsme se k těm prosbám a ře-

čenou pravomocí, z jisté vědomosti své, tímto schvalujeme, doporučujeme a ochrannou tohoto Svého listu opatřujeme řečená naučení a Cvičení, v celku i jednotlivé věci v nich obsažené, a velmi snažně v Pánu **vybízíme všechny věřící křesťany obojího pohlaví kdekoli na světě, a každého zvláště, aby použili tak zbožných naučení a Cvičení a poučili se jimi ke zbožnosti**; rovněž dovolujeme ta naučení a Duchovní cvičení tisknouti, a t. d.

Dáno v Římě u sv. Marka, pod prstenem rybářským, posledního července roku 1548, v čtrnáctém roce Našeho Pontifikátu.

Vyňato z knihy: Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, doslovný překlad z původního znění španělského. Podává P. Jaroslav Ovečka T. J. Nákladem Hlasů Svatochoštýnských.

Lahyrtis.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Kánon.

Řecké slovo **kánon** značí původně měřickou tyč, šňůru, na př. tesařskou. Ve smyslu přeneseném znamená **pravidlo**, předpis, zákon. V mluvě církevní má slovo kánon různý význam. 1. Užívá se ho o sbírce knih sepsaných z vnuknutí Ducha Sv., poněvadž tyto knihy jsou pravidlem víry a mravů. 2. Sv. Otcové užívali slova toho k označení božské tradice, poněvadž též obsahuje pravidlo víry a mravů. 3. Značí též tolik co řád, ordo (clericorum), ježto žijí dle jistých pravidel. Též slují tak zákony církevní, jak i v nejnovějším zákoníku církevním jednotlivé zákony se tak jmenují. 4. Též se tak nazývá seznam všech svatých, odkudž slovo »kanonisatione«, t. j. prohlášení za svatého. 5. Konečně v liturgii znamená onu část mše, jež jest **pevná a nezměnitelná**, čili, jež jest též pravidlem k vykonávání svatého úkonu obětního. Tedy kánon jest část mše sv. od sanktus až k Amen před Pater noster.

Již bylo vyloženo, že úkon obětní začíná již prefací, ale protože máme různé preface, zavládl zvyk tisknouti je v mešní knize před touto nepohyblivou částí, čili kánonom. Této části v starších dobách říkalo se i »actio« (proto až dosud jedna část sluje infra (čili intra) actionem). Zdá se, že název actio je zkrácené gratiarum actio, čili eucharistia, díky činění. Nyní však místo actio, všeobecně se tato část nazývá kánon. Slovo to v tomto smyslu přichází nejprve u sv. Řehoře v listu biskupu Janovi ze Syrakus. Sněm Tridentský o něm dí: »Sestává ze samých slov Páně, a podání apoštolů i ustanovení svatých papežů.«¹⁾ Vývoj kánonu byl papežem Gelasiem († 496) ukončen a papež Řehoř Vel. (600) jen něco málo pozměnil. Tyto dodatky jak Gelasiovy tak Řehořovy jsou tak nepatrné, že právě ony potvrzují starobylý původ celku.

Sněm Tridentský též dí o kánonu, že »ničeho neobsahuje, co by jakousi vůni svatosti a zbožnosti nerozšiřovalo a mysl věřících k Bohu nepozdvihovalo.«

Kánon modlí se kněz **potichu**.*) Kdy to začalo, nelze přesně stanovití. Ale zdá se, že v té době, kdy přestala instituce katechumenátu. Katechumeni nesměli býti přítomni mši věřících, která se celá hlasitě říkala. Po zrušení katechumenátu všichni mohli

¹⁾ Sess XXII. de Sacr. Missae c. 4.

*) Kdežto při breviáři kněz má vše tak vyříkat aby slova vyslovil sice, ale netřeba, aby se sám slyšel, tuto opačně modlitba musí se díti ústně tak, aby se mohl kněz slyšet, ale ne zase tak, aby byl od kolemstojících slyšen.

býti přítomni mši sv., což začalo asi koncem 5. a začátkem 6. století. A tu jali se tajemné obřady **chrániti před znesvěcením tím**, že je začali říkati potichu. Máme dosavad pozůstatky toho při obřadech jiných, na př. při pohřbu říká kněz Pater noster a ostatní jen potichu, jelikož Otčenáš patřil též k modlitbám, jichž před katechumeny nebo nevěřícími nevyslovovali nahlas.

Ze života svaté Melanie Mladší²⁾ se dovídáme, jak světice v předposlední den života svého r. 439 prosila Gerontia kněze, aby sloužil mši sv. ve svatynce vedle její celly a protože, když obětoval hostii Pánu, hlas jeho pro zármutek nad její blížící se smrtí ochabl, a ona ho neslyšela, volala na něho: »Rač hlasitěji prosby vysílati, abych slyšíc silou modlitby přijala utvrzení.« Tedy patrně, že té doby ještě hlasitě se vše říkalo. Melanie i Gerontius byli latinského obřadu.

Druhý důvod, proč se říká kánon potichu jest, že to více odpovídá **hloubce a nevyslovitelnosti tajemství**, jež se koná. Proměna podstaty chleba a vína děje se, což není nic zevnějšího, aby to mohly smysly postřehnouti. Přítomnost Pána Ježíše jest zahalená tajemstvím. Proto krásně i posvátné ticho s tím souhlasí.

Třetí důvod jest, že to více odpovídá **úctě**, s níž máme býti přítomni této oběti, abychom více srdcem než-li ústy mluvili, neboť Bůh, jak pap. Innocenc III. dí, více vyslýchá srdce, nežli slova.

Čtvrtý důvod jest, že se tím ukazuje též, že obětní úkon jest **výlučně úkonem kněžským** a žádným způsobem nepřináleží lidu. To učí sv. Tomáš, an dí: Kněz mluví něco veřejně, tedy hlasitě, totiž to, co knězi i lidu přísluší, jako jsou společné modlitby; jiné ale toliko knězi přísluší, jako obětování a proměna; a proto musí se ony modlitby, jež při těchto úkonech se říkají, modliti se tiše kněz sám.« Tudíž tichá recitace kánonu jest jakoby nějaká opona dělící svatyni od předsíně.

Byly doby, kdy skutečně na počátku kánonu cltář se záclonou zahaloval. Janse-nisté ve Francii chtěli zavést do liturgie způsob, říkati kánon hlasitě, majíce za to, že tak získají obecné mluvě přístup do liturgie. Jistý kanovník v Meaux, jemuž bylo svěřeno vydati missál, přidal k slovům konsekračním odpověď Amen, aby tak lid odpovídal, tedy aby hlasitě byla slova ta vyslovována. Missál vyšel r. 1709. Biskup na to přišel a překazil to. Jiný pokus se stal r. 1736, že při vydání nového missálu v diecesi Troyeské bylo připsáno u kánonu *submissiore voce*, t. j. slabším hlasem (místo *submissa voce*). Avšak taktéž bylo tomu zabráněno. Tak chtěli lidu katolickému vnutiti přesvědčení a smýšlení, aby žádali o lidovou řeč pro liturgii. Vědomí, že svatá tajemství kněz sám bez lidu vykonává, bylo by potlačeno. Snaha nepřátel vlastně míří buď vědomě, nebo i nevědomě k tomu, aby padl rozdíl mezi kněžími a laiky.

Konečně pátý důvod jest **mystický**. Kněz jest tu obrazem Krista Pána, jenž jako v tichu nočním v Betlemě se narodil, v tichu začal obět na hoře Olivetské v soukromí se modle a tiše se též modlil na kříži; »vešed sám do velesvatyně«. I my tu máme se více pohroužit do tiché modlitby. Již za několik okamžiků Syn Boží bude na oltáři. »Hospodin jest v chrámě svatém svém, umlkniž před ním všechna země.« (Habakuk 2,20.)

Sněm Tridentský ostatně prohlásil: »Kdo by řekl, že obřad římský, dle něhož část kánonu a slova konsekrační tiše se vyslovují, je zavržitelný, budiž z církve vyloučen.«³⁾

Jako Mojžíš odešel sám na horu Sinaj, tak i tuto kněz takřka opouští lid, aby se pohroužil do tajemství nejsvětějšího, rozpiaté ruce jeho při kánonu, jeho úklony, pokleknutí, vše to je znamením vnitřního spojení s Bohem.

Nyní již přikročíme k výkladu kánonu. Tu s **Durandem**, starým vykladačem mše sv., musím říci: »Odvažujeme se již vykládati kánon. Ale cokoliv tu podáme, bude téměř bez významu, neboť slovo se zajíká, řeč nás opouští, schopnost vážne, duch podléhá. Než přece chci na dvěře zaklepati, aby přítel mi půjčil tři chleby, jichž mi tuto potřebí, totiž **víru**, která prosí a dosahuje života; **naději**, která hledá a cestu nalézá; a **lásku**, která tluče a pravdu otevírá.« Nuže s tímto trojím klíčem pokusme se otevřítí zamčenou zahradu kánonu.

²⁾ Rampolla p. 38, též Helena do Persico — Vrátný str. 329.

³⁾ I c. can. 9.

M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

(Podle Mgra Baunarda, rektora katol. univ. v Lillu.)

»Bojoval jako hrdina, žil jako světec, trpěl jak mučedník, zemřel jak vyvolený Boží.«

Často jest slyšeti, že době naší nedostává se charakterů. Generál de Sonis byl charakterem, jakých málo. Hluboké přesvědčení křesťanské bylo vůdčí hvězdou jeho života, za níž kráčel cestou přímou. »Vždy obracím před své lodičky k Pánu Bohu«, pravil kdysi; »ať vanou větry jakékoli, příznivé nebo protivné, pevně se držím svého směru, neb v tomto přístavě chci přistáti.«

Generál de Sonis zdál se býti mužem jiné doby. Byl tak vznešený a vytrvalý ve svých zásadách a v celém svém chování, že se mu, podobně jako sv. Ludvíkovi, obdivovali i jinověrci, nazývajíce ho »nejkrásnějším křesťanem«. S krásným charakterem slučoval opravdu zlaté srdce; byl věru něžným chotěm, otcem, bratrem a přítelem. Zvláště miloval duše! Jeho láska k nim byla až výbojná; neměl klidu, pokud všechny duše, jež mu ruka Boží v cestu postavila, nepřivedl pod prapor svého Pána a Mistra. Miloval mládež, miloval chudé a trpící, miloval vojsko, miloval vlast a církev, i viditelnou její hlavu na zemi, v jejíž obraně by tak rád byl život položil! Dětinnou láskou lnul k Matce Boží; jeť láska ta známkou duší vyvolených. Maria byla mu Matkou a on jí byl nejoddanějším synem. V památné bitvě u Loigny doznala tato vzájemná láska nejvyššího stupně důvěrnosti, což Sonisovi nikdy nevymizelo z paměti. Než láska vše převyšující nesla se ještě výše — nesla se k Tomu, Jemuž se od mládí zavázal, že Mu ničeho neodepře. U večer svého života napsal: »Začne-li duše milovati Boha, nikdy Ho nemůže milovati dosti....« Nejsvětější Srdce Ježíšovo bylo životem jeho duše. A k jaké nadpřirozené velikosti došel sloučením nejvyššího smýšlení křesťanského s nejskvělejším heroismem, dokonalou harmonií mezi katolíkem a vojínem! Proto bylo jeho přáním, by hrob jeho zdobil prostý nápis: Miles Christi — Bojovník Kristův.

Kéž život tohoto křesťanského hrdiny potěší a povzbudí mnoho a mnoho duší!

Kapitola I.

Mládí Sonisovo (1825—44).

V posledních letech svého života chtěl zůstaviti Sonis svým dítkám několik důvěrných vzpomínek z minulých dob. Začínají slovy: »Ve jménu Otce i Syna i Ducha sv. Amen. Píši u přítomnosti Boží a kladu skromné tyto řádky pod ochranu Marie, Královny a Matky všech křesťanů, Jež je obzvláštním způsobem Královnou a Matkou mou, neboť mám to štěstí, že náležím III. řádu Matky Boží z hory Karmelu. Nechť i sv. Ludvík, můj slavný patron, svatý Josef a můj dobrý anděl strážný řídí mé pero, abych nepsal ničeho, leč co jest pravdivé, upřímné a prospěšné k oslavě Boží a k poučení mých dítek.«

Škoda, že neměl již času ani síly k pokračování v práci započaté! Sotva načrtl stručně léta svého dětství, vytrhly mu nemoc a smrt pero z ruky.

Ludvík Gaston de Sonis narodil se na ostrově Quadeloupe ve francouzských Antillách dne 25. srpna 1825, tedy v den sv. Ludvíka, jehožto jméno dáno mu na křtu sv. Otec jeho, Jan Kř. de Sonis, sloužil jako poručík u 13. pluku. Několik let před tím pojal za choť mladou vdovu, sličnou kreolku Marii de Lestortière, roz. de Bébien. Před Ludvíkem byly tu již dvě dcerušky: Josefina de Lestortière z prvního manželství matčina, děvčátko čtyřleté — a dvouletá Alina de Sonis. O tři léta později přišla ještě Marie a za šest let nejmladší Theobald. Mladá tato rodina, velmi čilá a veselá, vroucí k sobě lnula láskou.

Quadeloupe jest svými přírodními kontrasty snad nejzajímavější z francouzských Antil. Úžinou mořskou, tak zv. »Řekou slanou« dělí se ve dvě části: východní a západní, jež v délce třiceti mil skytají skvělý obraz jak hrůzy tak i půvabu tropické přírody.

Na východě prostírají se úrodné roviny, kdežto na západě táhne se celý řetěz sopečný s ohnivým jícem Soufrière. Horské svahy, jejichž bystřiny mění se v čas dešťů v mohutné proudy, pokryty jsou krásnými lesy. Tu roste palma, banán a bavlník, tu vesele poskakuje a zpívá nádherně opeřené ptactvo.

Rodištěm Sonisovým jest hlavní město Pointe-à-Pitre v části východní. Té doby čítalo na 15.000 duší; byloť to ještě před velikou katastrofou, která je téměř celé zničila v r. 1844. Výborný přístav jest mu nyní náhradou za bažinaté okolí. Rodinný dům Sonisův stál na nábreží. Měl pěkný balkon po celé délce prvního poschodí. Ve druhém patře přebýval dědeček Bébían s babičkou. Denně k nim spěchala malá drobotina, aby se pochlubila svými úlohami. Babička nejvíce milovala Gastona, bylať i jeho kmotříčkou.

Nejkrásnější vzpomínky věnuje Sonis své matce. Obraz její, plný dobroty a ušlechtilosti nevymizel nikdy z jeho paměti. »Krása její vzbuzovala úctu«, píše o ní ve svých vzpomínkách. »Ještě ji vidím, jak navečer procházívala se po balkoně, mezitím co zrak její zahleděl se na moře, před námi se vlnící.« — Na tváři její spočíval stále jakýsi stín tichého smutku. V prvním manželství mnoho přetrpěla neustálou obavou o život manželův, kterého pronásledovala divoká nenávist služebných negrů. Byla přesvědčena, že ho otrávil. Po jeho smrti žila v ústraní venkovském, odkud odvedl ji poručík Sonis, aby jí vrátil bezpečnost a štěstí. — Dítka své milovala vroucně. Snad tušila, že nebude jí dopřáno dlouho se s nimi těšiti . . .

Sonis vzpomíná na první, ač jen krátké odloučení od matky: »Otec můj měl vykonati jakousi cestu a chtěl mne vzíti s sebou. Bylo mi tehdy asi šest let. Vstali jsme v noci. Matka zahalila mne do několika šálů, abych netrpěl vlhkem a chladem — a pak mne zulíbala tak vroucně a něžně, že se mi zdálo, jako bychom se nikdy od sebe nemohli odloučiti. Bylo nám oběma těžko u srdce. Než i otec byl, ke mně velmi něžným. Když jsme došli ke břehu, vstoupili jsme do loďky, jejíž službu obstarávalo několik negrů. Ti mne vzali do náručí a položili na hromadu pokrývek. Loďka rychle se vzdalovala od břehu. Otec usedl vedle mne; hleděl všemožně, abych měkce ležel; několikráte mne obejmul a sevřel v náručí. Já zahleděl se do nádherného hvězdnatého nebe. Vůkol panovalo hluboké ticho, přerušované pouze rytmickými pohyby vesel. Tu prvně zjevil se mé duši Bůh. Byl jsem jako u vytržení. Nikdy nezapomenu té překrásné noci! Připadá mi jako ozvěna citů mého dětství, neboť mi zůstavila v duši nezahladitelnou stopu. Chovám ji v srdci jako odlesk své nevinnosti spolu s obrazem drahého otce a milované matky.«

Jinou velkolepou knihou, v níž neustále četl jméno Boží, byl krásný záliv Antilský. Píše o tom ve svých poznámkách: »Vyhlička z oken byla nádherná. Tolik malých ostrůvků rozseto je po daleké hladině mořské! Sedě na balkoně, zahlížel jsem se pln obdivu na moře, naslouchaje písni námořníků, jež se ke mně nesly z dále jako vlny plné harmonie.«

Záhy probouzela se v budoucím generálovi záliba v cvičeních vojenských. Chůva jeho, stará černoška Berthilda, která ho milovala jako vlastní dítě, často s ním chodila na náměstí, kde se odbývala vojenská cvičení.

Leč křesťanství posud nedoteklo se jeho duše, kde tak výborná půda byla pro ně připravena. »Pamatuji se na městský kostel na konci náměstí a též na průvod Božího Těla. Ale nikdo mne nepoučil o vznešenosti úkonu toho . . .«

Zatím poručík de Sonis povýšen na kapitána a rodina musela se přestěhovati do západní části ostrova. Tam obývali pěkný dům s nádhernou zahradou, ohrazenou »živým« plotem kvetoucích jasmínů.

Jak zajímavé byly vycházky a vyjížďky po této divoké části ostrova! Matka s dětkami usedla obyčejně do velikých skvostných nosítek, nesených dvěma muly. Muži jeli na koních. Časem brával otec Ludvíka k sobě na koně, důvěrně s ním rozmlouvaje. Při vzájemné lásce celé rodiny čas rychle mijel.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. 23. června r. 1917 napsal jistý voják z Vlčnova v knize v sakristii toto:

Bohu díky i Matičce Svatohost. za mocnou ochranu v poli. 13. června minul rok, co jsem byl přidělen k těžkým službám v zákopech na italské frontě. Jako každý začátek, tak zvláště tento, byl velice těžký. Brzy na to, začátkem července, vypukla ofensiva. Měli jsme zákopy udržeti. Statečně jsme se drželi i v největším nepřátelském ohni. Kde jsme čerpali sílu, statečnost a trpělivost? Ve vroucích modlitbách jsme se utíkali k P. Marii Svatohost. Po bojích jsme na krátko odpočinuli; 13. srpna, po pádu Gorice, byli jsme dáni na frontu, kde jsme až do nynějška. Slavnost dušičkovou jsme velice smutně slavili; neboť byla právě devátá ofensiva, která nejvíce zuřila v našich posicích na slavnost Všechny Svátých 1.—3. listopadu. Jak jsme si vzpomínali na dušičkovou slavnost na Sv. Hostýně! V duchu jsme se spojovali s poutníky, kteří prosili Matičku Hostýnskou: »Zachraň syna matce své, dětem otce předražené, v ochranu je přijmi svou i vlast předrahou.« Tak jsme v minulém roce s pomocí Boží na přímluvu P. M. Svatohost. přestáli nejtěžší boje, ačkoliv někteří naši kamarádi padli, neb v nemocnicích trpěli. Přes zimu jsme měli trochu klidu. Na jaře však od 12.—17. května po celých pět dní jsme byli v bubnové palbě. Co jsem při tom zažil, nebudu tu popisovati. Byly to nejhroznější boje na sošské frontě. V těch strastiplných chvílích obraceli se vojáci s velkou důvěrou k Rodičce Boží Svatohost. se slovy: Jen Panna Maria Hostýnská jediná nás může zachránit! Opravdu nás chránila, ač někteří z našeho kruhu byli raněni a někteří padli. Po částečném skončení této ofensivy dostal jsem dovolenou, právě na svátek sv. Antonína. Dnes vzpomínaje před oltářem Matky Svatohost. na své drahé a vojny končím těchto několik řádků. Ostatní poděkování přistě.

Vzpomínka. Jistý poutník píše: 15. srpna r. 1917 byl jsem v Americe v Praze - v Texasu. Byla tam pout. Vdp. farář P. Josef Netardus, jak jsme mu říkali »naš druhý tatíček«, v kázání vzpomněl na Sv. Hostýn, a pravil: Drazí farníci, jsem přesvědčen, že dnes na Sv. Hostýně klečí poutníci před oltářem Matičky Boží a prosí ji za Vás, aby Vám Pán Bůh udělil zdraví, požehnání! Jak jim to oplátíme? Myslím, že nejlépe tím, když zde padneme na kolena, a budeme prosit Matičku Hostýnskou za mořem za naše bratry a sestry, aby tu krutou válku skončila a aby začal nový život. Než jsme se loretánskou litanii a ostatní modlitby domodlili, málo-

kteří oko zůstalo suché, neboť každý měl za mořem své známé, jimž aspoň modlitbou chtěl pomoci. P. Alois Petr Netardus je rodák z Frenštátu, studoval a byl vysvěcen na kněze ve Viktorii v Texasu a nyní je farářem ve Flatonia Texas.

Osobní. Msgre Alois Hlavinka slavil na Sv. Hostýně na začátku července své sedmdesátiny. Miluje Sv. Hostýn, a proto mu přejeme, aby za pomoci P. Marie Svatohostýnské ještě mnoho dobrého pro církev a vlast vykonal. 6. července děkoval P. Marii za milost 50letého kněžství asessor Jos. Lužný, jenž jako farář v Prusinovicích velice podporoval P. Cibulku a 9. července kanovník Flor. Mrázek, arcikněz v Lipníku si připomínal 40té kněžské jubileum. 3. července připutoval na Sv. Hostýn Josef Nízký, kaplan ze Žižkova u Prahy. Na otázku, proč z tak daleka přišel, odpověděl, že před 19 lety náhodou se dostal na Sv. Hostýn. Tak se mu tu líbilo, že od té doby každý rok po celých 19 let sem přijíždí. Aby mohl býti ráno doma, musil jeti celou noc, ale nic si z toho nedělal.

Na svátek Navštívení Panny Marie mezi tisíci poutníků byla tu jistá žena z Chodska, z farnosti domažlické. Čítávala Šamalikovy Selské Hlasy a Selku, v nichž bývají popisovány dojmy poutníků. Byla tu velmi spokojena, vroucně se modlíla za tamnější odpadlíky, a jen toho lítovala, že je tu sama, že s ní jich tu není více.

15. července přišel P. Jos. Grigel C.SS.R., missionář na Července, aby se rozloučil s Matičkou Svatohostýnskou, kde od roku 1916 každoročně při větších poutích vypomáhal, poutníky ze Slovenska vítával, a jim ochotně posluhoval. Při svých misijních kázáních zvláště na Kysúcách vždy doporučoval úctu Matičky Svatoh., a též na Sv. Hostýně! Slováky k její účtě povzbuzoval. 16. července sloužil mši sv. u milostného oltáře, by poděkoval P. Marii za všechny milosti mu udělené, zvlášť za milost povolání do kongregace — byl 10 let světským knězem — a zároveň si vyprosil milosti a Jejího požehnání a pomoci na novém působišti na Slovensku v nově založeném klášteře v Podolinci, ve spišské župě. S ním připutoval také nový superior onoho kláštera P. Frant. Ševčík C. SS.R..

Na shledanou Matičko Svatohostýnská, když ne tam na Sv. Hostýně, tak tam u trůnu Synáčka tvého v nebi!

Hanácké Noviny 15. července:

Pouť na sv. Hostýn. Zelený svěží chlum svatohostýnský hostil ve dnech 4. a 5. července opět, jako v minulých letech, ctitele

mariánské z Prostějovska. A sešlo se jich dosti, na 1000 nás bylo.

Příprava i průběh celé pouti byl důkladný a proto též povznášející. Přípravný výbor, zvolený z výboru Besedy Svatojosefské, pořadatelky pouti, nešetřil ani času, ani námahy, aby pouť co nejlépe připravil a poutníkům též pouť pokud možná i zpříjemnil. Zvláštní vlaky, sestavené opět z D-vozů, přivezly zpívající poutníky v úterý o 6. hod. večer, ve středu před 6 hod. ráno do Bystřice p. H., odkudž uspořádány ladné průvody pod prapory spolkovými, které budily v ulicích města zasloužený obdiv. Súčasťníci se 4 kněží: vedle duchovního vůdce pouti P. Aloise Jaška přijeli: vdp. kons. rada Karel Dostál a katecheti P. Josef Doležel a P. Josef Štolfa. Poutníci vynesli též v dosti značném počtu cihly pro stavbu Stojanova na sv. Hostýn. Po uvítání P. Rozkošným T. J. pořádána krátká pobožnost na uvítanou. Ráno spěchali jsme pak k vodní kapli druhému oddílu našich poutníků vstříc. Po příchodu měl kázání a zpívanou mši sv. P. Josef Štolfa. Týž kázal též před slavnou mší sv. a assistoval s P. Josef Doleželem vdp. kons. radovi Karlu Dostálu-Lutinovi. Po posledním odpočinku konána křížová cesta (P. Štolfa a p. Talanda). Zatím připraveno vše k obvyklé odpolední akademii u »Slovanské« kaple.

Poutníci shromáždili se v plném počtu kol tribuny; předseda Besedy Svatojosefské p. Karel Trunečka, zahájil vzletně akademii a předal slovo duch. rádcí spolku P. Aloisu Jaškovi, který promluvil na téma: »A. C. Stojan — budovatel Velehradu a posv. Hostýna«. Pak následovaly pozdravy dítek Panně Marii. Přednášely: Boža Trunečková, Gačalusova ml., Ranklova, Vystavělova, Haserova, Včelařova, Strnadova, M. Trunečková, za studentky Gačalusova st., za studenty Alois Talanda. Pronejprv pojal do programu též zpěv, který obstaral dovedně za vedení p. uč. Al. Hanuše sbor kostelních pěvců a pěvků. Následovaly pozdravy za jednotlivé stavy: za křesť. matky pozdravila P. Marii pí. Manhartová, za muže p. Talanda, za Orly p. Strnad, za kněžstvo vdp. kons. rada Karel Dostál, pak člen obec. zastupitelstva p. V. Manhart, a za strážce posv. Hostýna pozdravil poutníky vdp. P. Superior Stryhal. Po daných informacích o dalším programu, jakož i o slavnostních děkovných bohoslužbách v Prostějově v neděli 9. července, následovalo v kostele před milostným obrazem požehnání a rozloučení. Teskně a opět radostně loučili jsme se s posv. místem, a zajisté každý v duši jen jedině přání měl: aby mohl přijít potěšit se u »Vítězné ochrány Moravy«.

V neděli 9. července shromáždily se spolky a poutníci u kříže ve Vrahovské ul. o 9. hod., odkud pak uspořádán za účasti kněží farních a kněží-poutníků pěkný průvod, který pod prapory spolkovými ubíral

se za zpěvu písně »Bože co's ráčil...« a doprovodu hudby p. Šoupala i za hlaholu zvonů do farního kostela na slavné bohoslužby, které za přísluhy katechetů P. Štolfy a p. Jaška konal vdp. rada Karel Dostál-Lutinov. Po ukončených bohoslužbách uspořádán opět průvod městem do Katolického domu, kde ještě p. Jašek poděkoval poutníkům za účast a trpělivost, načež podal p. V. Manhart informace o sletu Orla čsl. v Brně.

Jsmo tedy už po pouti, na kterou jsme se tolik těšili. Nuže těšme se dále. Těšme se, že Panna Maria Svatohostýnská z náplní milostí svých chránit bude věčné dítky své, a že popřeje nám i té milosti, bychom opět Ji na posvátném chlumu navštívili mohli.

Na konec vzdávám jménem Besedy Svatojosefské srdečné Pán Bůh zaplat, všem, mohli. Na konec vzdávám jménem Besedy Svatojosefské srdečné Pán Bůh zaplat všem, kdož jakýmkoliv způsobem o pouť se zasloužili.

A. J.
Rusavský les v 1 h. odp. začal hořeti a 2 z průvodu tohoto, p. Jan Schiferle a kožešník Dostál, hasiči prostějovští, uchránili les.

Naše Slezsko 15. července:

Dvacátá druhá slezská pouť na Hostýn a Velehrad. Když letos bylo uveřejněno pozvání na slezskou pouť na Hostýn a Velehrad, očekávali jsme, že bude účast jen malá. Příčin bylo více, proč jsme to mysleli. Z Hlučinska, odkud dříve procesí s námi chodívalo, byla uspořádána samostatná pout, z Opavy pořádala mariánská družina též sama pout, na Bílovecku bylo sv. biřmování, jež mnohým uložilo oběti peněžní na nové šaty, dárky atd. A přece byla účast ze Slezska, vezmeme-li to poměrně, ještě větší než jiná léta. Súčasťniko se pouti na 16 až 17 set osob. Z Kateřinek bylo poutníků 140, z Hradce na 40, z Komárova 100, z Opavy na 90 atd. Poutnický vlak čítal 42 vozů, z nichž 4 osobní a ostatní nákladní, jak už se nyní takové vlaky pro všechny výpravy pořádají. V Hulíně se musil vlak rozdělit, poněvadž by ho lokomotiva k Bystřici nebyla utáhla.

Bylo asi k 1 hodině, když se z hvstřického nádraží hrulo dlouhé procesí na sv. Hostýn, budíc všude svým počtem zaslouženou pozornost. Pod Hostýnem jsou složeny cihly, z nichž má býti na Hostýně postavena útulna pro pohodlí poutníků. Kdyby se měly dopravovati vozmo, stála by doprava 60 h při jedné, takže by Matice Svatohostýnská do stavby se pro velikou nákladnost pustiti nemohla. Tak jsme také svou cihlu nahoru donesli. První vzal p. děkan Suchánek a kněží a pak z poutníků kdo mohl. Všech bylo na 1500.

Na Hostýně přivítal nás P. superior Stryhal T. J., načež si poutníci trochu odpočinuli. Pak vykonali všichni sv. zpověď. Asi 24 kněží zpovídalo od 4 do osmi hodin.

Po večerní modlitbě ve chrámu Páně rozešli se všichni na odpočinek, jenž ovšem pro mnohé, ba pro velkou většinu poutníků nebyl odpočinkem. Ráno o 5. hod. sloužil p. děkan Suchánek mši sv. a kněží udělovali sv. přijímání. O 8. hod. měl kázání P. Hrubý, farář z Jaktáře, redaktor „Našeho Slezska“, načež sloužil p. farář z Kobeřic Otava slavnou mši sv. za poutníky a jejich potřeby.

Po těchto službách božích odešli jsme k slezskému zastavení křížové cesty, kdež byla krátká akademie. Mluvil p. posl. Rýpar o katolické škole, p. farář Hrubý o katolické hrdosti, p. děkan Suchánek o tisku. Na to podniknuta sbírka na katolický tisk.

Čas jenom letěl. Neúnavný jezuitský superior P. Strýhal v chrámě vyložil poutníkům dějiny a osudy posvátné hory a je to příznačné pro lásku našeho lidu k Matičce boží svatohostýnské, s jakou dychtivostí poslušal výklad jeho. Ještě na další cestě museli kněží stále něco vysvětlovat a odpovídat na dotazy o sv. Hostýně.

Přišel čas odchodu. Kdo viděl Slezany, jak neradi odcházejí s Hostýna, je pohnut jejich láskou k Matce boží svatohostýnské až k slzám. Student jeden — ne primán — mi pravil: »Jsem na Hostýně po prvé, ale chtěl bych tam navždy zůstat.« Vždyť tam leckterý nesl Rodičce boží všechny své starosti a svízele vezdejšího života, a leckterý z poutníků si od Matičky boží svatohostýnské odnesl rozhodnutí pro celý příští život. Ale což platno — na vždy tam zůstat nelze.

Kolem 3 hodin seděli jsme už zase ve vlaku a jeli k Velehradu, kamž jsme dospěli kolem 6 hodin.

Poutníky přivedli kněží: J. Bábek far. z Neplachovic, V. Kubala far. v Hlavnici, Jg. Kuhn, kapl. v Kateřinkách, Jos. Hlaváč far. v Těžkovicích, Ant. Suchánek far. v Komárově, P. Gabr. Lammel, kněz řádu minoritů z Opavy, Alois Strahl, kapl. v Porubě, Jos. Tajchman kapl. z Plesné, Frnt. Hrubý, farář z Jaktář, Ferd. Slavík, kapl. ve Slatině, Jos. Chrobák, far. ve V. Polomě, Frant. Michálek, kapl. v Hradci, Jan Rýpar, posl. v Opavě.

Procesi: 1. a 2. července: Těšetice (155), Cholina (65), Penčice (200) s kapl. Ant. Markem, Troubky (90), Stará Ves u Přerova, Frenštát (600) zvláštním vlakem s kapl. Filibem Eliášem a dvěma hudbami (jedna z Kozlovic a druhá z Trojanovic; v neděli 2. července processí za processím, skoro každé s družičkami, omíadinou v kroji a s hudbou a sice: z Brusného (220), z Blazic s far. Aloisem Sedlářem, z Janovic (220) s kapl. Karlem Látalem, z Bořenovic s kapl. Jar. Krylem, ze Zahnašovic s kapl. Jos. Páleníkem, z Rackové a Žeranovic (450 s nivnickou hudbou, uvítané rodákem Dr. Kl. Žůrkem, Paršovice s far. Frant. Výletem, ze Záhlavic s far. Jos. Václavkem, z Rymic přes 400 s far. Jos. Látalem, a konečně zvláštním vlakem

vypraveným křesťansko-sociálním spolkem Svcrnost druhé velké procesí z Brna 1125 poutníků, vedené duchovním vůdcem Vojtěchem Marzym, katechetou Ant. Klempou a P. Anselmem Matouškem, řádu sv. Augustína, jenž v poledne sezdal učitele Slavomíra Wachu. Po pobožnostech a po požehnání odpoledne se vypravili na zpáteční cestu spokojeni a díky vzdávající technickému vůdci vrchnímu finančnímu radovi Aug. Ossiskovi.

Dr. Kl. Žůrek podával skoro ráno sv. přijímání, měl ranní i velké kázání, a potom venku o 11. hod. mši sv. Velkou mši sv. s assistencí kaplana holešovského a katechety zábrdovického sloužil bystrický p. děkan Vlad. Worel.

3. červ. Augustin Richter, kaplan z Turaň, se školními dětmi. 4. a 5. července z Prostějova (1000) se 4 kněžími, ze Všehovic s kapl. Aloisem Hlaváčem (200), a z Rusavy s far. Jos. Herodkem. 6. července ráno průvod Pražanů z Velehradu s 10 Američany vedený kněžími Prokopem Holým z Mnichovic a Josefem Málkem ze St. Boleslavy. 9. července: z Dobré u Frýdku (60), z Místku a z Frýdlandu zvláštním vlakem (400) s faráři Frant. Pochylou a Jos. Hanáčkem a s hudbou, z Metylovic, z Bochoře, z Loukova (384) s kapl. Janem Kučerou a s hudbou, z Prusinovic s far. Rud. Fryčajem s družičkami, s Omladinou v kroji, s Orly a s hasiči (400) a s hudbou; 10. července ze Slezska 1600 se 16 kněžími! 11. července pout inteligence z Fryštáku s vrchním kurátem Václ. Němcem z Opavy a s kapl. Klímek. Školní děti z Uher. Ostrohu s katechetem Rud. Drábkem a 30 Němců z Rapotína, které přivedl kaplan Vojtěch Treutler; 12. červ. Frant. Slepánek, far. z Větrkovic u Opavy s poutníky. 13. července Josef Nogol, farář ze Sedlís u Frýdku s 88 poutníky, 14. červ. P. Karel Pokorný T. J., administrator na Velehradě s 12 ministranty. 15. červ. P. Lad. Schmidt T. J., spirituál alumnátu brněnského s novosvětcem Frant. Strnadem, jenž udělil přítomným požehnání. Odpoledne průvod z Kopřivnice (200) s far. Martinem Chudobou a s hudbou, z Drahan (30), z Morkovic, z Kozlovic, z Veselí s hudbou, z Frýdku (562) zvláštním vlakem s admin. poutnického chrámu Hubertem Sojkou. Kázání měl P. Met. Řihák T. J., prof. arcib. gymn. z Prahy. 18. července novokněz košické diecese Jan Jaczko udělil přítomným požehnání. 19. červ. konalo tu pochodové cvičení 160 mužů 3. polního praporu 40. pěšího pluku z Hranic s podplukovníkem a několika důstojníky. Byli to Slováci od Hradiště a Hodonína a každý přinesl cihlu.

21. července skončilo 25 kněží duchovní cvičení, a ctih. sestry Dominikánky přivedly sirotky z Laštoviček. 22. červ. novokněz Jos. Peška z Lišně u Brna uděloval po mši sv. požehnání. Odpoledne přivedl dp. farář ze Šenova u Frýdku 200 poutníků s hudbou, Frant. Křižan farář z Lešné 180,

Alois Příbyl novokněz řádu sv. Augustina z Brna 150 poutníků z Černošín.

25. července slavil tu tiše Ferd. Plachý, kons. rada a farář ve Vel. Týnci 40té kněžské jubileum.

Exercicií na Sv. Hostýně ve dnech od 17. do 21. července účastnili se tito vdpp.: Z Olomoucké arcidiecese Jan Filip, katecheta ve Štítné, Vojt. Chromeček, farář v Mor. Kočové, Josef Jurák, koop. ve Štramberku, Jul. Kalusek, far. v Říkovcích, Fr. Klos, kapl. v Holici, Jan Krč, far. v Dol. Bečvě, Jos. Krestýn, kanovník v Kroměříži, Rud. Nečesaný, far. v Rychalticích, Ant. Ondroušek, koop. ve Svitavách, Fr. Ošťádal, děkan v Bohuňovicích, Alois Srostlík, far. v Střebovicích, R. Spisar, spirituál ve Frýdlantu. Z brněnské diecese: Ant. Hrubý, far. v Havraních, Fr. Kalný, far. ve Zbejšově, Jan Konečný, kons. rada v Rudě, Fr. Minařík, far. v Lomnici, Josef Mysliveček, katech. v Ivančicích, Jan Pícha, far. v Malešovicích, Jan Roupec, kaplan v Telči, Frant. Šebela, farář v Otnicích, Ant. Stejner, kapl. v Lomnici. Z Těšínska: Jan Reinoch, kapl. v Morávce, Josef Nogol, far. v Sedlišti. Ze Slovenska: Štefan Peczár, kapl. v Čierné.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 24.—28. července účastnili se tito vdpp.: Z olomoucké arcidiecese Václav Dostál, farář v Kurovicích, Josef Hanáček, farář ve Frýdlantu, Jan Horký, kaplan ve Zlámance, Fr. Karas, kaplan v Určicích, Josef Kocián, kaplan v Dolanech, Josef Kolář, farář v Albrechticích, Ant. Kolísek, kaplan ve Vel. Karlovicích, Ignác Kment, farář v Hošticích, Jan Kučera, koop. v Loukově, Max Lubojacký, děkan v Paskově, Fr. Svačina, kaplan ve Vlachovicích. Z brněnské diecese: Jan Dopita, kaplan ve Slavkově, Josef Kružík, farář v Mušově, Jan Navrátil, katecheta v Rosicích, Innocenc Neužil, profesor náboženství v Bučovicích, A. Starý, farář v Mollenburgu, Alois Štourač, administrátor v Lanžhotu, Fr. Tošnar, farář v Chlumu, Flor. Zanáška, koop. v Želetavě.

Našinec, 19. července 1922.

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly. Všem, kteří duchovní cvičení vedou, i kteří jsou jich účastní, je známo, že se exercicie konají dle návodu zakladatele Tovaryšstva Ježíšova sv. Ignáce. Doposud však jsme neměli v češtině doslovného překladu z původního španělského znění. To obstaral nám P. Jaroslav Ovečka T. J. na sv. Hostýně. Knížku velmi úhlednou vydaly »Hlasy svatohostýnské« r. 1921. Kniha obsahuje úvod k překladu a obšírný postup myšlenek v duchovních cvičeních sv. Ignáce, apoštolský list papeže Pavla III., jímž se kniha doporučuje. Tento předběžný výklad obsahuje 71 stran. Duchovní cvičení sama dělí se na 4 týdny, protože

dle sv. Ignáce mají tak dlouho trvati, ovšem se předpokládá, že se dávají jednou v životě, a že jde o volbu stavu. Cílem duchovních cvičení jest oslava Boha a spása duše. Toho se docílí zpytováním svědomí, rozjímáním o hříchu a pekle, pak i o životě Krista Pána. Třetí týden je věnován utrpení Krista Pána, poslední jeho oslavení. Ke konci je několik pravidel k postrěhování a poznávání rozličných hnutí v duši, o pravém církevním smýšlení atd. Kniha jest a bude vždy cenná pro všechny, kteří budou dávatí nebo konatí duchovní cvičení. Překladatel vykonal kus pietní práce k zakladateli svého řádu, ale i široké veřejnosti podána jest možnost poznatí myšlenky sv. Ignáce, které tolik dobra ve světě vykonaly. Sv. Hostýn tím vykonal krásný skutek pro naši asketickou literaturu. Úprava knížky je vkusná.

Dr. H.

Co se čte o prázdninách? S touto otázkou obrátil se na vynikající osobnosti pařížský »Le Temps«. Mimo jiné odpověděl politik Ribot, že čte o prázdninách: »Bibli«. U nás velmi dobře známý prezident Deschanel čte: »Evangelia«. Vesele se jim směje neohrožený hrabě de Mun: »To jsou klerikálové!« »Já čtu« »Duchovní cvičení sv. Ignáce.« — »Nic v té míře neutváří charakter,« praví de Mun.

Úmrtí. V Hřivném Újezdě u Luhačovic skonal v neděli 23. července po dlouhé, mučivé nemoci P. Václav Mizera, kněz řádu františkánů ve stáří 39 let. Stal se předčasnou obětí horlivého misijnářského života. Po celém Slovácku i v širších oblastech Moravy, v Praze a v Plzni i v okolí rozšířena jest pověst o jeho apoštolském působení a kde konal misie, tam lidé s nadšením vzpomínali na jeho výmluvná kázání, kterými přivedl mnoho zbloudilých na pravou cestu. Byl zvláště oblíbeným a hledaným zpovědníkem a vzorným ředitelem terciářů. Na jeho hrob nejvystižnějším byl by tento nápis: »V krátku straven, vyplnil časy mnohé...« Ve válečné pouťi na Sv. Hostýně vítával poutníky, kázával jim, mival shromáždění III. řádu a horlivě zpovídal.

O. v. p.

Cihly. Do konce července bylo nahoru doneseno neb dovezeno 27.646 cihel. Slezský průvod jich přinesl 1500; 16. července přinesli jich poutníci 949, 23. července 423. Pokud mi bylo možno zjistiti přivezli následující rolníci cihly: z Osíčka Josef Smolka, Frant. Ondroušek dvakrát, Josef Kozák dvakrát a Frant. Doležálek dvakrát. Kromě toho Jos. Kozák a Frant. Doležálek vozili cihly od Lázní k sv. Antonínu, aby také poutníci jdoucí od Chvalčova mohli je přinést. Dále přivezli cihly: 15. července: Jindřich Pittner z Újezdce u Přerova 350 cihel, Frant. Sehnálek ze Žakovic 160 cihel, Josef Olša ze Sovadiny 120 cihel, A. Stoklásek z Újezdce 375 cihel. 19.

července: V. Valenta ze Žákovic 140 cihel a 160 mužů 40. pěšího pluku z Hranic 133 cihel. Kromě toho přivezli cihly Ant. Pátek ze Žákovic, rodina Vítkova z Biškovic, jistá rodina z Tršic a j.

Návštěva Chrámu Páně a počet sv. př.:

1. 7. v kost. bylo	4800 lidí, u sv. přij.	48
2. 7.	1500	2450
4. 7.	400	34
6. 7.	2500	1230
7. 7.	80	43
8. 7.	2800	35
9. 7.	5100	1600
10. 7.	1800	37
11. 7.	1850	1500
13. 7.	120	90
14. 7.	52	29
15. 7.	2620	52
16. 7.	4800	1380
19. 7.	130	42
21. 7.	90	38
22. 7.	930	53
23. 7.	2100	1300
28. 7.	460	43
29. 7.	850	390
30. 7.	1500	900
31. 7.	90	70
	580	427

Dohromady 35152 11791

Počasí v červenci. Za celý měsíc napršelo 95,6 mm, nejvíce 25. VII. 24,5 mm; 24. VII. 20,5 mm a 16. VII. 16,2 mm; v ostatních 13 dnech buď mlžilo nebo poprchávalo. Ač déšť pomohl rostlinám, přece ve studních se neukázaly účinky: za týden po lijáku voda u vodní kaple u hořejších kohoutků jen pokapovala, kdežto nově získaný pramen pod vodní kaplí tekł stejně, jako dříve.

21. VII. bylo vody u Sarkandrovky 74 cm, v hoteli 4 m 65 cm, u hotelu 1 m 8 d cm! 26. VII. bylo u Sarkandrovky 66 cm, v hoteli 5 m, u hotelu 3 m 83 cm.

Průměrná teplota byla 15,6°C; nejnižší ráno 17. července 7,8°C, nejvyšší 6. července odpoledne 28,5°C; 2. července bylo 20°C, 5. a 9. července 25°, 16. července 12°, 23. července 25°, 30 července 16°.

Slunce jasně svítilo 2. 3. 4. 5. 6. 8. 10. 31. července; většinou zamračeno neb zamženo bylo 13. 16. 17. 19. 20. 25. 26. července; ostatní dny bylo střídavě oblačno.

Silný vítr foukal 9. a 11. července večer a 17. a 18. července po celý den; nejčastěji vál západní vítr, po něm jihozápadní a jihovýchodní.

Bouřku bylo pozorovati 11. 23. 24. července. Mlha byla 7. 13. 16. 19. 20. 25. 28. července.

Zasláno. Plaketa sv. Otce Pia XI. byla vydána u příležitosti jeho zvolení papežem. Jest to krásná umělecká práce ze sochařské dílny akad. sochaře prof. Šimanovského, provedená v kovů ciselérem Rud. Schorchtem za účasti zástupců klubu duchovenstva. Tedy ryze české dílo, znázorňující plasticky věrnou podobu našeho sv. Otce dle první

fotografie, dcšlé přímo z Říma. Bude uměleckou ozdobou každého příbytku katolických rodin, zejména pak duchovenstva. Dílo samo půjde do celého světa a na pouhé oznámení došla již čtená řada přihlášek. Provedení plakety jest trojí: 1. Malá plaketa o průměru 70 mm kovová, zlacená na plyšové podložce 105/135 mm cena 35.—, 2. Velká plaketa rozměrů 85/115 mm na podložce z imitované kůže 180/265 znázorňující plasticky celé poprsí sv. Otce, cena 100.—, 3. Tatáž velikost jako 2., zlacená a na plyšové podložce, cena 125.—. Doufáme, že v katolických rodinách bude hojně objednávana, zejména též vzhledem k dobročinnému účelu, neboť čistý výtěžek připadne na Tomanův fond ku podpoře bohoslovců českých na studium v cizině. Proto klub duchovenstva čsl. strany lidové vřele doporučuje, aby místo bezcenných barvotisků takto umělecká plaketa byla hojně objednávana. Poněvadž plakety má ve výhradním prodeji fa. L. Mazáč, Praha II., na Hrobcí 7, račte objednávky řídit na tuto firmu.

»Pozorovatel« kroměřížský dne 1. června píše o našich přípravách k stavbě Stojanova:

Matice Sv. Hostýnská počala s přípravami ku stavbě nových nocleháren tak potřebných na Sv. Hostýně. K účelu tomu navrženo jest tisíce cihel na úpatí hory »lázní«, které čekají na dopravu na horu. Mnozí ochotní poutníci vynášejí po jedné neb dvou cihlách a ukládají je na označené místo u kostela. Prokazují tím velikou obět pro Sv. Hostýn, neboť povozníci chtějí 600 Kč od 1000 cihel tedy 60 h od jedné za dovoz na horu. To by byly výlohy pro Matici povážlivé. V sobotu dne 27. května přijeli P. T. rolníci: Jos. Luža, Ig. Pospíšil, Fr. Konečný, Jos. Pálka a Jan Závrbký se 4 povozy z Rudslavic (půl 4. hod. vzdálených a osmkrát vyjeli na Sv. Hostýn s nákladem cihel za pouhé »Zaplat Pán Bůh« — ke cti P. Marie Sv. Hostýnské. — Najdou se následovníci?

Nejd. p arcibiskup velice se zajímá o to, jak lidé přinášejí cihly. Dne 2. června poslal nám zvláštní dotaz, jak mnoho cihel bylo už přineseno. Ještě jednou prosíme všechny poutníky, aby vzali každý na horu jednu cihlu.

Nádržka pod vodní kaplí, do níž stéká voda ze skály, a v níž se shromažďuje, aby se rourami odváděla, je 3½ m dlouhá, 3 m široká, 25 cm hluboká. 4 srpna byla prázdná. Večer byly kohoutky uzavřeny, aby nic vody nevytékalo a do soboty do rána nateklo ze skály do nádržky jen 14 cm.

Autobusem na Sv. Hostýn. Kaplan z Podštátu objednal z Hranic autobus, jenž 31. VIII. o 5. hod. ráno byl v Podštátě, a o 7. hod. již u Lázní pod Sv. Hostýnem. Jeli přes Hranice a Dřevohostice 44 km; o 8. hod. byli již ve chrámě a měli zpívanou mši sv. u oltáře sv. Ignáce. Poutníků bylo 44 a každý platil 25 Kč.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 1 doll. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretánské (Báseň), str. 145. — P. Konrád, M. Kubeš T. J.: Rok mariánský, Říjen, str. 145. — M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 147. — J. N. Skalný: Kvítek z poutí (Báseň), str. 150. — P. Fr. Videnský T. J.: Bohuslav Balbin T. J., str. 151. — Lahyrt: Mše gregoriánské, str. 152. — Američti hosté na Sv. Hostýně, str. 153. — Alois Dostál: Poutníci a poutnice, str. 156. — Jano Köhler: (Obrázek) P. Ježiš obtížen křížem: str. 158. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Kterak jsme oslavili desáté výročí Korunovace Svatohostýnské, str. 159. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, 3. str. obálky. —

Ctitelé sv. Hostýna!

Dosavad nemáme na Sv. Hostýně řádného osvětlení, ačkoliv by ho velice bylo potřebí jak pro důstojnou výzdobu drahé naší Svatyně, tak i pro milé poutníky, kteří bývají nuceni, aby po celou noc dleli v kostele nebo i venku. Naskýtá se příležitost, abychom i na Sv. Hostýně zavedli elektrické světlo. Přerovská elektrárna chce vystavěti odbočku přespolního vedení na Sv. Hostýn sice svým nákladem, ale s tou podmínkou, že upíšeme za 150.000 Kč v jejich 5% dílčích dlužních úpisech. Zařízení pak na Sv. Hostýně bude stát okolo 90.000 Kč a toto chce Matice Svatohostýnská za hojné podpory ctitelů Panny Marie na sebe vzít, ale upsání dílčích dlužních úpisů sama nemůže učiniti. To mohou ctitelové Panny Marie Svatohostýnské provést a to tím více, že je to výhodná půjčka, za kterou převzal záruku zemský výbor moravský. Úpisy ty vydány budou v kusech po 500 Kč, po 1.000 Kč, po 5.000 Kč, a po 10.000 Kč a budou při nich pěti-procentní kupony. Tedy nikdo nic neztratí, má peníze jen na dobrý úrok půjčené.

Přihlaste se tedy u Matice Svatohostýnské o tyto dlužní úpisy a složte kolik každý může na tento účel na počest Královny Svatohostýnské, jež Vám za to dá ještě vzácnější úroky, svou lásku a požehnání!

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán je duchaplný postup myšlenek v exerciciích.

Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. jelikož knihař zvýšil cenu 23 Kč, s poštou o 80 hal. více.

Prosíme o upozornění edpp. a vzdělaným katolíkům, aby si knížku tuč na Sv. Hostýně objednali, jelikož zasluhuje co největšího rozšíření.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal.

Píseň zásvětná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Zasláno.

Vědecký a náboženský názor o původu světa. Napsal F. Panský. Nákladem Českého tiskového spolku v Čes. Budějovicích. Spisek tento velmi dobře poslouží katolíkům v obraně víry proti námitkám protivníků. Cena 1 Kč, poštou 1 Kč 40 h, 10 kusů 10 Kč, 100 kusů 100 Kč franko. Zaslal Český tiskový spolek v Čes. Budějovicích, Kněžská ulice č. 7.

Ráz obranný proti čsl. sektě, č.-bratrství, Volné myšlenky a bezbožectví má kalendář »Vzkříšení« na r. 1923. I v povídkách prokmitá tato tendence obranná. Cena 7 Kč, v tuctech 30% sleva. Vyjde začátkem září. K zaslání peněz za něj bude přiložena složenka poštovní spořitelny. Objednejte jej již nyní! Adresa: Administrace »Hlasu Lidu« v Českých Budějovicích.

Na pomník padlých: Různí v sakristii dali 631 Kč, Nejmenovaný z Palhanu 50 Kč, Josefka Mašková z Nikolčic 30 Kč, Barbora Gajdušek z Napajedel 5 Kč.

Nový hlavní oltář: Josefa Nedbalcva 200 Kč, Františka Madrová 50 Kč, Filomena Zelinková 50 Kč, John Francis Karlik, Endicott 1000 Kč, Ant. Janečka v St. Jos. 928, Nejmenovaný 1513 Kč, Fr. Ořechovský, lesní v Bukovci 10 Kč, Karel Ořechovský, žel. úř. v Č. Těšíně 10 Kč, Jelínková z Brna 500 Kč.

Socha B. S. P. V sakristii různí 211 Kč, Marie Neumannová z Vozdecka 20 Kč.

Křížová cesta: Neumannová Marie z Vozdecka 40, Různí v sakristii 148.22 Kč.

Elektrika: Prelát Hodr 26 Kč, S. M. Metoděj z Prahy 27 Kč, Pavel Vlas O. S. A. od nejmenované 100 Kč, P. Ignác Zavřel děkan 400 Kč.

Číslo 10.

Říjen 1922.

Ročník XVIII.

P. Fr. Žák T. J.

Z litanie loreťánské.

Matko Stvořitele.

Když Bůh tvořil hmotu země
plodnou prst' a tverstva téměř,
kreslil lupen sasanky,
učil písním skřivánky:
Slovo z hlubin božských vzory bralo
a je Tvůrci předkládalo.

Když měl přijít kníže tvorů,
řekl Bůh jak v rozhovoru:
Učiníme člověka.
Hle, moc tvůrčí odvěká
se Slovem a Duchem radu brala,
než-li do díla se dala.

Bytost boží trojosobná
tvoří všechna díla zdobná,
Otec, Syn a svatý Duch
jediná je bytost — Bůh.
Marie, tys Matka Stvořitele,
Kristus je Bůh Syn, však v těle.

P. Konrád M. Kubeš T. J.:

Rok mariánský.

Říjen.

Královna sv. růžence.

Řád sv. Dominika honosí se předností, že jeho zakladatel jest původcem modlitby růžencové¹⁾. Neutěšené byly poměry v Evropě začátkem 13. století. Veliký papež Innocenc III., který seděl tehdy na stolci Petrově, upevnil sice moc církve tak, že úctu vzbuzovala u přátel i nepřátel; ale při vši vnější slávě a lesku prodělávala dobu kritickou, ohrožována od nepřátel vnitřních i vnějších. Saraceni, nevěrecká filosofie arabská, vzdorní

¹⁾ V poslední době ozývají se hlasy, že prý sv. Dominik nebyl původcem, nýbrž jen rozšiřovatelem této modlitby. Do tohoto sporu nebudeme se pouštět.

vládcové křesťanští, kteří nechtěli se podrobit zákonům božským ani církevním, chrožovali trvání a blaho církve. K tomu přidružili se ještě bludaři; zaplavili jižní Francii a jejich zhoubné nauky šířily se dál. V těch trudných dobách byl Innocenc mužem od prozřetelnosti Boží církvi poslaným. Nebyl však sám: sv. Dominik a sv. František z Assissi družili se k němu. Tři mužové, tak rozdílných povah i povolání, vyvolenci od Pána, aby jeho církvi na pomoc přišli, a všichni svým způsobem plnili své poslání.

Sv. Dominik určen byl od prozřetelnosti Boží, aby tisíce duší nakažených bludem albigenským přivedl zpět do ovčince Kristova. Jižní Francie zmítána byla válkami; násilím chtěli knížata a rytíři vyhladit nebezpečný blud. Nedařilo se však jejich dílo a krutosti, bez kterých se žádná válka neobejde, více bludařů spíše zatvrdily, než získaly. Do těch krajín přišel konečně sv. Dominik, ne s mečem, nýbrž s růžencem v ruce, a čeho nedosáhly zbraně a krveprolévání, dosáhl on svou plamennou výmluvností a horoucí láskou k Marii a k duším. Pravím »plamennou výmluvností«, ale měl bych se opravit; jako sv. Pavel napsal ku Korintským, že neznal^{*)} leč Ježíše a to ukřižovaného, a jen jeho kázal — tak o sv. Dominiku můžeme říci, že hlásal jen Krista pro naše spasení z Panny narozeného a na kříži obětovaného. Tajemství růžencová vysvětloval a kázal, modlitbu sv. růžence rozšiřoval, a jí divy obrácení tvořil. Biskup jeden zvěděl o divotvorném kazateli, chtěl ho sám slyšet, ale zklamán odešel. Myslil, že uvidí divy řečnického umění a zatím spatřil na kazatelně kněze, který vysvětloval lidu modlitbu »Zdravas Maria«, poukazoval na lásku Syna Božího, který pro nás byl počat z Ducha sv., narozen ve chlévě, těžký kříž nesl a ukřižován byl. Výsledek jeho kázání byl však očividný: tisíce zbloudilých se vraceli do lůna církve Kristovy, a navracení jí byli modlitbou růžencovou — Maria je navrátila Kristu; zase se osvědčila zásada: »K Ježíšovi skrze Marii«, a církev plná vděčnosti opětovala svůj zpěv: »Raduj se, Maria Panno, všechny bludy jsi Ty samojediná zničila po vší zemi.« Sv. Růženec stal se modlitbou víry a ochranou sv. víry.

Od té doby uplynulo 7 století; nevěra a bludy neustály nikdy na svém zhoubném díle. V přívalu nevěry tone dnes kde kdo, zvláště mládež. Missionáři horečně pracují, aby z náboženské lhostejnosti probudili lid, katolický tisk i spolkový život provádějí heslo velikého zesnulého biskupa Brynychy »proti kníze kniha«, přátelé mládeže pracují do zemdlení, radí se a zkoušejí vše možné, aby uchránili mladistvé nadějně duše před zhoubou nevěry a zachovali jim poklad nejdražší. Nesmíme ovšem skládati rukou v klín, musíme přiložit ruce k dílu a přičinit se ze všech sil, bychom uchovali čistotu víry sobě i jiným. Nezapomínejme však, že sv. víra jest milostí a vytrvání ve sv. víře milostí ještě větší, a tu si musíme vyprosit. »Bez Božího požehnání marné naše počínání.« Nepodceňujme modlitby, zvláště, když jde o milost takovou, jako jest sv. víra.

Směle nazvu Královnu sv. růžence patronkou, záštitou a ochranou sv. víry, vyhledej si v loňském ročníku článek o sv. růženci; k němu ještě přidávám několik slov. Není možno, aby kdo víry pozbyl, dokud se s plným přesvědčením modlí růženec. Nebojím se tak příliš o víru jinocha, kol jehož prstů vídávám často ovínutý růženec. Protijedem nevěry nazval bych tuto modlitbu. Jak možno, aby nevěrou nakažen byl, kdo s dětinnou, skálopevnou vírou opakuje pozdrav andělský, kdo miluje božské dítě v jesle vložené, kdo si s toužou vírou připomíná »který pro nás bičován, trním

^{*)} T. j. ve svých kázáních — jen o něm docela prostě kázal a nehleděl uchvátit posluchače leskem světské moudrosti. To jest smysl slov sv. Pavla.

korunován, ukřižován byl.« Jak možno, aby na věčnost zapomněl, kdo s pevnou vírou a neochvějnou nadějí hledí ku Kristu, jenž z mrtvých vstal, na nebe vstoupil a Marii na nebe vzal — vždyť my jsme povoláni k tomu, abychom touže cestou šli.

Veliký sociolog Lev XIII. hledal a našel v růženci lék a ochranu proti nemocem své doby. Skepse, náboženská lhostejnost stupňovaná až k nevěře, hyperkriticismus, vychladlá důvěra a láska k Bohu, nechuť k sebezáporu, materialistické dření jen pro časný život a zapomenutí na věčnost a na nadzemské ideály: to vše léčeno a potlačováno živou vírou a úvahou o tajemstvích radostného, bolestného a slavného růžence.

Aby zachránil stádcí sobě svěřenému sv. víru, vložil Lev XIII. věřícím do rukou růženec. Jeho příkladu nechť následují rodičové, kterým jde o to, aby jejich dítkám byl uchován poklad sv. víry. Nestačí ovšem jim růženec do rukou vložit, nýbrž třeba i do srdce lásku k němu vsáhnout. Silou v pokušení a ochranou před úklady nepřátel má jim být růženec, milým přítelem a věrným průvodcem na cestě života. Těšívá mne vždy pohled na svatohostýnské poutníky, kteří nepřikleknou ku sv. svátostem jinak, leč s růžencem ovnutým kol ruky; a vidím-li zvláště dítky s růžencem kol šíje. Jistě, drahocennější než náhrdelník z perel a zlata jest tento odznak Královny růžencové, tato koruna nebeské Vládkyně. Neposkvřněná Panna Lurdská nemá jiné ozdoby kromě růžence; bez koruny, bez žezla, jen s růžencem v ruce se zjevila. Na tento »věnec růžový« buď vždy hrdý i ty, a pojistiš si nejen lásku a ochranu přesvaté Panny, nýbrž i záruku pevnosti a stálosti ve sv. víře a věrné oddanosti ku Kristu a jeho sv. kříži.

M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

(Podle Mgra Baunarda, rektora katol. univ. v Lillu.)

Ale záhy odbila hodina rozloučení! Kapitán Sonis ztratil otce, jenž zemřel v Neufchâteau v Lotrinsku. K tomu nová vláda žádala na něm, aby přešel k pěchotě námořní. Sonis nepřijal, nýbrž žádal za návrat do Francie. I rozhodnuto, že paní de Sonis z ohledu na staříckého otce svého zůstane zatím u něho s dvěma nejmladšími dítkami, kdežto otec s třemi staršími vrátí se do vlasti, poněvadž vychování jejich bude již vyžadovati pobytu ve Francii.

Bylo to v září r. 1832. Gastonovi bylo sedm let. Všichni znali jeho vroucí lásku k matce a proto mu zatajili, že odloučení bude trvati dlouho. Ve chvíli odjezdu odbyto vše tak spěšně, aby jen matka byla ušetřena. Bylo to však poslední »s Bchem« mezi matkou a synem, neboť neměli se již shledati na této zemi.

Plavba na »Colbertu« trvala 41 dní. Otec snažil se všemožně, aby synka trochu rozveselil; kreslil mu, maloval a zpíval. Gastona nejvíce těšilo seděti u drahého otce a naslouchati mu.

V Havru bylo jim přestáti karanténu; zuřilaf ve Francii cholera. Proto kapitán de Sonis pospíšil, aniž by se byl zastavil v Paříži, přímo do Neufchâteau, kde ho příbuzní již očekávali. Ale radost nebyla úplná, neboť nebylo tu milované choti a matky.

Sonis dostal místo u dragounů v Paříži; chtěl sloužiti pouze u jízdy. Za nepřítomnosti choti vedla mu domácnost jeho ovdovělá matka. Ve skrovném obydlí paříž-

ském v ulici »rue de Tronchet« prožili dvě léta; čas ten věnován výhradně výchování dítek. Otec co nejčastěji přicházel sem z Versaillu, kam byl jeho pluk přeložen. Jen u dítek cítil se šťastným — a dětem zas každá návštěva otcova byla opravdovým svátkem. Sdílná jeho povaha potřebovala, aby mu dítky projevovaly svou lásku. A skutečně, všechny tři tak rády tulily se k němu a často zavěsily se mu vesele okolo krku!

Dobrá babička Soniseva byla velmi zbožná. Vstávala denně již v pět hodin a začínala svůj den dlouhou modlitbou. Sotva potom ukončila první práci v domácnosti, již opět se modlila. Za koho se modlivala? . . . Jaký měla vliv na svěřené dítky? . . . Ve vzpomínkách Sonisových není sice o tom zmínky; čtenář však vytuší z řádků těchto cnen »tajemný vodovod«, kterým sestupovalo požehnání Boží na jeho dětskou hlavu.

Zatím došla z Quadeloupe radostná zvěst! Paní de Sonis nemohouc déle snést odloučení, chystala se s oběma nejmladšími dítkami na cestu do Francie. Jak se těšili všichni na shledání s ní!

Ve sváteční této náladě nemohli zanedlouho ani uvěřiti zprávě, že ta, po níž tolik toužili, již nežije . . . Podlehl více stesku než chorobě dne 3. června 1835. Celá rodina byla jako zničena! Nad to odešel i dědeček Bébian v brzku za drahou dcerou a ovdo-
vělá babička žádala o návrat nejstarší vnučky Josefíny do kolonií

Posléze odvolána i babička de Sonis do Neufchâteau ke druhému svému synovi, takže bylo třeba vyhledati pro Gastona příhodnou kollej. Babička před odchodem poradila kollej Sv. Stanislava. Nebeská to byla myšlenka!

»Vstoupil jsem do sedmé třídy«, píše o tom Sonis ve svých pamětech, »a z tamního pobytu zůstala mi rozkošná vzpomínka. Učitelé prokazovali mi opravdu otcovskou něžnost, za niž vděčil jsem se dětinnou přichylností, což je velmi dojímalé.«

Gaston vážil si tu nejvíce výchování a vyučování ryze křesťanského. Tu duše jeho prvně setkala se s Ježíšem Kristem — a setkání to bylo nezapomenutelné, vždyť láska Boží schýlila se tu k nevinosti dětské . . .

Zvláště pečlivě vyučováno bylo náboženství. »Zamiloval jsem si náboženství a můj vrozený sklon ke zbožnosti brzy se zdárně rozvíjel. Pamatují se, jak vždy navečer když jsme přišli do ložnice, poklekl jsem u svého lůžka a dlouho se modlil. Můj zpo-
vědník, abbé Le Blanc, jemuž byla svěřena péče o menší hochy, přijal mne záhy do kongregace dětské, jejímž ředitelem byl abbé Buquet, pozdější generální vikář pařížský, kněz horlivý a zbožný. Pod vlivem dobrých příkladů a působením Boží milosti činil jsem značné pokroky ve zbožnosti, pročež jsem byl zanedlouho připuštěn k prvnímu sv. přijímání.«

Svatý tento úkon byl »východem slunce« jeho života. »Připravoval jsem se k němu«, tak napsal, »s pobožností nejněžnější a potom jsem přistoupil ke stolu Páně s vážností na svůj věk neobyčejnou, s vroucí vírou a láskou. Přinesl jsem nebeskému Hosti svou nevinost křestní neporušenou . . . Ach, rozkošná vzpomínka na první sv. přijímání, nikdy jsem na tebe nezapomněl. Bylas mi hojivým balsámem, jenž mne silil a blažil v strastných dnech života . . . Ještě v této chvíli živě se mi představuješ v paměti — a kdybych dal volnost svému peru, vyplnil bych celé stránky zbožnými myšlenkami, jež vznikají v mém srdci. Jsem pevně přesvědčen, že toto první sv. přijímání bylo požehnáním celého mého dalšího života.«

R. 1837 přešel Gaston na přání otcovo do kollegia »Juilly«, kde panoval týž duch jako v »Stanislavu«. O řízení dělili se dva přátelé, kněží: P. de Salinis a P. de Scorbiae. Dvě stě padesát chovanců z nejlepších rodin francouzských plnilo rozlehlé budovy tohoto staroslavného kollegia, obklopeného širokými dvory a nádherným parkem s velikým rybníkem.

Zde v milém ovzduší ryzí zbožnosti odbyl Gaston čtvrtou, třetí a druhou třídu. Tu našel i oddané přátele, z nichž mnozí zůstali mu věrni až do smrti. Když v den svého příchodu napaden byl jedním z nejstarších studentů, ujal se ho rytířsky jiný starší student, jenž silnou paží zahnal útočníka. Ochráncem tím byl Ludvík de Sère, jemuž Gaston přislíbil věčné přátelství. Kromě těchto spřátelil se důvěrně ještě s Jin-

dříchem Lamy de la Chapelle a s mnoha jinými, z nichž Gaston Tristan de l'Hermite píše: »Sonis náleží k oněm sympatickým scudruhům, k nimž každý přilne hned a na celý život. Neměl do sebe ničeho neobyčejného, ale zdobily ho všechny přednosti; vše bylo na něm důstojné, mírné a jednoduché. Kouzlo jakési spočívalo v jeho charakteru. — Nade vším však vládla u něho zbožnost, zbožnost opravdová, silná, skromná a tichá. — V zevnějšku byl to pěkně urostlý jinoch, údů spíše útlých než silných, s jemnými tahy ve tváři, chování ušlechtilého, ba aristokratického. V tělocviku náležel k nejstatečnějším zápasníkům. Obratnost a chladnokrevnost, s jakou řídil koně, prozrazovala budoucího generála jízdy, jako zase neohroženost jeho věstila příštího hrdinu...«

Jednoho dne ukázalo se na zápasišti jiného druhu srdce Sonisovo, jako srdce pravého hrdiny a křesťana. Profesor dějepisu uložil žákům písemnou práci na thema: »Poslání Johany z Arcu, odůvodněné jejími vítězstvími.« Sonis načrtl z překrásné této epopoje obraz tak živý a úchvatný, tak plný vroucího nadšení a citu vlasteneckého, že přes některé nedostatky formální přiznáno mu mezi čtyřiceti místo třetí spolu s významenáním hlasitého předcítání jeho práce.

Sloužití vlasti — bylo vřelým přáním jinochovým. Chtěl k vojsku námořnímu. Otec, jenž zatím povýšen na majora, dal ho do přípravy školy námořní. Ale ústav ten byl dle svědectví Sonisova »brlohem všech neřestí«, pročež přešel po roce do jiného ústavu, ale i zde bujela podobná bezbožnost a nemravnost. — Gaston pracoval však dle sil a v červenci 1844 odbyl zkoušku pro vojenskou školu. Otec čekal naň v Libournu; přestál právě těžkou nemoc. Příchodem drahého syna jako by byl omládl; viděl již předem jeho skvělou budoucnost vojenskou. »Denně projížděli jsme se na koni«, píše Sonis. »Otec sdílel se mnou všechny plány do budoucna. Důvěrné naše rozhovory neměly konce; tehdy jsem poznal, jaké poklady dobroty a lásky skryty byly v jeho otcovském srdci.« Ale byly tam i poklady nezištnosti a upřímnosti, jež staly se synovi dědictvím.

V osudném mladém věku zůstal Gaston výborným, přímým mladým mužem; ale zda neutrpěla jeho víra a zbožnost vlivem hrozného prostředí, kterým právě byl prošel? Sám dává to s bolestí na srozuměnou. — Nad to byl všude vyhledáván, obdivován a slaven. Neminulo téměř dne, ve kterém by nebyl pozván do některého ze sousedních zámků, kde ho vždy rádi viděli. Byl všeobecně oblíben. Zda však nebyly tyto úspěchy a radosti předzvěstmi blízkého neštěstí? . . .

Bylo to ke konci září, když záhy z rána vešel otec do pokoje svých dětí, aby je před odjezdem ještě obejmul. Chtěl odvézt syna Thecbalda do školy ve Flèchen, pročež bylo se mu na tři dny s rodinou rozloučiti. Loučení odbylo se celkem vesele; dcerky ještě lichotily otci, že tak dobře vyhlíží.

Nazítí byl Gaston trochu churav. Tu vchází k němu důvěrný přítel otcův, plukovník Planhol, jenž se smutnou tváří blíží se k jeho lůžku a dí: »Ubohý Gastone, váš otec se na cestě roznemohl a musel v Bordeaux ulehnutí.« Gaston domyslel se všeho. Sestry nedaly se též nikterak potěšiti. Všichni chtěli za otcem. Dobrý přítel, kapitán Feray, zapůjčil jim svůj povoz, takže již večer dostihli do Bordeaux. Zastali otce v hotelu na lůžku, bledého a bez hnutí; byl vysílen chrlením krve. Spatřiv děti, pohlédl na ně a potom k nebi. V pokoji ozvalo se hlasité štkání. Děti usedly k lůžku otcovu, držíce jeho ruce ve svých a upírajíce starostlivé oči v jeho kalný zrak. Nastala noc. Na prahu komnaty objevil se kněz. Sotva ho Gaston zahlédl, pospíšil ke dveřím, aby mu zabránil přístup. Poslouchal tu více svého srdce, nežli víry; obával se, že návštěva ta jen pohorší stav nemocného. »Pane«, řekl kněz, »konám svou povinnost, neboť volá mne sem úřad můj; nebudu-li jej mci vykonati, odejdu, ale zodpovědnost za to ponešete sám!« Na ta slova vyvedly obě dívky bratra z pokoje a zvaly kněze, aby vešel. Nemocný přijal poslední pomazání, mezitím co Gaston, znavený a ničený, vrhl se na lůžko ve vedlejší pokoji. Když se potom za chvíli vrátil k otci, podívil se, jak byl klidný. Nemocný dával pohyby rukou na jevo, že chce své hodinky. Když mu je podali, vložil je i se zlatým řetízkem Gastonovi do ruky. Měla to býti památka na rozlouče-

nou. — Nové silné chrlení krve odňalo všecku naději na uzdravení. Několik věrných přátel ze sousedních zámků pospíšilo k lůžku nemocného. Hotel však byl příliš hlučný. V sousedním sále dávana právě veliká hostina, takže veselé výkřiky zalétaly mezi slzy a štkání. Teprve noc přinesla klid a samotu. Vojenský lékař seděl opodál lůžka a jen chvílemi přiblížil se k nemocnému, jenž ležel bez hnutí. — Když pak opět přistoupil a blíže naň pohlédl, vzal ho za ruku, chleďal puls, položil mu ruku na srdce, pozdvihl víčka — a potom pln soucitu pohlédl na děti. »Porcuzměli jsme«, píše Sonis, »že nemáme již otce.« A dodává: »Sestry moje klečely u nohou lůžka, kde odpočívalo, co nám na světě zůstalo z toho, co jsme milovali . . . Já usedl na žíněnku u hlavy, drže ruku otcovu ve své. Tak minula noc. Ó, Bože, Ty víš, co jsem vytrpěl!«

On trpěl, zatím co sestry jeho se modlily; volaly Boha — a Bůh přišel. Jak? . . .

»Časně z rána otevřely se náhle tise dvěře pokoje; vešel kněz. Neznali jsme ho. Pomodlil se u zesnulého a potom obrátil se k nám: »Drazí moji, stihlo vás velké neštěstí. Jsem služebník Ježíše Krista a přišel jsem sdílet s vámi bolest vaši — a jestli chcete, přinéstí vám božskou jeho útěchu.« Děti mlčely a kněz mluvil dále. Naslouchaly mu s velikou pozorností a s hlubkým dojetím; ze všech nejvíce však dojat byl Gaston. Píše o tom: »Kněz mluvil k nám dlouho. Každé jeho slovo účinkovalo. Moje srdce otevřelo se již při prvních slovech dokořán; byloť lačné zaslechnouti opět cny zvuky, kterým od několika let bylo odvyklo. — Když dobrý ten kněz nás opouštěl, byl jsem obrácen! Ježíš Kristus zmocnil se opět mého srdce . . . Kněz onen byl jesuitou; byl to P. Poncet.«

Tot stručný popis blesku milosti Boží po velké bolestné ráně. Odtud začíná křesťanský život Sonisův; vychází od lůžka smrtelného, kráčí dále silcu Božího slova a pokračuje den ode dne cestou věrnosti, aby záhy povznesl se co možná k nejvyšší svatosti a dokonalosti.

Nazítí vrátili se sirotci do Libournu; byli bez rodiny, bez opory a bez jmění. Babicka de Sonis zemřela již rok před tím. Gaston zničený a nemocný, nemohl se ani účastniti pohřbu. Zdaleka slyšel jen rány z hmoždířů, jež mu oznamovaly, že tělo drahého otce spuštěno do hrobu. Tím vše skončeno.

Za několik dní dostal Gaston oznámení, že je přijat do Vojenské školy. Odjel tedy. Sestry vrátily se v průvodu strýce Josefinina, pana de Bernay opět na Antilly. Tak byla během dvou dní celá rodina rozptýlena.

J. N. Skalný.

Kvítek z pouťi.

Ve strastech víru starej se,
ať na srdci ti tane
vždy utěšená modlitba:
jsem připraven, o Pane!

A třeba v mraku života
bouř náhlým bleskem vzplane,
mluv odevzdaně do nebes:
jsem připraven, o Pane!

Bouř ztiší každou Kristus Pán,
při smrti přítel stane,
pak radostně ho přivítáš:
jsem připraven, o Pane!

P. Fr. Videnský T. J.

Bohuslav Balbín T. J.

Zvláštní ctitel Rodičky Boží.

Z tohoto viděti zajisté velikou lásku Balbinovu k nebeské Královně. Ač tato jeví se v celém spise, někdy snad i na úkor kritičnosti.

Podobně je to v latinské knize Balbínově: »Panna Maria Svatohorská«. Podnět ku sepsání této knihy zavdala okolnost, že Balbín na přimluvu Marie Panny byl zbaven bolení hlavy, jež ho po více let velice trápilo, a bolestí zubů. Vypravuje to sám, že, když mu na Sv. Hoře dali na hlavu korunku Ježíškovu se sošky, ztratil pro vždycky ihned jak bolení hlavy tak i zubů. Vyličuje to též v latinské básni, kde vlohy lidské přirovnává k umělým hodinám. Překlad zní:

Nestálá mysl člověka jest; sledujíc koleček běh, v před se točí, tíhou svého citu stažená. Jak si hrají hodiny, zdělané z kovu uměle mistrem, měřící lesklé na ploše známkami den; jim pohyb útěchou, životem jim honba koleček, váha je zavěšená dál žene, zub je točí; bděním svým hodiny stravují úzkostně celou noc, jisté přesně měří rány malého kola; velmi nedůtklivé, jsou odkázány na pomoc lidskou neb něžným stroj se honosí tělem; jestliže jen poněkud nekcná zub poctivě práci, sloužití přestává vše spojení koleček. Toť obraz vhodný nesmírných u mne bolestí, jež hledají stále v mých nemilostně zubech; jich tkne se Panna rukou: zuby dobré jsou, hodin oběh, váha, kola správná, dílo radostně plyne.

Balbín ovšem věří v zázraky a horší se na jich popěřače. Tuto svou nevoli projevuje zase latinskými verši, jež česky asi takto můžeme vyjádřiti:

Kdožkli nevěříš, divy v světě žeť vykcnány, myslíš, že snad jest zkráceno rámě Boží? Toť chyba! neb věčnou věčná má moc jeho sílu, tak jako býval dřív, stejně je dobrctivý. Víra časem však tvá se zmenšila, odvaha rostla, an smazuješ špinavou zázraky Panny rukou. Odnímáš pověst, též slavu, jméno Rodičce; posvátné loupíš: řekni, jaký to zločin?

Ironicky vysmívá se nevěrcům v tomto epigramu:

Nevěrec odpírá všemu božskému; proto božské u něho nelze najít: zvíře je, cožkli jest.

V jiném verši latinském však stěžuje si na veliký počet nevěrců. Pravíť:

Povstává z atomů vesmír, prohodil kdysi Sofus, teď by, z nevěrců svět že je, obhajoval.

Proto vyzývá své brkové psací péro nadšenými verši, aby se dobře připravilo k vypisování divů nejblahoslavenější Matky. A přiznává se, že už od nejútlejšího mládí nejblahoslavenější Rodičku uctíval.

Péro lehounké, jež ku potřebě zřízeno zručnou mou pravicí, tvoje jsou rozštěpena ústa nožičkem k úsměvu, však jemnou by se též uzavírala rýhou. Ať si pocházíš už od hrdlíček, aťsi holoubka, »cras« volající ať tě kavoň ztratil, ať tě bažanti pozbyli kolchydští, kol cčí honosíce se nachem, ostražitý ať páv a labuť, ať, co štěbetá hus. Setřes proud černý vypitý, jenž na tvých ústech, utří si pošpiněné černí, aby se skvěly, pysky zastaralou, by zobáček ti tvůj čistěji zářil. Láska vclá k Marii! Medová, sladká tebe zřídla, ambrosiánský mck čekají, třeš z lilje a růže červenavých, čistší zakusíš nad mléko Matičku. Pryč tedy, inkoustů černých vyklidte se proudy; dost věnováno skvrnám, dost temnotě! Hle tebe, péro, předchází hvězda, k počtám ti slunce paprsky dává, šťastně budeš mariánskou kráčet cestou; viz zbraně posvátné, též vůz, je na pláni Panenské, a cestou znavené očekává sláva u cíle. Měj světe dobře se! Vášně a touhy pozemské pryč! Máť odměnu dá: Vše, co má ve způsobu lásky, cožkoli slávy Milost a příroda jí dala v nitro! **Patřilo jí nejprv moje srdce; a spády jinošské, nestálou mysl mou pevnou sama řídila silou.** Péro, nuž, obratná ku práci křídla si připni, uprostřed fialek, hojivých bylin, blízko i růží vzniklé »Jméno« napiš se zvláštním, usměvavým rtem, Jméno Mirjam práci vážnou umělecky nakreslí.

Mše gregoriánské.

Dotazují se nás lidé, co to jsou mše gregoriánské. Odpovídám všem tímto článkem.

Dle vypravování sv. Řehoře papeže*) byl v klášteře, jež sv. Řehoř sám vystavěl, jeden mnich, jménem Justus. Ten žádal svého bratra, aby mu koupil oděv. Bratr dal mu tři stříbrné peníze a pravil: »Tu máš, pořiď si za to roucho dle libosti.« Mnich vzav peníze choval je nějaký čas bez vědomí opata u sebe, až potom upadl v těžkou nemoc. Tu teprve spoluhratři jeho na to přišli a oznámili to opatovi. Opatovi zdála se ta příhoda býti těžkým hříchem a proto chtěl se poraditi se sv. Řehořem, co by s tím mnichem měl činiti. Sv. Řehoř, aby v nemocném vzbudil velikou lítost a aby cstatní mniši měli hrůzu před podobným přestoupením pravidel řeholních, poručil, aby žádný z mni- chů nemocného nenavštěvoval, žádný s ním nemluvil a nařídil, aby jej měli všichni za vyobcovaného, poněvadž porušil slib chudoby. Nad to neměl býti pohřben na posvátném místě. Což se též stalo. Po smrti jeho za 30 dní řekl sv. Řehoř převorovi kláštera: Když už tak dlouho mučí se v ohni očistcovém, musíme mu pomoci. Jdi tedy a ode dneška po 30 dní za sebou jdoucích obětuj za něho sv. oběť, tak aby žádný den nevypadl, v němž by nebyla obětována za něho eucharistická oběť. Když třicátá mše byla dokon- čena, zjevil se Justus svému bratrovi a řekl mu, že jest osvobozen od ohně očistcového a že došel spojení s Bohem.

Odtud povstal zvyk, který dějepisně dá se dokázati už v 8. století, sloužití za ze- mřelého 30 dnů po sobě jdoucích mši sv. Věřící byli vedeni k tomu důvěrou, že se Pánu Bohu tak líbí a že duše taková po odsloužení jich bude vysvobozena z trestů očistco- vých. Některá soukromá zjevení dotvrzují jejich užitek. Po sv. Řehoři jmenují se tyto mše řehořskými čili gregoriánskými. Vedle přímlyvné moci, již má každá mše sv., spoléhá se tu též na zvláštní prostřednictví a přimluvu sv. Řehoře.

Mnozí papežové si těchto mší velice vážili, jako na př. papež Benedikt XIII. a XIV. Církev však nikde neprohlásila, co jest základem této důvěry, jen kongregace odpust- ková vyhlásila, že důvěra, kterou věřící mají k těmto mším, je oprávněna, a že tyto mše působí na osvobození z očistcového ohně. (15./3. 1884.) Pozdější reskript téže kon- gregace (24./8. 1888) potvrzuje totéž a uznává zvláštní účinnost gregoriánských mší, ale též prohlašuje, že není jisto, zda jsou přiděleny pro ně též odpustky nějaké.

Co se týče obřadu jejich není předepsán žádný formulář zvláštní. Kdysi sice byly i formuláře k tomu složeny, ale nyní to zakázáno. Jen se vyžaduje, aby po 30 za sebou jdoucích dnů byla mše sv. za zemřelého sloužena, není však potřeba, aby ješen a týž kněz je sloužil. Padne-li řada gregoriánských mší do pašiového týdnu, rozhodl papež Benedikt XIV., že když poslední 3 dny neslouží kněží mše sv., není tím řada mší pře- rušena a mchou dále po těchto 3 dnech pokračovat v řadě mší gregoriánských. Dovo- lují-li rubriky, jest lépe, vezme-li se černá barva. Též se radí, sloužití tyto mše u pri- vilegovaného oltáře, ale nepředpisuje se to. Ve středověku dávali si lidé též za živé už napřed sloužití tyto mše, což nyní jest zakázáno, protože to bylo spojeno často s různými pověrami.

V některých krajinách jsou zavedeny jiné mše, též gregoriánské zvané, jichž jest jen 6 po sobě jdoucích a jmenují se »šest mší sv. gregoriánských«. I ty odvozují se od sv. Řehoře (Dialog. I. IV, c. 55.) Ale o těchto není žádného církevního potvrzení.

Poněvadž bývá to obtížno pro kněze — a tam, kde je jen jeden kněz, ani to není možno — aby po 30 dní bez přerušení za jistého zemřelého sloužil nebo od jiných slou- žití dal mši sv., proto kněží neradi přijímají takové závazky. Věřící mají tuto obtíž uznati.

*) Dialog. I. 4, c. 5.

Američtí hosté na Sv. Hostýně.

Hlas vycházející v St. Louis přinesl 1. srpna 1922 následující zprávu:

Každoročně na svátek Navštívení Bl. Panny Marie koná se na sv. Hostýně výroční památka posvěcení chrámu Páně, a to proto, že dne 2. července 1845. opat rajhradský Viktor Šlosar posvětil obnovený chrám a sloužil v něm zase mši sv., která skorem půl století Bohu nejsvětějšímu se tam nepřinášela. Letos se sešlo mnoho poutníků z Hané, Slováků a Valašska; přibližný jejich počet se odhadoval na 12.000. Na slavnost dostavila se i deputace americká; byli v ní Rev. P. Pazourek z Nebrasky, p. Josef Bartůněk s chotí z Clevelandu, p. Alb. Kakuška z Chicaga se svým synem, sl. Pěluchova ze San Antonia a p. Rumreich z Písku, N. D. Dp. superior Jos. Strýhal uvedl všechny členy deputace slavnostně o 7. hod. večer do přeplněného kostela, vystoupil na kazatelnu a promluvil takto:

»Když syn přijde z daleké ciziny k matce své, nastává radost v celé rodině. Plesá syn, raduje se otec, raduje se matka, slavnostně naladěni jsou všichni domácí. A hle, co to slavíme nyní? Z daleké ciziny, až z Ameriky přicházejí naši krajané nejen navštívit domov svůj, ale též naši společnou nebeskou matku, Matičku Boží Svatohostýnskou. Nemá-liž to býti příčinou společné radosti? A skutečně tato radost září na svářích všech zde přítomných. Zajisté i Matička Boží Svatohostýnská milostivě pohlíží na tyto přicházející děti své. Proto, milení hosté američtí, vítám Vás nejsrdečněji na tomto svatém místě, kde Matka Boží divy tvoří, a přeji Vám, aby blah. Panna, jež při návštěvě sv. Alžběty do celého jejího domu vnesla požehnání, milost a radost, i Vás zde hojně požehnala a milostí, útěchou i radostí Vás naplnila. Avšak vítám Vás nejen jako superior Svatohostýnský, ale jsem splnomocněn od nd. pana arcibiskupa našeho, abych Vás i jeho jménem přivítal. Právě dnes obdržel jsem od něho tento dopis: »Veledůst. pane superieře! Prosim Vás velice uctivě, byste uvítal mým jménem přemilé Američany na Sv. Hostýně. Lituji, že tak nemohu učiniti sám. Jelikož pořád to bylo nejisto se sv. Hostýnem, přijal jsem pouť a biřmování v Zašově a již toho nemohu nyní změnit. Snad se to podaří na posvát. Velehradě. Přeji, aby mnoho milostí milým Američanům vyprosila Matka Boží Svatohostýnská, kterou tak uctívají. S úctou oddaný Dr. Ant. C. Stojan, arcibiskup, předseda Matice Svatohostýnské. V Olomouci, dne 30. června 1922.«

Potom kazatel vítá i cstatní pouťníky z Moravy, kteří v tak hojném počtu se sešli, v nadšené řeči mluví o požehnání, jež přináší úcta Mariánská, zmiňuje se o posledních podivuhodných uzdravení na přimluvu Matičky Boží Sv.-hostýnské (hošík trpící kostižerem byl uzdraven) a vybízí všechny, aby uctívali P. Marii po celý život. Na konec přeje všem, zvláště pak Američanům, aby Matička Boží Sv.-hostýnská provázela je na cestě do domova, jim žehnala a je zlého chránila.

Litání loretánskou a sv. požehnáním skončila se pobožnost. Potom měli američtí hosté večeři v polní kuchyni na účet ndp. arcibiskupa.

Dojemný a tklivý byl to pohled, když po 9. hodině večerní, když již tma ukládala se na horu, tisíce poutníků s rozžatými svícemi za zpěvu písní mariánských, doprovázených hudbou, důstojně a vážně kráčelo kolem křížové cesty, kolem hřbitova po svahu hory, s níž daleko široko vidí osvětlená města a vesnice, které jim připadají jako ozářené ostrůvky ve velikém moři. Při tom zvony svatohostýnské mocně zněly a zdálo se, jakoby pozdrav chtěly přinést celému kraji a celému světu. U posledního zastavení křížové cesty, kde je pomník padlých bratří ve světové válce, průvod se zastavil. Kněží zazpívali »Vysvobod mne, Hospodine, od smrti v onen hrozný soud...« dp. superior vykonal příslušné církevní modlitby za zemřelé, pomodlil se s poutníky pět Otčenášů a Zdravasů za zemřelé a říkal s nimi večerní obyčejné modlitby Nočním tichem zazněla potom píseň: »Na dušičky vzpomínejme, z očiště jim pomáhejme, budou na nás vzpomínat, až my budeme umírat«, zatloukla na srdce každého a budila v něm lásku a soucit vřelý. U pomníku padlých mluvil potom dp. Dr. Žůrek o vzniku pomníku

a krásně vyličil, jak v mistru Vesmíkovi vznikly myšlenky, jež svým uměleckým reliefem na pomníku vyjádřil. — Předseda Omladiny z Kuncovic p. Ant. Štěrba vypravoval, že Omladina si předsevzala, přivést k pomníku na sv. Hostýn z bojiště tělo neznámého vojína a chce takto učinit pomník skutečnou náhradou za ty zapadlé hroby našich drahých v cizině. Omladina chce, aby v tomto hrobě viděl každý svého miláčka a proto s kostmi neznámého vojína uloží drobné památky po padlých a zemřelých vojínech, jako: fotografie, dopis, vlasy, kousek šatů a pod., jež jim rodičové a přátelé svých drahých, padlých miláčků k tomu účelu zašlou. Zároveň sepsána mají býti jména všech padlých a zemřelých vojáků, aby pak jména tato byla uložena v bronzové schráně v pomníku a doporučena modlitbám všem těm, jichž noha stane u tohoto pomníku. Jestliže se toto všecko uskuteční, vyplní se přání zemřelých vojáků, kteří ve vřavě děsných bojů umírajíce zasténali: »Ježíš, Maria! Tatínku, maminko, nezapomínejte na mne!« Slavnost jest určena na den 8. října 1922. Poutníci s vřelými slzami a hlasitým pláčem k 11. hodině se rozešli.

Nebyl to výjev z prvních dob křesťanských, kdy věřící v době pronásledování za svitu svíce konali své služby Boží v podzemních skrýších, v katakombách, tam se silili sv. svátostmi, naslouchali zbožně slovu Božímu, své drahé zesnulé pochovávali a vycházeli odtud stateční jako lvové, jsouce ochotni všecko pro svou víru obětovati. I návštěva na sv. Hostýně podobně působí a Bůh sám ví, jak mnoho milostí na přímluvu Matky Boží se poutníkům dostává a co požehnání Božího po všech našich vlastech odtud se rozlévá. Zpovídává se v sobotu odpoledne až pozdě na večer a v neděli ráno od 4. hodiny, v kterouž hodinu obyčejně se slučuje první mše sv. Ve svátek Navštívení P. Marie začaly však služby Boží již o půl čtvrté hodině a o 7. hodině měl v kostele kázání dp. Žurek. Mluvil o důležité otázce jak víra nás učí vniknutí do tajů života a jak dle příkladu Rodičky Boží pohlížení na strasti, nouzi a bolest.

Po půl 9. hodině uvedla jásavým pochodem Nivnická kapela — sami mladí hoši ve slováckých krcích — deputaci na tribunu k tomu účelu zřízenou, kolem níž se shromáždily zástupy poutníků. Všichni hosté z Ameriky byli živě pozdravováni, zvláště p. Rumreich o němž telegram na sv. Hostýn den před tím poslaný zvěstoval, že zemřel.

Jménem Matice Svatohostýnské pozdravil je dp. děkan Hřiva z Napajedel a jménem poutníků člen Omladiny a Orla z Rackové p. Jos. Adamík. Oblečen v krásný hanácký krcj, oslovil je takto: »Vážení a velectění krajané! Ze země svobody za mčem připutovali jste do své osvobozené, staré vlasti, abyste poučení osvědčenými zásadami státnickými Spojených Států amerických nám pověděli, jaká má býti pravá občanská svoboda. I vítám Vás co nejsrdečněji na tomto památném místě, na kterém předkové naši za svobodu bojovali, vítám Vás v památný den Navštívení P. Marie, jenž nám připomíná chvíli, v níž P. Maria zvěstovala Alžbětě, že se přiblížilo osvobození lidstva.«

Po těchto slovech zazněl z řad mládeže stojící za mladistvým řečníkem, úchvatný zpěv.

Rozvíňme prapor červenobílý,
znak otců svatý, Bohem požehnaný,
pod nímž vždy víra s láskou vítězily,
v hory když naše pekla byly brány.

Sílení Bohem v boj šly pluky Čechů
věrni své vlasti do sledního dechu.

Ráno již jasné nad námi vstává,
vítězí světlo, temno noci klesá,
ze sna se budí stará česká sláva,

po vlastech českých hymna víry plesá.

Sdružujme se, bratři, v pluky nerozborné,
dědictví otců chraňme v lásce svorné.

Václave svatý, vojvodo Čechů!

S námi buď v boji, k slávě ved' své syny!

Věrni své víře do sledního dechu

hájit chceme práva české domoviny.

Václave svatý, chraň nás v těžké pouť,
nám ni budoucím nadej zahýneců.

Ze sboru pěvců vystoupila členka Omladiny a Orla sl. Hedvika Paštěková z Rackové v hanáckém kroji a podávajíc kytici pí. Bartůňkové, která se s ní se sl. Pělučovou seštersky rozdělila, oslovila hosty americké takto: »Velectění a vzácní hosté! Z Řípu

patřil praotec Čech na krásnou, podřípskou rovinu. Zalíbil se mu ten zemský ráj na pohled. Poptávejte z našeho moravského Řípu na naši vlast a přijměte tyto květy z našich sadů. Ať tlumočí tyto květy toto naše přání. Kéž se Vám líbí mezi námi! Kéž se dny Vašeho pobytu ve staré vlasti podobají těmto květům, kéž krásné vzpomínky na ony dny jako krásné květy doprovázejí Vás za moře! Budiž Vám svatý Hostýn, čím Říp praotci Čechu. Budiž Vám místem slastných chvílí, jako byla učeníkům Páně hora Tabor. Tímto přáním budtež nám, velevážení hosté, nejsrdečněji vítáni.« Vřelá tato slova s tak vroucím citem přednesená působí na celé shromáždění, které povstává a nadšeně zpívá: »Kde domov můj«.

A zase vystupují na tribunu děvy v národních krojích, nesou chléb, sůl a sklenici s vodou svatohostýnskou.

Jménem jich podává chléb sl. Hedvika Gabová se slovy: »Milení přátelé a vzácní hosté! Rádi bychom Vás posadili k svému stolu a pohostili u rodného krbu. Poněvadž to však možno není, vezměte za vděk našim chlebem a solí, jež po staroslovanském mravu Vám podáváme.«

Členové deputace krájeli z velikého pecnu, ovšem nevěděli, jak si mají počínati. Mezitím nalávala do číší vodu svatohostýnskou sl. Vaňharová z Rackové a podávala vodu se slovy: »Tato čistá křišťálová voda, jež naše předky v boji občerstvovala, ať je Vám, velevážení hosté, znamením mateřské péče a lásky P. Marie.«

Dojat děkoval jménem deputace Rev. Pazourek za skvělé uvítání a litoval, že jeho krajanů zde není více. Milé dojmy ze slavnosti na Hostýně ponесou si do své vlasti, zachovají je v živé paměti a roznесou je po rozsáhlých krajích amerických.

Potom měl venku kázání dp. superior Jos. Strýhal. Z dějin sv. Hostýna vybíral události odnášející se k druhému červenci a poukazoval, jak na tento den lid z celého kraje na sv. Hostýn putuje. Současně kázal v kostele dp. Žůrek. Za předmět své úvahy si vzal sváteční epištolu, v níž se opěvuje sňatek duše lidské s Ježíšem Kristem a naznačil, jakými cestami dlužno se bráti, by i naší duši dostalo se toho štěstí a této milosti. Po kázání sloužil v kostele slavnou mši sv. dp. Worel, děkan z Bystřice, a venku dp. Žůrek.

Celá slavnost ukončena pobožností u pomníku padlých bratří.

Po 4. hodině odpol. členové americké deputace odjeli do Bystřice, jejich známí přáli jim na Pánu Bchu a Matce Boží všeho dobrého a volali srdečně »Good bye!« Každý z členů dal na Matici Svatohostýnskou 100 K a stali se takto zakládajícími jejími členy.

Odpoledne přijel na sv. Hostýn dp. Frant. Boženek a ve čtvrték dopol. Rev. A. G. Weiler Rascine Wis., J. M. Koniček Rascine, Frant. a Anna Bíček Chicago, Jan Civiš Maryland, Emilie Filip Chicago, Josef Pelnář Chicago, Fr. Pintner Maryland, M. Šrůta Chicago, Jen Jelínek Detroit Michigan, Marie šťastný Chicago, Josef Valíček Schwartz Michigan, 15. července Rev. Kazimír Debel Atwood Canoas. Dále připutovali na Sv. Hostýn: 3. srpna Rt. Rev. Msgr. Francis Bebal Chicago, jenž 11. září 1921 slavil zlaté kněžské jubileum v Chicago, rodák z Lužkovic u Vizovic, 6. srpna Rev. Martin Křížka kaplan v Chicago, rodák z Milotic u Kyjova. 20. srpna Rt. Rev. Msgr. Alois Klein, papežský prelát Brainard, Nebraska, a Rev. Martin Bogar, Prague Nebraska, 10. července Fr. Šindelář Cleveland Ohio, jenž v americkém katoliku vyličil, kterak Slezané u Lázní mnoho cihel brali a nahoru donášeli. Na Matiční schůzi byl také jako host nejdp. arcibiskup Hynek Dostál, redaktor Hlasu, rodák z Boršic, jenž si vzpomínal na 7. července r. 1895, kdy jeho bratr Josef, nyní již zesnulý, slavil na Sv. Hostýně své prvotiny.

Poutníci a pouťnice.

Hlučně ubíhal vlak, rychle míjel četné vesnice, na krátko se zastavoval na nádražích, aby vyměnil své pasažery. Jedni odcházeli, druzí nastupovali. Ale část byla vytrvalých, ti měli daleký cíl a neopouštěli vytopených vozů. Jenom se ohlédli oknem, zeptali se na stanici a zabořili se do svých koutů, kde buď dřímali, buď uvažovali, bavili se nebo naslouchali, co se kolem povídá.

Slyšíce, že ještě mnoho stanic k cíli cesty, projevovali nelibost.

»Ten vlak se jenom vleče. To je doba; K nepřečkání. K zoufání.«

Ale vlak nedbal, jel svojí rychlostí stejně, zdržel se dle předpisů a nutnosti.

Přišel konduktér, prohlédl listy nově nastupujících a odcházel do sousedního vozu. Za ním belhal se žebrák o jedné noze a nastrkuje před cestující klobouk, prosil za almužnu. Téměř každý mu dal dle možnosti. Dva obchodníci nabízeli levné zboží, sirky, obálky a jiné maličkosti. Bázlivě se ohlíželi, aby nebyli viděni a zahrnání. Přestupovali zákaz železniční. Ten, onen četl, mužští kouřili, děti se tlačili k oknům, aby viděly. Vedle na chodbě bavili se mladí lidé. Netoužili mít svědky, kteří by naslouchali.

V prostředním oddělení seděl mladý muž, jenž zvědavě vyhlédal oknem. Jel neznámou krajinou. Strýc Ferdinanda Bartocha se přistěhoval do Klatov a zval synovce na návštěvu. Proč by nevyhověl? Právě měl čas i pustil se o Svatodušních svátcích do Klatov.

S nikým se ve voze nespřátelil, s nikým se nedal do hovoru. Byl horlivým čtenářem a vytahoval z kapes noviny, které si na nádraží koupil a potom i jiné věci, jimiž byl na cestu zásoben. Jenom na nádražích díval se oknem. Vedle něho starší žena podřimovala, ani muž naproti sedící si ho nevšímal.

Bartoch byl členem katolického spolku, kam přicházel i místní kaplan. Ten slyše, že pojede do Klatov, zvolal: »Ach Klatovy! Tam jsem studoval. Pěkné město, pěkné okolí!«

Kněz slíbil darovati Bartochovi některé knihy, aby se v nich poučil, a s větším zájmem město a památky jeho si prohlížel. A skutečně, dříve než junák odejel, měl doma malé knížečky, které neopomenul zastrčiti do kapsy. Dobře ho pobaví a poučí cestou. Teď jsa hotov s novinami, vzpomněl si na ony knížky a hned je hledal.

Ferdinand vždy rád čítal a to nejenom knížky pro zábavu, ale i spisy pro poučení. Spolek, jehož byl členem, měl svoji slušnou knihovnu, kde si mohl každý v neděli odpoledne knížku vypůjčiti.

Tak nyní budu čísti o Klatovech,« těšil se předem, »o městě, do něhož jedu. To se přátelé podiví, že to a ono předem zná, že se už o tom cestou dočte!«

Knížky ony nebyly veliké, starší a novější, »Průvodce král. městem Klatovy a okolím« a ještě menší knížečky: »Krátká zpráva o zázračném obrazi Panny Marie uctívaném v děkanském kostele v Klatovech.«

Bartoch byl zvědav, co v knížkách obsaženo a nejdříve se dal do té, která jednala o Mariánském obraze. Doma jej také měli na stěně. Maria s korunou na hlavě, s Ježíškem jako dítětem povyroslým, oba v černém šatě, dole latinský nápis na listě. Ale nejpodivnější každému byla písmena na šatě tu a tam roztroušena. Mnohý se nad nimi zamyslel, o nich uvažoval, co znamenají.

Také Ferdinand Bartoch se tážal na smysl písmen, ale nikdo z domácích mu nemohl podati vysvětlení. Snad se o tom zde dočte.

»V severní Itálii nedaleko jezera zvaného Lago maggiore v údolí Vigizzo nechází se malá vesnice Re, náležející k diecesi Navarské. V tomto místě stál před časy malý kostel, zasvěcený sv. Mauriciovi. Na přední straně kostelíku nad vchodem byl na zdi namalovaný obraz, představující Matku Boží, která chová na klíně nejsvětější dítko Ježíše a pod ním byl nápis v jazyce latinském: »In gremio Matris sedet Sapientia Pat-

ris«, t. j., »V lůně Matky sedí Moudrost Otce (nebeského)«. S tímto obrazem přihodila se v úterý, dne 29. dubna r. 1494 neobyčejná událost. Bohuprázdny jeden muž z blízké vesnice Loudač, jménem Jan Zuckor, mluvil potupně o Panně Marii, pak v zuřivosti popadl kámen a hodil jím vši silou do obrazu; kámen vrazil právě do čela Panny Marie na obraze. Sotva se tak stalo, pozorovali hned okolostojící, že čelo Matky Bcží počalo krváceti. Zlomyslný rouhač strachem se třesa, padl na kolena proléval slzy a prosil o milování; z rouhače stal se zvláštním řízením Bcžím první ctitel toliko zázračného obrazu.«

Bartoch tak byl zaujat čtením, že nepozoroval, jak konduktor natahoval ruku pro jízdenku.

»Kam putujete?« usmál se zřízenec, nahlédnuv do knížky na obrázek.

»Do Klatov,« odpověděl Ferdinand.

»To jste měl jít jako pořádný člověk-poutník pěšky.«

»Pane, vaši povinností jest prohlédnouti lístky a ne kritizovati pasažery,« ostře odpověděl Bartoch.

»No, no, není tak zle,« chlácholil konduktor.

»Není a nebude, budete-li si hledět jenom své povinnosti.«

Když zřízenec bouchnul dveřmi, kdosi pochválil: »Dobře mu tak.«

Ferdinand četl dále, co se dělo v té vzdálené obci italské, jak ke kostelu přicházelo mnoho lidí z okolí, aby se na onu krev na obraze podívali, jak návštěvníci se počali před obrazem modlití, jak zde svíce rozsvěcovali a obraz v uctivosti měli. Aby nepřišel ve zkázu, byla při rozšiřování kostelíka zeď s obrazem ponechána a přeměněna v oltář, který stojí v předu v slavném nyní poutnickém chrámě Reském.

Dle tohoto bylo malováno mnoho jiných, které poutníci donášeli do svých domů a zavěšovali na stěnách.

»Ale jak se dostal podobný obraz i do Čech, do Klatov?« uvažoval mladý muž. I o tom se za krátko dočetl.

»Asi kolem roku 1650 usadil se v Klatovech poutivý a zbožný mluž, jménem Bartoloměj Ritcolt, který se živil řemeslem kominickým a pocházel z okolí vesnice Re, kde zmíněný zázrak s Mariánským obrazem se přihodil. Tehda pracovali řemeslo kominické nejvíce Vlachové, kteří za svým řemeslem do dalekých krajín docházeli a mnozí z nich v cizině navždy se usadili. Tak učinil i jmenovaný Ritcolt, který si v Klatovech koupil domek a roku 1652 nabyt se svou manželkou Dorotou, z Budějovic rodilou, práva měšťanského. K tomu Ritcoltovi přišel jednou z jeho rodiště v Itálii syn vlastního bratra, který mu přinesl zprávu, že rodiče Ritcoltovi zemřeli a že má se o pozůstalost se svým bratrem rozdělit. Ritcolt vzkázal svému bratru, že mu všecken, po rodičích naň připadající podíl odstupuje; prosil však, aby mu místo podílu poslal obraz Panny Marie, který v domě otcovském býval ctěn, aby tak měl nějakou památku na domov. Bratr se nad tím zarmoutil, protože i jemu byl obraz ten jako drahá památka po rodičích vzácný, ale poslal přece bratru svému žádaný obraz do Klatov.

Tak zvěděl Ferdinand, jaký původ jest onoho obrazu a jak se tento dostal do Čech.

Ritcolt obraz onen ctěl, před ním se modlil s manželkou a schovankou Annou. Tato obdržela po vychovatelích nejenom majetek, ale i obraz. Tento ctěla se svým manželem Hirsbergrem. Za války, neúrody a drahoty zle se jim vedlo, ale obraz přece neprodali, jak jim bylo raděno. Hirsberger odnesti chtěl obraz k místnímu faráři, ale byl nemocí dítek a manželky zadržen. Tu byl obraz velice oslaven.

»Dne 8. července totiž, na den sv. Kiliana r. 1685 konal Ondřej Hirsberger před obrazem Panny Marie dle svého obyčeje ranní modlitbu a když na obraz hleděl a Panu Marii ve svém soužení za pomoc prosil, spatřil najednou, kterak na obraze z oné rány na čele Matky Páně vyznačené krev se vyprýstila a patrné krvavé krůpěje se ukázaly. Leknutím nad tou neobyčejnou událostí celý se třesa, svolal sousedy a brzo mnoho lidí do příbytku se sběhlo, kteří byli svědky patrného zázraku. Jakmile od přítomných svědků, mezi nimiž i mnohé urozené osoby se scházely, zjištěno bylo, že udá-

lost tato přirozeným způsobem vysvětliti se nedá a že jen mimořádným působením Božím mohla z malovaného na plátně obrazu krev prýštiti; byl obraz ihned z příbytku Hirsbergrova na rozkaz tehdejšího děkana městského Jant Vojtěcha Stodlara do děkanského kostela přenesen, na oltář postaven a zde po celý den od nábožného lidu navštěvován a horlivě uctíván.

Duchovní i světská vrchnost událost onu zkoumala, svědci vyslechnuti, komisaři vzati do přísahy a roku 1685 ve slavném průvodu obraz nesen ulicemi městskými. Uložen na hlavní oltář, kde se posud nachází.

Do Klatov přicházeli mnozí poutníci, aby si u Marie Panny tu a onu milost vyprosili, což obšírně zaznamenáno v knihách pamětních.

Na místě domu Hirsbergrova postavena kaplička, zvaná Chaloupka, oblíbené místo zbožných Klatovčanů i horlivých poutníků. Hirsbergrovi postaven příbytek u děkanského kostela, postaráno o jeho zaopatření a mužští členové toho rodu byli vždy strážci Mariánského obrazu.

Výroční památka koná se tu neděli po sv. Kilianu.

Jano Köhler: P. Ježíš obtížen křížem. Druhé zastavení křížové cesty na Sv. Hostýně, pomník to padlých vojinů.

Arcibiskup Pražský hrabě z Waldsteinu postaviti dal u chrámu dům a z vlastního jmění založil nadání pro čtyři kněze, aby k duchovní službě poutníků stále pohotovi byli. Svatyni daroval mnoho vzácných a drahocenných předmětů kostelních, z čehož, jakož i z jiných darů vznikl tak zvaný Mariánský poklad. Ale po válkách věci ony byly r. 1782 odvedeny vládě a rozprodány. Také nadace se ztenčila, že uživí sotva jednoho kněze, jenž při kostele posluhuje.

Ferdinand Bartoch přečetl všechny tři knížky důkladně, ale neověděl se z nich, co ona písmena na šatě znamenají. To zůstalo tedy tajemstvím. Než co zvěděl, to mu stačilo, to ho těšilo. Byly tu popsány též kostely P. Marie a sv. Ignáce s podzemními kryptami, kostelík sv. Martina, rozhledna založená na svatyni k uctění památky Proměnění Krista, později sv. Anny, nyní zrušené, Loreta s kaplí sv. Jana a jiné budovy, svědčící o veliké zbožnosti našich předků.

Ku knížce na konec připojena litanie Loretánská s některými modlitbami, jež Bartoch nábožně říkal, vzpomínaje na tu, která v jeho rodišti tolik je ctěna.

»Něco velmi zajímavého čtete,« oslovila Ferdinanda naproti sedící žena. Junák ani nepozoroval, že cestující z tohoto oddělení se vytratili a že tu zbyl pouze se ženou, která ho hodnou chvíli pozorovala.

»Ba věru zajímavé zprávy, zvláště pro toho, jenž jest rodákem z Klatov, odpovídal Bartoch.

»To by se i pro mne hodilo, neboť jsem z nedalekého okolí a do Klatov často přicházím,« řekla žena.

»Znáte tedy tento obrázek?« ukázal Ferdinand otevřenou knížku.

»Bože, jak bych neznala! To je přece Klatovská Panna Marie. Také ji mám doma.«

»O té jsem právě četl, s tou jsem vlastně putoval, jak přišla do Klatov z Itálie, jak její úcta se šířila po Čechách. Zde to jest vypsáno.«

Na ženě bylo znáti, že by ráda to a ono slyšela. Cíl cesty byl posud daleko. I jal se Bartoch vypravovati, časem i knížku otevřel a předčítal. Žena horlivě naslouchala. Časem vykřikla: »To znám, tam jsem také byla, v chaloupce nejednou jsem se modlíla.«

A tak v duchu oba procházeli místa, tak se příjemně bavili, tak rovněž putovali s těmi, kteří v přechetném počtu navštívili milá místa poutnická, všechny chrámy v Klatovech a okolí.

V tom pohlédl Ferdinand oknem a radostně zvolal: »Klatovské věže!« A při tom pohledu táhly hlavou jeho vzpomínky na minulost, na to, co se zde kdysi odehrávalo a zanechalo tak vzácné stopy.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Kterak jsme oslavili desáté výročí Korunovace Svatohostýnské.

Letos přijel k slavnosti sám nejd. p. arcibiskup Dr. Ant. Cyr. Stojan z Brna ze slavností orelských s řádovským biskupem Dr. Axamovičem. Dostavil se také nejd. opat rajhradský Petr Hlobil. Večer před požehnáním uspořádal Dr. Žůrek před starou křížovou cestou průvod, jemuž vyšli vstříc nejdpp. Dr. Ant. C. Stojan, biskup Axamovič a opat P. Hlobil v biskupském rouchu, v mitrách a s berlami. Tak slavný průvod se nekonal ani za korunovačních slavností; jen když rolníci v neděli po 15. srpnu odcházeli, vyprovázeli je dva opatové: rajhradský P. Šup a augustiniánský opat Bařina. Kázání na uvítání měl dr. Žůrek. Večer byl světelný průvod, jenž u pomníku padlých skončil svou pobožností. Následujícího dne dr. Žůrek časně ráno podával sv. přijímání, měl ranní kázání v kostele, druhé kázání po akademii venku a pak sloužil venku mši sv. O 6. hod. měl mši sv. nejd. arcibiskup, ranní pontifikální mši sv. řádovský biskup Axamovič a velkou pontifikální mši sv. p. opat rajhradský Petr Hlobil. Kázání před velkou mší sv. měl kroměřížský kanovník Jan Daněk. Po ranních službách Božích byla venku akademie, při níž se rozloučil s poutníky řádovský biskup. Vyslovil se, že si nese z Moravy nesmazatelné dojmy, ale nejmnocněji se cítil dojat při večerní pobožnosti za naše vojiny u jejich pomníku. Když záplava světla ozářila pomník, když za-

lkaly hostýnské zvony, když zazněl smuteční pochod a k hvězdám se nesly žalozpěvy — tehdy že musil zaplakati. Na ten večer nezapomene co živ bude. Zdůraznil bratrství Chorvátů a moravského lidu, a slíbeval, že podanou kytici zaneše svým Chorvátům a vyřídí vřelý pozdrav svatohostýnských poutníků. Odjel o půl 11. hod. Před odchodem řekl P. superiorovi, že jest velice rád, že tu byl a že viděl tu vřecí zbožnost lidu Moravského, že oznámí lidu svému, jak zbožní jsou tu ctitelé Panny Marie.

Nejdp. arcibiskup opustil Sv. Hostýn následujícího dne. Slavnosti brněnské neuškodily Sv. Hostýnu: jen z Břeclavy a z Loučky odložili svou pouť na později. Byli tu Blazičtí s far. Aloisem Sedlářem, družičkami a Omladinou, Rajnochovští s Omladinou, Brusovičtí s far. Frant. Konečným a dr. Fr. Onderkou, prof. bohosloví ve Vidnavě. Chrám byl přeplněný. 15. srpna odpoledne a 16. srpna ráno měla tu schůzi papírová rodina, již svolal Jan Chalupecký, kaplan na Smíchově.

V neděli se konala valná hromada Matice Svatohostýnské, o níž přineseme zvláštní článek.

V neděli večer a v pondělí ráno po matiční schůzi se konal **sjezd mariánských družin**. Již v neděli po poledni prokmitaly se tu a tam blankytné stuhy mar. sodálů mezi sty a tisíci sobotních a nedělních poutníků loučících se s milostným místem. Odpoledne se plnila svatyně sodály a sodálkami, kteří byli večer opět do ní uvedeni nejdp. arcibiskupem Dr. Ant. C. Stojanem. Večerní kázání měl Dr. Foltynovský, jenž nadšeně vyložil trojí úkol mariánských družin: uctívati P. Marii, posvěcovati sebe a působiti apoštolsky. V posledním bodě důtklivě kladl na srdce, aby členové mar. družin se modlili a obětovali dobré skutky za obrácení kněží a laiků, kteří odpadli k církvi československé, jakož i za sjednocení pravoslavných národů slovanských s církví římskou. Večer po světelném průvodu vykonána obvyklá, všem poutníkům tak milá večerní pobožnost. V pondělí při pontifikální mši sv. sám nejdp. arcibiskup podával sv. přijímání. Po mši sv. před požehnáním byl obnoven křestní slib. Po 8½ hod. začala ve verandě hotelu schůze. Poctil ji svou návštěvou a rozmarným humorem ji oživil nejdp. arcipastýř, který s sebou přivedl hosta z Ameriky, dp. gener. vikáře Kleina, jenž srdečně pozdravil přítomné a slíbil, že bude v Americe vypravovati o jejich nadšení pro Královnu nebes. Radostně byly vyslechnuty pozdravy od 16 sodálů a dvě delší řeči. První pronesl Jakub Hudeček, farář z Huštěnovic, v níž doporučoval sodálům čtverý apoštolát: 1) mezi mládeží: aby se sodálové přihlásili aspoň za členy přispívající do Orla, udržovali v něm ducha náboženského; 2) missijní: aby se pro apoštolát sv. Cyrila a Metoda sebralo mnohem více příspěvků než doposud; 3) caritativní: aby se starali sodálcové o sirotky a o nemocné; 4) tiskový: aby doporučovali a roznášeli katol. časopisy.

Učitelka z Moravské Ostravy sl. Rečková citovala báseň Vrchlického „Ropucha“ a vybízela, aby sodálové měli srdce čisté a zahubili v něm ropuchu sobectví. Navazující na článek spisovatele Tolstého přesvědčovala, že zlo se napravi jen dobrem: že ne-smíme svým odpůrcům jen spílati a ostré výčitky činiti, nýbrž býti k nim laskavi: jen vytrvalou plamennou láskou jevíci se skutky je získáme. Dlouho trvající potlesk svědčil o tom, že řeč byla krásná a praktická. Při schůzi představil Dr. Foltynovský sodálům nového redaktora časopisu »Ve službách Královny« P. Konráda Kubeše, jenž působil v Opavě a trávil část prázdnin na zotavení na Sv. Hostýně. Schůze byla skončena papežskou a sodálskou hymnou. Odpoledne byla sv. požehnání a odchod.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. V měsíci srpnu byla poslána poštou následující poděkování na Sv. Hostýn. Jistá rodina z farnosti Loukovské děkuje P. M., sv. Josefu a sv. Antonínu za vyslyšení. Dcera si zlomila pravou nohu, takže všichni pochybovali, že by na ni mohla dobře chodit a jí ohýbat. I sám primář v nemocnici byl v nejistotě. Konal jsem devítidenní pobožnost a byli jsme vyslyšeni. Každým týdnem se to zlepšilo a po půl roce již může dobře chodit a pracovat.

Čitatelka Hlasů z Vitonic píše: Bratr onemocněl tak těžkou nervovou chorobou, že měl i rozum ztratit. Když i lékař se vzdával vši naděje na uzdravení, obrátili jsme se s důvěrou k Matičce Svatoh. a ona ho uzdravila. Také i druhý bratr, jenž se zachladil a dostal silný zápal plic, byl na Její přimluvu uzdraven, ač lékaři se vzdávali naděje.

M. N. od Litovle píše: Byla jsem dlouho nemocná a nemoc se zhoršila. Lékař mne posílal na operaci, které jsem se velice bála. Konala jsem 9tidenní pobožnost k b. Srdci P. a k P. M. Svatoh. 2. července jsem s velkou námahou a ve velkém vedru navštívila Sv. Hostýn. U stánku Rodičky Boží jsem učinila slib, že, budu-li uzdravena, každý rok dle možnosti Ji navštívím. Odcházela jsem velice šťastná a cítila jsem, že se mi velice ulevilo. Brzy po pouti nastaly žně; pracovala jsem na poli a cítila jsem se úplně zdravou. Za nějakou dobu jsem šla k jinému lékaři, který mi pravil, že to hlavní je už pryč, že nemusím jít do nemocnice.

A. P. děkuje P. M. Svatoh., Jejímu Dítěti a sv. Antonínu za vyslyšení prosby a čtenářka z Vranovic u Brna za pomoc v jisté záležitosti.

Sestra sv. Kříže Desiderio Petrášová z Háje ve Slezsku děkuje P. Marii Svatohostýnské za zvláštní pomoc při oční operaci své neteře, která se výborně zdařila.

Pouti. V pátek odpoledne, 28. července připutovali z Velkých Karlovic (400) s kaplanem Fr. Pelíškem; šli přes Solán do Rožnova, a z Rožnova jeli vlakem do Bystřice, ač mají nádraží doma; neboť cesta z Karlovic do Vsetína je dražší, než z Rožnova do Bystřice. V sobotu z Velké Bystřice u Rožnova (200) s kaplanem Vladimírem Kodítkem, a 30 poutníků z Příbora s knězem. Pomáhal Cyril Stojan, prof. z Lipníka. 31. července Tomáš Knapek z Podštátu se 44 poutníky. 3. srpna Frant. Bubílek, farář na odp. v Bystřici v den 23. výročí své primice na Sv. Hostýně. V sobotu večer 5. srpna 850 poutníků, v neděli jich bylo asi o 1000 více; kázání měl P. Cyr. Jež T. J., prof. arcib. gymnasia v Praze v Bubenči. Mši sv. sloužil Martin Křížka, kaplan z Chicaga, rodák z Milotic u Kyjova. Ač má teprve 26 let, žije

již 9 let v Americe, kde konal své studie a byl na kněze vysvěcen. Rodiče však má ve vlasti. Jakou asi měli radost, když jej ve vlasti spatřili u oltáře! V pondělí 7. srpna začalo 22 kněží duchovní cvičení. V sobotu večer bylo na 500 poutníků, k nimž v neděli přibýlo nových 500. 15. byl chrám plný, 20. srpna přeplněný, protože se dostavilo jak mnoho jednotlivců, tak i mnoho průvodů, z nichž na prvním místě slušno jmenovati rajhradský (přes 900) s nejd. opatem Petrem Hlobilem, s Vinc. Ševčíkem, farářem v Bludčině, s Msgr. Fr. Kelblem, s P. Karlem Musilem, far. v Syrovicích. Dále připutovali Kroměřížští (500) s vikářem Ludv. Kašparem, z Vidče s administr. Adolfem Bayerem, zvláštním vlakem z Tovačova (600) s far. Jos. Poláškem, z Napajedel s far. Balt. Hřívou, z Rožnova s kapl. Jcs. Vavříkem, ze Zašové (150) s far. Jos. Stančákem, z Příbora (230) s far. Filipem Pospíšilem, z Líšně u Brna s far. Met. Hoškem, ze Zubří (200) s far. Jos. Segetem.

22. srpna začalo 28 kněží duchovní cvičení a ve středu 23. přivedl bystrický kaplan 20 Orlů z Jugoslavie, z nichž byli 2 kněží, kteří dopoledne sloužili mši sv. Na rozhledně je nejvíce zajímal směr měst Sarajeva a Bělehradu. V neděli 27. srpna byl chrám skoro plný; byli tu Vítkovští (250) s kapl. Jcs. Pullerem, s katechetou Janem Minářem a se starobělským kaplanem Janem Strahalem, dále Nezamysliční (250) s farářem Jiřím Černým, z Horní Městěnice s kapl. Janem Sigmundem, z Pavlovic s far. Met. Zemánkem, z Břestu s far. Jos. Olšincem, o 11. hod. dopoledne z Olomouce (1000) s quardiánem Jcs. Zatloukalem, jenž o 12. hod. sloužil tichou mši sv. a o 2. odp. měl shromáždění III. řádu sv. Františka. Na pomoc mu přispěchali P. Meth. Frank z Brna a z Olomouce P. Sark. Destál. V pondělí ráno měli slavné bohoslužby a před polednem se rozloučili se Sv. Hostýnem. V pondělí odpoledne začalo 20 kněží duchovní cvičení. V úterý odpoledne přivedl Msgr. Evaristus Czaykowski farář na poutním místě Mariatal u Bratislavi 400 poutníků a konal s nimi celou středu rozmanité pobožnosti. Vyzýval ve slovenských novinách Slováky k této pouti. Mnozí však odtamtud spěchají do Mariacel, kde byl letos svěřen také prapor slovenské Omladiny. Slovenští poutníci cpustili Sv. Hostýn ve čtvrtek ráno.

Tento měsíc mnozí kněží vypomáhali v duchovní správě. Na prvním místě slušno jmenovati dp. Gustava Hevera, faráře v Rosicích, jenž od r. 1913 téměř každého roku přijíždí na svátek Nanebevzetí P. Marie; večer poslední odchází z chrámu a ráno je tam první, neznaje únavy, dále pomáhali prof. Cyril Stojan z Lipníka, Leopold Zatlou-

kal z Bilavska, Jos. Tábořský z Bystřice, Leonard Pauk, správce fary z Husovic, P. Karel Bumbala z Červenky, P. Cyril Braschke z Husovic, Frant. Běloch z Hodonína, a dpp. z Velehrádu a jiní.

Noviny z Podradhoště č. 32 píší:

Z Velké Bystřice. Katolíci z Vel. Bystřice podnikli ve dnech 29. a 30. července zdarilou pout na sv. Hostýn. Šli staří i mladí, šohaji, děvčata i ta školní drobotina vesele si vyšlapovala při hudbě našich mladých muzikantů. Na cestě a na sv. Hostýně prožili jsme krásné chvíle, které nám tak brzy z paměti nevymizí. Mariánské písně lidové nesly se velebně širokým okolím, při pobožnostech ukázala se upřímná zbožnost valašského lidu a zlatá slova nadšených kazatelů sv.-hostýnských padala do úrodné půdy duše poutníkovy. Všude jsme měli štěstí, všude nás rádi viděli, i samo nebe bylo nám příznivo překrásnou pohodou.

Farnost P. Marii Svatohostýnské zasvěcená. Slováké Noviny píší 3. srpna: Mílotice. V neděli 23. m. m. oslavili jsme 35leté jubileum kněžství našeho milovaného pana faráře a zároveň 30leté jubileum působení jeho v naší farnosti. 13 let zde byl kaplanem a 17 let působil jako farář. V sobotu večer celá zdejší kapela dostavila se k faře, aby krásným provedením hudebních skladeb uctila svého duchovního pastýře. V neděli o 9. hod. seřadil se velký průvod a za doprovodu hudby došel k faře, kde zástupci farnosti a spolků blahopřáli k významnému jubileu. Jako patron přál p. dr. Ladislav Seilern, za poslanca a senátory pan Alois Horák, za starosty a obce p. František Babíček, starosta z Mílotic, za konk. výbor p. Ign. Blahušek, za křesť. soc. sdružení p. Petr Jarošek, za Orelské jednoty br. Koutný, za hasičské sbory p. Jan Neduchal, za vystudovanou inteligenci po republice rozsetou p. J. Lunga, bankovní úředník a bývalý pobočník generála Gajdy na Sibiři, za studentstvo Rev. P. Martin Křížka, kaplan z Chicaga, zdejší rodák. Kázání měl též zdejší rodák P. Petr Neduchal, kaplan ze Suchdola, který pak s Rev. P. Křížkou assistoval při slavné mši svaté. Slavnost měla srdečný a upřímný ráz, neboť každý nepředpojatý pozorovatel vidí, že dp. farář Dostál konal a koná mnoho nad své povinnosti a zbudoval si v místě svého působení památku ceny trvalé. Svou farnost zasvětil Bož. Srdci Páně a **pl. Panně Marii Hostýnské** a přičiňuje se i mimořádnými prostředky jako misie, duchovními cvičeními, aby farnost zůstala sv. víře věrná. A skutečně celý kraj to dosvědčuje, že farnost mílotická je na Kyjovsku nejčernější a žádné útoky nepřátel nedovedly jí otrástit. Hned jak se stal farářem, vynasnažil se, aby kostel byl opraven a opatřen věží, která před 100 lety byla požárem zničena. Pan farář však pracoval a pracuje též o hospodářské povznesení a neodvislost

svých spoluobčanů. Již přes 20 let je předsedou Občanské záložny, pokladníkem Rečnického lihovaru, předsedou dozorčí rady Společnosti pro zužitkování elektr. síly, předsedou družstva pro stavbu laciných domků. Říkají mu proto: »Mílotický finanční ministr«, jen že platu ministerského nemá, většinou konal a zastával tyto úřady zdarma. Však i tato činnost má dobrou vlastnost, že i protivníci ji uznávají a říkají, že mílotická farnost je na Kyjovsku »nejklerikálnější«, ale hospodářsky nejpokročilejší a v mravním ohledu nejzachovalější. Pan farář jest štedrým podporovatelem chudiny, zvláště radil rodičům, aby nadané chlapce dávali na studium, a má radost, že mnozí z těch, jež podporoval, zaujímají významné společenské postavení ke cti svého rodiště. Pro tyto snahy a práce je pan farář Dostál všeobecně oblíben a vážen a je jistě přáním všech, aby s Boží pomocí ještě dlouhá léta působil k duchovnímu i časnému prospěchu svěřených jemu farníků. Ku gratulantům připojuje se také duchovní správa na Sv. Hostýně! vždyť vdp. farář je rodákem z Příkaz pod Sv. Hostýnem a také v době bídy a aprovisace na Sv. Hostýn pamatoval.

Slavnosti sv. Hostýnské o pohřbu vojína jsou rozpočteny na tři dni. Každý den bude ráno rekviem za vojíny a pobožnost u hrobu. První den věnován bude sirotkům a vdovám, druhý den rodičům vojáků, třetí den pohřbu samému. V Žeranovicích, kdež je sídlo komitétu, budou na svátek Narčení Panny Marie uloženy památky po padlých do zvláštní rakve. V sobotu dne 9. září bude dr. Žurek celebrovat i všechny, jichž jména a památky jsou do rakve vloženy, rekviem a o 8. hod. večer jest velká smuteční slavnost, při níž účinkuje hudební sbor nivnický a zpěvácký sbor z farnosti žeranovské. Slavnost zakončena bude konduktem v kostele žeranovském, jenž bude k tomuto účelu vhodně a bohatě vyzdoben a osvětlen. Prosíme o bezodkladné zaslání podobizen, padlých a památek na ně na farní úřad do Žerancvic, by mohly býti zavčas do rakve uloženy. Od 9. září až do 6. října zůstane rakev s památkami v Žeranovicích, načež bude odvezena na sv. Hostýn. Po celou tu dobu budou konány za všechny, jichž památky budou do rakve vloženy, v žeranovském chrámu Páně modlitby. Dne 8. října bude od ndp. arcibiskupa dra Stojana spolu s rakví, obsahující kosti vojína, na sv. Hostýně pohřben.

Cihly. 15. srpna bylo za kaplánekou 9500 cihel, v kolní 17.500. 19. a 20. srpna donesli poutníci nahoru 4750 cihel. Také i poutníci z Mariáálu u Bratislavy donesli 29. srpna mnoho cihel za příkladem svého vůdce Msgra Evarista Czaykowského. Byli tu celý den 30. srpna. Odpoledne téhož dne odnesli mnoho set cihel naskládaných u kříže u krámků k polní kuchyni.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K, v Americe 1 doll. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Vladimír Hornov: (Báseň) Modlitba, str. 161. — P. Konrád M. Kubeš T. J.: Rok mariánský, Listopad, str. 161. — M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 162. — P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretánské (báseň), str. 165. — Lahyrt: Mše sv., str. 166. — Obrázek, Schodiště k svatě vodě s vodní kaplí na sv. Hostýně v době podzimní, str. 169. — P. Fr. Videnský T. J.: Bohuslav Balbín T. J., str. 173. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 174. —

Zasláno.

O andělech strážných. Osm promluv P. Fr. Žáka T. J. Cena 7 K. Vydala knihtisk. a nakladatelství V. Kotrba v Praze II-200. Jest to csmý cyklus Promluv, vydávaných V. Kotrbou. Pojednává: O andělech vůbec, o andělech strážných, o vznešenosti a rozdělení andělů, o službách andělů strážných lidem, o účtě andělů, o andělech v životech mučedníků a poustevníků, o andělech v životech jiných světců a světic, o Michaelovi, Rafaelovi a Gabrielovi. Je to solidní práce, bohevědně prohloubená, zajímavými příklady protkaná, prostým, ale pěkným slohem psaná. Někde vypravování proudí živým zanícením a řečnickou silou, ale hlavně chce poučiti a povzbuditi sílu důvodů. Všichni, kdo promlouvají k mládeži, uvítají promluvy s radostí, než i kazatelům lidu budtež doporučený. Všem prokáží dobré služby. — Při té příležitosti nemohu neupozorniti znova na cyklus V. »Výklady perikop«. Poslouží kazatelům a katechetům na léta. Zvláště vlastní výklad je cenný. Sám jsem zkusil, i mluvím ze zkušenosti. -k.

Potřeba náboženské výchovy mládeže. Napsal Em. Žák. Vydalo knihkupectví V. Kotrby, Praha II-198. Str. 14. Cena Kč 1.20. Krajně časová brožurka s thematem v titulu uvedeným má všechny přednosti péra Žákova. Přesvědčivě ukazuje prof. Žák, jak náboženství objasňuje smysli a cíli života, jest základem charakteru, jediným pilířem mravnosti a zdrojem útěchy a síly ve strastech životních, a opírá tyto thése svoje o zajímavé příklady a citáty lidí (na př. Heine, Förster, Jodla a j.), jichž svědectví jest tím cennější, že jde o muže, kteří, byvše stoupenci beznáboženské výchovy, vlastní zkušeností dospěli k poznání, že přirozené motivy jsou nedostatečným základem pevného charakteru a že bez ulpění jednotlivce na vyšším ideálu nemůžeme lidstvu prospívati. V tuhém nynějším sporu o výchovu náboženskou a laickou přichází brožura Žákova ranejvýš včas a poslouží znamenitě nejen knězi na kazatelně a ve škole, ale i řečnickům veřejně činným a každému, kdo se o tuto životně důležitou otázku zajímá.

Skupiny, které zakládají si knihovny upozorňujeme na antikvariát V. Kotrby v Praze II., Pštrossova ul., č. 198, kde mohou si opatřiti poměrně lacino řadu dobrých knih antikvárních, když nové knihy jsou tak drahé, že mnohá skupina je kupovati nemůže. Knihkupectví zašle na požádání zdarma obšírný seznam všech antikvárních spisů, mezi nimiž jsou na př. spisy Ehrenbergovy,

Kosmákovy a jiné. (Viz »Dorcest« r. IV., č. 17/18).

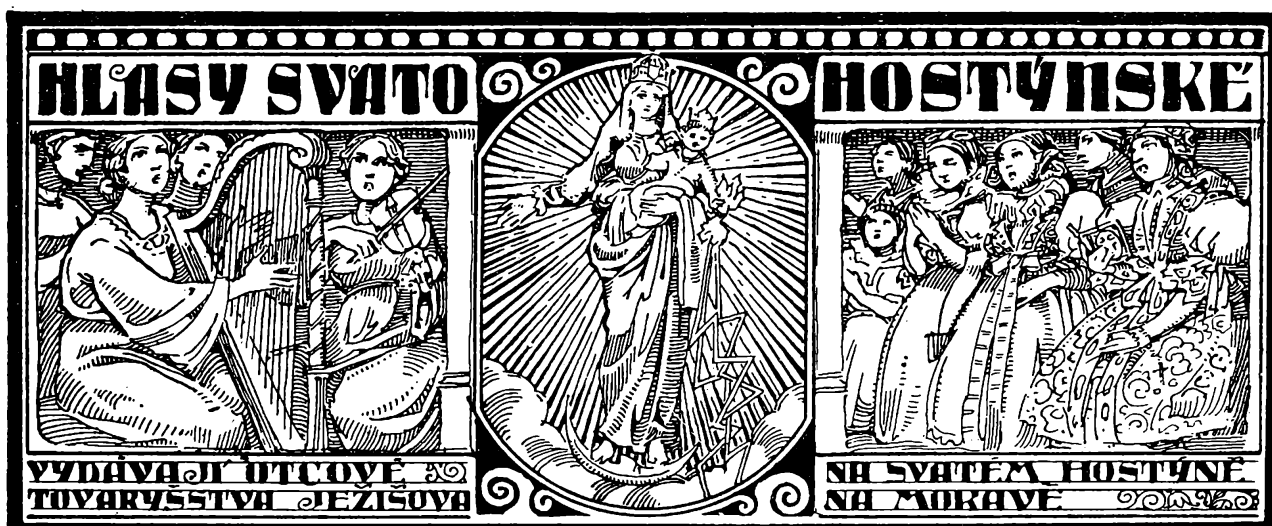
Dr. J. Klug, Otázky životní v českém překladě vydal Dr. Ferd. B. Černovský O. S. Aug. Kniha vyšla v krásné úpravě nákladem **Cyrillo - Methodějského knihkupectví Gustava Francla v Praze** v roce 1913. Neprávem bylo na vynikající tento spis apologetický zapomínáno. Bohatý obsah nahraď knězi celou řadu jiných knih, neboť podává zde výběr látky nejen ke studiu, ale i k praktické apologii v kázáních i přednáškách. Knihy Klugovy jsou pro inteligentní čtenáře - laiky nevyčerpatelným zdrojem moderní apologie křesťanství. Z obsahu: Víra a nevěra — Poznání pravdy — Kde je Bůh — Bůh ve vědomí lidstva — Původ svědomí atd. Kniha tisknuta na dřevoprostém papíře, má 256 stran a prodává se za pouhých Kč. 6.16.

Dr. J. Klug, Boží Slovo a Boží Syn, čes. překlad Dra. Ferd. B. Černovského, vydalo **Cyrillo - Methodějské knihkupectví Gustava Francla v Praze-I., Melantrichova ul. 536.** Tato kniha musí býti vademecum každého kněze i katolíka inteligenta, jenž má znáti všechno, co věda snesla pro osobu i proti osobě a existenci Kristově. Bohatý obsah, krásná mluva a bystrý úsudek, cvládání theologie, filosofie a historie činí tuto knihu drahou a vzácnou každému, kdo miluje pravdu a po pravdě touží. Mocně působí zejména kapitoly: Starý zákon a námitky přírodních věd — Historická cena našich zpráv o Kristu — Kdo Ježíš byl — Co Ježíš chtěl atd. Spis v krásné úpravě má 320 stran a stojí pouhých Kč. 7.—.

»**Růže Lurdská**«, založená a vydávaná **Leopoldem Kolískem**, bude po jeho smrti dále vycházeti. Bude ji říditi Dr. Alois Kolísek. — **Redakce** je: Bratislava, Kapitulská ul. č. 5. **Tiskárna a expedice:** Brno, »Typos«.

Místopředseda Matice Svatohostýnské p. ministerský rada František Sedláček slavil dne 25. října 75. narozeniny. Blahopřejeme. **Matička Boží Svatohostýnská** ještě na dlouhá léta ho zachovej!

P. Fr. X. Zimmerhackel T. J., jenž celkem po 20 let na Sv. Hostýně neúnavně pracoval v duchovní správě, dne 7. října těžce onemocněl. Co číslo toto připravujeme, stále se stav jeho horší. Prosíme všechny milovníky Sv. Hostýna o modlitbu za něho.

Číslo 11.

Listopad 1922.

Ročník XVIII.

Vladimír Hornov.

Modlitba.

Maria, v bídě poslední,
k smrti až bráně půjdu blíž,
duši mou k Pánu pozvedni,
bolesti duše, těla, ztiš!

Budiž mou orodovnicí
pro rány Krista přesvaté,
posilni duši trpící
pro jeho ruce rozpjaté!

Maria, smrt již blíží se,
opouští vše a brozí soud,
hledám kříž Pána Ježíše,
toužím ho v lásce obejmout.

Pod ním jsi stála v žalosti,
Spasitel můj když na něm pněl,
vypros mně jeho milosti,
aby svůj ráj mně otevřel.

P. Konrád M. Kubeš T. J.:

Rok mariánský.

Listopad.

Královna očistcová.

»V očistci též, Máti drahá, slítně se k dítkám měj . . .«, praví naše milá píseň a připomíná nám, že království Mariino se vztahuje až tam do tajemných krajů očistcových. V životě těší — ve smrti chrání, po smrti pomáhá. Nepřestává být těšitelkou, když už boj dobojován, nezapomíná svých ctitelů ani tam, kde jsou v bezpečí sice, ale úpí v plamenech. Co jsi již slyšel slov o tom, že ty duše nevýslovně trpí a v utrpení svém prosí za pomoc nás, dovclávají se naší lásky, čekají na naši modlitbu, a my — necháváme jich trpět, nepodáme jim ruky pomocné, třeba že jest to tak snadné. »Přátelé moji mne opustili, a bratři moji zapomněli na mne«, může zvolat mnohá, přemnohá duše v oné předsíni nebeské, kde snad již dlouho čeká na vysvobození. Ale ty duše mají i Matku na nebesích, a jestliže bratři jejich na zemi pozůstali na ně zapomněli, Matka nebeská nezapomene nikdy na své dítky strádající. K ní, jistě že k ní a především k ní vzhlížíjí

plny důvěry, především ji za přimluvu a útěchu prosí, a nejsou zklamány. Neposkrvrněná Panna jest Královnou nejen církve bojující a vítězné, nýbrž i církve trpící, a svou vládu uplatňuje tím, že zjednává odpuštění a úlevu trpícím. Sv. Bernardin praví kdesi, že bl. Panna v království očistcovém vládne — totiž svým milosrdenstvím a svou všemohoucí přimluvou — a kongres mariánský v Lyoně 1900 opíraje se o tato slova světcova projevil přání, aby do litanie Loretanské bylo vsunuto vzývání: »Útěcho všech věrných zemřelých, oroduj za ně.«

Kdo však zakouší více útěchy a pomoci Panny přesvaté než ten, kdo ji za života pozemského vroucněji než jiní miloval? Kdo tak žil a tak uctíval Pannu nejbl., že na její otázku jí mohl odpovědět slovy Petrovými: »Ty víš, že tě miluji«, Ty víš, že srdce mé patří Tobě: ten hledí klidně vstříc poslední své hodině. Čeho by se bál ctitel Bohorodičky? Byl jejím v životě, bude jejím i ve smrti. Co zlého by ho mohlo stihnout? Peklo není místem pro její dítky a ctitele. »Kde jsem já, tam bude i služebník můj«, pravil Pán. Neplatí to stejnou mírou i o jeho Matce Neposkrvrněné? Kde jest ona, tam budou i ctitelé její, tvoříce čestný průvod nebeské Královny.

Jest častým zjevem v životě vroucích ctitelů bl. Panny, že umírají klidně. Tvář jejich jeví po smrti někdy klid skoro andělský, a přítomní musí si chtěj nechtěj říci: »Tak umírá dítko Mariánské.« Při pohřbu jedné dívky, sodálky Mar. družiny, povzdechli si diváci: »Jest to přece pěkné být dítkem Mariánským«. Ano, jest to pěkné, a nejen pěkné, nýbrž zdrojem radosti a štěstí v životě, pramenem útěchy ve smrti a zárukou věčné blaženosti po smrti. A protože ani sebe vroucnější ctitel Marie Panny se neuváruje každého poklesku, musí i on projít očistnými plameny; ale za těmi plameny mu kyne vlídná tvář jeho Paní a Matky, a i v plamenech zakouší lásku a dobrotivost své nebeské Ochránkyně. Chceš-li se vyhnout plamenům pekelným, chceš-li, aby ani očištec ti nebyl příliš těžký, miluj Marii, uctívej ji na své pozemské pouti, a bude milostivá i tobě.

O ctitelích nejbl. Panny platí zvlášť slova naší milé písně: »Odpočiňte v pokoji.« Jak krásně líčí ta píseň štěstí těch duší!*) »Odpočiňte v pokoji po boji, věrné dušičky, věčné slávy vyvolené dědičky.« Dobojovaly, šťastně dobojovaly, protože bojovaly pod ochranou Panny Vítězné. Jsou vyvolené dědičky nebeské slávy — věčná blaženost jest zajištěna, ta nemine. Zač musí vděčit Panně přesvaté! Co milostí se jim dostalo skrze ni! A teď zakoušejí její přízně ještě v očistci, aby co nejdřív na jejím srdci mateřském spočinuly a neodloučily se od ní na věky.

*) Jest mylné a nesprávné, představuje-li si kdo očištec jako peklo, které netrvá věčně. Duše v očistci odešly na cnen svět v lásce a milosti Boží; třeba že hrozně trpí, jsou při tom odevzdány do vůle Boží, jsou svým spasením jisty, jsou o Boží lásce ujištěny — a to tvoří jejich štěstí v utrpení.

M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

(Podle Mgra Baunarda, rektora katol. univ. v Lillu.)

Kapitola II.

St. Cyr — Castres — Paříž — Limoges.

Vojenská škola v St. Cyru jest výlučně určena pro žáky nejlepší. Již od mnoha let soustřeďuje v sobě vybranou mládež, vznešenou buď původem neb srdcem, jscuc tak

poslední a slavnou představitelkou dávné Francie; dnes vlastně jest útočištěm věrných katolíků, kteří slouží vlasti své mečem. Jsou to většinou jinoši, přicházející z vyšších škol řádových, kde svědomitá práce pod ochranou výborné kázně otevřela jim obtížný jinak přístup do této výtečné školy. S nimi přišlo sem ovzduší plné víry. Každý může plnit veřejně a bez ostychu povinnosti své, jež má jako křesťan a voják.

Avšak v době, kdy sem přišel mladý Ludvík Gaston de Sonis, nebylo tomu tak. Vzácní tu byli křesťané věřící — a těch, kteří plnili povinnosti křesťanské, bylo ještě méně. Velká byla za to lhostejnost, ano i bezbožnost. — »Nikdy jsme nespatriili kněze, vyjma těch několik okamžiků v neděli u oltáře«, napsal s bolestí Sonis. — O náboženství nedbáno, leda když se mu vysmívali. A tomuto posměchu ani nejstatečnější nedovedli vždy čelit! Jen potají mohli přistupovati k sv. svátostem, ba nejmladší z nich museli nejednou vyčkati dne vycházky, by mohli otevřítí své svědomí knězi a dostati od něho pokoj dítek Božích.

Do těchto úzkých mezí vtěsnáno bylo i náboženské přesvědčení Gastonovo. Proto, kdykoliv si vyšel do Paříže, vždy první jeho starostí bylo dostati se k sv. zpovědi a dle možnosti přistoupiti též ke stolu Páně. Ostatně jest málo známo o náboženském jeho životě z této doby. Teprve později, když se ho opět dotkla otcovská ruka Boží, rozhodl se pro život hrdinsky křesťanský.

Mezitím St. Cyr se svými studii a se svým životem činným mocně účinkoval tradicemi a nadějemi svými na jeho vpravdě rytířského ducha. Záhy upoutal na sebe pozornost všech. Při zkouškách uznán za nejvýtečnějšího. Určen k jízdě; nic neodpovídalo více jeho sklonům a tužbám, neboť kůň byl vášní celého jeho vojenského života. Dne 1. října 1846 poslán tedy do jízdecké školy v Saumuru. I zde vyznamenal se jak ve studiích tak i při cvičeních.

Do této doby spadá jeho cesta do opatství v Solesmes, o níž zmiňuje se v listě příteli svému, knězi z řádu sv. Benedikta. »Bude tomu třicet let«, píše, »co ztrávil jsem se svými přáteli a s jedním z vašich řeholníků, M. E. Demarestem celý den v opatství solesmeském. Návštěva ta zůstala mně milou životní vzpomínkou; jediného toho dne, tak dobře vyplněného, cením si za celý rok! Nikdy nevytizely mi z paměti ony krásné posvátné řezby, z jejichž rámce vystupovala mohutná a velebná postava D. Guérangera svatě paměti. Vzpomínám i na večer téhož dne, kdy mladý jeden mnich mi řekl: »Proč nezůstanete u nás?« Od té doby slova ta často mi přišla na mysl, ale nevnikla do hloubi mého srdce; byl jsem přesvědčen, že není ve mně látky pro benediktina. Bůh řídil loďku mou do jiných vod, odpovídajících více vrozeným sklonům, od Něho mi uděleným. Přes to zachoval jsem si onu velikou vážnost k životu řeholnímu, pro nějž cítím v sobě přece jakousi tajnou náklonnost.«

Zda-li učinil v této době závazek úplné věrnosti, o němž se zmiňuje o dvacet let později v jistém listu, není jisté. Píše o tom v r. 1869: »Vím, kudy jsem šel. Boží ruka vedla mne přes mnohé propasti. Vida se uprostřed tolika nebezpečí, slíbil jsem svému Božskému Mistru, že s pomocí Jeho sv. milosti **ničeho Mu neodepru**. Není na mně, abych se posuzoval a ještě méně, abych se chvátil; ale mám právo říci, že člověk nesmí smlouvat s Pánem Bohem.«

Revoluce v r. 1848 byla příčinou předčasného rozpuštění jízdecké školy v Saumuru. Sonis s vysvědčením podporučíka přidělen k 5. pluku husarův s posádkou v Castres. Zde čekala ho ruka Boží, by žehnala dalším jeho osudům.

Příchod nového pluku jest vždy velkou událostí pro malé městečko. Tak bylo tomu i v Castres. Vše hrnulo se do oken, když přijížděl husarský pluk s podporučíkem Sonisem v čele. Soudruh jeho, který měl město brzy opustiti, seznamoval ho v důvěrném rozhovoru s dobrými rodinami v městečku. Zvláště příznivě vyslovoval se o jisté výborné dívce, jež se právě objevila u okna. Byla to slečna Anaïs Roger, dcera váženého notáře v Castres. Brzo se oba dorozuměli. Sonis v okamžiku se rozhodl; nechtěl jiné. »Naše city byly čisté«, píše o tom Sonis, »a my prosili Boha, aby jim požehnal.« Rodiče dívčini svolili rádi, jen z ohledu na její mladistvý věk žádali o prodlení; bylot jí teprve

17 let a Gastonovi dvacet tři. Bohatí nebyli. Čekání ono netrvalo dlouho; dne 18. dubna 1849 spojení pro čas i věčnost . . .

V této době ráčil ho Bůh vyvésti z klamu, jemuž nevědemky podlehl. Nikdo by tomu neuvěřil, kdyby se o tom Sonis sám nebyl několikrát zmínil. Ještě jako chovanec školy saumurské nebezpečně přistoupil k zednářství. Bylť mu představeno jako křesťanství svobodné, vznešené a dobročinné; že by církev tajné společnosti zavrhovala, bylo mu úplně neznámo. Ostatně, schůzí se ani neúčastnil, až teprve, když jednoho večera plukovník jeho žádal, aby zastoupil v službě jiného důstojníka, jenž pozván byl na oběd lože zednářské, prozradil se, řka: »Ale, proč pak mne také nepozvali?« — »Což jste i vy zednářem?« ptá se plukovník. »Ano, což je to něco zlého?« zní odpověď Sonisova. »Jděte a uvidíte«, řekl udivený plukovník. »Dobře, půjdu se tedy podívat«, odvětil Sonis — a šel. Tajemná a symbolická úprava sálu vyloudila na tváři jeho pouhý úsměv: »To přece nic není!« Ale brzy začalo se řečniti. Mluvil několik řečníků, v jejichž řečích bylo zdůrazněno, že jest již nejvyšší čas učiniti konec dosud panující pověře — jelikož přichází náboženství nové, jež volnost dává rozumu i svědomí. Sonis v duši trpěl, ale ještě čekal. Když však potom přímo útočeno na církev, na její tajemství a kněžstvo, tu nemohl se déle zdržeti. Prudce vstal od stolu a řekl: »Pánové, kam jsem to jen zapadl! Bylo mi řečeno, že náboženství jest u vás v úctě — a zatím je terčem posměchu! Nedodrželi jste daného mi slova, tedy ani já nejsem déle vázán. Již mne zde neuvíďte!« A pozdraviv, odešel ze sálu se vztyčenou hlavou, zůstaviv celou společnost překvapenou a rozhněvanou.

Za to domácí jeho štěstí bylo úplné. »Byli jsme tak šťastní«, píše věrná družka jeho života po smrti jeho, »a denně děkovali jsme za to Pánu Bohu. Byli jsme jedno srdce, jedna duše.« — Zatím pluk husarský přeložen do Pentivy. Tam věnoval Sonis volný čas studiu dějin vojenství; choť jeho sdílela se s ním dle možnosti o zajímavou četbu vojenských děl generála Jeminiho. Na nějaký čas vrátila se však k rodičům do Castres, kde narodila se první dceruška Marie. Když pak z Pentivy posláni husari do Paříže, sešla se tam většina rodiny Sonisovy. Sestry jeho právě byly ukončily svoje vychování. Alina již r. 1851 provdala se za Dra. Flandina. Druhé dvě sestry měly si vyvoliti cestu vznešenější. Obě byly duše ušlechtilé. Josefina však byla vážná a zralého úsudku, kdežto Marie klonila se svou živou a nezávislou letocru více ke světu. Gaston lnul k oběma vřucí láskou, spojenou s pocitem odpovědnosti za jejich budoucnost.

V Paříži jmenován Sonis poručíkem. Žil zde s chotí v tichosti a ústraní; oblíbenou jejich zábavou byla návštěva uměleckých sbírek. Mělť Sonis sám velké schopnosti k malbě, jíž věnoval část svých volných chvil. Ale nad musea a obrazárny dražší mu byly kostely. V r. 1851 měl v kostele Notre Dame slovatný kazatel Lacordaire úchvatné přednášky »o Božské vládě či působení Ježíše Krista v lidstvu.« Sonis nevynechal ani jedné z nich. Patřil k těm, jež velký řečník jednou oslovil: »Ó, ty pokolení již nyní tak četné, jemuž jsem rozséval pravdy a ctnosti, s tebou zůstanu v budoucnosti, jako jsem byl s tebou v minulosti. Bylť jsi mou slávou zde na zemi a budeš mou keruncu na věčnosti! — Ó, duše, Bůh vás volá, Bůh vás volá k té veliké lásce, pro niž jste stvořeny! . . .« »Vyšel jsem z přednášek těch unesen«, napsal Sonis později, »a všecek proniknut láskou k Bohu a církvi.«

Brzy po narození prvního synáčka Gastona přeložen byl poručík Sonis do Limoges. V té době vstoupila starší jeho sestra Josefina de Lestortier ke Karmelitkám v Poitiers, kde brzo ocenily výtečné její vlastnosti. Mladší sestra, Marie de Sonis, dosud váhala. Ohnivě krecle líbil se svět, který jí přicházel vstříc se všemi svými půvaby. Ale když navštívila sestru v klášteře, poznala jasně, že v Bohu jedině najde klid a štěstí. Ještě váhala jen s posledním rozhodnutím. Tu Josefina zavedla ji do kaple, kde ukazavši na svatostánek, řekla tiše: »Marie, Mistr je zde — a volá tě . . .« Ihned prosila Marie o přijetí v klášteře; tak zasvětily se chť sestry lásce Ježíše Krista v modlitbě a utrpení.

Našemu poručíkovi dostalo se v Limoges vřelého uvítání. Bylť tu jeho přítel z mládí, Henri Lamy de la Chapelle; mezi oběma rodinami navázalo se záhy důvěrné přátelství. Pan Lamy de la Chapelle náležel k oněm horlivým katolíkům, kteří s živou vírou slučují i všestrannou činnost. S radostí uvedl Sonisa do kroužku svých vybraných přátel; bylť tento pro ono prostředí jako stvořen! Krásná jeho povaha vystupuje tu v celém lesku: vždy věrný svému přesvědčení, rozhodný ve svém chování, přísný k sobě, shovívavý k jiným; byl ode všech ctěn a milován. Zvláště jeho upřímná zbožnost vzbuzovala úctu. Neúnavnou prací vyhýbal se svědomitě nebezpečím života vojenského. Lnul srdcem i z povinnosti k povolání svému, miluje jak u sebe, tak i u jiných zvláště onoho ducha bojovného, jímž jedině lze ctnosti lidské povznést až k dokonalosti, totiž k lásce Boží, tomu nesmrtelnému ohnisku pravé obětavosti, o němž tak často říkával ono krásné: »Začneme-li milovati Boha, nikdy ho nemůžeme milovati dosti . . .«

V Limoges účastnil se Sonis celou duší živého ruchu katolického; zvláště horlivou činnost rozvinul ve spolku sv. Vincence z Pauly. Láska k bližnímu, má též své bojiště — a tím jest bída chudých. Tomuto bojišti nemá se vojín vyhnouti; nevyhnul se mu tedy ani Sonis. Jak často usedal mladý a šlechtitý tento důstojník u lůžka nemocných, jímž přinášel s pomocí hmotnou i útěchu pro sklíčená srdce, rozněcuje v nich víru a důvěru! Kolika ubohým zajistil práci a dobré místo, nebo ulevil bídě z vlastního skrovného příjmu! Jeho chudoba byla velkodušná, vznešená a něžná. Píše o tom: »Žiji skromně, ale žiji přece! Kolik lidí nemá ani na chléb! A já přece ještě najdu nějaký ten peníz pro své svěřence. Přes to však často svírá se mi srdce, že nemám, o co bych se s nimi mohl rozdělit.« — Opravdu dojemný byl pohled na mladého důstojníka, když jednoho dne sbíral se svým přítelem po městě pro své chudé almužnu a obnošené části oděvu, jež nakládal na vozík, vypůjčený k tomu účelu z kasáren.

Vřelé jeho srdce, plné živé víry s radostí uvítalo slavnostní chvíli, kdy mohlo ukázati skrývajících se v něm žár apoštolský. Bylo to při památné valné schůzi spolku sv. Vincence, kde předsedající biskup udělil Sonisovi slovo. S jakým zápalem mluvil tu o vznešenosti obětavé lásky křesťanské, pracující neúnavně na poli bídy duchovní i hmotné ve vlasti i dalekých končinách! Dále mluvil o opravdové lásce k církvi sv., pro niž nastávaly právě smutné dny. Řeč svoji zakončil úchvatnými slovy: »My vojíní katoličtí voláme k církvi svaté: Milovaná matko, zde jsme! Svět poznal již sílu našich paží, nejedna krůpěj krve stékala již na oltář vlasti. Ó, církvi svatá, církvi katolická, kéž je nám dáno, bychom pospíšili mohli také k obraně tvé, aby svět poznal, s jakou radostí obětovali bychom za tebe životy své! Věř mi, že vůně naší krve zahnala by daleko krvelačné vlky, vyjící okolo Říma! — Mésignore, takovými chceme býti! Ó, kéž mohu říci: Takovými jsme!«

Vedle dobrých skutků též studium a četba zabíraly valnou část jeho volného času. Nebyly to však již spisy výhradně vojenské,

P. Fr. Žák T. J.

Z litanie loreťanské.

Matko Spasitele.

Tak Bůh miloval svět, spiatý kletbou,
že mu Syna svého dal, by setbou
slova, skutků, utrpení
zjednal jenom vykoupení.

Ty jsi přišel, Pane, přijav tělo.
Od té chvíle jedním tlukem chvělo
Srdce tvé se: splnit dílo,
jež ti nebe přiscudilo.

Když ses modlil, pracoval neb učil,
když sval katanů tě k smrti mučil,
když jsi církev zaslíboval,
stále jsi nás vykupoval.

Maria, tys Matkou Spasitele.
Pro tvou účast v jeho díle smělé
můžem' s církví boží říci:
ty jsi naší prostřednicí.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Obět mše sv. jest opakování oběti kříže. Proto právě při kanonu nejlépe jest připomínati si krvavou obět kříže. Od dvanáctého století začáteční slovo kanonu »Te igitur« bylo ozdobně malováno ve způsobu iniciálek znamením sv. kříže. Již u proroka Ezech. (9, 4.) písmeno T (tau) je znakem vyvolených. »Jdi a poznamenej písmenu tau na čelích jejich mužů lkajících nad nepravostmi . . . a nikdo z nich nebude usmrcen.« Toto písmeno tehdy malovalo se ve formě kříže. Proto i zde začali toto písmeno malovati v podobě kříže, až se iniciálka proměnila v obraz sv. kříže, který nyní před začátkem kanonu se nalézá.

Do pozdvihování jsou modlitby všechny seřazeny do dvou modliteb, které jsou zakončeny slovy: **Skrze Krista Pána našeho.** Po pozdvihování jsou spojeny do tří modliteb s týmž zakončením. Mnozí v tom vidí připomínku na pět ran Krista Pána. Jsou to obětní modlitby obsahující prosby o posvěcení a proměnu darů i jich přijetí od Boha, jakož i o dosažení užtků obětních.

První modlitba jest složena ze tří oddílů. Odpovídá velekněžské modlitbě Spasitelově. Jako tam se modlil Kristus Pán, aby Otec zachoval věřící, by si zachovali jednotu, pravdu a milost a tak jednou došli oslavení a blaženého patření na Boha, tak i tuto zaznívá k Bohu Otci nebeskému podobná modlitba za věřící a za církev. Začátek modlitby provázen je tímto obřadem: Kněz nejprve rozepne, pozvedne ruce i oči na označenou, že duše chce vzhůru se vznést k Otci nebeskému a o pomoc prositi. Ihned však se hluboko sklání na znamení pokory a sepiaté ruce pokládá na oltář, což značí lásku a oddanost ke Kristu Pánu, aby si od něho vyžádal požehnání darů obětních a teprve začíná se modliti takto:

»Tebe tedy, nejdobrotivější Otče, skrze Ježíše Krista, Syna tvého, Pána našeho, zkroušeně prosíme a žádáme, abys mile přijal a požehnal tyto dary †, tyto počty †, tyto svaté oběti †, neposkvrněné: zvláště které tobě obětuje me za církev tvou svatou katolickou: kterouž v pokoji zachováti, střežiti, v jednotě držeti a řídit: račiž po celém oboru zemském, spolu se služebníkem svým papežem naším N. a biskupem naším N. i se všemi pravověrnými a katolické a apoštolské víry vyznavači.«

Tebe tedy . . . Slovo **tedy** harmonicky spojuje tuto část s prefací, kde jsme začali díky činiti skrze Krista Pána našeho. Toto nyní už se děje eucharistickou obětí.

Nejdobrotivější Otče . . . Modlitby kanonu nesou se k Bohu Otci. Oslovení plné něhy, důvěry a lásky! Důvěra ta se stupňuje slovy: »Skrze Ježíše Krista, Pána našeho.« Není žádné modlitby, jež by se nekončila jimi. Kéž bychom vždy, když tato slova vyslovujeme, nebo slyšíme vyslovovati, byli si vědomi hlubokého jejich významu! Ano vše naše a ve všem Kristus!

Prosíme a žádáme . . . naznačují velikou touhu naši, aby Bůh obět požehnal. V množném čísle koná kněz tuto modlitbu, protože do jeho rukou věřící druhdy dary kladli a posud na mši sv. peníze přinášejí anebo úmysl svůj s úmyslem jeho spojují.

Abys mile přijal a požehnal . . . při tom líbá oltář na označení hluboké úcty, sebevěnování, lásky a touhy po spojení s Ukřižovaným, potom rozpíná ruce, aby snáze mohl oltář políbiti, jakoby tu chtěl Krista Pána objati. Po té s rozpjatýma rukama pokračuje v modlitbě. Než nyní ihned žehná dary a jmenuje je trojím názvem: **d a r y**, pokud je Bůh stvořil k naší obživě, **p o c t a m i**, pokud věřící je věnují k počtě Boží, **o b ě t m i**, pokud jich bude užito jako látky k proměně těla Páně, proto také slují **s v a t ý m i** a **n e p o s k v r n ě n ý m i**, neboť již při obětování byly vyloučeny ze světského užívání a Bohu zasvěceny a pod jejich způsobami bude přítomen ten, jenž jest nejvyšší svatý, a proto »kdokoliž bude jísti chléb tento aneb píti kalich Páně nehodně, vinen bude tělem a krví Páně. Zkusiž však sám sebe každý a tak z toho chleba jez a z kalicha pij, neboť kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, poněvadž nerozeznává těla Páně. Proto jest mezi vámi mnoho nemocných a slabých, a mnozí spí.« (1V Kor. 11, 27—30.) Krásně dí o

těchto darech Innocenc III.*): »O štedrá milost, o milostná štedrcst, že Bůh co nám dal, přijímá od nás jako poctu, čímž oběti jsou zároveň dary i poctami. Dary jsou nám uštedřené, poctami jsou od nás věnovanými. A množným číslem se to dí, ježto chléb i víno, nežli se konsekrují, jsou různé způsoby podstat a různé podstaty způsob. Ale když přijde konsekrace, způsoby sice zůstanou, ale podstaty se mění. »Starí vykladači tu si připomínají trojího obětování Krista Pána: Otec něbeský jej obětoval, Jidáš a Židé jej vydali. Dle Amalara »dary a poctami« je totéž označeno, ale označuje se dvěma slovy, jelikož se podává chléb a víno. Dary a pocty budou jedno ve vyšší neposkvrněné oběti. Ježto však Bůh se dívá více na obět srdce nežli jen na zevnější podání, musí tyto dary, pocty a oběti též v srdci kněze a lidu býti. Obětuje tedy spolu pokoj, chválu, a iásku!

Říkáje kněz tyto tři názvy žehná třikrát dary svatým křížem. Jenom oběti kříže mohou se líbiti Bohu a mocí kříže stane se proměna.

Žehnání svatým křížem vůbec v liturgii užívá se mnohokrát a má jiný význam před proměnou čili konsekrací a jiný po konsekraci.

Před konsekrací užívá se ho, aby se staly dary hodnou látkou k nejsv. oběti, aby co možná nejvíc byly posvěceny, to jest proměněny v tělo a krev Syna Božího; a konečně aby se staly pramenem milosti pro celou církev, zvláště pak těm, kdož účast mají na této oběti. Též aby i kněz i lid mocí sv. kříže byli požehnáni a zasvěceni, aby duchovně byli proměněni a k životu věčnému připraveni.

Žehnání po konsekraci označuje, že tu jest na oltáři nejsvětější a vyvolený Beránek, jenž na kříži stal se nám pramenem všelikého požehnání. Sv. Tomáš Aquinský dí: »Kněz po pozdvihování neužívá žehnání křížem k požehnání a konsekraci, ale toliko k připomínce moci kříže a způsobu utrpení Kristova.« Církev zajisté stále chce, abychom tu Krista ukřižovaného na mysli měli. Též kříže po pozdvihování připomínají sílu a moc nejsv. Svátosti, kterážto síla řine z oběti kříže, jež při mši sv. se představuje a opakuje. Též jsou jako prosbou, aby požehnání z oběti této vyřinulo se na celý svět.

Ještě připomínám, co Mikrologus poznamenává, že se při mši sv. dělá buď jeden, nebo tři, nebo pět křížů. Jeden na označení, že jest jen jeden Bůh, tři, že jsou tři Božské osoby, pět, aby nám připoměly pět ran Krista Pána na kříži.

A nyní se tu připomíná, za koho se svatá oběť koná. A to jest na prvním místě církev svatá katolická. Onať chotí Kristovou, tělem jeho a určenou k tomu, aby lidi vedla k svatosti. Právě mše sv. jest jí zdrojem, z něhož čerpá stále posvěcení. Katolickou jest jeho církev, čili všeobecnou, jelikož po celém světě se rozprostírajíc a všechny časy vyplňujíc, objímá všechny národy. Církev národní, jako na př. československá, není církví Kristovou. Ve všech liturgiích jsou modlitby za církev, v řecké liturgii jest až po proměně.

Čtyři milosti vyprošuje kněz pro církev svatou, aby Bůh ji dal a zachoval pokoj, aby ji chránil, aby jí udělil jednotu a ji řídil po celém oboru zemském.

1. Aby jí dal **pokoj** pravý, jak vnitřní, tak zevnitřní. Pokoj je veliký poklad, umožňuje církvi, aby mohla o spásu duší pečovat. Ale její život jest stálý boj uprostřed nevěřícího a nemravného světa. Její pokoj, jak Faber dí, je méně vyrušován v katakombách, nežli při konkordátech. Proto musí býti spořádaným vojskem a vytrvat v boji proti lsti a násilí bezčetných nepřátel usilujících ji zničit. Ke komu se má utíkat, ne-li k Bohu, jenž jest jejím spomocníkem a zachráncem?

2. Proto prosíme dále, aby ji Bůh **hájil** a střežil jako zřítelnici oka a ve stínu křídel svých uschoval ji. (Z. 16, 8.) A zajisté, když bude Bůh hájiti církev, nemusíme se strachovati, bude platiti co praví žalmista (45. 2. násl.): Bůh jest naše útočiště a síla, pomocník v útrapách velmi osvědčený. Proto se nebojím, byť země se trásla, byť i hory se řítily do lůna moře. Ať si ječí a pění se jeho vody, ať se hory třescu před jeho nápořem. Hospodin zástupů je s námi, ochráncem naším jest Bůh Jakobův!

3. Z tří prutů Svatopiukových víme, že jednotu jest nepřemožitelná, a proto prosíme, aby Bůh dal církvi **jednotu**, aby totiž ovečky byly za jedno s pastýřem a nejvyšším

*) III, 3.

pastýřem, aby i mezi sebou věřící byli za jedno, jak Božský Spasitel ve velekněžské modlitbě prosil: »Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno, jakož i my . . . Neprosím pak toliko za ně, nýbrž i za ty, kteří skrze slovo jejich uvěří ve mne, aby všichni jedno byli, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli, by svět uvěřil, že jsi ty mne poslal (Jan 17, 11 násl.).

Zvláště nyní v našem národě je třeba jednoty mezi katolíky. Prosme za to vroucně jak kněží, tak věřící při mši sv. Boha a buďme za jedno s pastýři svými duchovními, zvláště lněme k nejvyššímu pastýři církve, k biskupu římskému, papeži!

4. Konečně ještě jednu prosbu za církev tu Bohu přednášíme, aby řídil celou církev. Řízení děje se papežem, biskupy a kněžími. Tedy v tom je obsažena prosba za hodné představené v církvi, kteří by ne svého zisku, ale prospěchu, rozkvětu církve sv. si vždy hleděli.

Ve čtvrté knize Mojžišově*) máme krásný obraz církve svaté. Vyvolený národ opustil Egypt a modlářství jeho a hledá zaslíbenou zemi. Dlí však mezi neúrodnými skalami na poušti písečné. Bůh jim je nápomocen, posílá jim chléb s nebe a vodu ze skály. Nic jim neposkytuje příroda, vše mají jen od milosti. K tomu všemu jsou obkličeni od nepřátelského národa. Proto postupují stále jsouce seřazení ve vojenském šiku, vždy pchotovi odrážeti útoky nepřátelské. Přebývají jen ve stanech, aby mohli hned vyraziti, bude-li třeba. Nikde se neusídli trvale, všude jsou cizinci. A při tom všem přecházejí poušť vítězně a slavně!

Prorok Balaam vidí tento národ na poušti, pozoruje jednotu, pořádek, kázeň, jak jednotlivé kmeny jsou pod svými vůdci a prapory, jak Bůh je v jejich středu a neviditelně je vede, řídí a hájí . . . ve dne oblakem, v noci světlym sloupem, jak je nasycuje mannou a napájí vodou, jak Mojžíš jest zákonodárcem a zástupcem Božím, jak vede je rukou silnou po poušti, až je dovede k hranicím zaslíbené země. Jaké to divadlo, jaká krása! Balaam to vidí, proto, ač byl povolán zlořečit israelským, žehná jim. Vedou tedy proroka na jiné místo, odkud nelze jich tak přehlédnout, ale marno, i tu žehná jim. Vidí totiž všude pořádek, jednotu, touž sílu a krásu. Tu volá: »Jak jsou krásné stany tvé, Jakobe, a tvé příbytky, Israeli! Jako údolí plné hájů, jako podél řek svažované zahrady, jako stany, jež postavil Hospodin, jako cedry blízko vody . . . Kdo ti bude žehnat, bude sám též požehnan a kdo bude ti klnout, mezi kleté bude zařazen.« (Num. 24, 5 a 9.) Zdaž toto není krásný obraz církve? Z temnosti pchanských se povznáší, stoupá na své cestě obdivuhodnou řadou století a všemi kraji světa, pravou to pustinou, nespolehá ani na moc pozemskou, ani na bchatství, ani na přízeň světa, ale na milost Boží, obdařena jsouc silou a jednotou s nebe. A když pouští touto dojde k nějaké oase a si odpčine a přízeň světa se na ní usměje, netrvá dlouho, a zase povstane nějaký útok proti ní. I Kore a přívrženci jeho tu jsou, vzpoury z vlastních řad. Ale též ohnivý sloup Ducha svatého jest v jejím středu, má viditelného zástupce Božího, vznešeného Mojžíše v Římě v čele a vždy zvítězila po dobu 2000 let . . . V pravo i v levo viděla kácet se trůny, bortit se říše, cna však stojí tu pevně krásná, svěží, mladá, vznešená a mocná, jako na první den!

Po celém oboru zemském . . . jest již ve všech dílech světa a spěje činností svou, byť i ku vzdálenějšímu cíli, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř po celém světě. Milujme tudíž duchovní matku svou, sv. církev a modleme se za její rozšíření. Tuto modlíme se za všechny její údy, ale nyní děje se vzpomínka těch, kdož nejvíce napomáhali v ní k blahu celku. To pak jsou představení církve, tedy hlava církve papež, v diecesi biskup. Jest tedy nyní vzpomínka na vládnoucího papeže a na diecévního biskupa. Papež pak a biskup dotýčný sám praví tu: »I mne, nehodného sluhu svého.«

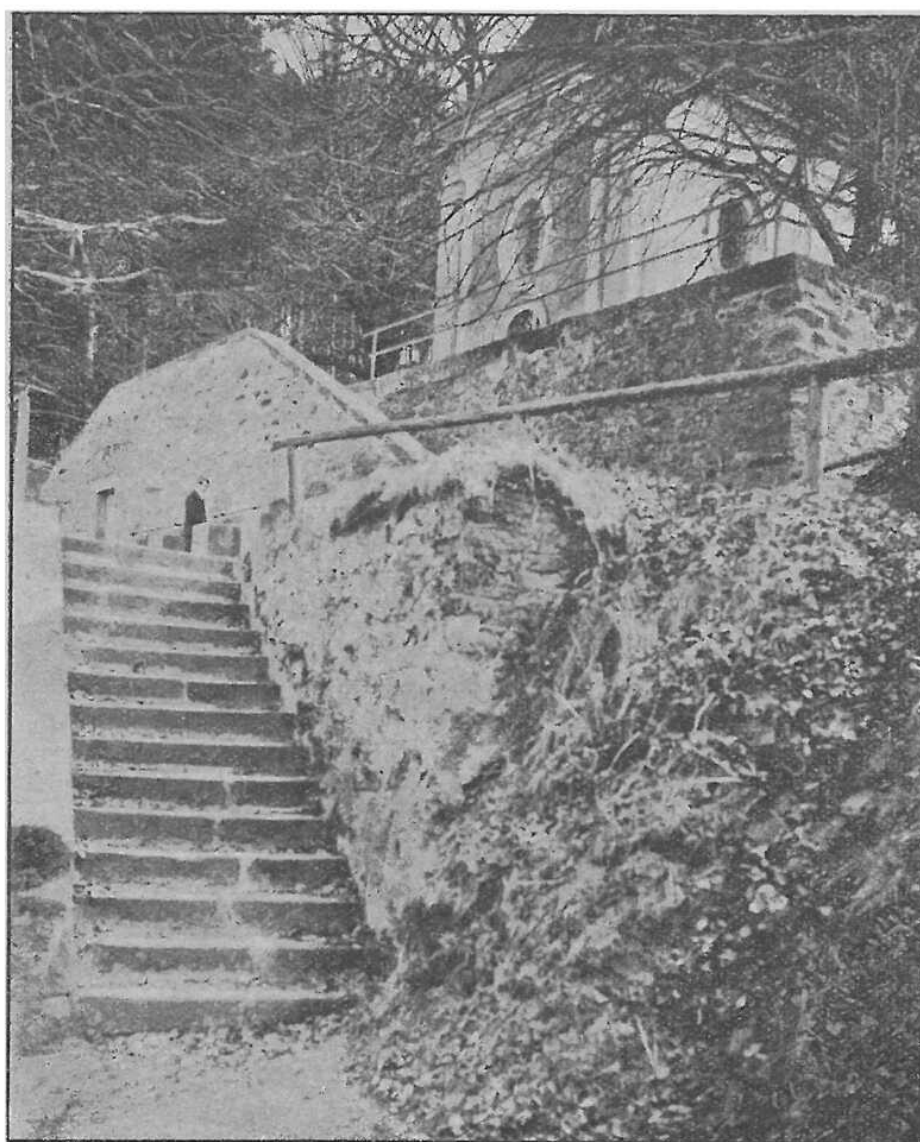
Nevěrci usilují tě, katolíku, odvrátiti od Říma, proto tím více přilni k papeži, neboť, jak dí krásně sv. Ambrož, »Kde jest Petr, tam jest církev, — a tedy důsledně kde jest nástupce Petrův, tam jest církev, nástupcem tím je jediný biskup římský — »a kde je církev, tam není smrt, ale život věčný.« Po papeži a biskupovi diecesním jméno-

*) Santer O. S. B. p. 217.

ván jest v některých zemích dle zvláštního indultu papežského i panovník země, jak to bylo i v bývalém Rakousku dovoleno.

Konečně dokládá se: **I se všemi pravověrnými a katolické i apoštolské víry vyznavači**, lat. tu jest »cultoribus«, což je do slova **ctiteli**, nebo **pěstiteli**. Dodatek tento není v missále řehořském, jest to přídavek z 11 století a míří proti rozkolníkům. Kdo jest zde míněn? Bellarmin*) dí: »Obětujeme ti nejprve za celou církev všeobecně, potom jednotlivě za papeže, biskupa, panovníka a všechny cstatní věřící.« Dcnys Kartusián však dí, že tu jsou míněni ti, kteří vynikají vírou svou mezi lidem křesťanským a tuto víru vykládají a hájí, tedy ti, kdož jsou apoštolsky činní. Sem patří na př. horliví kněží, ale i laikové, vynikající apoštolátem víry nebo modlitby, práce i utrpení. Buď jeden každý apoštolem mezi svými, budeš i ty tuto zahrnut.

*) De centr. de Missa l. 6. c. 21.

Schodiště k svaté vodě s vodní kapli na sv. Hostýně v době podzimní.

Valná hromada Matice svatohostýnské.

Valné hromady matiční bývají vždy velmi zajímavé. Letosí však byla zvláště dojemná a krásná, jednak proto, že jí bylo přítomno několik tisíc členů, i proto, že se jí účastnili vzácní hosté z ciziny, ale hlavně tím, že při ní došlo k nadšeným a srdečným ovacím pro nejdp. arcibiskupa dra. A. Cyr. Stojana.

Slavnost započala již v sobotu, 19. t. m., kdy v 7 hod. nejdůst. pan arcipastýř u- vedl členy ve slavném průvodu do chrámu Páně, kde superior Svatohostýnský uvítal všechny členy Matice a je povzbudil k horlivé činnosti pro zvelebení Sv. Hostýna. Potom J. M. nejd. p. arcibiskup dr. Ant. Cyr. Stojan měl litanie a sv. požehnání. Večer s věží svato-hostýnských zemřelým členům Matice byly vyzváněny hrany. V neděli ráno slavnostní kázání měl vldp. úr. Žůrek, načež pontifikální mši sv. za živé údy Matice sloužil nejd. arcibiskup. Zároveň s ním za zemřelé údy spolku sloužil u bočního oltáře mši sv. vldp. děkan Hřiva z Napajedel. Po slavné mši sv. nejd. arcibiskup vykonal za zemřelé členy spolku smuteční kondukt.

Vlastní schůze konala se venku o 9. hod. ráno. Nejprve byla zapěna sloka písně »Bože, cos ráčil«. Pak nejd. arcipastýř jako předseda zahájil jednání. Srdečně uvítal všechny účastníky a pozdravil vzácné hosty z ciziny. Byli to: nejd. generální vikář Klein z Nebrasky v Americe a nám již dobře známý pan redaktor Hynek Dostál ze St. Louis, oba naši milí rodáci, a pak vldp. P. Urban T. J. z Krakova. Shromáždění je uvítalo hlučným potleskem. — Zapisovatelem byl zvolen pan prof. Janda z Kroměříže.

Jednatelskou zprávu podal jednatel vldp. kanovník Daněk z Kroměříže. Byla velmi důkladná a informativní. Uvádí v ní mezi jiným, kterak nejdůst. pan arcibiskup pravil ve schůzi výborové dne 30. ledna t. r.: »Pokud mi milostivý Bůh popřává života a zdraví, rád bych splnil své sliby při nastolení úřadu velepastýřského učiněné a proto již letos chci něco pro Sv. Hostýn učiniti.« A začátek již učiněn, cihly objednány a zaplacený. A sice zaplacený nejdůst. velepastýřem za cihly a jejich dovoz pod horu 30.000 Kč. Poutníci byli v Hlasech Svatohostýnských požádáni, k vůli úspoře výlch spojených s do- vozem cihel na horu (stálo by to na 50.000 Kč), pckud každému poutníku možno a zdraví mu to dovoluje, za příkladem nejdůst. arcipastýře přinášeli po cihle nahoru a tak po- máhali budovati poutní dům, zvaný Stojanov. To skutečně se děje. Dále vybízí, aby se přihlašovali za zakládající členy Matice Svatohostýnské a aby členové rádi platili člen- ské příspěvky. Dále praví: Dlužno se též zmíniti o zázračném prameni, neboť zvláště loni docházely stížnosti, že poutníci odcházeli s prázdnými lahvemi domů. Loni bylo ne- smírné sucho, všechny prameny vysychaly, a byl to pravý div, že zázračný pramen na Sv. Hostýně ustavičně prýštil, třeba jen poskrovnu. Příčina druhá je také ta, že skála, z níž pramen vytéká, se drobí a tím voda odtéká jinam a jest pravděpodobno, že onen pramen, který prýští asi 30 kroků pod vodní kaplí, jest pokračováním původního pra- mene. Letos dne 20. března za přítomnosti Jeho arcib. Milosti a celého výboru Matice Svatohostýnské prohlédnut zázračný pramen a zjištěno, že následkem drobení se skály ubývá vody, proto usneseno, že se nesmí pramenem hýbat, a tenkrát též zjištěn odtok vody níže pod vodní kaplí. Z té příčiny požádán majitel panství bystřického pan Arnošt Laudon, by odstoupil onen kus lesa Maticí Svatohostýnské, aby v čas potřeby mohla býti voda zachycena, případně elektrickým motorem vedena až na horu. A tu majitel panství p. Laudon učinil velkomyslné, památné prohlášení, že daruje ten kus lesa Matici Svatohostýnské na věčné časy. Jeho arcib. Milost vyslovil vřelé díky šlechetnému dárci. Pan místopředseda minist. rada Sedláček ihned sestavil znění darovací listiny, kterou p. Laudon v klášteře svatohostýnském vlastnoručně napsal a podepsal. Pan civilní geo- metr Otto Zeman bezplatně zhotovil situační plán a hospodář Maticí p. Václav Zbořil provedl vše knihovně, k tomu na své útraty upravil novou cestu pod vodní kaplí. Je to jistě naší povinností, abychom dnes o valné hromadě panu Arn. Laudonovi a ostatním jmenovaným srdečně »Zaplať Pán Bůh« vyslovili s přáním, aby Rodička Boží jim hojně žehnala. Vzpomínáme o valné hromadě všech živých dobrodinců a tu zvláště jmenovati sluší: Jan a Marie Dokoupilovi darovali 150 Kč Ignác a Anna Dokoupilovi 160 Kč. Marie Krpccová 300 Kč, pak z pozůstalosti Marie Kučerkové z Dřevohostic 200 Kč, z pozůsta- losti nejd. preláta Tesaře 200 Kč. Zakládajícími členy se stali: p. Jan Kamalandr z Tučina, pí. Emilie Lamportová, pí. Josefa Jiroušková z Prahy, pí. Františka Zubatá, p. Jan Václavík, obchodník v Bystřici p. Host., p. Fr. Hrabal z Krhova, pí. Marie Anna Machárková z Jevíčka, p. Jan a Marie Anna Ropáčkovi z Ježova, paní Marie Vepřková

z Postřelmovy, Filipina Řihošková z Kojetína, Rev. P. Martin Bogar Praha, Nebraska, rodina Kojalova z Kizlovic, Rev. Boženek Chicago, Hedvika Jemelková, N. Mikulášková z Bojkovic, rodina Huserkova z Nové Lhoty a všichni hosté z Ameriky, kteří tu byli v červenci, p. Karel Nemluvil ze Žerotína daroval 402 Kč. Všechny členů Matice Svatohostýnské jest 15.907, od valné hromady přistoupili 104. Všechny zemřelých členů jest 2794, od valné hromady zemřelo 46 členů. Nejdůst. pan předseda obětoval slavnou mši sv. za živé členy Matice Svatohostýnské, u bočního oltáře sloužil mši sv. za všechny zemřelé členy Matice Svatohostýnské důst. pan děkan Hřiva. K těmto zvláště náleží zvěčnění opat rajhradský P. Prokop Šup. Právě v době, kdy se konaly korunovační slavnosti na Sv. Hostýně, byl v Rajhradě nastolen za opata, a ještě téhož roku o slavnosti Narození Panny Marie konána za jeho vedení velká pout z Rajhradu na Sv. Hostýn. Kdykoliv tu byla větší slavnost, vždy přicházel, by ji svou přítomností oslavil. Ještě loni o dušičkové slavnosti sloužil svou poslední pontifikální mši sv. na Sv. Hostýně. Zemřel 12. prosince 1921 a za svého života věrně pěstoval tradiční úctu a lásku Rajhradu k Sv. Hostýnu.

Vzpomínáme také v této chvíli vroucího ctitele Panny Marie Svatohostýnské, důst. p. faráře Fr. Gogely, jenž zemřel 27. února t. r. ve Střebčicích. Nad jeho hrobem ocenil nejdp. biskup dr. Karel Wisnar jeho lásku a jeho zásluhy o Sv. Hostýn. Zdejší důst. páni mohli by to potvrditi svou vlastní zkušeností, neboť zvěčnělý P. Gogela nejen v létě, ale i v zimě přicházel často, nejméně každý měsíc pěšky na Sv. Hostýn, by zde uctil Matku Boží. V »Hlasech Svatohostýnských« popsal P. Gogela všechny rostliny, tak zv. flóru hostýnskou. Museu svatohostýnskému daroval rukopis, v němž květena Sv. Hostýna jest popsána, pak daroval herbář s 900 rostlinami a 500 různými mechy, které zde i v okolí sebrány byly. Kéž Rodička Boží odplatí jemu a všem zemřelým členům Matice Svatohostýnské lásku a obětavost jejich pro Sv. Hostýn.

A jako letos oslavujeme 10leté výročí slavné korunovace Matky Boží Svatohostýnské, tak též dlužno zmíniti se o 35letém působení důst. kněží Tov. Ježíšova na Sv. Hostýně.

Všichni jsme naplněni cítěním vděčnosti k nim, jejich neúporná činnost nedá se několika slovy vyličiti a jen Ten, který zkoumá ledví i srdce člověka, dovede odměniti všechno, co tito důstojní páni činí ke cti Boží a Panny Marie a ku spáse duší těch tisíců poutníků svatohostýnských.

Dříve po celý týden žádný a v neděli jen jediný kněz z Bystřice mohl zpovídati, mši sv. sloužiti a slovo Boží hlásati a dnes denně skýtá se příležitost na Sv. Hostýně očistiti své svědomí, obrodit se duševně, ten velký počet sv. přijímání za minulý rok 72.000 jest skvělým důkazem jejich obětavé, neúnavné práce. Mimo to vydávají »Hlasy Svatohostýnské« a v nich ukládají poklad zbožné četby i zajímavých zpráv o Sv. Hostýně, takže žádný ctitel Sv. Hostýna neodloží číslo dříve, pokud ho zevrubně nepřečetl. Za doby zimní konají sv. misie a tak přecházejí z jedné namáhavé práce do druhé. Působili zde v uplynulém roce vdp. P. superior Josef Strýhal, P. Frant. Zimmerhackel, jenž zde byl již před 35 lety, letos dožil se 77 let věku svého a svou neobyčejnou čilostí a horlivostí znám jest všem poutníkům, pak dp. pánové P. Jan Dvořák a P. Rudolf Rozkošný.

Kéž Matka Boží Svatohostýnská nám je zachová ve zdraví a síle, aby toto apoštolské dílo mohli vždy se stejným zápalem a nadšením konati.

A vroucí »Zaplať Pán Bůh« všem zakládajícím a přispívajícím členům Matice Svatohostýnské, všem dobrodincům Sv. Hostýna za jich oběti a dary věnované k oslavě Matky Boží Svatohostýnské a k zvelebení tohoto poutního místa.

Zprávu pokladniční přednesl spolkový pokladník vldp. děkan Balt. Hřiva z Napajedel. Celkově vypadá takto:

Loňská hotovost obnášela	22 Kč 48 h,
letos bylo příjmů	62.503 Kč 01 h,
příjmů z půjček bylo	65.855 Kč 74 h,
na různé účely darováno	260 Kč 30 h,
tedy celkem bylo příjmů	128.647 Kč 53 h,

Vydání činilo 128.441 Kč 08 h,
tedy zbývá hotovost 206 Kč b5 h.

Stav jmění jest nyní tento:

Jmění obnáší 49.105 Kč 09 h,
dluhů na útulně a j. jest 89.559 Kč 19 h,
tedy dluhy celkem obnášejí 40.454 Kč 10 h.

Revisor účtů vldp. arcikněz Jan Híkl z Holešova oznámil, že účty vzorně jsou vedeny a členové pokladníkovi udělili s povděkem absolutrium. Druhý revisor dp. farář Frant. Gogela ze Střebčtic během roku zemřel. Byla mu věnována vděčná vzpomínka a na jeho místo zvolen dp. farář z Bilavska Jaroslav Janušík.

Spolkový hospodář pan V. Zbořil, továrník z Bystřice pod Hostýnem vyličil pak stručně vykonané práce na sv. Hostýně. Mimo jiné uvedl, že nejdp. arcibiskup na stavbu »Stojanova« na sv. Hostýně daroval kromě jiného 50.000 cihel, z nichž poutníci již 30.000 vynesli na kopec, čímž se Matice ušetřilo 30.000 Kč. První cihlu vynesl pan arcibiskup. Dále oznamuje, že byla opravena střecha kostela a na kaplance, jež vichřicí byla poškozena, v útulně nově byly upraveny spárny a získán byl štědrostí pana Arnošta Laudona z Bystřice p. Host. pozemek na zabezpečení pramene svatohostýnského. Matice vykonala velmi mnoho, zasluhuje tudíž přízně, a to tím větší, poněvadž v době dozírné chce zbudovati na sv. Hostýně pro poutníky »Stojanov« a chce na kopec zavést elektrický proud k osvětlování a jiným účelům.

Činnost pana hospodáře byla schválena a byl jemu a p. Laudonovi vysloven upřímný dík.

Nato k valné hromadě promluvil vldp. gener. vikář Klein z Ameriky. Je to náš milý rodák, který cele věnuje se našim katolickým krajanům v Americe. Nejdp. arcibiskup dr. Stojan jmenoval ho za to čestným kanovníkem kroměřížským. On nyní ze srdce poděkoval za tak velké vyznamenání, projevil Bohu díky, že po letech mohl opět navštívit vlast i sv. Hostýn, diví se pracím, jež Matice tam vykonala. Přihlašuje se za zakládajícího člena Matice a na účely její odevzdává 1000 Kč. (Nadšený potlesk). Též nadšeně pozdravil všechny p. redaktor Dostál z Ameriky a též dal 1000 Kč jako nový zakládající člen Matice.

Paní Ryšánková z Rymic prosila přítomné Američany, aby tam za možem našim katolickým rodákům tlumočili náš upřímný pozdrav. Pan Kostka z Vídně pronesl pozdrav vídeňských Čechů a sekretář Štěrba za Omladinu.

Paní Rybáková z Mor. Ostravy podala vhodný návrh, aby ti, kteří věnovali schody na sv. Hostýn, také se postarali o jejich udržování, jelikož schody povětností velice trpí. Sama pak ihned na tento účel složila 100 Kč. Kéž její návrh najde všude pochopení!

Jménem členstva Matice srdečně pak poděkoval pan Bachan z Hluku p. arcibiskupovi za veškeru jeho lásku ke sv. Hostýnu a vyzval všechny, aby svého velepastýře v jeho pracích a snahách podporovali. Také hned mnoho poutníků se přihlásilo za zakládající členy Matice.

Na konec promluvil pan prof. Janda. Vybízeli rodiče, aby pečovali, ať děti jejich chodí na služby Boží, ať přijímají sv. svátosti, a ať studenti jejich ze šesté, sedmé a osmé třídy středních škol navštěvují vyučování náboženství, které je v těchto třídách povinné. Studenty pak povzbudil, aby dle víry žili a k ní veřejně se hlásili.

Na to nejdp. arcibiskup poděkoval všem účastníkům schůze a všem dobrodincům Matice svatohostýnské, a povzbudiv je, by sv. Hostýn i nadále podporovali, v srdci svém pak aby si vybudovali chrám živé víry, krásnou valnou schůzi zakončil, načež účastníci za zpěvu papežské hymny odebrali se do chrámu na slavné pontifikální služby Boží, které sloužil nejdp. opat Hlobil z Rajhradu.

Po krásné této schůzi nemáme jiného přání, než aby řady členů Matice svatohostýnské rostly, zvláště aby přibývalo členů zakládajících (nejméně 100 Kč jednou pro vždy). Jen tak Matice bude moci splnit další své veliké úkoly na svatém Hostýně.

Dodatek. Na výborové schůzi, konané na Sv. Hostýně hned po valné hromadě, bylo usneseno toto: Přihlásí-li se aspoň 80 dobrodinců, kteří upíší dlužní úpisy Matice Svato-

hostýnské po 1000 Kč, bude možno ihned přikročiti k elektrisaci Sv. Hostýna. Úpisy ty budou úrokovány 5% a budou zajištěny moravským zemským výborem, takže budou úplně bezpečné a velmi výhodné. — Doufejme, že tímto způsobem Matice Svatohostýnská brzo bude moci důležitý tento úkol provést. — Přihlášky o úpisy mohou se konati obvyklými šeky Matice Svatohostýnské, jen třeba připsati, že se žádá matiční úpis. Lze se též obrátiti na duchovní správu na Sv. Hostýně!

P. Fr. Videnský T. J.

Bohuslav Balbín T. J.

Zvláštní citel Rodičky Boží.

Z lásky k Marii Panně složil Balbín několik tak zvaných anagramů, jež ho, jak doznává a jak z věci samé vidno, stály mnohého námahy. Balbín vzal na př. latinskou modlitbu »Zdravas Královno«, jako by se jí modlil citel mariánský a pak v osmi latinských verších tedy v básničce uvádí, co na to Maria Panna odpovídá. Obtíž spočívá při anagramu v tom, že jak ve »Zdravas Královno« tak v básničce musí býti stejný počet těchže scuhlásek a samohlásek nebo jinak: v básničce směji přicházeti jen ty a tolik scuhlásek a samohlásek, co ve »Zdravas«. Do češtiny to ovšem není možno přeložiti a dopcsud se také nikdo o takové anagramy nepokusil. V knížce »Diva Tuřanensis« činí to podobně s modlitbou »Otčenášem«. Tuto složil modlitbu k Ježíškovu v sedmi verších, kde se opakují tytéž litery a ve stejném počtu jako v latinském »Otčenáši«.

Tyto výkony svědčí, nehledě na jiné věci, o neobyčejném nadání Balbínově a dokazují, jak hravě ovládal latinskou řeč. Mimo to dlužno podotknouti, že psal latinou vybrancu neboli, jak se říká, klassicku.

Mnohého snad by zajímalo seznati bližší nějaký anagram. Abychom tuto zvědavost ukojili, napíšeme tu anagram k Ježíškovu a pak jej přeložíme do češtiny, aby čtenář věděl, co verše znamenají.

Program: Pater noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua sicut in caelo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo. Amen.

Anagram. (Oratio ad Jesulum humani generis delictum.) Flos mundi! quem tot nictantia sidera pingunt, et casto tractare sinu et mordere labellis Attentat Mater! cape, quae tibi dedico dona. Te sine non vivam! Mundi mi nomina serdent; Taedet honos. Veneres sunt sicut somnia noctis. Rideo stultorum risus; ut somnus abibunt omnia; Vita tibi Jesus in fine manebit.

Jak v »Pater noster« tak v básni je stejný počet těchže písmen:

A⁽¹⁹⁾ Ae⁽²⁾ B⁽⁶⁾ C⁽⁷⁾ D⁽¹⁰⁾ E⁽²³⁾ F⁽²⁾ G⁽¹⁾ H⁽¹⁾ I⁽²⁹⁾ L⁽⁵⁾ M⁽¹³⁾ N⁽²⁶⁾ O⁽¹⁷⁾
P⁽²⁾ Q⁽²⁾ R⁽¹¹⁾ S⁽²⁰⁾ T⁽³⁰⁾ U⁽¹⁹⁾.

Česky to znamená:

Program: Otče náš, jenž jsi na nebesích atd.

Anagram: (Modlitba k Ježíškovi, potěše pokolení lidského). Světa květinko, kterou s nebe krásí světla nebeská, Matka chová na rukou něžných tisknouc v čelo, ústa svůj polibek! Přijmiž dary vděčné, jež ti přináším. Bez tebe nelze mi žít! Hnusností mně světa marnost. Vážnost se protiví, snem jsou různé radovánky, úsměškům hloupých směju se; vždyť všechno zanikne jak spánek; životem jediným bude na věky Kristus.

Zbožnost Balbínova vysvítá konečně i z toho, že ctnost jiných osob posuzuje dle lásky a úcty k Marii Panně. To vidíme v životopisu Arnošta z Pardubic, prvního arcibiskupa pražského a rádce Karla IV., Otce vlasti, sepsaném Balbínem. S nadšením vyličuje jeho něžnou lásku k Marii Panně, ku které se často zvláště jako arcibiskup utíkal. Ano dával se i vyobrazovati, an před soškou mariánskou klečí, vedle něho pak na zemi leží berla, mitra a jiné odznaky biskupské. (Jest původcem sv. Hory.)

Z toho všeho jde na jevo, jak Balbín Marii Pannu miloval. Ba láska tato zdála se mu býti jako Čechovi nutná. Byloť průpovědí Balbínovou, že »Maria Panna Čechům vždy byla nakloněna a že naopak Češi ji vždy měli v lásce.« Větu tuto snaží se v dějinách sv. Hory obšírně dokázati. Ostatně píše toto vše za tím účelem, aby Čechové dle starého zvyku byli věrnými a horlivými ctiteli Marie Panny.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. J. K. z Hor. Mošt. píše 18. září: Dne 28. ledna 1922 jsem tak těžce onemocněl na žaludeční katar, že jsem se nechal zaopatřiti svatými svátostmi. Nemoc trvala čtyři měsíce. Po celou tu dobu jsem se modlil k b. Srdci Páně a k P. Marii Svatoh. za uzdravení. Byl jsem vyslyšen a proto posílám poděkování a zároveň slibuji, že pokud mi to bude možno, každého dne se budu modliti k b. Srdci Páně a k P. Marii Svatohostýnské.

Čtenářka Hlasů z Újezda u Vizovic píše: Děkuji b. Srdci Páně a P. Marii Svatoh. za uzdravení dítěte, které již delší dobu mělo velké bolesti v životě. Když se nemoc horšila a nikde pomoci nebylo, předstoupila jsem majíc dítě v náručí před obraz b. Srdce Páně a P. Marie Svatoh. a prosila jsem vroucně za uzdravení se slibem, že to uveřejním v Hlasech. Bolestné záchvaty pominuly, ale když jsem se slibem otálela, zase se nemoc vrátila. Starší dítě mělo padoucnici. Když kněz uděloval požehnání, prosívala jsem Pána Ježíše v Nejsvětější Svátosti Oltární o uzdravení, a od té doby se již nemoc neobjevila. Také děkuji P. M. Svatoh. a sv. Josefu za své uzdravení.

J. W. z M. O. děkuje b. Srdci Páně, P. Marii Svatoh., sv. Josefu, sv. Antonínu, ctih. sestře Teresii od Jezulátka a zázračnému Kristu Pánu v Limpas za vyslyšení ve mnohých vážných záležitostech, zvláště za šťastné zkoušky na universitě a prosí o další jejich pomoc.

Čtenářka z Oseka píše 9. září: Již je to sedm let, co odešel syn, byv uzdraven po poranění, opět k vojsku. Čtyři roky jsme od něho ani řádku nedostali, a proto jsme se vzdali naděje na navrácení a cplakávali jej jako mrtvého. Přece jsme bez přestání volali k Matičce Svatoh. o smilování. A hle!

Na svátek sv. andělů strážných jsme od něho obdrželi zprávu, že přijede domů. Díky Matičce Svatohostýnské! Též děkuji za vyslyšení prosby v důležité potřebě.

M. B. děkuje P. Marii Svatoh. a sv. Josefu za vyslyšení prosby ve velké úzkosti a starosti a **čtenářka z Olomouce** za uzdravení z nemoci, při níž byla nutná operace.

Jiná píše: Vzhlížela jsem na P. Marii se slzavým ckem prosíc za uzdravení, a teď se srdcem plným vděčnosti na Ni patřím, protože mne vyslyšela a v Hlasech Svatoh. to uveřejňuje.

F. O. z P. na Hané píše 30. září: Byl jsem ve velmi těžkém postavení. Ve světě jsem si nevěděl rady, a proto jsem se obrátil o pomoc k P. Marii Svatoh., sv. Josefu, sv. Antonínu a podivuhodně jsem byl vyslyšen. Vedle svíček na oltáři darovaných byl následující dopis: Až po několika letech, po přestálých velikých útrapách a nebezpečnostech, i duševních mukách, plním slib, jenž jsem učinil na dalekém východě Pomocníci křesťanů, a skládám malý dárek na oltář s prosbou, aby ony svíce hořely na hlavním oltáři před milostnou sochou Korunované, a nejvroucněji děkuji Matičce Svatohostýnské za velikou pomoc. Vděčný zajatec.

Poutí. V sobotu 2. září průvod z Boršic u Velehradu s kapl. Jos. Hutem; přišli pěšky, nazpět se vezli vlakem. V poledne téhož dne jistá rodina z Týna nad Vltavou, ac jela vlakem celou noc, přece přijala sv. svátosti. P. Jos. Bartoník T. J., kapl. na Velehradě, přivedl 30 mužů z Tupes. V sobotu večer bylo na 700, v neděli na 2000 poutníků. Ač 5. září přšelo, přece se dostavili z Nemšové a Horního Srní (300) a brzy za nimi z Teplé u Trenčína, a 7. září pospíchali do Štípy. Odpoledne 7. září nastal poutnický

ruh: přicházelo jedno procesí za druhým ze Slovácka, ve chrámu nastala tlačenice, zpovědnice praštelý a chrám se ozýval celou noc rozmanitými písněmi. První tu byli Znorovští (200) s hudbou a 16 družičkami, které nesly na nosítkách sochu P. Marie Svatohost, bohatě ustrojenou, brzy za nimi z Hrcznové Lhoty (130) s hudbou a 54 družičkami taktéž se sochou P. Marie, dále z Ostrožské Lhoty (60), z Tvarožné Lhoty (28), z Nové Lhoty (120), z Vracova, ze Štítné (40), z Veselí (55), z Bilovic (400) s kapl. Meth. Habartou, od Kyjova, z Vracova, z Lípova, z Dolněmčí a j. Když průvody stanuly před oltářem, odložily družičky koše, postavily se do čtyřstupu, klekly si a zasvěcovaly se P. Marii. Němci z Nemilan měli své bohoslužby v Sarkandrovce. Papežský komoří Štěp. Spusta, děkan a farář z Lysé na Slovensku přivedl 120 poutníků a velmi horlivě vypomáhal: večer do 11 hodin a skoro ráno zase. Poutníci ze Starého Jičína objednali si autobus z Nového Jičína a za 1 den vykonali pout. Též navštívili Sv. Hostýn 8. září zvláštním vlakem 800 poutníků z Val. Meziříčí s kapl. Frant. Jemelkou, s mariánskou družinou s praporem a s III. řádem sv. Františka a s hudbou; odpoledne měli shromáždění III. řádu, požehnání a odchod. Kázal dr. Kl. Žůrek, jenž měl také před svátkem večer u pomníku padlých dojemný proslov, až všichni slzeli. Rovněž po velké mši sv. byla u pomníku padlých smuteční pobožnost. Protože svátek Narození P. Marie byl v pátek, dalo se očekávat, že na sobotu přispěchají průvody z Valašska. A skutečně, okolo 5. hod. přicházeli z Cíchova (68), z Lačnova (32), z Drnovic (25), z Vlachovic (60), z Vysokého Pole, a dále pak z Ořecheva (250), z Boršic u Uh. Brodu (100) s hudbou, a ze Starého Města (400). V sobotu byl polosvátek. Brzy po polední tu byli z Valašských Klobouk (600) s kapl. Stanislavem Dostálem, kteří přenocovali a z velké části se vyzpovídali v Kašavě, pak procesí ze Stříleka, z Velké, z Kojetína (600) s kapl. Jos. Peškou a s hudbou. Na svátek Jména P. Marie měl oboje kázání P. Jos. Bartoník z Velehradu a P. superior po velké mši sv. pobožnost u pomníku padlých. Po oba svátky mariánské horlivě pomáhali P. Karel Bumbala C. SS. R. z Červenky a prof. Cyril Stojan z Lipníka, Vincenc Pecháček far. v. v. ve Valaš. Meziříčí. 14. září průvod z Chomíže (200 s far. bílavským Jaroslavem Janušíkem, s dr. Frant. Dvorníkem, s družičkami a s hudbou, v neděli 17. září procesí z Kunovic u Uh. Hradiště, ze Žčp s kapl. Jaromírem Krylem, s družičkami a s hudbou a ze Slovenska z Tepličky (60) s far. Josefem Kostelným; konal před měsícem na Sv. Hostýně duchovní cvičení a tak se mu tu zalíbilo, že brzy potom přivedl poutníky. 24. září bylo na 500 poutníků, 1. října bylo ošklivé počasí, přes 100 poutníků.

Noviny z Podradhoště, které statečně hájí zájmy katolického Valašska, přináší 2. září úvodní článek o tom, co musejí katolíci a zvláště poutníci zkusiti na dráze podhostýnské, a dávají poutníkům radu, kterak si mají počínati. Nemají si nechati urážeti své náboženské přesvědčení: »Nehádejte se ve vlaku se zkaženými lidmi. Vlak je místo veřejné, které patří tomu, kdo si je zaplatí. Jakmile vstoupíte do železničního vozu, jste tam doma zrovna tak, jako ten, kdo si otvírá hubu na vás. Neřpte to! Zavolejte průvodčího vlaku a řekněte mu: Pane, tento muž mne hrubě uráží. Žádám, abyste ho napomenul, nebo mu vykázal jiné místo. Nepomůže-li to, oznamte nám (t. j. farnímu úřadu ve Valašském Meziříčí) jméno onoho průvodčího a vlak, kterým jste jeli, a číslo vozu, ve kterém jste seděli. Rovněž stávají se případy, že dokonce i železniční zřízenci si dovolují hrubé, urážlivé poznámky proti cestujícím katolíkům, hlavně poutníkům.

Dne 20. srpna bylo velmi mnoho poutníků z Rožnovska na Sv. Hostýně. Odpoledne se vraceli vlakem domů. Bylo jich tolik, že pravidelný vlak jich nemohl vzíti. Výpravčí v Bystřici Mareš vypravil ihned druhou garnituru vlakovou a telefonoval do Krásna, aby vlak k Rožnovu chvilku počkal, že přijede druhým vlakem mnoho lidí k Rožnovu. Již v Bystřici musili poutníci ledačos přeslechnout od železničních zřízenců. Když druhý vlak s poutníky vjížděl do Krásenského nádraží, dáno znamení rožnovskému vlaku k odjezdu, takže poutníci, kteří by v pěti minutách byli přesedli, musili počkat až do večera, nebo jíti pěšky do Zašové, do Zubřího, do Stříteže, ba až do Rožnova, to je přece nešetnost a necít.

Ještě hruběji se choval průvodčí rožnovského vlaku Krhut. Poutníci ze Zašové měli společný dopravní list. Ale z Bystřice se již všichni nedostali do jednoho vlaku; jedni jeli prvním a druhí druhým. Když vůdce poutí upozornil Krhuta na to, že poutníci mají zaplacené, ale že pojedou až druhým vlakem, protože první jim před nosem ujel, rozkřikl se Krhut, že mu po tom nic není, že musejí platit znovu z Krásna do Zašové.

Tak se zřízenci k pasažérům chovat nemají a cestující si to nesmějí nechat líbit. My si zaplatíme a chceme býti obslouženi. Když si stěžovali cestující na nepřístojnosti, křičel kterýsi zřízenec: Však tam máte šráмка — ať udělá pořádek! — Tohle je hnusné. Naším katolíkům radíme: nenechávejte si líbit od veřejných zřízenců a na veřejných úředních místech žádných hrubostí. Sami zachovávejte vždycky slušnost a úctu — ale totéž žádejte pro sebe. Budte ujištěni, že časem zjednáte nápravu.

Tolik Noviny z Podradhoště. Jistě, že se budou poutníci dle této rady řídit!

«Pozorovatel» píše 14. září 1922:

Zborovice. Nedávno byla zde zpráva, že mnozí čechoslováci zborovští chodí na pout na Sv. Hostýn. Není divu. Byli kdysi zbožní a tenkrát rádi pospíchali na posvátnou horu k Matce Boží a tenkrát cítili se těž šťastnými. Než nechali se svést k náboženské revoluci, stali se z nich odpadlíci od církve katolické, mysli ve svém pablouzení, že se pomstí kdož ví komu, a zatím pomstili se sami sobě. Zřekli se toho, co jim bylo svaté a ti, kteří je svedli a omámili, nemají, čím by jim jejich duševní ztrátu nahradili. Dnes jsou ubozí duševně a nespokojeni. Proto se nelze divit, že se v nich czývá touha po Sv. Hostýně, kde už tolik lidí klidu našlo. Ale Pavlík je chce duševně rozvrátit úplně. Sám zašel svým nepořádným životem do slepé uličky, z níž už neví nyní kudy kam a lidem, kteří se nechali svést jeho sladkými slovy a hadími pohledy, krade víru a přináší rozvrat, ale nedává jim žádné náhrady. Chce, aby všichni byli takoví duševní rozervanci jako on. Posledně se zle pustil do těch, kteří putují na sv. Hostýn a nazval místo, drahé katolíkům československým, bludařským. Tim ovšem neubere tomuto posvátnému místu jeho přitažlivosti. Nám katolíkům je a zůstane Sv. Hostýn místem milosti a uklidnění.

Katolíci.

Poznámka. Došla nám různá oznámení, že prý někteří Čechoslováci byli tu u sv. svátostí a doma se vychloubali, že je to jedno. Upozorňujeme, že dokud někdo zůstává mimo církev svatou římsko-katolickou a nechce do církve se vrátit, žádný katolický kněz nemůže mu odpustit hříchy a to ani v hodinku smrti, a tedy zamlčí-li, že je Čechoslovákem, jest zpověď neplatná a sv. přijímání svatokrádežné.

Sjezd a pout rekrutů na Sv. Hostýně. Pošmurný byl sice den 16. září, ale to nic nevařilo mladým našim jincům, nastávajícím vojákům, aby šli na svůj sjezd a svoji pout na rozloučenou. Celé odpoledne ojedinele nebo v malých skupinkách vystupovali na vrchol Hostýna, a když je pak v předvečer svedl dr. Žůrek s členem ústředního výboru, Ant. Šterbou, do sálu musea svato-hostýnského, ukázalo se, že je jich hezký počet. Po krátké modlitbě měl k nim pak p. dr. Žůrek první promluvu, v níž příklady z přírody a života dal rekrutům mnoho vzácných rad a poučení pro život. Že jako dluholetý pracovník mezi mládeží a vojskem jich mohl dát, o tom není pochybnosti. Zvlášť je napomínal, aby si zachovali víru a mravnost, a aby se nebáli výsměchu. Ač není válka, přece musí bojovat statečným vyznáváním víry. Aby je povzbudil k mravnému životu, vypravoval následující příklad: Známe jednoho zdravého, silného muže, obchodníka. Byl na vojně a musil se velice zapírat, aby si zachoval

mravní čistotu. Ale sv. víra a milost Boží jej silila, že všechna pokušení přemohl. Vrátil se domů, a čínil se a má několik hodných dětí. Jedenkrát pravil dr. Žůrkovi: »Pane doktore! Když pohlédnu do čistých očí svých dětí, a si vzpomenu, že jejich síla a zdraví jest ovšem mých bojů za sv. čistotu, říkávám si, že kdybych měl i desetkrát tolik se zapírat, abych si mravnost udržel, učiním tak, protože vidím, že v mých dítkách jsem hojně odměněn.« Kdo odhodí kříž, který mu Bůh uložil, aby si čistotu zachoval, ten bude musit nésti daleko těžší kříž, který si sám svým nezřízeným životem připravil. O 7. hod. následovalo kázání na uvítanou v kostele, jež měl dp. superior P. Stryhal, který ve svém kázání dal rekrutům rovněž mnoho vzácných příkladů pro život. Po kázání pak měl litanii a sv. požehnání. Následuje krátká přestávka, pak Libera u pomníku padlých, vyzvánějí hrany, a od pomníku padlých bratří nescu se modlitby k nebesům za duše jejich. Po pobožnosti u pomníku byla pak druhá promluva p. dr. Žůrka k rekrutům, jež byla pokračováním první. Při této promluvě přečten byl telegram, jenž přišel při požehnání, následujícího znění: »Rekrutům pozdrav! Povinností své konejte přesně. Ku svému přesvědčení se hlaste mužně. V Opavě s láskou vás čekají. Naše Slezsko, poslanec Rýpar, major Němec, katech. Reček. — Když ukončena druhá promluva, aby rekruti hodně užili, a poslechlí rad svého ctccvského přítele, tu slibovali přijít k další promluvě hned o 5. hod. ráno. S přáním dobré noci tiše ztráceli se ve tmě. Ráno skutečně sešli se opět dle daného slova. Pan dr. Žůrek přednášel pak na slova: »Kdo mne vyzná před lidmi, toho vyznám před Otcem svým nebeským!« a rozvedl slova: »Neházejte svatých věcí psům!« Ve volné chvíli proslov o významu modlitby pro vojáka měl Bch. Horníček, místopředseda ústředního výboru. O půl 8. hodině ranní měl kázání dp. dr. Kl. Žůrek, jenž opět zkušenostmi ze života skutečně podal vzácné rady pro život. Velkým dojmem působilo, když řady rekrutů klečely v chrámu, aby přijaly Chléb Živý v nejsv. Svátosti. Po ranní mši sv. v závěrečné přednášce dokončeny dp. dr. Žůrkem úvahy k rekrutům, načež ještě krátce a povzbudivě promluvil člen ústř. výboru, Ant. Šterba. Jeho přátelská slova přijata rovněž přátelsky. Modlitbou tento sjezd skončen. Zajisté všichni, kteří se účastnili, cesty své nelitovali.

Ku sjezdu poslal J. J., mistonáče pluku Orla z Brna II. a nováček 31. pěšího pluku v Jihlavě nadšený pozdrav rekrutům i jejich kazatelů, že by se rád byl účastnil, že musí hrát ale úlohu Hazaly v divadelním představení »Janošík«. Dopis jeho však jsme dostali až po sjezdě.

Našinec 20. září:

Morava je zemí nejčestější a opravdu cyrilometodějskou. Morava má celkem dle posledního sčítání 2,662.884 obyv. Přibylo 29.857, t. j. 1.13 proc. Čechů je 2,048.427, Němců 547.611, Čechů přibylo 174.395, čili 9.30 proc., Němců ubylo 177.271, čili 24.45 proc. Katolíků jest na Moravě 2,421.209, evangelíků 86.000, československých 61.786, bez vyznání 49.000, Židů 37.989. — Velehrad a Hostýn zvítězili i za horečky odpadové.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 22.—26. srpna účastnili se tito vdpp.: Z olomoucké arcidiecése Alois Blaháček, farář ve Velké Lhotě; Fr. Beneš, zámecký kaplan v Hukvaldech; Fr. Čermák, kaplan v Dubu n. M.; Jan Dvořák, farář v Heřmanově; Alfons Glos, koop. v Prostějově; Jos. Holubníček, katech. v Petřkovicích; Karel Horák, farář v Hradisku u Kroměříže; Jak. Hrabinský, farář v Syrovíně; Frant. Hronek, farář v Kostelci u Holešova; Jos. Chrobák, farář ve Velké Polomi; Al. Jašek katecheta v Prostějově; Josef Páleník, koop. v Holešově; Fr. Pelíšek, koop. ve Vel. Karlovicích; Emil Skula, koop. v Jevíčku; Fr. Valenta, farář v Březclupech; Gabriel Vlček, kaplan v Kralicích. — Z brněnské diecése: Jan Fröhlich, katech. v Brně; Jos. Kalabus, farář v Roštěnicích; Al. Kežlínek, farář v Krhově; Ant. Matějčík, far. v Olši; Fr. Pospíchal, katech. v Brně; Josef Pluskal, farář v Mchelně; Hulbert Růžicka, kaplan v Dol. Kounici. Z Těšínska: Fr. Konečný, farář v Bruzovicích; Oskar Zavisla, farář v Těrlicku; Josef Czyž, farář v Dolních Bludovicích. Se Slovenska: Jos. Kostelný, správce fary v Teplicích; Alexander Laudon, kapl. v Žilině; Jan Porubský, kaplan v Hor. Vadičově.

Exercicií kněžských na Sv. Hostýně ve dnech od 28. srpna až do 1. září účastnili se tito vdpp.: Z arcidiecése olomoucké Robert Bartoš, farář v Újezdě u Vizovic; Ant. Březina, farář v Měrovicích; Rudolf Fridrich, kooperátor v Žalkovicích; Josef Lukeš, kaplan v Chornici; Rudolf Kvapil, kaplan v Dřevchosticích; Josef Motál, pref. arcib. semináře v Kroměříži; Fr. Petřík, duchovní správce v Hodolanech u Olomouce; Alois Šilhavý, farář v Sušídole - Ječnovu; Fr. Zatlucukal, far. v Litevli. Z brněnské diecése: Jan Hladký, kooperátor v Tvrdonicích; dr. Fr. Švábeník, profesor v Telči. Ze Slezska: Ant. Fusek, administrátor v Sl. Ostravě; Fr. Kaniok, kaplan v Karvině; Emil Peter, kooperátor v Něm. Lutyni; Jan Tagliaferro, farář v Českém Těšíně; Ant. Zdražil, far. v. v. v Sl. Ostravě. Ze Slovenska: Michal Rédeky, farář ve Staškově; dr. Jos. Tisó, biskupský sekr. a profesor v Nitře; Josef Weber, probošt a děkan v Povážské Bystrici; Michal Žák, farář ve Vel. Kovalově; apošt. vikariát trnavský.

Různé. 11. srpna 1922 klidně v Pánu zesnul Josef Olejník, kovářský mistr, sta-

rosta ve Chvalčově, kamž Sv. Hostýn katastrálně přísluší. Zesnulý zvláště ve válečné době tak se staral o svou obec, že si občané nepřáli nových voleb, a nechali mu starostenství i když se stala republika samostatnou. Pokud mu to bylo možno, s velkou ochotou vycházel vstříc přáním duchovní správy na Sv. Hostýně. O. v p.

Náš krajan misionářem v Číně. Misionáři obracejí nyní pozornost svoji na Čínu, kde by katolictví mohlo mnoho stoupenců nalézt. Apoštolát sv. Cyrila a Metoděje obdržel přepis z Číny, aby ve svém časopise uveřejnil výzvu k modlitbě za obrácení Číňanů. Zajímavým při tom jest to, že pisatel je náš krajan Zeman. Jest lazaristou a pracuje jako misionář v Číně. Dostal se tam z Francie, kde jeho řád má středisko. P. Zeman vzpomíná na sv. Hostýn. Je to zajímavým: doma máme mnoho lidí, kteří nemají pilnější práce než účtovat s Římem, odpadati od katolictví a štvátí proti náboženství vůbec. V Číně náš krajan pracuje na šíření naší víry, čímž dokazuje, že i náš národ má nadšené syny misionáře, kteří dobývají slávy při šíření sv. evangelia. Jistě se najde mnoho lidí u nás, kteří se dají zapsati do armády modlitby za obrácení Číny.

Cihly. 26. a 27. srpna donesli poutníci 2080 cihel, 7. 8. a 9. září 2660 cihel, stavitel Emil Sláma dovezl 16. září 462 cihel.

SS. Eucharistie v čísle 9. píše: Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, zakladatele T. J. Doslovný překlad z původního znění španělského. Podává Jaroslav Ovečka T. J. Kniha tato je kus poctivé práce nejen co do překladu — je to první překlad z originálu — nýbrž i v četných poznámkách, kterou ji cennou činí, jak pro cvičitele tak i cvičence při exerciciích. Doporučujeme ji každému knězi. Kéž způsobí, že duchovní cvičení kněžstva se budou konati a ne snad jen poslouchati. Úprava je sličná, cena neváz. výtisku 18 Kč, velmi vkusně vázaného v plátně 23 Kč jest velmi mírná. Vyšlo nákladem »Hlasů Svatohostýnských«.

Počasí. Za srpen napršelo 80.9 mm; nejvíce 23. VIII. (20.4 mm), pak 11. VIII. 11.7 mm, a 16. VIII., když tu byli Orli z Prachatic a z Kladna, 10.7 mm; 2. 4. 5. 6. 8. 9. 12. 14. 15. 18. 19. 24. 25. 26. a 31. VIII. buď málo přšelo, neb jen pokrápělo. Bouře, která 15. srpna krutě řádila ve východních Čechách a na západní Moravě, přišla k nám zeslabená. Po 8. hod. večer se velice často blýskalo dlouho do noci, ale nehřmělo. Na druhý den přšelo. 31. VIII. vál jihovýchodní vítr; až po Buchlov, Přerov, Oděské hory byly jasny. Za Buchlovem však nad Kojetínem, Prostějovem, Olomoucem a Slezskem byla byla šedohnědá mlha, na hoře tmavá, která dopoledne vystupovala výše; odpoledne byla tamní krajina zatažena tmavými mraky, z nichž jen několik kapek padlo na sv. Hostýn, když letělo na severovýchod.

Voda ve studních byla měřena 16. a 24. VIII. 16. VIII. bylo ve studni u Sarkandrovky 83 cm, 24. VIII. 91 cm; vedle hostince 16. VIII. 40 cm, pak 1 m 41 cm; v hostinci 16. VIII. 5 m 48 cm, pak 5 m 38 cm.

Průměrná teplota byla 14.9°; ranní průměrná teplota byla 12.9°, polední 17.9° večerní 13.7°. Nejvíce bylo teplo 2. VIII. odpoledne 26.5°, nejmenší bylo 25. VIII. ráno 7.5°. 6. VIII. bylo 12°, 13. VIII. 14°, 15. VIII. 23°, 20 a 27. VIII. 10°.

Mlha byla 5. 6. 12. 16. 17. 19. 21. VIII.; bouřka 5. 12. 23. VIII.; vichřice 30. VIII. po celý den.

Jasně dny byly: 1. 3. 7. 18. 22. 28. 29. 30. srpen; pošmurné 16. 23. 26. VIII.

Nejčastěji vál jihovýchodní vítr.

Počasí. Měsíc září byl chladný, pošmurný, deštivý. Průměrná teplota byla 9°; průměrná ranní teplota byla 7.6°, večerní 9°. Nejtepleji bylo 1./IX. odpo. 20.2°, nejchladněji 26./IX. ráno 2.8°. Na anděly strážné bylo 15°, na Narození P. M. 8°, 9. IX. 10°, 10. IX. 12°, 17. IX. 8°, 24. IX. 8°, 1. X. 3° a 2. X. na větře 0.5°. Měsíc září byl pošmurný. Jasno bylo 21. IX. Pošmurných, t. j. většinou zamračených dní bylo 14 a sice 4. 5. 6. 7. 8. 12. 13. 16. 18. 25. 27. 28. 29. 30. V ostatní dny bylo polozamračeno. Dále byl září deštivý: napršelo v 19 dnech přes ½ 2 dm, 155.1 mm; 4. IX. 17 mm, 12. IX. 15 mm, 13. IX. 31 mm, 20. IX. 14 mm, 29. IX. 19 mm, 30. IX. 26 mm. Poslední dny měsíce jsme byli v mračcích. Nejčastěji foukal vítr od východu, od severovýchodu více než od jihovýchodu. 4. 5. a 6. září byla vichřice. Dní s mlhou bylo 15. Letos se nám dobře urodily zeměsky, ale ani jablka, ani hrušky nedozrály. — 7. září bylo vody ve studni u Sarkandrovky 80 cm, v hostinci 5 m 34 cm, naproti krámkům 1 m 8 cm. 14. září bylo vody u Sarkandrovky 1 m 2 cm, v hostinci 6 m, vedle hostince 5 m 50 cm; 30. září bylo u Sarkandrovky 1 m 40 cm, v hostinci 6 m 60 cm, vedle plotu u hostince 6 m 8 cm. Zajímavé je pozorovati teploměr, jenž sám zapisuje teplotu. Kdežto v létě bylo v poledne o 10 i více stupňů tepleji než v noci, psalo péro teploměrové klikaté čáry s kopce do kopce. Nyní však, zvláště když je zamračeno neb zamlženo, jsou čáry skoro vodorovné. Teploměr je tak citlivý, že ve dne ukazuje, kdy mraky zastíňují slunce: dělá totiž na papíře malé hrbolky.

Návštěva chrámu Páně a počet sv. přijímání v měsíci srpnu:

5. 8.	bylo lidí	600	v kost., u sv. přij.	48
6. 8.		2000		395
11. 8.		125		32
12. 8.		700		51
13. 8.		4800		1050
14. 8.		5100		56
15. 8.		9500		2045
19. 8.		5300		63
20. 8.		12000		3050

21. 8.	1080	950
26. 8.	4250	52
27. 8.	8500	2258
	2280	958

úhrnem lidí 56235 v kost., u sv. přij. 11000

Návštěva chrámu Páně a počet sv. přijímání v měsíci září:

2. 9.	bylo lidí	3150	v kost., u sv. přij.	25
3. 9.		6500		1390
7. 9.		5200		500
8. 9.		9700		2900
9. 9.		2900		400
10. 9.		6400		1470
16. 9.		540		27
17. 9.		3800		1020
23. 9.		55		18
24. 9.		450		140
		380		260

Úhrnem bylo lidí 39.075 v kost., u sv. přij. 8.150

Zasláno.

Matkám. Promluvy pro spolky křesťanských matek. Napsal Antonín Melka, spířituál v Čes. Budějovicích. Všechny výtěžky z knihy té věnován spolku »Haléř sv. Vojtěcha« k podporování kněžského dorostu. V Praze 1922, nákladem »Haléře sv. Vojtěcha«, opatství Emauzské. 126, 173 str., Kč. 9.—. Mezi prostředky, jimiž jest čelit dnešnímu nedostatku kněžstva, uvádí se všeobecně na význačném místě tento: budít smysl pro život víry v rodinách. A rodina — toť především matka! »Výchova pravých, katolických matek je nanejvýš nutná, neboť jen zbožné, obětavé matky, matky prodchnuté katol. vírou dají nám pořádné kněze a dostatek kněžského dorostu.« (P. Stork S. J. »V. M. Dr.«, 1922, XV., str. 90). A této výchově matek je věnován tento spis — v literatuře české, ano i v mnohé cizí — svého druhu unicum. (Před časem nevěděl ani P. Siedler S. J., pracovník na poli mateřských spolků na slovo vzatý, o nějakých německých duch. cvičení pro matky, jaké jsou zde podány.) Spis je velice praktický, podává stručně vše, co je k vedení mateřských spolků potřeba: počínaje od promluvy k zakládání spolku, až po modlitby při schůzích spolku obvyklé. Adventní příprava matek k sv. zpovědi, velikonoční duchovní cvičení skýtají vitanou pomůcku všemu kurátnímu kléru k stavovským právům žen, jakož vůbec všech téměř promluv výhodně lze užití i k promluvám v mariánských a j. ženských družinách a organizacích, ano i k promluvám nedělním a svátečním. K přednostem spisku náleží dále neobyčejně zdařilé využití evangelí, epistol, a i Písma sv. Starého zákona k cíli vytčenému. Přízeň s jakou přijalo duchovenstvo dřívější spisy autorovy, jest správně »Haléře sv. Vojtěcha« důvodem k naději, že i tento spisek jeho bude vřelě přijat, zvláště proto, že jeho výnos je věnován všecek účelům spolku.

HLASY SVATOHOSTŮNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K, v Americe 1 doll. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Vladimír Hornov: (Píseň) Dva obrázky, str. 177. — P. Konrád M. Kubeš T. J.: Církevní rok, str. 178. — Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 179. — Jano Köhier: (obrázek) Narození Páně, str. 182. — Julius Brach: (Báseň) Narození Páně, str. 182. — Lahyrt: Mše sv. (Liturgický výklad), str. 183. — Alois Dostál: Poutníci a poutnice, str. 185. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 188. —

Naším ctěným a milým odběratelům a čtenářům.

Končíme ročník 18. Hlasů Svatohostýnských. Někteří přestali odbírat časopis, ježto zdálo se jim to býti mnoho peněz předplatného, a že jsou chudobní a nemají výděлку. Než většina zůstala věrna. Panna Maria Svatohostýnská má neodolatelné kouzlo, jež táhne k sobě tisíce a opět tisíce věřících a protože nelze každému často vystoupiti na Sv. Hostýn, rád přijímá posla Svatohostýnského, tento náš časopis, jenž hledí od svého založení k tomu, aby zveleben byl sv. Hostýn a úcta Matky Boží v lidu našem a z toho aby řinul balsám útěchy do srdcí lidských i nadšené probuzení katolického uvědomění, kterým by uspišena byla chvíle, kdy se budou příznivě řešiti otázky sahající do života časného i věčného v našem národě.

Předplatné na příští rok zůstává nezměněné, totiž **12 Kč ročně**. — Dosud totiž papír i tiskárna jsou drahé. Jest proto dále třeba, aby ctitelé Matičky Svatohostýnské nás podporovali. Prosíme tedy **všechny, aby se přičinili, by se zdvojnásobil počet odběratelů a čtenářů Hlasů Svatohostýnských** a tím i ctitelů Matky Boží vítězné na Sv. Hostýně. Loňským horlivým odběratelům, kteří vyzískali nové odběratelé, buďtež tuto díky vzdány.

Přejeme všem odběratelům, čtenářům a širitelům našeho časopisu, aby jim korunovaná Královna Svatohostýnská hojně žehnala k vánocům i k novému roku.

REDAKCE.

Zasláno.

Ke čtvrtému výročí stržení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí. Když vrátil jsem se po převratu do osvobozené vlasti, nalezl jsem v malebném zátíší jedné rodiny pražské, na jakémśi rodinném oltáři dojemné vzpomínky na světovou válku: Střepiny granátu z bojiště, malý úlomek rekvirovaného zvonu a na křišťálové misce — pískovcový fragment z Mariánského sloupu. Později přesvědčil jsem se, že podobných úlomků chová se v pražských domech více; až do Mnichova dostal se úlomek sloupu ze Staroměstského náměstí. Kousek chovají a důstojně umístili na Velehradě, ba až do Ameriky byly střepiny těchto smutně proslulých trosek dopraveny.

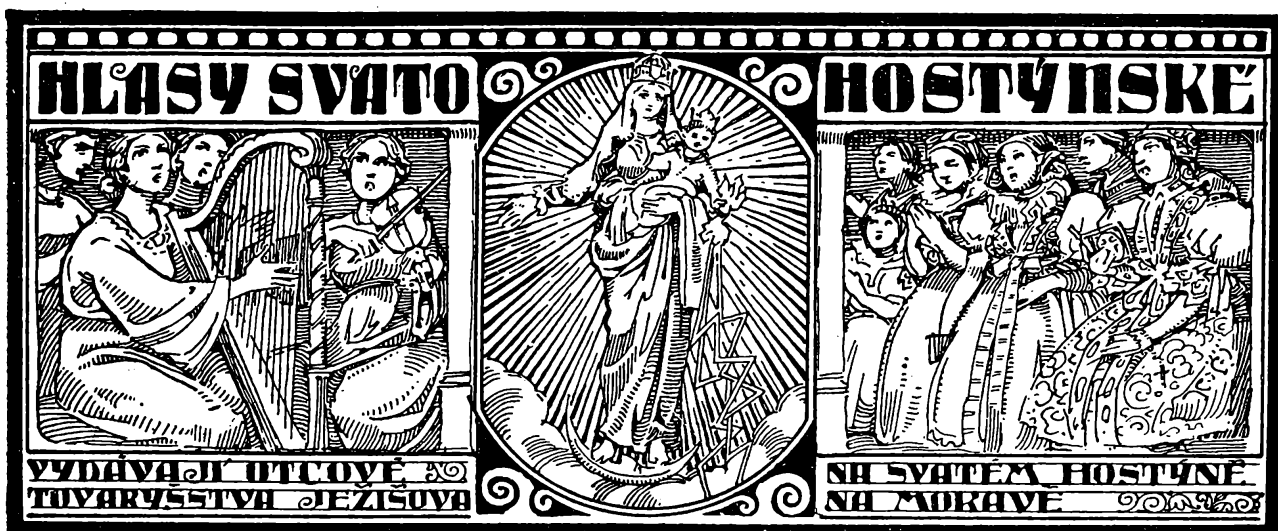
Byl bych si rád do své sbírky opatřil též úlomek tohoto historického památníku, ale tehda již všechny stopy po památném sousoší byly zahlazeny. Jal jsem se tedy sbíratí úlomky literární, obrázky, pohledy, drobné výpisky historické a epizody s historií sloupu související. Tak během dvou let shromáždil jsem více než sto čísel. Ovšem, že tím není dosud veškeren materiál vyčerpán a obracím se tedy na širší naši veřejnost, jež by mi mohla laskavě zasláním různých drobností Mariánského sloupu se týkajících sbírku tuto rozmnožiti. Stačí opisy článků

z rozmanitých novin, básničky, různé projev, letáčky, obrázky atd., zkrátka vše, co jakkoliv je spjato s historií, kultem, zničením a přípravami k znovuzbudování Mariánského sloupu. Vítány jsou též noviny, časopisy z doby roztržité, kdy o soše se mnoho psalo. K vůli úplnosti bylo by záhodno, sebrati i veškeren tisk a obrázky nám nepřátelské, by sbírka byla věrným obrázkem své doby. Až dosud byla příliš roztržena sběrací činnost na znovuzbudování sloupu nového. Při zahájení Lidové Akademie bylo ujednáno, že roztržitou tuto činnost bude hledět soustřediti kruh českých katolických spisovatelů, který postará se též o důstojné znovuzbudování. Z materiálu pak literárního a obrázkového dal by se za pomoci a přispění našich spisovatelů a některého našeho nakladatele uspořádati pěkný sborník, který by byl dobrým propa-
gatem k přípravným pracem a sbírkám vztyčení nového sloupu. Veškeré příspěvky, návrhy a projevy račte zaslati na adresu: Ant. Šorm, Praha II, Národní třída 8. Moravsko-slovenská banka.

V administraci Hlasů Svatohostýnských lze dostati:

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal.

Číslo 12.

Prosinec 1922.

Ročník XVIII.

Dva obrázky.

Vlad. Hornov. — V. Ř.

Mírně.

Zpěv.

Nad Hostýnským vr - chem pře - jas - ná hvě - zdič - ka, tisíckrát buď

Varhany.

pozdra - ve - na, tisíc - krát buď ve - le - be - na Ma - ri - a Ma - tič -

Na Hostýn až půjdu,
Matičku vyhledám,
srdéčko jí koupím zlaté
a to v její ruce svaté
na důkaz lásky dám. —

Ubohý já synek,
co Ti mám darovat?
Chudičká je naše chata,
nemám stříbra ani zlata
a přec Tě mám tak rád!

Daruj ty mi, synku,
duše své bílý květ,
to je kvítek nejvonnější,
dárek lásky, nejmilejší,
dražší než celý svět!

P. Konrád M. Kubeš T. J.:

Církevní rok.

Prosinec.

Matka Boží.

Panenskou Matku s dítětem v náruči ukázal nám advent i doba vánoční. Často vidáme zobrazenou Madonu s Ježíškem, ale ne vždy podaří se umělci vložit do obrazu, co do něho vložit má. I na sv. Hostýně vidíme nad hlavním oltářem Matku Boží s božským dítětem v náruči. Tuto sochu nevytvořil sice umělec světového jména, vystihl však dobře, co milostný obraz má vzbudit v mysli věřících, totiž důvěru v naši Prostřednici u Syna Božího.

Zahlédněme se na milostný obraz Svatohostýnské Vládckyně. Na levé ruce drží Ježíška. Ona nám Spasitele zrodila, v jejím náruči ho musíme hledat a jen tam ho můžeme najít. Víme tedy, **skrže koho** se dostaneme k Ježíši a kdo nám umožňuje přístup k trůnu milosti. Pastýři našli v jeskyni **Maríi** a dítě v jesličkách, králové našli dítě s **Maríí**, matkou jeho, Simeon dostal dítě s loktů **Mariiných**. Staročeská jedna rorátní píseň praví velmi pěkně a hluboce: »Neb skrz Krista máme všichni v jednom Duchu přístup k Otci... kdož skrz Krista nepůjde, cesty do nebe nenajde...« K tomu však můžeme dodat, že ku Kristu máme přístup jen

skrže Marii, protože tak byla vůle toho, »jenž chtěl, aby se nám všeho skrže Marii dostalo« (sv. Bernard).

Božské dítě má v rukou blesky. On byl kdysi milosrdný Vykupitel, dnes však krom toho i spravedlivý odplatitel; kdysi pravil o sobě, že nepřišel světa soudit, nýbrž spasit, dnes však jest nejen Spasitelem kajících, nýbrž i Soudcem nekajících. Často vyzýváme hříchy jeho trestající pravici — kdo ji zadrží? Jindy nepřátelé ohrožují jeho církve a nás, protože jeho jsme — kdo nám pomoc vyprosí? Ať jsou blesky v jeho ruce určeny nám pro naše viny nebo nepřátelům jeho sv. církve a ochranu naši: v obou případech Panna nejsvětější jest prostřednicí naší — v prvním, aby odpuštění vyprosila a odvrátila trest, ve druhém, aby se ukázala pravou Pomocnicí křesťanů a vymohla pomoc v boji proti nepřátelům.

Chápeme tedy, proč umělec vložil blesky do rukou dítěte a ne do rukou Matky. Matce milosrdenství nepřísluší trestat, nýbrž jen orodovat, a i když jde o ztrestání nepřátel sv. víry, Záštitu naše jest nám nápomocna svou modlitbou. Její přímluva jest ovšem neomylná. Co může jí odepřít ten, jehož na své srdce vine a k němuž má práva jako matka k dítěti?

Pochybují, že v prosinci mnoho ctitelů Královny Svatohostýnské zavítá k jejímu milostnému trůnu. Ale až se budou v našich kostelech rozléhat zpěvy rorátní plné touhy po Messiaši a až budeme klečeti u jeslíček, vzpomeňme na to, co nám hlásá její milostný obraz na Sv. Hostýně. Život a odpuštění, svobodu a ochranu přinesla lidstvu. Bojuje-li peklo neustále proti církvi Kristově, jest tento boj pokračováním starého nepřátelství mezi »hadem a ženou, mezi semenem jeho a semenem jejím.« Starý boj, ale výsledek vždy týž, totiž vítězství věrných Kristových, a v pozadí každého vítězství stojí Maria. Prostřednice mezi Bohem a lidstvem, mezi Kristem a námi — jest a bude vždy jejím úkolem vésti lidstvo k Tomu, který skrže ní nám byl dán.

M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

(Podle Mgra Baunarda, rektora katol. univ. v Lillu.)

Těž filosofické a náboženské spisy nasycovaly a okouzlovaly jeho ducha. Z uspořádaných peněz rád zakoupil si ten neb onen svazek, ač měl přístup k četným knihovnám. Té doby zanechal štětce; nestálýť prý jeho malby »opravdu za nic,« jak psal o tom příteli ve své pokoře. —

Bůh ho volal ke stále větší dokonalosti. Hrdinovi je třeba heroismu ve všem! Pán Bůh ho volal svým způsobem, totiž křížem. Již jsme se zmínili, jak vášnivě miloval Sonis koně. Ještě větší byla jeho radost, když ho i choť na koni občas provázela! V květnu 1852 dostal krásného anglického koně. (Dal mu jméno »Miss Anaïs«). Tohoto koně chtěl si vycvičiti pro ohlášené koňské dostihy. Ale jednoho dne spatřil kůň při cvičení v ohradě otevřené dvěře a chtěl jimi uniknouti. Tu učinil skok tak ohromný, že shodil jezdce, jenž padl na ohradu s takovou prudkostí, že ji rozrazil. Těžce zraněného poručíka odnesli do blízké chaty. »Nechci zde umřítí«, volal, »prosím, posadte mne na koně!« Učinili to. S nadlidským namáháním dojel až k městu, ale tu ho síly opustily. V nosítkách donesli ho do jeho obydlí. Sotva »přišel k sobě,« prosil o kněze — a když tento přišel, vyzpovídal se a připravoval se k smrti. Jasně tu poznal nicotu všeho pozemského a nekonečnou cenu života věčného.

Celý měsíc nevýslovných bolestí byl mu časem skoro neustálého rozjímání o pravdách božských. Co se tu dělo v jeho duši? Čeho žádal Bůh od něho — a jak Mu na to odpověděl? Vyjevila to doba následující. Nikomu nezůstal tajným jeho pokrok na cestě dekonalé, velkodušné lásky k Ježíši Kristu.

Sonis hledal opravdu nejprve »království Božího a jeho spravedlnosti«, vše ostatní bylo podřízeno tomuto cíli, zvláště těž jeho osobní postup na dráze vojenské. Když začalo se ve společnosti předčasně mluvit, že má být povýšen na setníka, psal o tom příteli: »Nic není ještě určitého. Zůstavuji to vůli Boží! Snad mnohý řekne, že jsem filosof. Já však pravím: Jsem křesťan! Tento »titul« převyšuje jiné — a já vážím si ho vždy víc a více.« Když pak mu i plukovník jeho důvěrně pověděl, že ho chce k volbě navrhnouti, odpověděl: »Nečiňte toho, nechci kráčet po tělech svých soudruhů!« Choť jeho, dověděvše se o tom, činila mu spolu s přítelkyní svou, paní de la Chapelle jemné výčitky. Sonis odpověděl na to vážně: »Jisté struny nezachvějí se nikdy u žen.« Slova ta pronesl důstojník bez jmění, otec tří dětí!

Srdce tak svobodného a vznešeného zmocňuje se přirozeně láska k Ježíši. »Zkouším pracovat pro Boha a nebe«, psal té doby; »vím, že to nevykonávám dobře, ale chci to aspoň činiti z celého srdce.« Předsevzetí toto zračilo se jasně ve vroucí jeho zbožnosti, jež vábila a zároveň vzbuzovala obdiv. Byla to zbožnost opravdu vojenská: přímá, obětavá, jdoucí až do posledních důsledků víry a stavovských povinností. Při tom byla tu i mírnost, duchaplnost, skromnost a upřímná pokora s velikou obezřetností, k nimž družila se hluboká něžnost a útlocit k Bohu i k bližnímu, mystické vzlety ducha řeholního, horlivost apoštolská a rytířská nechročenost.

Zbožnost jeho tíhla mocně k svému těžišti — k nejsv. Eucharistii. »Když Bůh je zde, jak nám to sám řekl a osvědčil, musíme sem, jestliže v Něho věříme, cítíme Ho tu a milujeme, denně přicházeti, abychom vyslechli Jeho rozkazy.« Od svého uzdravení chodil Sonis denně na mši svatou a týdně přistupoval ke stolu Páně. Zároveň učinil si denní povinností návštěvu Nejsvětější Svátosti a rozjímání. To byl jeho denní hold u trůnu velikého Krále . . .

Tomu vzdával úctu všude. Uvádíme příklad, který sám jednou zábavně vyprávěl: »Jednoho dne zašel jsem si do důstojnického kroužku, kde sešla se četná společnost. Stojím právě s novinami v ruce blízko okna, vedoucího na ulici, když tu dolétne k mému uchu slabé zvonění. »Ach, to jistě jde kněz k nemocnému s Pánem Bohem!« myslím si. »Mám kleknouti? Či mám zůstatí stát jako jiní?« — Příznávám se, že ve mně povstal malý boj. Tu mně přišla myšlénka: »Kdyby tito viděli, že tudy jde jejich představený, nebo sám pancovník, anebo že je nesen jejich prapor, jistě by mu všichni vzdali čest! A já bych neměl vzdáti čest svému Bohu? Pryč s marnými chledy!« — A již se odhodlaně blížím k oknu, kde chci pokleknouti. Ale jaké zklamání! — Místo kněze spatřil jsem kramářský vozík kočujícího prodavače, jehož příjezd chlašoval prve ten pokrytecký zvonek. — Pán Bůh však spokojil se s mou dobrou vůlí.«

Ještě jindy přemáhal Sonis nechročeně chledy lidské. Když vracel se jednoho nedělního odpoledne ve »velké« uniformě z vojenské přehlídky, zastavil se v kostele sv. Michaela, aby se jako obvykle poklonil svému Pánu. Po nešporách vycházeli lidé zvolna z kostela; skoro každý všiml si zbožného husarského důstojníka. Tomu to bylo poněkud nepříjemné, ale přemohl pocit ten a řekl si: »Zdali pak bych měl nyní dost odvahy vykonati před nimi křížovou cestu? Na kolena! Nesmíš se stydět za Ježíše Ukřižovaného!« A již kleká u prvního zastavení a končí až u čtrnáctého před očima všech mimojdoucích. Potom však pocítí statečný poručík jakési vrtochy: »Nezašel jsem snad až příliš daleko? Přemáhaje slabost, nechlubil jsem se snad svou nábožností?« Když se s tím svěřil svému zpovědníkovi, upokojil ho tento, řka: »Chtěl jste v sobě přemoci bázeň lidskou, to jest dobře. Jednou to ujde, ale již toho nečiňte!«

Jiného dne, spěchaje do kostela, potkal na náměstí kněze, nesoucího veřejně Nejsv. Svátost k nemocnému. Sonis v uniformě kleká do prachu na obě kolena a klaní se svému Pánu a Králi. V témž okamžiku jede kolem otevřený kočár, v němž sedí jakási mladá dáma. Vidouc klečícího důstojníka, povstává a dá se do hlasitého smíchu.

Sonis to slyší. Nemyslí na sebe, ale na to, jak Pán jest uražen; i vstává, změří dámou přísným pohledem a s rozhořčením na ni volá: »To je vám k smíchu! . . .« Dáma zbledla a utichla, načež kočár rychle odjel. Sonis však dříve než přistoupil ke stolu Páně, zašel ke knězi, aby se zeptal, jak smýšlí Bůh pokoje o jeho vnitřním pohnutí.

Zdá se, že Nejsv. Svátost žádala od něho zbožnosti ještě větší, účinnější. Smluviv se ještě s několika jinými, ustanovil si, že bude nejen za dne, nýbrž i v noci navštěvovati Pána Ježíše v Nejsvětější Svátosti. Píše o tom příteli Ludvíkovi de Sèze: »Ujednali jsme se, že jednou za měsíc budeme se i v noci klaněti Velebné Svátosti. První adoraci měli jsme v noci masopustního úterý, druhá bude v polovici postu. Chceme na váhy soudů Božích vložit trochu lásky do misky milosrdenství, kde je tak málo náhrady za urážky Bohu učiněné, abychom tím aspoň poněkud vyvážili tíhu lidské zloby. Je nás osm. Jak rozkošné jsou naše noci v klášterní kapli Otců oblátů Marie Panny!« . . .

Vycházeje z takových zbožných cvičení, budil Sonis celou svou osobností všude úctu k Bohu. Tenkrát začaly lehkověrnost a pověra žádati tajemné odpovědi na točících se stolech. Jednoho večera v jistém domě jinak křesťanském dvakrát po sobě učinili podobný pokus — a dvakrát velký stůl v jídelně strhl do kouzelného pohybu ruce hráčů. V tom vešel Sonis. Ihned žádali, aby to též zkusil. Odmítl zdvořile. — »Ale, vždyť toho církev nezakázala«, namítli mu. »Pokud vím, ještě ne, ale nedůvěřuje tomu — a to mi stačí!« Po těch solvech usedl vážně v rohu salonu. Začali tedy bez něho. Ale stůl se nehnul. Čím to bylo? Zda-li nezlomila přítomnost zbožného důstojníka moc tajemného ducha? . . . Nikdo o tom nepochyboval.

Zbožnost Sonisova byla ryze apoštolská a to nejen ústy, ale zvláště příkladem a činem. Působila všude mírně a tiše, ale za to tím účinněji. Vlivu tomu podléhala na prvním místě jeho rodina. S láskou vzpomínala později choť jeho, jak ji hleděl povzbudit, aby kráčela s ním touže cestou dokonalosti. »Obdivovala jsem se mu«, dodává, »hledíc aspoň zdaleka ho následovati.«

Zbožností a silou ducha vyznačovalo se i vychování dítek. Nejstarší dcera jeho Marie, pozdější řeholnice Nejsv. Srdce Ježíšova, napsala o tom: »Hluboký cit víry našeho drahého otce plnil ho úctou ke křesťanské milosti v duších našich, pročež nám ani netykal. Jak pečlivě řídil naše mladé duše a dbal o polepšení našich dětských vad! Z těch byla mu nejprotivnější lež — a proto nejmenší přestupek v tom ohledu nezůstal bez trestu, na nějž se nikdy nezapomnělo. Poněvadž požehnání otcovské přináší dítkám požehnání nebes, proto každého večera po společné modlitbě poznamenal nás milovaný otec s dojemnou zbožností sv. křížem, což činil již od naší kolébky.«

Jeho bratr Theobald, který později zemřel též jako generál — a to generál křesťanský, byl v oné době docela lhostejným v ohledu náboženském. Sonis zmiňuje se o tom s bolestí ve svých listech: »Jak mne bolí, že Theobald se náboženství tak vzdaluje! Klidně bych snášel každý jiný zármutek, ale s tímto se nemohu smířiti. Modli se za něho, drahý příteli!«

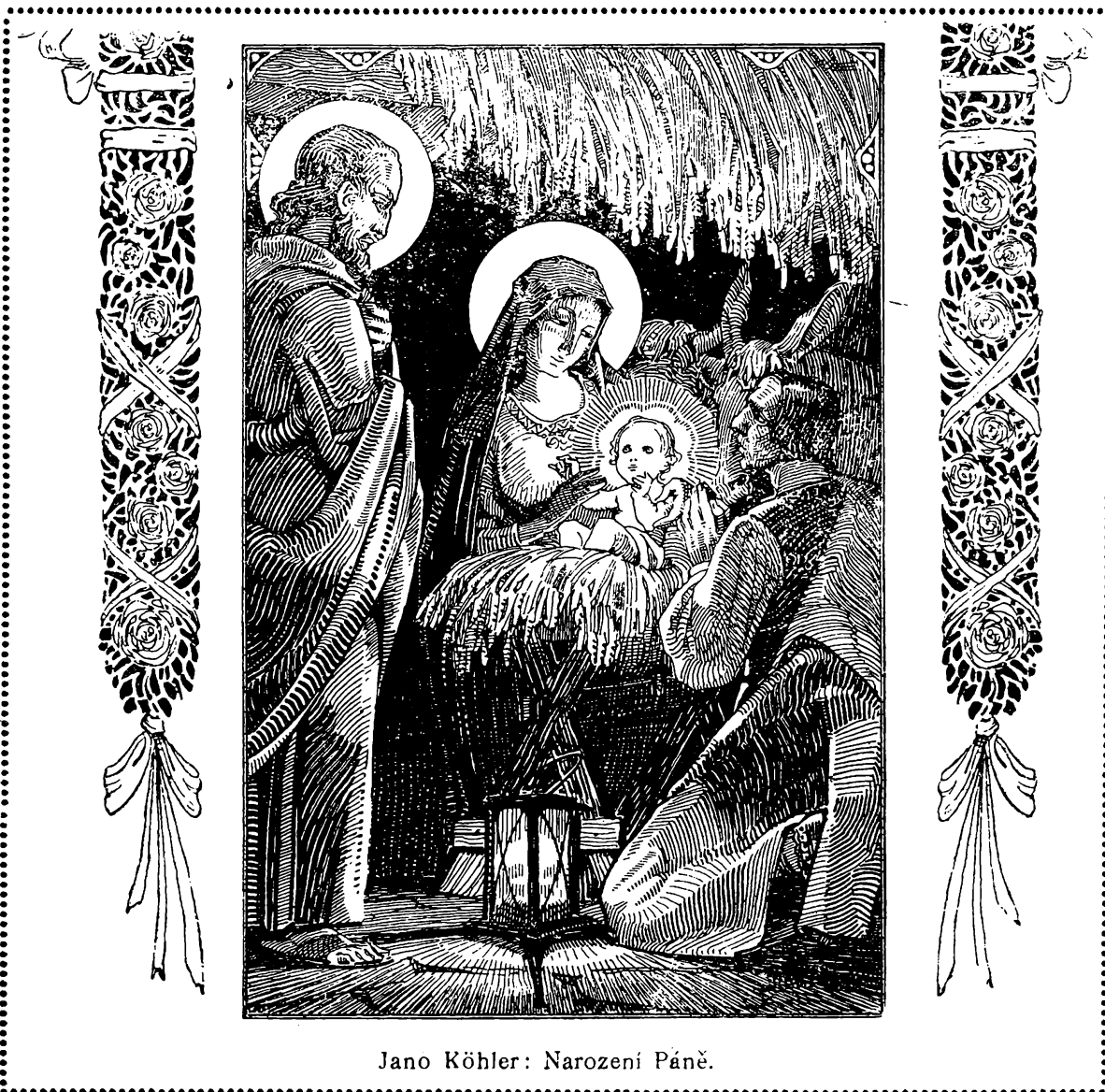
Sestrám v klášteře byl radou a povzbuzením. Josefína, jež nazývána klášterním jménem Sestrou Marií Terezií od Ježíše, a Marie, která obdržela při obláčkách přívlástek »od Nejsv. Svátosti«, vážily si velice listů bratrových, jež byly překrásným ohlaselem hluboké jeho víry.

Jinou rodinou byl Sonisovi jeho pluk. Vojíní museli pod jeho vedením konati věrně svou povinnost. Čeho však žádal od jiných, konal napřed sám! Jeho spravedlnost docházela všude úcty a lásky; staral se bedlivě, aby s lidmi po lidsku bylo zacházeno. Mnozí z vojinů mu podřízených brali si příklad z jeho zbožnosti. Zvláště na některé z nich velmi rád vzpomínal. »Nemohu si bez dojmu vzpomenouti na několik mladých vojinů«, píše později, »jež tak nerad jsem opustil. Svoji upřímnou zbožností byli pro celý pluk opravdovým zrnem hořčičným.«

Avšak Sonis toužil, by mohl více sloužiti vlasti. Skutečnou obětí mu bylo, že se nemohl zúčastniti války krymské. — Za to tím vroucněji se modlil za otčinu svou. — »Francie prožívá dobu rozhodnou«, praví v jednom ze svých listů. »Bůh podává nám ruku. Můžeme se zachrániti, ale můžeme i zahynouti. Co učiníme? — — — A přece

děje se ještě tolik dobrého v tom »rozkřičeném« 19. století! Maria ještě nás chrání; zdá se, že nechce se vzdátí Svého titulu »Královný Francie«. Bohu díky!»

Dne 1. května 1854 povýšen Sonis na kapitána 7. pluku husarů. Pluk ten poslán však až do Afriky. Nastalo loučení s Limoges, s krásnými dny, s přáteli i se svěřenci — a zvláště také, aspoň na nějaký čas, i s milovanou rodinou. Bylo to těžké, leč povinnost volala — — — Vše pro Boha a vlast!

Jano Köhler: Narození Páně.

Julius Brach:

Narození Páně.

Když v Betlémě's Ho Panno, porodila,
a nebes kůry Jemu slávu pělý,
ó, jak se Tvoje ruce blahem chvěly,
ana's Ho v chlěvě v jesle položila.

A jak jsi šťastna v chudobě své byla,
když oči v slzách k svému žasu zřely,
že nebes poklad svěřen tobě celý
byl v tajemství svém, s nímž jsi byla žila.

Ta milost, jež tvé Srdce prochvívala,
i láska tvá ku Kristu Ježíši
tvým byla bohatstvím i celým světem!

Ó Máti, jež jsi Věčné Lásky vznětem,
dej, slast by Srdce tvého nejvyšší
též naše srdce vlažná láskou vzňala!

.....

Lahyrtz.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Po modlitbě za církve a věřící všeobecně dovoluje církev, aby kněz za některé zvláštní osoby se modlil. To se děje v druhém dílu první modlitby kanonu, v tak zvaném »Mementu živých«. Za starých dob přinášely se na oltář dvě tabulky, řeckým slovem proto **dypticha zvané**, jedna pro vzpomínku na živé a druhá pro vzpomínku na mrtvé. První z nich nyní kněz si přečtl.

Kněz říká tuto modlitbu pozvedá a spíná ruce tak pomalu, aby doříkal ji, když ruce sepnul. Maje pak ruce sepnuté stojí tiše malou chvíli, co by se Otčenáš pomodlil a vzpomíná a jmenuje si v duchu, nebo i šeptem ty živé, za něž činí vzpomínku.

»**Pomní, Hospodine, na služebníky a služebnice své N. a N.**«

Pomní, nebo rozpomeň se . . . Tomu se smál Zwingli, že prý my katolíci si myslíme, že Pán Bůh by mohl jinak zapomenouti. Ale jak Bellarmin poznamenává, při tom Zwingli sám zapomněl, že to jsou slova Písma sv., na př. Ž. 131, 1: Hospodine, buď pamětliv Davida, nebo II. Mojž. 32, 13: Rozpomeň se na služebníky své Abrahama, Isáka a Israele. Samson volal též: Vzpomeň na mne. (Soud. 16, 28.) V Písmě sv. se tak mluví obrazně na označenou, že Bůh někomu pomáhá, tedy že naň pamatuje, a zase že zapomíná, když nepomáhá.

Zde se koná vzpomínka na živé, jelikož na mrtvé bude se konat až po proměně. Kristus Pán na kříži byl též pamětliv, na př. Matičky své, kajícího lotra i žoldnéři. Následujeme v tom tudíž Božského Spasitele.

Kněz si nyní vzpomíná na ty, za které chce se modliti. Obyčejně konají si kněží memento živých takto: Pomní, Pane, na mne . . ., na rodiče mé (jsou-li ještě na živu), představených mých, dobrodinců, všech péči mé svěřených, všech kněží a služebníků církve, všech nepřátel mých a těch, jimž jsem byl příležitostí k hříchu, všech bludařů a nevěřících, aby se obrátili, všech¹⁾ hříšníků celého světa, kteří se nalézají v posledním tažení a dnes zemrou, všech, kteří se do mých modliteb doporučili a všech, za něž chceš a víš, že se mám modliti.

Pravil jsem, že za starých dob tuto četly se dyptichy, to jest tabulka se jmény živých, po pozdvihování pak tabulka se jmény mrtvých. Toho nyní sice není, ale něco podobného přece máme v některých kostelích. Na Sv. Hostýně lidé dávají rádi na tak zvané Otčenáše. Kněz po mši sv. čte jména a úmysly, za ty pak se s lidem modlí. Jest to tedy totéž, jen v jiné formě.

Jan Bona v ascetickém pojednání o mši sv. doporučí takovéto memento:

1. Za sebe sama se modlí pro křev za nás vylitou, abys jí byl očištěn od hříchů a abys obdržel ty ctnosti, jichž ti nejvíce třeba a setrvání až do konce.
2. Pro **probodený bok** doporučíš církve, jež z něho povstala.
3. Pro **hlavu trním korunovanou** Sv. Otce a všechny biskupy a představené.
4. Pro **ránu pravé ruky** přátely, příbuzné a dobrodince.
5. Pro **ránu levice** všechny, kteří tě nenávidí anebo nějak ti ublížili, nebo tě pohoršili.
6. Pro probodenou **pravou nohu** osoby a záležitosti od představených ti doporučené. —
7. Pro **levou všechny**, kdož jsou v těžkém hříchu, aby se na pravou stranu dostali.
8. Pro **bičování, plvání a poličky** za pohany, kacíře a ostatní nevěřící, kteří potupují Boha, aby se obrátili.
9. Pro **ukřižování** řeholníky všech řádů, aby kříž dobrovolné tvrdosti rádi snášeli.
10. Pro **žízen** všechny, kteří si vyprošují tvých modliteb.
11. Pro **úzkost**, kterou chtěl trpěti v zahradě i na kříži, všechny, kteří se nalézají v nějaké nehodě, nebezpečství, potřebě, pokušení nebo těžkosti.

¹⁾ Pius X. udělil odpustky 100 dní, jež možno i přivlastniti duším v očiscí, těm kněžím, kteří v Mementu tuto vzpomínku vykonají. 10. pros. 1907. Papež týž tak sám také činil.

12. Pro **smrt a pohřeb** spravedlivé všechny, aby s ním jsouce duchovně pohřbeni povždy ve spravedlnosti setrvali.

Tak a podobně dále si i ty memento.

Po té kněz opět rozpíná ruce a pokračuje v modlitbě a dí:

»a na všechny kolemstojící, jejichž víra tobě známa jest a vědoma pobožnost, za které tobě přinášíme, nebo kteří tobě přinášejí tuto obět chvály za sebe a za všechny svoje, za vykoupění duší svých, za naději spasení a zachování svého a tobě vzdávají sliby své Bohu věčnému, živému a pravému.« Hle, kněz tu modlí se i za přítomné. Jak je to užitečno býti na mši sv. a při ní nábožně se modlití! Neboť praví se tu: za všechny kolemstojící, jejichž víra a pobožnost tobě je známa: Nejsou sem tedy zahrnuti ti, kdož bez víry a bez pobožnosti, jen tělem, ne duchem jsou přítomni. Podmínky jsou víra a zbožnost. Čím větší víra a nábožnost, tím též budou větší užitky ze mše sv.

Kteří tobě přinášejí tuto obět . . . Za starých dob, jak při obětování bylo vyloženo, všichni věřící přinášeli obětní dary, proto byli všichni v jistém smyslu obětujícími. Ovšem i nyní věřící aspoň duchovní dary přinášející spojují se s knězem obětujícím.

Slova pak: **»Za které tobě přinášíme«** objevují se teprve později v kanonu, přidána byla bezpochyby až v dobách, když již věřící nepřinášeli darů při oběti samé. Slovo **»nebo«** není tu disjunktivní, ale konjunktivní, čili spojuje obé a rozlišuje je jen jiným stanoviskem.

Tuto obět chvály . . . Sv. Pavel²⁾ napomíná nás: **»Cokoliv činíte, slovem nebo skutkem, všechno činite ve jménu Pána Ježíše Krista, děkující Bohu Otci skrze něho.«** Dále když Bohu něco obětujeme, již je to jeho napřed a tudíž Bůh hledí na to, abychom ho při tom velebili, jak dí usty žalmistovými: Kdybych lačněl, neřekl bych ti, jeť můj svět se vším, čeho je plný. Požívám snad masa býků, nebo piji kozelčí krev? Přinášej v obět Bohu **díky** a tak plň sliby své Nejvyššímu.³⁾ Ale nejvíce proto je to obět chvály, protože skutečně mše sv. jest obětí chvály, kde sám Syn Boží Otce neskonale velebí a tak se naplňuje nejlépe, co žalmista dí: **»Od slunce východu do západu chváleno buď jméno Hospodín!«⁴⁾**

A zač se máme modlití při mši sv.? To je krásně zde nyní vyjádřeno:

Za sebe i za všechny svoje, za vykoupění duší svých . . Mše sv. jest netoliko nejdokonalejší obětí chvály a díky, ale též nejdokonalejší obětí prosby a smíru. I prosíme tu nejprve za dary nadpřirozené, věčnou spásu. Jak špatně bývají naše modlitby sporádány, v nichž více tělesnými věcmi se obíráme, nežli duchovními. Když tu prosíme o vykoupění, žádáme tím o odpuštění vin, potom o odpuštění trestů, dále abychom v dobrém setrvali a neklesli znovu do hříchu, i abychom dosáhli věčné slávy.

Za naději spasení a zachování svého . . t. j. za vyplnění naděje ve spasení a zachování. Slovo **spasení** znamená tu všechny dary nadpřirozené, zde milost a na věčnosti slávu. Slovo **zachování** značí všeobecný zdar, tedy i v oboru přirozeném a tělesném, aby Bůh chránil nás všeho zla i pro tělo, jako nemocí, utrpení, bychom tím mohli lépe Pánu Bohu sloužiti. Po věčných darech je též dovoleno prositi o dary časné, o zachování své. Ano, žijeme jen Kristem Pánem. Narodili jsme se jako dědici hříchu Adamova, jako nepřátelé Boží, zasluhujeme, abychom ztratili život, sotva jsme jej obdrželi. Kristu Pánu máme co děkovati za zachování života jak časného, tak věčného. Obětí kříže nám vše vydobyl a obětí oltární stáváme se účastnými toho všeho. Papež Innocenc III. dí, že je trojí dobro člověka, tělesné, duchovní a věčné, a za ně kněz tuto obětuje. Za tělesné: **»pro zachování«**, za duchovní: **»pro vykoupění«**, za věčné: **»Za spásu«**. Neboť i Pán učí nás za to trojí se modlití, za věčné: — — **»Přijď království tvé,«** — — za duchovní: **»buď vůle tvá, jako v nebi tak i na zemi,«** za tělesné: **»Chléb náš vezdejší dej nám dnes.«** Obětujeme tedy pro věčné, aby nám byly dány v odměnu, pro duchovní, aby nám byly dány v zásluhu, pro tělesné, aby nám byly dány v pomůcku, abychom těmito došli k oněm.

A tobě vzdávají sliby své Bohu věčnému, živému a pravému. Začátek vzat ze žalmu výše

²⁾ Kolos. 3, 17.

³⁾ Žalm 49, 12—14.

⁴⁾ Žalm 112, 3.

jmenovaného 49. Tyto sliby zahrnují v sobě všechny úkony bohopocty, jak vnířní, tak zevnitřní. Již na křtu sv. jsme slíbili Bohu, že se odřikáme zlého ducha . . . to spojujeme s eucharistickou obětí. Při obětování bylo řečeno, že máme s touto obětí spojití své modlitby a prosby, touhy své. To vše jsou tyto sliby. Proto též doopravdy spojujeme s obětí mešní vždy takovéto duchovní oběti! Řeholník nechť si tu vzpomene na své sliby!

Z této modlitby patrně, jak nekonečně výše jest mše sv., nežli soukromé modlitby. Dávajme proto přednost mši sv. přede všemi jinými pobožnostmi. Kdyby mše sv. zmizela ze světa, upadl by svět opět v pohanství. Též pro tuto oběť chrání Bůh lidstvo a netrestá tolik jak to činil ve St. Zákoně. Největší snahou antikristovou bude učiniti konec této oběti. I bude ničit kněze a pak přijdou dny neštěstí. Nedivme se tomu. Při mši sv. je prosebníkem sám Syn Boží, jenž se nabízí otcí jako oběť za nás. (Guéranger).

Naše Memento doléhá tudíž přímo na srdce Boží, objímá celou církev, všechny její členy a potřeby. A jest vítěznou ta modlitba, konáť ji sám Kristus Pán.

Při této příležitosti zodpovězme si otázku, zda mají stejnou cenu mše sv. od dobrého nebo špatného kněze sloužené. K tomu odpovídá Benedikt XIV.: »Tři jsou užitky ze mše sv. **První vnířní**, z něhož nikdy není nic umenšeno, toho jest vždy dosaženo. To je, jak bohoslovci říkají, *ex opere operato*. Neboť Ježíš Kristus jest i knězem i obětí. **Druhý**, jenž povstává z celé církve, jež obětuje službou svých kněží; ona je čistá, bez poskvrny, krásná chcť Kristova, proto mnoho může přispěti ze svých zásluh a svatosti k těmto úkonům, z čehož plyne druhý užitek *ex opere operantis*, ten může se zvětšiti nebo zmenšiti podle větší nebo menší svatosti těch, jimiž se oběť ta přináší. To však se netýká bytnosti oběti, ale patří jen k okolnostem jejím. **Třetí** konečně jest, jenž vychází od samého kněze obětujícího a je též *ex opere operantis*. Může totiž kněz svou horlivostí a zbožností svých prosb od Bcha vymoci účinek, kdežto hříšný kněz toho nedosáhne. Tedy tento užitek může býti větší nebo menší dle svatosti knězovy, ale z prvního užitku podstatného nic se tím neumenšuje, jako krásná perla zůstává perlou touž, ať ji kdokoliv nosí na prstu; může však péčí umělcovou státi se drahocennější.

Alois Dostál.

Poutníci a poutnice.

Sestra chalupníka Zvány se neprovдалa. Kateřina nebyla do světa a nevynikala tělesnými přednostmi. Hodná byla, pracovitá, nábožná. Bratr se nehněval, že starší sestra zůstává při něm v chalupě. Škody z ní neměl, spíše užitek. Pracovala jako služka, starala se jako o svoje a měla celý podíl na chalupě. Z těch peněz Zván neplatil úroků a mohl se nadíti, že jemu nebo jeho dětem zůstanou.

Kateřina se srovnala s jeho ženou Marií, milovala jeho děti, nikomu nepřekážela, nad hospodyní se nevyvyšovala.

Měla své zvláštnosti. Odstěhovala se do světničky jako výměnkářka. Zde aspoň přespala, tady trávila volné chvíle aspoň o dnech svátečních. Měla tady kamna, v zimě si zatopila ročtím, které přinesla si z lesa. Zde uložila starý nábytek, když si švakrová ve velké světnici rozestavěla svůj nový. Na noc si sem brala neter Anežku, která byla chatrného zdraví a potřebovala klidu. Než i ostatní děti sem ochotně zabíhaly k tetě na besedu. Na stěnách měla mnoho obrázků, které si nanosila z poutních míst, jež navštívila. Tady byla Svatá Hora nad Příbramí, Velehrad a to průvod od Cyrillky do chrámu, Stará Boleslav s výjevem, jak rolník vycrává sošku Marianskou, posvátný Hostýn s Bohorodičkou metající šípy proti nepřátelům. Hrob sv. Jana Nepomuckého a jiná poutní místa vedle obrazů svatých, před nimiž se už její rodiče modlívali. Ve dvou řadách všechny ty památky měla, co týden je čistila, často květinami zdobila.

Nemohl se jí nikdo více zavděčiti, než když jí přinesl z pouti obrázek na památku.

»Moje sestra jest takovou dětinskou«, říkal o ní bratr, ale rád ji té nevinné radosti dopřál.

Kde kdo věděl, že Kateřina jest velice nábožnou osobou. Ve své světničce spokojeně se po práci modlívala a také děti k modlitbě vedla. Tyto rády se utíkaly k tetě, tato vyslechla jejich stezky, popravila jim šat, u ní psaly úlohy a také se modlily u večer. Matka v tom ohledu se o děti nestarala, o to pečovala Kateřina a děti od tety přicházejíce domů, oznamovaly: »My se už modlily«.

Kateřina v mladších letech se mohla vdáti, vždyť měla pěkný podíl, byla pracovitá, ale nedbala. Dlouho posluhovala rodičům a posavadní způsob života si oblíbila. Ač mohla žít z úroků, přece pracovala ráda, ale nikdo ji nesměl brániti v plnění náboženských povinností o dnech svátečních a časem vykonati pouť. Jednu do roka podnikla delší, na dva, na tři dny, potom kratší do okolí na několik hodin. Nikdo jí nebránil a ani nemohl. Kateřina ještě ráno dala všechno do pořádku a před večerem byla doma. Tareční zábavy se nezúčastňovala.

Co rok si koupila kalendář a v něm prohledávala, kdy v okolí bude pout, neshodnou-li se dvě na jednu neděli. Chasa se obyčejně rmoutila, připadla-li pouť v dobu postní, kdy se v tom místě nekonala muzika, ale Kateřině Zvánové to nevadilo. Byla ráda a mrzela se, když se někde taková pouť odkládala až po velikonočních svátcích.

Taková pouť byla o svátku Zvěstování Panny Marie v Maršovicích pravidelně v době postní. Sešlo se tam mnoho lidí, neboť se už oteplovalo a byla to prvá pouť v celém kraji. Sem přicházeli lidé více za pobožností, než za zábavou. Muzik nebylo. Omladina pochodila mezi krámy a více dbala kostela.

»Kam, kam?« ptal se soused Kateřiny nedělně ustrojené. Ovšem mody nedbala, ale slušně se šatila.

»Do Maršovic na pouť. Což nevíte, nepamatujete se?« odpovídala Zvánová.

»Pravda, také jsem tam býval, ale teď jsou jiné starosti. Přeji pěknou zábavu.«

Kateřina se usmála.

»Snad víte, za jakým účelem putuji, jaká jest moje zábava.«

»Ano, ano, tak si vzpomeňte na modlitbách na starého hříšníka. Kdysi donucoval v postě v Maršovicích hudebníky, aby hráli nejenom pro poslech, ale i do kola. Pamatujte na to.«

Kateřina přikývla hlavou.

»Modlím se za sebe i za všechny. Však mne znáte. Musím pospíšiti, abych se dostala i na kázání.«

A Kateřina skutečně pospíchala. Trochu se zdržela, teď ji dvakrátě chodci zastavili. Také se to špatně šlo po kluzké rozmoklé cestě. Velice by se mrzela, aby nevyslechla poutní kázání, aby nebyla přítomna mši sv., při níž tak pěkně hudba hrála. V poledne někde pod lipami snědla svůj chudý oběd, který si přinesla v kapse. Jedla spokojeně, ať bylo cokoliv, potom zase šla do kostela na požehnání. Ještě se zastavila v sákristii, aby se pozeptala, kdo povede křížovou cestu. Nebyl-li nikdo přihlášen, sama se nabídla. Znali její ochotu, její radost, mohla-li tuto pobožnost vykonati a ochotně jí to přepouštěli. Modlila se zbožně, měla příjemný hlas, mnozí rádi zůstali v kostele při křížové cestě.

Kateřina měla svoji knížku, kupovala si rozličné návody k pobožnostem, střídala je a vždy přišla vděk. Však se už doma cvičila, polohlasem modlitby říkala, aby je znala téměř z paměti a nikde neuvázla. To by utržila posměch, neboť všichni s ní resouhlasili v její snaze!

Sotva kněz zavřel svatostánek, sotva odešel od oltáře, už se objevila před prvním zastavením Kateřina Zvánová a zanotovala:

»Životem se táhne dlouhá cesta bolu,

pojd', můj Spasiteli, půjdem po ní spolu.«

Kostelem se rozléhal zbožný zpěv, následovalo rozjímání, modlitba a doslov.

»Smiluj se nad námi smrtelnými, ó Ježíši!

Smiluj se nad námi!«

Tak to šlo od zastavení k zastavení až na konec zazněla píseň:

»Kam ty nohou vkročíš, tam já šlépěj kladu,

ty mé světlo napřed, a já stín tvůj vzadu.«

Z kostela brala se Kateřina rovně domů. Byla spokojena, že vykonala pobožnost a mnozí s ní. Ani se neohlédla po hostinci, netoužila po společnosti cestou k domovu. Pospíchala po mezích, kde skromně vyhlédala chudobka. Ochladilo se, posud někde ležel v úbočinách sníh.

Kateřina nemusela uvažovati, kam na pouť půjde nyní po svátcích.

V Křepenicích v kapli bylo založení Panny Marie Sedmibolestné, tam se pouť odbyla v pátek před květnou nedělí ve vší tichosti, zde byla Zvánová zřídka, ale po velikonicích slavena pouť v zámecké kapli ve Velkých Kyňovicích. Měla býti o sv. Josefe, ale byla vždy odložena. Přáli si tak osadníci, proto jim pan farář z Chlumu vyhověl.

Mezi putujícím lidem byla i Kateřina Zvánová. Bylo-li lepší počasí, brala na pouť i bratrovy děti. Zvláště Anežka žadonila, aby byla příbrána. Teta ji poslala k rodičům o svolení a potom putovaly spolu.

V Kyňovicích Kateřina se modlila růženec, neopomenuvši na konec dodatí prosbu k sv. Josefu, jemuž dnešní pocta platila, o němž bylo kázání a při mši zpívána píseň:

»Zdráv buď, strážce Jezu Krista,

jímž nám dána spása jistá,

svatý Josefe, zdráv buď!

Sám Bůh dal ti pod ochranu

Synáčka i svatou Pannu,

tobě zpívá naše hruď«.

I zde měla Kateřina své poutníky, kteří rádi s ní vykonali pobožnost. Byli tu mnozí Josefové, kteří vlastně svátek slavili, ale v Kyňovicích ještě patrona svého prosili o ochranu a požehnání. Kaple byla naplněna.

»Tak na shledanou u sv. Jana nad Skrýšovem!« volali přítomní na Kateřinu.

»Přijdu, bude-li možno, musíme tam oslaviti svého rodáka«, odpovídala Zvánová radostně.

Nyní Kateřina při práci zkoušela píseň:

»K trůnu Páně| duše touží

s vroucí prosbou přikleknout,

pro viny však nezaslouží

na tvář Boží pohlédnout,

ó pros, Jene, za krajany,

Bůh ať hřích nám promine,

ať nás Kristus pro své rány

míle k sobě přivine.«

Zvánová věděla, že se v máji zavděčí nejvíce lidem zpěvem, že tak ctitelé rádi sv. Jana v podvečer uctívají u soch a obrazů, kdy se nočním šerem rozléhá zpěv dědici. Proto ve Skrýšově odpoledne zpívala, píseň za písni předříkávala. Časem připojili se k ní hudebníci a mezi slokami na horny hráli.

Věřícím se to líbilo, naplnili chrám a pochvalovali si. Kateřina choulila se v některé stoličce a jenom bylo slyšeti její milý hlas. Přezpívala »Kam jdeš, Jene, kam pospícháš, že se s námi loučíš —«, »Když máj míle zavíval —«, ale někdy vytasila se s písni starší, posud neznámou.

»Zdráv buď, Jene Nepomucký,

muži plný svatosti,

všeho křesťanstva ozdo,

pro tvé výborné ctnosti.
Přimlouvej se a pros za nás
před Božskou velebností.«

Hodina uběhla za zpěvu mile, potom jenom se pomodlili věřící Otčenáš a pospíchali domů.

»Ta Kačenka zavádí vždy pěknou pobožnost,« zněl pochvalný úsudek.

A Zvánová navštěvovala i jiné chrámy o poutích, oslavovala nejsvětější Trojici v Krečovicích, sv. Annu ve Vosečanech, sv. Marii Magdalenu v Bělci, sv. Bartoloměje v Kosové Hoře, sv. Jakuba ve Vojkově . . . Všude byla vítána a očekávána. Pro mnohého by ani pouť nebyla poutí, kdyby se nemodlil a nezpíval se Zvánovou.

O sv. Martinu zakončila své vycházky. Nikdo ji nemohl a nesměl vyčísti onu náruživost, ničeho nezmeškala, nikomu neukřivdila. Pravidelně za neděli pouť odbyla a kdyby se zdržela, vždyť měla svoje a mohla žít ze svého.

Bratr slovem se nezmínil, švakrová nebroukala, naopak byla ráda, že teta brala s sebou děti a je opatrovala. Tak žila v práci a modlitbě, ku prospěchu jiných, které k pobožnosti povzbuzovala.

Známa byla v širém okolí. Tu a tam ji zvali, pohostinství nabízeli, ale Kateřina odmítala.

»Řekli by, že sem putuji k vůli jídlu a pomluví by mne. Mně stačí, co si donesu« Zvánová vždy pojedla stranou svůj skrovný oběd, stačil jí kus chleba, ani se v hostinci nezastavila a jenom tak koupila nějakou upomínku na pouť pro domácí, pro děti a pro sebe. A radost měla z každé pouti, na novou se těšila, doma ve světničce si modlitby připravovala, písně předzpěvovala, šat upravovala, jinak světa a jeho radovánek si nevšímajíc.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. Rev. J. Berger, Tábor Min. v Americe, posílá pozdrav rodákům a píše: Dostal jsem poděkování od čtenářky Hlasů v Americe, Moravanky, která píše: Čtenářka Hlasů Svatoh. v Americe děkuje tisíckrát P. Marii Svatoh. za uzdravení své dcery, která byla dvakrát operována. Prosila jsem Matičku Svatoh. a sv. Josefa a slíbila jsem, že pošlu poděkování a dárek na Sv. Hostýn, jestliže se uzdraví. P. Maria mne vyslyšela. Prosím Vás, velebný Pane, pošlete Matičce Svatohost. dárek dle moji možnosti, 5 dol., aby se sv. Josefem při nás stála, nás chránila i celou naši rodinu. Kat. Kouříná, Nebraska.

Čtenář z farnosti Chropýňské píše 28. září: V kruté válce, kdy nepřátelé mne chtěli zničit, zaslíbila mne má matka Matičce Svatohostýnské, která mi život zachránila. Zároveň děkuji sv. Antonínu za názezení ztracené věci, a prosím sv. Josefa a sv. Františka za udělení zdraví.

Čtenářka blízko Sv. Hostýna měla velké starosti a trápení v domácích záležitostech, nenašla nikde u lidí pomoci, až se obrátila s celou důvěrou k P. Marii Svatoh., k sv. Josefovi a k sv. Antonínu. Starosti sice nejsou u konce, ale přece polevily a zároveň dostala vnitřní sílu je snést.

K. A. z farnosti Střítežské u Hranic napsala v sakristii: Velice se mi rozbolela

noha, takže lékař sám pozbyl naděje na uzdravení, a řekl mi že přijde uřezat. Slíbila jsem P. Marii Svatoh., že budu dvakrát za rok pěšky putovati na Sv. Hostýn, budu-li uzdravena. Stalo se tak.

K. M. z téže farnosti děkuje za vyslyšení prosby v duševních záležitostech několika osob. Též ji bolela noha dlouhou dobu, že již neměla naděje na uzdravení. Prosila však P. M. Svatoh. za uzdravení, jestliže je v tom vůle Boží, aby ještě jednou mohla chodit a noha se nápadně uzdravila. Proto přišla osobně poděkovati.

Čtenářka z Kralic byla uzdravena na přimluvu P. M. Svatoh. a proto jí děkuje.

Pohřeb neznámých vojnů 6. 7. a 8. října. O slavnosti této přinesly zprávy Našinec, Občanské Noviny, Naše Omladina a j. časopisy, z nichž vyjímáme toto:

Kdo neviděl dušičkové slavnosti svatohostýnské o pohřbu neznámých vojnů, ten si je nikdy nedovede představit. Nikdy, i kdyby byl svědkem sebe nákladnějších manifestací. To byla slavnost, jakou dovede připravit jen láska, která neumírá, láska mateřská a otcovská, láska věrné manželky, dobrých dětí, láska bratří a sester. Tu u hrobu slavila triumf čistá láska, láska, které tolik, tolik nám třeba. A je potěšitelné, že právě katolická mládež — budoucnost národa — té lásce porozuměla: s Omladinou

moravskou spojila se katolická mládež česká, které jen nepřekonatelné překážky zabránily v účasti, Omladina slovenská vyslala deputaci, která s přinesenými květinami mrtvým přinesla znovu i jistě, že Omladina slovenská ruku v ruce půjde s Omladinou moravskou; a i budoucí vůdcové katolické mládeže — bhoslovci brněnští — zaslali vřelý pozdrav.

Slavnosti začaly ve čtvrtek večer v Žeranovicích u Holešova, kde vloženy do rakev památky na mrtvé vojiny, kde byly od 1. října i pozůstatky prvního vojína z italské fronty. V umrlčí komoře, která celá vyzdobena černým sukem a zelení, tonula v moři světél, vykonal výkrop nejdp. opat Bařina ze Starého Brna a rakev přenesena k rakvi s památkami do kostela, kde po kázání konány smuteční obřady až do pozdního večera. Tklivé tony omladinské kapely, nivnické a pěvecké sbory střídaly se se zpěvy církevních žalmů a působily tak dojemně, že nezůstalo při nich oka suchého. V pátek ráno o 6. hod. sloužil nejdp. opat Bařina rekviem po něm rakev naložena a smuteční průvod vydal se na cestu. Žeranovská farnost připravila neznámému vojínu pocty vskutku královské, zúčastnila se slavností celá, a vyprovodila rakev na hranice obce, kde srdečně všem p. opat poděkoval. Na ověněných vozích, tažených selským čtyřspřežím, vezeno bylo tělo neznámého vojína z jižní fronty a památky po 6500 vojínech, uložené ve zvláštní kovové rakvi. Opat Bařina, polní superior Honig, a dr. Žůrek provázeli jej celou cestou, rovněž úplná kapela nivnická, družičky a zpěvácký sbor žeranovský. Na hranicích obcí, jimiž procházel, byl průvod slavně vítán kněžstvem a zástupy lidu, v Holešově a v Bystřici celým městem procházel hustým špalírem obecenstva, které se k němu přidávalo. Samo nebe jakoby rozjasnilo tvář a sluníčko chvilkami prosvítilo z mlh. Na Sv. Hostýn dorazil průvod po 2. hod. a po obřadech v kostele, právě o 3 hod., kdy připomínáme si památku smrti Kristovy, pochován u pomníků bratří první vojín, prvotiny truchlohry světové války. Nebe se rozplakalo, hustě přšelo až do neděle do rána. Ale ani proudy vod neuhaslily lásku, zima a bláto neodstrašily účastníky, a v sobotu odpoledne, kdy dojele druhé dvě rakev z ruské fronty (které teprve po překonání obrovských překážek byly propuštěny přes hranice), bylo už na Sv. Hostýně plno, plníčko. O 4. hod. odpoledne pochoval nejdp. opat Hlobil z Rajhradu druhého vojína. A noví a noví účastníci přicházeli. Přijely tři zvláštní vlaky, přijela omladinská kapela znorovská, tisíce a tisíce mládeže a dospělých. V neděli od časného jitra přicházeli další účastníci. O půl osmé ráno sloužil nejdp. arcibiskup dr. A. C. Stojan tiché rekviem a po něm uspořádán byl pohřební průvod. Několik hudebních kapel jej doprovázelo. V předu šly prapory Omladiny,

v další části nesli členové Omladiny v krojích rakev s památkami. Před ní a kol ní šla Omladina. Ve středu průvodu nesena byla rakev s neznámým vojínem. Průvod vedl ndp. opat Petr Hlobil z Rajhradu. Když pak průvod došel ku připravenému hrobu, vykonal pohřební obřady moravský metropolita nejdp. dr. A. C. Stojan. Vzkazy slovenské Omladiny jménem její deputace přednesla sl. M. Lyscnková z Madunic z Nitranské župy. Tklivé loučení přednesly členky Omladiny Holické a za Ústřední výbor Omladiny přál padlým druhům lehkého odpočinutí pan A. Štěrbá z Kunovic. Za velikého pohnutí sám mocně dojmut, kázal pak arcibiskup dr. Stojan. — Po pohřbu sloužena byla na oltáři nad rakví s památkami po padlých prvá mše sv. Současně byla mše sv. v kostele. Počet všech účastníků páčil se na 18.000 osob. — To již hostýnské dušičkové slavnosti stávají se všennárodními. Hrob neznámého vojína kryjí květiny z celé vlasti. — U něho svorně se modlí s Omladinou mor.slezskou lid i Omladina ze Slovenska i z Čech. Sv. Hostýn hostil zástupce Hlučínska, Valčicka, Čech, Moravy i Slovenska, a tak pomník padlých stal se důležitým národním mostem překlenujícím propasti. Proto též přátelská a ohnivá slova přenesená lahodnou slovenčinou nad hrobem padlých vynutila slzu i nadšení všech přítomných. Vřelý dík dlužno vysloviti nejdp. panu arcibiskupovi dru. Stojanovi, jenž vykonal v neděli pohřební obřady, sloužil mši svatou a kázal a tím ukázal svou otcovskou lásku, která i za hrob sáhá. Rovněž nejdp. opatům Fr. Bařinovi a Hlobilovi, kteří vykonal obětavě a s největší ochotou ostatní funkce.

Selka, č. 24 píše Na slavnost převezení neznámého vojína k pomníku padlých bratří na posv. Hostýn přijelo v sobotu 7. října odpoledne přes 1600 poutníků ze Strážnicka. Ze všech zvláštních vlaků byl tento sudoměřský největší (29 vagonů). Vůdcem byl Frant. Krutíl, předseda Omladiny ze Sudoměřic. Doprovázela je hudba znorovská. Omladina ze Strážnicka v hlavním průvodě 8. října nesla rakev s pozůstatky po padlých vojínech. V neděli 8. října poděkoval vřelými slovy slováckým poutníkům Dr. Kl. Žůrek a vyprovodil je. Slovácký lid dokázal svoji účastí na slavnosti lásku ke svým padlým hrdinům.

Pořádek služeb Božích na Sv. Hostýně v zimě. Od svátků Všechny Svatých až do IV. neděle po Velikonoci jest na Sv. Hostýně tak zvaný zimní pořádek. Po celou zimní dobu jest v neděli a ve svátek ráno mše sv. v 8 hod., po ní kázání a po kázání opět mše sv. se sv. požehnáním. Večer v 7 hod. (čili v 19 h.) litanie a sv. požehnání. Na Hod Boží vánoční zpovídá se od 3 hod. ráno. Jitní slavná zpívaná mše sv. bude v 5 hod.

Ve všední dny jest mše sv. ráno v 7 h. Večer v 7 hod. (19) litanie a sv. požehnání.

Nemoc P. Zimmerhackla. Jak jest již čtenářům známo, onemocněl těžce P. Frant. Xaver Zimmerhackel. Právě v sobotu 7. října, když tu bylo mnoho poutníků, odsleučiv mši sv. přišel do kláštera, a každému spolubratru vypravoval: »Již cítím, že jest se mnou konec; musím se nechat zaopatřiti.« Právě, když byla ráno pontifikální mše sv., dostal poslední pomazání. Po půlnoci se mu přitížilo, dal si zavolat spolubratry, kteří se modlili modlitby za umírající, a donesli mu sv. přijímání, ale později se opět probíral. V neděli byl raněn mrtvicí na levou stranu. Večer v sobotu opět se mu přitížilo, již jsme mysleli, že bude konec; později však nabyl opět nových sil. 29. října pravil: »Ve dne v noci mám strašné bolesti, velice mnoho trpím, ani si to nedovede představití.« 1. 2. a 3. listopadu ukazoval na srdce a pravil: »Už se mi to blíží k srdci, dnes již bude konec.« Každý den očekává hodinku smrti. Je na ni dobře připraven. Sv. přijímání dostává každý den. Též pravil: »Mncho jsem pro Sv. Hostýn pracoval, ani jsem nevěděl, že též pro Sv. Hostýn budu musít mnoho trpět. Obětuji všechno toto utrpení za náš dům Svatohostýnský a jeho apoštolské práce.« Stav jeho se lepší.

Počasí v říjnu se valně nelišilo od zářijového. Mimo 9. X. přišlo v první polovici měsíce každý den z nízkých mraků, které nás zahalovaly, takže jsme byli většinou v mlze. Zamlžených dnů bylo 20. Dále padal déšť 18. X. 19. X. 30. a 31. X. 18. X. s deštěm padal sníh, 22. X. ráno byl sněhový povlak na trávě a na střechách, 27. X. napadlo na 1 dm sněhu, byla vánice. 30. X. sníh zmizel, neboť fičel silný jihovýchodní a jižní vítr, stromy se chýbaly, svištěly a 16 jich bylo buď s kořenem vytrháno neb v polovici přelámáno. Také byl silný vítr 13. X. Nejčastěji foukal severovýchodní vítr, po něm severní a východní. Za celý měsíc napršelo 124.3 mm, nejvíce 12. X. 19.4 mm. 24. a 25. X. byly pěkné jasné dny. Pošmurných t. j. většinou zatažených dnů bylo 15, ostatních 14 dní bylo polczamračených. Od 17. října býval ráno na větře stálý mráz, jež však teploter v budce uschovaný zaznamenal teprve 20. října; mrazy trvaly do 30. října, a to buď jen ráno, některé dny však i v poledne: 27. 28. a 29. X. Největší teplota byla 6. X., právě když přivázeli v pátek mrtvolu neznámého vojína: 11.0°, největší zima byla 29. X. —5.2°; 7. X. bylo 5°, 8. X. 3°, 15. X. 70, 22. X. 1°, 29. X. —4°.

Neustálými dešti se také naplnily hostýnské studně, takže 7. X. bylo u Šarkandrovky 3 m, v klášteři 5 m, v hostinci jak na dvoře tak i u krámků 7 m. Ze studně v klášteři lční na jaře zmizěla voda, a natekla do ní až letos na začátku října.

Půjčili na dlužní úpisy na elektrisaci Sv. Hostýna: J. M. Ferdinand Hotový, cpat v Nové Říši 10.000 K, III. řád sv. Frant. v Olomouci 1000 K, Útulna sv. Alžběty v Olomouci 1000 K, Vincenc Pecháček, far. v. v.

z Val. Meziříčí 500 K, Ferdinand Harna, farář v. v., Chvalkovice 1000 K, Karel Tománek, hostinský ve Chvalkovicích 1000 K, Václ. Rutta, far. v. v. v Paskově 500 K, Fabián Keppert, farář v Lipově 1000 K, Adéla Bechátová z Bystřice p. H. 1000 K, Karel Bechatec z Bystřice p. H. 1000 K, Fr. Maňousek, far. v Budkově 500 K, Darovali: Fr. Korec, děkan v. v. 500 K, Vl. Hornof, prof. v Hradci Kr. 500 K.

Návštěva chrámu Páně a počet sv. přijímání v říjnu.

1. bylo v kostele	110 lidí a u sv. přij.	75
6.	350	21
7.	6400	210
8.	10000	3272
15.	78	43
22.	86	49
29.	92	63
Va všední dny dohrom.	432	360
dchromady	17548	4093

Kdesi se tázal, jak to přijde, že v sobotu v letních měsících bylo v tomto seznamu udáno na př. 2000 přítomných a jen 20 sv. přijímání. Odpověď: Protože přišli večer a u sv. přijímání nemohli býti.

Dne 6. 7. a 8. X. vypomáhali P. V. Kašlinský, superior z Val. Meziříčí, Vinc. Pecháček z V. Meziříčí, prof. Cyr. Stojan z Lipníka, Jos. Tábořský z Bystřice, a z Velehradu P. P. Em. Kubíček a Jos. Bartoník. S poutníky ze Slovácka přijeli dpp.: Josef Hladký, farář z Kunovic, Konstantin Černoch, farář z Polešovic, Ant. Kučera, far. ze Žeravice, a pak Jan Hoferek, farář z Jezernice.

Spisy redakci zaslané: Francis James: Farář Ozeronský. Přeložil Dr. F. Odvalil, vydal Lad. Kuncič v Praze VII., Oveňecká ul. č. 4., u něhož dějtež se objednávky. — Em. Žák: Laická škola. Několik slov o jejím vzniku, zastáncích a cíli. V Praze II. Pštrossova 198 V. Kotrba.

Na nový hlavní oltář: Ferdinand Hotový, cpat v Nové Říši 100 K. Od různých v sakristii 518 K.

Na elektriku: Marie Rubarková, Merklín 20 K. Nejmenovaná prostřednictvím P. Vlasa O. S. A. 100 K. Sbírkami 6366.52 K.

Na pomník padlých: Otilie Benešová 5. od různých 170 K.

Na kostel: Kat. Koutná z Ameriky 150 K, Cecilie Jedličková, Král. Pole 400 K.

V administraci Hlasů Svatohostýnských lze dostati:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidan je duchaplný postup myšlenek v exerciciích.

Cena výtisku neváz 18 Kč, váz. 23 Kč s poštou o 80 hal. více

oprava. Laskavý čtenář nechť si opraví v 9. čísle na obálce v seznamu »Návštěva v chr. P.« Sazečský šotek přehodil z prvního řádku počet lidí přítomných v kostele do druhého řádku a z druhého řádku do prvního. Má to zníti takto: 1. 7. bylo lidí v kostele 1500, dne 2. 7. 4800.